2 an]

Sermones tres de paſſione chriſti.

Baptismus baptismi est mortis crucis atque doloris
Crux Anabaptistis [illegible] in arce fuit
[illegible]
Idcirco ut propria damnati voce perirent
Crux fuit [illegible] [illegible] porta crucis

Cop. III 5778

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Sermo deuo-

tiſſimus ⁊ magiſtralis de paſ
ſione dñi editus per eximiū
ſacre theologie doctorē Guil
ermum textorꝫ de Aquiſgra
no. tunc predicantem in Ba
ſilea. verū quidem moribus.
rerum experientia. ac cōtem-
platione maximū. ⁊ ad inſtan
tiam excellentiſſimi doctoris
Guilermi de rupeforti. cācel
larij regis Francie ingenij ⁊
ſanctimonie nō minoris im
preſſus.

IEſum
tradidit vo
luntati eo-
rum. Luce
xxiij. Sen
tentialiter
Johan. xix. Verba iſta ſunt
chariſſimi illius nō tam cor-
porum ꝙ animarum medici
beati Luce euangeliſte. cuiꝰ
laus eſt in euangelio per om
nes eccleſias. quibus breuiſ
ſime quidem ſed compendio
ſiſſime paſſiōis dominice a-
maritudinem. iudicis mali-
gnitatem. iudeorum furorē.
ſi litteraꝫ attendimus expreſ
ſit. Si vero i altum rhete du
cto myſterium requirimꝰ. pa
terne bonitatis ineffabilē ca-
ritatem. variam quoqꝫ paſſio
nis traditi nobis filij effica-
ciam comprehendit. Aſſum-
pta quoqꝫ ſunt thematizali-
ter in caput vtrūqꝫ dicendo-
rum de eiuſdem domini no-
ſtri Jeſu chriſti amariſſima
paſſione. quaꝫ hodierna die
pro humani generis redem-
ptione dignatꝰ eſt miſericor-
diter ſuſtinere. his enim do-
mini crucifixio ⁊ vniuerſa eiꝰ
afflixio quam pro peccatori-
bus frementium pectorū be
ſtiarum crudeliſſime volun-
tati traditus. pati dignatꝰ eſt
deſignatur. qua vt Leo ait.
Nihil mirabliuꝰ. nihilqꝫ ſub-
limius inter omīa opera mi-
ſericordie dei que ab initio ſa
luti ſunt impenſa mortaliuꝫ
reperitur. Huic enim ſacra-
mento vniuerſa precedentiū
ſeculoruꝫ myſteria ſeruierūt.
in hyſtorijs. in prophetis. in
legalibus cerimonijs et ſacri
ficijs. ipſum deniqꝫ exhibitū
omni tempe chriſtianoꝝ ani
mas exercet neqꝫ vllum xpia
ne religionis officiū eſt ꝙ nō
mundi reconciliatio hac ſa-
lutifera paſſione ꝯqſita cele-
bret. Sed nec vlliꝰ rei phia

mentibꝫ chꝛiſtianoꝝ ita quō
dn̄ice paſſiōis myſteriū imp̄
menda eſt. Poſtq̄ꝫ beatiſſimꝰ
paulus q̇ in legis peritia flo
ruit. abunda ntius emulatoꝛ
exiſtens paternaꝝ traditio/
nū Gal. j. q̇ deinceps magni/
tudine reuelationū ſublima/
tus ⁊ in tertiū celū raptꝰ au/
diuit archana q̄ non licet hoī
loqui. ij. Coꝝ. xij. Inſ coꝛin/
thios tū ꝯſtitutꝰ nō aliud iu
dicauit ſe ſcire niſi ieſu ꝫ xp̄m
⁊ hunc crucifixum. j. Coꝝ. ij.
Cui ꝯſonat illud btī Bern.
ſerm̄. xliiij. ſup Cantica. Hec
mea ſublimioꝛ interim ph̄ia
ſcire ieſum ⁊ hunc crucifixū.
Nō requiro ſicut ſponſa vbi
cubet vbi paſcat in meridie
quē intueoꝛ ſaluatoꝛē in cru/
ce. hec meditari dixi ſapienti
am in ip̄o ꝑfectionem iuſticie
ꝯſtitui. plenitudinē ſcientie.
diuitias ſalutꝫ. copias meri/
toꝝ. Que q̄ꝫuis meditantis
aīm relinq̄re nō debēt. hodi/
erna tū die q̄ ſaluatoꝛē noſtꝝ
iudeoꝛu ꝫ voluntati ad crucꝫ
moꝛtiſq̄ꝫ ſupplicium ab impio
iudice pylato traditū ſctā re
colit eccl'ia deuotiꝰ nobis ſūt
⁊ gratius. coꝛdeq̄ꝫ cōpunctio
re recolēda. Poteſt aūt ſacra/
tiſſimam paſſionē hanc q̄dru/
pliciter aīa deuotiōi dedita
ꝯtemplari. in oꝛdine ad q̄ttu
oꝛ effectus in mente diligenſ
meditantis ꝯſequentes. Po
teſt ſiquidē ꝯſiderari quantū
ad ſeip̄am. quantū ad modū
q̄ntū ad cauſam. q̄ntū ad fru
ctum. In paſſiōe dn̄i quātu ꝫ
ad ſeip̄a ꝫ ꝯſiderata occurrit
maxima amaritudo. ⁊ ideo ē
cōpunctiua ad compaſſionē.
In cauſa monſtraſ inaudita
dilectio. ⁊ ideo eſt inflāmati/
ua ad amoꝛē. In modo relu/
cet ꝑfecta virtutum exempla
tio. ⁊ ideo illumīatiua eſt ad
imitationē. In fructu nume
raſ plena ꝑditoꝝ reſtauratio
⁊ iō eſt ꝯſolatiua ad deſolato
rū erectionē. Primo mō p̄ui/
debat ea ꝫ Hiere. cū in ꝑſona
domini dixit. Dedi dilectam
anīam in manꝰ inimici eiꝰ. fa/
cta ē mihi hereditas mea q̄ſi
leo in ſilua. dedit cōtra me vo
cem. eiuſdem. xij. et Treno. j.
O vos omēs q̇ tranſitis ꝑ vi
am attendite ⁊ videte ſi ē do/
loꝛ ſicut doloꝛ meꝰ. Secūdo
mō ꝯſiderat eam ille qui cru/
ci aſtitit dilectuſ dn̄o diſcipu
lus Johānes cū ait. In h̄ co
gnouimꝰ charitatē dei qꝛ ille
ꝑ nobis anīam ſua ꝫ poſuit. j.
Jo. iij. ⁊. iiij. c. Nos diligamꝰ

quia ꝓꝛ dilexit nos ꝛ miſit
filiū ſuū ꝓpiciationē ꝑ pctis
nr̄is. Tercio mō ſ̄tex aplōꝝ
Petr⁹ eā meditabaꝭ meditā
doq3 nobis cōmendauit. cū
dixit. Chriſt⁹ paſſus ē ꝑ no
bis. vobis relinquēs exēplū
vt ſeq̄mini veſtigia ei⁹. j. Pe.
ij. Quarto mō cordi ſuo in/
ſcripſit eā vas electiōis do/
ctoꝛ gentiū Paul⁹ cū inquit
Mihi aūt abſit gloriari ni/
ſi in cruce dn̄i noſtri ih̄u xp̄i
Gal. vj. Addit eccl̄ia. In q̄ ē
ſalus vita ꝛ reſurrectio nr̄a
ꝑ quem ſaluati ꝛ liberati ſu/
mus. qꝛ cōplacuit pr̄i ꝑ eum
reconciliari oīa in ip̄o pacifi
cans ꝑ ſanguinē cruc̄ ei⁹. ſi/
ue q̄ in t̄ris ſiue q̄ in cel' ſunt.
Coloſ. j. Hec q̄ttuoꝛ ſil' cō/
plectiꝭ Bern̄. ſer. de ſacr̄o eu
chariſtie. Mors inquit xp̄i
op⁹ ſine exēplo. gr̄a ſine me
rito. hūilitas ſine mō. donū
ſine p̄cio. Premiuz reſpicit
paſſiōis acerbitatē. Scd̄m
immeritā dei caritatē. Ter/
ciū imitabilē exemplaritatē
Quartū multiplicē fecūdi/
tatē. Applica ſi placet. Et q̄z/
uis charifſimi ſm oēs pꝛeta
ctos q̄ttuoꝛ modos ꝓficiat.
diligenꝭ dn̄icā paſſionē me/
ditādo ꝑtractare. vt ſic cōpū
gamur. īflāmemur. illumine
mur ꝯſolemur. qꝛ tn̄ ad mul
ta ſil' eq̄ intēdere n̄ poſſum⁹.
dicēte poeta. Pluribꝫ intēt⁹
minoꝛ eſt ad ſingula ſenſus.
Jō q̄libet illi mō pl⁹ inſui/
at. q̄ ſe magꝭ iuuari ꝛ a defe/
ctibꝫ ſuis purgari. ampli⁹ cō
cupiſcit. Vn̄ ſi dur⁹ es ꝛ in/
ſenſibil' ad deuotionē. in pꝛi
mo mō diligenꝭ exercitare ꝛ
deuotaberꝭ. Si frigid⁹ es ꝛ
ſegnis. ſcd̄o mō inſiſte ꝛ īflā
maberis. Si ebes es ꝛ ſto
lid⁹. terti⁹ mod⁹ te inſtruen
do illumiāt. Si triſtis es et
deſolat⁹. q̄rt⁹ mod⁹ te ꝯſolaꝭ
ꝛ letificat. Nos ſ̄o qꝛ multa
ſil' eodēq3 ſmone ꝑcurrere n̄
valem⁹. vt vult Chryſ. ome
lia. v. ſup Matth. Pro nunc
p̄mo mō operā dabim⁹ vt in
recitāda dn̄ice paſſionis hy
ſtoria q̄tū ꝯceſſerit ip̄e q̄ paſ
ſus eſt auſteritatē atq3 paſſi
onis rigorē declarabim⁹. qꝛ
hmōi ꝯſideratio fundamen
tū eſt ceteroꝝ. Nō em̄ patien
tis ſatis charitatē. exēplari/
tatē ꝛ fruct⁹ magnitudinē at
tēdere poterit. q̄ ip̄i⁹ paſſio/
nis amaritudinē n̄ recogno
ſcit. Et niſi cordis nr̄i duri/
cia ꝓpellaꝭ ꝛ ꝯpūctiōe liq̄fiat
ineptum erit ad ceteros ꝓce

dere ꝯſiderãdi modos Hãc
aũt duriciẽ nihil ita ſic ama
ritudo paſſiõis attẽte ꝯſide
rata mollefacit. Sic ait be.
Bern. Aſcẽdit xp̃s in altũ vt
ab oĩbꝫ videret̃. alta voce cla
mauit vt ab oĩbꝫ audiretur.
clamoꝛi fletꝰ admiſcuit vt hõ
cõpateret̃. Qui ad hãc vocẽ
nõ ꝯcutit̃ terra grauioꝛ ẽ. pe
tra durioꝛ. ſepulchꝛo fedioꝛ
Cupientibꝫ itaqꝫ nob̃ oculo
deuote ꝯſolatiõis crucẽ dñi
ieſu videre. ⁊ iuxta eã pia cõ-
paſſione affici exeundũ ẽ no
bis ꝑ affectuũ elongationeʒ
a terra hieruſalẽ vbi frequẽ-
tia terrenoꝛũ hoĩm habitat.
vbi delicie ⁊ pompe ſeculi la
ſciuiunt. quoniã nõ inuenie
tur chꝛiſtꝰ ꝑ paſſionẽ crucifi
xus in terra ſuauiter viuen-
tiũ. Sic enĩ apl's hoꝛtatur.
Heb. xiij. Exeamus inquit
ad eum extra caſtra impꝛo-
perium eiꝰ poꝛtãtes. Eun-
dũqꝫ eſt in euʒ q̇ dr̃ caluarie
locus. In locũ ſcʒ caluicij et
moꝛtificatõis carnis. In lo
cũ gemitꝰ ⁊ meroꝛis. vbi mẽ
tis ꝯtuitu ꝯſpiciamꝰ ſaluti-
ferã crucẽ que ꝑtulit p̃cium
nr̃e redẽptõis. vt dñm ieſuʒ
quẽ impius iudex tradidit
voluntati nequiſſime iudeo
rum̃ ad ignominioſiſſimaʒ
moꝛtẽ crucis nr̃e volũtati ſi
bi fidelit̃ cõpatienti tradere
dignet̃ pater celeſtis ad ple
nitudinẽ ꝑpetue ꝯſolatiõis.
Inueniemꝰ aũt ſi exiuerimꝰ
glorioſam mariã virginẽ be
nedictã dei matrẽ. cuius ho
die aĩam cõpaſſiõis gladi-
us ꝑtrãſiuit dũ iuxta cruceʒ
ſtabat doloꝛes ⁊ languoꝛes
vnigeniti ꝯſpiciẽs. q̃ vt nob̃
aditũ ad eundẽ ꝓ nobis cru
cifixum ſpiritũqꝫ cõpunctio
nis impetret que vt ꝓfluen-
tes educat lachꝛymas ď coꝛ
dium noſtroꝝ duricia. Im-
ploꝛemus vna cum filio di-
centes mente deuota dñicã
oꝛationẽ cum ſalutatiõe an
gelica.

IEſum tra
didit volũtati eo-
rũ. Beatꝰ euangeli
ſta Lucas q̇ idcirco in Eze-
chielis viſione ꝑ vitulũ ſig-
nificat̃. qm̃ xp̄i ſacrificium q̇
in cruce ꝓ nobis immolatꝰ
eſt quod per vituli holocau
ſtũ figurabat̃. vt tangit apo
ſtolus ad Heb. ix. clarꝰ de-
ſcripſit. volens breui cõpen
dio paſſionis xp̄i multiplici
tatem ⁊ amaritudineʒ inau-

ditā exp̄mere ait. Jeſuz tra/
didit. haud dubiū ꝗn Pyla
tus voluntati eoꝝ crudeliū
ſcȝ iudeoꝝ. nō ſatis viſuz eſt
dicere cū Mattheo ⁊ Mar
co ⁊ Johāne tradidit eis ie/
ſum flagellis ceſum. vt cruci
figeret̄. ſed maiꝰ aliquid di/
xit. tradidit voluntati eoꝝ.
vt ne dū crucifigerēt. ſȝ om/
nē crudelitatis ſue rabiem ī
eum retorquētes. omnē vo/
luntatis ſeuiſſime furorē ac
ſanguinariā ſitim innocētis
domini ſanguīe opprobrijs.
cōtumelijs blaſphemijs in/
famia exquiſitiſq; tormentꝭ
⁊ afflictionibꝫ omnifariā ſa/
tiarent. O inauditā a ſeculo
crudelitatē. nuſq; aliquādo
patrie proditor. ciuiū depo/
pulator. latro publicꝰ. in fra
tres ſicariuſ. parentū inter/
emptor. aut ꝗntūlibet faci/
noroſus. ita ſuis inimicis a
iudice traditꝰ legit̄. vt omnē
ſue inuidie in eum acuerent
ſtimuluȝ. Sed quos lex ex/
tremo interimi iubet ſuppli/
cio. modū etiā interemptio/
nis atq; ſupplicij ſtatuit. vt
quos p̲ iuſticiā viuere nō li/
cet. ſaltē in occiſiōis mō de/
terminato oīa oñdantur.
⁊ nunq; iuſticia a miſcdia ſi/
ne qua nō iuſticia ſed crude
litas dicēda eſt ſeparet̄. Nō
etiā in ipis latronibꝫ cū dño
crucifixis actū fore compro
bat̄. Nō eīm de latronibꝫ le/
git̄ ꝙ ſuas baiularūt cruceſ.
ꝙ flagellati. ꝙ ſpinis corona
ti. ꝙ iā crucifixi blaſphemijſ
⁊ irriſionibus illuſi. ꝙ felle ⁊
aceto potati fuerint. ⁊ cetera
hmōi. Solꝰ innocens dñs.
cuiꝰ etiā ipe iudex. traditor ⁊
crucifixores parit̄ innocētie
p̲hibēt teſtimōiū. ne dū cru/
cifigi iubet̄. ſed ipis ſuis pe/
nis modꝰ nullꝰ cohibet̄. qm̄
rabidoꝝ canū voluntati diſ
cerpēdꝰ exponit̄. Hic eī aliꝰ
apprehēdit. aliꝰ ligat. aliꝰ ex/
clamat. aliꝰ īpellit. aliꝰ ſpinis
coronat. aliꝰ purpura veſtit.
aliꝰ harūdinē p̲ ſceptro ī ma
nu ponit. aliꝰ furioſe harūdi
nē exceptā ī venerabile eius
caput p̲cutit. aliꝰ ꝯſpuit. aliꝰ
illudit. aliꝰ alapis cedit. aliꝰ
colaphis īpetit. aliꝰ velat. ali
us ſubſannādo vt regē ſalu
tat. aliꝰ crucē īponit. aliꝰ tra/
hit. aliꝰ nudat. aliꝰ foſſis ma
nibꝫ et pedibus cruci affigit
aliꝰ erigit. alius erectū blaſ/
phemat. alius felle et aceto
potat. Hic mille talibꝫ iniu
rijs omnē volūtatē ſuaȝ in/

humaniter explēt. nec viuo
ꝑcere norūt nec mortuo cuꝫ
etiā iā expiratū tranſfigunt
Cōcurrūt omēs ferocit' ad
puniendū. Nemo eū agno/
ſcit ad cōpatiēdū. Sic olim
ꝓphetizatū fuerat ꝑ regiū p/
phetā in ꝑſona ꝯtempti dn̄i
ps̄. xxi. ſic dicēt̄. Ego ſū ver
mis nō hō. opprobriū hoim
ꝛ abiectio plebis. Oēs vidē
tes me deriſerunt me locuti
ſūt labijs ꝛ mouerūt caput.
Factū eſt cor meū tanq̄ꝫ cera
liq̄ſcens ī medio vētris mei
Aruit tanq̄ꝫ teſta virtꝰ mea. et
lingua mea adheſit faucibꝫ
meis. ꝛ in puluerē mort̄ de/
duxiſti me. Qm̄ circūdede/
rūt me canes multi. ꝛ ꝯſiliū
malignantium obſedit me.
Foderūt manꝰ meas et pe/
des meos. dinumerauerūt
oīa oſſa mea. Ipi vo cōſide
rauerūt ꝛ iſpexerūt me. diui
ſerūt ſibi veſtimēta mea. ꝛ ſu
per veſtē meā miſerūt ſortē.
Et in ps̄. lxviij. Multiplica
ti ſunt ſuꝑ capillos capitis
mei q̄ oderūt me gratis Cō
fortati ſunt q̄ ꝑſecuti ſūt me
inimici mei iniuſte. q̄ non ra
pui tūc exoluebā. Qm̄ ꝓpter
te ſuſtinui opprobriū. operu
it ꝯfuſio faciē meam. Extra
neus factꝰ ſum fratribꝫ me/
is. ꝛ ꝑegrinꝰ filijs mr̄is mee.
Aduerſū me loq̄bāt' q̄ ſede/
bant in porta. ꝛ in me pſalle/
bāt q̄ bibebāt vinū. Et ſuſti
nui qui ſimul ꝯtriſtaret' ꝛ nō
fuit. q̄ ꝯſolaret' ꝛ nō inueni.
Et dederūt in eſcā meaꝫ fel
ꝛ in ſiti mea potauerunt me
aceto. Hec oīa ꝛ ſimilia cru/
deliſſimaꝝ voluntatū ope/
ra neq̄ꝫ breuiꝰ neq̄ꝫ efficaciꝰ
cōprehēdi poterāt q̄ꝫ verbis
euāgeliſte dicent̄. Ihm̄ tra
didit volūtati eoꝝ.

SEd nunc

iuxta hiſtoriā que
general'r p̄miſſa ſc
ꝑ ſingula videamꝰ. Veſtrū
erit nō vboꝝ cōpoſitōem fle
biles expectare. ſed rē ip̄am
cōpūcto corde aniaduertere
q̄ ſi duriciā cordis emollire
nō valebit fruſtra vbis mul
cet' affectꝰ. Nō eni̅ in hūane
ſapientie ꝑſuaſiōibꝫ ꝛ vbis ē
fides noſtra. ſed in vtute dei
j. Coꝝ. ij. In recitatione hy
ſtorie ea ſolum que paſſiōis
amaritudinē oñdunt ꝯſide
rabimꝰ dimittētes doctrīas
fidei ꝛ moꝝ ꝛ fructꝰ paſſiōis
articulos ꝯſequētes Pro
ſeq̄ndo aūt ſtatui p̄mo hiſto

riā additis his q̄ acerbitatē
paſſionis declarāt recitare.
Scđo pro eoꝝ faciliore me
moria. ꝑ modum ſummarū
recapitulare. Tercio ſm the
matis ꝟbulū pauca exhortā
do ſubinferre. Ultima duo
mēbra breuia. ꝓmi mēbri p/
lixitatē cōpēſabūt. Hiſtoriā
itaq̧ incipiēdo ab his q̄ do/
minus poſt cenā nouiſſimā
paſſus eſt. diuido ſm tria q̄
acerbitatē paſſionis ꝓncipa
liter intulere. Primū eſt in/
terior afflictio. paſſionē exte
riorē ꝑcurrēs. Scđum cor
poralis ⁊ exterior attritio. ex
iudaica ꝑſecutiōe ꝯſequens
Tercium crudelis ꝑcuſſio ꝑ
manus gentiliū paſſionē cō
ſummans. Et hec tria recte
correſpōdēt triplici traditōi
qua xp̄s tradit⁹ eſt volūtati
inimicoꝝ ad ſufferētiā acer/
biſſime paſſionis. Tradit⁹ ē
a ſumma trinitate. patre ſcʒ
ſm illud Ro. viij. Proprio
filio non pepcit ſed ꝓ nobis
oīb⁹ tradidit illū. A ſeip̄o
ſm illud. j. Pe. ij. Tradebat
aūt iudicāti ſe iniuſte. A ſpū
q̄ʒ ſcō q̇ ⁊ ip̄e ꝑ os pontific̄
ꝓnunciauit. q⁊ expedit chri/
ſtum mori pro ꝑplo. Joh. xj.
Tradit⁹ eſt ſecūdo a iuda iu
deis inſultātib⁹. Tradit⁹ eſt
tercio a pilato miniſtris cru
cifigentib⁹. Prima tradi/
tio qua ſeip̄m tradidit in eo
maxime apparuit. q⁊ prius q̧
foris affligeret inimicus ſe/
ip̄m intus tradidit vehemē
tiſſimis triſticijs ⁊ dolorib⁹.
Ad ꝓmi manifeſtatiōem ait
Johan. Egreſſus ih̄s trās
torrentē cedron. ibat ſm cō
ſuetudinē in montē oliuaꝝ.
Egreſſus inq̧ de grandi ce
naculo. de ciuitate hieruſa/
lē dn̄s ih̄s mūdi redemptor
cena illa ſacratiſſima facta.
in qua ſeip̄m diſcipulis ſuiſ
in cibū admirabili ſacramē
to tradidit memoriale repa/
rantꝫ paſſionis. arrā cōſum/
mate dilectōis. pignus futu
re beatitudinis. Expleto de
niq̧ ꝯſolatorio ſmone. quo
puſillū diſcipulorū gregem
quē elegit fouit. in finē vſq̧
dilexit paſtor bone paterne
ꝯſolat⁹ inſtruxit. cautos red
didit ꝯtra iminētē eoꝝ ꝑtur
batōem. longe magꝭ ꝑ eis q̧
ꝓ ſeip̄o ſollicit⁹. Scđo etiaʒ
Petrū ſe negaturū ꝓphetice
auiſauit ꝑſumptōnem q̧ au
dacem qua de ſe ꝯfiſus vſq̧
ad carcereʒ et mortem. dn̄m
nullo pacto derelicturū ſpo

ponderat cōpeſcuit. Sed ⁊
traditorē ſuū cibatōis ꝓcio
ſiſſimi corpis ſui beneficio.
dulci alloq̄o q̄ntū in ſe fuit
dolore timore et pudore. vt
Lyra ait ſup Mat. retraxit
ac ꝯcepti ſceleris īmanitatē
ꝓdicēdo terruit. Hymno q̄z
dicto egreſſus venit in villā
gethſemani i pede mōtꝭ oli/
uaꝝ i cuiꝰ fine erat ortꝰ. Se
cuti ſūt eū aūt diſcipuli eiuſ
vndecim. ſ. iā filiꝰ ꝑditionis
abierat. ad ꝟbū xpi. qđ facis
fac citiꝰ. iā ad ꝯſummationē
ſcelerꝭ. ad aſſignatōem vēdi
te mētꝭ. ad acq̄ſitionē viliſſi/
me mercedis. ferocē armatoꝝ
cohortē ꝯgregaturꝰ. Se
cuti aūt ſunt eū meſto corde
pauētes ⁊ tremuli. ſciētes ꝟ
ba q̄bꝫ ſe ī ipa nocte cū iniq̄ſ
deputādū mgr̄ ꝟitatꝭ ꝓdixe
rat retractari ñ poſſe. ſꝫ nec
illa q̄bꝫ ꝑcuſſo paſtore ipos
tanq̄ȝ oues gregꝭ diſꝑgēdos
ſignificauit. Vñ teſtaṫ xp̄us
Joh. xvi. Triſticia impleuit
cor vr̄m. Sꝫ ego veritatem
dico vobis. expedit vob̄ vt
ego vadā. Si em̄ nō abiero
paraclitꝰ nō veniet ad vos.
Si āt ⁊c̄. Secuti ḡ ſunt eū
q̄ſi vltimū vale ꝓſtātes. đ ce
tero cū ſocialiṫ affectuoſe et
familiariṫ nūq̄ȝ i carne aſſo/
ciaturi. q̄nimo ab eo fugitu/
ri. q̄ꝝ tñ ois triſticia i piū pa
ſtorē pr̄em ⁊ mgr̄m defenſo/
rēq̄ȝ fidelissimū redūdabat.
Intrauit cū eis itaq̄ȝ hortū
quē ⁊ iudas impiiſſimꝰ ſcie/
bat. q̄m freq̄nṫ ꝯuenerat ib̄ſ
illuc cū diſcipulis ſuis. Nā
em̄ iudas ſciebat ideo intra
uit vt ſic ſe ſua ſponte ꝓ nob̄
paſſuꝝ ſignificaret. dū locū
ꝓditori cognitū captiōi ap/
tū ñ vitaret. Intrāte āt dño
cū diſcipulis ſuis hortū. cir
ca ꝑncipium horti octo diſci
pulis ſuis dixit. Sedete h̄.
donec vadā illuc ⁊ orē. Se/
dete inq̄ȝ. nō moueami. ſicut
nō loco ita nec mēte. Hilari
us. Juſſit eos ſedere. ⁊ pau
liſper expectare redeūtē do/
nec ꝓ cūctis dñs ſolꝰ oret. q̄z
eiꝰ orō oim nr̄m ē redēptio.
eiſq̄ȝ ibi derelictis ꝓceſſit. aſ
ſumpto petro ⁊ duobꝫ filiis
zebedei. Ecce paſſiōis dñice
ꝑncipiū nō a dño ſed ab eis
orditur ꝓ quibꝫ pati venerat
Quis pōderare ſatꝭ pt̄ q̄ntū
ꝟbū h̄ q̄ diſcipulos ſuos q̄s
tenerrime dilexit ⁊ p̄ cunctꝭ
vaſti orbis mortalibꝫ elegit.
velut in gremio ſuo fouit tā
dulci colloq̄o inſtruxit tāq̄ȝ

vltimo ad ipõs platum̄ ſe li
cenciauit. p̄noſcēs q2 q̄ in oī
bus tēptatōib9 ſecū ꝑmanſe
rant. vt ipē ait Luc. xxij. iam
ab eo diſꝑgendi erāt. iā ſua
paſſiōe ſcādalizādi. iam ſua
morte ſauciandi. q̄ntuȝ inq̄ꝫ
verbū h̄ cor illud moroſiſſi
mum vulnerādo ꝯtriſtauit.
Cum ⁊ noſtra dura corda ī
amicoꝝ noſtroꝝ ſeparatiōe
vſqꝫ ad lachrymaꝝ flumīa li
queſiant. Hinc ſal9 ⁊ redem
ptio mūdi anglo͛ꝝ leticia ce
pit bellū duriſſimū acerbiſ
ſime paſſionis agere. Et vt
om̄ino ſe volūtarie ꝑ nobis
ſatiſfacere mag͛ q̄ꝫ ſatis pa
ti demōſtraret. non ꝑus ab
alijs affligi q̄ꝫ a ſeipō afflicti
onē voluit aſſumere. Prius
em̄ q̄ꝫ aduerſarius manū ſa
crilegā iniiceret. cum adhuc
cū ſuis diſcipulis cōſiſteret.
cepit ꝯtriſtari ⁊ meſtus eſſe.
pauere ⁊ tedere. Nouit dn̄s
futuros hereticos q̄ de ſuo
ſenſu abūdantes dicturi eſ
ſent eū nō v͛e paſſum ſed dū
taxat paſſiōis doloriſqꝫ ima
ginē ꝑtuliſſe. vt mentit9 ē im
pius maniche9. corpus xp̄i
fantaſticū ⁊ nō eſſe veꝝ ſom
nians. Et ꝑ ꝯſequēs nec do
lorē paſſionem ve ſenſiſſe. vt

tāgit Raban9 ſuꝑ Matth. ⁊
Marcū diſt. xv. tercij libri.
vt q̄ cūctis futuris ſecul͛ de
clararet ſe nō fantaſtice. ſed
vere ꝑ nob̄ doluiſſe. acerbiſ
ſimā q̄ꝫ paſſionem ꝑ nobis
ſubijſſe. ſicut olim ꝓp̄ha dixe
rat. Vere lāguores n̄ros ipē
tulit. ⁊ dolores n̄os ipē por
tauit. Eſa. liij. euidētiſſimis
oſtendit ſignis. triſticia ſcili
cet ⁊ pauore ꝓlixa oratiōe ac
ſanguineo ſudore. De q̄ Au
guſtinus exponēs v͛bū illud
ꝓphete in ꝑſona dn̄i loquēt͛
Repleta eſt malis aīa mea.
ait. nō vicijs ⁊ pctis ſꝫ hūa
nis malis. ſcȝ dolorib9 reple
ta fuit aīa mea. Et ambroſi9
libro tercio de trinitate. Ut
hō turbatur. vt homo flet.
vt hō crucifigit͛. Nō turbat͛
ei9 diuinitas ſed turbat͛ aīa
ſ͛m humane fragilitatis aſ
ſumptiōem. nam q̄ ſuſcepit
animā. ſuſcepit etiam anime
paſſionem. Et ſuper Lucaȝ
Minus contulerat mihi ſi
nō meum ſuſcepiſſet affectū
Confidenter triſticiā nomi
no quia crucē p̄dico. neqꝫ ei
ſpeciem incarnatiōis ſuſce
pit ſꝫ veritatē. Debuit ergo
dolorē ſuſcipere vt vinceret
triſticiaȝ nō excluderet. neqꝫ

ēm̄ hn̄t fortitudīs laudez q̄
ſtuporē magꝭ vulnerꝝ tulerī
q̄ꝫ dolorē. Abſit āt a cordibꝫ
fideliū ceca q̄dam pietate ſu
ſpicari eternā veritatē q̄ falle
re neſcit aliq̄d ſpecietenꝰ cō
finxiſſe. ⁊ foris q̄cq̄ꝫ apparuiſ
ſe cui nō ſubeſſet ỽitas. Sꝫ
q̄cq̄d referētibꝫ ſacris ſcptori
ribꝫ de ỽitatis ỽbo legitꝭ vł
auditis h̄ certiſſim̄e cogno
ſcite qꝛ nihil apparētie mix
tū ſed minꝰ euāgeliſtā aſſecu
tū fuiſſe ſermōibꝫ q̄ꝫ veritas
ſnexiſtat rebꝫ. qꝛ nō tāta dici
poterāt myſteria xp̄i q̄ꝫ ta fu
ere in veritate. ſic̄ teſtaꝛ Jo.
ca. vlti. ſui euāgelij. De h̄ be
atus Hiero. in explanatiōe
fidei ita ait. Nos ita dicimꝰ
hoīem paſſibilē a dei filio ſu
ſceptū. vt deitas impaſſibił
ꝑmaneret. paſſus eſt em̄ fili
us dei nō putatiue ſꝫ ỽe oīa
q̄ ſcriptura teſtaꝛ. ſꝫ ſm illō
qō pati poterat. ſ. ſm ſubam
aſſumptā. Multa ad idē al
legat mgr̄ ſniaꝝ diſ. xv. li. iij.
Vere ḡ dn̄s triſtatꝰ eſt. De
q̄ dicit Matth. ⁊ Mar. Ce
pit ꝯtriſtari et meſtꝰ eſſe. pa
uere ⁊ tedere. Vigilant dic̄.
Cepit hmōi triſticiā qua vt
ſequiꝛ vſq̄ꝫ ad mortē triſtatꝰ
eſt. nō prius ꝑtulit ſed nunc
vicinante eiꝰ morte volens
ſuſcepit. Quo coꝝ arguiꝛ te
meritas q̄ ſcriptis ⁊ ỽbis aſ
ſerunt xp̄m ab inſtāti conce
ptionis eq̄li acerbitate om
nia ꝑtuliſſe in aīa q̄ paſſus ē
in cruce vel agonia. Immo
oēs dolores ⁊ acerbiores q̄ꝫ
om̄es hoīes ſimul ab initio
ſeculi vſq̄ꝫ ad eiꝰ ꝯſummatio
nē. imo q̄ꝫ in purgatorio exi
ſtentes aut dānati. Qō ap
te reprobat beatꝰ Tho. i. iij
parte. q. xlvj. ar. vj. Quis ei
ab initio ꝯceptiōis nouit in
verbo vel per ſciam infuſaꝫ
om̄es future paſſiōis ama
ritudines. noluit tn̄ vt redū
darēt in ſenſualitatē ad cau
ſandū exꝑimentalē doloris
aut triſticie ſenſum. quō fa
ctū eſt dū eēt i agonia. Sic
nec voluit beatitudinē men
tis ſue redūdare i vires aīe
īferiores aut corpꝰ paſſibile.
Stultū eī ⁊ ſine rōe dictū ē
xp̄m ꝑ totū vite ſue decurſū
nūq̄ꝫ gauiſū aut exꝑimētali
ꝯſolatōe letatū. ſꝫ miſcuit le
ta triſtibꝫ. Sic̄ enī puer ⁊ in
fās fleuit. ita ſugēdo brāvbe
ra ꝯſolabaꝛ. ⁊ arridenti mr̄i
blādꝰ erat. n̄ eī ꝑdidit guſtū
ciboꝝ aut tactū ſuauiuꝫ. ſed
nunq̄ꝫ ad viciū bis vſus eſt.

Cõtra ſic dicentes ait cancel
larius pariſienſis Johes de
gerſona in epl'a de ſuſceptõe
hũanitatꝫ xpi. Chriſtꝰ nõ ha
buit ab inſtanti ꝯceptõis om
nẽ i[illegible] dolorẽ vſqꝫ ad inſtans
mortis ſue qualẽ ꝑtulit ĩ cru
ce. aut prius ꝑ decurſum pe/
nalis vite ſue. ⁊ oppoſituꝫ ſcri
bendo vel predicando aſſere
re eſt temerarium falſum ⁊ p̃
ſumptuoſum. Si eñ. eadeꝫ
triſticia idẽ dolor ab inſtante
ꝯceptiõis anĩe aut ſenſibꝰ in/
heſiſſꝫ quõ cepit triſtari ⁊ me
ſtus eſſe. ſiquidẽ nemo qδ p̃/
us fuerat incipit eſſe. Simi/
liter ⁊ illud Luce. Et Jeſus
ꝓficiebat etate ⁊ ſapĩa. nõ alit̃
ſm cõmunẽ doctorũ intelli/
gentiã ſaluari poſſe videt̃. ni/
ſi qꝛ experiebat̃ ꝑ aſſiduũ cre/
mentũ noticias nouas rex. ⁊
ſic nouas noticias ſenſitinas
ita nouas delectatiões ⁊ tri/
ſticias. Quantũ aũt. dñs nõ
paſſus eſt omnẽ paſſiõeꝫ ſm
ſpeciẽ. neqꝫ ſimilẽ dãnatis in
purgatorio exiſtẽtibꝰ. quorũ
paſſioni nulla pñtis tp̃is af/
flictio cõparari poteſt. vt dic̃
Thomas. iij. parte. q. xlvj. ar
ti. vj. Tante tñ acerbitatꝫ tri
ſticias. dolores ac corp̃is af
flictiones aſſumpſit quantũ
nullꝰ vnq̃ꝫ mortaliũ ſuſtinu/
it. aut ĩ pñti vita ſuſtinebit vt
verũ ſit verbũ ſupra p̃allega/
tũ. O vos oẽs q̃ tranſitꝫ ꝑ vi/
am attẽdite ⁊ videte ſi eſt do
lor ſil'is ſi. ⁊c̃. Aſſumpſit inq̃ꝫ
nõ nc̃citate ſꝫ pia volũtate. in
cuius vtiqꝫ erat poteſtate tri
ſtari qñ voluit ⁊ letari. Jdeo
nõ dicit euãgeliſta. cõtriſtatꝰ
eſt. ſ. ab alio ſed cepit cõtriſta/
ri quaſi ip̃e volens aſſumen/
do triſticiã p̃ncipalior ſibi fu
it cauſa triſticie ſicut vniuer/
ſe paſſionis. cui volenti vni/
uerſa creata nihil aduerſum
inferre potuiſſent. Dum aũt
diſcipulis in terris triſticie ſi
gnum exteriꝰ pauorẽ. ſ. oñdiſ
ſet clariꝰ idip̃m v̓bo ſignifica
uit dicẽs. Triſtis eſt aĩa mea
vſqꝫ ad mortẽ. tam extenſiue
q̃ꝫ intenſiue. Nico. de lyra. ex/
tenſiue. qꝛ durauit vſqꝫ ad in
ſtans mortꝫ. ſeꝑationẽ ſcꝫ aĩe
a corp̃e in cruce. Jntẽſiue v̓o
q̃a maxima fuit q̃ꝫ hõ in hac
vita vnq̃ꝫ habuit. Jdeo ꝑ id
qδ hoĩ moleſtiſſimum in hac
vita eſt ⁊ terribiliſſimum ſm
phm. morte. ſ. menſurat̃. qua
ſi diceret. Triſtis eſt aĩa mea
vſqꝫ ad mortẽ. i. tã intenſa eſt
triſticia quãta eſſe põt ĩ hoĩe
viuo ſm Nico. de Lyra. Nec

mirū qm̄ ſp̄am totā xp̄i aīam
ſm omēs eius potentias re/
pleuit ſicut ꝓpheta p̄dixit. Re
pleta eſt malis aīa mea. glo.
id eſt. doloribꝫ ⁊ penis. Reple
ta em̄ fuit aīa chriſti triſticia
⁊ dolore. q̄ntū ad omēs eius
potentias triſticie et doloris
capaces. Siſtamꝰ parūper
hic cariſſimi. vt agnoſcere va
leamꝰ huiꝰ triſticie magnitu/
dinē quā dn̄s ꝑ nobis ſuſti/
nens tam efficaciter verbo ⁊
ſigno demonſtrauit. Pro cu/
ius intellectu aduertendum
ꝙ potentia triſticie ⁊ doloris
ſicut ⁊ gaudij ⁊ delectatiōis
capax eſt appetitꝰ vel volūtas
large ſumpto noīe. vt probat
Scotꝰ diſ. xv. li. iij. Eſt aūt ī
xp̄o triplex volūtas dīna ea/
dem. ſ. cū paterna Illa em̄ di
uine eſſentie idētificat̃. ⁊ ꝑ cō/
ſequēs vna in tribus. Et ſm
iſtaȝ xp̄s oīno nihil patiebat̃
nec doluit aut ꝯtriſtatꝰ eſt. vt
ex dictꝭ patet. Apud hāc em̄
voluntatē q̄ deꝰ eſt nō ē trāſ/
mutatio nec viciſſitudis ob/
umbratio. Iaco. j. Vn̄ q̄tiēs
de xp̄i paſſione tractandū eſt
ita eā cogitemꝰ vt diuinā ī eo
naturā ab om̄i paſſiōe liber/
rimā cognoſcamuſ. Hinc ait
beatꝰ Leo. in ſermone de paſ
ſione q̄ incipit Inter omnia.
In oībꝫ q̄ ad dn̄i nr̄i ieſu xp̄i
ꝑtinent paſſionē. hec catho/
lica fides tradit. hec exigit vt
in redēptorē nr̄m duas noue
rimꝰ ꝯueniſſe naturas. ⁊ ma/
nentibꝫ ꝓprietatibꝫ ſuis tantā
factā vnitatē vtriuſqꝫ ſubſtā/
tie. vt nec infert vnitas cōfu/
ſioneȝ nec diminuit ꝓprietas
vnionem. Aliud eſt paſſibile
aliud inuiolabile ⁊c̄. Alia eſt
voluntas humana rational̃.
Tercia eſt humana ſenſitiue
partis. q̄ appetitus ſenſitiuꝰ
magꝭ ꝓprie noīat̃. Voluntas
ratōnalis duplicat̃ ſm dupli
cem portiōem rōnis ſuꝑiorē.
ſcȝ ⁊ inferiorem. Portio ſupe
rior dupliciť dicit̃. qn̄qꝫ mul/
tū ſtricte ꝑ intellectu ⁊ volun
tate vt reſpiciūt ſola et̃na. Et
illo mō nō pōt portio ſuperi/
or volūtatis ordinate triſta/
ri. qr tal̃ triſticia vt dic̄ Sco
tus diſ. xv. lib. iij. ſeq̄retur ad
nolle dn̄i in ſe. vl̃ ad nolle ali
quā ꝑfectiōem intrinſecam.
ſi ineſſet tale nolle a deo eſt in
ordinatuȝ vt vix damnati il/
lud habeāt. qr ⁊ ſi volūt deū
eē iuſtū. nō tn̄ h̄ forte abſolu/
te volūt. ſed qr nolūt effectuȝ
iuſticie quē ſentiunt. ⁊ h̄ nō ꝑ
tinet ad portiōem ſuperiorē

ſtlo mō ſumptaꝫ. Scd̄o mō
largius accipit̄ ꝓ intellectu ⁊
iudicat de quocūq̄ ſm̄ regu/
las eternas ⁊ ꝓ voluntate vt
vult quecunq̄ referendo ad
eterna. Ad h̄ ſonat Augꝰ. xij.
de trini. dicens. Rōnis pars
ſuperioꝛ eternis rōnibus cō
ſpiciendis vł̄ ↄſulēdis adhe
reſcit. Portio autē inferioꝛ ē
de rebus tp̄alibꝫ ſm̄ virtutes
politicas. Harū trium volū/
tatum quelibet oꝛdinate pōt
triſtari ⁊ dolere. verū triſticia
ꝓpꝛie ad voluntatem ratōnis.
doloꝛ ad ſenſitiuuꝫ pertinet
appetitum. Eſt em̄ triſticia ꝓ/
pꝛie ſm̄ Augꝰ. xiiij. de trin. c.
xv. diſſenſio animi ab his re/
bus que nobis nolentibus
accidunt. Doloꝛ aūt offenſio
anīe ex carne ⁊ quedaꝫ ab eiꝰ
paſſione diſſenſio. Eſt ğ pꝛo/
pꝛie doloꝛ paſſio appetitꝰ ſen
ſitiui ↄſequēs ꝑceptiōem ali/
cuiꝰ diſcōuenientꝭ coꝛꝑi. Tri
ſticia aūt paſſio ↄſequēs ī vo
luntate appꝛehenſionē alicuiꝰ
voliti. accipiunt̄ tn̄ ſepe alteꝝ
ꝓ altero. Videamꝰ nunc que
voluntatū in chꝛiſto ⁊ reſpe/
ctu quaꝝ triſtatꝰ ſit atq̄ do/
luit. vt ſic doloꝛꝭ ⁊ triſticie im
menſitas aliquatenꝰ cogno/
ſcatur. Poteſt aūt aliquid eſ/
ſe volitū a voluntate rōnis q̄
drupliciter vt declarat Sco
tus. etiā ſm̄ vtrāq̄ poꝛtionē.
ſcꝫ actu elicito libero. vt dicē
do. nolo deſpici vł̄ argui Se
cundo actu elicito nō ſimpli/
citer ſed ↄditionato. vt pꝛoie
ctio merciuꝫ in mare ꝓpter pe
riculū ſubmerſiōis vitandū.
Pꝛoiectio quidē illa ſimplici
ter eſt volita. qꝛ nō coactꝰ ab
extrinſeco eijcit mercatoꝛ. ſꝫ
eſt volita ex conditiōe. qꝛ q̄n
tū in ſe eſſet nollet ſi alias pe
riculū euadere poſſꝫ. Tercio
actu nō elicito ſed quadaꝫ na
turali inclinatione tanq̄ a ſi/
bi naturalit̄ diſcōuenienti. ſi
cut quelibet res naturalit̄ in
clinatur ad ſibi cōmodum. et
refugit aut reſiſtit diſcōueni/
enti aut nociuo. Et ſm̄ ph̄m
ſcd̄o de anima. ⁊ Boeciuꝫ. iij.
de conſolatione philoſophie
Quelibet res naturaliter ap
petit eſſe ſuum ⁊ ꝑmanentiā.
⁊ hoc modo naturaliter vo/
luntas vult ſalutē ſuam ⁊ ꝑ/
ſone cuiꝰ eſt. nō inq̄ntū poten
tia libera. ſed inq̄ntuꝫ natu/
ra quedam. ⁊ non vult coꝛru
ptionem ſiue leſionem ſuam
aut ꝑſone. nō vult. i. declinat.
Quarto quoniam naturaleꝫ
quandā ad inuicem habent

anīc eiuſdē potentie colligā/
tiaꝫ.potētia ſupioꝛ naturalr̄
refugit diſcōueniētia poten/
tiaꝝ inferioꝝ.dum ſalteꝫ illa
apꝑꝛehēdit.Hinc volūtas in
tellectiua naturalr̄ non vult
id eſt. declinat ea q̄ appetitui
ſenſitiuo ſunt triſtia aut diſ/
cōueniētia.dū talia ꝑ intelle
ctū apꝑꝛehēdit. Si ḡ accidit
volitū quoꝛūcꝫ dictoꝛū q̄ttu
oꝛ modoꝝ dūmodo vt ſic de
pꝛehenſum fuerit ſequir̄ tri/
ſticia. Maioꝛ quidē ſi illud
quod accidit fuerit ſimplicir̄
actu libere elicito volitū.que
tamē triſticia variar̄ ſ̄m intē
tionē actus volēdi. vt magis
volita dū accidūt magis cō/
triſtent.minꝰ volita minꝰ.q̄a
que magis diſcōueniunt ma
gis ſi accidūt ꝯtriſtant.volū
tati aūt vt libera eſt nihil eſt
diſcōueniēs niſi ꝑ nolle.ſicut
nihil cōueniēs ⁊ placens niſi
per velle. Similir̄ qđ eſt ſim
pliciter volitū. volitū autem
ſub ꝯditiōe ſi accidit ꝯtriſtat
Quis em̄ dubitat mr̄es mo
do genitos infantes ſ̄m cru
deliſſimū pharaonis edictuꝫ
Exo.i.nō niſi cū doloꝛe ma/
ximo ī flumīe ꝓiciſſe. Quos
tamē volētes ꝓiecerunt.ſim/
pliciter volentes ex ꝯditōne
q̄m aliter cū infantibꝫ interiſ
ſent. Idē de ꝓiectione merti
um pꝛecioſarū. Sic tertio et
quarto modis q̄ꝓpter iuſtici
am moꝛi eligit.qui ꝓpter ſani
tateꝫ incidi qđ doloꝛoſuꝫ eſt
ſenſibꝫ ſtatuit nihilominꝰ cō
triſtar̄ pꝛo eo q̄ illa naturali
obuiant volūtatꝭ inclinatiōi
que vt natura appetit bonuꝫ
cōmodū ꝑſone et ꝓpter natu/
ralē rōnis cū ſenſu colligan/
tiā ſenſui ⁊ ꝯdelectar̄ ⁊ cōtri/
ſtatur naturaliter. Alioquin
quomodo poſſꝫ poni aliqua
delectatio vel ꝯtriſtatio ſur/
repticia pꝛecedere oēm actū
liberum voluntatis. verum
illa triſticia ſic in volūtate vt
naturaliter oꝛta poteſt impe
diri per nō cōſideratōem in/
tellectus. remitti vel vinci ꝑ
oppoſitam delectationē con/
ſequenteꝫ intenſum actū vo
luntatis idē obiectū natura
lir̄ diſcōueniens libere acce/
ptantē. Late omīa iſta decla
rat Scotus vbi ſupꝛa. Intē
dir̄ nihilominuſ triſticia ſi id
qđ euenit pluribꝫ modis ſu/
pꝛa dictis fuerit volitū. Per
h̄ ad ꝓpoſitū redeundo decla
randum eſt quō quelibet ha/
rū voluntatum in chꝛiſto ve
hementiſſime eſt contriſtata.

Voluntas quidē ſuperioꝝ portiōis actu deliberato de trib⁹ poteſt ordinate triſtari ordine quodā. Primo de carentia fruitōis reſpectu eterni obiecti. Secūdo de peccato ſue vel alteri⁹ voluntatis. Tertio de aliis malis ſuo ſuppoſito diſcōuenientibus vel aliis pſonis ſibi dilectiſ. quia ſicut ſupior portio large ſumpta primo vult fruitionem dei. ſecūdo iuſticiaꝫ quācunqꝫ ad fruitionē ordinatam. et hoc vel in ſe vel in alio. tertio vult ſm regulas eternas bona media ꝛ minima ſibi et aliis in ordine ad maxima. ita habet velle reſpectu oppoſitoꝝ. ꝛ per cōſequens triſticiaꝫ ſi accidant. Quo ad pmū iſtoꝝ aīa chriſti nō triſtabat̄. ſ. de carentia aut imꝑfectiōe fruitōis ſue. quia nunqꝫ ſibi illa euenit. Perfectiſſime ſiquidem etiā in morte fruebat̄ portio illa in chriſto diuīa eſſentia. Cōgruū nāqꝫ nō erat vt ipe minus ꝯiungeret̄ fruitiue ꝑ id quo alios meruit frui ꝯiūgi Ita nec de pctō ꝓprio triſtabatur. qm̄ peccatū nō fecit. nec eſt inuētus dolus in ore ei⁹. j. Pet. ij. Et ad Heb. iiij. Temptatū ꝑ omīa ꝓ ſimilitudīe abſqꝫ peccato. Triſtabatur autē vehementer ſm hanc portionē ſuperiorē ꝓ peccatis omniū hominū pteritoꝝ. preſentiū ꝛ futuroꝝ. Siquidem ꝓ omnibꝫ ſatiſfecit qn̄tū ad ſufficientiā. Vn̄ ea quaſi ſibi aſcribit ps. verba delictoꝝ meoꝝ. Habuit em̄ volitionē reſpectu oīm pdictoꝝ vt dei offenſorum ꝛ ꝯtemptuum. ꝛ tamen apprehendit ea vt cōmiſſa vl' committenda. ne dum cognitōe matutina ī verbo ſed cognitione infuſa. qua etiā vt viator omīa nouit pterita ꝛ futura clari⁹ omībꝫ ꝓphetis. qꝛ ſpm̄ recepit nō ad menſurā in dono charitatꝭ ſed ī omnibus donis excellētiſſime. ſicut Eſaias pdixit. Requieſcet ſup eum ſpūs dn̄i. ſpūs ſapiētie ꝛ intellect⁹ ꝛc̄. Eiuſdem. xj. Ideo ex pmiſſis ſeq̄batur triſticia. Affuit autem hec triſticia maxima int̄ omnes triſticias hui⁹ vite. exceſſit nanqꝫ oēm dolorē cuiuſlibet ꝯtriti ineſtimabiliter huiuſcemodi triſticia in chriſto Tum pmo quia ꝓ peccatis totius mundi triſtabat̄ que innumerabiliter plura fue/

rūt peccata ꝙ peccata cũiuſ/
cunqꝫ cõtriti. Hinc ꝑ Eſaiã
capi.liij. dicitur. Oṁs qua/
ſi oues errauimus. vnuſqſ/
qꝫ in viam ſuam declinauit.
Et domin⁹ poſuit ĩ eo iniq/
tatem omniũ noſtrũ. Obla/
tus eſt quia ipe voluit. et nõ
aperuit os ſuũ. Sicut ouis
ad occiſionem ducet. ꝛ qua/
ſi agnus coꝛam tondente ſe
obmuteſcet. Et Ambꝛoſiuſ
ſuper Lucam. Legimus ꝙ
peccata noſtra poꝛtat ꝛ ꝓ no
bis dolet. Doles ergo domi
ne non tua ſed mea vulnera.
nõ tuam moꝛtē. ſed noſtrã
infirmitatem. Scḋm Sco
tum. Triſtaris de peccatis
meis naturam meaꝫ vulne/
rantibꝫ nõ de tuis. Hinc ſe/
quitur. Et nos eſtimauim⁹
te eſſe in doloꝛibꝫ cũ tu non
pꝛo te ſed ꝓ me doleres. in/
firmat⁹ eṁ es. ſed ꝓpter pec/
cata noſtra. Et ſequitnr. Et
quid mirum ſi ꝓ omnibꝫ do
luit qui pꝛo omnibus fleuit.
Quid mirum ſi moꝛiturus
ꝓ omnibꝫ tedeat qui Laza/
rum reſuſcitaturus illachꝛy
mat. vt quia ĩ carne ſua pec
cata noſtra pꝛemebat. mero
rem quoqꝫ aĩme noſtre ſuo
meroꝛe aboleret. Hec Am/
bꝛoſius. Tum ſecũdo quia
peccati maliciã cunctis cla/
rius cognouit. Tanto enim
plus quilibꝫ deteſtatur pec
catũ ꝛ plus ſibi diſplicet qn/
to pfectius maliciaꝫ peccati
ponderat. ꝛ dignitatem dei
ſummi boni qui eo offendit
ac contemnit Sed domin⁹
ieſus etiã ſm humanã natu
rã ꝑ plenitudinē ſapientie ſi
bi cõcreate diſtinctiſſime no
uit peccatoꝝ indignitatem.
diuine maieſtatis cõtēptuꝫ.
peccatoꝛũ deteſtabilē ingra
titudinem ꝛc. que in eo ma/
ximã cauſabant triſticiam ꝛ
diſplicentiam peccatoꝛuꝫ et
peccantiũ. Hinc Bernar. in
ſermone de natiuitate decla
rat ꝙ chꝛiſt⁹ per ea que paſ/
ſus eſt nobis grauitatē pec
catoꝛũ aperuit. quã pꝛimus
homo non cognouit. Tum
tertio. qa triſticia ſua ex ma/
ioꝛi charitate dei proceſſit.
ex qua doloꝛ contritiõis vt
Thomas dicit auget. Quã
to eṁ dilectio dei maioꝛ eſt
in aliquo tanto mag triſta
tur de offenſa ꝛ contemptu
dilecti. Sed nunꝙ aliqua
creatura habuit vel habitu
ra eſt tantam charitateꝫ ſm
legem dei oꝛdinatam quan

tam habuit chriſtus. De cuius charitatis ⁊ grē plenitudine oēs accepim⁹. Joh. j Quare plus oībꝫ diſplicuerūt ſibi peccata humani generis. ⁊ grauius inde triſtabatur. Et ꝗuis ꝑ omnium peccatiſ generaliter triſtabatur. ſpecialiter tamen exaggerabat triſticiam eius peccatū ⁊ ingratitudo illius populi peculiaris ſingulariter electi. et innumeris beneficiꝫs nutriti Que ſummatim Chryſoſtomus in Omelia xxxix. recitat dicens. Pre ceteris omnibus hominibus noua quedam et magnifica eis vite inſtituta ſunt tradita. Jn medio mari ſiccū iter apertuꝫ eſt eis. ⁊ in quo ipſis fuit ſalus. ibi inimicis eoruꝫ interitus. Quadraginta annis in deſerto non arando neqꝫ ſeminando vixerūt. Laborem meſſis ⁊ aree neſcierunt. Omnis mole eis ⁊ coquendi panis neceſſitas nō fuit. Feminas quoqꝫ eoruꝫ nulla texendi ſolicitudo conſtrinxit. mercandi cauſa nō inſtitit. macellum nunꝗ ꝑ comparandis carnibus requiſiuit. Sed ſuper hec omnia fuit verbum dei. et parauit eis menſam in deſerto. Laboris ⁊ ſudoris expertē. Hec enim fuit natura manne. cibus quotidie nouus. ⁊ ſaporem ſui pro deſiderꝫs veſcentium subminiſtrans. Sed ⁊ indumenta eorum ⁊ calciamenta ⁊ ipſorum etiaꝫ corporum natura oblita eſt infirmitatis ſue. Omni nanqꝫ illo tempore neqꝫ idumēta attrita ſunt eis. neqꝫ fuit ī illis infirmus. medico nullus indiguit. medicamenta nemo queſiuit. Eduxit eniꝫ eos in argento inquit et auro. et non erat in tribubus eorum infirmus. Sed quaſi qui iam reliquiſſent mundum hunc. ⁊ in alium meliorem preſtantioremqꝫ trāſiſſent. ita eis cibus et potus abſqꝫ labore et ſolicitudine et verbo dei prebebatur Et quod fuit ſuper omne miraculum. ne forte acrior radius ſolis adureret. vmbra deſuper per diem tegebantur. ⁊ cum ipſis quocunqꝫ abiſſent circumferebantur tecta iſta celeſtia. Sed nec noctes quidem abſqꝫ ſolacio relinquuntur. Lampas nāqꝫ eis ignis verbo dei accenſa lucebat. que nō ſolū illuminādi.

beneficia iudeis

verū ex itineris oſtendendi
miniſteriū p̄bebat in deſer/
to. Quid vero de ſequēti di/
xerim petra. aquaꝝ fluuios
emittente. quid de multitu/
dine auiū. que denſitate ſui
terrā texerūt vniuerſaꝫ. Nā
in egypto que facta ſunt mi
rabilia quid repetaꝫ. Quid
virtutes que ꝯſummate ſūt
in deſerto. bella. oꝛones. ge/
ſta. ⁊ victoꝛias ſola dei inuo
catione q̄ſitas. Non enim vt
pugnantes ſed vt choꝛos a
gentes manu ꝓtectionis tri
umphabāt. Id aūt quomō
narrabo. ꝙ q̄ꝛ egyptū aquis
ꝓ ſe pugnantibus ſtrauerat.
muros hiericho ī voce pſal/
moꝛum turbarū q̄ꝫ deiiciūt.
ita vt aduerſariis pſallentiū
magis choꝛi q̄ exercitus vi
derent̄ hoſtiles. ⁊ qui mini/
ſteria magis viderent̄ q̄ bel
la eis exhibere. Hec autem
ſigna ⁊ ꝓdigia nō ob hoc fie
bant ſolum. vt vſus ꝑplō tm̄
videret̄ expleri. ſed vt ꝑ hec
doctrina agnitiōis dei. quā
moyſe tradente didicerant
firmi⁹ in eoꝝ coꝛdibꝫ ⁊ tena/
cius adhererēt. hec eīm om/
nia voces erant quedā deū
celi ⁊ vniuerſitatis dominū
p̄dicātes. Sed ⁊ mare hoc
clamabat dum pedibꝫ trāſi/
retur. hoc etiā cum extingue
ret aduerſarios. H̄ ille aque
in ſanguineꝫ verſe. hoc irru/
ptio ranaꝝ p̄dicabat. hoc ex
ercit⁹ locuſtaꝝ. H̄ eruca ⁊ cy/
niphes. ⁊ omnia illa que ge/
ſta ſunt ſiue in egypto ſiue i
deſerto ꝓdigia nunciabant.
Manna ipm̄ ⁊ colūna igniſ
atq̄ꝫ coturnicū multitudo. ⁊
omnia illa libꝛi quidaꝫ erāt
illis ⁊ littere que deleri nun/
q̄ poſſent. nec de cōſcientie
eoꝛū paginis aboleri. q̄s ha
berent ſemper in coꝛdibꝫ ſu
is. Hec Chꝛyſoſto. Que ſi
pauca videant̄. addamus et
illud quod ipē dn̄s celi ⁊ ter
re poſtq̄ gentes innumeraſ
ꝑ angeloꝛum ſuoꝝ miniſte/
riū ſtrauit. eos ad terrā pꝛo
miſſiōis. terrā vtiq̄ꝫ optimā.
lacte ⁊ melle manantē. quaꝫ
eis in poſſeſſionem dederat
introduxit. in ea ab hoſtium
incurſionibꝫ ꝓtexit in manu
foꝛti. vt patet. iiii. Regū. xix.
de ſenuacherib Vt eos etiā
a poteſtate diaboli pꝛincipa
literq̄ꝫ totū genus humanū
eriperet. de eoꝝ ſemine hūa
nam naturam aſſumere dig
nat⁹ eſt. in hoc eos ſuꝑ cun/
ctas tribus terre nobilitās.

inter eos cōuerſatus eſt. eis
ore ꝓprio euangelium regni
ꝑdicauit. infirmos ſanauit.
cecos illuminauit. claudos
erexit. demones fugauit. le/
proſos mundauit. mortuoſ
ſuſcitauit. ⁊ vniuerſorū lan
guores abſtulit. Poſt h̄ alia
q̄ innumera euidentiſſima
diuine virtutis inſignia. et
poſt vniuerſam gloriaꝫ que
eis ſuper cunctos mortales
data eſt. infideles extiterūt
⁊ ingratiſſimi. ita vt non ſo/
lum receptorū obliuiſceren
tur bonorū ſed etiam tantū
benefactorem crudeliſſima
morte occidendū inter me/
dios latrones turpiter pati
bulo affixere. Quod pecca/
tum om̄ia vincit peccata. vt
Bern̄. ait ſermone de paſſio
ne. quoniā viri impij ſacrile
gas man⁹ in dei filiū iniece/
runt vt crudeliſſimi homici
de. imo ſi vas eſt dicere dei/
cide. Pro h̄ itaq̄ pctō et pro
ſui grauitate ampli⁹ ſalus
omniū triſtabat̄. Hinc Am
broſius ſuper Lucam. Nec
illud diſtat a vero ſi triſt̄ e/
rat p̄ pſecutoribꝫ ſuis q̄s ſci
ebat immanes ſacrilegij pe
nas in ipſum illaturos. Ad
huc aūt ſpeciali⁹ ⁊ amplius
cōtriſtabatur p̄ iniquitate ⁊
ingratitudine futurorū ma
lorum chriſtianorū. quoruꝫ
tanta maior eſt ingratitudo
q̄to plura ⁊ maiora bona re
ceperūt a chriſto. Siquidē
repudiatis iudeis. in filios
dei ⁊ coheredes chriſti ado/
ptati ſunt. ab onere leg̃ quo
iudei tenebant̄ ſoluti. ſacra/
mentis gratiā effluentibus
quibus iſti caruerūt dotati.
nō manna de celis ſicut illi
ſed eo quod ſupra celum eſt
precioſiſſimo corpore et ſan
guine filij dei paſti. Quan/
to deniq̄ nō ſufficit eis chri
ſtuꝫ ſemel crucifixū ſed ſicut
apoſtolus Hebreoꝝ. vj. ait.
rurſum ſibimetipſis crucifi/
gentes filium dei ⁊ oſtenta/
tui habentes. De hoc quo/
q̄ Raban⁹ ait. Videbat do
min⁹ ad augmētū dolor̄ ſui
ſanguinem ſuuꝫ tam viliter
⁊ inutiliter effundendum. q̄
q̄ ſic inuanum laboraret vt
tunc vix vnū latronem acq̄/
reret. vnū apoſtolum perde
ret. videbat iterū a p̄ſentibꝫ ⁊
futur̄ generalem ingratitu
dinem q̄ etiam a chriſtianiſ
tanq̄ mortuus a corde dan
dus erat obliuioni. q̄q̄ pau
ciſſimi de tanto beneficio ſi

bi gratias acturi erant. ſed
peſſima viciſſitudie mala ꝓ
bonis. ita ꝙ ſi pati iterū poſ
ſet. peiora a malis chriſtia/
nis paſſurus fuiſſet ꝗ̄ nunc
a iudeis. Nouit enim ꝙ ſu/
per dolorem vulneruꝫ eius
addentes ꝑuaricatiōes pla
gas ſuas quotidie renoua/
turi iterum crucifixuri erāt
⁊ oſtentatui habituri. Sed
adbuc ſpecialiſſime triſtaba
tur de caſu ac diſperſiōe di/
ſcipuloꝝ ⁊ ceteroꝝ amicorū
qui eum deſerturi erant in
eius paſſione. ſcandalū paſ/
ſuri dum eū vt hominē mo/
ri viſuri erant ac de eiꝰ diui/
nitate dubitaturi. maxīe au/
tem de peccato proditionis
ac deſperationis iude vniuſ
ex duodecim. De hoc Am/
broſius ſup Lucaz. Triſtis
videbaꝛ ⁊ triſtis erat nō pro
ſua paſſione ſed pro nr̄a di/
ſperſiōe. Deniqꝫ ait. Percu/
tiam paſtorem. ⁊ diſpergen/
tur oues gregis. Triſtꝫ erat
quia nos paruulos relinq̄/
bat. Et Rabanꝰ ſup Mat/
theum. que dicta ſunt ſimul
cōplectens ait. Contriſtaba
tur nō timore patiendi q̇ ad
hoc venerat vt patereꝛ. ⁊ pe
trū timiditatꝫ arguebat. ſed

ꝓter infeliciſſimū iudā ⁊ ſcā
dalū oīm diſcipuloꝝ. ⁊ eiecti
onē ꝓpl'i iudeoꝝ. ⁊ euerſionē
miſere hieruſalē. Vn̄ ⁊ Jo/
nas ſup ariditate cucurbite
vel hedere ꝯtriſtabaꝛ. nolēs
perire quondā tabernaculū
ſuū. Quō autē accipienduꝫ
eſt ꝙ ꝓ ſua morte n̄ triſtareꝛ
īfra patebit ſtatim. Ecce pa
tet vtcunqꝫ quanta triſticia
repletus ſm portionem ſu/
periorem de peccatis nō ſu/
is ſed hominuꝫ pro quibus
hac ſua triſticia ⁊ paſſionis
ſue dolore abundantiſſime
ſatiſfecit. Videamus quam
triſticiā habuit ratione alio
rum maloꝝ ſuo ſuppoſito vꝉ
ſuorū delictorū cōtingentiū
cuiuſmodi ſunt mala nō cul
pe ſed pene. Et primo ꝺ his
q̄ in ſua ꝑſona ꝑtulit. vbi pri
mo hoc certum eſt. ꝙ quecū
qꝫ paſſus eſt ⁊ mortem ⁊ vul
nera corporis. ſed ⁊ triſticiā
⁊ dolorem mentis ſimplici/
ter pati voluit ſm volunta/
teꝫ ſuperioris portōis. imo
⁊ inferioris. nulla neceſſita/
te. ſed ſola miſericordi volū
tate ſponte aſſumpſit. vt ſic
diuino honori pro noſtrꝫ of
fenſis ſatiſfaceret. et huma/
num genus perditū libera/

ret.ſicut allegatuꝫ eſt ſupra Eſaie.liij. Oblatus eſt quia ipſe voluit.ꝛ non aperuit os ſuum. Sicut ouis ad occi/ſionem ducetur. et quaſi ag nus coꝛam tondente ſe ob/muteſcet.et non aperuit os ſuum Et Ambroſius ſuper Lucam. Ceterum quoniaꝫ ꝯſtanter ſe moꝛti obtulerat ſcriptura declarat.quando/quidē ꝗrentibꝫ occurrit.tur batos ꝯfirmauit. ꝛ trepidoſ pꝛouocauit. pꝛoditoꝛē oſcu li dignatione ſuſcepit. Et iō de his omnino non doluit. tanꝗ̄ de rebus per eum ſim pliciter volitis. Et ſic intelli gende ſunt autoꝛitates Au guſtini. Ambꝛoſij. Hierony mi. Hylarij.ꝛ alioꝝ.dicenti/um xp̄m de moꝛte ſua nō cō triſtatum nec vere timuiſſe. Ait enim Auguſtin⁹.et alle gat magiſter diſtinctōne.xv libꝛo.iij. Non vere domin⁹ moꝛi patiqꝫ timebat tertia die reſurrecturus. cum gau deret diſſolui Paulus et eſ/ſe cū chꝛiſto. Non enim foꝛti oꝛ ē miles ꝗ̄ iperatoꝛ. Mi/les ergo coꝛonandus gau/det moꝛi. ꝛ domin⁹ coꝛona/turus timet moꝛtem. Et iō erubeſcant qui putāt ſalua/toꝛem timuiſſe moꝛtē.ꝛ paſ/ſionis pauoꝛe dixiſſe. Trā/ſeat a me calix iſte. Non hoc dictū eſt quaſi ꝺ paſſiōe ſua non timuerit ꝛ contriſtatus fuerit.ſed quia nō ſicut nos quaſi de re ſimpliciter noli/ta et non magis ſponte acce pta. Ideo ſtatim poſt pꝛedi cta verba ſubdit Auguſtin⁹ Triſticiam ſic aſſumpſit ꝗ̄/modo carnem. Fuit enī tri/ſtis vt euangeliū dicit. Si enim triſtis non fuit.cū euā gelium dicat. Triſtis eſt ani ma mea vſqꝫ ad moꝛtē.ergo ꝛ quādo dicit.doꝛmiuit ihs. nō doꝛmiuit.vel quādo dici tur manducaſſe nō mandu/cauit.ꝛ ita nihil ſanū relinꝗ̄ tur vt dicat᷑ etiaꝫ quia coꝛp⁹ eius nō erat verū coꝛp⁹ ſed fantaſticum. quia omnio ta lia friuola ſunt. Quicq̄d er/go de illo ſcriptū eſt.verꝝ eſt ꝛ factū eſt. Ergo triſtis fuit. ſed voluntate triſticiam ſu/ſcepit veram quomodo vo/luntate carnem veram. Tri ſtis ergo.qꝛ pati voluit.non de ſua paſſione tanꝗ̄ de re volita triſtis fuit quomodo de peccatis noſtris ac de di ſcipulorum ſcandalo.vt ſu/pꝛa dictum eſt. triſtabat᷑. Et

ꝓpter hoc Hylarius ait. Di/
cit euangeliſta chriſtum nõ
ꝓpter mortẽ. ſed vſqȝ ad mor
tem triſtem fuiſſe. His ver/
bis interrogo quid ſit triſtẽ
eſſe vſqȝ ad mortẽ. quia vbi
ꝓpter mortem triſticia eſt. il/
lic mors cã triſticie eſt. Ubi
vero triſticia vſqȝ ad mortẽ
ibi mors non triſticie cauſa
eſt ſed finis. Nõ ergo ſibi tri
ſtis eſt. ſed illis qui in ſcan/
dalo per infirmitatẽ carnis
erant futuri. quos monet
orare. ne inducantur in tem
ptationem. quia ante polli/
citi erant ſe non debere ſcan
dalizari. Triſtabatur itaqȝ
de peccatis noſtris ꝛ de diſ/
cipuloꝝ ſcãdalo ꝛc. tanqȝ de
re ſimpliciter nolita volun/
tate humana. non ſic de ſua
paſſione. quã omnino volu/
it. Unde ꝛ hec ſequendo vi
detur ꝙ maior erat triſticia
ſua pro peccatis noſtris aſ/
ſumpta qȝ de morte ſua. quo
niam ſimpliciter nolitũ duȝ
accidit plus contriſtat qȝ vo
litum ſimpliciter. volitũ au/
tem ex conditiõe vel natura
liter. Nunc ad ꝓpoſitũ videa
mus quomodo contriſtaba
tur de paſſione ſua et morte
Et dicendum ſm Scotum
vbi ſupra. ꝙ licet paſſio chri
ſti ꝛ mors fuit ab eo ſimplici
ter volita. fuit tamen volita
ex conditione. Noluiſſȝ eñ
portio ſuperior voluntatis
chriſti paſſionem ſuaȝ ſi ho/
mo lapſus ſm ordineȝ diui/
ne ſapientie et iuſticie hac ꝑ
ſua reparatione nõ indigu/
iſſet. ſi eque omnia iſta ꝓſpe
ra et ꝑ ſe appetibilia fuiſſent
ſine ea. Quod ſic patet. Naȝ
ſm Auguſtinum libro ter/
tio de trinitate. cap̃. vij. Ju/
ſtus licet per fortitudinẽ pa
ratus ſit recipere ꝛ equo fer
re animo quicquid aduerſi/
tatꝭ acciderit. mauult tamẽ
vt non accidat. et ſi poteſt fa
cit. et paratus eſt in vtrumqȝ
vt quantum in ipõ eſt alteꝝ
optet. alterũ vitet. ꝛ ſi quod
vitatur incurrerit ideo vo/
lens ferat. quia fieri non po
tuit quod volebat. ſupple qñ
tum in eo fuit. Et ex illo pro
bat nullum hic poſſe eſſe be
atum. quia non poteſt habe
re hic quicquid vult. poteſt
enim hic pati aduerſa quod
nemo vult quantum in ipſo
eſt. Ad idem eſt illud phi. iij
Ethi. c. xix. Mors ꝛ vulne/
ra triſtia forti ꝛ volenti erũt.
ſuſtinet aũt hic qm̃ bonũ vł

nõ turpe. ⁊ q̃nto vtiqꝫ magꝭ
virtutem habeat omnem et
felicioꝛ ſit. tanto magꝭ ĩ moꝛ
te triſticia erit. Quod nõ eſt
niſi ex eo. quia quantum in
ipo eſt vult oppoſituꝫ. Ratio
eſt. quia obiectum patientie
nõ videt̃ ſm ſe eligibile. pꝛo/
pter qđ nec beati id eligunt.
Noluit ergo cõditionaliter
chꝛiſtꝰ ſuã paſſionẽ ⁊ moꝛtẽ.
idcirco de illa triſtabat̃ quã
nouit de pꝛoximo immine/
re. Tanto autem maioꝛ fuit
hec triſticia quãto id quod
amiſſum eſt. vita ſcꝫ chꝛiſtuſ
fuit dignus atqꝫ magis dile
ctum. Digniſſima fuit chꝛi/
ſti vita. quia pſone diuine. ſi
ne ꝓpoꝛtione dignitateꝫ vite
cuiuſlibet hoĩs licet ſan/
ctiſſimi excedens. Fuit de/
niqꝫ maxime dilecta. Tanto
enim virtuoſus plus dili/
git vitam ſuam ſm phm̃. iij.
ethic̃. quãto eã nouerit me/
lioꝛem ac digniorẽ. Jđ nul/
lius vita ita fuit alicui dile/
cta ſicut chꝛiſto vita ſua. ⁊ p
cõſequens priuatio triſtioꝛ.
Hinc vt ſupꝛa allegatũ eſt p
Hieremiã dicit. Dedi dile/
ctã aĩaꝫ meã ĩ manꝰ inimico
ruꝫ. Nec impedit ꝙ poſt tri/
duũ fuit reſumẽda. quia de

amiſſione talis vite etiaꝫ ad
vnam hoꝛam plus eſt dolẽ/
dum ꝙ̃ de amiſſiõe alterius
hoĩs p tẽpus etiã quantũ
cunqꝫ. vt dicit Thomas ter
tia parte ſumme. q. xlvj. arti.
vj. in ſolu. iiij. Et ſimile dicẽ
dum de doloꝛibus acerbiſ/
ſimis. infamia. blaſphemia.
de quibꝫ tãto plus triſtaba/
tur quãto pſone ſue hec in/
digniſſima fuerunt. Triſta
bat̃ et de his volũtas ſua vt
natura. q̃a vt infert Scotꝰ
vbi ſupꝛa. Volũtas vt natu
ra. appetit bonũ cõmodũ to/
tius pſone. q̃m ipa eſt potiſ/
ſime appetitus hoĩs. ſicut
ſuperioꝛ cognitiua in homi
ne dicitur ſimpliciter cogni
tiua eius. ꝓpter naturalẽ eti
am colligantiaꝫ voluntatis
cum parte ſenſitiua appetit
bonũ cõmodum omnibꝫ in
ferioꝛibꝫ potentijs. ⁊ ideo cõ
delectatur ſenſui ⁊ compati
tur. Cum ergo maxima in/
cõmodo et potentijs ſenſiti
uis ⁊ toti perſone acciderũt
ſcꝫ diſſolutio pſone digniſſi
me per moꝛtem. ⁊ coꝛruptio
doloꝛoſiſſima oꝛganoꝝ ⁊ ita
potentiaꝝ ſenſitiuaꝝ. ſequi/
tur ꝙ de his voluntas chꝛi/
ſti vt natura de ſua paſſione

maximie triſtabatur. Ex his
ſatis patet quantū triſticia
afflixit portionem inferiorē
voluntatis. cum tantū con-
triſtata ſit portio ſuperior vbi
minus triſticia locū habu-
it. Nihil dubium quin om-
nibus ſuperioribus modis
triſtata eſt. ⁊ forte etiā aliis
que nunc reſcindo. Triſta-
batur nihilominus de ma-
lis etiam pene ceterorū ho-
minum. de miſeria mortis
quam genus humanum ex
parentum primorum pecca
to incurrerat. de mortibus
martyrum. ac de omnibus
malis pene quorūcunqꝫ ho
minum preſentium ⁊ futu-
rorum. quia hec omnia vo-
luit ſub conditione. ſic paſſi
onem ſuā licet ſe conformā-
do diuine voluntati ſimpli-
citer voluit. De hoc Ambro
ſius ſuper Lucā. Et fortaſ-
ſe ideo triſtis eſt. quia poſt la-
pſum tali trāſitu erat ex hoc
ſeculo recedendus vt mori
eſſet neceſſe. Deus enim mor-
tem non fecit. nec letatur in
perditione viuorum. et ideo
faſtidit quod ipſe non fecit.
Quid enim mirum ſi ꝑ om-
nibus doluit qui ꝑ vno fle-
uit. Quid mirum ſi moritu
rus ꝑ omnibus tedeat qui
Lazarum reſuſcitaturus il
lachrymatur. Et ſequitur. Tri-
ſtis erat non pro ſua paſſio
ne ſed ꝑ noſtra diſperſione.
Ait enim. Percutiam paſto
rem. ⁊ diſpergētur oues gre
gis. Triſtis erat. quia nos
paruulos relinquebat. Et
Auguſtinus de eadem do-
mini illachrymatione ait.
Mouere autem quēpiā po
teſt quomodo flebat mortu
um ſe iubente cōtinuo mo-
riturum. nō mortuū flebat
quē ipſe ſuſcitabat. ſed mor
tem quam ſibi homo peccā-
do comparauit. Si enim pec
catum non preceſſiſſet. ſine
dubio mors ſecuta nō fuiſ-
ſet. Qui deniqꝫ mala pene
vnius gentis ac ciuitatis hie
ruſalem ſuis diſcipulis nō
niſi lachrymis compaſſiōis
predicere voluit. Luce. xix.
Dico vobis. quia ſi hi tacue
rint. lapides clamabunt. Et
vt appropinquauit vidēs ci-
uitatem fleuit ſuꝑ illā dicēs.
quia ſi cognouiſſes ⁊ tu. Et
quidem in hac die tua q̄ ad
pacem tibi. nūc aūt abſcōdi
ta ſunt ab oculis tuis. quia
venient dies ⁊c. manifeſte ſi
gnificauit q̄ntum ſe ꝑ ſimalis

totius humani generis ipſe
qui mala venit tollere cõtri
ſtauit. Augmẽtabant hanc
triſticiam malorũ pene mul
tiplicitas ac numeroſitas.
cognitionis eorũdem clari/
tas. ac dilectionis ſue q̄ nos
dilexit nimietas. Plus eniꝫ
chriſtus ordinata dilectio/
ne dilexit quẽcunq; q̄ aliq̄s
ſeipſum. cum pro ſalute om
niũ ⁊ cuiuſlibet ſeipſum tra
didit in mortis ignominiã.
Unde videtur ꝙ de cuiuſli/
bet penis plus ipſe triſtatꝰ
eſt q̄ quicunq; ordinate de
propria. Ecce hee fuere cau
ſe cur dominus ſm̄ partem
intellectiuam triſtatꝰ ẽ vſq;
ad mortẽ. Supereſt nũc
videre de exteriore dolore.
ex huius triſticia ratõnis in
ſenſu cauſata. Cepit nanq;
dominus ne dum triſtis eẽ
ſed etiam tedere. pauere. qđ
ad ſenſuum pertinet dolo/
rem. Deniq; etiam hũc i ſen
ſu fuiſſe. ſanguineus decla/
rat ſudor. Dominꝰ itaq; paſ
ſionem ſuaꝫ de proximo im
minentem cum omni ſua a/
cerbitate ⁊ ignominia. cete/
riſq; ſupradictꝭ clare cogno/
uit non minus q̄ dum actu
pateretur. ſaltem eñ abſtra
ctiue hanc apprehendit ſen/
ſus interior per virtutẽ fan/
taſticam. ſicut ⁊ nos de rebꝰ
ſenſibilibus futurꝭ aliquid
predicimus. Appetitus vero
ſenſitiuus hanc paſſionem
per ſenſum tanq̄ diſconue/
niens ſummum preſentatũ
tanq̄ terribiliſſimam exhor
ruit. ⁊ quoad potuit refugit.
Et quoniam vt iam immi/
nens certe ⁊ infallibiliter p̄/
ſentata eſt. ex diſſenſiõe ma/
xima appetitus ſenſitiui ſeq̄
batur inexcogitabiliſ dolor
in parte ſenſitiua. ſicut ſi ali/
quis audiret ſe ſubito iam
capiendum. dimembrandũ
et qualibet intolerabili pe/
na diſcerpendum. rigeſce/
ret continuo. palleſceret. et
propter nimiam triſticiam
et timorem quaſi iam p̄mor
tuus ſenſum perderet et lo/
quelam. Dolor iſte auctꝰ eſt
ex paſſionis acerbitate cla/
re cognita ex omnibus cir/
cumſtantꝭs infra ſpecificã/
dis. Ex eius generalitate ⁊
omnium membrorum affli
ctione. ex eius diuturnitate
et etatis vigore. et cetera hu
iuſmodi. Auctus eſt etiam
ex aſſumentis benigniſſima
voluntate. Nam vt dicit

Thomas in tertia parte ſū
me.q.xlvj.arti.vj. Dominus
aſſumpſit dolorem volunta
rie propter finem liberatio/
nis hominū a peccato. Jdō
tantam doloris quantitatē
aſſumpſit que eſſet ꝓportio
nata magnitudini fructus
qui inde ſequebantur. Un/
de aſſumpſit triſticiam ꝛ do
lorem maximuꝫ quantitate
ſm regulam rationis nō ex
cedentem. Et q̄uis minor
dolor ſatiſfeciſſet pro pecca
tis omniū hominū propter
perſone infinitateꝫ hunc pa
tientem. voluit tamen genꝰ
humanū liberare a peccatiſ
non poteſtate. ſed iuſticia.
Jdeo non ſolū attendit q̄n
tam virtutem haberet do/
lor eius ex diuinitate vnita.
ſed quantus ſufficeret ſcd̄m
humanam naturam ad tan
tam ſatiſfactionem. Et hoc
videtur ſic intelligi poſſe ꝙ
dominus non cōtentus fu/
it pati pro nobiſ dolorē quē
leſio exterior ſibi inferre po/
terat. ſed vt eſſet plenior ſa/
tiſfactio pro peccatis noſtriſ
auxit dolorem. ꝛ ſponte tan
tum aſſumpſit quantuꝫ pro
totius mundi peccatis ꝛ in/
numerabilibꝰ hominum fo
re factis ſm diuinam ſuam
ſapientiam ꝛ iuſticiam ſuffi
cere recog̃uit. Auctus eſt de
niq̧ ex puritate doloris et
cuiuſlibet conſolationis im
permixtione qualis in cete/
ris dolentibus mitigatio/
nem aliquam ſolet afferre.
Sed de hoc dicetur infra ī
quarto verbo in cruce prola
to. Attendamus nunc di
lectiſſimi innocentiſſimum
dominum. angelorum leti/
ciam. et celorum gaudium
propter noſtra delicta. tan/
ta vt audiſtis triſticia et do/
lore affectum coram dilectiſ
diſcipulis ſuis trementem
ꝛ pauentem. puta et pallen/
tem. ipamq̧ triſticiam ṽbis
ꝛ ſignis declarantem. triſte/
mur ꝛ nos pro noſtris pec/
catis que domino tanti fue/
re cauſa dolorum. Veritatē
doloris vehemētiſſimi ꝛ tri
ſticie vſq̧ ad mortem nobis
inſinuat ꝓlixa domini ora/
tio. Jntimata nanq̧ petro
iacobo ꝛ iohanni triſticie et
doloris magnitudīe. ait eis.
Suſtinete hic expectādo. ꝛ
vigilate mecum tanq̄ amici
ſpeciales. pre ceteriſ mihi in
anguſtijs aſſiſtendo. quia
id pre ceteris pollicebamini

Petrus nanq̃ animoſitate
audaci ꝓmiſit. Et ſi omnes
ſcandalizati fuerint i te. ego
nunq̃ ſcādalizabor. Et ite-
rum. Et ſi oportuerit me cō
mori tibi nō te negabo. Ja-
cob⁹ deniq̃ ⁊ Johannes ca
licē paſſiōis ſe bibere poſſe
profeſſi ſunt. Matth. xx. et
quia familiari⁹ vos foui. ſe-
creta mea plus aliȷ̈s reuela-
ui in trāſfiguratiōe Math.
xvij. in filie ꝓncipis iairi ſu-
ſcitatiōe. Luce. viij. Juſtum
eſt vt agonem meū ſuſtinea
tis vel ſaltem mecū ꝯſtanter
videatis. Parem ſecum vigi
lanciā imperat quib⁹ eadem
paſſio imminebat. Et ꝓgreſ
ſus puſillum. auulſus eſt ab
eis q̃tum eſt iactus lapidis
⁊ procidit in faciem ſuam et
orabat. Abba pater. oīa poſ
ſibilia ſunt tibi. trāſfer hunc
calicez a me. ſed non qđ ego
volo. ſed quod tu. Orat nūc
domin⁹ ieſus. ſed hactenus
legit̃ oraſſe pluries ꝓ nobiſ.
aut tāq̃ aduocatus noſter.
Nam ⁊ in hac ipa nocte. pri-
uſq̃ exiret in montē oliueti.
patrem pro diſcipulis ⁊ cre
dituris omnib⁹ pariter ora-
uit. Pater ſancte inquit. ſca
eos quos dediſti mihi. ſan-
ctifica eos in veritate. Non
pro his aūt rogo tm̄. ſed eti-
am ꝓ eis qui credituri ſunt
ꝑ verbum coꝝ in me. vt om
nes vnum ſint ſicut tu pater
in me ⁊ ego in te. vt ⁊ ipi ī no
bis vnum ſint. vt credat mū
dus q᷑ tu me miſiſti ⁊c̄. Jo-
han. xvij. Nunc autez videa
mus ꝓfundiſſimam humili
tatem ſuam. Cum ſit de⁹. pa
tri ſuo coeternus ⁊ ꝑ omnia
coequalis oblit⁹ videt̃ ſe de
um eſſe. nō ſtat. non genufle
ctit. ſed ſolo ten⁹ in faciē tot⁹
ꝓcidit quaſi ſenſualitatꝭ ſue
compatiens. aduocat⁹ vehe
mentiſſime ei⁹ anguſtie cau-
ſam patri proponēs orat. vt
Marcus ait. vt ſi fieri poſſz
tranſiret ab eo hora. Verū
ſenſualitatē ipam virtute ſu
peruincens. protinus addi
dit. Nō tamen ſicut ego vo-
lo. ſed ſicut tu. Non qđ ego
voluntate volo ſenſuali aut
etiam rōnali ꝯditionata. ſed
ſicut tu vis ita fiat. ita volo
ſm portionē ſupiorē ſimpli
citer. que a tua diuina volū-
tate nūq̃ diſcrepat. Orauit
nihilomin⁹ ⁊ ꝓ infirmis mē
bris ſuis. quos paſſionis ca
lic temptaturus erat. Hinc
Hilarius. x. de trinitate ait.

Pro omnibꝰ vult trāſire ca/
licem per quem erant tem/
ptādi diſcipuli. ꝛ ideo ꝑ Pe
tro rogatur. ne dſiciat fides
eius. Hinc ab oratione ſur/
gens dominus venit ad di/
ſcipulos ſuos ꝛ inuenit eos
dormientes. Qui ſomnus
corporis ſm Bedam prefi/
gurabat ꝙ in proximo gra/
uandi erant ſomno infideli
tatis. Ait ergo Petro. Si/
mon dormis. Sic non po/
tuiſti vna hora vigilare me/
cū. Omnes dormiētes inue
nit. ꝛ tm̄ petrū monet. qui ꝑ
ceteris in ꝓpria virtute confi
ſus aſſiſtentiā promiſit vſqꝫ
ad mortem. ꝛ ſe nunqꝫ ſcan/
dalizandū fuerat gloriatus
Quem tamē non Petrū vo
cat quod caput ſonat. et ſibi
vt prelato a chriſto datum
erat. ſed ſimonem antiq̄ no/
mine ſuo quod dolor mero/
ris interꝑtatur. quia nō opꝰ
prelati. quod eſt vigilare. ſed
merore grauati dormiēdo
exhibuit. Non potuiſti inq̄t
vna hora vigilare mecum.
quaſi diceret. non oſtendis
facto feruorem q̄ntū verbo.
Cognoſce vel nunc infirmi/
tatem. ſi mecum vna hora ꝑ
bibente ſomno orare nō ꝑ/
uales quid facies morte im̄
minente quomodo hanc ſu
perabis tu qui pro me mori
ſpopondiſti. Et omnibꝰ tri/
bus ait. Vigilate. ocul' men
tis ꝛ corpis. et orate verbis
cordis ꝛ oris. vt non intret'
in temptatōnem. hoc eſt ſm
Rabanum. vt nō temptatio
vos ſuperet. ꝛ inter ſuos ca/
ſus teneat. Spiritꝰ quidē
meꝰ. portio ſuperior. prom/
ptus eſt ad paſſionis ſuffe/
rentiā. caro autē infirma. ti/
mēs dolorem paſſiōis. vt di
cit Remigius. quod cū ita
ſit de me qui poteſtatem ha/
beo animā meam ponendi ꝛ
ſumendi iterum. quāto ma/
gis vobis neceſſariū eſt ora
re ne intretis in temptatio/
nē. Vel ſm Theophilum et
Rabanū. Spiritus veſter
promptꝰ eſt ad ꝓmiſſionem
cōſtantie. ſed caro veſtra in/
firma ad ſuſtinendū īminen
tem paſſionē. Ideo vigilate
ꝛ oretis. ne intret' in tēptati
onem. Cōmonitis diſcipul'
abijt ſecundo. ꝛ orauit eun/
dem ſmonē ſm dictum mo/
dum. Pater ſi nō poteſt hic
calix trāſire niſi bibam illū.
Fiat voluntas tua. Atteſta
ta eſt oratiōis tam inſtans et

deuota repetitio magnitu/
dinem anxietatis triſticie et
doloris illius partis ꝑ qua
orauit. id eſt. ſenſualitatis.
Neqꝫ em̄ ꝑ re modica quiſ/
quis ſapiens tam ingentes
tamqꝫ inſtantes multiplica
ret preces. ⁊ maxime ſi ſe pre
noſceret non audiendū. Ex
auditus eſt a patre dominꝰ
Jeſus ſm id quod dixerat.
fiat voluntas tua. Non ſm
id quod dixerat. tranſeat a
me calix iſte. Venit iteruꝫ et
ĩuenit eos dormiētes. So
lus. inquit Rabanus. orat ꝑ
omnibꝫ. ſicut ⁊ ſolus patitur
pro vniuerſis. Langueſce/
bant autē ⁊ opprimebantur
apoſtolorū oculi negatione
vicina. Vn̄ ſequit̄. Erāt em̄
oculi eoꝝ grauati. Et relictꝭ
illis iterū abijt. ⁊ orauit ter/
tio eundem ſermonē dicēs.
Pater ſi vis transfer caliceꝫ
iſtum a me. Veruntamē nō
mea ſed tua voluntas fiat.
Attendite dilectiſſimi quā/
tum ꝑ ſingula temporꝭ mo/
menta meror ſaluatoris no
ſtri ⁊ dolor auget̄. Ecce hos
tres diſcipulos tanqꝫ forti/
bꝰ fortiores elegerat vt ago
nem ſuum ſaltem aſtando ⁊
orando ſecū ferrent. quorū tan
ta in eo ferbuit dilectio vt ꝑ
eoꝝ conſolatiōe ⁊ ammoni/
tione in re arduiſſima orati
onē interpellaret. ꝓ eis plus
qꝫ ꝓ ſeipō ſolicitus. ⁊ tamen
nullā tanti amoris vicem in
eis inuenit. Sic torpor et
ſomnꝰ totiens excitatos op
preſſit. vt nullo adhuc pſen/
te ꝑſecutore. nullo apparen/
te inimico. laborem domi/
ni ad horam ferre non poſ/
ſent. et cum pro eis ſeſe ĩ ora
tionem obedientiſſima vo/
luntate patri victimaret. ipi
iam ſe caſuros ſomnolentia
figurabāt. Amaricauit plu/
rimū domini triſticiaꝫ. quia
non modo prenoſcit impeti
ab inimicis. ſed ſe iam videt
etiaꝫ ab amicis electiſſimis
derelinqui. videt ⁊ Judam
non dormire ſed feſtinare
ad exercitum ad colligen/
dum. vigilem in malo. et a/
micos ſuos pigritari in bo/
no. in quo figurata ſunt no
ſtra periculoſa tempora. ple
na dolo. fraude. et inquieta
ſolicitudine. quibus ꝓ tem/
poralibus bonis ſuperha/
bundat iniquitas. ⁊ refrigu
it charitas multoruꝫ. Et ve
re prudētiores ſunt filij hu/
ius ſeculi in operibus ſuis

uanis q̄ꝫ filij lucis. qḋ a dn̄o
cogitatū. cum minimū ꝑturbauit. Ponderate vero quid
amplius Jeſum ↄtriſtabat.
ꝑſecutio inimicoꝝ. an dere/
lictio amicoꝝ. Sed cui om/
nis hūana ſubtracta eſt cō/
ſolatio. angelus apparuit il/
li de celo ↄfortans eū. Con
fortationē ſuſcepit ab ange
lo ip̄e qui angeloꝝ eſt beati/
tudo. qui licet ↄfirmatus in
gratia tanq̄ꝫ vere beat⁹ triſti
cia q̄ntūcūqꝫ magna mutari
potuit ne dicaꝫ vinci. voluit
tamē ꝑ omnia fratribꝫ ſimi/
lari. ſicut ap̄l'us Heb. ij. ait.
Et ſicut vere infirmatus ē.
vere triſtat⁹. voluit nō ſper/
nere ↄfortatiōem ꝑ angeluꝫ
a patre miſſam. Confortat⁹
itaqꝫ ſed tali ↄfortatiōe que
dolorē nō minuit ſed magis
puto auxit. Confortat⁹ eſt
ex fructus magnitudine nō
ſubtracta doloris amaritu
dine. Sic em̄ ſcim⁹. quia lu
gētes mortuos ex ↄſolatōis
ꝟbo ſuꝑ defunctis ꝑ homīes
ↄdolētes exhibita ad triſti/
ciam innouant̄. Qualia ta/
men verba fuere quibꝫ ↄfor
tauit. euangeliſta ſubticuit.
fortaſſis vt querentibꝫ fide
lib⁹ deuotio augeretur. Et
fortaſſis hec vel ſimilia ꝑ an
geluꝫ pater loquebatur que
longe ante ꝑ ꝓphetas ſuos p̄
cinuit. Mi fili cariſſime tu
noſti quia charitate ꝑpetua
diligo te. in te mihi ſemꝑ bn̄
cōplacui. ꝛ qḋ mei⁹ eſt omni
bus. om̄ia. ſ. que habui tibi
eternaliter dedi. ego ſemper
in te. ꝛ tu ī me manes vbiqꝫ.
quia cauſam peccatoruꝫ vo
lēs tuā feciſti. exigit iuſticia
mea vt ſubtracta pauliſꝑ pa
terna ↄſolatiōe. te vnicū me
um velut mortuū a corde ꝓ/
iectum. ſeuiſſimis exponam
tormentis. et omnē peccato
rum vindictā in te vnum re
torqueā. Omēs quaſi oues
errauerūt. vnuſq̇ſqꝫ in viam
ſuam declinauit. quia coruꝫ
debita ſoluere deſcenderas.
ponam in te iniquitatē oīm
Percutiam te ꝓpter ſcel⁹ po
puli mei. ꝛ conteram te in in
firmitate vt iuſte om̄ibꝫ mi/
ſerear. tu ſol⁹ vniuerſa que
nō rapuiſti exolues. in vltio
nem peccati armabit̄ cōtra
te vniuerſus orbis. Celum
cum aſtris lumen ſuum ſub
trahet. aer frigore nudatuꝫ
corpus tuū cōſtringet. terra
ſuo tremore viſcera tua mē/
bra ꝛ artus cōcutiet. aqua ꝛ

omne qđ reſuccare pōt in fel
ꝛ acetum tibi cōuerteŧ. Tra
dam te inimicoꝝ tuoꝝ volū
tati. quicq̊d furoꝛis. quicq̊d
doloꝛis. quicq̊d ſeueritatis
excogitare poterunt in te ex
acuendi licentiā dedi. ꝛ ipis
q̊bꝫ bñ feciſti quoſ a languo
ribꝫ ſanaſti. quos in peculia
rem populū elegiſti. grauis
eris ad videndū. te deſpiciēt
blaſphemabūt illudētes cō
ſpuent flagellabunt. eris eiſ
omniū viroꝛū nouiſſimꝰ. nō
habiturꝰ ſpeciē velut lepꝛo
ſus. vt a deo derelictꝰ. Erit
qꝫ tibi hereditas tua crude/
lis quaſi leo in ſilua. moꝛte
turpiſſima te ꝯdemnās. im
plebo amaritudine aīaꝫ tuā
A ꝟtice capitis vſqꝫ ad plan
tam pedis nō erit in te ſani/
tas vlla. Sed ꝛ ab amicꝭ de
relinqueris. toꝛcular calca/
bis ſolus. ꝛ de gētibꝫ vir nō
erit tecū. Omēs declinabūt
ſimul inutiles facti. nō eſt q̊
faciet bonū. non eſt vſqꝫ ad
vnum. niſi tibi dilectiſſimā
ꝟginē ꝛ mr̄em tuā. ipa fideli
ter adherebit vnico coꝛdis
ſui aſtabit derelicto. ignomi
niā videbit in amaritudine
coꝛdis ſui nec recedet. ſed ñ
ad ꝯſolatōnē tibi. q̊nimo ad
augmentū triſticie ꝛ meroꝛꝭ
cuiꝰ vehementiſſima cōpaſ/
ſio te plus qꝫ inimicoꝝ cru/
delitas vulnerabit. Sꝫ eſto
ꝯſtās fili mi. ꝛ ꝯfoꝛtare. qm̄
ſi poſueris ꝓ pctō aīam tuā
videbis ſemen longeuuꝫ. re
demptōem multoꝝ. moꝛteꝫ
tua moꝛte moꝛtuā. deuictuꝫ
foꝛtem armatū cuiꝰ auferes
vniuerſa arma in quibꝫ con
fidebat ſimul cū ſpolijs ī te/
tro inferni carcere captiua/
tis. Quem quoqꝫ perditam
quā volens queſiſti ſic ī pꝛo
pꝛijs humeris victoꝛ moꝛtꝭ
peccatiqꝫ deſtructoꝛ ad et̄ne
viriditatis paſcua repoꝛtab
Ecce ꝯfoꝛtatur quideꝫ dñs
ieſus ex paſſiōis ſue fructu.
ſed ꝯtriſtaŧ ampliꝰ ex tanta/
rum penaꝝ auditu. Qđ idē
euangeliſta ſubtiliter innue
re videtur. cū ſubdit. Et fa/
ctus in agonia pꝛolixiꝰ oꝛa/
bat. Confoꝛtat eum angelꝰ
ꝛ mox oꝛabat pꝛolixiꝰ ī ago/
nia factus. Factus enim in
agonia. id eſt. vehementi pu
gna. quoniā per hanc quam
audiſtis confoꝛtatōnem ab
angelo allataꝫ excitata ſunt
fantaſmata paſſiōis acerbi/
tatē ꝛ moꝛtis diſtincte repꝛe
ſentantia. quam ſenſualitas

ĩpa ſuſtĩme refugit. tota aĩa
vt natura hoꝛruit. ratio ſᷓo
q̄ntũ ad ſupioꝛē eiꝰ poꝛtionē
volũtarie atꝫ affectuoſe ac
ceptauit. vnde oꝛta eſt acer/
biſſime pugne agonia. ꝓpter
quã pꝛolixius oꝛabat ſuum
agonem pr̄i inſtantiꝰ cõmē/
dando. Creuit pugna et ita
inualuit vt eodẽ euãgeliſta
teſte. Factꝰ eſt ſudoꝛ eius ſi/
cut gutte ſanguinis decur/
rentis in terrã. Eya chariſſi
mi nunc triſticie eiꝰ vſꝫ ad
moꝛtē intenſe vehemētiã ſᷓ
tertio ꝛ mãifeſtiſſimo ſigno
ꝯſiderate. nunꝫ aliq̄s mar/
tyrũ nunꝫ aliq̄s quocunꝫ
ſupplicio exponendꝰ legit̃ ſu
doꝛē ſanguineũ ſudaſſe. ꝫ/
nis plurimi iã toꝛtoꝝ mani
bus traditi moꝛtē penoſam
effugere deſperabãt. nec mi
rũ. qm̃ ꝛ ſi ceteroꝝ mĺti moꝛ
tem ſibi imminere certe co/
gnouerũt. verũtamē moꝛtiſ
atꝫ doloꝛis acerbitatē nul
lus diſtĩcte poteſt cognoſce
re. quã tñ dñs tanꝫ nũc p̄/
ſentẽ ſenſu interioꝛi diſtin/
cte p̄guſtauit. Sicut qui ſe/
mel ſectus eſt. ſi iterũ ſecari
opoꝛtet. quia iam expertus
eſt ſectionis doloꝛes longe
plus ꝫ p̄mo hoꝛret ſectõem

Unde manifeſtũ eſt nullius
moꝛtalis vnꝫ tantam fuiſſe
triſticiã ꝛ anguſtie vehemen
tiã hoꝛroꝛēꝫ aduerſus moꝛ
tem quanta fuit dñi innocē
tis. Tanta ſiquidē fuit men
tis eius anxietas ex angoꝛe
p̄miſſo vt ruptꝭ vel aptis ad
intra venulis. ſimul cũ ſudo
re p̄cioſus effluerет ſanguis
Sicut nõ vnꝫ ꝓpter vehe/
mentiã terroꝛis aut hoꝛro/
ris inſoliti homĩes quidem
de naribꝫ ſanguinē fundunt
vt de odientibꝫ cattos exper
tum eſt ⁊c̄. Uel ſᷓm Bedam
Sanguis ille quidẽ natu/
ralis fuit ꝛ de ſubſtantia ac
veritate humane nature in
chꝛiſto. ſed effuſio eius cum
ſudoꝛe fuit miraclĩoſa a chꝛi
ſto ſup naturam facta vt tali
ſigno inſolito a ſeculis non
audito inſolitam anxietatiſ
ſue ꝛ doloꝛis magnitudinẽ
demõſtraret. pꝛopter quod
nõ modicas fudit guttulas
ſed guttarũ imbꝛē. ſua efflu/
xione nõ ſolũ veſtes ſed etiã
terrã tingentiũ. Sicut apte
dicit euangeliſta. Factus ē
ſudoꝛ eius tanꝫ gutte ſan/
guinis. nõ inq̄t ſtillantis ſed
decurrētꝭ. nedũ in veſtes ſꝫ
in terrã. De ſᷓ Anſelmꝰ ait.

Anguſtias cordis tui dul/
ciſſimi certiſſime indicabat
ſudor ille ſanguineus ꝗ ora
tionis tempe de ſanctiſſima
carne tua guttatim decurre
bat in terrã. Et ſequit̃. Na/
turalem carnis tue infirmi
tatez huiuſcemodi indicijs
expreſſiſti. quibus docemur
quia vere languores nr̃os
portaſti. et non abſq̃ dolorꝫ
ſenſu paſſionũ ſentes ꝑcur/
riſti. Sed o dulciſſime dñe
ieſu quãta fuit paſſionis tue
acerbitas. iam exhibite cuiꝰ
adhuc abſentꝫ diſtracta ap/
prehenſio ita naturã terren
do cõcuſſerat vt ſudare ſan/
guinẽ cogeret̃. Aſſiſtat h̃ de/
uota ãia ⁊ cõpaſſionis col/
ligat faſciculos. in q̃s ne pe/
reant ꝓcioſas guttas ſuſcipi
at. ac rubicũdum dilecti ſui
corpꝰ fletibꝫ ſuis abluat. ⁊ g̃/
tiaꝝ actõne tergat. Surgit
ḡ dñs ab acerbiſſimo agone
⁊ ꝓlixa oõne ⁊ vel lauando
vel abſterſione faciem ſacro
ſanctã a ſãguiẽ ⁊ ſudore pur
gat. atq̃ ad diſcipulos ſuos
iã tertio veniẽs inuenit eos
dormiẽtes ꝑ triſticia. Et ait
illis. Quid dormitꝫ. Cõpa/
tienſq̃ eorũ infirmitati. dor
mite ait iam et req̃eſcite. Et
ſc̃m Auguſ. ⁊ Raba. Aſſiluit
dñs aliq̃ntulũ. vt h̃ fieret qḋ
ꝓmiſerat. ⁊ tũc intulit. Suf
ficit. vos ſcꝫ tm̃ requieuiſſe.
Surgite. orate. ne intretis
in temptationẽ. Ecce appro/
pinq̃bit hora. ⁊ filiꝰ hoĩs tra
det̃ in manus pctõꝝ. Sur/
gite eamuſ. ecce ꝗ me tradet
ꝓpe eſt. Poſtq̃ tertio oraue/
rat. ⁊ apoſtoloꝝ timorem ſe/
quente penitẽtia imperaue/
rat corrigendũ. ſecurꝰ de paſ
ſione pergit ad ꝑſecutores ⁊
vltro ſe interficiẽdũ prebet.
Dicitq̃ diſcipulis. Surgi/
te eamꝰ. Ecce qui me tradet
ꝓpe eſt. non vos inueniat q̃ſi
timentes ⁊ retractantes. vl/
tro pergamus ad mortez vt
ꝯfidentiã ⁊ gaudium paſſu
ri videant. hoc de his q̃ in ſe
ipõ paſſus eſt aſſumptis tri
ſticia ⁊ dolore ꝓpria volunta
te ꝑus q̃ tortor foris inflige
ret. vt ſic nr̃is mentalibꝫ pec
catis nõdũ ope cõpletꝫ ſuffi/
ciens remediuz adhiberet.
Pro q̄bꝫ ⁊ nos cũ dño cõtri
ſtemur ⁊ doleamꝰ gr̃as agẽ/
tes redẽptori nr̃o. Oculos
vigilijs. aures que teſtãt di/
cẽdis deuotius preparemꝰ.
Et tantum de prima princi
pali parte.

Vigilate
animo fratres ꝛ
corpore excuſſo
ſomnolentie do
minū compaſſionis ſequa/
mur greſſibꝫ.deuote cōſide/
rantes quo nūc pergit.aſſi/
ſtamus ei fideliter ne perda
mus. Adeſt etem̄ malignis/
ſim⁹ ille traditoꝛ iudas mer
catoꝛ peſſimus.ꝛ manſuetiſ
ſimū agnū dn̄m ꝛ ſaluatoꝛē
noſtrum quē pꝛidie vili pꝛe/
cio vendidit.iam tradere ni
titur voluntati eoꝝ.cohoꝛti
ſcꝫ ferociſſime iudeoꝝ.ſic ei̅
ꝯſequenter aiunt ꝛ euangeli
ſte. Adhuc eo loquente Ju/
das ſcarioth vn⁹ ex duode/
cim.cū accepiſſet cohoꝛtem
militū gentiliū.ꝛ a pontifici
bus et phariſeis miniſtros.
venit.et cū eo turba multa
cū gladijs ꝛ fuſtibꝫ.laternis
ꝛ facibus ꝛ armis. Dederat
traditoꝛ eis ſignum dicens.
quēcunqꝫ oſculat⁹ fuero ipe
eſt.tenete eum ꝛ ducite cau/
te.ꝛ antecedebat eos. Et cū
veniſſent ſtatim acceſſit euꝫ
et ait. Aue rabbi. Et oſcula/
tus eſt eū. O iuda ſceleſtiſſi/
me maluiſti miniſter eē dia/
boli qꝫ apoſtol⁹ chꝛiſti.queꝫ

nō timoꝛis ꝑturbatiōe deſe
ris.ſed pecunie cupiditate
diſtrahis. Hinc Leo ſermo
ne qui incipit. Semꝑ dile/
ctiſſimi.ita inuehit. Tu o i/
pijſſime homo ſemen Cha/
naan et non Juda. nec iam
vas electionis ſed fili⁹ perdi
tionis ꝛ moꝛtis.ita diaboli/
cis inflāmaris auaricie faci
bus vt ad triginta argēteo/
rū lucruꝫ inardeſceres ꝛ q̇d
diuitiaꝝ amitteres nō vide
res. Nam et ſi putabas cre/
dendū eſſe pꝛomiſſis. q̄ fuit
ratio vt tantillū pecunie mō
pꝛeponeres acceptis.imꝑabaſ
demonijs.medebaris infir/
mis.honoꝛabaris cum apo
ſtolis.ꝛ vt famem tue cupi/
ditatis expleres patebāt tibi
furta de loculis.ſed animuꝫ
interdictoꝝ ammonituꝫ q̄ȯ
minus licuit ampli⁹ incita/
uit.nec tam placuit q̄ntitas
pꝛecij qꝫ magnitudo pecca/
ti. Vnȯ facinus commercij
tui nō ita deteſtandū eſt.q̇a
dn̄m viliter eſtimaſti ſed q̇a
redemptoꝛē etiam tuuꝫ ne ti
bi parceres vendidiſti. Hec
ille. Dimiſſo itaqꝫ diſcipulo
rū xp̄i dulci collegio ſue cru
delitatis aſſumpſit cōplices
in quo cū mutatiōe mentis

factũ cõcoꝛdat foꝛis. Qdiu
em̃ vt ait Rabanꝰ ſuꝑ Mat
theũ cũ ceteris apoſtolis ſe/
cutus eſt ſaluatoꝛẽ trãquil/
lius agebat. qꝛ innocentiã ſi
mulabat. ſanitatẽ infirmãti
bus p̃ſtabat. qꝛ a ſaluatoꝛe
ſe miſſum dicebat. At cũ de
ſeruerat pacis cõſiliũ ⁊ agni
mitiſſimi tranſitũ ſpretꝭ pa/
cificis ſodalibꝫ funeſtis aſſo
ciatꝰ eſt. relictiſqꝫ armis vita
libꝫ pergit ꝯtra magiſtrũ cũ
fuſtibꝫ. ad auctoꝛẽ vite acceſ
ſit cum moꝛtis meditatiõe.
Quibus ⁊ ſignũ dedit ⁊ cau
te teneri ac duci iuſſit. cũ ta/
men inuanũ ⁊ fruſtra huma
na ꝯtra diuinaꝫ ſapientiam
quaꝫ latere poteſt nihil nitiꝛ
aſtutia. Miſer itaqꝫ ⁊ miſera
bilis Judas eadẽ infidelita
te qua mgr̃m et dñm tradi/
dit putabat ſigna q̃ ſaluato
rem viderat facientẽ nõ ma/
ieſtate diuina ſed magicꝭ ar
tibus facta. ⁊ qui eum foꝛte
audierat in monte trãſfigu/
ratũ timebat ne ſibi tranſfoꝛ
matione labereꝛ e manibus
miniſtroꝝ. dedit ergo eis ſignũ
vt ſcirent ipm̃ eſſe quẽ oſcu/
lo demõſtraret. At agnꝰ mi
tiſſimus ꝓditoꝛẽ nõ refugit
polluto oꝛi ⁊ mendaci oſcu/
lum nõ negauit. Sed ſimu
lato ſigno. pacis verbũ addi
dit charitatiſ. Amice inquit
talẽ te fingis ꝗuis traditoꝛ
ſis. terret nihilominꝰ de cri/
minis immanitate ſubdẽs.
Ad q̇d veniſti. ad q̃ntum ſce
lus. Nam o iuda oſculo fili
um hoĩs tradis Magnum
flagiciũ. tradis vtiqꝫ patrem
tuũ ꝑ creationẽ. tutoꝛẽ tuũ ꝑ
ꝯſeruatõem. dñm tuum per
redemptionem. fratrẽ tuuꝫ
ꝑ incarnationẽ. magiſtrũ tu
um ꝑ doctrinationem. ami/
cum tuũ ꝑ electionem. iudi/
cem tuũ ꝑ finalẽ retributio/
neꝫ. tradis aũt oſculo. ſigno
pacis ⁊ amoꝛꝭ. amicicie ⁊ fede
ris. qꝺ tu facis ſignũ belli et
ꝓditõis. ſignũ latrocinij ⁊ cõ
demnationis. Judas auteꝫ
q̇ turbam p̃ceſſerat vt viſo ſi
gno quẽ tenerẽt nõ dubita/
rent. oſculato dño redijt ad
turbas. foꝛte ſollicitãs aut
animans vt ꝯceptũ ꝓſeque/
renꝛ facinus. quos foꝛtaſſis
timoꝛe aliquo viderat ſub/
ſtitiſſe. ne ſi dñs ſacerdotuꝫ
pꝛincipibꝫ nõ p̃ſentareꝛ ipſe
ꝓmiſſam iuſti ſanguinis iniu
ſtam mercedẽ nõ ꝯſequereꝛ
Jeſus itaqꝫ ſciens omnia q̃
ſuꝑ ipm̃ ventura erant. ꝓceſſit

obuiā turbis. ⁊ dixit. Quē
querit̾. Reſponderūt ei. Je
ſum nazarenum. Dixit eis.
Ego ſum. Stabat ⁊ iudas
ꝗ tradebat eum cū ipis. Po
teſtat̾ q̊z ſue magnitudinē
ad euadendū ſi voluiſſet ſi/
gno mōſtrat clariſſimo. Ut
eñ dixit. Ego ſuz. abierunt
retrorſum ⁊ ceciderūt in ter
rā. De h̄ Leo in ſm̄one ꝗ in
cipit. ſermonē dilectiſſimi b.
Terribilis militūz cohors
illa ⁊ a ꝓncipibus ⁊ a pbari/
ſeis miſſa cū gladijs ⁊ fuſti/
bus multitudo ita vna voce
ꝑcuſſa eſt vt cum turbe dixiſ
ſent Jeſum ſe querere naza
renum. reſpondiſſetqꝫ. Ego
ſum. nemo ſubſiſteret. ſꝫ om
nes ſimul amiſſo membroꝝ
officio retrorſum acti colliſi/
qꝫ corruerunt. In quo vtiqꝫ
diuine erat poteſtatis indi/
cium. que impiorū conatus
non armis ꝯtrarijs neqꝫ vl/
lius creature potentis auxi
lio ſed ſola verbi virtute pro
ſterneret. Quia vero ſaluan
do humano generi alterius
operis ratio cōgruebat. nec
poſſet ſanguis chriſti preciū
credentiū fieri ſi ſe redēptor
nō ſineret comprehēdi. Ad/
miſit in ſe impias manus. et

cohibita eſt potentia deita/
tis vt ꝑueniret ad glīaꝫ paſ
ſionis. Hec Leo. Quibꝰ tan
dem ſurgendi poteſtate con
ceſſa iterum eos interroga/
uit. Quē queritis. Illi autē
dixerūt. Jeſum nazarenum
Reſpondit Jeſus. Dixi vo
bis quia ego ſum. Ecce iu/
das quem oſculatꝰ iam fue/
rat regreſſus ad turbam pa
riter cum illa ignorat atꝫ lo
quentem nunc recognouit.
Sed quoniā nec ſua ꝓſtra/
tione nec excecatione a cru/
deliſſima concepti facinoriſ
voluntate reuocari poterāt
dn̄s ipſe ſe tradidit volūtati
eoꝝ. ꝗ niſi ſeipm̄ traderet ni
hil malicia Jude potuiſſet.
Et ait. Si ergo me querit̾.
Sinite hos abire. vt imple
retur ſermo quem dixit ſcili
cet Jeſus Johā. xvij. Quia
quos dediſti mihi nō perdā
ex eis quēqꝫ. hoc itaqꝫ verbo
ita ſe eorū volūtati tradidit.
vt tn̄ nullam ſuꝑ diſcipulos
acceperūt poteſtatē. q̊s quō
nō tenuiſſent nedum iam ſꝫ
⁊ dum ſepulchrū cuſtodibꝰ
munierūt. ⁊ dum illū reſur/
rexiſſe a cuſtodibꝰ audierūt
niſi prohibuiſſet dn̄s. ꝗ La
zarum reſuſcitatū de morte

cogitabāt iteꝝ occidere. Jo
han. xij. Tūc acceſſerunt. da
ta. ſ. licētia et man⁹ iniecerūt
in eum ⁊ tenuerūt eū ⁊ liga/
uerunt eū. Uidentes aūt hi
qui cū chriſto erant qđ futu
rū erat. ſ. captionē mgr̄i ad
mortē. dixerūt. Dn̄e ſi ꝑcuti
mus in gladio. Rn̄dens aūt
Jeſus ait. Sinite vſq; huc.
quaſi diceret. Sinite vt me
cōprehendant quoꝝ iam vo
luntati me tradidi vt imple/
atur ſcriptura et redemptio
veſtra. Simon ergo Petr⁹
habens gladium eduxit eū.
nō expectato. ſ. dn̄i reſponſo
⁊ ꝑcuſſit pontificis ſeruū. et
abſcidit auriculā ei⁹ dextrā.
Erat autē nomē eius Mal
chus. Eodem ardore petr⁹
quo cetera ferebat hoc fecit
Dixit ei Jeſus. Petre mit/
te gladium tuū in vaginā.
q̄ſi diceret ſꝫm Rabanū. Ceſ
ſet vindicta. remiſſio largia/
tur. calicē quem dedit mihi
pater nō bibā illuꝫ. quaſi di
ceret. Utiq;. ad h̄ enim veni
Admonet ſecūdo. Om̄s in
quit q̄ acceꝑint gladiū. ꝓpria
ſcꝫ auctoritate. gladio ꝑibūt
Hec ſꝫm Rabanū. Omēs q̄
ſemetip̄os vice talionis vl/
ciſci in p̄ſenti deſiderant nō
merent͛ a dn̄o vlciſci. ſed pe/
nā ſibi damnatōis amplifi/
cant. Tertio ratiōe cohibet
Petrū gladio ꝑcutientē cū
addit. An putas q᷑ non poſ
ſum rogare patrē meū ⁊ ex/
hibebit mihi mō pluſq̄ꝫ duo
decim legiones angeloꝝ. ac
ſi aperte dicat. Sine nō in/
digeo duodecim apoſtoloꝝ
auxilio. etiā ſi omnes me de
fenderent q̄ poſſum habere
duodecim legiones angeli/
ci exercitus. Legio apud ve/
teres ſex milibꝫ cōplebat͛ ho
minū. Scribit͛ autē de vno
angelo q᷑ deſcēdit in caſtra
aſſyrioꝝ nocte. ⁊ ꝑcuſſit oēm
virū robuſtū centū octogin
taq̄nq; milia. Eſaie. xxxvij.
Quartā dn̄s rōnem addit
dicens. Quomodo ergo im
plebunt͛ ſcp̄ture. q᷑ ſic opor
tet fieri. oportet neceſſitatē
dicit. non ꝯſequentis ſed cō
ſequētie. quia predeſtinatio
dei liberū arbitriū nō tollit.
Et cum tetigiſſet auriculā
eius ſanauit eum. Remigi⁹.
Nunq; ergo pietatis ſue do
minus obliuiſcit͛ q̄ ⁊ hoſtes
ſuos non patitur vulnerari
In illa hora dixit ieſus tur
bis. Ad eos ſcilicet qui vene
rāt ad ſe p̄ncipes ſacerdotū.

magiſtratus templi ⁊ ſenio-
res populi. venerāt forte ali
qui cū turba. Uel veniſſe di
cuntur. quia ſuos miſerūt.
Gerſon. tanq̄ ad latronem
exiſtis cū gladijs ⁊ fuſtibus
comprehēdere me. quotidie
fuerā vobiſcū ⁊ ſedebam do
cens in templo. ⁊ non me te-
nuiſtis. Sed hec eſt hora ve
ſtra ⁊ poteſtas tenebrarum.
Quaſi diceret ſm̄ Rabanū.
Stultū eſt eū cū fuſtibus ⁊
gladijs q̄rere q̄ vltro ſe vr̄is
tradit māib⁹. ⁊ in nocte qua-
ſi latitantē ⁊ veſtros oculos
declinantē ꝑ proditorē inue
ſtigare qui quotidie in tem-
plo docuit. Sed idō aduer
ſum me in tenebris ꝯgrega
mini. q2 poteſtas veſtra in te
nebris eſt. Hoc aūt totū fa-
ctū ē̄ſt vt implerent̄ ſcriptu-
re ꝓphetarū de paſſiōis mee
multiplici cōtumelia multi
pliciter ꝓphetantiū. Tūc di-
ſcipuli omnes relicto eo fu-
gerūt. Adoleſcens quidā
ſequebat̄ eū amictus ſyndo
ne ſuper nudo. id eſt. veſte li-
nea. ⁊ tenuerūt eum. At ille
relicto ſyndone nudus pro
fugit ab eis. Hunc hierony
mus videt̄ dicere fuiſſe Ja-
cobū fratrem dn̄i. Beda ve
ro Johannē euangeliſtam.
Theophilus aūt iuuenē de
domo illa i qua comedit pa
ſcha. Libeat nūc chariſſi-
mi parūper attendere. q̄ntū
in his que ad lr̄am plane au
diſtis dn̄i creuit dolor et tri
ſticia. Audiſtꝭ inq̄ quia a di
ſcipulo ꝓprio ſigno pacꝭ pre-
cio vili tradit̄. a ceterꝭ omni
bus derelinquit̄. et ſuꝑ hoc
a peccatis eorū ſimul ⁊ com
prehendētiū ꝯfundi⁹ triſta-
bat̄. Quid em̄ triſtius eē po
terat ei qui vltro ſe obtulit
q̄ tradi a domeſtico nō quo
cūq̄ ſed cui cura p̄ ceterꝭ cō-
miſſa fuerat. tradi a cōmen-
ſali etiam angelorū cibo re
fecto. Tradi inſuper a diſci
pulo nō de ſeptuaginta duo
bus. ſ3 apoſtolo vno ex duo
decim qui fuerunt intimi. q̄
fuerant caterua regalis ⁊ ſin
gulariſſimi amici ex vniuer
ſi orbis hominibus collecti
quos in teſtes ſingulares fi
dei columnas veritatis pre
dicatores miraculoꝝ opera
tores. totius mūdi lumina
deputabat. Teſte nāq̄ Gre
gorio omel. xxxv. Minorē
dolorem mala inferunt que
ab extraneis inferunt̄. plus
ꝑo in nobis illa tormēta ſe-

niunt que ab illis patimur.
de quorũ mentib⁹ preſume/
bamus. quia cũ damno cor/
poris mala nos cruciant a/
miſſe charitatꝭ. Hinc domi
nus ipe per pſalmiſtã de eo
predixerat. Si inimic⁹ me/
us maledixiſſꝫ mihi. ſuſtinu
iſſem vtiqꝫ. Et ſi is qui ode/
rat me ſuꝑ me magna locu/
tus fuiſſet. abſcõdiſſem me
forſitan ab eo. Tu vero ho/
mo vnanimis. dux meus et
notus meus. Qui ſimul me
cum dulces capiebaſ cibos.
in domo dei ambulauimus
cum conſenſu. Et iterũ. Ho
mo pacis mee in quo ſpera/
bam. qui edebat panes me/
os. Notate verba. Hõ inqꝫ
vnanimis. quia homo pacꝭ
mee non fuit. Ambulauim⁹
in domo dei cum conſenſu.
quia fruebatur proditor il/
le cum ceteris condiſcipul'
dulciſſima magiſtri ac paci/
fica conuerſatione. Dux me
us ꝓpter procuratiõis offici/
um. notus meus ꝓpter apo/
ſtolatum. qui edebat panes
meos ꝓpter cõtinuam coha/
bitationẽ ꝛ domini ſeruan/
tem ſemper prouiſionẽ. Si
cut alibi queſiuit. nunquid
aliquid defuit vobis. ꝛ dixe/
runt nihil. Luce. xxij. Et in
ſacra illa nocte dulces me/
cum accipiebat ciboſ. corpo
ris ſcꝫ mei ꝛ ſanguinis. h cui
tãta preſtiti magnificauit ſu
per me ſupplãtationẽ. quaſi
apertꝭ vocib⁹ dicat ſm̃ Gre
gorium. Tranſgreſſionẽ ei⁹
tanto grauius pertuli quan
to hanc ab eo qui me⁹ vide/
baſ eſſe ſenſi. Aggrauat do/
lorem. quia ſignum pacꝭ fa/
cit ſignum proditionis. hoc
enim ſignum dominus qua
ſi pignus inter ſe ꝛ diſcipu/
los inſtituit in probationẽ
ſinceriſſime dilectõnis. Sꝫ
vt Ambro. ſuper Lucã ait.
Amoris pignore vulnus in
figit charitatis officio ſan/
guinem fundit. ꝛ pacꝭ inſtru
mento mortem ꝓpinat. Ag/
grauat etiã dolorẽ p̃cij vili/
tas q̃ eſtimauit infinitũ bo/
num. De q̃ Chryſo. omel'. x.
Vere infelix mercator q̇ cũ
vendit eũ q̇ cũcta ꝯſeruat. q̇
demonib⁹ imperat. cui obtẽ
perant maria. cui oẽs ſubia
cẽt ptãtes. q̃ſi rem vilem ꝛ in
dignã nõ ei⁹ p̃ciũ taxauit vt
de re cara fieri aſſolet. ſꝫ pre/
ciũ in emẽtiũ ptãte ꝯſtituit.
Quid inq̇t mihi vultꝭ dare.
Sꝫ h̃ ampli⁹ auxit dolorẽ

dñi ⁊ ingratitudinē iude. qꝛ
eū triginta denarijs paciſce
batꝭ vt vēderet. ⁊ xp̄s ei ſāgui
nē quē vēdidit ḡtꝭ offerebat
vt hr̄et pctōꝝ remiſſionē. vt
dic̄ Chryſ. vbi s̄. Et qꝛ h̄ in
xp̄o ingt⁹ vēdidit qd̄ xp̄s ꝓꝑ
eū ſaluandū ſuſcepit. vt vult
Amb. ſuꝑ Lu. Aggrauauit
⁊ xp̄i dolorē diſcipuloꝝ ſuo/
rū imo ſuīpi⁹ diffamatō. Di
ligit em̄ ꝟtuoſus iure famā
ſuā ⁊ ſuoꝝ. indoct⁹ ꝟo popu
lus oīb⁹ indiſtincte notā im
ponit diffamie de q̄ꝝ cōſor/
tio vl̄ vnū ꝯſiderat cecidiſſe
Quātū deniqꝫ dolorē fuga
diſcipuloꝝ inflixit q̄b⁹ tā dili
gentꝭ fuiebat. q̄s ſatꝭ cogita/
re poterit. Dm̄ in ei⁹ ꝑſona
plangens ꝓpha dixit. Oppro
briū ſuſtinuit coꝛ meū. et ex
pectaui q̄ ꝯtriſtaretꝭ ⁊ ñ fuit.
q̄ ꝯſolaretꝭ ⁊ ñ inueni. Elōga
ſti a me aicū ⁊ ꝓxim ⁊ notos
meos a miſeria. Qui iuxta
me erāt delōge ſteterꝭ. ⁊ vim
faciebāt q̄ q̄rebāt aīaꝫ meā.
Vere pijſſime dñe ieſu noti
q̄ſi alieni receſſerꝭ a te. dereli
q̄rūt te ꝓximi tui ⁊ q̄ nouerꝭ
te obliti ſūt tui. nedū tui ſꝫ ⁊
bñficioꝝ tuoꝛū ⁊ ꝑſūptuoſe
ſue ſpōſionis. Ubi ei ſūt q̄s
paterna ſollicitudine ī oīb⁹
ꝯſuabas. cū q̄b⁹ hac ipā no/
cte paſca māducabas. q̄ꝝ pe
des laueras. q̄b⁹ coꝛp⁹ tuū ⁊
ſāguinē ī cibū potūqꝫ dede/
ras. ac tā dulcitꝭ ſmōe longo
ꝯſolat⁹ fueras atꝫ p̄ri tā dili
gētꝭ ꝯmēdaueras. ō q̄b⁹ deni
qꝫ glorịabarꝭ tāqꝫ ō fidelib⁹
nō ſuis ſꝫ aicꝭ. qꝛ tecū in ten
tatiōīb⁹ ꝑmāſerūt. Ubi nūc
o petre ꝯſtātia tua. Diſti em̄
⁊ ſi oēs ſcādalizati fuerīt in
te. ego nunq̄ꝫ ſcandalizaboꝛ.
Ubi Johānes familiaritaſ
tua ⁊ ſingularꝭ p̄rogatiua di
lectiōis q̄ etiā ſacratiſſimuꝫ
pect⁹ reclinatoriū tuo capiti
ꝯceſſerat. Ubi tua fratriſqꝫ
tui germani ꝑſūptio. q̄ calicē
dñi potare vos poſſe affir/
maſtis. Ecce p̄paratꝭ dño ca
lix ⁊ mīme expectat. Ubi ꝓ/
inde Jacobi minoꝛꝭ Simo
nis Thadei carnalꝭ ꝯſāgui/
nitas. q̄ etiā ethnicos ſibi ſā
guis ꝓpinq̄tate iūctoſ aſſiſte
re ſac̄ mutuo ī neceſſitatꝭ ar
ticulo Ubi ē o thoma virilis
tua anioſitas q̄ dño de circa
ioꝛdanē aſcēdere volēti in iu
deā tuos alloquēs ꝯdiſcipu
los dixiſti. Eam⁹ ⁊ nos ⁊ mo
riamur cū illo. Ubi bartho/
lomee generoſitatis tue au/
dacia que etiā cogit pꝛo glīa

ſeculi nobiles in bellis mor
talibꝫ ꝓpe deſperatis non fu
gere ſꝫ vſqꝫ ad morte dimica
re. Ubi vos om̄es diſcipuli
q̄ querenti dño recedentibꝫ
quibuſdā nūq̄d ꝛ vos vultiſ
abire reſpondiſtis ꝑ os Pe
tri. Dñe ad quē ibimꝰ. quia
verba vite habes. Nūquidꝫ
modo nedum verba ſed vite
opera demonſtrabat. opera
in miraculis etiāꝫ modo in
oculis veſtris exhibitis. ver
ba dum comp̄hēſoribꝫ p̄ci
piendo p̄cepit. Si me que/
ritis. Sinite hos abire Ue
re verba vite q̄bꝫ vitā vob̄ cō
ſeruauit. ꝛ ſecuros a corꝑali
moleſtia reddidit Paulo añ
dixeratis ſocij menſe celeſtꝫ.
et ſi nos tibi commori opor
tuerit in te non ſcādalizabi/
mur. Et ecce nemo vos ap/
prebēdit ſoli nigro intēdūt
et relicto eo ſolo in manꝰ ini
micoꝝ fugitis omnes. Sic
amātiſſime dñe torcular cal
cas ſolus ꝛ de gētibꝫ vir nō
eſt tecum. vt olim de te vere
prophetauerat Eſaias. lxiij
Percuteris paſtor bone ꝛ ec
ce diſpergentur oues gregꝫ
tui fugientes. quos tñ iterū
cōgregabis cū ſurrexeris. et
eas p̄ceſſeris ī galileā. Quā

hec induxerint triſticiam ex
eo vel conſideret. quia dum
p̄cogitata fuerant dominuꝫ
ab oratiōe et agone vehemē
tiſſimo ter ſurgere ꝛ orōneꝫ
irrūpere coegit. vt diſcipu/
los ne in hanc inciderēt ten
tationem ꝯfortaret. Super
hec doluit de ꝓditoris ac di
ſcipuloꝝ caſu ac cōprehēdē
tium pctō q̄s nec beneficijs
nec exhibitis etiā in ſua cap
tione miracul. ſ. cōprehēden
tiū excecatione ꝓſtratiōe. di
ſcipuloꝝ ꝯſeruatione. ꝛ auri
cule reſtitutōe poterat reuo
care. qđ recte figurare pote/
rat paruitatem fructus ſue
paſſionis ī cordibꝫ ꝑuerſoꝝ
vſqꝫ ī ſeculi finē futorū. Sꝫ
qm̄ de h̄ ſup̄ tactū ē latiꝰ. pu
to nūc ad alia ꝓperandū. Re
licto ḡ dño ſolo in māibꝫ ini
micoꝝ vidēteſ illi q̄ traditꝰ
eſt volūtati eoꝝ. deſeuiūt in
agnū lupi imanes. imo ī pa/
ſtorē diri latrones. Et ſicut
Leo ait ſermone qui incipit
Recurſis dilectiſſimi. irrue/
rūt ī lumē veꝝ filij tenebraꝝ
ꝛ vtētes faculis atꝫ laternis
inciderūt in īfidelitatꝫ ſue no
ctē. q̄a nō lucis intellexerūt
auctorem. Occupant para/
tū teneri. trahunt volentem

trahi. q̈a ſi vellet obniti. ni/
hil quidē in iniuriā eius im
pie man⁹ poſſent. Sed mū
di redemptio tardaretur vt
nullū ſaluaret ille ſus qui ꝑ
omniū ſalute erat moꝛitur⁹.
Cohoꝛs aūt inquit Johan
nes ſcꝫ militum ⁊ tribunus
qui pꝛeerat eis. hoc quo ad
gentiles. ⁊ miniſtri iudeoꝛū
tenuerūt euꝫ ⁊ ligauerūt eū.
agnum ſcilicet manſuetū in
nullo repugnantē ſed vltro
ſe offerentem. ne de manibꝫ
eoꝛum tanq̄ȝ magus elabe/
retur. ⁊ vt ſic eum moꝛte di/
gnum oſtenderēt. qꝛ q̈s occi
dere volebāt ligabāt. Mos
em̄ iudeis erat ſm gloſaꝫ vt
quē moꝛte dignū iudicarēt.
vinctum pꝛeſidi p̄ſentarent.
Et adduxerunt eum pꝛimū
ad Annā. Plane recitat Jo
hannes domini compꝛehē/
ſionem. ligationem. ⁊ dedu/
ctionem ad Annam. que ta
men nō ſine maximis facta
credit̄ iniurijs. quas ⁊ ſi euā
geliſta non narrat. nihilomi
nus inflicte credunt̄. Mul
ta em̄ certa fide credita acer
bitatē illate paſſionis decla
rantia euāgeliſte omiſerunt
Tum qꝛ ſcripſerūt nō ad ex
citandum compaſſiōis affe/
ctum ꝑncipalit̄ ſed ad facien
dum de hyſtoꝛia certā fideꝫ.
Hinc Johan. xix. dicit. Ille
ſcit qꝛ vera dicit vt ⁊ vos cre
datis Ideo plane geſta refe
runt ſine eoꝛū oꝛatoꝛia mag
nificentia q̄ neceſſaria noue
rūt ꝑ fidei firmamēto. ne pl⁹
viderent̄ ꝑſuaſoꝛes q̄ȝ ꝟitatꝫ
teſtes. Tū q̈a h̄ vtile fuerat
fideliū deuotiōi quaten⁹ dū
ea q̄ euāgeliſte reliq̄rāt inge
nij laboꝛe ⁊ pijs fletibꝫ ⁊ oꝛa
tione req̄rāt ⁊ capaces red/
derent̄ ad intelligēdū ⁊ tena
cioꝛes ad memoꝛanduꝫ. Et
vt Grego. omel̄. vj. i Ezech.
ait. tanta maioꝛi dulcedine
inuenta reficerēt q̄ȝto maio
ri laboꝛe fatigarēt animum
queſita. Nō ꝓo multa certa
nō recitarūt. patet. nam reci
tantes ꝯſputiōem. colaphi/
zationē ⁊c̄. tacēt de q̄ntitate.
que tn̄ tāta erat vt q̄ abſcon
derct̄ facies eius ⁊ q̄ſi lepꝛo
ſus videret̄. In flagellatiōe
et coꝛonatione non faciunt
mentionem de vulnerū pꝛo
fundatione et ſanguinis ef
fuſiōe ac toti⁹ coꝛꝑis vulne
ratione. In veſtium expolia
tione. tacent de vulneruꝫ in
nouatione. in crucifixione
nō meminerūt de extenſiōe

coꝛpoꝛis.ꝓpter quaꝫ oĩa oſſa
poterãt dinumerari. imo ta
cent de clauis ferreis quibꝰ
manus ꝛ pedes foderãt. Nũ
q̃d nõ Johãnes de Thoma
dubitante loquẽs cõmemo
rat clauoꝝ fixurã ꝛc̃. Mul/
ta tacuerũt de quibꝯ tñ ꝓphe
clariſſime p̃dixerunt vt ſuis
patebit in locis. q̃ tamẽ om/
nia in chꝛiſto impleta ipe te/
ſtatus eſt pendens in cruce.
cũ ait. conſummatũ eſt. ſed ꝛ
impletura ꝑus ſepiꝰ pꝛedice
bat. Non tamen ita ſilẽt q̃n
ea bꝛeuiter tangant. ex q̃buſ
mens deuota poterit etiam
noſcere ea que tacuerunt. ſi
res ſcriptas ſtudioſe volue/
rit meditari. Unde ad ꝓpoſi
tum. q̃ꝫ violent̃ dñm tenue/
rũt impellentes ꝛ ꝑcutiẽtes
attrahentes ꝛ retrahẽtes. il
li veſte. illi crinibꝯ. illi barba
illi manibꝯ. illi bꝛachijs. illi
collo aut ſcapulis inherẽteſ
Ut Leo ait. Quicq̃d ſacer/
dotũ inſtinctu furoꝛ popu/
laris audebat ex hoc colligi
poteſt. qm̃ teſte mattheo ac/
ceſſerũt ꝛ iniecerũt manꝰ in
eum. dicturus tenuerũt eũ.
q̃d fuit neceſſe pꝛemittere ꝛ
iniecerunt manus in eũ. cer
tum em̃ eſt. ꝙ nõ niſi mãibꝯ
tenere eũ poterant. niſi quia
illatarũ iniuriaꝝ violentiaꝫ
ſignificare voluiſſet. Nã inij
cere violentiã impoꝛtat ꝛ cũ
hoc incertitudineꝫ. quaſi di
ceret. cũ magna violẽtia vn
diqꝫ manibꝯ impulerũt. Ad
hoc deniqꝫ agendũ impulit
ira excitata qua ſe deꝓſtrati
one quam ſibi per magicaꝫ
artem putabãt illatã vindi
care voluerũt. Et quõ pleni
inuidia ꝛ odio furentes pe/
perciſſent dño in captõne ꝛ
ligatiõe quem etiaꝫ in cruce
pendentẽ ꝛ moꝛientẽ laceſſe
bant. imo moꝛtuuꝫ vulnera
bant. Facit ad idem repen/
tina diſcipuloꝝ fuga. nõ re/
oꝛ ſubito fugiſſent qui ꝑmo
defendere parati fuer̃t ſi mã
ſuete eum tractari vidiſſent
Sed quid ait euangeliſta.
Uidẽtes diſcipuli qđ futu/
rũ erat. id eſt. qꝛ occidẽdus
erat. ꝛ vnde hoc viderũt niſi
ex hoꝛribili eiꝰ tractatõe. cõ/
pꝛehenſione ꝛ immiti ligati
one. in quibꝯ tantaꝫ oſtende
runt ſue ferocitat̃ rabieꝫ vt
in hoc nõ dubitarẽt imo cer
tiſſime cognoſcerẽt ꝛ cõijce/
rent diſcipuli dñm ſuum a ꝛ
bis canibꝯ viuũ euadere nõ
poſſe. Refert̃ deniqꝫ beatuꝫ

Bern. hoc dicere q̄ ꝓſtraue
rūt eū in terrā ſicut ipſe eos
proſtrauerat. Et appodiaue
rūt ſup pectus ei⁹. ſpuerunt
in faciem ei⁹. ꝛ duriſſime col
lum ꝛ manus ligauerūt. Et
q̄a ſudor ſanguis adhuc ex
nimia mortis anxietate de/
fluebat ꝑ totam facieȝ in os
eius. ꝛ ſimiliter iudeoꝝ ſpu
ta de genis. nec abſtergere li
gatus poſſet. ſuffocat⁹ vtiq̄
fuiſſet extūc niſi diuia virt⁹
eū ad vlteriora ꝓ nobis tole
randa reſeruaſſet. Nō ſi ita
eſt puto eū ꝑ reuelatōem id
nouiſſe quō multe ſancte ac
deuote perſone varias circa
dn̄icaȝ paſſionē reuelatōes
meruerūt. Quib⁹ piū eſt pia
fide credere. licet nō temere
diffinire. maxime ſi ſcp̄ture
nō diſſonant canonice. Ve/
rū talia veſtre cōmittens de
uotioni. relinquēs incerta.
ſolidis ſanctorū dogmatib⁹
ꝛ textui inhereā. Scribit
tū deuot⁹ Bonauen. de hac
captiuatione ꝛ ligatione ita.
Quiſ inq̄t ſine gemitu audi
re poſſet qualiter in hora il/
la crudeles homīes homici
das man⁹ iniecerīt ī regē gl'e
ꝛ truculēti lictores mitis ie/
ſu innocētes man⁹ vinculis

ꝯſtringētes. ipm̄ māſuetiſſi
mū agnū ad inſtar latronis
traxerīt ad victimā. Traxerīt
aūt vt iohēs ait. ad annā ꝓ/
mū. ſcȝ de orto ꝑ vallem ioſa
pat trans torrentē cedron
in hierl'm. Vos cogitabitis
cū q̄ntis clamorib⁹ impulſi/
onib⁹. iniurijs. Erat aūt an
nas ſocer caype q̄ ꝯſilium
dederat. q̄r expedit vnū ho/
minē mori ꝓ ꝑplo. ex cōmiſſi/
one ſcȝ Caype. vt vult Au
guſtin⁹ ſup Johēm. vt ſic vi
derer minoris culpe dānan
do eū q̄ a ſimili pontifice dā
nareī. Et ſm̄ Bedaȝ. vt qui
erant affines ſanguine ſocia
renī in ſcelere. Et tranſeun/
do in domū Caype domū
Anne p̄terire oportebat. q̄r
q̄ſi pontifex habebaī. Eme
rant eīm alternatis vicib⁹ pon
tificiū ab ſcȝ merito dignita
tis ab herode ꝯtra legis di
ſpoſitionē. vt vult Joſeph⁹.
Nō ḡ mirū ſi iudicabāt ini/
que iniqui pontifices. maxi
me eū q̄ eos in ſuis vicijs ar
guebat. vt vult Beda ꝛ Ra/
ban⁹. Sequebaī autem ie/
ſum ſimon petr⁹ a longe. Et
alius diſcipulus ſcȝ Johan
nes. quoniam poſt fugaȝ cū
ceteris reſumpto animo tan/

q̄ꝫ fortiores et magis aman
tes reuerſi ſequebant̄. Diſci
pulus auteꝫ ille erat notus
pontifici ⁊ intrauit cum Je
ſu in atrium pontificis. Pe/
trus autem ſtabat ad atriuꝫ
foris. Exiuit ergo alius di/
ſcipulus q̄ erat notus pon/
tifici et dixit hoſtiarie et in/
troduxit Petrum. Dixit er/
go Petro ancilla hoſtiaria.
Nūquid ⁊ tu ex diſcipul' es
hominis illius. At ille nega
uit coram omnibꝫ dicēs Nō
ſum. Stabant aūt miſtri et
ſerui ad prunas. quia friguſ
erat. ⁊ calefaciebant ſe. Erat
aūt ⁊ Petrus cū eis ſtans et
calefaciens ſe. deinde exiuit
foras in atrium ⁊ ſtatim gal
lus cantabat. Et recordatꝰ
eſt Petrus verbi ieſu quod
dixerat. p̄uſq̄ꝫ gallꝰ ⁊c̄. Pon
tifex ergo ſcilicet Annas in
terrogabat ieſuꝫ de diſcipu
lis ſuis ⁊ de doctrina eiꝰ. qꝛ
tenebant eum vt ſeductorē
⁊ doctrine falſe p̄dicatorem
Cum autē de diſcipulis ni/
hil ad eorū cōmendationeꝫ
dicere potuit. quia ꝯflicto eo
oīnes fugierunt. nec tamen
infamare voluit. ideo nō ad
primā. ſed ad ſecundā que
ſtioneꝫ reſpōdens ait. Ego

palam locutus ſum mundo
ego ſemꝑ docui in ſynagog̃
⁊ templo quo omnes iudei
conueniunt ⁊ in occulto lo/
cutus ſum nihil. Nihil locu
tus fuerat dn̄s in occulto. li
cet multa in parabolis. mul
ta ſeorſum diſſeruit diſcipu
lis. Qm̄ ſm̄ Auguſtinū ſuꝑ
Joh̄ omel. cxij. non ita dice
bat paucis vt ab eis quibus
dictū fuit taceret̄. ſꝫ ita poti/
us vt vſq̄ꝫquaq̄ꝫ predicare/
tur. et ſic per paucos innote
ſceret multis. Hinc ip̄e eiſ/
dem paucis dixit Matth. x
Quod dico vobis in tene/
bris dicite in lumine. ſcꝫ pa/
rabolas exponendo. Et qđ
in aure auditis p̄dicate ſuꝑ
tecta. omnibus annūciādo.
Subdit dominꝰ. Quid me
interrogas. Interroga illoſ
qui audierunt quid locutuſ
ſum ip̄is. Ecce hi ſciunt que
dixerim ego. Qua reſponſi/
one dominus oſtendit do/
ctrinam ſuā fore verā. ⁊ ex lo
co publico ad h̄ deputato. ⁊
ex auditoruꝫ teſtimonio. q̄ſi
diceret. paratꝰ ſum ſubire te
ſtimoniū eorū quibꝫ magis
q̄ꝫ mihi credis. Hoc cum di
xiſſet. vnꝰ aſſiſtens miniſtro
rum dedit alapā ieſu dicēs,

Hic reſpõdes pontifici.q̃ſi
notaſſet Annam de ſtulta ĩ
terrogatõne. Non leuis ſed
grauis haud dubiũ fuit illa
ꝑcuſſio quã tanta vigilantia
deſcribit Johannes euãge
liſta.q̃ etiã ⁊ alia plura enoꝛ
mia chꝛiſto illata ſiluit. Sꝫ
neq̧ ſi modica fuiſſet de ĩpa
ꝓphetia ꝯtexta fuiſſet. Ait ei
Hieremias Threnoꝛũ .iiij.
Dabit ꝑcutienti ſe maxillã.
Et Micbee.v. Percutient
maxillã iudicis iſrl̃. Sed ſi
foꝛte modica aut paruipen/
denda tibi apparet illa ꝑcuſ
ſio.attende diligentiꝰ q̃s ſit
q̃ percutit̃. quis deniq̧ ꝑcu/
tiens.⁊ apparebit foꝛſitan in
iurie magnitudo. quã nõ ſo
lum actus ꝑcuſſiõis ſꝫ agẽs
monſtrabunt ⁊ paſſum. Si
enĩ magiſter ciuiuꝫ a ſubdi/
to alapam ſuſciperet quan/
ti putatis eſtimaret ĩ iniuria
Quanti vero ſi pater a filio.
vl̃ ꝓnceps a plebeo. Aut qđ
maius ẽ ꝓncipũ monarcba
imperatoꝛ a ruſtico. Et qđ
oĩno into'erabile videret̃.
ſi ſummus põtifex papa ro/
manꝰ buiuſcemodi pateret̃
iniuriaꝫ a quolibet minimo
ſtabulario. Nouit eſtimare
banc iniuriam dauid vnctꝰ
in regeꝫ.qui cum nõ animo
nocendi ſed ꝓferẽdi teſtimo
nium Saulis a domino ꝓ/
iecti ac ſui moꝛtalis inimici
abſciderat oꝛaꝫ clamidiſ ſue
in ſpelunca odollam percuſ
ſit coꝛ ſuum dicens. Propi/
cius ſit mibi deus. eo ꝙ ab/
ſcidiſſet clamidis oꝛam chꝛi
ſti dñi.j. Reguꝫ.xxiiij. Et tñ
hi omẽs memoꝛati natura/
li ꝯditiõe pares.qꝛ homĩes
tñ eque moꝛtales. Sꝫ ecce
nunc ꝑcutit̃ a luto figulꝰ.ab
infimo ſummꝰ. a peccatoꝛe
deus. a mancipio dominꝰ.
a creatura creatoꝛ. a vili oꝛ/
bis poꝛtione vniuerſitatis
gubernatoꝛ.ab eo quẽ redi/
mere venerat pijſſimꝰ redẽ
ptoꝛ. Cuius tanta in creatu
ras auctoꝛitas ⁊ tanta crea/
turaꝝ obediẽtia vt magꝭ om
nia in nibilũ redirent q̧̃ na/
turalibꝫ ſuis actionibꝫ vl̃ mi
nimã eiꝰ trãſgrederent̃ oꝛdi
nationẽ. Hoc celum ſuo re/
gulari curſu. boc ſtabilitate
terra. boc ſuis ponderibus
elementa. boc in continua ⁊
concoꝛdi pugna. boc deniq̧
in omniũ coꝛpoꝛaliũ. conti/
guatione nullo vacuo. inter
rupta. ceteriſq̧ multis cla/
riſſime demõſtratur. Hunc

tantum pcutit puluis vilissi
m⁹ q̇ nisi ab eo q̇ pcussus est
ↄseruaret᷑.in nihilū ↄtinuo
redigeret᷑. Ita de hac pcussi
one sensit Chriſ᷑.cu ait. Nor
reas celū.excessū mētꝫ pate/
re terra dn̄atoris lōganimi
tatē ⁊ seruoꝝ indeuotionez.
Talē charissimi cogitate eū
q̇ patit᷑ q̄tiēs passionem ei⁹
meditamini ne paruipēden
da videat᷑ q̄cunqꝫ illata iniu
ria. Nō em̄ hō purus est sed
verus et immēsus atqꝫ etn⁹
de⁹.⁊ si non ſm naturā diui
nā q̄ impassibilis est.ſm hu
manā tm̄ sibi vnitā supposi/
taliter patiat᷑. Quantū autē
sit deū pati ꝑ hoīe nūqꝫ po/
terit q̇s satis mortalis cogi
tare.q꞉ em̄ infinitus ē q̇ pa/
titur.q̄libet illata passio.q̄n/
dam sortit᷑ infinitatez.ꝓpter
quam etiam quelibet suffice
ret.⁊ vt communiter d꞉ vel
vnica guttula sanguīs effu/
sa ꝑ totius mūdi etiaz iusta
redemptōe.nisi in effusione
tanti sanguis amoris mag/
nitudinē etiaz grossissimis
hoibꝫ placuisset demōstrare
Unde cuilibꝫ deuoto ad ex
ercitatōez cuiuscūqꝫ intēsissi
me deuotiōis h̄ solū suffice/
ret.deū scꝫ passum.etiā si so

lum verbū iniuriosum ꝑ ho
mine.vt nō opus essꝫ ad eo/
rum q̇ passus est multiplici
tatē oculū reflectere. Ualde
em̄ plus distat deum ſm se
impassibilē voluntarie pati
ſm naturā assūptā qꝫ deum
patientē h̄ magna vl᷑ illa mo
dica pati. Ibi em̄ infinitas
q̄dam ītereſt.h̄ finitas sola.
q̇d distātia int᷑ penā et penā
tm̄. Ideo sp̄ in oībꝫ dīcēdis
cogitet᷑.q꞉ deus est q̇ patit᷑.
q꞉ creatura peccatrix est q̄ ī/
fert passionem. Sꝫ nunc re
spōdentis dn̄i māsuetudinē
audiam⁹ Si inq̇t male locu
tus sum.testimoniuz phibe
de malo.si bn̄.cur me cedis.
Qua responsione māsuetis/
sima serui iniusticiaz aperte
arguit in damnatū hominē
pcutientis. Post susceptam
itaqꝫ alapā misit eū Annas
ligatū ad Caypham ponti/
ficem.vbi sacerdotes scribe
pharisei ⁊ seniores ↄuenerī.
Dēs hi in mortē ihu xp̄i ma
chinati sunt.vt cum xp̄s ab
omni iudeoꝝ genere p̄ncipi
bus.s.⁊ doctoribꝫ religiosis
⁊ popularibꝫ damnaret᷑.sine
ambiguitate putaret᷑ morte
dignissimus. Sequebatur
autem Petrus a longe.quis

trabebat amoꝛ.ſʒ a longe.qꝛ
retrabebat timoꝛ. Verū i h̄
maxia eſt nob̄ veneratõe ad
mirādus.ait Rabanꝰ ꝙ do/
minū nõ reliq̇t etiam cū ti/
meret. Qꝛ em̄ timet naꝛ eſt.
ꝙ ſeq̇ꝛ deuotionis. ꝙ negat
obreptõnis .ꝙ penitet fidei.
Lu. Et accenſo foci igne in
atrio ⁊ circūſedētibꝫ illꝛ erat
Petrꝰ ĩ medio eoꝝ. Math.
Exeunte autē illo ianuam.
rurſus alia ancilla cepit di/
cere circūſtantibꝫ.⁊ h̄ erat cū
ih̄u nazareno. Lu. Et alius
videns illū dixit. Et tu de il
lis es. Joh. Dixerūt quoq̄
ei.ſcʒ circūſedentes. Nūq̇d
⁊ tu ex diſcipulꝛ eiꝰ es. Mat.
Et iteꝝ negauit cū iuramē/
to.qꝛ nõ noui hominem. Et
poſt puſillum. Lu.interual
lo facto quaſi vnius hoꝛe.
Marcus.acceſſerūt q̇ aſta/
bant ⁊ dicebant Petro. Ve
re tu ex illis es. Mar. Nam
galileus es. Matth. Nam ⁊
loquela tua manifeſtū te fac̄
Johā. Et dixit vnus ex ſer/
uis pontificis cognatus eiꝰ
cuius Petrus abſcidit auri
culā. Nonne ⁊ ego te vidi in
oꝛto cum illo. Mat. Tūc ce
pit. Mar. anathematizare.
Matth.deteſtari et iurare.

qꝛ nõ nouiſſet hominez. Et
ꝯtinuo Lu.adhuc eo loquē
te. Marcꝰ.iteꝝ gallus cāta/
uit. Noteꝛ hic ꝓ ꝯcoꝛdantia
euangeliſtaꝝ ꝙ tres p̄mi nõ
deſcribūt ductõnem ih̄u ad
Annā .quā in ſua ductione
ad Caypham putabant ſa/
tis incluſam.eo ꝙ ad Annā
de p̄cepto Caypbe ⁊ quia ſo
cer fuit Caypbe .in q̄ videꝛ
Caypbas honoꝛatus.duc/
tus eſt. Sʒ volentes trinaʒ
Petri negationē deſcribere.
Primam ſcribūt quaſi coꝛā
Caypba factā.eo ꝙ q̇cq̇d fa
ctū eſt coꝛā Anna. Caypbe
imputaꝛ. Item eſt ꝯſideran
dum ꝙ in qualibet negatõe
Petri.perſone multe locute
ſunt ſicut in tumultu fieri ſo
let. Ideo vnus euāgeliſta re
citat vnā ꝑſonā.q̄ poꝛ vꝛ p̄n/
cipaliter locuta eſt.aliꝰ aliaʒ
vel multitudinez introducit
Petrus q̄ʒ quaſi arūdo nu/
tans inter amoꝛē et timoꝛeʒ
turbatus.nunc exīt.nūc re/
dīt.ac ſibi loq̄ntibꝫ varia re
ſpondit.eandem tn̄ negatio/
nis ſententiā habentia neſci
ens velut turbatus q̇d dice
ret vel ageret. Idcirco et in
locis negationū videꝛ diffe/
rentia de gallicātu.ter nega/

uerat. Dicūt em̄ plane ante
q̄ꝫ gallꝰ cantabit. qđ non niſi
de pⁱma intelligi poteſt. ſiq̇/
dem ante ſecundū eſt pⁱmus
Marcus autē ait. Anteq̄ꝫ
gallus bis. Lucas. cātet. ter
me negabis. ⁊ ita ꝓſequens
iſtam. dicit gallum poſt pri/
mā negatiōē cantaſſe. Ubi
notat Auguſtinꝰ in de con/
cordia euangel'. ꝙ trina ne/
gatio petri ītelligit̄ q̄ſi vna
negatio continuata. que to/
talis incboata eſt ante pⁱmū
gallicantū. cōſummata ē au
tē ante ſecundū. Ideo tres
loquunt̄ de illa habendo re
ſpectū ad inchoatōē. Mar.
vero ad ꝯſummatiōem nec
repugnat ꝙ vtrūq̄ꝫ chriſtus
dixerit. nunc ⁊ Marcus po
nit de bis. nunc ⁊ alij ponūt
ter ad maiorem exaggerati/
onē. Nec Ferſo. poſſet for/
te intelligi ꝙ gallicantū pri/
mum Petrus non audiuit.
ſed ſecundū. et ita tertio di/
cere anteq̄ꝫ gallus cantet. ita
vt Petrus audiat. ⁊ h̄ fuit ſe
cundus gallicantꝰ. Marcꝰ
vero ſimpl'r anteq̄ꝫ cantet.
non referendo ad Petri au
ditū. Pulcre ſatꝭ de h̄ loqui/
tur Lira ſuꝑ Math. Pote/
rat forte ⁊ Petrꝰ in pⁱma ne/
gatōē ter negaſſe anteq̄ꝫ gal
lus cātaret. qꝛ nō negāt euā
geliſte plures q̄ꝫ tres fuiſſe
negationes. Nec ꝓ textꝰ ve/
rificatiōe. Sꝫ ecce reſpicia/
mus in auctorē nr̄m q̇ corā
Caypha et ꝯſilio ꝯgregato
ꝯſtitutus blaſphemat̄ mul/
tipliciter ab inimicis. Et fo
ris negat̄ ab amico cū ere/
cratione et iuramento. Ex
vtroq̄ꝫ creſcit triſticia et do/
lor in xp̄o Et puto amplius
ex Petri negatōē q̄ꝫ iudeoꝝ
blaſphematiōe. Doluit non
modice fons pietatꝭ tēptati
onem ad tm̄ inualuiſſe in di
ſcipulo quē vt fortiorem ca/
put ceteroꝝ ꝯſtituit vt cum
execratiōe ſuiipſius negaret
cui vſq̄ꝫ ad mortē aſſiſtere ꝓ
mittebat. Si enim vſq̄ꝫ ad
mortē ꝯtriſtatus ē dum ad/
huc futuꝝ cogitabat q̄ꝫtum
doluit dum pn̄tem audiuit.
Aggrauabat dolorē in xp̄o
ꝙ tā leui diſcipulꝰ tēptatiōi
ceſſit. Siquidem nō penis.
nō afflictōibꝫ. nō terribili po
teſtate cuiuſquā. ſed vnius
mācipij ſola ē interrogatiōe
proſtratus. vt dicit Gregori
us. xvij. Moralium. §. ſexa
geſimo q̇nto. Et quidē inq̇t
idē ne ſexꝰ firmior terribile

mōſtraret ancilla eſt inq̄ren
te tēptat⁹. Rurſuſq; vt talis
ſexus infirmitas etiā officij
deiectōne vileſceret. non ab
ancilla ſ; ab hoſtiaria eſt an
cilla req̄ſit⁹ Luc. Cōuerſus
aūt dñs reſpexit Petrū. Et
recordatus eſt Petr⁹ verbi
dñi. ſicͨ dixit. q2 p̄uſq; gall⁹
cantet. Mar. bis. ter me ne
gabis. Reſpect⁹ h̄ ſm̄ Aug.
videt̄ ſpūalis fuiſſe faciens
in mentē Petri venire quoti
ens iam negaſſet dñm. ⁊ ver
bum dñi q̄ id futur̄ p̄dixit.
Cui videt̄ ꝯcordare Leo ſer
mone q̄ incipit Inter oīa.
Reſpexit dñs Petrū et īter
calumnias ſacerdotū. inter
falſitates teſtiū. inter ſeden/
tiū ⁊ ꝯſpuentiū iniurias cō/
ſtitut⁹ illis turbatū diſcipu/
lū ꝯuenit oculis q̄b; eū pre/
uiderat eſſe turbandū. et in
illū ingreſſa eſt ꝟitat; inſpe/
ctio vbi erat cordis faciēda
correctio. q̄ſi q̄daȝ illi vox i/
ſonaret ⁊ diceret. Quid ha/
bes Petre. Quid in tua con
ſciētia recedis. Ad me reuer
tere. in me ꝯfide. me ſequere
mee paſſionis h̄ tempus eſt
nondū tua hora venit ſuppli
cij. Quid metuis quod et ip
ſe ſupabis. nō te ꝯfundat in

firmitas quā recepi. Ego de
tuo fui trepidus. tu de meo
eſto ſecurus. Conualuit vox
xp̄i in Petro. Nā Matthe⁹.
Egreſſus foras fleuit ama/
re. Leo in ſermone q̄ incipit
Sacramentū. Felices ſan/
cte apoſtole lachryme tue q̄
ad diluendaȝ culpam nega
tionis virtuteȝ ſacri habue/
re baptiſmatis. Affuit enim
dextera dñi ih̄u xp̄i q̄ laben
tem te p̄uſq; deijcereris exci
peret. et firmitatem ſtandi
in ipſo cadendi periculo re/
cepiſti. Scribit autem Cle/
mēs in ſuo itinerario q᷑ Pe
trus extunc duxit in conſue
tudinem vt trigintaſex an/
nis quibus ſuperuixit poſt
dominicaȝ paſſionem ſemꝑ
ſurgeret in p̄mo gallicantu.
oraret flendo vſq; ad horaȝ
matutinā Redeamus nunc
ad ea que circa dominuȝ in
domo Cayphe acta memo/
rantur. Ait eīn Mattheus
Princeps autē ſacerdotum
⁊ omne cōſilium querebant
falſum teſtimonium contra
Jeſum. vt eum morti trade
rent. ⁊ non inuenerunt. cum
multi falſi teſtes acceſſiſſēt.
Marcus cōuenientia teſti/
monia nō erant. Nouiſſime

aūt venerūt duo falſi teſtes
tāq̄ꝫ maiora incōueniētia di
cturi Marcꝰ. Nos inquiūt
audiuimꝰ eū dicentem. Ego
diſſoluā templū h̄ manufa/
ctum et poſt triduum aliud
nō manufactum edificabo.
Et nō erat ꝯueniēs teſtimo
nium eoꝝ. q̄a inſufficiēs ad
mortē ꝯdēnatōꝫ. Teſtes illi
dupliciť falſū teſtati ſūt ſm
Joh̄. Et qꝛ nō eodē ſenſu i/
tellexerīt ꝛ teſtati ſūt q̄uo di/
cebāť. a xp̄o em̄ dicebāť ṽba
de tēplo ſui corꝑis. ab illꝭ de
tēplo materiali Salomōis
Et ſc̄do qꝛ etiā in ip̄is ṽbis
calūniant̄ addētes q̄dam et
mutantes. Saluator dixit
nō p̄cipiendo. ſꝫ p̄dicendo.
Soluite. i. ſoluetis tēplū h̄.
Ipſi aiunt. Ego diſſoluam
templū h̄ manufactū. Vos
inq̄t ſoluite. nō ego. qꝛ illici/
tum eſt vt ipſi nob̄ inferamꝰ
mortem. Deinde illi vertūt.
Et poſt triduū aliꝺ nō ma/
nufactū edificabo. vt ꝓp̄e ꝺ
tēplo iudaico dixiſſe videāť
Dn̄s aūt vt oſtenderet ſe de
ſp̄uali tēplo ſui corꝑis locu/
tum. nō dixit edificabo ſꝫ ex
citabo illud Joh̄. ij. Aliꝺ eſt
edificare. aliud excitare. Ex/
citare em̄ eſt a ſomno natu/
re vl̄ mortis reuocare. qꝺ nō
ꝯuenit niſi tēplo ſp̄uali Fue
runt nihilominꝰ ꝛ falſi teſtes
ſm Nicolaum de Ly. ꝛ ſi ve
ra ꝛ ſenſū nō mutaſſent. q̄m
falſam habuerūt in teſtificā
do intentionem. Volebant
autē ꝑ h̄ ꝓcurare mortēꝫ in/
nocentis Sed qꝛ nō erat cō
ueniens eoꝝ teſtimonium.
Marcus. Exurgēs ſūmus
ſacerdos in mediūꝫ. volens
ab eo inexcuſabilē elicere ac
cuſatōeꝫ. Sicut ſcꝑtum eſt
Hiere. xviij. Venite cogite/
mus contra eum cogitatio
nes. Non em̄ ꝑibit lex a ſa/
cerdote. nec ꝯſilium a ſapiē/
te. nec ſermo a ꝓpheta. Veni
te ꝑcutiamus eum lingua ꝛ
nō attendamus vniuerſos
ſermones eius. Et recte in/
quit Rabanus. cōuenit no/
men pontificis actionis ſue
ſtrennuitati. Interp̄tať em̄
Cayphas inueſtigator. vel
ſagax. ſiue vomēs ore. Sa/
gax em̄ fuit ad ꝓſequendaꝫ
ꝛ explendā doli ſui neq̄tiam
ſed impudens ad ꝓferendū
mendaciū. et appetendū ho/
micidium. Ira ergo p̄ceps
et impatiens nō inueniens
calumnie locum excutit de
ſolio pontificeꝫ vt inſaniam

mentis motu corpis demõ
ſtraret. Dixit ergo. Non re/
ſpondes ad ea q̃ obijciũtur
tibi ab his. Quanto em̃ Je
ſus tacebat. ait Rabanus.
ad indignos. tanto magis
pontifex furore ſuperatus
eum ad reſpondendũ pro/
uocat. vt ex qualibet occaſi/
one ſermonis locũ inueniat
accuſandi. Ideoq; dñs ihs
Marcus. tacebat. ꝛ nihil re
ſpondit. Sciebat em̃ ihs q̃ſi
deus q̇cq̇d reſpondiſſet tor
quendũ ad calumniã. Inu/
tilis em̃ erat rñſio ihu nullo
eam acceptante. Solũ em̃
ibi erat iudicij figura. in ve/
ritate autem ſeuiſſimoꝝ cõ/
curſus latronũ. verificataq;
eſt ꝓpheria. Quaſi agnus co
ram tondente ſe obmuteſcet
et nõ aperuit os ſuũ. Mar/
cus. Rurſus ĝ ſumm⁹ ſacer/
dos interrogauit eum. et di
xit. Matth. Adiuro te p̱ de
um. vt tu dicas nob. ſi tu es
xp̃s filius dei. Marc⁹. bene
dicti. Ob nominis dei reue
rentiã ꝛ inuocatõnem ita re
ſponſionem temperat. vt et
veritatẽ inſinuet. et homici/
das futuri terrore ſupplicij
a malicia reuocare ſatagat.
Vñ ꝛ reſpondendo Math.
dixit illi ihs. tu dixiſti Mar
cus. Ego ſum. Math. Ve/
rũtamen ammodo videbitis
filiũ hois ſedentẽ a dextris
virtutis dei. ꝛ venientẽ ĩ nu
bibus celi. ad iudicandũ ſcz
vos iuſte ꝛ diſtricte. q̇ in pre
ſenti me iudicatis iniuſte et
malicioſe. Tũc p̃nceps ſacer
dotum ſcidit veſtimẽta ſua.
vt magnitudinem blaſphe/
mie quã xp̃o imponebãt q̃ſi
tactus intrinſec⁹ dolore cor
dis ob dei ꝯtumeliã hoc ſig
fm morẽ iudaicum demon/
ſtraret. Vñ Leo papa in ſer
mone q̇ incipit. Spõſionis
nr̃e. Cayphas ad exaggerã/
dã auditi ſermonis inuidiã
ſcidit veſtimenta ſua. ꝛ neſci
ens quid h̃ ſignificaret inſa
nia ſacerdotali honore ſe p̱/
uauit. Vbi eſt Caypha ra/
tionale pectoris tui Vbi cõ
tinentie cingulũ. vbi ſup̱hu/
merale ꝟtutũ. myſtico illo ve
ſtimẽto amict⁹ ip̃e te ſpolias
ꝛ ꝓpꝛijs manib⁹ pontificalia
mẽbra diſcerpis. oblit⁹ p̃ce/
pti illius q̃d legeras de p̃n/
cipe ſacerdotum. De capite
ſuo cydarim non deponet ꝛ
veſtimenta ſua non dirũpet
Tu ꝟo a q̃ iã alienabat hec
dignitas ip̃e tui executor es

opprobrij. vt ad manifeſtan/
dum finem veteris inſtituti
eadem diſruptio ſacerdota/
lem auferret ornatum. que
mox et templi diſcidit veluꝫ
Hec ille. Sed quem de ſa/
cerdotali ſolio furor excuſſe
rat eadem rabies ad ſcindē
das veſtes prouocat. Quod
ergo facto oſtenderat verbo
euomit. dicens blaſphema/
uit. quid adhuc egemus te/
ſtibus ad eius ſcꝫ cōdemna/
tionem. Ecce nunc audiſtis
blaſphemiā. O miſer ꝛ prin
ceps. nequaꝙ̄ vero dixit cri/
ſtus blaſphemiam ſed eui/
dentiſſimis virtutibus ꝛ ſi/
gnis probatam veritatē. Tu
ipſe blaſphemas. quod dei ē
deo nō attribuis. et verum
dei filium purum hominēꝫ
et blaſphemum dicis. Sed
ecce maliciā principis et hy
pocriſim. non primo hoc a
chriſto audierunt qꝛ ſe fi/
lium dei nominaret de celo
deſcendiſſe et ad ſalutem ho
minum veniſſe freq̄nter hoc
ab eo audierunt. frequēter
ſibi improperabant. vt de/
ſcribit Johannes in pluri/
bus locis ſui euangelij. Vn̄
Johannis. x. clare dixit eis
et probauit. quia vnum eſſet
cum patre deo. Et ipſi aie/
bant. De bono opere non la
pidamus te. ſed tu homo cū
ſis facis teipſum deum. Nū
ꝙ̄ tamen legitur ſummū ſa
cerdotem veſtimenta ſcidiſ/
ſe. Et quoniam ſufficienter
probare poterāt ſe deum di
xiſſe. cur alios ꝛ alios teſtes
aduocabant. niſi quia vt ali
quā apertiorem cauſam ſue
mortꝭ inuenire poſſent. Ha
bebant enim in lege promiſ
ſionem futuri meſſie. quem
deum eſſe multe eorum ſcri
pture teſtate ſunt. et cum di
uina opararetur miracula ſ̄m
prophetarum dicta. debe/
bant magis eum vt deū ho
norare. ꝙ̄ vt blaſphemum
damnare. Ideo nullam po
terant ex hac parte ſue inui/
die iuſtificationem habere.
quam habuiſſent ſi non qđ
dixerat operibus compro/
baſſet. Verum cum aliā ac/
cuſationem inuenire nō po
terant. ad illam cōuerſi ſunt
tandem. quam vt aggraua/
ret vt dictum eſt. veſtimēta
ſcidit. Unde ſtatim ad ha/
bendum intentū. chriſti ſci/
licet condemnatiōem. ſuis
ait complicibꝫ. Quid vobis
videt̄. Qui omnes dixerunt

Marcus.⁊ ꝯdemnauerunt reū eſſe mortꝫ. Heu ꝯſētiūt oēs in malo q̄ nūq̄ ꝯcordāt in bono. Uidete iudiciū oī ꝑuerſitate repletū. Nā ijdez fuere accuſantes. ijdem diſcutientes. ⁊ ijdem ſententiātes. ⁊ quē. vt dictū eſt. ſignis ſcp̄turis. ac doctrinis veraciſſimis veniſſe ſaluatorem oīm ac verū dei filiū agnoſcere poterant. ꝯdemnant. ⁊ tā q̄ malefactorē dei inimicuz et blaſphemū vnanimit̄ iudicant reū mortꝫ. Heu dilectiſſimi q̄ntū nomen id omni veneratōis cultu digniſſimū. nomē q̄d eſt ſuꝑ oē nomē. in q̄ oē genu celeſtiū t̄reſtrium et infernoꝝ flectitur cū tremore. in q̄ ſolo ⁊ nullo alio oportet ſaluū fieri. rabidiſſimi canes dehoneſtāt et vilipendunt dn̄ī impijſſima cōmutatione ihm ſaluatorē blaſphemū dicūt. ⁊ vt talez ꝯdemnant in q̄ ⁊ demonuz maliciam vincunt. Quantū hec in corde innocentiſſimi dn̄ī merorē exaggerāt. vl̄ ex eo ꝯſiderate qꝛ ablatio honoris ꝑ infamiā inter om̄ia que exterius homini infligi poſſunt. nedū hoīes ſeculares ſine ꝟtute honorū cupidos ſ꜓ mag꜒ apud ꝟe ꝟtuoſos maxime ꝯtriſtat. ⁊ maxime fugiēda. Nā ꝑpt̄ honor꜒ ⁊ fame ꝯſeruatōez oia alia impēdimꝰ exteriora etiā vitam naturalē. vt pꝫ. iiij. Ethicoꝝ. Et Salomon. Melius eſt inq̄t nomen bonū q̄ vngenta precioſa. Eccleſiaſtes. vij. Et Prouerbioꝝ. xxij. Melius eſt nomen bonū q̄ diuitie multe. ſuꝑ argentum em̄ ⁊ aurum gratia bona. Hinc Eccl̄. xlj. Curam habe d̄ bono nomine. hoc em̄ mag꜒ ꝑmanebit tibi q̄ mille theſauri magni et precioſi. Honor em̄ ꝓprie ꝓximum eſt virtut꜒. quia p̄miuz eius. Ideo circa ip̄m vt oportet appetendum cōſiſtit virtus magnanimitatis. iiij. Ethicorum. cap̄. viij. Cum ergo oīs virtus i xp̄o fuit in ſummo. ip̄e deniq̄ maximis erat honoribus dignus. conſequens eſt ꝙ iniuſta eius cōdemnatio fuit maxime contriſtatiua. Aggrauabatur nimium hec contriſtatio. inq̄ntū ſua hec deteſtabilis inhonoratio in blaſphemiā patris redundabat. In quo em̄ paterna maieſtas poſt eaz que diuine nature ꝟm ſe inferre

tur iniuriam mag⁹ blaſphe/
mari poſſet q̄ȝ in ſumme grē
beneficio nobis exhibito .q̄
ſcȝ filium ſuū incarnari con
ſtituit vt nobis eſſȝ redem/
ptor .per quem creati ſum⁹
hunc filiū dei negare.⁊ ſum
mū illud patris donū refu/
tare.ac maledictis aggredi.
ineſtimabilis eſt et patris ſi
mul et filij blaſphemia Hic
dicitur Joh. v. Qui nō ho/
norificat filium nō honori/
ficat patrem qui miſit illuȝ.
Et hoc eſt quod dominus
contra perfidos cauſa͛ iu/
deos Johannis.x. Quē pa
ter ſanctificauit ⁊ miſit i mū
dum. vos dicitis quia blaſ/
phemas.quia dixi filius dei
ſum Et ſi ad hec dicenda mi
tiſſimus dominus tūc mo/
tus fuit ex quo blaſphemus
culpatur. ſed vt talis tanq̄ȝ
dignus morte condemna͛.
Jmo vt Auguſtinus dicit.
Ligatur vt latro.accuſatur
vt latro . plectitur inter la/
trones vt princeps latronū
Quid ſubeſt rationis. Poſ/
ſet hic ſeruire figura de nū/
cijs Dauid miſſis ad Anon
ad cōſolandum eum ſuper
prīs interitu q̄s Anon tur/
piter ꝯfudit ⁊ raſit.ſȝ relinq̄
tur ꝓpter vitandā ꝓlixitatē.
Sȝ attēdite diligentius q²
creſcunt reg⁹ noſtri iniurie.
creſcunt cruciatus eius ⁊ pe
ne. Nam cōtinuo poſtq̄ȝ do
minum morti tāq̄ȝ blaſphe
mum adiudicabāt. tradidit
impijſſimus pontifex mitiſ
ſimū agnū voluntati famu/
loꝝ crudelium.qui omēs ir
ruerunt in eum. ⁊ omēȝ quā
cogitare poterant intulerūt
cōtumeliā velut canes vena
tici capta fera. vt dic̄ Chryſ.
Et amplius gloriabantur.
qui maiora inferre poterāt
conuicia .afflictiones et fla/
gella .vnde per totam illam
noctem miſerrime ac inhu/
maniter tractabāt regē glo/
rie in multis que narrant
euāgeliſte. Nam viri q̄ tene
bant eū illudebāt ei ꝟbis ſci
licet contumelioſis afficien
tes.et factis affligentes. Nā
Lucas Tunc expuerunt in
faciem eius. Faciem inquā
illam deſiderabilem in quā
vt Petrus.j. Petri.j.ait.an/
geli proſpicere deſiderant.
que omnes celos implet le/
ticia.immūdiſſimis nō mo/
do ſimplicibus ſputis . ſed
exſcreationib⁹ fediſſimis de
turpabant. Hinc Mathe⁹

nõ dixit ſpuerũt. ſed expue/
runt. qſi exſcreando ſpuerũt
nec vnꝰ tm̃ ſed plurimi. Jõ
Marcus ait conſpuerunt.
Quid rogo turpiꝰ. q̇d fediꝰ
vel dici vel cogitari poteſt.
faciem tam amabilem tam
qꝫ ſpecioſam tantis feditati
bus maculare Sed ſic futu
rũ eſſe ꝓpheta olim p̄dixerat
Faciem meã non auerti ab
increpantibꝫ et conſpuẽtibꝫ
in me. Deinde Lucas. Ve/
lauerunt eum. cedentes fa/
ciem illam quã patres eorũ
cum multis ſuſpirijs ⁊ ingẽ
ti deſiderio videre deſidera
bant. magnis clamantes vo
cibus. Oſtende nobis faciẽ
tuã ⁊ ſalui erimꝰ. Venit tan
dez miſericors dominus p̄/
cibus annuens clamantiuꝫ
faciem plenam gratiaꝝ oſtẽ
dit. Sed hanc infeliciſſimi
velabant. Velabant autem
vt Rabanus dicit. nõ vt eo/
rum ſcelera non videat. ſed
vt a ſeipſis ſicut quondam
Moyſi fecerunt. gratiã co/
gnitionis eius abſcondant.
Quod velamentum vſqꝫ ho
die manet ſuper cor eorũ nõ
reuelatum. ſꝫ damnabili ce/
citate contenebratum. Ve/
lato domino. Mattheus.

Colaphis eum ceciderunt.
et interrogauerunt eum di/
centes. Prophetiza nobis
chriſte. Quis eſt qui te per/
cuſſit Nedum collum graui
bus feriũt ictibus. ſed ⁊ dei
virtutem ⁊ ſapientiaꝫ velut
ſtultum illudunt. dicentes.
Prophetiza nobis chriſte.
Quis ẽ qui te percuſſit. In
contumeliã dicunt ſm̃ Ra/
banũ. quaſi ei qui ſe a popu
lo vt prophetam haberi vo/
luit cum non eſſet. Et mini/
ſtri alapis eum cedebant.
Mattheus. Alij autez pal/
mas in faciem eius dederũt.
Traditus fuit dominꝰ vo/
luntati eorum. idcirco qui/
libet omnem odij ſui furo/
rem vt voluit ſine cuiuſcũqꝫ
prohibitione expleuit. ⁊ vbi
placuit vniuerſorum domi
num percutiendo in dorſo.
facie. collo moleſtabant Id
circo varijs modis percuſ/
ſum dominum memorant.
Sed nec illa tm̃. verũ mul/
ta hic non ſpecificata in euꝫ
cõmiſerunt. Ideo dicit Lu/
cas Et alia multa blaſphe/
mantes dicebant in eum.
Hoc incredibile non eſt. ꝙ
et barbam ſanctiſſimã euel/
lebant. genas vnguibꝫ velli/

cabant. quod ꝛ ſꝫ euangeliſte expreſſe non dixerunt. pro/pheta tamen non tacuit di/cens. Multiplicati ſunt ſu/per capillos capitiſ mei qui oderunt me gratis. Et iteꝝ alius propheta. Corpꝰ meū dedi percutientibus. et ge/nas meas vellentibus. Eſa. quinquageſimo. Credi poteſt inſuper fide pia alios ꝑ cri/nes traxiſſe et nōnullos cal/cibus conculcaſſe. ſed et pu/gnis cecidiſſe. Quam enim in eo crudelitatem non exer cuiſſent viri ſceleratiſſimi q̄rum voluntati crudeli tradi tus erat dominus angelo/rum. Quas ignominias vt ait intelligitur dominꝰ paſ/ſus vſq; mane in domo pn/cipis ſacerdotū. Que ꝛ nos deuoto compatienti quoq; animo per dies ſinglos ma tutinali hora meditantes. ſaluatori noſtro grati vtinā inueniamur. qui tanta pro nobis dignatus ē ludibria ſuſtinere. Mane autem fa/cto inquit Mattheus. con/ſilium inierunt omnes prin cipes ſacerdotum et ſenio/res populi. Lucas. et ſcribe Mattheus. aduerſus Ihe ſum. vt eum morti traderēt.

Ecce quanta ſollicitudo ait Beda ſuper Marcum erat iudeorum in malo. Tota quippe nocte vigilauerūt vt homicidium facerēt. Et cuꝫ defeciſſent ſcrutantes ſcru/tinio. vtputa ex teſtimonijs nocturni et tenebroſi conſi lij non habentes vnde apd Pilatum tāquaꝫ reum mor tis accuſare poſſent. Ideo mane facto iteratur conſili/um. ſi forte in illo aliquid in uenirent. vl' diſcere poſſent in quo dominum apud pre/ſidem morte dignum accu/ſarent. Sicut etiaꝫ ſm Gre goriū Omel. xxv. Vis amo ris intentioneꝫ multiplicat inquiſitionis. propter quod amāti ſemel aſpexiſſe. ſemel queſiſſe nō ſufficit. Ita et li/uor odij vindictā quam vna via inferre non preualet alia attemptat. Nec ſatis eſt odi enti ſemel attēptaſſe ſed attē ptare non ceſſat. donec con ceptū ſi poteſt odia deducat in opera vindicandi. De h ita loquiꝫ Leo papa ſer. qui incipit Inter omnia. Hoc mane iudei nō ortꝰ vob lucē contulit ſed occaſus. nec ve/ſtris oculis ſolitus dies pro diit. ſed impijs mētibꝫ nox

tetre cecitatꝫ incubuit. Hoc
mane voƀ templũ ⁊ altaria
diruit legē et ꝓphas ademit.
regnũ ⁊ ſacerdotiũ ſuſtulit.
in luctũ eternũ oīa feſta vr̄a
ꝯuertit. In iſtis em̄ inſanuꝫ
cruentũq; ꝯſiliũ iniſtꝫ tauri
pīgues vituli mlti fremētes
beſtie canes rabidi vt mor/
ti auctorē vite dn̄m gl'e tra/
deretꝫ. Hec Leo. Cōgregati
itaq; mane. Lu. duxerūt illũ
in cōſilium ſuum dicentes.
Si tu es xp̄s dic noƀ. Non
veritatem deſiderabant. ait
Beda ſup Lucam. ſed calũ
niam preparabant. Siqui/
dem in priori conſilio inter
rogabant. ſi filius dei eſſet.
quatenus ſi id confiteretur
contra eum ſm legem ſuam
que deoꝝ pluralitatem pro
hibuit ⁊ diuini honorꝫ vſur/
pationem ſub mortis inter/
minatione. damnatiōis ac/
cuſationē acciperent. Verũ
qꝛ pilatꝰ apud quē accuſare
ꝑtendebant gentilis erat et
idolatra legꝫ edicta paruipē
dens. querūt. ſi tu es xp̄us
dic nobis. tacentes de filio
dei. vt ſi diceret. ego ſũ xp̄s.
calũniarent ꝙ ſibi arroga/
ret regiam poteſtatem con/
tra ceſaris ordinationem q̄

dighitatē regiā a iudeis ab/
ſtulerat. Et ob h̄ a rege pu/
niēdus eſſet. Lu. Et ait illis
Si voƀ dixero. nō credetis
mihi. ſ. ꝙ ego ſum xp̄s. ſicut
etiā alias nō crediditis nec
ꝟbis nec factis meis. Siq̄/
dem Johan. x. querentibus
iudeis. ſi tu es xp̄s dic noƀ
palam. Rn̄dit. Loquor voƀ
et nō creditis. opa q̄ ego fa/
cio in nomīe patris mei hec
teſtimoniũ ꝑhibent de me.
Si autē interrogauero nō
reſpōdebitis mihi. ſicut nec
alias pluribus eius queſtio
nibus reſponderūt. neq; di
mittetis. quia ſciebat eoruꝫ
obſtinationem et precordia
ſm Theo. Ex hoc autem. id
eſt. poſt paſſionem meam et
reſurrectionem. erit filiꝰ ho/
minis ſedens a dextris vir
tutis dei. Quod impletũ eſt
in aſcenſiōe. vt habet Mar
ci vltimo. Cum ergo domi/
nus non de tempali regno
ſꝫ magꝭ eterno rn̄dit. ipi ca/
lũniari nō poterant de arro
gatōne regni iuxta intentũ
ſuum. vt tn̄ aliquā occaſio/
nem acciperēt ꝯdemnatōis
iuſte. concludere volebāt ex
verbis ſuis ꝙ diuinum ſibi
arrogaret honorem. Unde

Inferũt. Lu. Tu ḡ es filiꝰ dei
ſcꝫ naturalis. nõ ħ ſeq̃bat̃ ex
ꝟbis xp̄i. qꝛ tñ veꝝ erat. no/
luit negare ſꝫ nec affirmare
ne calũnie locꝰ pateret. ſꝫ rñ
dit. vos dicitis. qꝛ ego ſum.
Maluit eñ ſm Bedam ſe
xp̄m filiũ dei ꝓbare ꝙ̃ dice/
re. Et licet ꝟbũ xp̄i vos dici
tis qꝛ ego ſum. calũniam nõ
haberet ſm veritatẽ. tñ ꝑ ſu
am maliciã cõcluſerũt. Lu.
Quid adhuc deſideramꝰ te/
ſtimoniuꝫ. ipi eñ audiuimꝰ
ab oꝛe eiꝰ. q̃ſi diceret. ꝯuictꝰ
eſt ꝓpꝛio ꝟbo. O inſenſati ex
cecauit vos malicia. Audi/
ſtis ex oꝛe eiꝰ dei reuerentiã
q̃ erat colẽdꝰ nõ blaſphemiã
q̃ erat crucifigendꝰ. Sꝫ at/
tẽdamꝰ in his ꝙ̃tus meroꝛ
piiſſimũ coꝛ dñi cruciabat.
dum infatigabilem in malo
ꝯſtantiam. tam exactam inq̃
rendi diligentiã cerneret in
filiis ꝑditõis ad ꝑficienduꝫ
ſummũ malũ. ſcelꝰ ſingulare
innocentis ſcꝫ homicidium
imo verius. ſi phas eſt dice/
re. deicidium. vt Bernñ. loq̃t̃
ita vt vigiliis noctis matuti
nam lucẽ iũgerent eadẽ inq̃
rendo. iteꝝ atꝗ iteꝝ replica
rẽt ſi inuenire poſſent vnde
cepta peſſima ꝑficerẽt. cũ tñ
diſcipuli ſui in bono tã timi
di ⁊ tepidi. incõſtãtes ⁊ fugi
tiui. ſicꝗ miſtri dyaboli ſua
diligẽtia et calliditate longe
vincerent famulos dei. Sic
dñs ipe p̃dixit. Prudẽtioꝛes
ſunt filii hꝰ ſeculi in genera/
tõne ſua filiis lucis. Lu. xvi.
Poſt funeſtũ aũt ꝯſiliũ. poſt
inſanas calũniantiũ voces.
poſt cõmenticias ſuboꝛdia/
toꝝ teſtiũ falſitates. ad exa/
men Pilati pontificũ dele/
gatione trãſfert̃. Sicut ait
Lu. Et ſurgens om̃is mul/
titudo eoꝝ duxert̃ illũ. Mat
theus vinctũ. Joħ. ad Cay/
pham in p̃toꝛiũ. Matheꝰ.
Et tradiderũt eũ pontio pi
lato p̃ſidi. Nõ Joħ. ait ad
Caypham in p̃toꝛium. Au/
guſtinꝰ exponit ſuꝑ Joħ. ita
ꝯtigiſſe. vel qꝛ Cayphas dã
nationis xp̄i cauſa perrexit
in pꝛetoꝛium ad Pilatum.
Aut pilatus in domo Cay/
phe pꝛetoꝛiũ habebat. ⁊ tan
ta fuit amplitudo vt vtroſ/
ꝗ capere potuiſſet. et ſeoꝛſũ
habitantem dominũ ſuum
et ſeoꝛſum iudicẽ ferret. Ni/
colaus de Lyra vero dicit
ꝙ textus non debet habere
ad Caypham ſꝫ a Caypha.
ſic etenĩ dicit habere textuꝫ

ĩn greco.in q̃ ideomate ſcri/
pſit Johes. Duct⁹ em̄ erat
dñs a domo i q̃ habitabat
Cayphas ad domū habita
tionis Pilati q̄d ꝑtoriū vo/
cabat qꝛ in ea iudicare ſole/
bat. Ducebant aūt vinctum
Moris em̄ eoꝝ erat ait Be
da ſup Marcum. vt quē ad
iudicaſſent morti. vinctū iu/
dici traderent. Attamen nō
tunc ꝑmum ligauerunt euꝫ
ſed mox compꝑhenſuꝫ nocte
in orto vt Johannes decla
rat. ligauerūt. et ſic duxerūt
eum ad Annam ꝑmuꝫ Hec
Beda. Ter aūt legit dñs li/
gatus. i orto. ⁊ apud Annā
vt ſcribit Johānes. ⁊ hic vt
dicunt Matthe⁹ ⁊ Marc⁹.
et veriſimiliter ego ad ſtatu
am dū flagellaret. Cogitet
aīa deuota q̄ꝫtū coartabant
manus illas piiſſimas toti⁹
boni largitrices et eo duri⁹
ꝯſtrinxerunt q̄ cum q̄ſi ma/
leficum ſuis e manib⁹ dila/
bi ſuſpect⁹ maleficiis timue
runt. Neqꝫ em̄ tam vigilan/
ter trinā eius ligatiōem per
euangeliſtas ſpūſſanct⁹ elo/
queret niſi in his iniuriam
multā ⁊ penam duram ſuſti
nuiſſet. Eius inqꝫ q̄ perpe/
tuis abſoluit vincul' alliga/

tos. Tradiderunt aūt dñm
pontio Pilato p̄ſidi ſm Ly.
ſup Math. Ponti⁹ erat no/
men ꝓꝑrium. ideo ꝑmo loco
ponit. Nō em̄ ſolent cogno/
mina ꝓꝑriis noib⁹ anteponi
Etiam nomē illud ſatis cō/
mune eſt in burgundia vn/
de Pilatus iſte erat oriūd⁹.
Erat em̄ natione lugdunēſ
vt dicit mgr in hiſtoriis. et
Joſephus libro antiq̄tatū.
Pilatus aūt erat ei⁹ cogno/
men. Preſes nomen eſt offi
cii ſui dictuꝫ a p̄ſidendo. q̄a
p̄ſidebat iudeis ibideꝫ miſ/
ſus a romanis. Hec Lyra.
Tradiderūt aūt Pilato. vt
ait Leo ſer. q̄ incipit. Decur
ſis dilectiſſimi. tanq̄ꝫ roma/
nis deuoti legib⁹ om̄e iudi/
ciū ptāti ceſar⁹ reſeruaſſent.
Sed experierūt executoreꝫ
mag⁹ ſeuicie q̄ꝫ arbitrū cau
ſe Offerebāt em̄ ihm duris
nexib⁹ vinctum. colaphis et
alaphis freq̄ntib⁹ ceſū. ſpu/
tis oblitū. clamorib⁹ p̄dam
natum. vt inter tot p̄iudicia
quē oēs vellent ꝑire non au
deret Pilat⁹ abſoluere. Hec
Leo. Impleta eſt hec figu/
ra Judicum. xvi. de Sam/
ſone vincto a Dalida. et tra
dito Philiſteis ſcripta. de q̄

Hieronimus. Adeſt Sam
ſon vinctus a Dalida. i. xp̄s
a ſynagoga. vt in gloſa ſuper
Marcū. ideo etiaʒ tradiderūt
ihm vinctum p̄tāti romane
vt h̄ modo alienos ſe oſtēde
rent ab eius interfectōe. Et
ꝓpt̄ eandē cām Johā. ipi nō
introierūt in p̄toriū vt non
cōtaminarent̄ ſʒ vt mandu/
carēt paſca. id eſt. panes azi/
mos. quos comedebāt i pa/
ſcate. Dies ceperant azimo/
rum inq̄t Albinus in quibꝫ
cōtaminatio illis erat in alie
nigene habitaculū introire
De q̄ Auguſtinꝰ ſup Johā.
O impia cecitas habitacu/
lo videlicet cōtaminari alie
no et non contaminari ſcele
re ꝓprio. Alienigene iudicis
p̄torio ꝯtaminari timebant
et fratris innocentis funde
re ſanguinē nō timebāt. Pi
latus g̊ obſeruantie iudeoꝝ
deferens exiuit foras de pre
torio ad eos. Math. Tunc
videns Judas q̄ eum tradi
dit ꝙ damnatus eſſʒ. vidēs
inq̄ʒ mentis conſideratōe ꝙ
damnatꝰ eſſʒ ih̄s. cuiꝰ ſancti/
tatē et innocentiā expertus
fuerat. vel ꝙ damnatus eſſʒ
ipſemet Judas. qm̄ ſuā dā/
natione audiuit a xp̄o in ce/
na. quē ſciuit ꝓphetā veriſſi/
mū. penitētia ductꝰ. ſʒ infru
ctuoſa. qꝛ ſine ſpe venie. ꝛ nō
ꝓpter amorē dei. ſʒ ꝓpt̄ enor/
mitatē rei ꝛ damnatōem ſui
Proceſſit ergo triſticia illa
ac ment̄ anguſtia ex huma/
na verecundia ꝛ timore pe/
ne. et ideo infructuoſa. Re/
tulit triginta argenteos p̄n/
cipibꝫ ſacerdotū et ſenioribꝫ
dicens. Peccaui. tradēs ſan
guinē iuſtum. Chryſ. Vide
veritatē vndiq̄ʒ fulgentē. ꝑ/
ditor de ſeipſo dat teſtimo/
niū ꝛ eoꝝ q̄ ꝯdemnauerunt
opilat ora. At illi dixerunt.
q̄d ad nos. ſ. de pctō tuo. qui
nō ſumꝰ rei in h̄. ꝛ nobis de
h̄ nō eſt cure. tu videris. id ē.
cum ad te ſpectat videre fa/
ctum tuū. Hyla. Profeſſio
audax atq̄ʒ ceca eſt. emiſſe ſe
iuſti ſanguinē audiūnt et tm̄
extra reatum ſe credunt. et ī
vendente ſcelus conſtituūt.
nec intelligere voluerunt ꝙ
ſi peccauit ille q̄ tradidit ſan
guinem iuſtū. multo ampliꝰ
peccauerunt q̄ emerūt. et p̄/
cium offerendo diſcipulum
ad ꝑditōem ꝓuocabant. Vi
dens itaq̄ʒ Judas ſe deriſū
lapſus in deſperatōnem. Et
ꝓiectis argēteis in templuʒ

vnde recepti erāt. et receſſit. ⁊ abiens laqueo ſe ſuſpēdit. In q̄ ſcḋm Iiero. grauius q̄ꝫ tradēdo xp̄m peccauit. Cuiꝰ rōem aſſignat Nicolaus de Lira. qꝛ in traditōe xp̄i peccauit ꝯ eius humanitatē directe. ſed in deſperatōne illa peccauit directe ꝯ eius diuinitatem. quia contra infinitatem diuie miſcḋie. Et ecce q̄ pecuniam magꝭ dilexit q̄ꝫ dn̄m quē tradidit in culpa. eam etiaꝫ vite ꝓprie p̄tulit in pena. Nam pecuniā templo tradidit. ⁊ ſeip̄m perdidit. laqueo ſe ſuſpendens. De hac deſperatōe Iude ita loquitꝛ Leo papa ſermōe q̄ incipit Deſiderata nobis. Ad īdulgentiā traditor Iudas ꝑuenire nō potuit. qm̄ ꝑditōis filius cui diabolus ſtabat a dextris ꝓus in deſperatōeꝫ trāſijt q̄ꝫ ſacramentum xp̄s generalis redemptiōis impleret. Nam mortuo ꝓ omībus impijs domīo potuiſſꝫ etiā forte hic ꝯſeq̄ remediuꝫ ſi nō feſtinaſſꝫ ad laqueum. Sꝫ maligno cordi nūc furtis fraudiū dedito. nūc parricidionalibus commertijs occupato. nichil vnq̄ꝫ documentorum miſericordie ſaluatorꝭ inciderat. nec pijs ceperat auribꝫ dn̄i ꝟba dicentis. Non veni vocare iuſtos ſed peccatores. et Venit filius hoīs querere et ſaluū facere q̄d ꝑierat. nec intellexerat clementiā xp̄i. q̄ non ſolum corporeis infirmitatibꝫ medebat. ſed etiaꝫ vulnera debiliū curabat animaꝝ. dicens paralitico. Confide fili remittūtꝛ tibi peccata tua. dicēs et oblate ſibi adultere nec ego te condemnabo. vade et amplius noli peccare. vt ꝑ oīa opera ſua oſtēderet in illo aduentu ſuo ſaluatorem ſe mundi veniſſe nō iudicem. A quo intellectu alienatus eſt impius traditor. inſurrexit in ſemetipſum nō iudicio ſeuientis ſed furore percuntis. vt qui vite auctorem interfectoribꝫ vendidiſſet. in augmentū damnationis ſue etiaꝫ moriendo peccaret. Et ī alio ſer. Merito inq̄t tibi tua pena cōmiſſa ē. qꝛ ī ſupplicīū tuū nemo te ſeuior potuit inueniri. Et alibi. ſer. q̄ incipit inter omnia idē ait. Scelerator omibꝫ O iuda infelicior extitiſti. et quem patientia non reuocauit ad dominuꝫ. deſperatio

traxit ad laqueū. Et ſequit.
Cur de bonitate eius diffi/
dis. qui te a corpis ꝛ ſangui
nis ſui cōmunione nō repu
lit. qui tibi ad cōphenden
dum ſe cum turbis et arma/
torū coborte venienti pacis
oſculūʒ non negauit. Sed
quia homo incōuertibilis.
ſpūs vadens ꝛ nō reuertēs
cordis tui ſecutus es rabiē.
et ſtante diabolo a dextris
iniquitatē quā in ſanctorūʒ
omnium armaueras caput.
in tuū verticē retorſiſti. et qꝛ
facinus tuū omnē menſurā
vltionis exceſſerat. te habet
iniquitas tua iudicem. te pa
tenter tua pena carnificem.
Hec Leo. Quāto tibi meli/
us fuerat. vt chriſti pedibuſ
te humiliares. ꝛ ab eo indul
gentiā peteres qui nemineʒ
ad ſe venientē repellit. Ut ꝫ
ei quia ad fontem miſericor
die p ſpem venie non rediit.
ſed ꝓprij ſceleris immanita/
te deſperauit. Interijt autē
ſuſpendio ſm Rabanū. vt ſe
oñderet celo terreqꝫ exoſuʒ.
qui nō ſolū proditōnis cul/
pam emēdare noluit. ſed eti
am homicidij ꝓprij ſcelꝰ ad/
didit. Recte etiā ſuſpenſus
in aere interijt. ꝛ crepuit me/
dius. diffuſaqꝫ ſunt oia viſce
ra eiꝰ. vt dicit Petrꝰ Actu. j.
Quia ſepultura dignus nō
fuit. indignus ſiqdem hoim
angelorūqꝫ ꝯſortio locūqꝫ i
celo cū angelis accipere in/
dignus extitit. Indignꝰ fuit
in terra colligi iter homies.
quia in terra exiſtens ſocioſ
accepit demones. quibꝫ aer
ille caliginoſus vſqꝫ in diem
iudicij deputatus eſt locus.
Principes aūt ſacerdotum
acceptis argenteis dixerūt.
nō licet eos mittere i corba
nā reſeruatoriū oblationuʒ
qa corbana hebraice obla/
tio eſt latine. quia pcium ſan
guinis eſt. Uere in hoc ꝟbo
ait Hieronymꝰ. culicē liqua
bant. glutiētes camelū. Si
em ideo nō mittūt pecuniaʒ
in corbanā. id eſt. gaʒophila
tiū. ſiue in dona dei. quia p/
cium ſanguinis eſt. cur ipſe
ſanguis effunditur Unde ꝛ
Auguſtinus. Qualis illa in
nocentie ſimulatio fuit. pe/
cuniā ſanguinis nō mittere
in archam. ꝛ ipm ſanguineʒ
mittere in ꝯſcientiā. Si em
illicitū fuiſſet pciū ſanguiniſ
in vſus tēpli expēdere. ſicut
ipe Dauid quia ſanguinem
multū fudit ab edificatione

tẽpli ei⁹ ꝓhibit⁹ eſt.ij. Re.vij.
nõ dubiũ ꝙ ido nõ licuiſſet
vt oñderet̃ imanitas homi/
cidij.in eo ꝙ dñs nõ ſolũ ho
micidiũ.ſȝ ⁊ omĩa ꝯcurrẽtia
abominat̃. Vñ ⁊ Leo in ſer
mone q̃ incipit. Sponſiõis
Cui⁹ inq̃t cordis ẽ iſta ſimu
latio ſacerdotũ. cõſcia capit
qð tẽpli archa nõ recipit Re
futat̃ illi⁹ ſãguis taxatõ.cui⁹
nõ timet̃ effuſio. Quãtiſlibȝ
vos circũtegat̃ fallacie vm
bracul̃.manet initũ cũ tradi
tore cõmertiũ. qð iuſtũ ſan/
guinẽ ſic̃ nõ licuit cõparauit
Cõſilio itaq; inito.emer̃t ex
illis agꝝ figuli in ſepulturã
ꝑegrinoꝝ.ꝓpria ſepulchra ñ
hñtiũ.ꝓpt̃ h̃ vocat⁹ ẽ ager il/
le acheldemach.h̃ ẽ ager ſan
guinis.vſq; in hodiernũ diẽ
Qð ex dei ordinatõne factũ
eſt.ad memoriã ꝓditiõis iu/
de.paſſiõis xp̃i.⁊ ꝑpetuũ im
pietatis ſignũ. Tũc impletũ
eſt ꝑ Hiere.qð dictũ ẽ. Sȝ
vt Hiero.ait.nõ eſt de textu
nec in antiq̃s codicib⁹ habe
tur. Eſt autẽ auctoritas illa
ſentẽtialit̃ in Zach.ca.xj.nõ
v̾baliter. Ait aũt Hiero. Le
gi nuꝑ in q̃dã hebreo volu/
mine.qð nazarene ſecte mi/
hi hebre⁹ obtulit Hieremie
apocrifũ.in q̃ h̃ de v̾bo ad v̾
bũ ſcͥpta reperi. Orige.etiaȝ
ſuꝑ Matth. In ſecretis ait
hieremie h̃ teſtimoniũ repit̃
⁊ acceperũt triginta argẽte/
os.p̃ciũ appreciati.i.ipi⁹ xp̃i.
quẽ app̃ciauerũt a filijs iſrl̃
q2 illud p̃ciũ fuit ꝯſtitutum
int̃ iudã ⁊ ſacerdotes q̃ erãt
de filijs iſrl̃. Et deder̃t eos ĩ
agꝝ figuli.i.ꝓ agro figuli ſic̃
ꝯſtituit mihi dñs.i.ꝯſtitutũ
mihi reuelauit. Placet nunc
breui⁹ attendere q̃ɫtũ in hoc
Jude ſuſpẽdio ⁊ cet̃is dict̃
creuit triſticia ⁊ dolor in cor
de pijſſimi ſaluatoꝛ̃. q̃d eñ
dño triſti⁹ eſſe poterat q̃ȝ eo
tã in oꝑe redemptiõis ꝯ dia
boluȝ infligente ac ꝓ totius
mundi ſaluatiõe vſq; ad ſan
guinis effuſionẽ laboranti.
tantũ a diabolo ſpoliũ per/
peti.atq; amittere irrecupe/
rabilit̃.vnũ de intimis.vnũ
de duodecim. talem ⁊ tantũ
qualis ⁊ quant⁹ ſupra deſcri
ptus eſt. Et quidẽ pri⁹ dum
vendidit grauiter ꝯtriſtauit
ſed nũc incõꝑabiliter mag̃
Tum q2 nũc maiori pecca/
to peccauit.tradẽdo eñ in fi
liũ.finalit̃ deſperãdo pecca/
uit in ſp̃m ſctm̃. Tũ q2 irre/
mediabilit̃ ſuſpẽdio cecidit.

Nā a pctō traditōis reſurge re potuiſſet ſi voluiſſet ꝓpter qđ p⁹ vēditōnē varijs medijſ dñs eū reuocare ſtuduit Et ſicē Chryſ. omel. x. ait. āmonebat. ſuadebat. et oī ſtudio eū ſanare curabat. Nā de ꝓditōis crimīe eum notauit. nec tñ oīb⁹ publicabat. đ gehenna locut⁹ ſepiſſime. ve in quit homini ꝑ quē ꝛc. De regno celoꝝ tractauit aſſidue. terruit penis. allexit pmijs ac bñficijs. pedes lauit cum ceteris diſcipul. ad comeſtionem admiſit corpoꝛꝫ ſui et ſanguīs. pbuit oris oſculuꝫ. auiſauit ꝛ nominauit amicū vt de indulgentia redderet certū. ꝓſtrauit eū nihilominus cū turba atꝗ excitauit. vt ꝑtāte corꝑis ꝛ anīe ſue cognita rediret ꝑ pniām quaꝫ effugere nō poſſet ꝑ maliciā ſed finali deſperatione q̄ ſuſpendio ſeipm occidit. oēm xpi laborē circa ſe et miſericordiā euacuauit. ꝛ viam redeundi penit⁹ īterclusit. Cū ḡ fons miſcđie ꝓ pctō traditiōis tātū doluit ſicut dicit Chryſ. vbi ſup dicēs. Dñs nr̄ illi⁹ delictū lacrimauit. ita ꝙ teſte euāgeliſta cū vidiſſet eū turbat⁹ eſt dicens, vn⁹ ex vobis tradet me. Quāta miſericordia dñi. tradit⁹ ꝓ traditore dolet. ꝓdit⁹ ꝓ ꝓditore turbať. Quis exꝑmere pualet q̄ꝫtū ꝓ pctō illo maxio irreuocabiliť dānāte ſaluatoꝛ omniū triſtabať. Auxit deniꝗ doloꝛē xpi ꝛ triſticiā inimici exultatio de capta rapina. ꝛ defamatio amplioꝛ ſui ꝛ cet⁹ apľoꝝ. ſicē vni⁹ delictū in oēs ꝯuerſatōis ſue ſocios fama diffundiť. ſed vehemētius duricia ꝑfidoꝝ iudeoꝝ afflixit. q̊s nec ꝯfeſſio peccati ipſi⁹ Iude. nec reſtitutio precij. nec oꝑatio ꝓpꝛij ſuſpēdij emolliuit. qꝛ nec penitēti nec ꝓijciēti nec ſe ſuſpendēti iude crediderūt Sꝫ nūc cū euāgeliſta reuertamur ad hiſtorie ꝓſecutōeꝫ vñ digreſſ⁹ factus eſt. Ait em̄ Matthe⁹ Ieſus aūt ſtetit ante pſidē q̄ pncipes ꝛ vniuerſa ꝑpľi multitudo vinctū ihm ꝑduxerāt tanꝗ̄ moꝛtꝫ ſupplicio puniēdū. Et Io. Et dixit. Quam accuſatōnē affertꝫ aduerſus hoīem hūc. tot. ſ. moꝛtꝫ indicijs mihi pſentatuꝫ. Erat eī mos romanis nō ꝯdemnare niſi cui⁹ pmo accuſationē audiuiſſent. atꝫ locū defēdēdi habuiſſet. vt đꝛ Act. xxvi.

Pilatus aūt erat iudex a ro
manoꝝ imperatore ꝯſtitut⁹
Reſponderūt ⁊ dixerūt Si
non eſſet hic malefactor nō
tradidiſſem⁹ tibi eum. Ma
lefactor nō qualiſcunqȝ ſed
publicus. cui ꝓpter euidenti
am maleficij locus defenſio
nis nō datur. de q̄ de⁹ prece
pit. Maleficū ne patiarꝭ vi/
uere. Ecce inſatiabilē iudeo
rū inuidiā. Ecce iauditā do
mini innocētis blaſphemiā
Sicut hunc nō q̄libet mor
te. ſed morte turpiſſima con
demnari voluerūt. ita cōten
ti nō ſunt dn̄m vt malefacto
rem quēlibet morte dignū.
ſed vt ſceleratiſſimū infama
re. ſiquidem deteſtabiliores
ſunt nequā publici q̄ȝ occul
ti ſolum. publici aūt quorūȝ
maleficia nulla tergiuerſati
one celari pn̄t. nec iudici. nec
ꝓpl'o accuſandi ſunt. ſed ſine
ſtrepitu iudicij ⁊ iuris ordi/
ne. nullo defenſiōis loco eis
conceſſo ſunt ꝯdem̄nādi. vt
habet. ij. q. j. de manifeſta. et
cap̄. Quia vero. ⁊ cap̄. ſcelus
eadem. q. Non enim manife
ſta accuſatiōe indigēt. Am/
broſius ſup epl'aȝ. ij. ad Co
rinth. ⁊ glo. Gen̄. xl. Euiden
tia patrati criminis nō indi
get clamore accuſatoris. ſic
apoſtol⁹ eum qui cū nouer/
ca fornicatus fuerat abſen/
tem ⁊ nō auditū ꝯdemnans
ſathane tradidit. eo ꝙ crimē
ſuum apoſtolo ꝑ ſpm̄. et fra
trib⁹ ꝑ facti euidentiā mani/
feſtū fuit. vt talem ergo ſcele
ratiſſimū dominū infama/
rūt quē coram iudice accuſa
re ac defenſionis locū cede/
re recuſarūt dicētes. Si nō
eſſet hic malefactor ⁊c̄. Do/
loſe nihilominus id egerūt.
ſciētes ꝙ nullā cauſaȝ mor/
tis ꝯtra eū in iudicio dedu/
cere valebant. idcirco cauſe
cognitiōem ſuppꝛimere ſtu/
duere. volentes ꝑſuadere ꝙ
ſua examinatio ſufficere de/
beret iudici. quaſi dicerent.
tante ſumus iuſticie virtutꝭ
et religionis et auctoritatis
cōprobati. ⁊ ſimul ꝯgregati
comparem⁹. ſeniores. ſcribe
pharisei ⁊ pontifices. niſi eū
diligenter examinaſſemus ⁊
dignū morte inueniſſemus
nō eum iam ꝯdemnatū a no
bis tradidiſſem⁹ tibi ad pu/
niendū. Ideo nō oportet a/
liam fieri diſquiſitōem. ſim/
pliciverbo noſtro credendū
eſt. ſic filij iniquitatis coram
iudice ſe iuſtificant. vt inno

cēti magꝭ nocere valeāt Sꝫ
hāc eoꝝ aſtutiā refellit Aug.
ſup Jo. dicēs. Interrogent̄ ꝛ
rn̄deāt a ſpiritibꝫ imūdis li
berati. lāguidi ſanati. lepro/
ſi mūdati. ſurdi audientes.
muti loq̄ntes. ceci videntes.
mortui reſurgētes. ꝛ qđ ſup̄
oia ē ſtulti ſapiētes. vtꝝ ſit ie
ſus malefactor. ſed iſta dice
bāt de q̄bꝫ ꝑ ꝓpham ipē p̄di/
xerat Retribuebāt mihi ma
la ꝓ bonis. Pilatꝰ ꝟo cui ni
hil ꝯſtabat đ maleficijs dn̄i
imo q̄ ſciebat ꝙ ꝑ inuidiam
eū tradidiſſent vt Math. re
fert q̄ſi indignatꝰ. Jo. dixit
eis. Accipite eū vos. ꝛ ſc̄m le
gē vr̄aꝫ iudicate. q. d. ſc̄m Ly
rā. Si ſufficit vr̄a examina/
tio ſufficiat ꝛ vr̄a ſn̄ia. Dixe/
rūt ḡ iudei. Nob̄ nō licet in/
terficere quēq̄ꝫ. Augꝰ. ſuper
Jo. Quid ē qđ loq̄t̄ inſana
crudelitas. an nō licet iterfi
cere quē interficiendū offe/
rebāt. an nō interficiebāt cū
clamabāt. crucifige. Quid ē
qđ dixerūt. nob̄ nō licet iter
ficere quenq̄ꝫ. dū lex dat ho/
micidas. adulteros. ꝛ taliūꝫ
reos ſceleꝝ occidere vl' lapi/
dare. niſi forte h̄ ideo dixiſ/
ſent ꝓpt̄ diei feſti veneratōēꝫ
vt nō liceret eis in die feſto
occidere hoīem. ob cuiꝰ ve/
nerationē etiā p̄toriū iudicꝭ
intrare noluerūt. Quō o iu/
dei. o falſi iſraelite. nō occidi
ſtis eū quē app̄hendiſtꝭ. quē
duxiſtis. quē p̄ſidi tradidiſtꝭ
quē crucifigi popoſciſtꝭ. Au
dite q̄d ꝯtra eos ꝓpheta cla/
mat. Filij hoīm dentes eo/
rū arma ꝛ ſagitte. ꝛ lingua eo
rū gladiꝰ acutꝰ. Ecce q̄bꝫ ar
mis. q̄bꝫ ſagittꝭ. q̄bꝫ gladijs
iuſtū interfeciſtis. Hec Au
gꝰ. Poteſt etiā intelligi ꝙ li/
cet occidere poterāt lapidā/
do. quō occiderūt ſtephanū
Actuū. vij. crucifixio tn̄ que
erat mortis genꝰ turpiſſimū
erat eis romanoꝝ auctorita
te ꝓhibita. Et h̄ mortꝭ gene
re volebāt dn̄m occidi. ſicut
p̄dictū erat Sap. ij. Et mor
te turpiſſima ꝯdemnemꝰ eū.
Ideo addit euangeliſta. vt
ſermo ieſu impleret̄. ſignifi/
cans q̄ morte eſſet moriturꝰ
Siquidē ſepe p̄dixerat do
minꝰ diſcipul'. qꝛ tradēdꝰ eſ
ſet gētibꝫ. illudēdꝰ. flagellan
dus ꝛ crucifigendꝰ. Mat. xx
ꝛ alibi. Uidētes ḡ iudei ꝙ ſi
ne accuſatōe dn̄i apud Pila
tū intentū ſuū obtinere non
poſſent. Lu. cepert̄ eū accu/
ſare dicētes. Hūc inuenimꝰ

ſubuertētē gētē nr̄aꝫ. ⁊ ꝓhibētē tributa dari ceſari. ⁊ dicētē ſe xp̄m regē eē. In trib⁹ falſo accuſabāt. Et qꝛ auerteret ꝑpl'm ab obſuātia legiſ moyſi. qđ falſū erat. qm̄ publice p̄dicabat. nō veni ſoluere legē ſed īplere Matth. v. quā etiā vſqꝫ ad mortē ſuauit. Scđo qꝛ ſua p̄dicatiōe ꝓhiberet dari tributa ceſari cui⁹ oppoſitū docuit Mat. xxij. dicēs. Reddite q̄ ſūt ceſaris ceſari. ⁊ q̄ ſunt dei deo. Ipſe q̄ꝫ ſoluit didragma ꝓ ſe ⁊ petro. Mat. xvij. Et tertio. qꝛ volebat ſibi vſurpare regnū iudeorū. qđ ex eo falſum eſſe patet. qꝛ cū quereretur a populo vt raperet̄ ab eis in regem. fugit. vt habet̄ Joh. vj. Pilat⁹ aūt de p̄mo ſcꝫ auerſione ꝑpl'i ab obſuātia legiſ Moyſi nō curabat. quia erat gētilis. Scđm nouit falſum. audierat enim reſpōſionē dn̄i de tributo. Jō de tertio qđ eē poterat ꝯtra imperiū romanū qđ a iudeis abſtulit dignitatē regiaꝫ. ſic̄ ⁊ ipſi poſtea teſtificati ſūt. q̄ ei inqͥūt. ſe regē facit cōtradicit ceſari. Jo. xix. Pilatus piclitari timuit ſm̄ Cryſoſto. ſi nō diligent̄ inq̄reret de crīmīe leſe maieſtatꝭ. ideo vt xp̄m magꝭ pacifice ⁊ exq̄ſite examinaret. Jo. introiuit in p̄toriū pilatuſ. ⁊ euocauit ih̄m. nihil iudeis tumultu irrationabili mortē ei⁹ petentib⁹ rn̄dentez. Sciuerat eīm illud Eccī. xxxij. Ubi nō eſt audit⁹ ibi nō effundas ſermonez. Uocauit inqꝫ extra tumultū in p̄toriū. q̄ iudei n̄ audebant introire. Et dixit ei. Tu es rex iudeorū. q̄ſi di. eſt h̄ verꝝ qđ tibi imponit̄ ꝙ velis tibi vſurpare regnum. Querebat autez vtꝝ de iure eſſet rex. qꝛ de facto ꝯſtabat xp̄m regē nō eſſe. ꝓpter qđ factū intuens. Theo. h̄ dic̄ interrogaſſe Pilatū in cōtemptum obiecti criminis. ⁊ accaſatione iudeorum ſubſannando. q. d. Tu paup. humilis. nudus. cui nullus adiutor. accuſaris de regno. Reſpondit ih̄s. A temetipſo h̄ dicis. an alij dixerūt tibi de me. Reſpōdit Pilat⁹. Nū q̄d ego iude⁹ ſum. q. d. ex me nō concepi hanc opinionem de te. quia nō ſum iude⁹ vt poſſim inueſtigare ex libris iudaicis q̄s debeat eſſe rex iudeorꝝ. ſed ad peritos legꝭ ꝑtinet. ideo ſubdit̄. Gens tua

⁊ pōtifices tui tradiderunt te mihi. accuſantes te ſuꝑ h̄ Quid feciſti. q. d. videtur ꝙ ſis in aliq̄ culpabilis. ex quo illi q̄ ſunt de gente tua. ⁊ tante auctoꝛitatꝭ ſicut pōtifices te accuſant. Si ḡ rex nō es. de q̄ accuſaris. q̇d feciſti. Jeſus volens excludere falſaꝫ opinionē de regno eiuſ qua accuſatus fuerat a iudeis q̄i illicitū affectauerit regnum. vel qꝛ ſolent regnaturꝭ inuidere regnātes. atqꝫ inſtruere tanqꝫ bonus mgr̄ q̄ſi quale ſit regnū eius quodqꝫ nec aduerſum ſit romanis ſiue iudeis reſpondit. Regnum meū nō eſt de hoc mūdo. id eſt. nō quero huiꝰ mūdi tꝑale ⁊ tranſitoꝛiū dominiū. qđ ꝓbat dicens. Si ex h̄ mundo eſſet regnum meū miſtri mei vtiqꝫ decertarēt vt non traderer iudeis. Omne eñ regnū tꝑale firmitatē habꝫ. nō ſolū ab ip̄o rege cū ſit vnꝰ ſolus hō. ſed etiā a miniſtrꝭ ꝯtra aduerſarios ꝓ ip̄o pugnantibꝫ. ſed nihil tale querebat ieſus. verūtamē quia rex erat cōcludit. Nunc aūt regnum meuꝫ nō eſt hinc. id eſt. q̄ntū ad hec tꝑalia q̄renda. Reſpondit Pilatꝰ. ergo tu es rex. licet regnū tuū ſit alibi. vel tale de quo non intromittūt ſe romani. Reſpōdit Jeſus. tu dicis. quia rex ſum ego. ⁊ ita verū eſt. Et cōſequenter ſcḋm Lyrā declarat huius regni ꝯditionem. Ego in hoc natus ſum. temporaliter. ⁊ ad h̄ veni in mūdum. ꝑ carnis aſſumptōnē. vt teſtimoniū ꝑhibeam veritati. docendo ⁊ radicando veritatē de diuinis in coꝛdibus fideliū. Omnis q̄ ē ex veritate ꝓma. q̄ deꝰ eſt. nō ſolū ꝑ creationē ſed imitationē ⁊ ſubiectionē. audit vocē meā coꝛde credēdo ⁊ oꝑe obediendo. ⁊ ꝑ ꝯſequens in talibꝫ ſp̄ūaliter regno. ⁊ tale regnū in nullo impediebat imperatoꝛis romani dominium. Dicit ei Pilatus. Quid eſt veritas. Non q̄rit Pilatus veritatis diffinitionem ſcḋm eundē Ly. Sed que eſt illa veritas. cuiꝰ v̄tute ⁊ ꝑticipatiōe hoies efficiunt̄ ď regno xp̄i. Sed huiꝰ queſtiōis ſolutionē nō expectauit. Vel qꝛ indignꝰ fuit eā audire ſcḋꝫ Auguſtinū. quoniā iudiciū ſuū a veritate inchoauit. ſed in veritate non māſit. quinimo in peruerſitate finiuit.

ſō deꝫ̄itate q̄ſtionē facere po
tuit.ſed finale rn̄ſum audire
non meruit. Vel qꝛ ſm̄ Ly.
q̄ſtio erat de reg̃ ſpūali xp̄i.
ip̄e aūt nō hēbat intromitte
re ſe niſi de tp̄alibꝫ.ꝛ iō h̄ ad
uertēs dimiſit illiꝰ q̄ſtionis
ꝓſecutionē. Vl' tertio ſm̄ eū/
dē.qꝛ iā ꝑcepat xp̄i innocen
tiā.qꝛ nō machinabat̄ ꝯ ro/
manū imperiū. q̄rendo tp̄a
le regnū.ꝛ iudeoꝝ maliciaꝫ.
iō p̄termiſſa queſtiōe p̄dicta
voluit ꝓcedere ad eiꝰ libera
tioneꝫ.idcirco cū h̄ dixiſſet.
iteꝝ exiuit ad iudeos.vt ino
centiā eiꝰ declararet. Et di/
xit eis. Ego nullā iuenio in
eo cām.ſ.morte dignā. Hoc
eſt qđ ip̄e dn̄s ait. Beda ſuꝑ
Lu. Pridie q̄ꝫ pateret̄ inta/
lia diſcipulis ait. Venit p̄n/
ceps m̄di hꝰ.ꝛ ī me n̄ hꝫ q̄c/
q̄ꝫ. Et q̄dē p̄nceps m̄di.h̄ eſt
pilatꝰ.eū abſoluit in q̄ nihil
cauſe q̄ dānaret inuenit. Iu
dei aūt q̄ nō eq̄tatꝭ amore ve
rū iueſtigare.ſꝫ īuidie ſtimu
lo iuſtū dānare ſatagūt. Lu.
inualeſcebāt.ſ.clamoribꝫ.qꝛ
defecerunt rōnibꝫ dicentes.
Cōmouit p̄p̄l'm.docēs ꝑ vni
uerſam iudeā.incipiēs a ga/
lilea vſq̄ꝫ huc.q.d.ſm̄ Theo.
Peruertit p̄p̄l'um nec in vna

ꝑte tm̄.ſꝫ in ꝑte galilee ince/
pit ꝛ hucuſq̄ꝫ ꝑuenit. trāſiēs
ꝑ iudeā. Sꝫ ſm̄ Ni. de lyra
ſuꝑ Lu.galileā noiant.vole
bāt em̄ eū notare ꝙ eēt ſil'is
iude galileo.q̄ tp̄e natiuitatꝭ
xp̄i inducebat p̄p̄l'm ad rebel
landū īꝑatori romano.dicēſ
iudeis eē illicituꝫ ꝓfiteri ali/
quē dn̄m t̄renū.ſed ſolū de/
um.ꝓpter qđ ꝛ ip̄e cū ſibi ad
herētibꝫ perijt.vt h̄r Act.v.
Quoꝝ ſeq̄ntiū aliq̄s Pilatꝰ
occidit ſm̄ Cyrillū. de q̄ h̄r
Lu.xiij.vt vel ſic Pilatꝰ exar
deſceret ꝯ xp̄m. Sꝫ nō ad/
uertit.imo falſuꝫ reputauit.
ſciēs xp̄m dixiſſe Reddite q̄
ſūt ceſarꝭ ceſari.et q̄ ſunt dei
deo. Et ꝑ h̄ oñdens ꝙ pote/
rāt eſſe ſubiecti nō ſoli đo ſꝫ
etiā tp̄ali dn̄o. Beda ꝫ̄o ſuꝑ
Luc̄.h̄ ait. Accuſantiū ſmo
magꝭ ꝛ eū q̄ accuſat̄ innoxiū
ꝛ eos q̄ accuſant docet eē ꝑ/
uerſos. Docuiſſe ei p̄p̄l'm.ꝛ a
p̄ſtini tp̄is ignauia docēdo
cōmouiſſe.taliq̄ꝫ actu a gali
lea vſq̄ꝫ ad iudeā.h̄ ē.totā a fi
ne vſq̄ꝫ ad finē t̄rā ꝓmiſſiōis
ꝑtrāſiſſe.nō criminis. ſed indi
ciū ꝯſtat eſſe ꝫ̄tutꝭ. Sꝫ nūc
chariſſimi ꝯſideremꝰ diligē
ter dn̄m ſtantē ante preſidē.
et vt dictū eſt nō iudeis cri/

minātibꝰ.ſed ꝑſidi hūilit̄ re/
ſpondentē. Quis ante quē.
Deꝰ ante hoīem. viuoꝝ mor
tuoꝝqꝫ iudex potētiſſimus
añ mortal' regꝭ officialē. ino/
cens ⁊ oīs pcti neſciꝰ añ in/
circūciſum canē legiſlator ⁊
oīs regula iuſticie ante ido/
latrā iniquū. ius ⁊ deū igno
rantē. ſauciauerūt h̄ oīa in/
teriora cordis dñici. q̇ etiaꝫ
oꝑante fontali miſcdia ſuꝑ
inimicoꝝ iuſta punitōe licet
fut̄a illacrimat̄. Uidēs inq̇t
Lucas ciuitatē fleuit ſuꝑ il/
lā. Eiuſdē. xix. Sꝫ magꝭ in/
durata inuidia iudeoꝝ ꝓpl'i
peculiarꝭ cui legē et ꝓphetas
dedit. ꝓpt̄ q̄s deniqꝫ dign̄ꝰ eſt
ꝑncipalit̄ in hūc mūdū veni
re. de eoꝝ genere naſci. q̄re/
re. ſ. oues q̄ ꝑierūt domꝰ iſrl'.
q̄rū vicit malicia incircūciſi
iudicis veritatē. tāta ſiq̇dez
erāt ferali rabie indurati vt
a iudice barbaro molliri nl'/
lis mediis poſſent. Judica/
bit dolorē cordis dñi certiꝰ.
q̇ in filio p̄ ceteris electo la/
bores vniuerſos et expēſas
ꝑdidit. q̇ i gremio ſerpentez
nutriuit. q̇ p ſingl'ariſſimis
bñficiis magna cū caritate
impēſis ꝑſecutorē ac morta
lē inimicū i filio ꝓprio repor

tauit. Pilatꝰ aūt audiēs ga/
lileā. intrrogauit. ſi hō galileꝰ
eſſet. Et vt cognouit q̄ d̄ he
rodis ptāte eſſet remiſit cuꝫ
ad herodē. q2 ⁊ ipē hieroſo/
lymis erat his diebꝰ ꝓpter ſo
lennitatē paſcalē. q2 iudeus
natꝰ erat. Pr̄ em̄ ſuus amo/
re vxoris ſue q̄ iudea fuerat
tranſiēs ad ritū iudaiſmi ſe
circūcidi fecerat. vt dicit Jo
ſephus. Hoc egit pilatꝰ ſm̄
Bedā. Ne ꝯ eum quē inſon
tem ⁊ ꝓpter inuidiā traditū
cognouerat. ſententiaꝫ dare
cogeret̄. Jdeo Herodi eum
miſit audiendū. vt ipē potiꝰ
eum q̇ eius patrie tetrarcha
exſtebat vl' abſolueret vl' pu
niret. Uel ſm̄ Ly. hoc egit.
tum vt Herodi deferret. ſe/
quens in h̄ legē romanorū.
q̄ ſm̄ Theo. iubebat quēli/
bet a ꝑncipe ſue ditiōis ꝯdē
nari. tum q2 credebat q̄ libē
ter liberaret hoīem q̇ eēt de
terra ſua. maxime innocētē.
Dicit̄ aūt dñs galileus ſiue
de terra galilee. nō q2 i ea na
tus ſit. Naſcit̄ em̄ i bethleez
iude. ſed q2 ibi ꝯceptꝰ. nutri
tus. ⁊ plurimuꝫ cōuerſatus.
Uez ſm̄ Be. diuia ꝓuiden
tia h̄ factū eſt. ne aliq̄ iudeis
excuſatio maneret. q̄ſi nō ipſi

ſꝫ romani xp̄m crucifixerint
Herodes q̊ꝫ q̇ natu ⁊ religi
one erat iudeꝰ cum exercitu
ſuo q̇d de illo ſenſerit ē oſtē/
tare p̱miſſus. ſimul ⁊ impie/
tas vtriuſqꝫ p̱uincie. iudee. ſ.
in q̄ natꝰ eſt. ⁊ galilee in q̄ nu
tritꝰ eſt ⁊ ꝯuerſatꝰ in eiꝰ necē
cōſpirantis in his oſtendit.
Hec Beda. Cōcurrūt iterꝫ
turbe cū p̊ncipibꝰ ſuis. ⁊ ag/
nū mitiſſimū adhuc vt cre/
dit ligatū. nihil em̄ de ſolu/
tione vinculoꝝ apud Pila/
tū legit. ꝑtrahūt iiuriose ad
herodē. Herodes autē viſo
ieſu gauiſus eſt valde. nō ex
deuotione ſed ꝓpter curioſi/
tatez. Ideo ſequit. Erat em̄
ex multo tp̱e ſcꝫ a tp̱e decol/
latōis Iohānis baptiſte. cu
piēs videre cū. eo ꝙ audiret
multa de eo. Et ſperabat ſi/
gnū aliqḋ videre ab eo fieri
Sperabat etiā ab eo audi/
re quedā curioſa et inſolita.
ideo interrogabat eū mult̾
ſmonibꝰ. nō ſic̄ ſtudioſus ſꝫ
ſic̄ curioſus. nō ſic̄ veritatis
amator. ſꝫ ſic̄ tēptator. nō tā
q̄ꝫ lucratiuꝰ q̇cq̄ꝫ vtilitat̾. ſꝫ
tāq̄ꝫ patiēs nouoꝝ cupidis.
Et iō intrrogabat eū q̄ſi deri
ſorie ſe habens ad ip̄m. Et
ei ſubſānās ſm Theo. Nec̄ꝫ
eū reputabat ſaluatorez ſed
incantatorē ſm glo. Ideoqꝫ
ip̄e nihil illi reſpondebat. ta
cuit ⁊ nihil fecit ſm Ambro
ſiū ſup Lu. Quia nec illius
crudelitas merebat diuina
videre. ⁊ dn̄s iactantiā decli
nabat. Stabāt aūt p̊ncipes
ſacerdotū ⁊ ſcribe ꝯſtant ac/
cuſantes eū. In quibꝰ accu/
ſauerint. euangeliſte tacent.
q̄ꝛ forte in eiſdē in q̇bꝰ coraꝫ
Pilato accuſabāt. dn̄s autē
ſicut Herodi. ita ⁊ accuſan/
tibꝰ nihil rn̄dit. Ubi Beda
ſup Lucā. Accuſantibus ſe
p̊ncipibꝰ ſacerdotū ⁊ ſcribiſ
dn̄s apud Pilatuꝫ pauca. a/
pud Herodem nulla reſpō
dit. Nam iuſtuꝫ ꝓfecto erat
vt pilato ſicut inuitus fere/
bat ſententiā aliqua in par/
te reſpōderet. Herodē vero
ceteroſqꝫ iudeoꝝ optimates
q̇ cōtra legis ſue decreta in/
noxiū ꝯdemnabāt. īdignos
p̱ om̄ia ſuo ſmone duceret.
Ubi ergo tacebat. q̄i agnus
toto ꝓ grege immolandꝰ pa
tientiā preſtabat. Ubi vero
reſpōdebat. q̄ſi paſtoꝛ bonꝰ
ꝓ creditis ſibi ouibꝰ ꝯ̄ lupo/
rū latronūqꝫ īſidias pugna
bat. Hec Beda. Vidēs aūt
Herodes ꝙ chriſtus nullū

ſignū faceret. nec ꝟbū aliq̄d
ad interrogata rn̄deret. nec
ſe ꝯtra accuſatores defende
ret. reputauit eū ideotā ⁊ fa/
tuū. Et ideo ſpreuit eū He/
rodes cū exercitu ſuo. Et ex
ercitus herodis euȝ ſpreuit.
vt oēs in eadeȝ culpa pares
eſſe monſtrarent̄. Nō ſolum
aūt ſpreuit. ſed ⁊ illuſit. indu
tū veſte alba. vt tali ſigno ab
om̄ibꝫ fatuus putaret̄ Erat
em̄ veſtis ludicra qua fatui
ab alijs hominibꝫ diſcernū/
tur. Veruȝ ſm̄ Ambro. ſup
Lu. nō ocioſum erat ꝙ veſte
alba indut̄ ab herode. ima/
culate tribuens indicia paſ/
ſionis ꝙ agnus dei ſine ma
cula cū gloria peccata mun/
di ſuſciperet. Et ita illuſum
remiſit ad Pilatū. vt euȝ ho
noraret ſicut pilatꝰ ei detule
rat. In q̄ tū̄ ⁊ ipe Herodes
cōuincit̄ in necē dn̄i ꝯſenſiſ/
ſe. Quia em̄ fuerat ſibi miſ/
ſus tanq̄ȝ homo ſue ditiōis.
cū in eo cauſam nō inuenit.
debuiſſet eū abſoluiſſe. ⁊ nō
alieno iudici remiſiſſe. Et fa
cti ſunt amici Herodes ⁊ pi
latus ꝓpter reuerentiā in do
mini miſſione et remiſſione
ſibi mutuo ꝑpenſam in ipſa
die. Nam antea inimici erāt

adinuicem ꝓpter necē ſcȝ ga
lileoꝝ q̄ de dominio Hero
dis erāt. quā intulerat Pila
tus miſcens ſanguineȝ eorū
cū ſacrificio. cuiꝰ mētio fit a
dn̄o Luc. xiij. Heu q̄ȝ facile
ꝯcordāt in occiſione xp̄i. q̄s
virtꝰ nulla. nulla iuſticia po
terat federare. qd̄ fedus vſq̄ȝ
hodie cuſtodiūt tyrāni i in/
nocentū ꝑſecutōe. De q̄ Be.
ſup Lu. ait. Hoc nephādiſſi
mū herodis ⁊ pilati fedꝰ qd̄
i occidēdo xp̄o pepigerīt ha/
ctenꝰ eoꝝ velut hereditario
iure ſucceſſores cuſtodiunt
qn̄ gētiles ⁊ iudei ſic̄ genere
⁊ religione ſic ⁊ mēte diſſidē
tes. in chriſtianis tn̄ ꝑſequē/
dis chriſtiq̄ȝ in eis fide peri
mēda ꝯſentiūt. ſuo mō mul/
tiplicit̄ diſſidētes mali chri/
ſtiani facile ꝯcordāt in bono
rū ꝑſecutiōe. quoꝝ pacē Da
uid odiēs ait. Zelaui ſuper
iniq̄s pacē pctōꝝ vidēs Sȝ
q̄ fine nō tacuit. nā ſeq̄t̄ ibi/
dē. Deieciſti eos dū alleua/
rent̄. Quō facti ſūt i deſola/
tionē. ſubito defecerīt ꝑierūt
ꝓpt̄ iniq̄tatē ſuā. Velut ſom
niū ſurgētiū. dn̄e in ciuitate
tua imaginem ipoꝝ ad nihi
lum rediges. p̄s. lxxij. Ecce
dilectiſſimi quō per ſingua

momēta creſcit dñi cruciatꝰ
Quis ſatis eſtimare poterit
q̄ntū mitiſſimꝰ ſaluatoꝛ fati
gatꝰ fuerat ī his iniurioſis ⁊
penalibꝫ ꝑtractatōibꝫ Olim
legit dñs ex itinere fatigatꝰ.
ꝓpt qđ pauſādo ſedit ſic ſuꝑ
fontē. Joh.iiij. Sꝫ q̄ꝫtū ho
die fatigatꝰ. dñ nō liber am/
bulabat ſed durꝫ vincul' tra
hit ab ipſis. tota nocte ⁊ die
īpellit. ⁊ requies nulla ꝯcedit.
trahit inq̄ꝫ de oꝛto ad Annā
de h ad Cayphā. Et dū apđ
illū tota nocte colaphis. ala
pis ſputꝫ. ceteriſq̄ꝫ iniurijs ve
xaret. mane facto trahit ad
ꝯſiliū. de ꝯſilio ad pilatū. de
illo ad herodē. iteꝝ ab hero
de ꝯfuſibilit' remittit ad Pi
latū. Ducebat aūt feſtinant'
qꝛ moꝛtē eiꝰ ſuꝑ modū ſitie/
bāt. ⁊ trahēte vno. impellēte
alio. nō incredibile eſt dñm
frequent' cecidiſſe ⁊ grauiter
qꝛ ligatꝰ manibꝫ ex nulla ꝑte
ſe iuuare poterat. ſꝫ ⁊ freq̄nti
us pedibꝫ nudis impegiſſe.
Nec ei putādū ē fremētes be
ſtias eū ꝑ planioꝛa traxiſſe.
ſꝫ magꝫ ipi planā viā tenen/
tes. ꝑ aſpera queq̄ꝫ ⁊ toꝛtuo
ſa ꝑtraxerūt. nihil g̊ mirꝫ ſi fa/
tigatꝰ eſt dñs. ⁊ vehement' fa
tigatꝰ. Sꝫ mira tāta digna/
tio ⁊ patientia ſaluatoꝛis. qꝛ
ꝟtus dei fatigat. Fatigat. ꝑ
quē fatigati recreant. Fati/
gat q̇ celū ⁊ terrā ⁊ oīa que i
eis ſūt ſine laboꝛe creauerat
⁊ ſine fatiga ſuſtentat. Sed
q̄ntis clamoꝛibꝫ. oꝓꝓbꝛijs
blaſphemijs. irriſiōibꝫ ⁊ con
uicijs. ſed ⁊ ſputis. ꝟberibꝫ ⁊
colaphis. ⁊ foꝛſitan lapidū ⁊
ſtercoꝝ ꝓiectiōibꝫ putamus
māſuetiſſimū agnū a lupis
ductū ⁊ reductum. Que ⁊ ſi
euāgeliſte nō ſcribūt. ex his
tñ q̄ ſcripſerūt intelligi pñt.
Qui em̄ nocte illa dū cuſto/
diendū receperunt in nullo
ei pepercerūt. ſed infatigabi
liter afflixerūt. q̇ deniq̄ꝫ co/
rā iudice mendacit' infama/
re nō erubuerunt. maxie dū
furoꝛ coꝝ auctus fuerat per
Pilatū ⁊ Herodē. eis non ꝑ
om̄ia vt voluiſſent ꝯſentien
tes. dū etiā fatuitatꝫ teſtimo
niū ab herode alba veſte il/
ludenteꝫ acceperunt. ex illo
magis accenſi ad offenden/
dū. ex iſto animati magꝫ fue
rāt ad illudēdū. Sed inter
hec oīa pijſſime dñe ieſu. de
miſſo incedis capite. verecū
da facie. factꝰ velut mutus.
non aperiens os tuū. nec ha
bēs in oꝛe tuo redargutōes

Et cū ſis ſapiētia eterna pa/
tris.attingens a fine vſqȝ ad
finem fortiter.ſuauiter om/
nia diſponēs. amict9 lumie
ſicut veſtimento,illuderȝ ve
lut ſtultus.veſte ioculari.fa/
ctus opprobriū hoīm ⁊ abie
ctio plebis.Sed nūc ad re/
liqua narrāda reuertamur.
Pilatus autē ad quē remiſ/
ſus eſt dn̄s.cōuocatis pͥnci/
pibus ſacerdotū ⁊ magiſtra
tib ⁊ plebe.dixit ad eoſ.Ob
tuliſtis mihi hūc hoīem q̄ſi
auertentē populum Et ecce
ego coram vobis intrrogās.
nullā cauſam inuenio ī iſto
homine ex his in quib eum
accuſatis. Sed neqȝ hero/
des.Naȝ remiſi vos ad illū.
et ecce nihil dignum morte
actū eſt ei.Beda.Audi.Ec/
ce iudee.audi crudelis paga
ne.Pilatus ipe fatet neqȝ ſe
neqȝ Herodē dignum quid
morte in chriſto reperiſſe.ſȝ
tantū in illudendo vel occi/
dēdo innoxiū aliene crude/
litatis obtemperaſſe clamo
rib.Et Ambroſi9.Et h̄ Je
ſum Pilatus abſoluit.ſȝ ab
ſoluit iudicio crucifixi myſte
rio.Et ſequit.Emendatū ḡ
illum dimittā.quaſi diceret
ſm̄ Bedam.flagellis cū af/

fligam quantū iubetis ⁊ lu/
dibrijs.dūmodo innoxium
ſanguinē nō ſitiatis.i.a mor
te liberū ꝑmittatis.Pilatus
hec dicens.nō ꝓficiens per/
durantib iudeis in ſuis cla
morib.cogitabat alium mo
dum liberādi ih̄m.etiaȝ ſine
verberatiōe. Nouit etenim
populū iſtū ꝓ ſuis libertati/
bus ⁊ ꝯſuetudinib nimium
ʒelare. Et ideo quia.Lu.ne
ceſſe habebat dimittere eis
per diē feſtū vnū. neceſſe nō
imperiali legis ſanctiōe.ſed
annua gentis illius conſue/
tudine. cui per talia placere
voluit deuictus. vt dic̄ Be.
Placuit em̄ id populo ꝓpter
memoriā que ī hoc feſto pa
ſcali ānua agebat. Ly.quia
in nocte paſcali angelus do
mini ſaluauit hebreos.⁊ per
cuſſit pͥmogenita egyptioꝝ.
ideo in memoriā illi9 bn̄ficij
in ſolennitate paſcali ſalua/
bant vnū ꝓpinquū morti.et
aliquos cōdēnatos ad mor
tem interficiebāt.ad repſen/
tandū ſaluatōem hebreorū.
⁊ interfectionē egyptioꝝ.Et
illā ꝯſuetudinē eis ſeruari ī
petrauerāt ab impatore ro/
manoꝝ.ſicut fuerat ſeruata
anteqȝ eſſet iudea romanis

ſubiecta. Et qꝛ pilat⁹ teneba
tur id obſuare qđ erat ꝯceſ/
ſuȝ ab impatoꝛe. iđ dixit Lu.
Neceſſe habebat. Hec Ly.
Quia tñ hec ꝯceſſio ꝯſuetu
dini innitebať. iđ dič Mat.
Per die᷑ aũt ſolēnē p̄ſes con
ſueuit ꝓp̄lo dimittere vnum
vinctũ quē voluiſſent Mar.
Quēcũq; petiſſent. Ait itaq;
eis. Joh. Eſt ꝯſuetudo vob̄
vt vnũ vob̄ dimittā in paſca.
Matth. Quē vultis dimit/
tā vobis. barraban an ihm
q̄ dr̄ xp̄s. Joh. Vultis ḡ di/
mittā vobis regē iudeoꝛuȝ.
Matth. Sciebat eñ q̄ per
inuidiā tradidiſſent eũ. Ha
bebāt aũt tũc vinctũ inſignē
id ē. in malicia diuulgatũ. q̄
dicebať barrabas Jo. Erat
āt barrabas latro. Lu. Qui
ꝓpter ſeditionē q̄ndā factam
in ciuitate ⁊ homicidiũ miſ/
ſus eſt in carcerem. Plures
habuit Pilat⁹ vinctos etiaȝ
latroneſ. q̄ꝝ duo cũ dño cru
cifixi ſunt. Sȝ barrabā p̄ ce
teris oderũt iudei q̄ ⁊ publi
cus latro ⁊ ſeditioſus fuerat
ideo hũc ſub diſiunctiōe cũ
ieſu ꝓpoſuerat. putans eos
nullo pacto barrabā petitu
ros. vt vel dñs liberareť. De
q̄ Hiero. Volēs pilat⁹ ſatiſ
facere ꝓp̄lo. dat optioneȝ eli/
gendi. q̄uis nō dubitat chꝛi
ſtũ eſſe eligendũ. ſciēs ꝑ inui
diā traditũ. Et Chꝛyſ. Per
hanc ꝯſuetudinē xp̄m eripe
re tēptauit. ⁊ vt neq; vmbꝛā
excuſationis iudei ſibi dere
linquāt manifeſt⁹ homicida
in cōparatōe xp̄i adducitur
Et intuere q̄ ſapienť. nō ei
dixit qꝛ peccauit. ⁊ dign⁹ eſt
moꝛte. donate eũ feſto. ſȝ pꝛi
mũ eũ excuſans ⁊ eruēs a cā
omi. tñ rogat ex ſupabũdan
ti vt ſi nollent vt innoxiũ di/
mittere. ſaltē vt noxiũ dona
rent feſto vel tēpi. Si enim
opoꝛtebat in pctis manife/
ſtis exiſtentē dimittere. mul
to magꝭ i dubijſ. Hec Chꝛy
ſo. Ipi vero obſtinato coꝛ/
de in malicia ꝑdurantes ni/
mio odio ꝯ xp̄m ſeuiētes. ne
ip̄e liberareť p̄elegerũt ac pe
tierũt hoīem peſtifeꝝ dimit
ti. Matth. Nā ⁊ p̄ncipes ſa
cerdotũ ⁊ ſenioꝛes. Mar. cō
citauerũt turbā. Matth. p/
ſuaſerũt ꝓp̄lis vt peterēt bar
rabā. ihm ꝟo ꝑderent. Luc.
Exclamauit autē. i. magnis
vocib⁹ magnaq; inſtātia cla
mauit vniuerſa turba dicēs
Tolle hũc ⁊ dimitte nobis
barraban. Ecce quāta infe/

liciũ iudeoꝝ iniq̃tas ⁊ mali/
cia. q̇ ad ꝓcurãdã xp̄i mortē
petierũt latrõis publici libe
ratõem ꝯ bonũ publicũ ⁊ iu
ſticiã. mortez vite. tenebras
luci. filiũ diaboli filio dei tã
ſtulte q̃ꝫ impie p̄ferẽtes. Q̄ð
improperãs eis btũs Petr⁹
Actuũ. iij. dic̄. Vos viꝝ ſan/
ctũ ⁊ iuſtũ negaſtiſ. ⁊ petiſtiſ vi
rũ homicidã vob̄ donari. au
ctorē ꝟo vite interfeciſtiſ. Vñ ⁊
Aug⁹. ſup̄ Jo. O cecitas iu
deoꝝ. O furia freneticoruz.
Noli dimittere hũc. ſed bar
rabã. q̇d fuit h̄ aliud dicere
q̃ꝫ occidat̄ ille q̇ ſuſcitat mor
tuos. ⁊ dimittat̄ latro. vt ite/
rum occidat viuos. De h̄ q̃ꝫ
Beda ſup Lu. Heret iudeiſ
vſq̃ꝫ hodie ſua petitio quaz
tanto labore impetrauerũt.
q2 enĩ data ſibi optiõe ꝑ ih̄u
latronē. ꝑ ſaluatore interfecto
rē. ꝑ datore vite elegerīt ꝑem
ptorē. merito ſalutē vitãq̃ꝫ ꝑ
diderũt. ac latrocinijs ſe ac
ſeditionib⁹ intantũ ſubdide
rũt vt ⁊ patriã regnũq̃ꝫ ſuuz
qð pl⁹ xp̄o amauere ꝑdiderīt
⁊ hacten⁹ eam quã vēdidere
aīe vel corpis libertatē reci
pe nõ meruerīt. Et leo papa
ſer. q̇ icipit. Jnt̄ oīa. iudeos
alloquēs ait. Tãq̃ꝫ extenuã/
da eēt vr̄i furoris imanitas.
ſi ei⁹ ſniē q̇ ꝑuĩcie vr̄e p̄ſide/
bat vteremini. victũ ih̄m ad
pilati iudiciũ deduxiſtis. vt
clamorib⁹ improbiſ trepido
cognitore ſuꝑato. interfectorē
hoīm eligeretiſ ad veniã. ⁊ ſal
uatorē mōi peteretis ad pe
nã. Sz q̃ꝫtũ amãtiſſime ih̄u
ðr. pulcritudo pr̄is. angl'oꝝ
gl'a. oīm honorificētia btõꝝ
indignũ illud ⁊ ifelix cõcam
biũ pijſſimũ cor tuũ ſaucia/
bat. atz inaudita ꝑfidoꝝ ingr̄
titudo. q̇ ſũmo pr̄is dono te
ip̄o vicz cũ pr̄e cõtēpto. tãq̃ꝫ
ſceleratiſſimũ. vita indignũ.
latroni viliſſimo poſtpone/
bãt. Pilat⁹ itaq̃ꝫ cognita in/
ſatiabili rabie ꝑfidoꝝ. q̇ nec
poterat q̇etari h̄ mõ. ſz magiſ
ferocē latronē viuere vellēt
q̃ꝫ xp̄m. nõdũ barrabã libe/
rũ dedit. ſz oppr̄ſſa illa ꝓpoſiti
one ſi forte poſteri⁹ meli⁹ de
liberarēt. alit̄ conat⁹ eſt ieſũ
liberare. Vñ Lu. Jteꝝ locu
tus eſt ad illos. volēs dimit
te ieſum. Que autem verba
locutus fuerat euãgeliſta ta
cet. quia forte priorib⁹ ſimi/
lia quib⁹ innocentiã ih̄u de/
clarabat. At illi ſucclama/
bãt dicētes. crucifige crucifi
ge eũ. Be. ſup Lu. Quanta

perfidoꝝ crudelitas.que nõ
ſolum occidere innocentem
ſed peſſimo genere mortꝭ oc
cidere.hoc ē. crucifigere de/
ſiderat. Pendẽtes enim in
ligno crucifixi clauis.ad lig/
num pedibꝫ manibuſq; con
fixi.producta morte necabã
tur.ꝛ diu viuebant in cruce.
non quia longior vita elige/
batur.ſed quia mors ipſa ꝑ/
tendebat̄ ne dolor citi⁹ fini/
retur. Hec Beda. Ille autẽ
tertio dixit ad eoſ. Quid eñ
mali fecit.nullã cauſaꝫ mor/
tis inuenio ĩ eo. Tertio hoc
verbũ nũc dixit qð et poſtea
repetijt. Primo cum p̄ſenta
tum ſeorſum in p̄torio redu
ctũ examinaſſet.ſi rex iudeo
rũ eſſet.inde rediẽs ad iude
os extra p̄toriũ expectãtibꝫ
ait.ego nihil inuenio cauſe ĩ
hoc homine. Quo cũ ab he/
rode illuſus reducebat̄ dñſ
ad Pilatũ ait. Obtuliſtꝭ mi/
hi hunc ꝛc̄.ſequit̄. Nullã cau
ſam inuenio.ſed neq; hero/
des.vt ſupra habitũ ē. Hec
quaſi recapitulando. Mat
theus euangeliſta. Ille aũt
tertio dixit ad eoſ Quid ma
li fecit. Ego enim nullaꝫ cau
ſam inuenio in eo. Lu. Cor
ripiam ergo eum ꝛ dimittã.

Hoc etiã ꝑus dixerat.eodẽ
euangeliſta teſte. ſed nõ tũc.
eo ꝙ ali⁹ liberatõnis mod⁹
occurrebat.quo cũ nõ profi
ceret.modo executus eſt qð
dixerat Ait ergo.corripiam
eũ flagellando. vt ſi qua ĩ ve
ſtris cerimonialibꝫ cõmiſit.
vel in aliquo deliquit.ꝑ ipis
correptus emendatur.et ſic
emẽdatũ dimittam a morte
liberũ. Vl' meli⁹ ſm Nico.de
lyra ſuꝑ Joh. Vidit pilatuſ
ex clamore iudeorũ ꝙ nullo
modo poterat dimittere Je
ſum omino liberũ cum pace
ipoꝝ.ex altera parte durum
erat ſibi innocentem crucifi
gere. ideo ad ſatiſfaciẽdum
eis fecit cum flagellari. Si/
quidẽ naturale eſt vt ira q̄e/
ſcat ſi viderit eũ cõtra quem
iraſcit̄ humiliatũ ꝛ punitum
Putabat ḡ ꝙ ſimiliter iudei
videntes ihm vndiq; flagell'
laceratũ.carnibuſq; eius in
liuorem deductis.ludibrijs
iniurijs ꝛ penis.vltra condi
gnũ affectũ. ſatiaret̄ eorum
crudelitas.ꝛ vſq; ad ei⁹ mor
tẽ deſiſterẽt deſeuire. Cui cõ
cordat Aug⁹.ſuꝑ Joh. Hoc
Pilatus nõ ob aliud feciſſe
credendũ eſt niſi vt eius ĩiu/
rijs iudei ſatiati ſufficere ſibi

eriſtimarēt. ⁊ vſq; ad ei⁹ mor
tē ſeuire deſiſterēt. Sʒ intē
tio h̄ Pilati ⁊ ſi pia fuerit. tñ
q̄ntū ad id q̄ hoīez innocen
tem maxime talē filiū ſcʒ dī
ſine cauſa affligeret. idcirco
nō excuſat Pilatū ex toto. et
ſi in tanto. qꝛ peccauit gra/
uiter. ſed min⁹ q̄ʒ iudei. Ju/
dex eñi cū fuerat ꝑpl'i ad ei⁹
officiū ſpectabat rectum iu/
diciū iudicare. innocentes
abſoluere. et nocentiū mali
ciā cohibere. Hinc ſcꝑtū eſt.
noli q̄rere fieri iudex niſi va
leas ꝟtute rūpere iniquita/
tem. Ecc̄i. vij. Et iterū. Qui
iuſtificat impiū ⁊ q̄ condem
nat iuſtuʒ abominabilis eſt
vterq; apud deum Prouer.
xvij. Hinc etiā Anſel. ait. ſic
alloquens dñm. Et quideʒ
nō ignorabat impi⁹ ille ꝑ in/
uidiaʒ omnia in te fieri. nec
tñ abſtinuit temeraria a te
manus ſed amaritudine re
pleuit animā tuā ſine cauſa.
Aggrauabat aūt in h̄ pctm̄
Pilati. qꝛ non leui diſciplīa
ſed caſtigatione crudeli in/
nocentiſſimū dominū caſti/
gauit. Nam vt Johānes in
fert. Tunc apprehendit Pi/
latus ih̄m et flagellauit. nō
ꝑ ſeipſum immediate, ſʒ per

miniſtros ſuos. ſcd̄m Nicola
um de Lyra ſuꝑ Johannē.
Tunc. ſ. cū iudei clamaſſent
nō ih̄m ſibi dimitti ſʒ barra
bā latronē. nō ſaluatorē ſed
interfectorē. nō datorē vite.
ſʒ ademptorē. vt dic̄ Aug⁹.
ſuꝑ Joh̄. omel'. cxvj. Factū
crudeliſſimū ſimpliciverbo
refert euangeliſta. ſʒ noſtrū
eſt ꝑ quoꝝ peccatis flagella
tiōe digniſſimis flagella do
minus innocenter pertulit
cōpatiendo attentius conſi
derate penaꝝ amaritudinē
⁊ dolores q̄s militum furoꝛ
ꝯſentiente Pilato ⁊ iubente
nr̄o intulit ſaluatori. Tradi
tus eſt ſiq̄deʒ eis dñs ad fla
gellanduʒ. Primo flagellis
preparat dum alba veſte il/
la ludicra qua vſq; tūc illu/
debatur ac deinde veſtibus
ſuis ſpoliat nuda caro illa ꝟ
ginea omnib⁹ ꝯſpicienda of
fert. nō ſine maxima verecū
dia innocentis domini reg̃
caſtitatis ac pudicicie dilec/
toris. O quantū cruciabat
ignominioſa illa denudatio
coꝛam omnib⁹ coꝛ illud ih̄u
pudiciſſimuʒ ac verecundū.
cum etiam peccatores vere
cūdos et mag̃ incoꝛruptos
virgines plurimuʒ affligat

ei⁹qꝫ penaliſſima ſit hm̄oı̄ de
nudatio corā mlt̄ꝫ. ꝓpter q̄d
etiā dilectrices ſuas ꝟgineſ
ꝛ martires cū ab impudicis
tyrannis nudari iuſſe ſunt.
magis ꝑ tegumento ſui cor
poris q̄ꝫ vita deꝑcantes. mi
raculoſe veſtiuit. q̄s tn̄ nec a
ceterꝫ penis. nec morte cor/
porꝫ libauit. vt d̄ btis agne/
te et barbara legit̄. Quāuis
eīm dn̄s n̄ fuit nat⁹ et ꝯcept⁹
ex illa īfecta radice ade. car/
ne ſcꝫ peccatrice ac libidino
ſa ꝓpagatōe. ſꝫ de carne mū/
diſſima ꝟgis ſpūſſcti opati/
one. a q̄ infectōe erubeſcibil̄
facta ē nuditas nr̄a dicente
ꝓmo parēte dn̄o. Timui eo
q̄ nud⁹ eſſeꝫ ꝛ abſcōdi me. ni
hilqꝫ erat in xp̄o pcti macl̄e
aut rebelliōis vn̄ erubeſcere
aut verecūdari neceſſe hr̄et.
ip̄e tn̄ q̄ venit ſuſcipe ceteras
nr̄as īfirmitates abſqꝫ pctō
ſuſcepit ꝛ illā. ꝛ ſicut ꝟe eſuri
uit. ſitiuit. fatigat⁹ ē. triſtat⁹.
ꝛ doluit. ita ꝟe erubuit. tāto
vtiqꝫ ampli⁹ q̄nto fuit virgi/
nibꝫ oībꝫ pudicitior. ꝛ angel̄
cūctꝫ purior. Audat⁹ vero vt
Augu⁹. in ſmōe q̄dā ſentire
videt̄. ſolo ten⁹ ꝓſternit̄. ꝟba
expectans duriſſima lictorꝫ.
Ait eīm Aug⁹. Ecce iā dn̄s
aptat̄ ad ꝟbera. iacet exten/
ſus an̄ hoīeꝫ de⁹ ꝛ ſuppliciuꝫ
patit̄ rei. in q̄ nullū pcti veſti
giuꝫ potuit inueniri. Beda
ꝟo ſup Lucā. quē ceteri do/
ctores plurimū imitant̄ tra
dit dn̄m colūne alligatū di/
cēs. hāc correptōeꝫ quā do/
minū deridēdo ꝛ flagellādo
nephandorꝫ deſiderijs exhi
buit ꝛ ꝟba Johānis euāge/
liſte. ꝛ ip̄a teſtat̄ colūna cui al
ligat⁹ ille q̄ ſoluere compedi
tos ſolet plēa d̄o mēbra ver/
beribus ſubdidit. Que vicꝫ
colūna ī eccl̄a mōtꝫ ſyon po
ſita. dn̄ici cruorꝫ vſqꝫ hodie
cernentibꝫ veſtigia certa de/
mōſtrat. pars etiā h⁹ colūne
oſtendit̄ in roma in eccleſia
ſancte Praxedis. Potuit āt
vtrūqꝫ fieri. vt in terrā ꝓſtra
tus cederet̄. deīde vt crude/
lius laceraret̄ ſctiſſima caro
colūne alligaret̄. Sꝫ quāta
putam⁹ duricia immites il/
li ac ſeui milites tenera mē/
bra groſſis funibꝫ colūne al
ligātes ꝯſtrixer̄t forſitā col/
lū. pect⁹. ventrē. man⁹ ꝛ cru/
ra ſingulis ligamībꝫ vincu/
labāt. ita vt ligamina ſacro/
ſancte carne ſic imꝓmerētur
vt reliq̄ caro ſupexcreſcere
videret̄. In cui⁹ memoriam

ſacerdos hoſtiā oblaturus.
ſtola collū ꝛ pect⁹ circū cingit
ꝛ manipulo man⁹. Et nō in
credibile eſt. imo piū eſtima
re. cutem et carnem domini
in tam acerba ꝯſtrictōe vul
neraſſe. vel ſaltē loca ligami/
nib⁹ attracta ꝛ vicina penit⁹
diſcoloraſſe. Neqꝫ enī putā/
dū eſt miſtros iudicꝫ leniter
ligaſſe flagellandū. quē cru/
deliter ligatū p̄ſentarūt mi/
niſtri iudeoꝝ maxīe cum eū
tanqꝫ magū habebant. queꝫ
ſuis maleficijs de ſuis elabi
manib⁹ timuere. Circūſtāt
deniqꝫ agnū manſuetiſſimū
colūne ſic alligatū viri imi/
ſericordes ꝛ truculenti. ꝛ ex
lacertoꝝ ſuoꝝ fortitudīe fla
gellis et ꝟgis ꝟbera atrocia
candidiſſime carni impmūt
Et vt Auguſtin⁹ ait. ſanctaꝫ
cutem violentia flagellorum
repetitis ictib⁹ rumpūt. cru/
delia verbera ſcapulaꝝ ter/
ga cōſcidūt. Sed et corpus
totū. caro mūdiſſima. flos ꝛ
pulcritudo totius humane
nature vbiqꝫ laceraꝫ liuore
plagis ꝛ fracturis vulneraꝫ
ita vt a ꝟtice capitis vſqꝫ ad
plantā pedis nulla relinqui
tur ſanitas. Rubricaꝫ can/
dor virgine⁹ dum vndiqꝫ ſa/
croſanctū corp⁹ roſeo cruo/
re rubeſcit. erūpentib⁹ ex oī
bus corporis ꝑtib⁹ guttuliſ
ſacri ſanguinis. q̄ iteratꝫ pla
gis confluunt. inſpiſſantur
flagellis ac colūne adherēt.
ſꝫ ꝛ terram irrogāt copioſe.
Et q̇d ꝓhibet credere. fero/
ciſſimas beluas q̄ omni in/
duſtria exq̇ſitiſſimis tormē/
tis dn̄m affligere curabant.
etiā aculeis q̇buſdaꝫ flagel/
loruꝫ nodulos exacuiſſe. vt
nedum ſanguinē elicerēt. ſꝫ
carnem flagellis herentē ab
rūperent. ita enī vidim⁹ ho/
mines q̇ſdam ſe ꝓ peccatis
proprijs flagellantes flagel
la ſua ordiaſſe. Quid enī nō
pateretꝫ ille q̇ voluit ꝓ pctis
totius mūdi flagellari. Sic
deniqꝫ additꝫ plaga ſuꝑ pla/
gam. liuor ſuꝑ liuorē. fractu
ra ſuꝑ fracturā vulnus ſuꝑ
vulnus. ſanguis ſuꝑ ſangui
nem. donec corp⁹ illō ſpecio/
ſum p̄ filijs hoim totū dfor
mareꝫ. vt ſm ꝓphe. teſtimo/
nium. nō maneret ei ſpecies
neqꝫ decor. Donec q̇ꝫ accep
tis ſm Bonauenturā plus
qꝫ q̇nquies mille vulnerib⁹.
tam tortorib⁹ qꝫ inſpectori/
bus fatigatꝫ. ſolui iuberetꝫ a
colūna cui fuerat alligatus.

Attende o fidelis aīa. q̄nta
fuerat ſaluatoꝛꝫ tui pena . in
tam ſeua totius coꝛpis vul/
neratōe. quā aggrauabat te
neritudo cōplexionis. ꝓpter
quā ſenſus tactus in eo ſub
tilioꝛ ꝛ ꝑceptibilioꝛ fuit vt i/
fra magꝫ dicet̃. Vñ cū nos
in groſſis nr̄is coꝛpibuſ vix
vnū flagelli violentū ictū fer
re poſſum⁹. q̄ntū coꝛp⁹ illud
cōplexione nobiliſſimū. et ꝑ
ceptibilitate tenerrimū . tot
ꝑcuſſionib⁹ doluit. Hec ꝯſi
derans deuot⁹ ille ſanctus
Anſelmus dominū alloq̄t̃
Illudendū te miſit Pilatus
Herodi. illuſum recepit. nu
dum in ꝯſpectu irriſoꝛū te
ſtare iuſſit. nec pepercit ama
riſſimis v̄berib⁹ v̄gineaꝫ co
ronam tuā diuellere . plagaſ
plagis . liuoꝛes liuoꝛib⁹ in/
fligens. Electe puer dñi dei
mei. q̄d tanta amaritudine.
q̄d tanta ꝯfuſione dignū cō
miſeras. pꝛoꝛſus nihil. Ego
homo ꝑditus. totius ꝯtriti/
onis. totius cōfuſionis tue
cauſa fui. Ego dñe vuā acer
bam comedi et dētes tui ob
ſtupuerunt. q꞉ q̄ nō rapuiſti
tūc exoluiſti. Amoꝛ tu⁹ ꝛ ini/
q̄tas nr̄a ſic te fecit imbecil/
lem. Maledicta ſit tāta ini/
q̄tas ꝑ q̄ ſic affligeris . Hec
Anſelm⁹. Sed ecce nec ſic
ꝑfidoꝝ ſatiat̃ impietas. tam
iudeoꝝ q̄ȝ militū. ſꝫ afflicto
ſupaddit̃ afflictio. Creſcunt
qꝫ regꝫ noſtri iniurie. ꝛ mul/
tiplicium doloꝛ penaꝝ ꝛ op
pꝛobꝛioꝝ. Nam teſte Mat/
theo. Tūc. i. poſt flagellatōꝫ
immediate. milites pꝛeſidis
pꝛeſide Pilato ꝯſentiente vł
iubente. vt dicit Auguſtin⁹
ſup Johannē. Suſcipiētes
ih̄m in p̄toꝛium. hoc eſt. pꝛe/
toꝛiū alium locum magꝫ pa/
tentem. Quoniam et in pꝛe/
toꝛio flagellatus eſt. ideo di
cit Marcus. Duxerūt eum
intro in atrium pꝛetoꝛij. cō/
gregauerūt ad eum vniuer
ſum cohoꝛtem. vt magis il/
li illuderent in loco patenti
et coꝛam multitudine . om/
neſqꝫ ſeuo intereſſent ſpecta
culo. Et exuentes eum veſti
mētis ſuis. quibus foꝛte fla
gellatus dominus ſe indue
rat. Quia foꝛtaſſis moꝛa ali
qua breuis interceſſit inter
eius flagellatiōem et hanc q̄
ſequit̃ illuſionē. q̄ vt quidaꝫ
ſcribit. milites impij Pilato
dixerūt. Domine h̄ ſe regeꝫ
fecit. veſtiamus ꝛ coꝛonem⁹
eū moꝛe regio. aut foꝛte Pi/

latus ſua adinuentōe h̄ fie/
ri iuſſit. Uel ſi mora nlľa in
teruenit. intelligendū ē ꝟbū
Mat. exuentes eū ꝑ recapi
tulatōez. exuētes inqꝫ añ fla
gellatōz. nā ꝛ totā hāc ſnīaz
ſm̄ Ni. de ly. recapitulando
ꝑus facta dicit. Clamidem
coccineā circūdedeꝛt ei. Jo.
ait Ueſte purpurea. ꝛ Mar.
purpurā idē ītelligentes. vt
Be. ſuꝑ Mar. ait. Nā ꝑ re/
gis purpura clamis illa coc
cinea ab illudentibꝫ erat ex
hibita. ꝛ ē rubra q̄dā purpu
ra. cocco ſimilima. Non em̄
veriſimile ē hoīez eis tā de/
ſpectū ac opprobrijs illudē/
dū ꝛ vndiqꝫ ſanguīe reſper/
ſuz. ꝑciosa ac regali induiſſe
purpura. ſꝫ magis aliq̄ veſte
antiq̄ coccinea in ſil'itudinē
purpure. quā Mat. clami/
dē coccineā noīat. alij ꝟo qꝛ
loco purpure īponebaꝷ irri
ſorie purpurā dicūt. Uel vt
alij q̇dā doctores aiūt. vtro
qꝫ veſtiꝷ. ꝛ purpura rubea et
clamide coccinea. Quia cum
rex iudeoꝝ fuerat appellatꝰ.
ꝛ h̄ ei ſcribe ꝛ phariſei obie/
cerāt ꝙ ſibi in ꝑplo iſrahelitico
vſurparet īperiū. illuden/
tes ꝑſtinis nudatū veſtibuſ
purpura q̄ r̄ges veteꝝ vti ſo

lebāt circūdedeꝛt vt tāqꝫ fal
ſū regē derideret. Bñ āt ꝯue
niebat purpura veſtiſ rubra
tali corꝑi totaliꝷ ſanguīe ex
flagelloꝝ ꝟberibꝫ rubricato
vt īpleretur illō Eſa. lxiij. Qua
re rubꝝ eſt indumētū tuū. ꝛ
veſtimēta tua ſic̄ calcātiū in
torculari. Fuit h̄ q̄ſtio ſm̄
glo. angeloꝝ vidētiū ꝛ mirā
tiū ꝙ xp̄i corpꝰ q̇d de ꝟgīali
vtero tantū cādorē habuit
q̄ꝫtū fullo ꝑt facere ſuꝑ traꝫ
intantū fuit ſāguīe rubrica/
tū. Ad quā q̄ſtiōem ipē dn̄s
ibidē rn̄det. Torcular calca
ui ſolꝰ. q. d. ſm̄ glo. Ego ſolꝰ
ſuſtinui p̄ſſurā crucis. flagel/
loꝝ et oīm tormētoꝝ. in q̇bꝫ
q̄ſi in prelo p̄ſſus ſū ſanguīe
ꝑp̄o. ꝛ ꝑ totū corpꝰ meū pro
mūdi ſalute aſꝑſus. Sic āt
veſtitū regē gl'ie crudeles ī/
pij iudicis miſtri ſextupl'r il/
ludūt. Primo nāqꝫ Joh. mi
lites plectētes coronā d̄ ſpi/
nis impoſuerūt capiti eius.
Spine iſte ſm̄ Ni. de ly. ſuꝑ
Mat. erāt iunci marini ad
modū ſpinaꝝ acuti. penetra
tiui ꝛ pūgitiui. intantum vt
etiāz hoīes calciati deſuper
calcātes ꝑ calciamēta inter/
media vulnerēt de his iūcis
corone ſimilitudinē plecten/

tes atq̄ꝫ aculeos verſus ca/
put flectentes capiti tenerri
mo ac reuerēdiſſimo īpoſue
rūt ꝑ diademate r̄gali. ip̄ꝫq̄ꝫ
nimiū ac miſerabilit̄ vulne/
rabāt. ſic btūs Bern̄. ait Ca
put illō diuinū dēſitate ſpi/
naꝝ vſq̄ꝫ ad cerebꝝ ꝯfixum
fuit. ita vt ſanguis ex capite
extractꝰ genas ꝛ collū ꝓfun/
deret. Et vt alibi dic̄. mille
pūcturꝫ ſpecioſum caput di
uulneraret. Vn̄ puto ſertuꝫ
illud ſpinoſū. nō ſolū capitꝫ
extremitatem ambiuiſſe. ſꝫ
magꝫ ad modū infule vel pi
lij totū caput texuiſſe et vbi
q̄ꝫ ſuis aculeis ꝑfodiſſe. ſic
etiā corona īꝑialis. nō ſolū
extremā capitis ornat ſuꝑfi
ciē. ſꝫ ꝛ ſūmū capitꝫ v̄ticē cō/
plectēs ꝑ brachiola deſcēdē
tia extremo ꝯnectit̄ margi/
ni. Heu q̄ātꝰ dolor veneran/
dū illō caput affecit tot acu/
leis vſq̄ꝫ ad cerebrū ꝯfixum
cum nos terreſtres et groſſi
vna ſpina vulnerati intolle/
rabili dolore vexamur Sic
ḡ xp̄us dn̄s nr̄ q̇ a p̄re ſꝑ co
ronat̄ corona gl'e. a mr̄e v̄gi
ne coronatꝰ eſt corona infir/
mitatis ꝛ hūanitatꝫ nr̄e. Ab
āgelis ꝛ familia ſua coronā/
dus corona iuſticie ī die iu/
dicij. dū tollēt de reḡ eiꝰ om
nia ſcādala. hodie a nouerca
ſua impia ſynagoga corona
tur corona ſpinea. corōa do
loris ꝛ miſerie. Scd̄o poſu
erunt. Mat. arūdinē in dex
tra eius illa q̄ celū terramq̄ꝫ
regit ac vniuerſa que creaue
rat ſuſtentat. pro ſceptro re/
gio ad oſtendendū q̄ vacuū
et fragile eſſet regnum eius
vſurpatū ꝛ ipi dn̄o impone/
bāt atq̄ꝫ inane ad modū irū
dinis q̄d calamū hꝫ fragilē
ꝛ intus vacuū. Tertio cū re/
gijs ſignis eū irriſorie ornaſ
ſent ꝛ penaliter. vt ī nllo in/
uidiā frenarēt. ſꝫ auſu ſacri/
lego q̄cūq̄ꝫ cogitarent blaſ/
phemādo explerēt. Joh̄. ve
niebāt ad eū. Matth̄. et ge/
nuflexo ante euꝫ. Marcus.
adorabāt eū. Math̄. illude/
bāt dicētes. Aue rex iudeo
rū. q̄ſi dicerēt. rex eſſe volui
ſti ſꝫ nō potuiſti. ſm̄ Bedaꝫ.
Adorabant eū genuflecten
do q̄ſi deum falſe ſeip̄m di/
xiſſet. ꝛ ſalutabāt eum quaſi
ſeip̄m falſe regē feciſſꝫ. q̄d fe
cerūt vt eoꝝ illuſio reſpōde
ret iudeoꝝ accuſatōni quia
d̄ vtroq̄ꝫ accuſabat̄ a iudeis
deteſtabili mentis affectu.
Sic quem laudant angeli.

adoꝛant dominatõnes .tre/
mũt poteſtates. venerantur
ac ſocia exultatõe ꝯcelebrãt
celi celoꝛũq; ꝟtutes vniuer/
ſe.in cuius femoꝛe ſcꝓtũ eſt
Rex regum ⁊ dñs dominã/
tium vniuerſe terre . a viris
peccatoꝛib⁹ deriſoꝛia adoꝛa
tione ac ſalutatiõe blaſphe/
mat.q̃ſi indignus regno iu/
deoꝝ. cui vt Aug⁹. Omelia
ij.ſupꝛa Joban.ait.eſſe regẽ
bominũ dignatio eſt non ꝓ
motio.miſerationis indiciũ
non poteſtatis augmentum
Qui enim in terra crimina/
tur leſe maieſtatis crimẽ cõ/
miſiſſe vſurpãdo ſibi regnũ
iudeoꝛum.in celis eſt domi
nus angeloꝛum . Blaſphe/
matur autem irriſoꝛia ado/
ratõe ac ſalutatione.non ſo/
lum a militibus . ſed a tota
coboꝛte quaꝫ idcirco ad eũ
adduxerũt. Quod in eo Jo/
bannes videtur innuere ꝙ
dicit.et veniebant ad eum ⁊
dicebant. Aue rex iudeoꝛuꝫ
Non enim putandũ eſt mi/
lites flagellatoꝛes tunc ve/
niſſe qui eum introduxerũt
tenuerunt et caute ne elabe/
retur cuſtodierunt . Quar/
to.blaſphemantes itaq; ver
bo grauius oſtendũt facto.

Nam in ridendo ſalutãtes.
continuo . Joban . dabant
ei alapas.baud dubium q̇n
grauiſſimas. Hoc fecerunt
milites quod ꝑus egerunt
iudei ſacrilegis manibus in
domo Anne et Caypbe .vt
ſupꝛa eſt babitum. Ecce ſa/
croſancta facies noſtri ſal/
uatoꝛis . pꝛius quidem ala/
parum multitudine tumi/
da. nunc autem a ſacro cru/
oꝛe de ſpinaꝝ elicito aculeis
liuida iterũ ꝑcutit. ⁊ plagis
veterib⁹ noue ſuꝑaddũtur.
In nl'lo parcitur agno mã/
ſuetiſſimo. nulla ei impendi
tur miſericoꝛdia q̇ venit cũ/
ctis miſereri.nec ſufficit in/
ſatiabili furoꝛi amabilis fa/
ciei ꝑcuſſio tanto multipli/
cioꝛ q̃nto ꝑcutientium qui/
libet iudeis cõplacere volu/
it. ⁊ aliquã ab eis remunera
tioneꝫ pecuniariã ſperauit.
Sꝫ vt Matth.expuentes.
Mar.ꝯſpuebant in vnũ tã
q̃ꝫ in deſpectã ꝯtẽptibilem ⁊
viliſſimã ꝑſonam ſic̃ et ꝑus
corã Caypba cõſputus eſt a
iudeis. Ex boc aũt vili actu
militũ apparet ꝙ iſti dicunt
milites .nõ ſm nomẽ p̃ſentꝭ
temꝑis.quo generoſi et no/
biles equites ꝺ calcaribus

deauratꝫ noīant. tales ei no
biles ꝑſone nō illuderēt. nō
ꝯſpuerēt. ñ crucifigerēt. nec
veſtes crucifixi ſibi diuide/
rēt. q̄d ad carnifices potiꝰ ꝑ/
tinet. Sꝫ dicūt milites ſcḋm
antiquā ꝯſuetudinē ſtipen/
diarij ꝛ pedites. ſic pꝫ ī geſtꝭ
Julij ceſarꝭ. vbi milites ab
eq̄tibꝰ diſtiguūt. Et ī actibꝰ
apl'oꝝ. xxiij. ca. vbi ḋr ꝙ pau
lꝰ cū militibꝰ. xx. ꝛ eq̄tibꝰ. lxx.
miſſus ē ḋ hierl'm ad ceſarē.
Intelligimꝰ ꝙ milites ī h̄ lo
co viles ſtipēdiarios. carni/
fices. tales q̄ nullā ꝑhorre/
ſcūt inſolētiā. Milites dic/
tos nō a nobilitate ſꝫ a forti
tudie. erāt em̄ robuſti corꝑe
ꝛ ꝑ modico ad om̄e malū ex
poſiti. vt dic̄ Chryſ. Mali/
ciā ſuā ꝯſūmantes. Math.
Accepert arūdinē de manu
dn̄i ꝛ ꝑcutiebāt caput eius.
Caput illud tremēdū demo
nibꝰ. reuerēdum cūctꝭ celoꝝ
ꝟtutibꝰ. venerādū ſctis om/
nibꝰ. caput bn̄dictū in ſecl'a.
a q̄ oīs bn̄dictio. nō ſoluꝫ in
barbā ſꝫ ꝛ in orā veſtimenti
totiꝰ eccl'e emanat. Ex q̄ per
cuſſiōe aculei corone ſpinee
ī ꝟtice ſctiſſimo magꝭ ꝛ magꝭ
ꝓfūdabāt vn̄ ſāguis ꝑ acule
os hmōi ex capite elicitꝰ lar/
giter fluēs. totum caput. ge/
nas amabiles. ꝛ collū tinxit
ac ꝯmixtū execrādis iudeo/
rū ac militū ſputꝭ venuſtiſſi
mā faciē apparere fecert hor
ridā q̄i leproſā ꝛ verificatuꝫ
ē ad plenū Eſaie vaticiniuꝫ
ca. liij. iam ſepe allegatū. Nō
eſt ei ſpecies neqꝫ decor. Et
vidimꝰ eū ꝛ nō erat ei aſpec/
tus. ꝛ deſiderauimꝰ eum de
ſpectū ꝛ nouiſſimū viroꝝ. vi
rū doloꝝ ꝛ ſcientē infirmita
tē. ꝛ q̄ſi abſcōditꝰ vultꝰ eius ꝛ
deſpectꝰ. Abſcōditꝰ. ſ. int̄ tu/
mores. vulnera. ſputa. ſāgui
ne inſpiſſato obductꝰ. ſeq̄t.
Et nos reputauimꝰ eū q̄ſi le
proſū ꝛ ꝑcuſſū a deo et hūi/
liatū. Percuſſert āt agnū in
nullo oblatrātē. nec os ſuū
aperientē. nō ſolū vt lederent
ſꝫ etiā vt magꝭ vilipēderent.
Nā ꝑſone viles bacul' tanq̄ꝫ
beſtie ꝑcuti ꝯſueuerūt. q. d.
O tu vilis hō vt q̄d te regeꝫ
facis. His āt opprobrijs vt
Augꝰ. ſuꝑ Joh̄. ait. impleba
tur q̄d de ſe ꝑdixerat xp̄us.
Predixerat em̄ ſe tradendū
gentibꝰ. flagellandū ꝛ illudē
dū. ſic martyres informabā
tur ad oīa q̄ libuiſſet ꝑſecu/
tores facere ꝑferenda. Sic
pauliſper occultata tremen/

dā potētia ꝯmēdabaꝛ veri
us imitāda patiētia. Hic re
gnuꝫ q̄d de h̄ mūdo nō erat
ſupbum mūdum non attro
citate pugnādi ſed patiendi
hūilitate vincebat. Sic illō
granū multiplicandū ſemi/
naꝛ horribili cōtumelia. vt
mirabiliter pullulet in gl'ia.
Hec Aug⁹. Sꝫ nūc o aīa
deuota. o filia ſyon egredere
⁊ vide regē ſalomonē. regeꝫ
pacificū oīa pacificās. ⁊ que
in celo ⁊ q̄ in terra. Uide in
q̄ꝫ regē tuū i corona doloꝝ ⁊
ꝯtumelie. cū veſte ludibrio/
ſa et opprobrijs q̊bꝫ corona/
uit. irriſit. et blaſphemauit
eū nō mr̄ ſꝫ nouerca ſua ipſa
ſynagoga. Egrede vt Bern̄.
hortaꝛ ſer. ij. de epi. de ſenſu
carnis ad intellectū mētꝫ. de
ſuitute carnal' ꝯcupiſcentie
ad libertatē ſpūal' intelligē/
tie. de domo pr̄is. de t'ra. de
cognatōe tua. de mūdi hu⁹
delicijſ ⁊ vanis gaudioꝝ ob
lectamētꝫ ad luct⁹ ⁊ cōpaſſio
nes. Et attende vt ait Anſ.
Quis eſt h̄ q̄ ingrediꝛ. hn̄s
imaginē q̄ſi regꝫ. ⁊ nihilomi
nus ſerui deſpectiſſimi ꝯfu/
ſione replet⁹ eſt. coronat⁹ in/
cedit. ſꝫ ipā ei⁹ corona crucia
tus eſt illi. et mille pūcturis
ſpecioſum ei⁹ caput diuulne
rauit. Regali purpura īduiꝛ
ſed poti⁹ in ea deſpiciꝛ q̄ꝫ ho
noreꝛ. ſceptꝝ in manu geſtat
Sꝫ eo ipō venerādū caput
eius feriꝛ. Adorant coram il
lo ⁊ regē ꝯclamāt. ⁊ cōtinuo
ad ꝯſpuendū amabiles ge/
nas ſubſiliūt. maxillas pal/
mis ꝑcutiunt. ⁊ honorabile
collū eius exhonorāt. Heu
vn̄ tanta ferali' immanitas
in cordibꝫ militū peſſimorū
ſibi locū vendicare potuit.
in tam innocentē. piū. patiē/
tem dn̄m. in nullo oblatran
tem. q̄ nō ꝯpatiꝛ h̄ et'ni pr̄is
filio ſil'is imo peior ē ac du/
rior iudeis. de q̊bꝫ ſubſequi
tur Jo. ait. Exijt iteꝝ pilat⁹
foras ⁊ dixit eis. Ecce addu
co eū foras vt cognoſcatꝫ qꝛ
nullaꝫ in eo cām inuenio. et
tn̄ ſine cauſa in cōplacentiā
veſtri grauiꝛ corripui. qua
etiā dura caſtigatōe ad ocu
lum viſa vobis plus debito
ſatiſſactū cog̊ſcite. ⁊ ſangui/
nis e⁹ ſitim iniuſtā tꝑate
De q̄ btūs Leo papa ſermo
ne q̄ incipit. Decurſis dilec
tiſſimi. ita ait. ꝙ Pilatus im
placabilis ꝑpl'i victus inſa/
nia multis Jeſum dehone/
ſtari ludibrijs et n̄ i modicꝫ

vexari iniurijs q̄ eū flagell̄
ceſū.ſpiniſ coronatū.amictu
irriſorievelt; indutū pſeq̄n/
tiū oſtētauit aſpectib᷒.miti/
gādos ꝓculdubio aīos eſti/
mauit.vt ex ſaturat; ividere
odijs n̄ vltra iā crederēt pſe
q̄ndū quē tot modiſ viderēt
afflictū. Exiuit ḡ ihs portās
ſpineā coronā ⁊ purpureū
veſtimētū. O lamētabile ſpe
ctaculū.exiuit ihs coronat᷒ ⁊
purpura veſtit᷒. nō clar᷒ im/
perio ſed plen᷒ opprobrio. vt
dic̄ Aug᷒.ſup Jo. Mag̃ de/
niq̄ fuit triſticia cordi inno
cēti cū tāta igminia oſtendi
inimic; mortalib᷒ ꝺ ſua ꝯtu
melia gaudētib᷒. Sicut em̄
hoīes mag̃ diligētia ſua diſ
fortunia celāt ne ſciāt inimi/
ci ꝺ h̄ plīmū gauiſuri. Ut āt
pilat᷒ facili᷒ ad miſc̄dia3 fero
ces beſtias ꝯmoueat ⁊ ꝯpaſ
ſionē nat̄e idēptitatē cōme/
morat.ſciēs q2 oīe aīal dili
git ſil̄e ſibi.ſic ⁊ oīs hō ſil̄em
ſibi. vt ꝺ2 Eccl̄.xiij. Sic etiā
nat̄al̄r ſibi ſil̄i q̄libet ꝯpatit̄
dicēs. Ecce hō.q.d.ꝺ miſeri
cordia moueami q2 n̄ canis
eſt.lz cane ſit miſerabili᷒ tra/
ctat᷒.ſ3 hō vob̄ ſil̄is ⁊ ꝓpiqu᷒
q2 de gn̄e vr̄o.q̄ ſi forte dicē/
do ſe regē excellit,videtis q2
regi᷒ cult᷒ ſibi i penā veit. Et
ſm Aug. Si regi inuidetis
iā pcite q2 deiectū videt;. fla
gellat᷒ ē.ſpinis coronat᷒ eſt.
ludibrioſa veſte amict᷒ eſt.
amar; ꝯuicijs illuſus ē.ala/
pis ceſus eſt.feruet ignomi/
nia.frigeſcat inuidia.ſ3 n̄ fri
geſcit.maioreſcit poti᷒ ⁊ icre
ſcit. Cū em̄ inſatiabil̄ odij vi
ri ipijſſimi. Joh̄.pōtifices ⁊
miſtri vidiſſent eū clamabāt
dicētes Crucifige crucifige
eū.ecce maximā ptinaciā fu
rentiū iudeoꝝ in ꝓcurando
mortē xpi. Nā obſtinata ne/
q̄ria n̄ emollit̄ miſc̄dia.q2 ei
totā accuſatōe3 quā ꝯ dn̄m
detulerāt ſollicita iterroga/
tiōe pilati euacuatā viderūt
⁊ eū ſic flagellatū ⁊ illuſum.
cog̃ſcētes q̄ pilat᷒ ſic eū vole
bat dimitt̄e.in nullo ꝯpatiē
tes inuehebāt̄ ei.⁊ ex aſpec/
tu ei᷒ odiētia corda mag; in
flāmata ⁊ ꝯmota ſūt. Veri/
ficatū ē illꝺ Sapie.ij. Gra/
uis eſt nob̄ etiā ad videndū.
nec grauiſſima flagellatōis.
coronatōis.⁊ illuſiōis corre
ptiōe ꝯtenti.nec pilati excu/
ſatōe placati impudētiſſimi
canes ad ſolas ſe preces ac
clamores ꝯuertūt.vt Beda
ait ſup Lucā. Clamātes tu/

multuoſe.⁊ alios ad clamā/
dū excitātes. Crucifige.cru
cifige eū.q.d. Hec pena nul
lo mō ſufficit nob̄ ſꝫ volum⁹
vt moriat̄ in cruce. Crucifi/
ge ingeminant ꝓpt̄ deſiderij
vehementiā.⁊ qꝛ volūtate et
ope eum crucifixerūt. Ma/
gna crudelitas cui nō ſuffic̄
flagellari.ſꝫ nec occidere ni/
ſi crucifigatur.exprobratiſſi
ma eīm vt ait Chryſ̄.ħ mors
erat. Formidātes igitur ne
aliq̄ fiat poſt ip̄m memoria.
ſtudēt ⁊ ad ſupplicīū ducere
maledictū. Pilat⁹ āt videns
xp̄i innocentiā.⁊ iudeoꝝ ma
licia ad rem illicitā ſe impel/
lendum. Joban.dixit eis i/
dignāter ⁊ deriſoꝛie. Accipi
te eū vos ⁊ crucifigite.q.di.
ſm̄ Nicolaum de lyra. Si
baberetis ptātez dare mor/
tis ſniāz.cito ⁊ ſine cauſa fa/
ceretis.ſꝫ ego ħ agere nolo.
ideo ſeq̄t̄. Ego eīm nō inue/
nio in eo cauſam. ſcꝫ dandi
talem ſniām. Vidētes ḡ iu/
dei ꝙ Pilatus non acq̄eſce/
ret eoꝝ clamori.vt dic̄ Ly.
inceperūt allegare rationes
alias q̄s ſupra nō allegaue/
rant.nō eīm illas audebant
repetere q̄s Pilat⁹ ſufficien
ter dictis ſuis euacuauerat
atq̄ȝ factis Allegant autem
duplices. Primo eum egiſſe
contra legem dei criminan/
tur.cum. Johannes. reſpō/
derunt ei iudei. Nos legem
babemus.ſcꝫ datam nobis
in monte ſinay.et ſm̄ legem
debet mori.quia filium dei
ſe fecit. Siquidem Leuiti/
ci.xxiiij.precipitur ꝙ blaſ/
phemus debet mori.talem
autem dominum accuſabāt
quia filium dei ſe fecit. Sꝫ
quomodo ex hoc nō fuerat
blaſphemus ſupra oſtenſuꝫ
eſt. Ubi Auguſtinus. Ecce
altera maior inuidia.parua
quippe illa videbat̄ velut af/
fectāre illicito auſu regie po
teſtatis regnum.neūtꝝ ſibi
chriſtus mendaciter vſurpa
uit. Sed vtrūq̄ȝ verum eſt.
et vnigenitus filius dei eſt.
et rex ab eo conſtitutus eſt
ſup ſyon montem ſanctū ei⁹
Et vt nunc monſtraretur ꝙ
quanto potentior tāto mal/
let eſſe patientior. Joh̄. Cū
aūt audiſſet Pilat⁹ hūc ſer/
monē magꝭ timuit. Lyra et
Aug⁹. Non ꝓpter legē iudeo
rum.quam nō obſeruabat.
ſꝫ ne verū eſſet ꝙ Jeſus ſibi
oblatus eſſet filius dei.⁊ ſic
factum enorme feciſſet ip̄m

flagellãdo pꝰ timuit occide/
re inocentẽ.nũc magꝭ timet
occidẽ dei ꝟtutẽ.⁊ iõ de h̄ vt
certiꝰ inq̄reret. Jo.igreſſus
ē iteꝝ i p̄toriũ vt magꝭ ag̃ſce
re poſſet ꝟitatẽ extra tumul
tũ iudeoꝝ. Et dicit ad ih̄m.
q̄ vſqꝫ huc ſtabat foris cum
Pilato idutꝰ regalibꝫ.illuſo
ribꝫ ſilẽs i oībꝫ obiectꝭ. Vñ
es tu.ꝑ h̄ volẽs ſcire an eſſꝫ
deꝰ ex origĩe diuina ſm̄ ꝟita
tẽ.vl' hõ ex t̃rena. Jh̄s rñſũ
nõ dedit ei. Tum qꝛ Pilatꝰ
erat hõ gẽtil' ⁊ idolatra et ge
neratõꝫ filij i diuis cape nõ
poterat.nec incredulo expli
canda erat. Cũ qꝛ paſſionẽ
ſuã ipedire nolebat. Cũ q̄a
ꝓphetizauerat de eo Eſa.liij.
Et ſic agnꝰ corã tondente ſe
obmuteſcet. ⁊ nõ aperiet os
ſuũ. ⁊ iõ volebat h̄ ꝓpheticũ
iplere. Nõ ãt voluit ꝓph̄a qꝫ
nũqꝫ loq̄ret̃ ſm̄ Augu. ſuꝑ
hũc textũ. Quibuſdã eñ in
terrogantibꝫ ſepe rñdit.ſed
ꝓpt̃ illa in q̄bꝫ noluit rñdere
dicta ē ſiĺitudo de agno .vt
ſuo ſilẽtio nõ reꝰ ſꝫ innocẽs
haberet̃. Cũ ꝗ iudicaret̃ vbi
cunqꝫ nõ aperuit os ſuũ ſicᷓ
agnꝰ.nõ aperuit.i.nõ ſicᷓ ma
le ſibi ꝯſciꝰ de pctĩs ꝯuince/
bat̃ ſuis.ſꝫ ſicᷓ mãſuetꝰ qui ꝑ

pctis imolabat̃ alienis. Hec
Augꝰ. Dicit ꝗ ei pilatꝰ.mihi
nõ loq̄rꝭ. Ly.mirabat̃ de eiꝰ
taciturnitate cũ eſſꝫ i pũcto
liberatõis ſue vl' ꝯdẽnatõis.
Jo.ſeq̄t̃. Neſcis qꝛ ptãtẽ ha
beo crucifigere te. ⁊ ptãtem
habeo dimittere te.q.d. mi/
hi ſaltẽ deberes reſpondere
In h̄ aũt ꝟbo ſeip̄m ꝯdẽnat
Pilatꝰ. Si eñ totũ in eo po
ſitũ eſt.crucifigere ⁊ dimitte
re.cur nõ abſoluit in q̄ cãm
nullã inuenit.quẽ innocentẽ
ip̄e ꝓnũciauit. Tua ꝗ Pila/
te voce ꝯſtringerꝭ. tua ſentẽ
tia dãnarꝭ .dũ ꝑ ptãte nõ ꝑ
eq̄tate crucifigendũ domi/
nũ tradidiſti .ꝑ ptãteꝫ abſol
uiſti latronẽ. auctorẽ ꝟo vi/
te iterfeciſti. Et qꝛ ſic gloriat̃
de ptãte.iõ rñdit ei ih̄us.ad
repellendã pilati iactantiaꝫ
⁊ tumorẽ. Nõ haberes pote
ſtatẽ aduerſus me vllã .niſi
tibi data eſſꝫ de ſuꝑ.i.a p̄nci
pibꝫ romanis. ⁊ vlterius ꝑ/
miſſa a deo q̄ ē ptãs ſupior.
a q̄ omĩs ptãs eſt .vt docet
ap̄ls Roꝝ.xiij. Et ex hoc ar
guit eiꝰ pctm̄ ſm̄ Nicolaum
d lyra.quia nõ acceperat po
teſtatem a ceſare et a deo cõ
demnandi innoxios. ſꝫ ma/
gis liberandi eos ,et tamen

oſtēdit pctm̄ Jude ⁊ iudeo/
rū eē maius pctō Pilati. qm̄
ad occiſionē xp̄i iudas fuit
motus cupiditate . iudei cū
inuidia ⁊ rancore. ſꝫ Pilatꝰ
humano timore. Jdō addit
dn̄s. Propterea ꝗ me tradi
dit tibi maiꝰ pctm̄ hꝫ ꝙꝫ tu.
qꝛ ſm Aug. ille me tue pote
ſtati tradidit inuidendo. tu
vero eandem ptātem in me
executurus es metuendo.
Nec timendo quidem p̄ſer/
tim homo hominē debet oc
cidere innocentē. ſed tamen
id zelando facere multo ma
ius malū eſt ꝙꝫ timendo. Et
ideo nō ait verax mgr̄. ꝗ me
tibi tradidit. ip̄e hꝫ pctm̄. tā
ꝙꝫ ille nō haberet. ſꝫ ait. ma/
ius habꝫ pctm̄. vt ſe etiā ha
bere intelligeret Neqꝫ enim
ꝓterea illud nullū eſt. quia
h̄ maius eſt. Joh. Et exide
querebat Pilatꝰ dimitte̅ eū
Exinde ſm Aug. Nō vide/
licet ex h̄ tm̄ tempe. nā ⁊ pri/
us querebat euꝫ dimittere.
ſed exinde. i. ex hac cauſa. ne
ſcꝫ hr̄et pctm̄ occidendo in/
nocentē ſup̄ traditū. Vide/
rat nāqꝫ Pilatꝰ tāqꝫ hō aſtu
tus ꝙ xp̄s rōnabiliter vice/
rat eū de pctō. ſi eū innocen
tem ꝯdemnaret. Et idō que
rebat ꝯſtantius occaſionem
dimittendi eum. Nō attēdē
tes iudei allegando ſecūdo
cōtra xp̄m. Joh. clamabant
dicētes. Si hunc dimittis
nō es amicꝰ ceſaris. i. non ze
las ꝓ honore et ſtatuto dn̄i
tui cuſtodiendo. Omis em̄
ꝗ ſe regem facit ꝯtradicit ce/
ſari. Lyra. Jmperatores ro
mani abſtulerāt a iudeis re
giā dignitatē. ne haberēt re/
bellandi occaſionem. ⁊ ideo
ꝗcūqꝫ inter iudeos dicebat
ſe regem qualitercūqꝫ vide/
batur contra ordinationem
imperatoris facere. Chriſtꝰ
autem ꝯceſſerat ſe regē eſſe.
ꝙuis ſm veritatē h̄ regnuꝫ
nō eſſet contra dominiū im
peratoris. tn̄ hoc arguebāt
apparenter. Pilatus autem
nō audebat etiam ſm mini/
mam apparentiā ꝗcqꝫ agere
ꝯtra imp̄atoris honorē. Nō
em̄ vt ait Auguſtinꝰ potuit
ꝯtemnere ceſarem auctoreꝫ
poteſtatis ſue quemadmo/
dū legem gentis aliene. Pri
us quideꝫ timebat peccatū.
multo magꝭ nūc timet offen
dere terrenā poteſtatē. Dic
Pilatū Leo alloquens ſer.
ꝗ incipit Cum multis mo/
dis. ait. Stultā diſſimulatio/

nē imprudēter pilate timui/
ſti. formidabile fuit nomen
regiū. vt ꝑ ꝑiꝑio ceſarꝫ oppri/
mi ꝺbuerit noue molitio po
teſtatꝫ. ſi dn̄andi ꝯſiliū tyrā/
nicus ſibi ꝑdidit apparat⁹. ſi
ꝑuiſio armoꝝ. ſi cōgregatio
diuitiaꝝ. ſi p̄ſidia detecta ſꝫ
militū. Quid eū ḡuari ſinis
de affecta potētia. cui⁹ ſpecia
lis fuit de hūilitate doctria
romāis legib⁹ n̄ ꝯdixit. cēſū
ſubijt. didragma ſoluit. vec/
tigalia nō ꝓhibuit. q̄ dei ſūt
deo. ⁊ q̄ ceſaris ceſari reddē
do reſtituit. pauptatē elegit.
obedientiā ſuaſit. māſuetu/
dinē p̄dicauit. h̄ eſt ꝟe nō im
pugn̄re ceſarē ſꝫ iuuare. Hec
Leo. Ut iudeoꝝ factū corā
ipis euidenti⁹ inq̇reret ⁊ fal/
ſum oſtēderet Pilat⁹ cū au/
diſſet hos ſmones adduxit
foras ihm ad palā quē p̄us
examiabat ī p̄uato. Et ſedit
ꝑ tribunali in loco ſedis iu/
diciarie. Eſt eīm tribunal ſe/
des iudicū. ſic̄ thron⁹ vel ſo/
liū regū. ⁊ cathedra doctoꝝ.
in loco q̇ d̄r licoſtratos. i. la/
pidū ſtrata. a licos qꝺ eſt la/
pis ⁊ ſtratos. q̇d pauimētuꝫ
ſiue ſtrata d̄r. ⁊ ē grecū. ebrai
ce āt gabbata. i. collis ſubli/
mitas, fuit eīm loc⁹ ille ſubli/
mis vario lapide ſtrat⁹ antē
domū Pilati. in q̇ tribunal
locatū fuerat. Erat āt para/
ſceue. i. p̄paratō. q̄ illa die p̄
parabāt iudei cibaria ꝑ die
ſabbati. in q̇ nō erat licitum
aliq̇d decoq̄re. vt h̄r Exoꝺ
xvj. Et i h̄ ſabbatum cūctas
alias feſtiuitates excellebat
in alijs eīm lꝫ abſtinebāt ab
opib⁹ ſeruilib⁹ tn̄ cibos coxe
rūt. ſic̄ habet̄ Exo. xij. Sed
nec h̄ in ſabbato licuit. Jꝺo
ꝗuis dies illa ſexta feria fu
it p̄ma paſcalis. ⁊ iō ſolēniſ/
ſima. tn̄ in ea cibos etiā ꝑ ſe/
quēti ſabbato p̄parabāt ho
ra q̄ſi ſexta. Mar. ait. Erat
āt hora tertia. ⁊ crucifixerūt
eū. Prius āt fuit iudicat⁹ q̄ꝫ
crucifix⁹. Sed h̄ ita ꝯcordat
Aug⁹. ſup Joh. omel. cxvij.
id eſt. hora tertia crucifixus
eſt dn̄s linguis iudeoꝝ. ho/
ra ſexta manib⁹ militū. vt in
telligam⁹ horā q̇ntā iā fuiſſe
trāſactā ⁊ aliq̇d de ſexta ce/
ptū qn̄ ſedit ꝑ tribunali Pi/
latus. q̄ dicta eſt a Johāne
hora q̄i ſexta. Et cū ducerent
⁊ in ligno cū duob⁹ latroni/
bus ꝯfigerent. ⁊ iuxta ei⁹ cru/
cē gererent q̄ geſta narrant
hora ſexta integra cōpletur.
Ex q̄ hora ſexta vſq̄ ad no/

nam ſole obſcurato tenebre
facte ſũt. Sʒ qꝛ iudei facinꝰ
interfectõis xp̃i a ſe i roma/
nos.i. pilatũ ⁊ eius milites
trãſferre conati ſũt. ꝓpterea
Marcꝰ tertiã horã dicit ho
rã crucifixiõis .q̃ intelligũt
apõ pilatũ clamare potuiſſe
crucifige crucifige. vt ñ mili
tes tm̃ q̇ eũ ſexta hora ĩ lig/
no ſuſpẽderñt reperiãt cruci/
fixiſſe ihm .ſʒ iudei.q̇ vt cru/
cifigeret hora tercia clama
uerũt. Uel aliter ſm eundem
ibidẽʒ. hora ſexta ſm Jo. nõ
debet accipi hora ſexta diei.
qm̃ nec Jo. ait. Erat ãt diei
hora q̃ſi ſexta. aut hora diei
q̃ſi ſexta. Sʒ ait erat para/
ſceue paſce hora q̃ſi ſexta .i.
hora ſexta p̃paratõis oblati
onis paſcalis.i.xp̃i. nam pa
ſca noſtꝛ immolatꝰ eſt xp̃us
ſm apl'm. cuiꝰ p̃paratio ↄue
nienter ĩtelligit incepiſſe in
hora noctꝭ q̃ p̍ncipes ſacer/
dotũ p̃nũciabãt dñi ĩmola/
tionẽ. dicentes. reꝰ ẽ mortis
dũ adhuc indomo pontifi/
cis audiret. ab hac hora no
na vſqꝫ adhoram tertiã diei
qua crucifixus ẽ dñs ſcd̃m
Mar. ſunt hore ſex. tres no
cturne ⁊ tres diurne. In p̍n
cipio ḡ hmõi hore ſexte p̃pa
ratõis ſedit pilatꝰ ꝓ tribuna
li. ⁊ p̍uſqꝫ ↄſũmaret illa ho/
ra crucifixꝰ eſt dñs. Loq̇t ḡ
Jo. de hora ſexta paraſceue
.i. p̃paratõis q̃ fuit tertia ho
ra diei. quã exp̍mit Marcꝰ
ſm Ni. de ly. ſup Joh. dicen
dũ ꝙ hora h̃ ſm v̇itatẽ fuit
tempꝰ mediũ int tertiam et
ſextã. mediũ ãt ab vtroqꝫ ex
tremo poteſt denoĩari. et iõ
Marcus expreſſit illud tẽ/
pus medium ꝑ horaʒ tertiã
Johannes per horã ſextaʒ.
Hac ḡ hora ſedens ꝓ tribu
nali Pilatus iteꝝ nitebatur
liberare ihm ꝑ iudeorũ op/
probriũ eos mouẽdo q̃s ad
miſcdiaʒ inclinare nõ pote/
rat ꝑ p̃ceptũ ludibriũ corre
ptionem duriſſimã et natu/
re ↄformitatẽ. Uñ ait Joh.
Ecce rex vr̃ .q.d. ſm Ny. de
ly. Mirũ eſt ꝙ hũc hominẽ
abiectũ ⁊ flagellatũ atqꝫ illu
ſum dicitꝭ velle vſurpare ſi/
bi regnum iudeoꝝ. talis em̃
eſt ꝙ regnum nec inuadere
nec captare poſſit. vñ vere/
cundũ vob̃ ẽ ꝙ eũ regeʒ for
midatꝭ. Illi aũt clamabant.
Tolle a nr̃o ↄſpectu. qꝛ eum
videre nõ poſſumus. et cru/
cifige eum morte. ſ. turpiſſi/
ma interficiendo. Dicit eis

Pilatꝰ augēdo eoꝝ ꝯfuſionē Regē veſtꝝ crucifigā. q̄ſi di. ex q̄ eū regnare formidatiſ. et iam de h̄ fuit fama. mag̃ erit vobis ꝯfuſio et verecundia. ſi morte moriat̃ tā abiecta. Sꝫ obſtinatiſſimi pontifi/ces nullū miſericordie locū ꝯcedentes aut iuſticie, reſpō derūt. Nō habemꝰ regē niſi ceſarē. q. d. Renūciamus re gno. ſeruos nos ꝓfitemur ceſariſ impio. dūtaxat vt cru cifigas eū q̇ ſe regē dixit iu/deoꝝ. Cōſiderate h̄ obſtina tiſſimū odiū ſceleratiſſimo/rū. Populus nāq̧ iudeorū iſte cupidiſſimꝰ fuit ꝓprie li/bertatiſ q̄ aduenis nō ſubeſ/ſet. ſub ꝓprio rege q̇ ſe defen deret. ⁊ a gentiū p̄ſſura libe/raret. tranq̇llā vitā agerent. ꝓ q̄ habēdo olim dn̄m ⁊ pro phetā ſuū Samuelē abie/cerant. ſicut ip̄e improperat eis. j. Reg. viij. Seditōnes q̄ꝫ ⁊ ſciſmata mlta excitaue/rāt. ꝓpter q̄d etiā Theodas cum. cccc. viris. et poſtea Ju das galileꝰ in diebꝫ ꝓfeſſio/nis ac ſibi adherētes diſp̄ſi ſunt. vt habet̃ Actuū q̇nto. Tandē etiā ꝓpter eandē cāꝫ a romanis p̄ncipibꝫ Tyto ⁊ Veſpaſiano deſtructi. et pe nitus ſunt diſperſi. Et ecce venit deſideratus cūctiſ gē/tibꝫ. quem patres eoꝝ mag/nis deſiderioꝝ votis ac ge/mitibꝫ expectabant. rex vti/q̧ potens in celo et in terra. dominus vite ⁊ mortis. cui nulla pōt reſiſtere poteſtas. liberare valens ab vniuer/ſis anguſtijs ⁊ p̄ſſuris. ⁊ tri/buere omnia q̄ ꝯcupiſci po/terant bona. q̇ ſuā eis potē/tiam multipliciter demon/ſtrauit. Nam vt Leo ait ſer. q̇ incipit Cum mltiſ modis. cecis viſum. ſurdis auditū. claudis greſſum. mutis do nauit eloquiuꝫ. febres abe/git. dolores reſoluit. demo/nia eiecit. famelicos ſatura/uit. mortuos ſuſcitauit. ma ri et ventis vt quieſcerēt im perauit. Magnum prorſus et a ſeculo inauditum regeꝫ iſta demonſtrāt. quē nō hu/mana extollit potētia. ſꝫ vir/tute diuina hūc nuper ſe in monte abſcondentem que/ſierunt vt regem facerent et ante dies quinq̧ in aſello ve nienteꝫ. vt regem cū gaudio ſuſceperūt clamātes. Bn̄di ctus q̇ venit in noīe dn̄i rex iſrabel. Oſanna in excelſis. Et tanto odio indurati, vt

mag⁹ ꝑpetue ſuituti ſe ſubij
cere eligerēt q̄ꝫ xp̄m regē vi/
uere. ac lucꝝ deportarēt ſi ce
dēdo libtati ac ſubiectōe ꝑ/
petua coemerēt mortez xp̄i
Sꝫ q̄ꝫtū vulnerabat h̄ lapi/
dea obſtinatio ꝓprie familie
mite cor dn̄i cogitet ſi potit
mēs deuota. ad q̄d valent q̄
ſup̄ dicta ſūt. q. r. s. Obſtina
tiſſimi itaqꝫ poſtq̄ꝫ ſe īperio
romanoꝝ ſubiecerāt. timen
tes ne dimitteret ih̄s. Mar.
accuſabant eū ſūmi ſacerdo
tes ⁊ ſeniores p̄pli i mlt̄ꝫ. cō/
fuſe et clamoroſe miſcentes
ſmōes. Mat. ⁊ cū accuſaret
nihil rn̄dit ih̄s. nec ad ſui ex
cuſatōꝫ. nec ad dictoꝝ refra
gatōez. nec ad dicētiū īpro/
peratōꝫ. Mar. Pilat⁹ ꝫ rūr
ſus interrogauit eū di. Nō rn̄
des q̄cq̄ꝫ. Uides ī q̄nt̄ꝫ te ac
cuſant. Hec dixit Pilat⁹ ſm
Chryſ. q̄r voluit eū liberare
dū ſe excuſādo rn̄derꝫ Ih̄s
aūt ampli⁹ nihil rn̄dit. ita vt
miraret pilat⁹ vehement. in
auditā xp̄i patiētiā miraret
ꝯſtātiā ei⁹ q̄ꝫ exhibit⁹ ad cri/
minale iudiciū īturbabilis
maneret ⁊ ſtaret an̄ mortē. q̄
apd̄ oēs hoīes terribil' eſtima
tur. Theo. Mirat āt pilat⁹
q̄r cū leḡꝫ doctor eſſet et elo/
quēs. ⁊ potēs ſua rn̄ſiōe eo/
rū accuſatōes īfringere q̄ꝫ n̄
rn̄debat q̄cq̄ꝫ. Tacuit dn̄s
ſm Be. ſup Mar. ne crimē
diluens dimitteret a p̄ſide et
crucis vtilitas differret. Et
ſm Ambro. ſup Lu. accuſat
dn̄s ⁊ tacet. Et bn̄ tacet q̄ de
fenſiōe nō īdiget. Ambiant
defendi q̄ timēt vinci. non ꝫ
accuſatōꝫ tacēdo ꝯfirmat ſꝫ
deſpicit nō refellēdo. q̄d eñi
timeret q̄ nō ambiret ſalutē
ſal⁹ oīb⁹ ſuā ꝑdidit vt acq̄rat
oīm. Melior eſt cā q̄ nō de/
fendit ⁊ ꝓbat. Colligit āt ex
ſup̄ dictis ſex vicib⁹ dn̄m ad
accuſatōnes vl' interrogatōes
tacuiſſe. Primo tacuit coraꝫ
Cayphа pōtifice a falſis te/
ſtib⁹ accuſat⁹. Scd̄o coram
p̄ſide a pōtificib⁹ criminat⁹
Tertio coraꝫ herode inter/
rogat⁹. Quarto a pilato de
ſua origine req̄ſit⁹. Quīto d̄
ꝑitat̄ꝫ q̄dtitate petit⁹. Sex/
to an̄ tribunal a pōtificib⁹ ⁊
ſeniorib⁹ p̄pli in mlt̄ꝫ falſo de
lat⁹. Cui⁹ etiā rōnes h̄ gene
rales colligūt. ſpēales tn̄ ſu/
pra narrate ſūt. Tacuit pri/
mo iuſte. q̄r ꝓpt corruptū iu/
diciū īdigni erāt audire. ma/
nifeſte āt falſa erāt ī q̄b⁹ ac/
cuſabat. et rn̄ſione indigna,

Scđo miſericordiť ne ex re
ſpõſione ſua peiores fierent
Tertio diſpenſatiue. ne cri/
men ꝑ rñſionẽ diluẽs dimit
tereť a pſide ⁊ ita cruc̃ꝫ vtili/
tas ⁊ nr̃a redẽptio differreť
Quarto exẽplariť. vt patiaꝫ
docerꝫ. Quĩto fideľr. vt ſcri
pturá adimpleret. q̃ ſup̃ alle
gata ẽ ⁊ expoſita. Mat. Se
dẽte át illo ꝓ tribunali miſit
ad illũ vxor ei⁹ di. Nihil ti/
bi et iuſto illi. m'ta em̃ paſſa
ſũ hodie ꝑ viſũ ꝓpť eũ. Gẽti/
lib⁹ a deo ſomnia reuelátur.
Uxor itaqꝫ ait raba. gẽtilis
viri h̃ in viſiõib⁹ ĩtellexit q̃d
iudei vigilátes crede noluе/
rũt. In pilato igiť ⁊ vxore e⁹
xp̃m iuſtũ ꝯfitẽtib⁹. gentilis
ꝓpľi teſtimoniũ ẽ. ſm̃ Bern.
ſ̃mo ſer. de paſca. Inſtigata ẽ
vxor pilati ad h̃ agẽda a dia
bolo. q̇ ſic̃ ꝑus ꝑ mulierem
mortẽ intulerat mundo. ita
mõ ſatagebat xp̃m ď maib⁹
iudeoꝝ liberare. ne ꝑ chriſti
mortẽ mortꝫ amittat ĩperiũ.
Cui ꝯcordat Ni. de ly. ſuper
Mat. dicẽs. Diabol⁹ q̇ cap/
tionẽ xp̃i ꝓcurabat ꝑ iudeoſ
ꝑ aliq̃ ſigna ꝑpendit ꝙ ipſe
eſſꝫ vere xp̃s. et ꝑ ꝯſequẽs ꝑ
ei⁹ mortẽ ſpoliareť infernus
Hoc át ꝑpẽdit ꝑ ei⁹ patiẽtiá
⁊ ꝑ ſcp̃turaꝝ ĩpletõꝫ. ⁊ fortẽ
ꝑ ſctõꝝ patꝝ ĩ limbo exiſten
tiũ exultatõeꝫ. ⁊ ideo mortẽ
xp̃i impedire volebat ꝑ vxo
rem pilati. cuius p̃ces effica
ces credidit in ꝯſpectu viri
ſui. et ſeq̃ť. Diabol⁹ apparue
rat ei monens eam terrorib⁹
ad liberatõeꝫ xp̃i. Ideo ait.
Multa paſſa ſũ hodie ꝓpter
eum. Utꝝ át talis apparitio
facta fuit ei ĩ ſomno vľ vigi/
lia exp̄ſſe nõ habeť. videtur
tñ ꝙ fuerit in ſomno. ꝑ hoc
q̃d ďr h̃. ꝑ viſũ. Xp̃s em̃ fuit
pñtat⁹ pilato valde mane. vt
iõ ꝓbabile ſit ꝙ vxor ei⁹ iace/
bat adhuc ĩ lecto. qꝛ dñe nõ
ſolẽt ita mane ſurgere ſic̃ vi
ri. Hec Lyra. Hec dum ita
agereuť. Math. ꝑncipes ſa
cerdotũ ⁊ ſeniores ꝑſuaſerũt
ꝓpľis. Mar. cõcitauerũt tur/
bam. Math. vt peterẽt bar/
rabá. ihm̃ ſ̃o ꝑderẽt. Rñdẽs
át pſes. Quẽ vultꝫ de duob⁹
vobis dimitti. At illi dixerũt
barrabá. h̃ iam ſcđo petierũt
ſic̃ ꝑus. vt s̃ patuit. c. d. ideo
nũc tráſeundũ eſt. Dixit illiſ
pilat⁹. q̇d g̊ faciá de ih̃u q̇ ďr
xp̃us. q. d. ſi vtiqꝫ vultis vo/
bis latronem dimitti. quid
ergo faciam de innocente.
Impium nimis eſt et cru/

q̃ele vbi latro dimittitur ſal
uus damnare innocentem.
Mar. dicunt omnes cruci
figat. Ait illis preſes. Quid
em̄ mali fecit. ſic q̇dem ma/
nifeſte oſtendunt dñi ihu in
nocentiã. q̇ poſt tantã exami
nationẽ ꝟbis factã et ꝟberi/
bus a iudeis Herode ⁊ Pi
lato nihil criminis inuenire
poterãt. q̃d apparẽter ſaltem
obijcerẽt ſaluatori. Sꝫ pe/
tentibꝫ interfici dñm cogere
tur dicere Pilat⁹. Quid ma
li fecit. q. d. petit; hũc turpiſ
ſima morte dãnari. nec tñ ꝓ
bat; eũ vl' minimũ crimẽ ad
miſiſſe. ꝓ q̇ nõ dico crucifigi
ſed vel penã minimã ſibi in/
fligi merebat. Quid em̄ ma
li fecit. q. d. nichil oĩno. Hoc
dixit Pilat⁹ in innocẽtie te/
ſtimoniũ. q̃d ⁊ Petr⁹ in ſua
ep'la rememorãdo expreſſit
clarius Qui inq̇t pctm̄ non
fecit. nec inuentus eſt doluſ
in ore eius. j. Pe. ij. Math.
At illi magis clamabãt di/
cẽtes. Crucifigat. Quanto
mag; Pilat⁹ oñdit dñi inno
centiã. tanto magis furens
ꝑpl'us clamabat damnatõis
vindictam. Unde ⁊ Be. ait.
Inſtabãt magnis vocibus
poſtulãtes vt crucifigeret. et
inualeſcebãt voces eoꝝ. de/
fecerũt ſcrutantes ſcrutinio
Nec poterãt ſaltẽ falſe inue
nire vñ ſuã accuſatõnem ac
damnatõis petitionẽ. vl' ap
parenter iuſtificarẽt ido ad
ſolos ſe ↄuertunt clamores
De q̇ Be. ſuꝑ Lu. dic. Quia
totã accuſatiõeꝫ quã aduer/
ſus dñm intulerãt crebra ac
ſollicita pilati interrogatõe
videbãt euacuatã. tandẽ im
pudici ad ſolas ſe p̃ces con/
uertũt. vt q̃d criminãdo et
q̃ſi rõcinãdo nequerunt. po
ſtulãdo ⁊ vociferando ꝑfici
ant. quẽ exinde ordinẽ ſeuiẽ
di etiã btõꝝ martyrũ ꝑſecu/
tores tenuiſſe ſatis eccleſia/
ſtica demõſtrat hiſtoria Im
pletũ q̇ꝫ ẽ q̃d in p̃s. xxj. ꝓpha
p̃dixerat. Circũ dederũt me
canes multi. ⁊ ↄſiliũ malig/
nantiũ obſedit me. Et Hie
re. xij. Facta eſt mihi heredi
tas mea ſic̃ leo in ſilua. dede
rũt ſuꝑ me vocẽ ſuã. et Eſa.
Expectaui vt facerẽt iudici/
um. fecerũt ãt iniq̇tatẽ. ⁊ nõ
iuſticiã ſꝫ clamorẽ. Matth.
Uidens aũt Pilat⁹ ꝙ nihil
ꝓficeret totuplicīter ad xp̄i
liberationẽ laborans. ſaluo
fauore ꝑpl'i ⁊ grã imꝑatoris.
ſed magis tumultus fieret.

ꝑpl'i.ſ.clamātis ad ꝯtriū ꝑ ſe/
ductōꝫ ſacerdotū ſe volēs a
pctō exonerare l' magꝭ iuſtū
coraꝫ ꝑpl'o oñđe. vt totū pcti
pōdus ⁊ penā ī iudeos trāſ/
ferret. ſi forte metu pene ad/
huc ad miſericordiaꝫ moue
ri poſſent. accepta aq̄ lauit
manꝰ ſuas corā ꝑpl'o dicens
Innocēs ego ſū a ſāguīe iu
ſti hꝰ. vos viderit̄. de ſāguīe
eiꝰ rñdebit̄. q. d. ſm Piero.
Ego q̄dē innocentē volui li
berare. ſꝫ qm̄ ſeditio oritur
et rebelliōis crimē ꝯ ceſarē
mihi impingit̄. ſic lauo ma/
nus ita ꝯſciaꝫ. innocēs a ſā/
guīe iuſti hꝰ. vos viderit̄ q̄d
ꝯtinget vob̄ ꝓ culpa quā cō/
mittit̄. q. d. ſm Piero. Ego
miſter leḡ ſū. vox vr̄a ſāgui
nē fūdit vn̄ penam ſentietis
Mat. At illi crudeliſſimi ne
dū in dn̄m ſꝫ magꝭ in filios
ꝓprios. maxie ī ſeipos q̄ ꝑus
impatorꝭ tpali ſe ſubiecerūt
ſuituti. etiā nūc diabolice ꝑ/
petue tyrānidi iudic̄ pctm̄ ī
ſeipſos libēter ſuſcipientes
ſubiugarūt. ⁊ vt vitā ꝑderēt
ſemꝑ interminabili ſe mort̄
ſupplicio aſtrixerūt. nec mō
pn̄tes ſed ſuos poſteros ſo/
boleſq̄ꝫ futuras q̄s p̄ſes nō
poſtulauerat pariter dāna/
uere dicentes. O cruenti pa
rētes. pr̄es ſcelerati. geitoreſ
īfideliſſimi q̄d peccauit ī te o
ꝑpl'e ꝓles nōdū ꝯcepta vt pꝰ
obligareſ ad mortē q̄ꝫ gigne
res ad vitam. p̄us interfice/
res q̄ꝫ ad eſſe q̄lecūq̄ꝫ ꝓpaga
res. p̄us tuis pctīs inuolue
res q̄ꝫ naturam in q̄ peccare
poſſent miſtrares. Et certe
videmꝰ qūo vſq̄ꝫ hodie ꝑſe/
uerat h̄ impcatio maledicti/
onis et pene. qm̄ vſq̄ꝫ hodie
captiuitas filios eoꝝ tenet
q̄s niſi male q̄ſita pecunia
apud auaros rectores ipro
be tuereṫ. q̄ſi canib9 viliores
ſpnereṫ. Quis āt iudei pec/
catū p̄ſidis q̄ntū ī eis ē in ſe
ſpōte ſuſcipiūt. nō tn̄ Pilatū
a culpa abſoluere pn̄t. ſtāte
immobiliter ſnīa iuſta dn̄i.
Anima que peccauerit ipa
morietur. Ezech. xviij. Nec
manuū lotio. ſm morem ve
terū innocentiā ſuam oſten
dere volentiū. aīaꝫ mūdat
ſicut ait Ambro. ſup Lucaꝫ.
Manꝰ q̄dem lauit Pilatus
ſed facta nō diluit. iudex em̄
nec īuidie cedere debuit alie
ne. nec timori vt ſanguinem
innocentis morti addiceret
Et btūs Leo in ſmōe q̄ ici/
pit Decurſis dilectiſſimi, ait

Neci accuſato Pilatū caru
iſſe culpa .nec in ſnīa ſua te/
nuiſſe ꝯſtantiā docꝫ ipa cog
nitio.ī q̄ iudex quē innocētē
p̄nūciat dānat.addicēſ iniq̄
p̄plo ſanguinē iuſti a q̄ abſti
nēdū ſibi ex ītellectu ꝓpo ſē
ſerat. ⁊ ſomnio vxoris ague
rat. Et ſeq̄r ad ꝓpoſitū. Non
purgāt ꝯtaminatū aīm ma
nꝰ lote.nec ī aſpſis aq̄ digitꝭ
expiar q̄d famulāte inopia
mēte ꝯmittit. Exceſſit q̄dez
pilati culpā facinꝰ iudeoꝝ.q̄
illū noīe ceſarꝭ territū ⁊ īui/
dior vocibꝫ īcrepatū ad affe
ctū ſui ſcelerꝭ īpulerīt. Sed
nec ipē euaſit reatū.q̄ coope
rās ſeditior reliq̄t iudicium
ꝓpriū ⁊ ī crimē trāſmittit alie
nū. Sꝫ ecce cū ina rdeſcerꝫ
ira clamantiū.vt idē ī eodeꝫ
ſer.ait. Clamantiū inquaꝫ.
vt barrabā indulgētia rela/
xaret.⁊ xp̄m crucꝭ pena ſuſci
peret.cū ꝯſono fremitu di/
ceret a turbis . Sāguis eiꝰ
ſup nos ⁊ ſup filios noſtros
obtinuerīt iniq̄ ī dānatiōem
ſuā q̄d ptinacir exigebāt.q̄ꝝ
dētes ſic ꝓpħa teſtatꝰ ē arma
erāt ⁊ ſagitte. ⁊ ligua eorum
gladiꝰ accutꝰ. Fruſtra eñi a
crucifigēdo maieſtalis dño
manꝰ ꝓpas ꝯtinebāt .in quē
letalia vocū ſpicula ⁊ venēa/
ta vboꝝ tela iaciebāt. Vob
falſi iudei ⁊ ſacrilegi p̄ncipeſ
p̄pli totū facinorꝭ iſtiꝰ pōdꝰ ī
cūbit. Et lꝫ īmanitas ſcelerꝭ
⁊ p̄ſidē obligat ⁊ milites.oīs
tñ facti ſūma vos arguit. Et
q̄cq̄d ī ſupplicio xp̄i vl' pilati
peccauit iudiciū.vl' cohortꝭ
obſequiū.ħ vos facti hūani
generis digniores odio . qꝛ
vr̄i furorꝭ īpulſu nec illis in
nocētes eſſe licuit.q̄bꝫ iniq̄/
tas vr̄a ñ placuit.nā Mar.
Pilatꝰ volēs p̄plo ſatiſfacere
cuiꝰ fauore carere noluit.ti/
mēſq3 ne accuſaret apud ce
ſarē.nullū deniq3 ſuſpicans
p̄iculū ſi innocentē paupem
morti adiudicaret.maxīe qꝛ
non apparuit aliq̄s ꝯdictor.
Lu. adiudicauit fieri petiti
onē eoꝝ.duplicēꝫ vtriq3. Nā
dimiſit illis eū q̄ ꝓpt̄ ſeditio/
nē ⁊ homicidiū miſſus fuit ī
carcerē.barrabā ſcꝫ quē pe/
tebāt .iħm vo tradidit volū
tati eoꝝ. cui volūtati exp̄mit
Mat. Mar.et Jo. Iħm āt
flagellatū tradidit ill' vt cru
cifigeret. Quis plꝰ aliq̄d lu
cri deſignauerat in eo q̄ ait
Tradidit volūtati eoꝝ.per/
uerſiſſima eñi pfidoꝝ volū/
tas fuit.vt nedū dñs crucifi

gereť. ſed penaliſſime ⁊ op̄p̄ro
brioſiſſime ac veluti ſceleſtiſ
ſim⁹ ⁊ ad crucē ꝑtraheret ⁊ i
cruce ꝯſummareť. q̄d etiā fa
ctū ſeq̄ntia edocebūt. Hic
iudex ipi⁹ vno timore ⁊ fauo
re vict⁹ q̄ plurimis ꝑſuaſiōi/
bus vincere tēptauit. lotus
vt Leo ait. maibꝫ. ⁊ ore pol/
luto iſdem labijs ihm miſit
ad crucē. q̇bꝫ eū ꝓnunciaue/
rat innocentē. O nephas. o
iudicij temeritatē. o inaudi/
tā a ſc̄lo ſummo bono irro/
gatā blaphemiā. dimitťe la/
tronē. occidere innocētē. ſe/
ditioſū barrabā p̄ferre me/
diatori xp̄o. Et q̇dem i xp̄o
q̇cq̇d fuit. ſummū i gn̄e ſuo
extitit naťa diuia ſimpľr op
tima. q̄ nedū meli⁹. ſꝫ nec eq̄
le cogitari ꝟe poteſt. eminet
vniuerſis. Sꝫ ⁊ hūana q̄n/
tū ad gratuita oibꝫ p̄fertur
angelis. cui data ē ſp̄us nō
ad mēſurā. q̄ntū ad naťalia
cūct; p̄ponit hoibꝫ. q̄m ⁊ de
ꝟgine ſine virili ſeīe ſp̄ū ſſan
cti ꝯceptus ē opatōe. huic p̄
ferre homicidā ⁊ ſeditioſuꝫ
auctorē. hoīeꝫ vtiqꝫ ſcelera/
tiſſimū nedū loco aut hono
re mūdano. ſꝫ q̄ntuꝫ ad vite
mortiſqꝫ iudiciū. q̇s ſatis iu
dicabit iniuriā. Sꝫ nunc o
aīa ꝓ cuius ſalute dn̄s iudi
cio ſiſtiť. iudicať. damnatur.
meditare q̄ntū creuit in cor
de ſaluatoris tui dolor ⁊ tri
ſticia. Ip̄e em̄ eſt cui pr̄ cele
ſtis om̄e iudiciū dedit Joh.
q̇nto. Qui aduocabit celuꝫ
de ſurſuꝫ. ⁊ terrā diſcernere
ꝑpl'm ſuū. in cui⁹ iudicio ce/
loꝝ ꝟtutes mouebūť. Luce
xxj. et celi mag̃ impetu trāſi
entes. elemēta calore ſolueť
vt dicit Petr⁹. ij. Pe. iij. In
fern⁹ reddet mortuos ſuos
⁊ recipiet. vniuerſarūqꝫ con/
tremiſcet creatura. hodie ve
lut viliſſim⁹ deſpiciť. tanq̄ꝫ i
potēs ⁊ infirm⁹ nō timetur.
clamor mortalis ꝑp'li terret
trepidum iudicē q̇ om̄ipotē
tiam nō paueſcit ſiquidem
miſerrim⁹ cognitor. oblitus
iuſticie. eq̇tat;. ſalut; ꝓp̄e. to/
tius honeſtatis. ſꝫ ⁊ innocē/
tie dn̄i. cui totiēs teſtimoniū
ip̄e reddiderat. morte igno
minioſiſſima. latrone publi
co dimiſſo vniuerſitatis iu/
dicem ſententialiter ꝯdem/
nauit. Heu q̄nt⁹ amicoꝝ. di/
ſcipuloꝝ. ⁊ piaꝝ mentiū do/
lor. q̄ntus animū meror op
preſſit. dū ablata om̄i ſpe vi
uēdi. fideliſſimū magiſtruꝫ
dominū ⁊ auxiliatorē audie

ſt iniq̈ſſimo iudicio ꝯdēna
ri. Heu heu q̄nta rabidoꝝ
canū inſana leticia. atꝫ vocū
exultātiū ꝯfuſio. dū facino/
roſiſſimū intentū ſuū. totieſ
a iudice negatū. tādē clamo
rū ſuoꝝ importunitate obti
nuerūt. dū cuiꝰ ſāguinē ſitie/
bāt ſaluatorē ihm tradidit
eoꝝ crudeliſſime voluntati.
Heu q̄ſtū cruciabat agnum
mitiſſimū iā lupis traditū
aīcoꝝ deſperata triſticia. ini
micoꝝ furioſa leticia. Jllos
timor ſupauit. illos crudel'
audacia animauit. Cuiꝰ iu/
dicij nūq̄ꝫ immemores nos
q̄ꝝ pctā in innocēte dānata
ſūt. ꝯpaſſionē xp̄o. pr̄i gr̄as.
totꝫ virib⁹ referamꝰ. q̄ ad no
ſtrā ſalutē oīm. vnigenitum
dn̄m noſtꝝ ꝑ iniq̄ ptātꝫ iudi
ciū. tradidit voluntati eoꝝ.
Et tm̄ de ſcd̄o ꝑncipali.

¶ Sequit' pars ſecūda.

T Imens olim ꝓpha ſctūs
Hiere. nō ſatis
ſe poſſe lamētis
effūdere ꝑ iniſta pctōris ſui
ꝓpli ꝯtritōe ait. Quis dabit
capiti meo aquā, ꝛ ocul' me/
los fōtē lacrimaꝝ. ꝛ plorabo
die ac nocte interfectos filie
ꝓpli mei. eiuſdē. ix. c. Unde ḡ
nos pctōres indurati fontē
hauriemꝰ lacrimaꝝ. vt inter
fectōem innocentꝫ filij om̄i/
potētꝫ pr̄is. ꝑpter nr̄a delic
ta ac mortis ſententia iudi/
cati. ꝛ citiꝰ morituri defleāꝰ.
Sꝫ attētas ꝑbeamꝰ aures.
nō tā corꝑis q̄ꝫ mētꝫ. in pri/
mo eſt vt aperiant' vene fon
tis aquaꝝ viuentium. et ef/
fluat copioſiſſime precioſiſſi
mū illud balſamū cunctoꝝ
penetrans: et liquefaciens
pia corda. Cum itaqꝫ pre/
ſes infelix pontius Pilatus
iniquiſſima ſententia domi
nū Jeſum voluntati eorum
tradidiſſet. quicq̄d afflictio/
nis. doloris. blaſphemie. ir/
riſionis. deſperatiōis. et in/
famie excogitare poterant
homines inhumani. q̄ſi ni/
hil tota nocte et die paſſus
fuiſſet. ſemota om̄i miſcd̄ia
agno mitiſſimo intulerunt.
Teſte nāqꝫ Math. ꝛ Mar.
Tūc milites ꝑſidis ſuſcipiē
tes Jeſum duxerūt intro in
atrium pretorij. ꝛ congrega
uerūt ad eū vniuerſam co/
hortē. Et exuētes. Mar. eū
induūt purpura et clam dē

coccineam circūdederūt ei.⁊
plectētes coronā ꝺ ſpinis ī/
poſuerūt ſuꝑ caput eiꝰ.⁊ arū/
dinē ī dextra eiꝰ.⁊ genuflexo
añ eū illudebāt ei dicentes
Aue rex iudeoꝝ.⁊ expuētes
ī eū acceperūt arūdinē ⁊ ꝑcu/
tiebāt caput eiꝰ. Mar. et cō
ſpuebāt eū.⁊ ponētes genua
adorabāt eū.ſm Ni.ꝺ ly.ſuꝑ
Mat. Que h̄ ſcp̄ta ſunt ꝑ re
memoratōꝫ poſita ſunt. Nā
añ ꝓlatōꝫ ſnīe h̄ facta ꝑ mili
tes atꝫ ꝑ pilatū iuſſa aꝑte te
ſtatᷣ Jo. vt ſuperiꝰ viſū ē. Sꝫ
Johānes de gerſona cācel/
lariꝰ pariſieñ ī ſuo monoteſ/
ſeron ꝓbabiliť opinatᷣ dñm
bis flagellatū.coronatū ſpi/
nis.⁊ illuſū.ſemel añ ſnīe ꝓ/
nūciatōꝫ.quā deſcribit Jo.
Scđo pꝰ ſnīaꝫ latā quā re/
citāt Mat. ⁊ Mar. Cui in/
tētiōi ſuffragari videtᷣ lr̄a et
rō. Nā ꝙ añ ſnīaꝫ flagellatꝰ
ſit ⁊ illuſus clariſſime teſtatᷣ
Jo. vt ex p̄miſſis ptꝫ. Q ꝟo
pꝰ ſnīaꝫ ſilr̄ ſit afflictꝰ.ex h̄ vi
detᷣ maīfeſtū.qꝛ poſtq̄ꝫ dixe/
rat Math.adiudicauit fieri
petitōeꝫ coꝝ.tūc dimiſit illiſ
barrabā.ihm aūt flagellatū
tradidit eis vt crucifigeretᷣ.
ſubdit ꝯtinuo q̄d ſup̄ dictū
eſt. Tūc milites p̄ſidis ſuſci

piētes ihm ⁊c̄. Cū ei dic̄ tūc
tꝑs determīatū q̄ id factū ē.
nō vtiqꝫ ꝓora facta.i.iudica/
tio narrātᷣ. Niſi diceretᷣ ſicut
exponit Ly.ꝙ tūc refertᷣ ad
tꝑs importatū ꝑ ꝑticipiū fla
gellatū.vt ſit ſēſus. Tunc.i.
tꝑe flagellatōis vł īmediate
pꝰ flagellatōeꝫ. Sꝫ h̄ nō im/
portatᷣ ex forma ꝟboꝝ.nam
tūc determīat actū ꝟbi orō/
nis ſecūde.cui additᷣ ꝓ tꝑe ī
portato ꝑ ꝟbū ꝓncipale orō
nis p̄me ⁊ nō tꝑs īportatuꝫ
minꝰ p̄ncipalr̄.a ꝑte alicꝰ ex/
tremi. Sic̄ ſi diceretᷣ Johā
nes ꝑcuſſit Petꝝ a te pridie
viſū.⁊ apphēſus ē a iudice
nō ītelligitᷣ Johes apprehē/
ſus ſtatim.poſtq̄ꝫ a te viſus
eſt Petrꝰ.ſꝫ poſtq̄ꝫ ꝑcuſſit eū
Neqꝫ flagellatū ibi poſitum
neceſſe ē ibi accipi ꝑticipiali
ter ſꝫ noīalitᷣ.ad idē tꝑs ꝟbi
vt ſit ſēſus.tradidit illis ihꝫ
flagellatū.ſcꝫ tūc.i.pꝰ ſnīam.
Rō etiaꝫ fauet huic poſitiōi
Nā ex duabꝰ cauſis flagella
tus ē dñs.vna vt eiꝰ tali īiu/
ria ⁊ correptiōe ſatiati iudei
a morte dñi deſiſterēt. Ideo
ait pilatꝰ. Corripiā illū et di
mittā.⁊ illa neceſſario ꝓceſ/
ſit ſnīaꝫ ꝯdēnatōis. Alia q̄a
romanis legibus ſanccituꝫ

erat vt q̇ crucifigeret̃ prius
ꝓberaret̃.⁊ h̃ ſniam mortꝫ p̃
cedere nõ debuit.nec putan
dũ eſt iſtos inſatiabileſ odij
viros ꝯtẽtos fuiſſe pꝰ mortꝫ
ſniaꝫ in p̓ma flagellatiõe.q̇s
nec mors ipa.nec crucifixio
vt ex ſeq̃ntibꝫ patebit ſatiare
potuit. Sꝫ et milites illi vi/
liſſimi iudeis ꝑ oia placere
parati fuerãt.ſperantes ab
eiſdẽ remuneratõeꝫ ſi feroci
ter agerẽt cũ eo.cuiꝰ omnem
excogitabilẽ penaꝫ auidiſſi/
me ſitiebant. Hic itaqꝫ credi
põt milites p̃ſidis ad ꝓcura
tionẽ iudeoꝝ pꝰ ſniaꝫ ſuſce/
piſſe iam dudũ flagellatum
dñm et iteꝝ nudaſſe.flagel/
laſſe.purpura veſtiſſe.ſpinis
coronaſſe.arundie ꝑcuſſiſſe.
ꝯſpuiſſe.irriſoria adoratiõe
blaſphemaſſe. Que q̃ntũ do
lorẽ tenerrimo ⁊ toto ꝯſciſſo
vulneratoqꝫ intulerãt corꝑi
ihu.aĩa deuota cũ lacrimis
cogitabit. Nã ꝯpaſſiõis ma
teriam vberrimã h̃ inueniet
dum attẽte meditabit̃ antiq̃
vulnera plagꝫ recẽtibꝫ itera/
tis ꝓfunda ampliata veteri/
buſqꝫ ſciſſuris nouas iuxta
poſitas.caput venerandum
iteꝝ nouis ſpinarũ aculeis
vbiqꝫ trãſfixũ.iteꝝ arũdine
ꝑcuſſum.ꝯſputum.blaſphe
matũ.vnde longe dolor ma
ior ꝯſeq̇t̃ q̃ꝫ ex p̓ma vulnera
tione. Nam longe acerbior
eſt leſio qua in loco vulnerũ
quis ledit̃ q̃ꝫ illa q̃ pars ſa/
na vulnerat̃. Sed quia de
his ſup̃ tactum eſt.iõ nunc
reſcindit̃ in cartha vt artiꝰ
ſcribat̃ in noſtra memoria.
Math. Et poſtq̃ꝫ illuſerũt
ei.exuerunt illũ purpura et
clamide.⁊ induerũt illum ve
ſtimẽtis ſuis.vt ſic ad mor/
teꝫ ducendus ab omnibus
noſceret̃ ex ꝓprijs veſtimẽtꝫ.
q̇ iam ex faciei multipliciter
deformate aſpectu noſci nõ
poterat. Non eñ ſm̃ Eſa.liij
vaticiniũ.erat ei ſpecies ne/
qꝫ decor.⁊ quaſi abſconditꝰ
vultus eius.ꝓpter tumores
⁊ vulnera atqꝫ ſputa.nec nõ
iniectas immũdicies.ſãgui
ne ſuo fluente de capite tin/
ctas.vt ſup̃ memoratum eſt
Johan. Suſcipientes autẽ
Jeſum eduxerunt eũ.haud
dubiuꝫ q̇n feſtinãter. Mat
theus.vt crucifigeretur. Et
Jeſus. Joh̃. baiulans ſibi
crucem exiuit in eum qui dr
caluarie locum.a caluarijs
ibi iacẽtibꝫ a malefactoribꝫ
detrũcatꝫ.Ebrice ãt golga/

ta q̄d idez valet. Pulcre dic̄ Jo. Eduxerīt. q̄ ad miſtros ipietat̄ꝫ. Et baiulās ſibi cru cē exiuit. q̄ ad dn̄m ihm. vt i ill' culpa nō deeſſe ſignificet q̄ educēdo maliciā ſuā ꝯple/ uerīt. parati etiā renitentem trahe. ⁊ i dn̄o ſpōtanea volū tas nō coacta demonſtret. qm̄ nō ipioꝝ coactiōe. ſꝫ ſua ſpōte baiulās ſibi crucē exi/ uit. Itaqꝫ oblat⁹ ē. educt⁹ eſt ſꝫ q̄ voluit. ꝓpterea de latro nib⁹ parit cū dn̄o educt̄ꝫ nō d̄r. q̄ exiuerūt. qm̄ inuiti ad ſuppliciū trahebāt. Sꝫ Lu. ait. Ducebant aūt ⁊ alij duo neq̄ꝫ cū eo vt crucifigerētur. Ecce iplete ſūt ſcp̄ture. iple/ te et figure. Scp̄tura vtiqꝫ Eſa. c. ix. loq̄nt̄ꝫ d̄ puero ihu cui⁹ inq̄t iperiū ſup humerū ei⁹. Hinc Aug⁹. Principat⁹ xp̄i ē crux ei⁹. ꝓpt quam ſm apl'm d̄s exaltauit eū. Figu re q̄ꝫ. Nā vt dic̄ Hiero. Hic educit abel a fratre vt pima tur. h adeſt yſaac cū lignis ⁊ abraam cū ariete int vepres herēte. h adeſt Joſeph cū al tera tunica lita ſāguie. h ad/ eſt moyſes cū v̄ga ⁊ ſerpēte ſuſpēſo i ligno. h botrus in ligno portat⁹. ⁊c̄. Sꝫ nūc cō ſiderem⁹ q̄ntū i hac ductiōe

ac cruc̄ꝫ baiulatiōe increuit dolor ⁊ afflictio. qm̄ ei lignū iſtō reputabat ꝓphanū ⁊ im mūdū. mors q̄ꝫ cruc̄ꝫ igno/ minioſiſſima. Hic Deutro. xxj. d̄r Maledict⁹ oīs q̄ pen det in ligno. Null⁹ eoꝝ illud neduꝫ portare. ſꝫ nec tāgere volebat. iō dn̄o tāq̄ꝫ iā dam nato ip̄m impoſuerūt. et vt vehemēti⁹ ſecū educt̄ꝫ peior ac deſpectior videret. De q̄ Orige. Grādis iudeoꝝ ſeui cia. q̄ xp̄o dn̄o pōd⁹ ſue cru/ cis in hūer̄ꝫ poſuerūt. q̄d de nullo interficiēdo vnq̄ꝫ lege bat vt coact⁹ ſit portare ꝓprij ſupplicij ignominiā. ſꝫ nec d̄ latronib⁹ in q̄ꝝ medio tāq̄ꝫ eoꝝ princeps trahebat. Et btūs Anſ. Vide aīa mea in quit q̄uo p oīa vir iſte ⁊ ſter nitur. ſub crucis onere dor/ ſum curuare iubet ⁊ ſuīpſi⁹ portare ignominiam. O q̄ꝫ diſſilis ꝓceſſio illa ab ea qua cū palmaꝝ ramis ante dies quinqꝫ ſuſcept⁹ eſt. Tunc vt rex honorifice ac cum laudi bus eſt ſuſceptus. nūc vt la/ tro iniquiſſim⁹ cum contu/ melia eiectus. In die illa di gnus imperio p̄dicat. hodie morte turpiſſima ꝯdemnat In die illa via q̄ iturus erat

ad ſui gl'az veſtimēt̄ꝭ ꝛ viren
tibꝫ ramis ſternit̄. hodie ad
ↄfuſionis igm̄iniā nudat̄ ꝛ
aridi ligni patibulo onera/
tur. De q̄bꝫ btūs Ber. i ſer.
ð palmaꝝ ramis ita ait. Ut
amarioꝛ eſſet paſſio q̄ꝫ ꝓceſ/
ſio. ꝓceſſit ab eodē ꝑplo. ī eo/
dē loco. ipo tpe. pauciſſimis
diebꝫ īterpoſitꝭ. Primo cum
tanto triūpho ſuſceptꝰ. poſt
crucifixꝰ ē. O q̄ꝫ diſſimile eſt
Bn̄dictꝰ q̄ venit ī noīe dn̄i.
Oſanna ī excelſis. et Tolle
tolle crucifige eū. Oꝫ diſſil'e
rex iſrl'. et Nō hēmꝰ regē niſi
ceſarē. Oꝫ diſſil'es rami virē
tes. ꝛ crux. flores ꝛ ſpine. cui
ꝑus ꝓſternebāt̄ veſtimenta
aliena. ecce ſuis exuit̄. ꝛ mit/
tit̄ ſors ſup ea. Hec ille. Fue
rūt deniqꝫ alie ductōes dn̄i
ad Annam ſcꝫ Cayphā Pi
latū. ꝛ Herodē. ignominio/
ſe pariter ꝛ doloroſe. Colligi
mus em̄ ex ſerie euāgeliſtaꝝ
nouē vicibꝫ agnū māſuetiſſi
mum tāqꝫ latronē hincinde
ductū. Nouiſſime ṽo. i. deci
ma vice ad caluarie locum.
Primo ſtatim poſt captiōeꝫ
ductus eſt ad Annā. Joh.
xviij. Hinc ad Cayphā. ibi/
dem. Tertio ductꝰ eſt mane
ad ↄſilium. Lu. xx. Quarto
de ↄſilio iſto ad Pilatum in
p̄toriū. Math. xxvij. Quin/
to de Pilato ad Herodem.
Lu. xxiij. Sexto de Hero/
de reduxerunt alba veſte il/
luſum ad Pilatum. ibidem
Septimo milites duxerūt
eum intro in atrium Pilati
vbi eum flagellauerūt Joh.
xix. Octauo Pilatus addu
xit eū foras de p̄torio indu/
tum purpura ꝛ portantē co
ronam ſpineā. ibidē. Nono
regreſſum in p̄torium redu
xit foras Pilatꝰ ad locū qui
dr̄ licoſtratos vt accipet ini/
q̄ſſime ſn̄ie iudiciū Joh xix.
Decimo āt de iudicio cruce
oneratꝰ ducit̄ ad morteꝫ. vt
om̄es q̄ttuoꝛ dicūt. In qua
libet illaꝝ ductionū ſpecia/
les penas accepit. q̄s vt fi/
deles rep̄ſentent ſolēt hodie
tot viſitare eccl'as. Sed lō
ge ignominioſioꝛ et triſtioꝛ
fuit. ſ. decima iſta. In his ei
ductꝰ eſt ad iudicia diſcutiē/
dus. hac ṽo trahitur ad pa/
tibulū ſuſpendendus. Priꝰ
ad palatia iudicuꝫ. nunc ṽo
ad fetentem et horridū cal/
uarie locuꝫ. Tunc a ſuis di
ſcipulis derelictus. nunc ve
ro latronibꝫ ſociatus. ꝓprio
crucis patibulo aggrauat̄.

Ecce igminia maieſtati ſū/
me irrogata. Si dolorē qrꝭ
ecce ibat rex ſcłoꝝ. ꝓpiciatoꝛ
mūdi. dꝫ ⁊ hō. puto ligatus
groſſis funibꝫ collo ⁊ maībꝫ
Siq̇dē q̇ ligatū duxerīt in/
demnē qūo ſoluerēt iā dam
natū. maxie cum ligatio ma
nuū. mortꝭ ac dānatōis fuit
indiciū. Ligatꝰ ḡ grauiſſime
ibat ſub ligni pōdere p̄mētꝭ
ḡuitꝰ ⁊ icuruatꝰ O q̄ntꝭ dolo
ribꝫ laborabat innocēſ dn̄s
dū ſctiſſimas ⁊ vulneratas
ſcapulaſ groſſi ligni pōdera
p̄grauabāt. Credenduꝫ pie
omēꝫ ſcapulaꝝ cutē vſqꝫ ad
crude carnis reuelatōeꝫ de/
fricatā fuiſſe. ⁊ p̄oꝝ plagarū
vulnera aut inouata. aut in
vnū vulnꝰ nimia dilacerati/
one redacta. Siq̇dē crucis
lignū longū erat. vt hiſtorie
referūt. xv. pedū atqꝫ groſſū
i q̄ ꝑfecte ſtature vir pulcer/
rimꝰ exaltādꝰ erat. vt omniū
aſpectibꝫ cōfuſus appareret.
ſic ipe ait. Sic moiſes exal/
tauit ſerpētē i deſ̄to. ita exal
tari oportꝫ filiū hoīs Jo. iij.
Et iteꝝ. Ego ſi exaltatꝰ fue/
ro a t̄ra. oīa trahā ad meipꝫ
eiuſdē. xij. Et ita pōderoſuꝫ
ꝓpt̄ q̄d fatigatꝰ dn̄s. tantū ac
tā ḡue lignū portare. ſimplr

portare nō pot̄at. ſꝫ pꝰ ſe tra/
hebat. ꝑte vna ſcapulis alte
ra t̄re incūbēte. vn̄ factuꝫ eſt
ꝓpt̄ lapidū aſperitates et col
loſitatē t̄re ꝑ q̄s tractū ē ſuo
tremoē q̄ꝰ vulnerataſ dn̄i ſca
pulas ꝯtinuo ḡuiꝰ vulnera/
bat ac dolorē auxerat vehe/
mēter. Qđ vtiqꝫ facile is cō
ſiderabit cui in loco vlceris
geſtādū ſuppoit̄ pōdꝰ ḡue.
Nec crux illa ex naturali tm̄
pōdere ḡuabat. ſꝫ ſue ḡuita
ti aliud maius addebat̄ pō/
dus. Nam huic ligno ſuppo
ſita erāt vniuerſoꝝ pctā ho/
minū. ſic ait Petrꝰ. Peccata
nr̄a ipe pertulit in corꝑe ſuo
ſuꝑ lignū. ſ. Pe. ij. Tm̄ ḡ pō
derabat ſ̄m mētē bti Tho/
me in. iij. q. xlvj. ar. vj. q̄ntū ꝓ
oīm pctis delēdis ſ̄m regu
lam diuine iuſticie ſatis fuit
De q̄ etiaꝫ ſuꝑ dictū eſt. a. a.
Sic ꝯtinue creſcētibꝫ dolo
ribꝫ ſeui lictores ꝯtumelijs.
vt in euangelio Nicodemi le
gitur ad mortem dn̄i inno/
centiſſimā feſtinabant Dn̄o
āt ꝓpter noctꝭ p̄cedentꝭ labo
res duriſſimos in ſufferen/
dis plagis et cōtumelijs vſ/
qꝫ in hanc horam. quaſi ſex/
tam diei nimium fatigato. ⁊
ideo lēto paſſu pedetentim.

ſeq̃nti.idē funeſti milites nō
miſeratōis affectu.ſꝫ mortꝭ
auiditate ĩpulſi. Mat. appre
hēderūt q̃ndā hoīeꝫ cyrenē
ſem venientē de villa. nomie
Symonē. Mar. p̄reꝫ alexā
dri ꝛ ruffi diſcipuloꝝ chriſti
ſm Joh. Hūc angariauerūt
vt tolleret crucem eius. Lu.
Et impoſuerūt illi crucem
portare poſt iħm. Dupliciter
h intelligi poteſt. vel vt Ly.
ſentit poſt dicat poſteritatē
tp̄is. ita q̄ prius portauerit
crucē ſuā iħs q̄diu poterat.
poſt impoſita eſt Symoni.
ꝛ ita ſentit Beda ſup Mar.
Vł alio mō vt poſt dicat po
ſteritatē loci vł poſitōis. ita
q̄ xp̄s p̄ceſſerit portādo cru
cem in p̄te anteriore ꝛ Sy/
mon ſubſecutꝰ ſit. portando
eiuſdē crucis p̄tem poſteri/
orē. Et hūc intellectū videt̄
innuere v̄bū Lu. Impoſue
rūt ſibi portare cruceꝫ poſt
iħm. Et h clarius explicat
euāgeliū Nicodemi. vbi d̄r.
Hūc angariauerūt vt tolleret
crucē cū iħu. Nullꝰ itaq̄ꝫ eo/
rū ſm Aug. attēptabat cru/
cem baiulare. q̄r lignū dete/
ſtabile putabat̄. iō occurren
tē Symonē gētilē angaria/
uerūt. cyrene enī ciuitas eſt
libie. vt in actibꝰ ap̄loꝝ legit̄
forte p̄ſelitū factū. In quo ꝛ
dn̄m deſpexerūt q̄ſi indignū.
vt aliq̄s gētꝭ iudee ſibi auxi
liū p̄ſtaret. Luc. Seq̄bat̄ āt
eū turba multa p̄p̄li et mulie
rū q̄ plangebant ꝛ lamenta
bant̄ eum. Multa turba do
minū ſequebat̄ diuerſa mē
te ꝛ affectu. carnificū ſcꝫ que
eum p̄mebat. iudeoꝝ que ei
īuidebat. amicoꝝ. que anxie
lugebat. eorūq̄ꝫ q̄ ad viden/
dū ſpectaculū veniebāt. De
q̄ Beda ſup Lucā. Multa
inquit turba crucē dn̄i ſꝫ nō
vna eademq̄ꝫ mente ſeq̄bat̄.
Nam p̄lus q̄dem. vt cuius
mortē impetrauerat. moriē/
tem letus aſpiceret. Mulie
res vero. vt quē viuere deſi/
derabant. moriturum. mo/
rientem. et mortuū plorarēt
Non aūt ideo ſolus mulieꝝ
planctꝰ que eum ſequebant̄
inducit̄. q̄m numerꝰ innume
ratus etiā credentiū viroꝝ
cetus de eius erat paſſione
meſtiſſimus. ſed q̄r feminęꝰ
quaſi ꝯtemptibilior ſexus li
berius poterat preſentibꝰ ſa
cerdotum p̄ncipibꝰ et magi
ſtratibꝰ: quid ꝯ eos ſenſerit
oſtentare. Hec Beda. Nec
mirū ſi ad grāde ſpectaculū

mult⁹ ꝑl'us ꝯcurrerat. Sic
btūs Aug⁹. ſup Iohā. oml.
cxvij. ait dicēs. Ibat ad lo/
cū vbi erat crucifigēd⁹ ihūs
portās crucē ſuā. Grāde ſpe
ctaculū. ſꝫ ſi ſpectat īpietas
grande ludibrium. ſi pietas
grāde miſteriū. ſi ſpectat im
pietas grāde ignominie do
cumentū. ſi pietas grande fi
dei munimētū. ſi ſpectat im/
pietas ridet regē ꝓ virga re/
gni lignū ſibi portare ſuppli
cij. ſi pietas videt regē baiu/
lantē lignū ad ſemetipm̄ fi/
gendū q̄d fixur⁹ erat etiā in
frōtibꝫ regū. ī eo ſpnēd⁹ ocu/
lis ipioꝝ ī q̄ erāt gloriatura
corda ſctōꝝ. Dicturo enim
Paulo. Mihi abſit gloria/
ri niſi ī cruce dn̄i nr̄i ihū xp̄i
ipſam crucē ſuā ſuo geſtans
hūero cōmēdabat. ⁊ lucerne
arſure q̄ ſub modio ponen/
da nō erat candelabꝝ p̄ferre
bat. Hec Aug⁹. Verꝫ q̄ꝛ no
uit dn̄s q̄ ſūt ei⁹. p̄termiſſa
iā furētꝫ ꝑl'i turba. ad amā/
tes plāgenteſqꝫ ſe feīas ocu/
los ⁊ ora ꝯuertit. teſte Luc.
Conuerſus ad illas ihs̄ di/
xit. Filie hierl'm. nolite flere
ſup me. ſꝫ ſup voſipſas flete.
⁊ ſup filios vr̄os. Beat⁹ Leo
ſer. q̄ incipit Cū multꝫ. So
let inq̄t ſex⁹ infirmior etiā ꝓ
his q̄ morte ſunt digni ī la/
crimas cōmoueri. ⁊ dānato
rū exit⁹ ꝓ nate cōmunionis
ꝯſideratōe miſeri. Sꝫ iſtū
ſibi planctū dn̄s ihs̄ dedig/
nat impēdi. q̄ꝛ nō decet luc/
tus triumphū. nec lamenta
victoriā. ideo nō inq̄t dole/
re ī me filie hierl'm debeatꝫ.
ſꝫ ꝓ vobis plāgite. et ꝓ filijs
vr̄is lugendū ē. nō de ſalua/
tiōe credentiū. ſꝫ de impieta
te ꝑeuntiū. Ego crucem vo/
lēs patior. ⁊ mortē ī me quā
ſū ꝑemptur⁹ admitto. nolite
flere ꝓ mūdi redēptiōe mo/
rientē. quē in maieſtate p̄ris
videbitꝫ vindicantē. Hec il/
le. Et Beda ſup Lucā. Non
me inq̄t moriturū lamenta/
mini. cuius cita reſurrectio
mortē ſoluere poteſt. cuius
mors ⁊ omnē mortē ⁊ ipſius
mortꝫ deſtructura eſt aucto
rem. Sed voſipſas potius
veſtramqꝫ ꝓgeniem flete. et
ne mee ꝓ crucis vltione cum
perfidis temporali eternaqꝫ
morte damnemini. dignis
lacrimaꝝ fontibus abluite.
Et vnde gratius dulcius ⁊
vberius flere debeant magi
ſter ſedulus et blandus cō/
ſolator irrigat. Luc. Quia

ecce venient dies ĩn q̄bꝫ di/
cent. Beate ſteriles ⁊ vētres
que nō genuerunt .et vbera
que nō lactauerūt. Tunc in
cipient dicere montibus .ca
dite ſuꝑ nos .et collibꝫ ope/
rite nos. Beda. Dies ventu
re obſidionis et captiuitatꝫ
a romanis ſignificat .in qui
bus vt Joſephus refert .in/
ſiſtentibꝫ ſibi romanis iude
os cauernas certatim mon
tium colliumqꝫ petiſſe ſpelū
cas . ita vt ſeipſum teſtetur.
munitioꝛe deſtructe vꝛbis
loco latentem ſpelūca cum
quadraginta comitibꝫ. pꝛo/
ditum. inuentū . atqꝫ ab ho/
ſtibus captū. Lucas. Quia
ſi in viridi ligno hec faciunt
in arido quid fiet. Viride li
gnum ſeipſum . ſuoſqꝫ elec/
tos. aridum vero impios et
pctōꝛes ſignificat. Si ego
ip̄e inquit qui peccatū non
feci. qui lignum vite merito
appellatus. fructus gr̄e duo
denos per ſingulos menſes
affero. ſine igne paſſionis a
mundo non exeo. Quid pu
tas eis manere toꝛmēti. qui
fructibus vacui inſuꝑ ip̄m
vite lignum flammis dare
non timent. Si nunc ē tem
pus vt incipiat iudiciū a do

mo dei. Et omnes qui vo/
lunt pie viuere in chꝛiſto ꝑ/
ſecutionem patiuntur. quis
finis eoꝛū qui non credunt
euangelio dei. Hec Beda.
Sed furentes turbe miſe/
rabiliter dominū cruce one
ratum in latronum medio
trahentes. non ſine blaſphe
miīs. clamoꝛibus. armoꝛuꝫ
colliſionibus multimodis
iniuriaꝝ ſacrilegiīs. Mat/
theus. venerunt in locū cal/
uarie et dederunt ei vinum
mirratuꝫ bibere. Marcus.
cum felle mixtum . Et cum
guſtaſſet noluit bibere Bis
dederunt dulciſſimo domi
no potum amaritudinis .
Hic tanqꝫ fatigato ex itine/
re et laboꝛe . et ſecūdo . pen/
denti in cruce. et clamanti ſi
tio. de quo infuſus guſtauit
nō aūt bibit. idē dicit Mar
cus. et nō accepit. ſ. traicien/
do . Dominus loquitur ad
hieruſalem Hiere. ij. Ego te
plantaui vineā electā Quo/
modo ergo facta es mihi in
amaritudinem vitis aliene.
Amara vitis amaꝝ vinū fe/
cit. q̄d ꝓpinauit dn̄o. Fuit āt
vinū hoc amaricatum mir/
ra et felle. ideo dicit Math.
felle mixtū . Marcus vero

vinū mirratū. vł vtrūq3 po/
nit̃ ꝑ amaritudine. fel ſcʒ et
mirra vndecunq3 etiā factū
ſit amariſſimū. Lu. ibi cru/
cifixerẽt euʒ. Breuiſſime dñi
crucifixionē mō tacite euan/
geliſte parit̃ deſcribūt. tanq3
fidei plātatores teſtimoniū
ꝯtēti ſūt reddere ꝟitati. vt ḡ
tactū. a. b. Sʒ nos credētes
deuotiſſimo corde ⁊ lacriaꝝ
fōte exuberātes ītelligā⁹ qn
tas ꝑ nob̄ gaudiū angelorū
⁊ gl'a paterne ſubſtātie cōfu
ſiōes ⁊ penas in cruc̄ patit̃
affixiōe. Primū ḡ veſtib⁹ ſu/
is ſpoliat̃ ⁊ penit⁹ nudat̃. ita
vt nec nat̃e ſecreta celarētur
Neq3 eñ īpudētiſſimi cōce/
pti executores odij aliquam
ſacri corpis ptē velari ꝑmi/
ſiſſent. queʒ ꝯfuſibilit̃ velut
nouiſſimū viroꝝ oīb⁹ dehō
neſtare atq3 affligere auidiſ/
ſime ſatagebāt. Hinc Amb̄.
ſup Lu. ait. Vict⁹ ē adā q̄ ve
ſtimēta q̄ſiuit. vicit ille q̄ ve/
ſtimēta depoſuit. ⁊ tal' aſcen
dit quales nos auctore deo
nat̃a formauit. q̄liſ ī ꝑadiſo
hō ꝑm⁹ habitauerat. talis in
ꝑadiſū hō ſecund⁹ intrauit.
Hec Amb̄. Expoliauerūt āt
eū q̄ cūcta veſtit. q̄ decorē in
duit. ⁊ amict⁹ ē lumine ſic ve
ſtimēto. ī augmētū altiſſime
pauꝑtat̄. imēſi dolorꝭ ⁊ hor/
rēde ꝯfuſiōis. Quis ei dñs
ap'lo teſte. ij. Coꝛ. viij. cum
diues eſſʒ ꝓpt̄ nos pauꝑ fa/
ctus eſt. deſcēdēſq3 ab īenar
rabilib⁹ celi diuitijs veniēs
in mundū iſtas q̄leſcūq3 di
uitias hr̄e noluit. tñ matris
ꝟgīs ꝑ quā venit ac nutricij
Joſeph ꝓuiſiōes ⁊ miſteria
nō ſpreuit. nā ab eis paſt⁹ ē.
pānis amict⁹ ē. Quis etiā fi
lius hoīs nō hr̄et vbi caput
recliaret. ſʒ vſum p̄ſepiſ ī q̄d
decliauit eū mr̄. atq3 hoſpi/
tiū marie ⁊ marthe. ⁊ cenacu
lū grande nō reſpuit. hodie
aūt altiſſima pauꝑtate puni
tus. nō ꝑmittit̃ miſtrare mr̄.
ſʒ nec accedere. Pro cibo et
potu ſitiēti fel ⁊ mirra offert̃
oē etiā capitꝭ īclinatoriū tol
lit̃. ab oī tugurio. domo et ci
uitate eijcit̃. ſub diuo crucifi
git̃. nō pānis cuiuſcūq3 tegi
tur ſʒ veſtib⁹ ſuis ſpoliat⁹ nu
dat̃. Uere extrema ꝯficit̃ in
edia. cui nō ſolū reꝝ ꝓprietaſ
ademit̃. ſed om̄is etiā neceſ
ſarius rei vſus negat̃. Nūq3
talē pauperem legimus nec
Lazarum iſtum vlceroſum
cui ⁊ ſi defuerunt hūana ob
ſequia. ſed canes lingebant

eiꝰ vulnera. et ſi nõ dabãtur
aliẽa. nõ tñ ſua auferebanť
pãnoſa veſtimẽta. q̃ niſi pẽa/
lis ⁊ mľtũ penaľ dño fuiſſet
neq̃ꝗ dixiſſ; ꝑ ꝓphã; Recor
dare paupertatꝭ mee ⁊ trãſ/
greſſiõis. Sꝫ q̃ꝗtũ fuerat hꝭ
ſpoliatio doloroſa ⁊ ꝯtriſta/
tiua q̃s ſatꝭ poterit ꝯphẽde
re. dolorẽ ſiq̃dẽ intẽtiſſimũ
corpi. ⁊ triſticiã ĩtulit menti
Nã dũ veſtẽ carni ſctiſſime
ꝓximã. ⁊ vulneribꝫ flagello/
rũ iã ĩpactã ⁊ totã inherẽtẽ.
violẽť ⁊ feſtine tãq̃ꝫ ad mor/
tẽ dñi ꝓperãtes abrũperent.
oĩa vulnera innouarẽt. cum
ſanguĩe ſaniẽ fuderẽt. multo
crudeliꝰ. mľtoq̃ꝫ doloroſius
q̃ꝫ primis flagellorꝝ ictibꝫ af
flixerẽt. Quã penã ꝺ ꝯ̃guioribꝫ
xp̃i afflictiõibꝫ fuiſſe plerīq̃ꝫ
aſſeuerãt. q̃m experiẽtia teſte.
ſi lana modica aut pãniculꝰ
ĩ recẽti vulnere miſſa vulne/
ri coagulať. in eiꝰ violẽta ex/
tractõe lõge maior pẽa ĩmo
vix tolerabiľ ſentiť q̃ꝫ ĩ eiꝰ ꝓ/
ma afflictiõe. etiã ĩ nr̃a groſ/
ſa carne. Doloroſum q̃ꝫ ni/
mis fuit tenerrimo corpori
ſic denuo vulnerato. denuo
rubricato. et velut excoriato
frigoribꝫ vẽtꝭ ſoli nudum ex
ponere. ⁊ ita ab aeris q̃litati

bus immutari. q̃d vtiq̃ꝫ leſi
uum eẽt corpi ſano denuda
to. Cõtriſtabat q̃ꝫ intꝰ dilec
tiſſimũ dñm hꝭ ſui corpis de
nudatio corã oĩbꝫ amicis ⁊
inimicꝭ. ꝑ quã oĩs corporis
plage et deformitates pate/
bãt. vñ gaudebãt inimici fe
rali odio ſatiſfactũ. Sꝫ tri/
ſtabãť pľimũ amici. ſpecio/
ſũ. gľioſũq̃ꝫ corpꝰ tã innũerꝭ
vulneribꝫ crudeliſſime lace/
ratũ. Sꝫ mite cor dñi vtrũ
q̃ꝫ ꝯtriſtabat. ⁊ inimicorꝝ de
teſtabiľ exultatio. ⁊ aĩcorꝝ cõ
patiẽs ꝯtriſtatio Fuit deni
q̃ꝫ hꝭ denudatio horribiľ cõ/
fuſiõis. q̃m nõ niſi hoĩeſ tur
piſſimi ⁊ ſceleratiſſimi nudi
ſuſpẽdebanť. tectꝭ fortaſſis
tñ verẽdis. Sꝫ inocẽs dñs
totiꝰ honeſtatꝭ rex ⁊ amator
plꝰ cũctꝭ ſceleratꝭ ꝯfũdiť. cũ
in ꝓſpectu oĩm exaltãdꝰ pe/
nitꝰ denudať. vñ verecũdia
pluſq̃ꝫ dici pt̃ aĩa; ꝟgincam
cruciabat. Hic in p̃s. lxviij.
ait. Propť te ſuſtinui oppro
briũ ⁊ opuit ꝯfuſio faciẽ me
am. Et ſi cũ nudabať añ fla
gellatõ; nõ modice afflictꝰ ẽ
q̃nto magis nunc. q̃m mul/
tum intereſt inter illã ſpolia
tionẽ ⁊ priorem. Nã ibi exu
tus eſt et nudatus ĩ pretorio

corã pilato et ſuis miſtris. ħ
ꝑo corã oi ppl'o. Jbi nudat⁹
eſt flagellãd⁹. ħ crucifigẽd⁹.
iõ ibi exuit reinduẽd⁹. ħ ꝑo
nudat veſtib⁹ ſpoliãd⁹. nam
vt infra dicet lictores veſtes
dñicas inter ſe diuidebant.
Sed qm̃ veſtes exuere nõ
poterãt trahẽdo ꝑ caput ni/
ſi coronã ſpineã deponerẽt.
videt ꝓbabile ꝙ totiẽs coro
nã ipſaȝ hãc capiti impſſam
extrahentes depoſuerint ꝛ
iteꝝ coronauerint. quotiẽs
dñm poſt coronatõem veſti
bus ſpoliarũt. q̃d ad minus
ter factũ ex p̃miſſis ꝯſtat. ſcȝ
poſt ſniãȝ datã añ ſecundaȝ
flagellatõeȝ. Jtẽ añ eductio
nẽ ad locũ caluarie. vbi exu
erũt eũ purpura et reindue/
rũt eũ veſtimẽtꝭ ſuis. Et ter
tio ħ ꝓuſq̃ȝ cruci affigerent.
Sed meditet ħ aĩa deuota
q̃nto dolore ſpine veneran/
dũ caput trãſfigẽtes totiẽs
extracte vl' ꝓora vulnera in/
nouarũt. aut noua ꝓoribus
addidert. Scim⁹ em̃ ꝙ ma/
gis doloroſũ eſt pati extrac
tionẽ teli q̃ȝ ꝓmã vulnerꝭ in/
flictõeȝ. Veꝝ mitiſſime ieſu
caput tuũ plenũ eſt rore. ſed
ſãguineo. ꝛ cincinni tui gut/
tis noctiũ. afflictõib⁹. ſ. nr̃oꝝ
pctõꝝ. vt dr Canti. v. ca. Au
dato itaq̧ doloroſiſſime vni
uerſitatꝭ dño in maioris tri
ſticie augmentũ. in eius ocu
lis crux aptat. ara in q̃ imo/
lãdus agnus Jeſus erat ꝓ
vniuerſo mundo preparat.
q̃ vt Nico. de ly. ſuꝑ pſal. xxi.
ait Prius ꝑforabat accepta
corꝑis mẽſura. nõ ſine bra/
chioꝝ violenta diſtenſione.
vnde poterat dicere. q̃d ho/
die canit eccl'a Popule me⁹
q̃d feci tibi. aut in q̃ ꝯtriſta/
ui te. quia eduxi te de terra
egipti. traduxi ꝑ deſertuȝ q̃/
draginta ãnis. ꝛ mãna ciba/
ui te. ꝛ induxi in terraȝ ſatis
optimaȝ. Quid vltra facere
debui tibi ꝛ nõ feci. Ego q̃p
pe plãtaui te vineã meã ſpe/
cioſiſſimam. ꝛ tu facta es ni/
mis amara. Aceto nãq̧ mix
to cũ felle ſitim meã potaſti.
atq̧ ſaluatori tuo crucẽ pa/
raſti. Parata ac ꝑforata cru
ce vt videt ſentire Hiero. et
in q̃dã orõne Jnnocentius
papa. Ter nudatus domi/
nus impetuoſe dorſotenus
ꝓijcit. ac man⁹ ꝓma que ſini/
ſtra fuiſſe videt ſm Hiero.
ꝑ mediũ neruoꝝ groſſo cla/
uo ferreo crebris malleorũ
ictib⁹ ꝑforata. cruci crudeli/

ter affigit impulſo clauo vſ/
q; ad caput crucis ligno vt
man⁹ ſacratiſſima ictib⁹ di/
latata violētia claui et ictuū
ſm aliquā ꝑtē forami cruciſ
ē nifixa. Scḋa ꝓo man⁹ cū i
figēda foramini ꝑus in cru
ce forato. cruci applicaret. at
tingere nō potuit. ꝛ ꝓpt ner/
uoꝝ ꝯtractōꝫ ꝛ foraminum
improportionataꝫ diſtanti/
am alligata funib⁹ violētiſſi
me eſt extenſa. non puto ſine
magno corꝑis cōpagumq;
fragore donec foramē attin
geret. ꝛ ſic ꝑma crudeliter ꝑ
forata cruci clauo ſimiliter
ferreo infigeret. puto ꝙ ne/
ceſſariū fuerit et ꝑmā manū
funib⁹ ad oppoſitaꝫ poſitio/
nis differentiā trahēdo te/
nere. ne violentie tractōis ſe
cunde man⁹ cedens diſciſſo
vulnere ac clauo ſolueretur
Sic maib⁹ illis q̄ celū crea/
uert. terrāq; pugillo ꝯtinēt
maib⁹ vtiq; oīpotētib⁹ clauа
tis. ſiṁi crudelitate pedes q̄/
rū ſcabellū eſt terra p⁹ cru/
delem tractōeꝫ in locis ſenſi/
biliorib⁹ ꝑforati cruci dolo/
roſiſſime affigunt. veꝝ vtrū
vno an duob⁹ clauis. certuꝫ
nō eſt. vult btūs Anſelm⁹ ꝙ
vno tm̄ clauo, ſiq̄dem credē

dum eſt ꝙ in oīb⁹ penis in/
ſatiabilis odij rabies q̄cq̄d
penali⁹ excogitare poterat.
egit. ſꝫ penali⁹ fore dinoſcit.
duos pedes cancellatos cō
figi clauo vno. ꝛ ꝓpter maio
rem ꝑcuſſionis violentiam.
et ꝓpter ſuperioris pedis la/
tiorem vulneratōem. ꝛ ꝓpter
vtriuſq; duriorem ꝯfractio
nem. quoniā ſic cancellatos
pedes appodiamento nullo
ſuppoſito vſq; ad plantaruꝫ
rectificationeꝫ crucis ſtipiti
conclauarunt. Putandum
quoq; dominum pudicicie
auctorem cum dorſotenus
cruci ſupiect⁹ eſſet nature ſe/
creta celando pedes cancel
laſſe. carnifices quoq; ſic cā/
cellatos confodiſſe. Hac er
go inhūana ꝯfixione actū ē.
vt corpus domini ita atro/
citer tenderet vt omēs ner/
ui iuncture ꝛ oſſa numerari
poſſent. ſicq; impletum hoc
pſal. xxi. Foderunt manus
meas et pedes meos. dinu/
merauerunt oīa oſſa mea
id eſt. dinumerabilia fecerūt.
Ubi ſm Auguſtinuꝫ ad lit/
teram deſcribitur extenſio
corꝑis xp̄i. Hec autem rigi/
da tēſio tenerrimi ꝛ vulnera
ti corꝑis doloroſiſſima fuit

q̄ nedū ad vulnerꝝ flagellꝫ in
flictorꝝ recētia ptīget. ſꝫ etiā
ad neruorꝝ nimiā pductōez.
diuiſioneq̄ꝫ ꝯpagū ꝛ medul
larꝝ. vñ legit̃. Cū q̇dā reuela
tiōe q̄dā int̃rogaſſet a dño.
q̇d ī oibꝫ q̄ p nob̄ paſſus eſt
magis doluiſſꝫ. Rñdit. qꝛ in
cruce extēſus fui. ita qꝛ oīa
mēbra mea nūerari poterāt
ꝛ q̇cunq̄ꝫ p illo dolore mihi
grās egerit. ita g̃tū obſeq̇uꝫ
mihi p̄ſtabit ac ſi oīa vulne/
ra vnguēto ſuauiſſimo deli
niret. Hic ꝯpatiēs canit ec/
cleſia. Et rigor lenteſcat ille
quē dedit natiuitaſ vt ſupni
mēbra regꝭ miti tendas ſti/
pite. Ecce tēſa ē cythara da/
uid in q̄ nedū dauid. ſꝫ oēs
pphe dulciter cecinere. ſic ait
Pe. Actuū. iij. De⁹ q̇ pnūcia
uit p os oīm pphaꝝ pati xp̄ꝫ
ſuū. ſic ipleuit. Sꝫ ꝛ ver⁹ da
uid nr̃ manu fortꝭ. ipe q̇ di/
re tenſus ē nō tacuit. ſꝫ dul/
ces et ſaluberrimos reddi/
dit ſanos ſpm̄ malū fugātes
ꝛ recreātes oēs deſpata īfir
mitate laborātes. Ecce īma
culat⁹ agn⁹ in nll̃o oblatrās
nec os ſuū aperiēs ad occi/
ſionē duct⁹. in crucꝭ ara īmo
landus duriſſime alligat̃. li/
gatum olim ꝛ hodie legim⁹

ſꝫ duriora ſunt h̄ vincl̃a. Li
gat⁹ ē pmo cū obediētia pa/
tris exinaniret ſemetipſum
formā ſerui accipiens ſacco
carnis nr̃e hodie cōſciſſo ſe
circūcingēs ac deitatē occu/
lens. Ligat⁹ eſt ſcđo ꝟginali
vtero. De q̄ Gre. Quia quē
celi cape nō poterāt tuo gre
mio ꝯtuliſti. Ligat̃ tertio fa
ſcia in p̄ſepio. de q̄ hodie ca
nit̃. Vagit īfans int̃ arta cō
dit⁹ p̄ſepia mēbra pānis in
uoluta ꝟgo mr̃ alligat. ꝛ pe/
des man⁹q̄ꝫ crura ſtricta cī/
git faſcia. Ligat̃ q̄rto funibꝫ
dū capet̃ in orto. vbi vt Jo.
ait. tenuerūt eum ꝛ ligauert̃
euꝫ ꝛ adduxert̃ eū ad Annā
pmū. ſicq̄ꝫ ligatū duxerūt ad
Cayphā. atq̄ꝫ de h̄ ad Pila/
tū. Ligat̃ q̇nto ad ſtatuā fla
gellādus. lꝫ ip̄a flagella que
corp⁹ ei⁹ cingēdo circuibant
nō incōgrue poſſint vincl̃a
appellari. Ligat̃ ſexto ſpinea
corona caput bñdictum cir
cūplectēs. et ſpinaꝝ aculeis
elicito ſanguine ꝯtrahente.
Immitia fuere hec vincula
neq̄ꝫ ei qui ſolus liber eſt de
bita. ſed horribiliora fue/
runt iſta ferrea quibus nūc
multo fortius multoq̄ꝫ fero
cius crucꝭ patibulo ē affix⁹

que nō ſolū manuū pedūq̄
ꝯpagē diuiſere .ſed etiaȝ pu
riſſimā illā aīaȝ ab hoſpitio
ſui corꝑis mūdiſſimo ſepa/
rēt. Dixerat olim Alexāder
regulꝰ hꝰ t̄re cū ꝑcuſſus ha/
mata ſagitta petet̄ vt ſe liga
ri ꝑmittet̄ donec excideret̄.
qꝛ leuiſſimo motu mortem
poſſet icurrere. nō decet in/
q̄t vinciri regē cuȝ libera ſit
regis ⁊ ſꝑ ſalua ptās. O rex
regū et d̄s deoꝝ dulciſſime
ihu q̄ꝫtuȝ libtati ac potentie
tue hodie derogatuȝ ē. cū ꝑ
tot nexꝰ ⁊ dura vincl'a ligarꝫ
q̄ ſolꝰ liber es. ſolꝰ ligādi atȝ
ſoluēdi hēs ptātēȝ. ſȝ ꝑpt̄ mi
ſericordiā tuā ligarꝫ. vt nos
a miſerijs nr̄is faceres ab/
ſolutos. Honor ⁊ gl'a ſit vin
culis tuis optīe dn̄e ihu. q̄
nr̄a tā potēter vincula diru
perūt. Crucifixiōe itaq̄ f̄cā
in cruce iacēti in t̄ra crux il/
la erigit̄ ac dn̄s ab oīb⁹ vidē
dus i cruce nō ſine clamore
ml'to ac deriſione afflicto et
ſuꝑaddēte afflictiōeȝ eleuat̄
atq̄ i rupē ꝓ pede crucꝫ reci
piēdo cauatā tam imite cuȝ
impetu deponit̄ vt oīa viſce
ra expāſi in cruce dn̄i treme
rēt. manuū pedūq̄ vulnera
clauoꝝ groſſitudīe ꝑius ob/
ſtructa laxata ſint ⁊ amplia/
ta. cooꝑante corꝑis perfecti
pōdere. vn̄ erupit fōs ꝑadi/
ſi. fons ſāguis xp̄i d̄ loco vo
luptatꝫ. corꝑe. ſ. dn̄i ꝑ q̄ttuor
ꝑtes diuiſus. manuūȝ. ſ. pe/
dumq̄ foſſuras ⁊ copioſiſſi
me affluēs irrigauit vniuer
ſā terrā. pctā oīm abluendo
Hinc canit̄ in hymno. Cla/
uis mite corpꝰ ꝑforat̄ ſāguiſ
vnda ꝓfluit. t̄ra. pōtꝰ. aſtra.
mūdꝰ q̄ lauāt̄ flumīe. Et hāc
forte crucifixionē dn̄i in cru
ce humi ꝓſtrata atq̄ exalta/
tionē repn̄tat hodie eccl'ia i
eo q̄ crux deoſculāda ꝑmo
iacet appodiata i t̄ra. deinde
leuat̄ atȝ ꝑplo oñdit̄ ſm mo
rē q̄rūdā eccl'iaꝝ. De ſitu āt
corꝑis i cruce ⁊ q̄d ſacratiſſi
mi corꝑis poſitio regal' in ſe
tipi ꝯtineat. Seduliꝰ in pa/
ſcali carmīe pulcre v̄ſib⁹ di/
xit. Ne ve q̄s ignoret ſpeciē
crucꝫ eſſe colēdā. Que dn̄m
portauit. ouās rōne potenti
Quattuor i plagas q̄drati
colligit orbis. Splēdidus
auctorꝫ de v̄tice fulget eous
Occiduo ſacro labūt̄ ſidere
plantectū dextra tenet. me/
diū leua erigit axem. Cūcta
q̄ de mēbris viuit nat̄a cre/
antis. Et cruce complexum

xp̃s regit vndiq̃ꝫ mũdũ. Ex
q̇bꝫ clare xp̃m capitis faciē
ad orientē ꝟtiſſe. plãtas pe/
dis ꝛ dorſum ad occidētem
dextrã ad meridiē. ſiniſtraꝫ
ꝟo ad ſeptētriõeꝫ. q̃ ſitu etiã
nr̃os mortuos in ſepulcris
collocã⁹. ſpantes qꝛ ꝯfigura
bunt̃ ꝛ ī gñali r̃ſurrecõe ꝑ ꝟ/
tutē cruc̃ꝫ. cui ſitualit̃ ꝯfigu
rant̃ in ſepulcr̃ꝫ. Nõ ãt dñm
ſolũ crucifixer̃t. ſꝫ Lu. et la/
trones. vnũ a dextr̃ꝫ ꝛ aliuꝫ
a ſiniſtr̃ꝫ. Jo. hinc ꝛ hĩc. me/
diũ ãt ihm. Mar. Et ipleta
ē ſcꝑtura q̃ dic̃. Et cũ iniq̇s
deputat⁹ ē. Aſſociãt̃ hicinde
latrones innocētiſſimo dño
vt mors ei⁹ ſic infamaret̃ et
ex oĩm ꝑte turpiſſima appa/
reret. Impleuerũt eĩm q̊d d̄
eis ſcꝑtũ eſt Sap. ij. Mor/
te turpiſſima ꝯdẽnem⁹ eum
Fuit eĩm mors turpiſſima ꝛ
ꝓpter turpitudinē loci. qꝛ fo/
ris portã in loco dãnatoꝝ ĩ/
ter cadauera ꝛ oſſa īterfecto
rũ. ꝛ ꝓpt̃ corꝑis nuditatē oĩ/
bus ꝯtuēdã. ꝛ ꝓpt̃ tꝑis feſti/
uitatē. fuit eĩm paraſceue pa
ſce in q̃ nõ niſi ſceleratiſſimi
q̊ꝝ mors dilatõeꝫ nõ patie/
bat̃ dãnari ſolēt et ꝓpt̃ gen⁹
mort̃ꝫ. qꝛ crucifixio nõ ſolũ
doloroſiſſima. ſꝫ ꝛ d̄ſpectiſſi
ma fuit. vt ſ̄ dictũ ē. ꝛ ꝓpt̃ ſo
cietat̃ꝫ vilitatē. latronũ. ſ. in
q̊ꝝ medio eſt ſuſpēſus. vt ſic
coꝝ ꝑnceps ab aduenis pu
taret̃. Hic ait Cryſ̃. oml̃. xij.
Parit̃ crucifigũt latrões nõ
tãq̃ꝫ īimici latronũ. ꝑticipes
eĩm erãt ſceleris coꝝ. nã Pi
lato dicēte. quē vult̃ꝫ vob̃ di
mitti ꝛc̃. Latrões latronē pe
tierũt. dñm ãt crucifixer̃t. iõ
ãt cũ dño latrones crucifi/
gũt vt paſſionē macularent
et infamarēt dñm q̄ nõ ſine
cã crucifix⁹ ſit. Hec Chryſ̃.
Ecce dilectiſſimi maledic/
tos et ſeuiſſimos canes q̇bꝫ
nihil ſat̃ꝫ eſſe potat ī filij dei
ꝑſecutiõe. ſatiari nõ poterãt
oĩm reꝝ ablatõe. nudum ſu
ſpēdētes. felle potãtes. recli/
natoriũ capit̃ꝫ negãtes. cor/
poris horribili diſtentõe ac
vulneꝝ ꝯſciſſiõe. ſãguis mƚ/
tiplici effuſione. niſi vt famã
ac nomē bonũ oĩmode ma/
cularēt ac tollerēt. iõ ꝑmum
cũ armis tãq̃ꝫ latronē ꝯpre
hēderũt. tãq̃ꝫ malefactorē et
ſuo ſcelere dãnatũ ligauer̃t.
tãq̃ꝫ publicũ ꝛ euidētiſſimũ
nequã accuſare corã Pilato
nõ recuſar̃t dicētes. Si nõ
eſſꝫ h̃ malefactor. tãq̃ꝫ indig
niſſimũ irriſerũt ꝯſpuerũt.

blaſphemāuerūt. Barrabā
latronē ſibi ptulerūt.crucis
patibulū ꝓꝛiꝰ ſcapulis im
poſuerūt.⁊ latronē mētiendo
ī loco deſpecto tp̄e ſacro co/
rā hoīm mltitudīe nudū ſu
ſpēderūt. H ⁊ alia mlta agētes
vt ſuppreſſa boni noīs opio/
ne et fama ſceleratiſſimū oī/
bꝰ ↄꝓbarēt. Heu q̄ꝫtū hec
diffamia ↄtriſtabat innocē/
tiſſimū coꝛ dn̄i. H eſtiare po/
terit q̄ eiꝰ dignitateꝫ coḡſcit.
Si em̄ ꝑ fama ſua defendē
da.etiā hoīes pctōres vitaꝫ
exponūt.atꝫ crudelr iudicat
q̄ famaꝫ negligit.idcirco bo/
nis ⁊ dignis nihil amariꝰ le
ſiōe fame.neceſſe ē lōge ma/
gꝫ triſtatū de ſua īfamia fuiſ
ſe dn̄m q̄ꝫ quēcūq̄ꝫ moꝛtaleꝫ
purꝫ hoīeꝫ.⁊ qꝛ oīm digniſſi
mꝰ.⁊ qꝛ mltꝫ ſimplicibꝰ ſcan
dalū ītulit ac ↄuerſiōis tar/
ditatē p̄ntibꝰ ⁊ futurꝫ.maxie
āt ex eo qꝛ oīs īfamās blaſ/
phemia xp̄o irrogata redū/
dabat ī vilipendiū p̄ris. ſic̄
ip̄e ait. Qui me ſp̄nit ſpernit
eū q̄ me miſit. Lu.x. Sꝫ pa
tris gl'aꝫ ⁊ honoꝛē ſūme de/
ſiderauit.iō eiꝰ inhonoꝛatio
ſūme ip̄m ↄtriſtabat.ꝓpt q̄d
freq̄nt iudeos ꝑ ſua dehone
ſtatōe arguebat.vt pꝫ ex̄.de/

cūrſu euāgeliſtaꝝ. Sꝫ licet
ſuppꝛimere oī ſtudio nomen
⁊ famā dn̄i molirent iudei.
mētita tn̄ eſt iniq̄tas ſibi. Et
vn̄ āpliꝰ cū infamabāt inde
āpliꝰ gloꝛificatꝰ ē.dicēte pau
lo. Propter h.ſ.crucis igno
miniā exaltauit eū d̄s et de/
dit illi nomē qd̄ ē ſup omne
nomē ⁊c̄. Phil.ij. Nō lꝫ p̄n/
cipalr ī irrogatiōe factū ē.tn̄
nec hodie ſine gl'ia p̄ris fuit
dū miraculr mltꝫ eū clarifica
uit. Nā ⁊ locꝰ ipſe ↄtremuit.
poꝛtare dn̄m nō ſuſtinens.
ſol radios retraxit.nuditatē
coꝛp̄is videri nō ꝑmittens.
moꝛs dn̄i monumēta ap̄uit.
et latro dn̄m publice ↄfitēs
ab eo veniā obtinuit atq̄ꝫ re/
gnū. Eya o nūc deuota aīa
atꝫ ſctā hꝰ īmaculati agni ſā
guīe tīcta ⁊ redēpta ne fati/
gerꝫ nūc aſſiſtere nulla pēaꝝ
fatigatōe vincibili ſpōſo tuo
leua coꝛdis oclos et ſuſpice
qm̄ exaltatꝰ eſt a t̄ra in q̄ vbi
caput reclīaret nō īuēit dn̄s
d̄s tuus creatoꝛ tuus.redē
ptoꝛ tuꝰ.amatoꝛ tuꝰ.īnocēs
eterni p̄ris filiꝰ. Spectacu/
lum factꝰ ē angelis.mundo
et hominibus. Angelis qui
dem admiratōis magne nō
ↄp̄hendentibꝰ tantā filij dei

iniuriā.vt ſm Eſa.vaticiniū
admirādo q̄rerēt. Quis eſt
iſte q̄ vēit de edom tīctꝭ veſti
bꝰ de boſra.ꝛ cet̃a q̄ ſequunt̃
eiuſdē.lxiij. Mūdo ꝟo tāq̄
ꝓdigiū ꝛ cōmotio capitis in
ꝑplīs tāq̄ purgamētū mūdi
et oīm peripſima .ſed hoīb9
pijs ſtat mediatoꝛ eoꝝ in cō
ſpectu pr̄is ſui in ꝯfractōne
vt auertat irā eiꝰ ne diſꝑdat
eos. Vere ſtat ī ꝯfractōe.q̄3/
uis em̄ toto coꝛꝑe ꝯfractus
tn̄ nō cadit mēte.ſtat ꝯſtāter
in ꝑſeuerantia bone volūta
tis. Vide qūo extēdit manꝰ
ſuas vt trahat oīa ad ſeipm̄.
caue ne ſponte tua elabaris
volūtate.ne ab eo auertarꝭ
Nam h̄ eſt o aīa ſpōſus tuꝰ
candidus ꝛ rubicūdꝰ. candi
dus ꝑ innocentiā.rubicūdꝰ
ꝑ ſanguīs ſui purpurā. Vi/
de et ꝯſidera an tunica ſpō/
ſi tui ſit an nō. Ecce fera peſ
ſima rabies leonina plebs
iudaica deuoꝛauit illū moꝛ
te turpiſſima ꝑiter ꝛ acerri/
ma ꝯdēnauit filiū ſuū frēm
tuū.ſponſum tuū . Attende
qūo aplo teſte ad Gala .iij.
Pꝛo nob̄ maledictꝰ factꝰ eſt
nudus pendēs in ligno int̃
maledictos omnium patēs
blaſphemijs ꝛ maledictꝭ. vt
nos a maledictōe ꝑpetua li/
beraret . Circūſpice trāſiēs
ꝑ vias . dies antiq̄s memo/
rare.p̄ſentes attende.ꝛ vide
ſi eſt doloꝛ ſilīs ſic doloꝛ me
us. Dixerat in ethicis olim
gentilis ille Areſtotiles . ꝙ
omniū terribiliū terribiliſſi
mū eſt moꝛs.ſ3 ecce h̄ pena3
moꝛte amarioꝛē niſi ꝙ ipſa
pena moꝛs eſt ꝓducta. Ido
aplus ꝯmēdās dn̄i obediē/
tiā ad Phil. Et factꝰ eſt in q̄t
obediens vſq̄3 ad moꝛtem.
moꝛtē āt crucꝭ.paꝝ dixit.vſ/
q̄3 ad moꝛtem . niſi adderet
moꝛtem āt crucꝭ.q̄ moꝛte ni
hil peius fuit ſm Aug.inter
oīa genera moꝛtiū.qꝛ ibi do
loꝛes acerrimi exaggerātur
ꝛ cruciatꝰ. ꝓpt̃ q̄ꝝ finitiōem
etiā moꝛs ipa dulcꝭ apparet.
Non em̄ crucifigi occidi fu/
it.ſed in moꝛtꝭ doloꝛib9 diu/
tius viuere et in ꝓductioꝛe
cruciatu ſemper moꝛi. Heu
heu q̄ntꝰ doloꝛꝭ cruciatꝰ nu/
di extēti ac vulnerati coꝛꝑis
tenerrimi ſꝑ ꝓ maledicte ple
bis ſalute multiplicib9 labo
rib9 fatigari O q̄3 pꝛofunda
amaraq̄3 vulnera benedicta
ru3 manuū crudeliter ligno
cōfixarū.q̄ compeditos ſol/
uere.eliſos erigere.ſuiſq̄3 at

tactib⁹ vniuerſas infirmita/
tes ſolebāt curare. O q̄ ito
lerabil' pedū trāſfoſſio. q̄ ad
ſuoꝝ crucifixoꝝ iudaice ſcȝ
gēt ſalutē ꝛ pacē ſꝑ directe
fuere. O q̄ triſte ac reclinatū
caput mille ſpinaꝝ pūcturꝭ
pforatū. facieſq̄ pallēs liuo
re ꝛ ſanguie obducta imun/
dis q̄ȝ beſtiaꝝ ſputꝭ ſordida
ta. alapis tumida. vellicatōe
q̄ turpit' exarata. q̄ pupillos
ꝛ viduas ꝛ miſeros ſꝑ cōſo/
labat'. Deſiderabāt ſꝑ hanc
facieȝ videre famuli dei. Nā
et Moyſes ait. Si inueni
grāȝ in ꝯſpectu tuo oſtende
mihi faciē tuā. Regius ꝓpha
Oſtēde nob̄ faciē tuā et ſal/
ui erim⁹. Et in canticꝭ. Oſtē
de michi faciē tuā. qꝛ facies
tua decora. ecce aſcendit ho
die o aīa in altū. vt ab omni
bus facies deſiderata vide/
ret'. iclinauit eā vt caute ꝯſpi
ceret'. Eya q̄s nō videat q̄s
h̄ gemit⁹ lacrimaſq̄ ꝯtineat
qm̄ ſic piū ē gaudere pio ie/
ſu. ita piū ē flere lacrimanteȝ
ihm̄. ad h̄ o ſunamitis intue
re. ꝛ lege libꝝ hūc corā ocul'
tuis expanſum in quo et ſi
ab eterno pꝛ̄ omia viuis in/
ſcꝓſit elemētꝭ ſc̄m illō Joh.
Qđ factū eſt in ipo vita erat

tū hodie i carne ſcpt⁹ interi⁹
q̄dem triſticia ꝛ dolorib⁹. fo
ris aūt ſtilo ferreo atrociſſi/
mis vulnerib⁹. lrīs nedū vi/
ſibilib⁹ ſȝ etiam palpabilib⁹
tam groſſis q̄ indelibilib⁹.
ſic ꝑ Eſa. ꝑdixit. Nūqđ mu/
lier pt obliuiſci infantē ſuū
vt nō miſereat' filio vteri ſui
et ſi illa oblita fuerit. ego tñ
nō obliuiſcar tui. Ecce i ma
nib⁹ meis deſcꝓſi te. Hic eſt
liber quē Ezechiel vidit in/
tus ꝛ forꝭ ſcꝓtū. in q̄ ſcriptū
aſſerit lamētū. carmen. ꝛ ve.
Ve int⁹. lamētū forꝭ. lamen
tat⁹ eīm eſt nedū oculis fun/
dens lacrimas. ſed etiā toto
corꝑe ſāguieas guttas. ſȝ q̄/
lia crimīa. nā ꝛ de ipo pſalle
bāt q̄ bibebāt vinū puto q̄a
int⁹ cantauit corde grās pr̄i
ꝓ ꝑditi hoīs liberatiōe. forꝭ
ꝓtulit oreꝰba intrīſeci dolo
ris. q̄ ita dolorē declarabāt
vt nō min⁹ plena ſalute occu
lētiora ſacramēta pijs auri/
bus explicabant. Sȝ ad no
ſtrū ꝓpoſitū dūtaxat tracte/
mus inq̄ntum dolorem in/
timū expſſere. Audiā⁹ itaq̄
ꝑmam elegiaci carminis ſui
clauſulā quā de cruce plen⁹
cruciatu modulauit Lu. Pr̄
inq̄t dimitte illis. non enim

ſciũt q̇d faciũt. Dolēt patiē
tes ide ăpliꝰ lamētari vñ plꝰ
acerbiꝰ ve dolēt. ita ṗmũ pa
tiēt ſ dñi ℞bũ ītēſioꝛ aī eiꝰ tri
ſticia edidit atꝫ doloꝛ. hic ei
magꝭ patiꝫ ꝑ cuiꝰ ablatōe ṗ/
mũ ōpcaꝫ. Nouit ꝗꝫtũ pater
nã maieſtatē offēdũt pctã i/
pioꝝ. q̄ diuia offēſa qm̄ plꝰ
cũctꝭ diſplicuit. oibꝫ coꝛꝑali
bꝰ pēis plꝰ afflixit. ō q̇ s̄. p. q. r
mlťa ſũt poſita. Et ꝗuis ꝑ
oim pctis nimis doluit. ma
xime tñ ꝑ maxis. Maximũ
aũt pctm̄ fuit crucifixio filij
dei. Nã ſic vult. b. Anſ. li. ij.
Cur ds hō. c. xiiij. Minima
leſio illiꝰ ꝑſone peioꝛ fuit ꝗꝫ
pctm̄ oim hoim ſit malũ. Et
itex. Ad violētã ereptiōem
vite coꝛꝑalʼ hoīs xp̄i nlťa im
mēſitas vlʼ multitudo pctō/
rũ extra ꝑſonã dei cōꝑari p̄t
Nimiũ itaqꝫ de pctō ſuoꝛũ
crucifixoꝝ triſtabaꝫ ꝑ q̄nto
ꝑ h̄ ḡuiſſime maieſtas offen
debaꝫ dī. Et qꝛ pctã nō p̄nt
deleri niſi ꝑ deũ remittētem
culpã ſiue offenſã. iō oꝛat vt
ceſſet diuia offenſa ꝑ remiſſi
onē pctōꝝ dicēs Pr̄ dimit/
te illʼ. ꝛc̄. Nec fruſtra oꝛauit.
qm̄ q̄ oꝛauit efficaciꝫ ipetra/
uit. ſic ait Leo ſer. q̇ incipit.
Deſiderata nob. De bꝰ oꝛō/
nis potētia fuit vt ṗdicatiō
Petri apl̄i ex his q̇ dixerũt.
Sangnis eius ſuper nos ꝛ
ſuper filios noſtros. multo
rũ ad pniaꝫ coꝛda ꝯuerteꝫ. ꝛ
vna die baptizarēꝫ fere tria
milia iudeoꝛuꝫ. fieretqꝫ oim
coꝛ vnũ ꝛ aīa vna. paratoꝛũ
ꝑ eo moꝛi quē popoſcerant
crucifigi. Sꝫ qō nō ſolũ do
loꝛis iterni ſꝫ ꝛ amoꝛꝭ inau/
diti ac benignitatis fuit ac
doctrine alij ſmoni ꝛ tꝑi re/
ſeruãdũ eſt. atqꝫ ad ceťa ꝓce
dēdũ. Jo. Scp̄ſit aũt ꝛ Pi
latus titulũ cauſe eiꝰ ꝛ poſu/
it ſuꝑ crucē ſuꝑ caput eius.
Jo. Erat ãt ſcp̄tũ. Matth.
Hic eſt ih̄s nazarenꝰ rex iu/
deoꝝ. Jo. Hũc ḡ titulũ mlʼ/
ti legerẽt iudeoꝝ. qꝛ ꝓpe erat
ciuitateꝫ locꝰ vbi crucifixus
erat. ꝛ erat ſcriptũ hebꝛayce
grece ꝛ latine. Dicebãt ḡ pi/
lato pōtifices iudeoꝝ. Noli
ſcribere rex iudeoꝝ. ſꝫ qꝛ di
xit rex ſũ iudeoꝝ. Rñdit Pi
latus. Qō ſcp̄ſi ſcp̄ſi. Et ſm
the. iō iudei ꝓcurabãt ſcribi
titulũ. itēdētes ꝑ hũc illuſo
rie vituꝑare opinioneꝫ eiꝰ q̇
regē faciebat ſeip̄m. vt ſic p̄/
tereũtes ſui miſereri nō va/
lerēt. ſꝫ magꝭ ei tãꝗꝫ tyrãno
inſultarēt. iōqꝫ i triplici emi/

nẽtiori ligua. hebrayca ꝓpter
iudeos in lege gl'antes. gre/
ca ꝓpt̃ gẽtium ſapiẽtes. ꝛ la/
tina ꝓpt̃ romanos iã pene oĩ
b⁹ ſapiẽtibꝫ iperãtes. Uerꝫ q̇
dẽ qđ ipi in ꝯtumeliã ſollici
tabãt. alit̃ q̃ꝫ voluer̃t. Pilat⁹
ex eq̇r̃. ad ei⁹ ſcꝫ laudẽ ac re/
gni ꝯfirmatõeꝫ. vñ ꝛ Pilato
dixer̃t. Noli ſcribere. rex iu/
deoꝝ. ſꝫ qꝛ dixit. rex iudeoꝝ
ſum. Jõ aug⁹. ſup Joh̃. eos
alloquẽs ait. Quid loq̇mi/
ni inſani. q̇d fieri ꝯdicitiſ q̇d
mutare nullo pacto poteſtiſ.
nũq̇d em̃ ꝓpterea nõ erit ve
rũ. qꝛ Jeſus ait. rex iudeoꝝ
ſum. Si corrũpi nõ poteſt
qđ Pilat⁹ ſcṗſit. corrũpi põt
qđ veritas dixit. Nam ꝛ con
firmando q̇d ſcṗſerat. ait pi
lat⁹. Qđ ſcṗſi ſcṗſi. vt iplerer̃
ſcṗtura. Ne corrũpas tituli
inſcṗtõꝫ. Rex ĝ ẽ xp̃s iudeo
rũ. imo ꝛ gentiũ. ſed iudeoꝝ
circũciſiõe cordis in ſpũ nõ
lr̃a. q̇ꝝ laus nõ ex hoibꝫ ſed
ex đo ẽ. ꝑtinentiũ ad hierl'm
liberã mrẽꝫ miſcđiaꝫ eternã
in celis. ſaram ſpũalẽ ancil/
lã ꝛ filiũ eius foras đ domo
libratiſ eijciẽtẽ. Jo. Jtaq̃ꝫ re
ſpõdit Pilat⁹. q̇d ſcṗſi ſcṗſi.
q. đ. q̇d dixi dixi. Hec Aug⁹.
Que ꝛ in h̃ dolori addider̃t

qꝛ veritatẽ quã gẽtilis alie/
nigena ꝯfirmabat elect⁹ ſu/
uſq̃ꝫ ꝑplus cui ipam tam mł'
tipliciter in ꝓph̃is nũciaue/
rat tam inuidioſe om̃imode
impugnabãt. Jo. Milites
ĝ cum crucifixiſſent eũ acce
perũt veſtimẽta ei⁹ ꝛ fecerũt
q̃ttuor partes. vnicuiq̃ꝫ mi/
liti ꝑtem et tunicã. Erat aũt
tunica incõſutilis deſuꝑ cõ/
texta ꝑ totum. Dixerũt ĝ ad
inuicẽ. Nõ ſcindam⁹ eã ſꝫ ſor
tiamur de illa cui⁹ ſit. vt ſcri/
ptura iplerer̃ dicẽs. Partiti
ſũt veſtim̃ta mea ſibi. et ſuꝑ
veſtem meã miſer̃t ſortẽ. Et
milites q̇dem h̃ fecerũt. Ad
lrãm patet pl'es xp̃m tuni/
cas habuiſſe. q̃tuor q̇ꝫ cruci
fixores fuiſſe. q̇rũ ſpoliatio
domini afflictiõeꝫ adauxit.
Nam ſ̃m Chryſ̃. non parua
abiectio hec chriſti erat. q̃ſi
em̃ totaliter dehonoratum
et omnium viliſſimũ in chri
ſtum hec agebant. in latro/
nibus autem nihil tale ope
rati ſunt. Diuidere enim ve
ſtimenta in cõdemnatis in
valde vilibus fit et abiectis
et nichil aliud habentibus.
Scđm Theophilum autẽ
ad obprobrium hec facie/
bant et ex quadam laſciuia.

q̄ſi ſubſannatiue diceret̄ .q̄a
ſe regē dixerat habeam⁹ ſil'r
aliq̄d d regijs veſtimētꝭ Etiā
eo āpli⁹ dn̄m h ſpoliatio cō/
triſtabat.q̄ veſtes ille q̄s foꝛ
te ſuis mr̄ chariſſima cōpa/
rauit laboꝛibꝫ aut texuit ma
nibꝫ cederet̄ tā idignis. Sꝫ
nō vacāt h a myſterio q̄ pul/
cre pſeq̄t Aug⁹.oml'.cxviij.
ſup Joh. Sed ad vlterioꝛa
ꝑperam⁹. Math. Sedētes
ſcꝫ milites ſuabāt eū.ne ſcꝫ
euaderet.aut aliq̄s eum de
cruce viuū deponeret. Sꝫ
diligētia militū ⁊ ſacerdotū
nob pfuit vt maioꝛ ⁊ aptioꝛ
reſurgētꝭ virtus appareret.
Math. Pretereuntes autē
blaſphemauet̄ eū .mouētes
capita ſua ⁊ dicētes. Vah q̄
deſtruis tēplū dei ⁊ ī triduo
illō reedificas .ſalua teip̄m.
ſi fili⁹ dei es deſcēde de cru/
ce. Sil'r ⁊ p̄ncipes ſacerdo
tū illudētes ad alterutrū cū
ſcribis ⁊ ſenioꝛibꝫ dicebant
Alios ſaluos fecit.ſeip̄ꝫ nō
p̄t ſaluū facere. Si rex iſrl'ē
deſcēdat nūc de cruce ⁊ cre/
dim⁹ ei. Cōfidit ī deo liberꝫ
eū ſi vult. Dixit em̄.q2 filius
dei ſū. Luc. Et ſtabat pplus
expectās et deridebant eum
p̄ncipes cū eis. Illudebant

āt ei ⁊ milites. ⁊ poſtq̄ꝫ dixe/
rat. Sitio.accedētes et ace/
tum offerētes illi ⁊ dicētes.
Si tu es rex iudeoꝝ ſaluū
te fac. Animaduertite kmi
inauditā rabidoꝝ beluinaꝫ
ſeuiciā. naturaꝫ hoīs penit⁹
deſerentēꝫ.oīmis miſericoꝛ/
die ⁊ manſuetudīs exoꝛtem
Supmirū videt̄ qūo tātaꝫ
atrocitatē in tam afflictum.
piū.⁊ in nullo oblatrantem
homīem poterant exercere.
Nuſq̄ꝫ vidim⁹ nec aliq̄n au/
diuim⁹.aut legim⁹ etiā in ex/
tremo ſupplicio iudiciū ſine
miſcdia fieri q̄n ſaltem aliq̄
ex pte vel in ip̄a moꝛtꝭ inflic
tione q̄ꝫtū ſm gen⁹ moꝛtis ⁊
datam ſnīaꝫ fieri potuit cō/
paſſio ⁊ miſcdia impēderet̄
ad min⁹ in v̄bis ꝯſolatoꝛijs
ſi min⁹ in factis potuit exhi/
beri.etiā ſceleratiſſimis ho/
minibꝫ.parricidis aut fratri
cidis.ciuiū aut patrie tradi/
toꝛibꝫ aut q̄libet intolerabi
lia damna inferentibꝫ. Sed
ecce innocentiſſimo ihu qui
nihil mali intulit.ſꝫ bona tri
buit.nūq̄ꝫ obfuit ſꝫ pꝛofuit
oīs mia negat̄. Nꝫ em̄ nihil
mali ītulerit titul⁹ ip̄e ⁊ illa/
te blaſphemie q̄ crimē nullū
poterāt īpingere clare pbāt

Quãtũ ꝓo boñi tribuit. etiã
ĩ pc̃is atrociſſimis declarat
Ecce vir ſmo bñdicti oris
ei⁹ finit. q̃ oĩm pc̃aꝝ. doloꝝ ⁊
iniuriaꝝ. imo mr̃is fratrũ ⁊
aicoꝝ imemor. ꝓ eis. ſ. inimi
cis ſuis crudelibꝫ prc̃ꝫ atten
tiſſime iterpellabat. ne illa te
ſibi iniurie ĩ mal' ipis cede/
rẽt. ſꝫ remittet culpa. ⁊ debi/
ta eis dãnatio ſempiterna.
Sꝫ nihil mota ſũt ſaxis du
riora corda. ſꝫ ꝓ optĩs vices
peſſimas reddidere. Nã ne/
qꝫ plagꝭ ei⁹. nec vulneribꝫ. nᶜ
ſanguis ꝓfluuio. nec fluuio.
nec iminente iam morte ſa/
tiari queũt. magꝭ ãt oĩa h̃ q̃i
modica ac ĩſufficiẽtia ꝑuipẽ
dentes. quẽ nec maĩbꝫ nᶜ ꝟ/
beribꝫ nec ſputis attingere
valuerẽt. blaſphemĳs. ĩpro/
perĳs. irriſiõibꝫ. ac motu ca
pitꝭ incredibili furia laceſce
bant. ꝙ hũana abhorret na/
tura. vltio afflicto ſupplicio
quã poterãt afflictõꝫ ſuꝑad
dẽtes. De tribꝫ aũt inſulta/
bãt. de iactantia. Joh. Vah
q̃ deſtruis tẽplũ dei ⁊c̃. Se
cũdo de potẽtia. Alios ſal/
uos fec̃. ⁊c̃. et Si rex iſrl'es.
⁊c̃. Tertio de vana fiducia
ibi. Cõfidit ĩ deo. liberet eũ
ſi vult. dixit eñ. qꝛ fili⁹ dĩ ſũ.

Imponebãt autẽ xp̃o duo.
Primũ. qꝛ dixerat ſe xp̃m ĩ
lege ꝓmiſſũ. Scõm. ꝙ dixe
rat ſe regẽ iudeoꝝ. Primuꝫ
tãqꝫ legi ꝯriũ ĩproperabant
crucifixo dño iudei. Scõm
tãqꝫ romano impꝰio ꝯriũ im
properabãt milites romani
moſayce legꝭ ignari. Q ꝫ aũt
aiũt. Si rex iſrl'es deſcẽde
nũc d̃ cruce. ⁊c̃. ex diabolico
loquunt inſtinctu. qꝛ d̃ hoc
btũs Leo in ſer. qui incipit
Expectatõi vr̃e ait. Princi/
pes ſacerdotũ q̃bꝫ indulgẽ/
tiaꝫ ſaluator petebat. ſuppli/
ciũ crucis irriſionũ aculeis
aſꝑabãt. ⁊ in quẽ maĩbꝫ am/
plius ſeuire nõ poterãt. lin
guaꝝ tela iaciebant. Et ĩ ſer.
q̃ incipit Cũ multis modis
ideꝫ inq̃t. Principes iudeo
rũ legiſqꝫ doctores. nec con
ſcientie impietate compũcti
nec effectu ſceleris mitigati
fixuris clauoꝝ addebatꝭ te/
la linguaꝝ dicentes. Alios
fec̃ ſaluos. Nã ſic̃ teſtat bea
tus Berñ. in ſer. de paſca q̃
incipit Vicit leo. Dolet ve/
nenati ſerpẽtꝭ aſtucia. exalta
tũ in deſerto ſerpentẽ eneuꝫ
cui⁹ intuitu ſanẽt vulnera q̃
inflixit. alioq̃n q̃ alio ĩſtigã/
te miſiſſe credim⁹ vxorẽ Pi/

lati ad ip̄m dicētē. Nihil tibi
⁊ iuſto illi. mlt̄a ei paſſa ſum
hodie ꝑviſū ꝓpt̄ eū. Timebat
ğ iā tunc. ſʒ nūc marie. ꝟtute
cruc̄ eneruari ſe ſētiēs ini/
mic⁹ ſera ducit̄ pn̄ia. Et q̇s i
ſtigauit ad crucifigēdū iſti/
gat ad ſuadēdū vt ō cruce de
ſcēdat. Mouerat q̄ſtū ꝓ ſalu/
te illi⁹ ꝓpl̄i zelū gerere videt̄
dn̄s. ꝓpt̄ea malicioſe nimis
līguas erudiēs blaſphemo
rū ſuggerebat vt diceret. de
ſcēdat ⁊ credim⁹. q̄ſi nihil iā
poſſʒ obſtare q̇n deſcēderet
q̇ eoꝝ credulitatē tātoꝑe de
ſideraret. ſʒ nō mouet̄ vana
pollicitatōe q̇ nouit oīm coꝛ
da. ſic̄ nec exꝓbꝛatiōe ⁊ blaſ/
phemia mitiſſim⁹ oīm mo/
uebat̄. Sed audiā⁹ q̇d ad h̄
rn̄derit xp̄s ꝑ ꝓph̄aʒ. Querſ
ſignū iudee. Expecta me in
diē r̄ſurrectōis mee. Si vis
crede maioꝛa tibi iā oꝑa de/
mōſtraui. Multiplicaui ſig
ſaītatſ. ꝑfeci heri ⁊ ꝑ̇die. ho
die habeo cōſūmari. An nō
erat mai⁹ q̇d vidiſtſ e coꝛꝑibꝫ
obſeſſis exire malignos. et e
grabatis ſuis exilire ꝑalyti
cos q̄ʒ e maībꝫ meis vl̄ pedi
bus reſilire clauos q̇s īfixi/
ſtis. Sʒ patiēdi ē tp̄s. nō eſt
faciendi. Et paſſiōis tp̄s ſic

fruſtra ꝑ̄uenire cōnat⁹ es. ſic
nec poterſ īpedire. ſi adhuc
gn̄atio ꝑ̄ua ⁊ adultera ſignū
q̄rit. nō ei dabit̄ ſignum niſi
Jone ꝓph̄e. nō ſignū deſcen
ſiōis. ſʒ reſurrectionis. Hec
Bern̄. Cryſ. oml̄. xij. Conſi
dera inq̇t nunc vocē filioꝝ
diaboli q̄uo imitāt̄ paternā
vocē. Diabol⁹ dicebat. Si
fili⁹ dei es. mitte te deoꝛſum
Et iudei dicūt. Si fili⁹ dei
es. deſcende de cruce et cre/
dim⁹ tibi. De q̇ erroꝛſ fonte
iudei. inq̇t Leo ſer. q̇ īcipit.
Expectatōi vr̄e. de q̇ inuidie
lacu taliū blaſphemiaꝝ ve/
nena potaſtſ. Quis vob̄ ma
giſter tradidit. q̄ doctrina ꝑ
ſuaſit ꝙ illū regē iſrl̄. illū dei
filiū crede deberetſ. q̇ ſe cru
cifigi nō ſineret. aut a ꝯfixio
ne clauoꝝ libeꝝ excuteret. n̄
vob̄ h̄ legſ myſteria. n̄ paſca
lis obſeruātie illud. habun/
deqꝫ legiſtſ ꝙ ad deteſtabilē
vr̄i ſcelerſ impietatē et advo
luntariaʒ dn̄i ꝑtinet paſſio/
nem. Jpe em̄ ꝑ Eſa. loquit̄.
Doꝛſum meum dedi ad fla
gella. maxillas autem meas
ad palmas. Faciem autem
meā non auerti a confuſio/
ne ſputoꝛum. Jpſe per Da/
uid. Dederūt inq̇t in eſcam

meā fel. ꝛ in ſiti mea potaue
rūt me aceto. Et iteꝝ. Circū
dederāt me canes mlťi. ꝯſiliū
malignātiū obſedit me. Fo
derāt manꝰ meas ꝛ pedes me
oſ. dinūerauerāt oīa oſſa mea
Ipi vo ꝯſideraue. ꝛ inſpexe.
me. diui. ſi. veſti. mea ꝛ ſuper
veſtē meā miſerūt ſortē. Nec
legiſtꝫ. dn̄s deſcēdet ď cruce
ſꝫ dn̄s regnuit a lig̃. Et btūs
Amb. tractās idē vbū. Si
rex iſrľ es. ꝛc̄. ait. O ſtulte et
cece grex ſacerdotū. nūqd i/
poſſibile eſt ei de puo ſtipite
ligni deſcēdere q̇ deſcēdit a
celoꝝ altitudine. Nūqd tua
vincľa poſſent illum tenere
quē celi nō pn̄t cape. nō vēit
vt ſe libaret. qꝛ ſub ſuitute n̄
erat. ſꝫ vt nos de ſuitute re/
dimeret. Verūtamē fraudu
lēta ē coꝝ pmiſſio deſcēdat
ꝛ credimꝰ. Ait Io. cryſ. ſup
Mat. Malꝰ fec̄ ſurgēs de
ſepulcro ꝛ n̄ creditꝫ. nūc ſi ď
cruce deſcēderet n̄ crederetꝫ
Hoc ipꝫ euidenť pbat pecu
nia pmiſſa cuſtodibꝫ ꝛ reſur
rectiōe vt dn̄m reſurrexiſſe
a mortuis negarēt. ꝛ ab apo
ſtoľ furatū ipis dormiētibꝫ
mētirēť. vt dic̄ Mat. vl ideo
q̄ rn̄dēs doloſitati iudeoꝝ.
Leo ait ſer. q̇ icipit Cū mlťꝫ
His vocibꝫ vrīs Si rex iſrľ
es ꝛc̄ ſtultꝫ ꝛ blaſphemis red
dūt oīa elemēta rn̄ſuꝫ. ꝛ vnā
ſiľ i vno ſn̄iaꝫ ferūt. celū. tra
ſol. ſidera. qꝛ indignos vos
ſuo miſterio pteſtātes terri/
bili motu inſolitoqꝫ defectu
tenebras mūdo vre cecitatꝫ
oſtēdūt. Sꝫ ecce nō ſatꝫ fuit
ſaluatorē nrꝫ irrideri ꝛ blaſ/
phemari a cedētibꝫ ꝛ obſuā
tibꝫ eū. a ptereūtibꝫ. a pncipi
bꝰ. ſcribis ꝛ ſeniorībꝫ. a pplis
ſtātibꝫ ꝛ expectātibꝫ. a militi/
bu s ꝛ gētibꝫ tāqꝫ opprobriū
hoīm ꝛ pleb abiectoꝫ. vbis ꝛ
irriſoriis ſignis. q̄n̄ niſi viliſ
ſimis ſolēt exhiberi pſonis.
niſi etiā i maiorē ſui ďſpectū
a ſceleratiſſimo hoīe ad mor
tē dānato ſiľi pēa crucꝫ labo
rāti p ſuis latrociniis mor
moriťo auctori vite ſibi iſul/
tareť. nam Lu. Vnꝰ ď his q̇
pēdebāt latrōibꝫ blaſphēa/
bat eū di. Si tu es xp̄s ſal.
fac temetipm̄ et nos. Q vo
Mat. ꝛ Mar. ipꝑabāt ei et
ꝯuiciabāť. breuit̄ hūc locuꝫ
ꝑſtrigētes. pľeꝫ nūcꝝ poſuerāt
p ſingľari qūo fieri i ſcp̄tura
iſolitū nō ē. vt ďcla. Be. ſup
Lu. aut locuti ſūt mō q̄ fa/
ctū vniꝰ referť ad pľes. qūo
ſocietas diciť aliquid facere

dñ vnꝰ de ſocietate ħ fac̃. vt
dic̃ Ly. ſuꝑ Math. Vel ſm
Hiero. Primo vtcꝫ latronũ
blaſphemauit. ſꝫ alt̃ videns
patiaꝫ xp̄i ꝛ ſig̃ in reb; inſen
ſibilib;. ĩ xp̄m credidit. ꝓꝛẽ
blaſphemiã ſeq̄nti cõfeſſiõe
alteriuſcꝫ coꝛreptõe emẽda
uit. Nã ei q̇ ĩ blaſphemia ꝑ/
ſeuerauit. Lu. rñdẽs alt̃ in/
crepabat eum di. Necꝫ tu ti
mes deũ. q̇ in eadẽ dãnatõe
ſumꝰ. nam digna factis reci
pimus. ħ ꝟo nihil mali geſ/
ſit. Benigne q̇dem ſuſcepit
dñs nec r̄pudiauit latronis
ꝯfeſſionẽ ꝛ excuſatiõeꝫ. Sꝫ
q̄ntus putas meroꝛ aĩaꝫ no
ſtri ſaluatoꝛꝭ obꝛuit. vt in tã
innumerabili ꝑpl̃o q̇ ad diẽ
feſtũ ſimul ꝛ ad crudele ſpe/
ctaculũ ꝯuenerat. non inter
amicos. nõ int̃ tot ꝑ eũ a va
rijs lãguoꝛib; ſanatos. etiã
a moꝛte ſuſcitatos. nẽo inuẽ
tus eſt q̇ ꝓ dño patiẽte rñde
re auſus eſt. ꝛ veritatẽ publi
ce ꝯfiteri. Vere oẽs declina
uerũt ſimul inutiles facti ſt̃
nõ eſt q̇ faciat bonũ. nõ ẽ vſ/
cꝫ ad vnũ. illum. ſ. latroneꝫ.
apud mũdũ q̇dẽ reꝓbatũ ſꝫ
nõ apð deũ. Et certe ꝯtume
lia eſt ꝑncipis ſi ꝓ eo viliſſi/
ma ꝑſona rñdet ꝛ loq̇t̃. Sꝫ
dñs vniuerſoꝛum̃ latronis
publici excuſatõe ẽ ꝯtentus
Foꝛtioꝛ fuit latro iſte p̄mo
diſcipulo q̇ puelle viliſſime
minas tolerare non valuit.
Nam vt Chꝛyſ. ait Omel. x
Spernẽs toꝛmẽta vndicꝫ
ꝑpl̃m inſpiciẽs circũſtanteꝫ.
clamantẽ ingenti rabie ar/
dẽtẽ. nõ timuit. nec crucifixi
vilitateꝫ q̄ videbat̃ inſpexit.
ſꝫ fidei oculis ħ cũcta trãſi/
uit. ꝛ hũilib; cogitatõib; ce/
loꝝ dñm exaltatũ pura mẽ/
te cognouit. ꝛ ipiꝰ miſcðiam
in cruce flagitauit dicẽs ad
ih̄m. Dñe memento mei dũ
venerꝭ in regnũ tuum. Leo
in ſer. q̇ incipit Exigit fides
Que iſtam fideꝫ exhoꝛtatio
ꝑſuaſit. q̄ doctrina imbuit.
q̇s p̄dicatoꝛ accendit. nõ vi/
debat pꝛius acta miracula.
ceſſauerat tũc languentiuꝫ
curatio. cecoꝝ illuminatio.
viuificatio moꝛtuoꝝ. ea ipa
q̄ mox erant gerẽda nõ ade/
rant. ꝛ tñ dñm ꝯfitet̃ et regẽ
quẽ vidit duri ſupplicij eſſe
cõſoꝛtem. Hec ille. Eſtimo
quia ꝟbum emiſſum ꝯſide/
rauit. quo ꝓ ſuis crucifixo/
rib;. actucꝫ ĩ eũ inhũane fre/
mẽtib; ſalutẽ poſcẽs patreꝫ
exoꝛauit. q̇d legeꝫ ꝛ hois ex/

ceſſit ꝯditoẽz. Siq̇dẽ dictũ
ẽ antiq̇s. Dilige ꝓximũ tuũ.
et odies inimicũ tuuz. Dñs
xp̄o ĩ cruce p̄miũ dilectõis ef/
fectũ inimicꝭ ĩpẽdit. in q̄ pl⁹
aliq̇d q̄ꝫ homiẽz eẽ cog̃u it. q̄
tã potẽter ĩ bono oĩm ſuoꝝ
inimicoꝝ ſeuiciã vicit. Faci
le q̄ꝫ veniã ĩpetrare poſſe cõ
fidit apḋ eũ dñ peťet. quẽ tã
misericordẽ ñ petẽtibꝫ. ĩmo
ſã iãqꝫ ſeuiẽtibꝫ ꝯpbauit. nᶜ
fruſtra. q̇n cõtinuo audit a
dño. Amen dico tibi. hodie
mecũ erꝭ ĩ ꝑadiſo. nõ illo ter/
reſtri de q̄ eiect⁹ ẽ Adã. nec
celo empireo. q̄ nemo veniet
añ aſcẽſionẽ meã. ſꝫ in ꝑadi/
ſi btã fruitõe. Nã ſm Bedã
ſuꝑ Lu. vita eſt eẽ cũ xp̄o. qꝛ
vbi xp̄s ibi regnũ. hanc eñ
btãm fruitõez pr̃es ĩ limbo
ſtatim p⁹ xp̄i mortẽ habue/
rũt. q̄ aĩa xp̄i a corꝑe ſeꝑata
deſcẽdit. ad eoſqꝫ h⁹ latrõis
aĩa eiuſdẽ ꝑticeps btitudis
hodierna die deſcendit. Et
btũs Anſ. Credo dñe credo
certe. vbi tu vis. ⁊ vbi tu es.
ibi ꝑadiſus ẽ. ⁊ eſſe tecũ h̄ eſt
eſſe ĩ ꝑadiſo. Quo venerabi
lis ille ꝯfeſſor ⁊ gl'oſus mar
tyr tecũ fuit ꝑ totũ illud ho
die ⁊ poſtea oĩ tꝑe. Excedit
ãt inq̇t Leo papa ſer. q̄ inci/
pit Exigit fides. hũanã ꝯdi
tionẽ h̄ iſta ꝓmiſſio. et nõ tã
de ligno crucꝭ q̄ꝫ de throno
credit ꝑtãtꝭ. Ab illa altitudi/
ne p̄miũ fidei datˀ. in q̄ cyro/
graphũ hũane trãſgreſſiõis
aboletˀ. Ecce ſm nr̃i ſaluato
ris v̄bũ ĩ cruce ꝓlatũ. oĩ cõ/
ſolatõe ac gaudio plenũ. ⁊ a
dſperatõis baratro liberãs
etiã veteratiſſimos pctõres
nihil in ſe habẽs aſꝑitatꝭ vł
amaritudis. ⁊ h̄ q̇dẽ nobis
q̇d aũt xp̄o putam⁹ ne dulcẽ
habeat vocẽ. aut nõ ſine cor
dis ſui ſuſpirio ſine grandi
triſticia emiſſa. certe mime.
ſic̄ nec v̄buz p̄miũ. Quis eñ
dubitat valde ꝯtriſtatũ do/
minũ. ꝓ eo ꝓ q̄ ſponte tanta
ſubiȷ̄t tormẽta. hõ autez ſuo
pctõ deũ offendit. ſibi para/
diſũ ⁊ terreſtrẽ ⁊ eternũ ꝑdi
dit. et ꝓ vita ꝑpetua mortis
miſeriã acq̇ſiuit. ꝓ q̄ꝝ recu/
peratõne tam dira ſupplicia
ac mortẽ auctor vite ſuſtinu
it. Sicut g̃ in p̄ori v̄bo quo
diuinã offenſam remitti po
ſtulauit ſuꝑ modum de ip̄a
offenſa doluit. ita ⁊ nũc cum
ꝑditam hereditatem primo
omniũ huic latroni ꝓmiſit
et preſtitit. de eius amiſſiõe
quantũ ad totuz genus hu

manũ inic̃ciſſime triſtabaṫ.
Nec miꝝ cũ ob eandẽ cãz ſu
ſcitatur⁹ lazaꝝ ſpũ ĩfremuit
ac lacrimas multas fudit.
Sz nec tꝑalia dãna ꝛ pẽas
inimicoꝝ ſuoꝝ .ciuitatis ſcz
hierl'z diſcipul' ſuis ꝯmẽoꝛa
ri potaṫ niſi cũ ſingultibꝫ at
qꝫ fletu. ꝛ de h̃ s. Triſte g̊ fu
it dño hãc felicitatẽ vni pol
liceri q̃ſi ꝑegrio ꝛ aduene. et
eã nõ ſine ſua morte redde
re. quã ſua culpa ꝑditam ve
lut hereditatẽ ꝓpriã totũ gen⁹
hũanũ poſſidere debuit g̃tĩ
ſine labore. Adauxit dolorẽ
dñi. qꝛ fruct⁹ paſſiõis tante
iã actu exhibite in vno ſolo
apparuit. quẽ licz acq̇ſiuit tñ
aliũ amiſit. Siq̇dẽ lucrat⁹ ẽ
dñs latronẽ. ꝛ ꝑdidit diſci
pulũ ꝓditorẽ. Sz ꝛ inde am
pli⁹ lugebat corde. q̃m venia
huic latroni miſericordiṫ ꝛ
facile ꝯceſſa q̃ cũctos accẽde
et ad citi⁹ accedẽdũ cũ g̃raꝝ
actõe ſine mora ad eũ tã pa
ratũ ſuſcipe debuerat allice
re. plurimis ĩngtĩ erat fuťa
occaſio differẽdi pñiaz ꝛ dã
nabil' ꝓſcꝑtõis. q̇ hac facili
tate venie latroni ĩ extremis
ꝯceſſe ſtulte ꝛ ĩg̃tiſſime pctã
ſua ꝯtinuãt in finẽ. Ob h̃ iu
ſto dei iudicio nec in extre
mis pñiaz quã vſqꝫ tũc ſpõ
te diſtulerãt habituri. Sic
g̊ ſalus vni⁹ ꝑ occaſionẽ fuit
dãnatio pl'imoꝝ. occaſiõe q̇
dẽ dico nr̃a malicia acceptã
non illi⁹ benignitate datam.
Sic g̊ ea etiã q̃ videbãṫ do
mino ꝯſolatiõis aliq̇d affer
re triſticiã augmẽtabãt. Si
cut ꝛ dilectiſſime mr̃is ꝑſen
tia aliorũ qꝫ ei⁹ mortẽ dolen
tiũ amicoꝝ. De q̇bꝫ Jo. ꝯſe
q̃nṫ ita dic̃. Stabant iuxta
crucẽ ihũ Maria mr̃ eius ꝛ
ſoror mr̃is ei⁹ Maria cleo
phe. et Maria magdalena.
Solet tribulatĩ refrigerio
eſſe amicoꝝ p̃ñtia dũ ab eis
ꝯſolatio aliq̃ ſperaṫ. ſic̃ dicit
Salo. Eccs. iiij. Ve ſoli qꝛ
cũ ceciderit nõ hꝫ ſubleuan
tẽ ſe. Meli⁹ eſt g̊ duos ſil' eẽ
qꝫ vnũ. hñt eñ emolumen
tũ ſocietatĩ ſue. Si vn⁹ ceci
derit ab alťo fulcieť. Sz tri
ſtiſſima fuit h̃ p̃ñtia. ꝛ matri
ſtãti ꝛ filio pendẽti. Adde qꝫ
vſqꝫ hodie ei⁹ d̃uota memo
ria potẽs eſt reſoluere in la
crimaſ duriſſima q̃qꝫ corda.
Sic̃ in oml'. ſolẽni Rufi epĩ
ſuꝑ ſtabat ſcribiť. In his in
q̇t v̇bis ineffabilis q̃dã vir
tus abſcõdita manet. q̇ tam
potens eſt ad reſoluendũ ſi

deliũ lacrimas ĩ celeſtē dul/
cedinē vt ſi etiã duriſſimus
aliq̃s ſtupēde paſſionis dñi
Jeſu lectõnem auditã ſicco
corde ꝛ vultu ꝑtranſierit. cũ
ad h̄ ꝟba ventũ fuerit in q̃bꝫ
recitaꝛ illiꝰ bñdicte ꝟgis iux
ta filij ſui crucē ſtatio. mori/
entꝭ filij ad mrẽꝫ reſpectꝰ et
allocutio. finalis illa recom
mēdatio. illa deniqꝫ illiꝰ ma/
tris a ſuo filio deflēda ſepa/
tio a lacrimis ſe ꝯtinere ne/
quaq̃ꝫ poſſit. Tractemus et
nos paulo diffuſius h̄ eadē
ꝟba ſi forte cooꝑante eiuſdē
filij et mr̃is gr̃a mēs nr̃a ad
ꝯpaſſionē valeat vberiꝰ ex/
hortari. Stabat itaqꝫ. Jo/
hãnes. iuxta crucem ihu mr̃
eiꝰ. vere ſꝑ h̄ mr̃ ſtetit mente
ꝛ corꝑe. et morꝫ ſiue geſtuuꝫ
honeſtate. Siq̇dem mēte a
fidei integritate. caritatꝭ ꝑfe
ctõe. ꝓtutũ culmie nec aliqñ
cecidit. nec deſcēdit Nam vt
Bern̄. ait ſer. cuiꝰ ꝓncipiũ eſt
Signũ magnũ. Defectꝰ oĩs
ſub ea ꝛ q̇cq̇d fragilitatꝭ ſeu
corruptiõis ē excellētiſſima
q̄dã ſublimitate p̄ ceterꝭ om
nibꝫ excedit ꝛ ſuꝑgrediꝛ cre
aturꝭ. cuiꝰ oĩa tã excellēꝛ irra/
diata noſcunꝛ. vt nihil in ea
nõ dico tenebroſũ ſꝫ nec ob

ſcurũ ſaltē vl̄ minꝰ lucidũ. ſꝫ
ne tepidũ q̇dē aliq̇d ꝛ nõ fer
uētiſſimum liceat ſuſpicari.
Hec Bern̄. Sed nec ipſam
fidē eiꝰ integerrimã nec cha/
ritatē feruētiſſimã nedũ ad
filiũ ſꝫ ꝛ ꝓximũ. imo ſeuiſſi/
mos ad lictores filij ſui cru/
cifixores in horrēda mortis
ſue hora. aq̄ mlt̄e tribulatio
nis extinguere. ac ꝯpaſſiõis
flumia obruere potuerunt.
Stetit ꝛ corꝑe q̄ ſola amicꝭ
cũctꝭ timentibꝫ. diſcipuliſqꝫ
eo relicto fugiētibꝫ. infirmiſ
q̄s curauerat. turbiſqꝫ quaſ
miraculoſe pauerat. mortu
is q̄s ſuſcitauerat nõ cõpa/
rentibꝫ. ceteris ꝟo inſultan/
tibꝫ ac irridēdo blaſphemã/
tibꝫ nõ fugit. nõ deſeruit. ſed
parata mori cũ filio impter
rita ac imobil̄ fidel̄r aſſiſte/
bat. vt ꝟe de ip̄a itelligi poſ/
ſit illd̄ Eccs̄. j. Generatio p̄/
terit ꝛ generatõ aduenit. ter
ra ãt in eternũ ſtat. Genera
tio p̄terit qñ Petrꝰ cũ ceterꝭ
eccl̄ie ꝓncipibꝫ fugit. Gene/
ratio aduenit qñ latro ꝓpter
ſua forefacta ſuſpenſus au/
diuit Hodie mecum eris in
paradiſo Terra ãt illa bñdi
cta q̄ vite fructũ ꝓtulit. ĩ eter
nũ ſtat immobilis. nequaq̃ꝫ

a moriēte ꝯcedēs quē nuſq̄ȝ
dereliq̄rat viuētē. Hāc ma
tris imobilē ſtatōeȝ p̄uidēs
ꝓpha Eſaias cū dn̄i derelic/
tionē ī paſſiōe ſua deſcribe/
ret ī pſōa dn̄i dicēs. Torcu/
lar calcaui ſolꝰ. non ē auſus
dicere. ꝛ d̄ gētibꝫ n̄ ē hō mecū
ſȝ reſtrictiꝰ dixit. ꝛ d̄ gētibꝫ n̄
ē vir mecū. qꝛ virꝫ fugiētibꝫ ꝛ
timentibꝫ ſola mr̄ fidelr̄ ſta/
bat. affectu ꝯſtātiſſimo deſi/
derās mori cū filio. Hic be.
Amb. ſup Luc. Cognouerat ꝑ
filij mortē mūdi redēptōem
Aula regal' putabat ſe ꝛ ſua
morte publico muneri ali/
q̄d additurā. Sȝ ih̄s n̄ ege/
bat adiutore ad oīm redem
ptionē. qꝛ dixit. factꝰ ſum ſic̄
hō ſine adiutorio int̄ mortu
os liber. Suſcepit q̄dē ma
triſ affectū. ſȝ nō q̄ſiuit hoīs
auxiliū. Hec Amb. Stetit
ꝛ v̄go pudiciſſima geſtuum
honeſtate. q̄ vt ī omel'. ſuper
ſtabat d̄r. ī tāta cordis ama
ritudīe cū. ſ. corde tā amarū
doloreȝ geſtauerit ſic̄ de tali
morte tal' vnigeniti merito
debuit nihil in diſciplinatū
egiſſe legit̄. nichil fedū. nihil
indecēs exteriꝰ geſſiſſe. neq̄/
q̄ȝ obliuiſcēs ī tātꝫ anguſtijſ
ꝛ fidei catholice ꝛ v̄ginal' pu
dicicie. Dolorē em̄ ſuum in/
comparabilē ꝛ fides quā de
filij ſui reſurrectōne habuit
tꝑauit vtcūq̄ȝ ne deficeret. ꝛ
modeſtia puellarꝫ ordīauit.
ne indiſciplinatū q̄d ꝯmitte
ret. Vn̄ recte iuxta crucem
nō iacuiſſe nō cecidiſſe. nō ſe
diſſe. ſȝ ſtetiſſe ꝑ eū q̄ vidit ꝛ
teſtimoniū ꝓhibuit declara
tur. Et reuera mirꝫ valde ē
q̄uo tot doloribꝫ repleta. tot
cordis vulneribus ſauciata.
totiens Symeonis gladio
ſm aīaȝ trāſfixa ſtare potuit
dū vnigeniti ſui ſudorē ſan
guineū. durā captiuatōem.
ligatōem. colaphiſationem.
ꝯſpuitiōeȝ. illuſionē. ſangui
nolētā flagellatōeȝ. ſpinoſaȝ
coronatiōem. iniuſtā ꝯdēna
tionē. ꝛ latronis p̄fati libera
tionē. vel vidit vel certa rela
tiōe didicit. dum medio la/
tronū ſub crucꝫ patibulo re
curuū fremētiū armatoꝝ. ī/
pellentiū ꝑcutiētiū. trahen/
tiū. varijſq̄ȝ modis vilit̄ affli
gentiuȝ a turba ductum ad
mortē obuiū excepit. aut q̄/
rula voce ſeq̄bat̄. dū in loco
caluarie eū expoliari veſteſ/
q̄ȝ int̄ lictores viliſſimos ꝑti
ri ꝛ ſorte diuidi. v̄gineaȝ q̄ȝ
carnem totā laceratam nu/

dam rubꝛicatā cruci ꝯſpexe
rat applicari. dū ꝗ̄ȝ atroces
malleoꝝ pulſus et clauorū
manꝰ pedeſqȝ cruci ꝯfigētiū
nos ſȝ ⁊ mēbroꝝ tenerrimi
corꝑis fragorē ex nimia ten
ſiōe cauſatū audiuit. dū de/
niqȝ ꝓcioſiſſimi ſanguīs fluē
ta d̄ maibꝫ pedibuſqȝ dilec/
tiſſimi filij vſqȝ ī t̄ram vidit
largit̄ diriuari. ꝑtulit vtiqȝ
tot vulnera in aīa ꝗ̄t filiꝰ cor
poralia ſēſit incōmoda. Mi
rū itaqȝ ⁊ ſuꝑmirū qūo ī tā/
ta cordis anxietate. in tanto
doloꝝ torrēte nō magis ex/
anis iacuit ꝙ̄ triſti vita ſte/
tit. Credo pie ꝙ ſuꝑ nat̄e po
tētiā ſolo filij miracl'oſo be
neficio viua ſtetit ꝗ̄ tot do/
loꝝ mortibꝫ plena fuit. mo/
riebat̄ viuēs ꝗ̄ viuēdo ſuſtu
lit dolorē morte crudeliorē
Sȝ nunc audiamꝰ locū vbi
ſteterat triſtis mr̄. Stabat
em̄ iuxta crucē. Quid tibi ⁊
cruci v̄go ſctā. mundi dn̄a.
gl'a āgeloꝝ. Que ꝑticipatio
deſpectōis loco cū dei tēplo
Que ꝯuētio plane maledi/
ctionis ⁊ armarij bn̄dictōis
Que ſocietas patibuli cum
miſcdie mr̄e. Aut ꝗ̄s ꝯſēſus
ſupplicij malefactoꝝ purita
tis ſpeculi v̄ginū. O rē a ſe/
culo inauditā ī loco dānato
rū ipis etiā carnificibꝫ hor/
ribili v̄gineȝ delicatiſſimam
pietatꝪ theſaurariā celoꝝ re
ginā inuenire. Sȝ v̄go pru
dētiſſima ꝗ̄ nō niſi feſtina ꝑ
git virētia ꝑ mōtana ī ciuita
tē iuda. nō ſtat ꝑmanēs ī lo/
co caluarie ſine cā. hȝ grāde
aliq̇d ꝓculdubio ī tā indebi
to ſibi loco. ꝗ̄d vtiqȝ manife
ſtare nō diſtulit ꝗ̇ ſil' ſtetit ⁊
vidit. cū addidit Johānes.
Stabat inꝗ̇t iuxta crucem
Jeſu. Audiuimꝰ ꝓ̇us altiſſi
mā dn̄i ih̄u pauꝑtatē ab oī
reꝝ poſſeſſiōe expropriataȝ
Sȝ ecce inuenimꝰ eū aliq̇d
tāꝙ̄ ſuū poſſidentē. crucē. ſ.
ait em̄ Joh. crucē ih̄u. Hāc
em̄ licet dn̄s ih̄s nō fabrica
uerit. cam t̄n in ꝓꝛijs hūerꝪ
de hierl'm exportauit. Sic
de illo ꝓ̄dictū fuerat. cuiꝰ im
periuȝ ſuꝑ hūeꝝ eiꝰ. Eſa. ix.
Jpe eā ⁊ nō aliꝰ inhabitauit
nō q̇dem ad ꝯmodū ſȝ igno
miniā ⁊ ſuppliciū. nō itaqȝ ī/
merito ſtat iuxta crucē ih̄u
tāꝙ̄ iuxta ſolam filij ſui pro
prietatē. Et quoniam tres
erant crucifixi. duo videlicȝ
latrones hinc ⁊ hinc. in me/
dio vero Jeſus. Si in cam
po Maria remotiꝰ ſtetiſſet

licet ꝓpe nō tñ iuxta ihu cru/
cē magiſ ſtetiſſe diceret ꝙ iux
ta crucē latronū. Nūc āt nō
ocioſe dr ꝙ ſtabat iuxta cru/
cē. nō qualib; ſ; ihu. vt ꝙtū
illi cruci medie viciabat oſtē
deret. ꝙd ad differētiā aliaꝝ
ꝙ nō mltū diſtabāt iuxta il/
lā ſtetiſſe ꝓhibet. Stabat ꝗ
imobil illa fidei colūna iux/
ta crucē ihu. Qui vnꝰ ꝛ idem
ſibi pr̄ eſt ꝛ filiꝰ. ipe idez ſibi
ſpōſus ꝛ dn̄s. ipe eiꝰ natus ꝛ
eiꝰ ds. qꝛ ſc; i illo vno om̄ia
hn̄s eū dimitte nō debebat
Quōdā illū amiſerat ñ niſi
ꝑ triduū ꝛ cū merore circū/
iens ꝑ vicos iuda int cogna
tos ꝛ notos donec inueniret
ꝙſiuit. Nūc āt int notos eu;
ꝙrere āpliꝰ ñ oportuit. qꝛ ſa/
cro teſtāte eloꝙo ſtabāt noti
eiꝰ a lōge Lu. xxiij. Et ꝙdez
neceſſe habuit vt ſtaret iuxta
crucē ihu imobil. qm̄ ſi a ꝓn
cipio cū ceterſ rceſſiſſ; ꝛ nūc
viſura filiū rediſſ;. ꝙs ei in/
dicaſſ; q̄uo eū nouiſſ; Jam
ei ſūmi ſacerdotiſ facies mu
tata fuerat nec ſolite clarita
tis veſtigiū ꝓferebat. Jam ꝛ
veſtis ꝙ indui ꝯſueuerat eū
demōſtrare nō poterat. qm̄ ec/
ce ſtat nuda i cruce caro illa
ſacratiſſima ꝓprio cruore re/
ſperſa. Integꝝ corpꝰ filij ſui
nouerat ꝙd egreſſū de virgi
nali vtero mr̄is integritate;
nō minuit ſ; ſacrauit. et ecce
minꝰ ſibi ꝙ matri ꝑcens. cru
deliter ꝑfoſſum eſt. dilacera
tū ꝛ laniatū. Viderat manꝰ
illas ſꝑ aut bn̄dicētes. aut i/
firmos tāgētes. aut aliquid
pietatiſ exercētes. ſ; ecce con
fixe ſunt. Audire ꝯſueuerat
de ore illo aureo ſuꝑceleſtia
ſꝑ cōſolatoria ꝛ vite vba. Et
ecce pre anguſtijs mortiſ cla
mat valide. Deus meus deꝰ
meꝰ. vt quid dereliꝙſti me.
Auide ſꝑ inſpexit vultū illū
diuis radijs fulgidū valde
ſibi amabilē ad ꝯtuendū. et
ecce incliatꝰ exaruit ꝛ expal/
luit. Hinc liuidis. hic ſputiſ
illitꝰ. hic cruētatꝰ. Propter
hāc itaqꝫ flebilē miſerāqꝫ fi/
lij ſui imutatōem ſi paululū
reliꝙſſ;. poſtea tātoplicit al
teratū nō nouiſſ;. Mater/
no igit ꝯcepto conſilio dice
bat i corde ſuo. vt ſcribit in
omel. ſuꝑ ſtabat. Stabo et
expectabo mortiſ ſniam quā
Pilatꝰ feret in dilectū vnige
nitū filiū meū. Seqr a ter/
go egredientem de hierlm.
aſpiciā lacrimoſ ocul ꝙ du/
cat. videbo q̄uo expoliet. cō/

ſiderabo ꝗui corde qũo ꝑfo
rent man⁹ ꝛ pedes nati mei
vnici.qũo eũ affigẽt patibu
lo.erigãt ĩ ligno.ꝛ cũ his oĩ/
bus ꝑactis receſſerit ꝛ ꝓcul
ſteterit nõ appropinq̃ntes ei
tãq̃ꝫ maledicto pendẽti in li/
gno .accedã ego xpi⁹ ꝛ ſtabo
iuxta crucẽ mei ieſu .ample/
ctar lignũ illud brachĳs. de
oſculabor labĳs.rigabo la/
crimis.ꝛ qꝛ mori nõ licet cũ
eo.infigã tñ oculos ĩ ſuſpen
ſo filio meo .aſpiciã qũo de
h mũdo exeat . q̃ ſola vtcũq̃ꝫ
noui qũo in hũc mũdũ ad/
uenerit.nõ deſerã morientẽ
quẽ viuentẽ nuſq̃ꝫ dereliqui
O q̃ꝫ deſiderabile et dulce
mihi foret ꝓ eo mori ĩ cruce
vel ſaltẽ cuꝫ eo.q̃d cũ negat
meo cordi meſtiſſimo iuxta
crucẽ ſtabo Et ꝟe dig̃ tanto
filio matrꝫ tante aſſiſtentia.
Stat q̃dem deorſum in ter
ra dñs ihs in loco maledic/
to caluarie.et ſedet ĩ throno
ſurſum in ꝟtute oĩs creatu/
re.vno in tꝑe ſtat in cruce et
ſedet ſuꝑ cherubin. ſtat ſol⁹
ꝛ pene nullũs ſecũ in terris
cui ſurſum ſedenti milia mi/
lium miſtrant.et decies mi/
lies centena milia in celis.
Si ꝗ ex antiq̃ pr̃is ꝯſilio ita
ſtare in cruce ihm decuit.q̃s
digni⁹ ſic ſtanti ſocietatẽ ex/
hibet ĩ terris q̃ꝫ illa quã ſuo
ꝯſortio dignã iudicauit ĩ ce
lis.ſole amictã.lunam pedi/
bus calcantem.coronã ſtel/
laꝝ duodecim in capite ge/
renteꝫ. Uere ꝯgrue aſtitiſti
ſibi pia mr̃ cũctis deſerenti
bus q̇ olim ad te ſolam veni
re dignat⁹ eſt dimiſſis crea/
turꝫ omĩb;. Hic em̃ eſt indo
mitus ille vnicornis oĩbus
incomp̄henſibilis. q̇ duduꝫ
agitat⁹ ꝛ q̃i fatigat⁹ ſctõꝝ pa
trũ deſiderĳs altiſq̃ꝫ ſuſpi/
rĳs ſemetipſum ꝯtinere nõ
valens.tandeꝫ ĩ gremio tuo
ꝟgineo captus eſt. Et ecce vi
cem reddidiſti vtcũq̃ꝫ tali di
gnatiõi. Ille ſe tibi dedit de
relinquẽs oĩa.nũc aũt omni
bus eum derelinquẽtib; in/
tantũ vt etiam de cruce cla/
maret an eũ et pr̃ derelinq̃/
ret. Tu bona genitrix ꝑma/
nes .tu ſtanti in cruce iuxta
crucẽ ſtando ſocietatem mi/
ſerandam exhibes .patiens
ibi inuiſibiliter in ſpiritu et
mente quicquid ille paſſus
eſt viſibiliter foris in corꝑe
Hanc eius ineffabilem tri/
ſtemq̃ꝫ paſſioneꝫ euãgeliſta
ſubtiliter deſignãs.nõ ꝓprio

noīe ſic mulieres eā comitā
tes expmit. Sic ei ait. Sta
bat iuxta crucē ihu mr̄ eiꝰ et
ſoror mr̄is eiꝰ Maria cleo/
phe. ⁊ maria magdalene. ſed
noīe officiȷ̄ totiꝰ pietatꝭ ⁊ cō/
paſſiōis q̄d ē mr̄ eiꝰ Cuiꝰ eiꝰ
Jeſu vnigeniti. ſola ſue car
nis ſuba coopatōe ſctī ſpūs
ī ꝟginali vtero veſtiti. a deo
ꝑcuſſi. ab hoībꝫ hūiliati. de/
ſpecti velut viroꝝ nouiſſimi
in cruce extēti. opprobriȷ̄s ſa
turati. doloribꝫ ac plagꝭ cru
deliſſimis repleti. morte tur
piſſima iā iāqꝫ cōſumēdi. tā
dulcit' ab ea nutriti. totiens
amplexati. totiēs exoſculati
feruētiſſime. ſuꝑ ſeipaȝ ⁊ vni
uerſa caſtiſſima caritate di/
lecti ſuaqꝫ pn̄tia. obedientia
filiali reuerētia. ꝯuerſatōne.
ꝟbi grāȝ exēplis delectātꝭ ⁊
oēȝ diligibilitatꝭ rōnem ſm
vtrāqꝫ naſaȝ habētꝭ ſuꝑ oīa
bona mūdi. nūc āt a deo ꝑ/
cuſſi. Efficaciꝰ breuiuſqꝫ vir
ginis doloreȝ deſcribere nō
potuit q̄ꝫ dicendo. Stabat
iuxta crucē ihu mr̄ eiꝰ. Val/
de doloroſum eſt mr̄i audi/
re mortē filiȷ̄. magis dolet ſi
hunc morte horribili nouit
interfectū. magꝭ ꝟo ſi ī eius
oculis hūc ꝯtigit vulneribꝫ
diſſecari. O q̄ꝫ ītolerabil' fu
it triſticia hꝰ tenerrime ma/
tris q̄ penis horribilibꝫ ⁊ in
auditꝭ filiū añ oculos ſuos
ꝑ ſingula mēbra cruciari vi/
det. ac morte turpiſſima ac
doloroſiſſima ꝯſūmari Ad/
de. q᷑ tal' erat filiꝰ vnigenitꝰ.
ſcȝ creator ſuꝰ. pr̄ ſuꝰ. d̄s ſuꝰ.
ſpōſus ſuꝰ. beatificator ſuꝰ.
amator ſuꝰ. et is a q̄ habuit
eſſe. viuere. bn̄ eſſe. corpus.
aīaȝ. ꝟtutē. ſummū mr̄ne di
gnitatꝭ honorē cū decore ꝟ/
ginali ⁊ grāꝝ plenitudinem
De q̄ beatus Anſ. ait. Dn̄a
mea q̄s fontes dicā erupiſſe
de pudiciſſimis ocul' tuis.
cū attēderes vnicū filiū tuū
innocentē corā te flagellari.
ligari. mactari. ⁊ carnē d̄ car
ne tua ab ipȷ̄s crudelit' diſ/
ſecari. Que mr̄is dolorē ve/
hemēter adauxit. q᷑ in tātis
cruciatibꝫ auxiliū nullū pre/
ſtare potuit. Siq̄dem vide
bat corpꝰ filiȷ̄ vulneribꝫ ple/
nū nec poſ'at linire oleo aut
ligare panniculo. Vidit car
nē eiꝰ cruore rubricataȝ. nec
poſ'at lintheo extergere. Vi
dit oculos lacrimas fūdere
nec poſ'at deſiccare. Vidit
ſanguineȝ in terrā defluere
nec poterat colligere. Vide

bat ſitientē nec poťat potā/
re. Audiuit derelictū nͨ po/
terat cōſolari. Uidit caput
ei⁹ pēdulū nec poťat ſuſtēta
re. Audiuit iniqꝶ blaſphe/
mias nec poterat excuſare.
Uidit tādē expirare nec po/
terat ꝯmori. Uidit mortuū
nec poťat oſcul̕ ꝛ āplexiōibꝫ
ꝯtrectare. O btiſſima ac ma
terna viſcera q̄nta fuit intra
vos ꝯmotio. dum diſſecare
tur vt ouis. ꝛ diſtendereť ca
ro illa ſacroſctā. q̄ intra vos
tā dulciť ꝯpacta ē. qn̄ etiam
ad ſolā mortꝫ imaginatiōez
mr̄is illi⁹ viſcera ꝯtremuerͭt
cui⁹ filiū ſalomō ſcindi iuſſe
rat vt exclamaret q̄ten⁹ ꝯtē/
dēti ſibi iuicē īteger redde/
reť. Tu āt ſi ī celū clamaſſes
vt īteger ſuareť ille optim⁹
fili⁹ tu⁹ q̇d ꝓfeciſſes cū vni/
uerſi te circūſtātes ſcuis vo/
cibꝫ exclamarēt. Crucifige.
crucifige. Tolle. tolle. re⁹ eſt
mortꝫ. Si hūc dimittꝭ n̄ es
amic⁹ ceſarꝫ. Jō dolor qui a
matribꝫ ceterꝫ ſignis expreſ/
ſis exterioribꝫ vtcūqꝫ refri/
geriū accipit tot⁹ intra ꝯuer
ſus ineffabiliť tua viſcera cō
mouit. De q̄ btūs Hiero. ī
ſer. de aſſūptiōe tractās illō
ſymeonis. Et tuā ipi⁹ aīaȝ ꝑ
trāſibit gladi⁹. ait. Cōſtat q̇
alij ſcti ꝛ ſi paſſi ſūt ꝓ xp̄o in
carne. tn̄ in aīa qꝛ īmortalis
ē pati nō potuerͭt. Btā dī ge
nitrix qꝛ ī ea pte paſſa ē q̄ im
paſſibil̕ habeť. iō vt ita fate/
ar qꝛ ſpūalr̕ ꝛ atroci⁹ paſſa ē
gladio paſſiōis xp̄i. plus q̄ꝫ
martyr fuit. ꝛ qꝛ pl⁹ oibꝫ dile
xit. ꝓpterea ꝛ pl⁹ oibꝫ doluit.
intantū vt aīaȝ ei⁹ totam ꝑ/
trāſiret et poſſideret vis do
loris ad teſtimoniuȝ eximie
dilectiōis. Nimiꝶ eius dile
ctio ampli⁹ fortꝫ q̄ꝫ mors. qꝛ
mortem xp̄i ſuaȝ fecit. Hec
Hiero. Damaſce. etiā ď hoc
matris interno dolore ait.
Btā mr̄ dolores q̄s effugit
ꝑturiēs hos ī xp̄i paſſiōe ſu
ſtinuit a materna cōpaſſiōe.
viſceꝶ laceratōe tolerās. dū
quē deū co̊guit ꝑ natiuitatē
hūc vt maleficū interfectū.
Uere dicere poterat illud
Ruth. j. Nolite me vocare
noemi. i. pulcram. ſꝫ vocate
me mara. h̄ eſt amarā. qꝛ val
de amaritudine me repleuit
om̄ipotēs. Sup̱ ineffabilē
deniqꝫ cōpaſſionis doloreȝ
non modice triſtabať de po
puli ſui excecatiōe ac repro/
batione ac ꝯtēptu dei q̄ eter
nus pr̄ ī filij ſui iniuſta mor

te ab electo q̄ndā ſp̄lo ē offē/
ſus. Si ci paul⁹ d̄ h̄ triſticiā
magnā hēbat ẜm illō̄ Ro. ix.
Triſticia mihi mag̃ ē ⁊ cōti/
nu⁹ dolor cordi meo. Opta/
bā em̄ ego ipſe anathema eē̄
a xp̄o ꝓ frib⁹ meis q̇ ſūt cog
nati mei ẜm carnē. Multo
forti⁹ illa mīe mr̄ q̄ erat ma/
iore caritate plēa afficiebat̄
maiori ꝯpaſſione. Sʒ int̄ h̄
chariſſimi q̄ꝫtum vniuerſus
mr̄is dolor ⁊ triſticia ī filiū
cruci ꝯfixū redūdauerit ad/
uertam⁹. Fugiūt diſcipuli vi
ri robuſti. in ip̄a nocte pane
celeſti qd̄ cor hoīs cōfirmat
refecti xp̄i fuit̄e eccl'e colūne.
Stat iuxta mr̄ tenera plēa
merore. cōploſis maib⁹. lacri
mātib⁹ ocul'. q̄rula voce. hīc
rubor ⁊ ꝯfuſio. hīc de matrꝫ
dolore igēs cōpaſſio. Quis
vnq̄ꝫ filioꝝ ita mr̄eʒ dilexit
qūo ih̄s Mariā. quā ꝓuſq̄ꝫ
eū ꝯcipet ⁊ pareret creauit. ⁊
ab et̄no ex vniuerſ creaturꝫ
ī mr̄eʒ elegit. q̄ nō mr̄nali au
toritate aliq̄n ſibi iꝑauit aut
v̄bo exaſꝑauit ſed velut hūil'
ācilla dulcit̄ ac deuotiſſima
ſolicitudīe ſpū ꝑit̄ ⁊ corpore
deſeruiuit. Dui⁹ tā dulcꝫ ac
dilecte mr̄is ineffabil' triſti/
cia dolor ⁊ deſolatio clariſſi
me agnita q̄ꝫ putas filio op/
timo doloreʒ attulerit atq̄ꝫ
mētē ei⁹ replētē triſticiā ad/
auxerit. Mēſura h⁹ doloris
fuit ſine dubio magnitudo
amorꝫ. De q̄ in omī'. ſuꝑ ſta/
bat ita d̄r. O dolores inex/
plicabiles. O ineffabilē re/
ciprocatōeʒ ſcti amorꝫ filius
patiebat̄ ⁊ valde ac nimis pa
tiebat̄. mater cōpaſſa eſt vni
genito patienti. fili⁹ recōpaſ/
ſus ē mr̄i ꝯpatiēti. Tāt⁹ em̄
fuit impet⁹ paſſiōis dn̄i ieſu
vt quaſi torrēs ip̄m patiētē
dolor īpleuit. eoq̄ꝫ īpleto in
mr̄eʒ efflueret. q̄ ſil'r impleta
in ip̄m filiū patienteʒ paſſio
q̄dāmodo redūdaret. vt im
pleret̄ q̄d Eccl̄s. j. ſcp̄tum eſt
Ad locū vn̄ exeūt flumīa re
uertūt̄. Credo dolorem filij
ex aſſiſtētꝫ ꝯpaſſione matris
ſenſū exceſſiſſe ſue corporee
paſſiōis. ī cui⁹ argumētū tā/
tis penis exposit⁹ iā iāq̄ꝫ mo
ritur⁹ q̄ſi oblit⁹ vtriuſq̄ꝫ pe/
ne. ſ. et crucꝫ ⁊ mortꝫ ad mr̄eʒ
deflectet̄ intuitū. q̄ſi ſe negle
cto matri ſuccurrebat ac de
fideli miniſtro qui poſt ſuū
receſſum ei ſeruiret ꝯſolare
tur ac ſeruaret paterna ſolli
citudīe ꝓuidebat. Nam ſeq̄
tur. Cum vidiſſet ergo ieſus

matrē ꝛ diſcipl'm quē dilige
bat. dīc matri ſue Ecce legiſ
latoꝛ optimꝰ ī carne quā de
honorādis pentibꝫ dudum
dederat. legē tādē hōveniēs
nō ſoluit ſʒ īpleuit Nā mr̄eʒ
ſuā quā dū mioꝛ eēt obediē
do ꝑ oīa honorauit. ſic̄ ſcrip
tū ē. Deſcēdit cū eis in naza
reth et erat ſubditꝰ ill'. marie
ſ. ꝛ ioſeph. Nūc āt pꝛ̄ ille pu/
tatiuꝰ mortuꝰ apud q̄ſdā cre
dit. lʒ aliꝗ oppoſitū opinētur
vt Amb. Jdcirco mr̄eʒ ſuꝑ/
ſtitē honoꝛat honoꝛe q̄ ma/
ioꝛ n̄ potat cogitari. Cōfixꝰ
nāqꝫ cruci ꝛ ī vltio pene ſpū
ꝯſtitutꝰ cum nullū mēbroꝝ
ſuoꝝ iā liberꝝ hr̄et vſū, ocul'
exceptiſ ꝛ ligua ꝺ̄ vtroqꝫ mr̄i
ꝓuire dignatꝰ ē r̄ndendo. ſ. ꝛ
alloq̄ndo. Siq̄dē efficacio/
res nūcꝗ cordis oculi ſūt et
ligua q̄ vtraqꝫ ad mr̄eʒ diri/
git vt ꝑfecto videret q̄ntum
ip̄e eā in ſuo geſtaret corde
iā de h̄ mūdo exiēs quē illa
ī ſuo ſuſcepat corꝑe intrātē ī
hūc mundū. dixerat olim ꝑ
Eſa. ꝓhaʒ. lxvj. Ad quē r̄ſpi
ciā niſi ad pauꝑculū ꝛ cōtri/
tū ſpū ac tremētē ꝓmōes me
os. Pauꝑrima fuit mr̄ q̄ vſ/
qꝫ nūc nihil niſi filiū habuit
quē ꝓ diuitiꝗs oīmibꝫ ꝯputa

uit. illū nunc amittit iō oībꝫ
ꝑditiſ meſtiſſima ꝛ pauperri/
ma manſit. merito hāc ꝗ̄ vi/
dit. de q̄ viſiōe ita ī oml'. ſuꝑ
ſtabat exclamādo ſcribit. O
ꝓe ſtupēdū viſiōis miracl'm
O gemēdū certamē oculoꝝ
qꝺ̄ vidiſſes ī oculis ihū dn̄i
Jn vno codēqꝫ tꝑe illi beati
oculi feſtinabāt ad mortē et
ſeſe retorquebāt ad matreʒ.
ꝓtꝰ eos mortis iā claudebat
ꝛ impellebat ad defectū. vis
amoꝛiſ aꝑuit mr̄is ad aſpec/
tū. Jā aīa ſacroſctā ab ocul'
ſe cepit abſtrahe. ꝛ ip̄i pallē/
tes ꝛ iam p̄mortui a dilecta
mr̄e ſe nō poterāt continere
O q̄ꝫ ꝑfunde infixꝰ eſt final'
huiꝰ viſiōis radius in corde
tuo mater ſancta q̄ te mūdi
dn̄s iā moriēs ītueri dig̃tꝰ ē
Reuera ſagitta fuit que nō
mō coꝛ tuum vulnerauit. ſʒ
et Symeonis gladius qui
anime tue intima ꝑtrāſiuit.
O q̄ꝫ plena ſingultibꝫ ſuper
fuſa doloꝛibꝫ lachrymantes
oculos ſurſuʒ direxeras. vt
in horrēdo patibulo filium
morientem ſimul ꝛ te reſpi/
cientem videres. O quotiēs
ad illa immitia vulnera pu/
dicos oculos tuos crederiſ
eleuaſſe. ſi tn̄ eos aliq̄n defle/

ꝑiſti. ſi tñ ꝑ nimio lacrimaꝝ
fluxu illa poťas ītueri q̄ tua
viſio tantū illuȝ vulnerabat
q̄ntū illi⁹ tua ꝑcordia pene/
trabat. ſȝ nūc qūo ligua mr̄i
dn̄s fuiēs paterna ꝓuidet
ſollicitudīe audiam⁹. Ait ei
mr̄i ſue. Mulier. ecce filius
tu⁹. Poſſet h̄ ꝟbū nō incon/
grue de ſeipo dictū intelligi
q.d. Olim cū a me miracľo/
rū initiū ī nuptīȷs chana ga
lilee peteres. q̄ſi repellēs di/
ꝑerā. Quid mihi ⁊ tibi ē mu
lier. vt oſtēderē ꝙ naťam di
uinā q̄ actrix eſt miraculoꝝ
tecū cōem nō haberē. ſȝ illaȝ
a pr̄e meo ꝑ generatōȝ eťnā
accepiſſeȝ. deſignās nihilo/
minus horā aliā in q̄ oſten/
ſurus erā id q̄d tecū cōe de
te acceperim. Et nūc venit h̄
hora mea. nūc g̊ fateor me fi
liū tuū. Ecce vide. mľtū mi/
hi iam ⁊ tibi mulier cōe eſt.
Ecce fili⁹ tu⁹. Ecce q̄d opa/
tione ſpūſſancti ꝯcepiſti q̄d
ꝟgo in gaudio peꝑiſti. quod
nutriſti. Caro h̄ ē h̄ corpus
corā oculis tuis tā horribi/
liter ꝑcuſſū. extēſū. laceratū.
ꝑforatū. nichil h̄ patiť diuia
natura. ſȝ q̄d tu dediſti. q̄d
tu genuiſti. i. hūana ſuſtinet
paſſiōis totū pōdus. Verū
huic intellectui ſeq̄ns lr̄a nō
coheret. Ad lr̄am g̊ non de
ſe ſed Iohanne euangeliſta
loquebať. q̄ſi diceret. Ego
ſemꝑ tibi ſubdit⁹ eram. ego
te ſeruabam. ego tibi ſeruie
bam. Nunc autem exaltat⁹
a terra te deſero. tuꝗ ꝓuarȝ
me tuo ſubdito miniſtro de
fenſore ⁊ filio. Ideo hūc quē
ꝑ ceteris diligo ſua caſtitate
virginali ac ſuꝑangelice tue
puritati congruentē tibi q̄ſi
alteꝝ me in famulū cuſtodē
⁊ filiū trado. ꝑ cui⁹ p̄ſentia d̄
mea abſentia ꝯſoleris. Eo/
dem affectu eum diligas. ea
dem patientia ſupportes. ea
deȝ diligentia ſibi ꝓuideas
quaſi vnicus tuus eſſet Ad
Iohannē autē ait. Ecce mr̄
tua. quaſi diceret Tu me pa
tre fideliſſimo ſpoliaris. et
ego genitricem meam cha/
riſſimā in matrem tibi tra/
do. quam eodem affectu di/
lige ⁊ venerare. eadē ꝯfiden
tia quicquid volueris ab ea
poſtula. eandē beniuolenti/
am ab ea expecta quaȝ ſolet
vnigenit⁹ a matre ſua. ¶ Xp̄c āt
dn̄s matris nomine tacito
congruente huic ſexui no/
mine. id eſt. mnlierem appel/
lat. ideo feciſſe credendū eſt

ne ꝓ materni noīs atꝫ amo/
ris teneritudīe ɡ̄uaretᷣ ꝟgīs
animꝰ ac vidēs filiȷ̄ paſſionē
⁊ audiēs mr̄is nomē dolerꝫ
āplıꝰ. De q̄ Cryſᷣ. ait. O bo/
ne ihū q̄ mr̄ez tuam dulciſſi
mā q̄ te tā diligentᷣ nutriuit
reuerētᷣ tractauit. dulcitᷣ la/
ctauit. adeo indulcitᷣ alloq̄rꝭ
Mulier inq̄s ⁊c̄. Sꝫ ido ħ
factū cerno. ne matris dolo
rē amplıꝰ excitares. Tūc em̄
nō erat tp̄s eā dulcitᷣ alloq̄n
di. nec matrꝭ nomē exp̄mēdi
Quia ſi xp̄s ſibi dulcıꝰ locu
tus fuiſſꝫ. credo ꝙ cor ꝟgis
crepuiſſꝫ. Sꝫ vt interim de
Johē ſileamꝰ. Quātꝭ putāꝰ
frēs cor ꝟgis ꝟbū ħ filiȷ̄ ſe/
ip̄m ſubtrahētꝭ ⁊ alium ſub
rogātꝭ doloribꝫ cumulauit.
Si ex nr̄i cordis duricia n̄
ſentimꝰ ſaltē ex ſanctꝭ patri/
bus audiamꝰ. Ait em̄ Anſᷣ.
Mulier inq̄t. Ecce filıꝰ tuꝰ.
O cōmutatio. ꝓ eterno ⁊ in/
cōmutabili deo. purū ⁊ cor/
ruptibilē hoīez. ꝓ naᵗali vni
co filio ſeruū accepit in filiū
O dn̄a q̄ cogitatꝰ p̄cor in te
ſuccedebāt cū tā ineſtimabi
lē ꝯmutatōꝫ ab ip̄o quē ſuꝑ
omīa diligebas tibi fieri au
diebas. Vere tuā aīaꝫ per/
trāſiuit gladıꝰ dolorꝭ. q̄ ama
rior extat doloribꝫ oībꝫ. cu/
iuſqꝫ corꝑee paſſiōis. Btūs
q̄ꝫ Bern̄. in ſer. cuıꝰ p̄ncipiū
eſt Signū magnū. ita inq̄t.
An nō tibi plꝰ q̄ꝫ gladıꝰ ſᷣmo
reuera ꝑtranſiēs aīaꝫ ⁊ ꝑtin
gens vſqꝫ ad diuiſionē aīe
⁊ ſpūs. Mulier. ecce filius
tuꝰ. O cōmutatōez. Johes
tibi ꝓ ihū traditᷣ. ſeruꝰ ꝓ do/
mino. diſcipulꝰ ꝓ mḡro. filiꝰ
zebedei ꝓ filio dei. purꝰ hō ꝓ
dō ꝟo. Q̄uo nō tuā affectuo
ſiſſimā aīaꝫ ꝑtrāſiet ħ audi/
tio. q̄n ⁊ nr̄a licet ſaxea lꝫ fer/
rea pectora ſola recordatio
ſcindit. Hec Bern̄. Sꝫ q̄d
ad ħ dixerit mr̄ triſtiſſima.
ſcp̄tura nō ꝓdit. Sed omlᷣ.
ſuꝑ ſtabat tradit. Quid hec
audiēs dixiſti ꝟgo ſacratiſſi
ma. Heu neſcio quid dixerꝭ
Sꝫ ſcio q̄d dicere potuerꝭ.
potuiſti queruloſa voce non
imerito dicere. O flebile cō/
cābiū. O vos oēs q̄ pia ge/
ſtatꝭ viſcera. attendite quia
Jeſus meus quē genui rece
dit a me. in ſpecie mortali fa
ciem tam dilecti filiȷ̄ nō con
templabor amplius. Et ec/
ce alius mihi ab eo ꝓ ſe tra/
ditur filius. Quē clara luce
intuens dep̄hendi non eſſe
meū quē genuerā. Nō eſt fi/

liꝰ meꝰ iſte q̄ ſtat iuxta me.ſꝫ
ille q̄ pēdet ante me. Nō iſte
meꝰ ē q̄ h̄ ſtat ſanꝰ ſꝫ iſte qui
ſtat crucifixꝰ exanguis liui/
dus ⁊ in ꝑxio iā moriturus
Huiꝰ ego noui faciē hꝰ noui
quā ip̄a lactaui ⁊ paui ſacro
ſanctā carnē.hūc volo.hunc
ꝯfiteor meū eſſe filiū.h̄ ꝯten
ta eſſe volo etiā mortuo vſqꝫ
q̄ illū recipiā a mortuis re/
ſurgentē. Hec ad circūſtan/
tes. Ad filiuꝫ dicere potuit.
Heu me fili mi.⁊ deus meꝰ
q̄s mihi tribuat vt ego mo/
riar ꝓ te fili mi ih̄u dulciſſi/
me. Quid ē o vnigenite meꝰ
fons pietatꝭ. meſtoꝝ ſꝑ fide/
liſſimꝰ ꝯſolator q̄ me indig/
nam famulā in matrem ele/
giſti.omīa relinq̄ns.me tibi
habitaculū preparaſti.ac de
tua miſcd̄ia inhabitaſti quā
ab h̄ ꝑmo deſcēſu tuo ī mun
dū relinq̄ns redis ad prēꝫ ⁊
nūc me triſtiſſimā h̄ relinq̄s
Quid ī me fili mi diſplicuit
vt nō egrediar tecū. Nā ⁊ la
tronē ꝓpt̄ ſcelera ſua ſuſpēſū
tecuꝫ aſſumis cui fiducialit̄
ꝓmiſiſti.hodie mecū eris in
ꝑadiſo.cur me h̄ relinq̄s in
exilio.ſꝫ ⁊ aliꝗ cuidā me tra/
dis filio. Tu q̄ me ſꝑ audis.
ne in hac ꝑce me d̄ſpicias ſi
poſſibile ē.q2 ꝓ te mori hūa
no generi nō expedit.tecum
moriar.tecū hinc egrediar.
tibi comes indiuiſdua cōſo/
ciar. Verūtn̄ fili mi tu es ſa
piētia prīs.in te oēs theſau/
ri ſapiētie ⁊ ſcīe dei ſunt ab/
ſcōditi.tu noſti prīs volūta
tē.tu q̄d optimū ē et noſti et
ſꝑ agꝭ. Si nō poteſt trāſire
h̄ paſſionis tue calix.niſi te
extincto.in me viuat.in me
maneat.cordis mei intima
amaricet.nō mea ſed tua ſꝑ
volūtas fiat. Et licet nō niſi
doloroſiſſime te amittā do/
nū tuū tanta mihi charitate
donatū q̄ poſt me chariꝰ ni/
hil habeo in terris.nō ſꝑno.
libēter ſuſcipio.⁊ ſi nō ad ſo
laciū ſaltē ad dolorꝭ mei ma
ius incremētuꝫ. Hec et his
ſiſ̄ia aut cogitare aut dicere
potuit q̄ nll'a mens hūana
ꝯp̄hendere ſatis valet. Nec
oīno q̄s in id infidelitatꝭ ex/
emplū incidat vt mr̄eꝫ tāqꝫ
fidelit̄ reſurrectōꝫ credentē
minꝰ dolorē exiſtimet ſenſiſ/
ſe.cum etiā nullas ſuꝑioris
portionis beatitudo penas
cōſtat in filio mitigaſſe. De
quo beatus Bern̄.vbi ſuꝑ
ita dicit. Sed forte quis di/
cat. Nunq̄d nō eū preſciue/

pat moritur. ⁊ indubitāter.
nūq̇d non ſperabat ꝯtinuo
reſurrecturū et fident. ſup h
doluit crucifixū. ⁊ vehemen
ter. Alioq̇n q̇s tu frater aut
vñ tibi h ſapiētia vt plꝰ mire
ris Mariā cōpatientem q̄
Marie filiū patientez. Jlle
etiaȝ corpe mori potuit. iſta
cōmori corde nō potuit. Fe
cit illō caritas q̄ maiorē nēo
habuit. fecit et h caritas cui
poſt illā fil'is altera nō fuit.
Hec Bern̄. Sȝ mlta ex ſup
dictis ꝯplectens btūs Aug.
inq̇t. Cōſiderare libet bona
mr̄ dei genitrix ⁊ nutrix et fi
lia deſolata q̇s ſit dolor tuꝰ.
anguſtia tua. Uides eīn cru
cifixū vnigenitū tuū. mutas
filiū in prēm. magiſtrum in
diſcipulū. regem in militem
dn̄m in ſeruū. omīpotentez
in deficientē. Reuera viſce
ra tua penetrat gladiꝰ. confi
git aīaȝ tuā lancea. ⁊ clauus
laniat mentē tuam. ſpinarū
aculeus lacerat cor tuū. filij
tui amarus aſpectus deeſt
tibi p̄ amaritudine lacrima
rum. deſunt verba. deeſt for
titudo. marceſcit pulcritu
do. vulnera filij tui ſunt vul
nera tua. crux filij tui ē crux
tua. mors eiꝰ mors tua. Nu
trix q̄uo amittis alūnū. ma
ter filium. ancilla dn̄m. vna
die priuaris pr̄e et filio tuo.
Hec Augꝰ. Sȝ int̄ hec q̄
tum ꝯpatiebat̄ matri filius.
Sciebat eīn ipſe anguſtias
materni cordis. nouerat do
lorem anime eius. Quis ſa
tis cogitabit q̄obrem inter
alias cauſas eam ſibi aſtare
voluit. niſi vt eius cōpaſſio
ne ſua paſſio amarior eſſet.
Hinc idem Auguſtinꝰ ait.
Cruciat te dn̄e ihu crux tua
ſȝ nō minꝰ mr̄ tua. Cruciat
te dolor tuꝰ ſed nō minꝰ do
lor eius. Nō eſt mirū ſi do
les et ꝯdoles. ſi pateris ⁊ cō
pateris bone fili ī deſolatio
ne matrꝭ. in ſeꝑatōe matris.
in ꝯmēdatiōe matrꝭ. Nunq̄
te deſeruit nō in infantia nō
in adoleſcētia nō in iuuentu
te nō in tua ꝯpaſſiōe. nunq̄
defuit tibi eius ſolatiū ſȝ nec
eiꝰ obſequiū. lactat infantez.
audit ⁊ ſequit̄ p̄dicantez. vi
det et comitat̄ patientē. con
templatur opprobria. intue
tur vulnera. audit tua v̄ba.
tu v̄o bone ihu q̄q̄ eſſȝ do
lor intolerabilis plaga inſa
nabilis in agonia mortꝭ in
vltimo ſpiritu conſtitutꝰ nō
obliuiſceris matrem tuam.

Caput ĩclinas ⁊ eã diſcipu
lo ĩ mr̄ez ꝯmēdas. ⁊ eũ ſibi ĩ
filiũ adoptas. felix depoſitũ
ſinglr̄are ꝓuilegiũ. inſigne ſo
latiũ. Hec ille. Et qꝛ ꝑcioſꝰ
theſaurꝰ btõ illi dilecto di/
ſcipulo a crucifixo datus ē.
idcirco nõ ꝑ ſua turbatione
nec ꝑ dñi ſui morte iminēte.
nec ꝑ tremēda elemĩtoꝝ cõ/
motione. nec ꝑ iudeoꝝ me/
tu ⁊ timore differt accipe qđ
datũ ē. ſꝫ ſtatĩ ſe ð noua mr̄e
ĩtromittit. ſtatĩ eã recipit. ⁊ i
finem vſqꝫ fidelr̄ cuſtodiuit
ſic ipe teſtaꝛ. Et ex illa hora
accepit eã diſcipulꝰ ĩ ſuã. ĩtel
ligēdo curã ⁊ ſollicitudinez.
vl̄ in ſuã mr̄ez ⁊ dñaz ſpēalē
Intuere nũc o aĩa deuota
pauperrimũ ihm oĩ iã ꝯſola
tiõe ꝓuatũ. Nam vnicũ ⁊ ſin
gulariſſimũ mr̄ne pietatꝭ ſo
latiũ reliquit. mr̄ez diſciplo
tradidit. Et diſcipulũ quez
amauit dilecte mr̄i vice ſui
in filiũ ſubrogauit. Heu de
relicta ē inť lupos rapaces
ouis iã diſſecata inť imites
blaſphemos. irriſores nul/
la ꝯpaſſiõe mobiles ĩnocēs
ihs inaudita ꝯſtricta pena.
Sꝫ ſenietibꝫ hoibꝫ creatorꝭ
ĩniuriã elemēta inſenſibilia
diſſimulare diutiꝰ non vale/
bant. Nam Math. A ſexta
aũt hora tenebre facte ſunt
ſuꝑ vniuerſã terrã vſqꝫ ĩ ho/
rã nonã. Pendēte em̄ ĩ pati/
bulo creatore vniuerſa na/
tura ꝯgemuit. ait Leo papa
ĩ ſer. q̄ ĩcipit. Spõſiõis nr̄e.
Et crucꝭ clauos oĩa ſimł ele
mēta ſenſerunt nihil ab illo
ſupplicio liberꝝ fuit. H̄ ſuppli/
ciũ in ꝯmutatõez ſui ⁊ terrã
traxit et celũ. H̄ petras rupit
monumēta patefecit. ĩferna
reſerauit. ⁊ dēſaꝝ horrore te
nebraꝝ radios ſol abſcõdit
Debebãt em̄ h̄ teſtimoniũ
ſuũ mũdi auctori vt ĩ h̄ caſu
ꝯditorꝭ ſui vellēt vniuerſa fi
niri. Hec ꝯtenebratio naťał
ſolis ecclipſatio eē ñ potuit.
qꝛ triũ horaꝝ mora lune op
poſite diſtantia maxia ⁊ vni
uerſalitas toti terre ſuꝑdu/
cta manifeſtiſſime ꝯproba/
rũt. Quis em̄ Orig. determi
nat ſuꝑ. ſ. vniuerſã terrã eoꝝ
ſ. iudeã. ſic ꝑ triduũ facte ſũt
tenebre ꝑ vniuerſã terrã egy
ptioꝝ. nõ tñ in ťra ieſſen vbi
erãt filij iſrł. Hoc ãt inde vi
ſum eſt Orige. qꝛ ſi in ťra gē
tiliũ facte fuiſſent. ĩ hiſtorijs
ſuis aliquid ſcriptum reli/
quiſſent. Et huic conſenti/
re videť Nicolaus de Lyra

Pōſt tñ rōnabilit̄ credi tene
bꝛas illas fuiſſe vniuerſales
ꝛ ꝑ vniuerſaȝ t̄rā diffuſas. ex
eo ꝙ atheniēſes ſic̄ in hiſto/
rījs eoꝝ legit̄ viſis hmōi te/
nebꝛis dixer̄t deū nat̄e pati
Vñ ꝛ illi arā ꝯſtruxer̄t ſcri/
bētes ſuꝑ eā titulū. Hec eſt
ara ignoti dei. quē etiaȝ po/
ſtea paul⁹ legit vt hēt̄ Actuū
xvij. Deniꝗ̄ ꝙ h̄ obtenebꝛa
tio etiā fuerit rome teſtatur
Oroſi⁹. ꝙ i eliopoli egipti/
oꝝ vꝛbe teſtat̄ Dioniſi⁹. ꝙ in
bithinia ciuitate aſiana re/
fert euſebi⁹. put late h̄ pſeq̄t̄
hiſtoria lāpartica d̄ paſſiōe
bti Dioniſij. Qūo aūt facte
ſūt he tenebꝛe nō idē ſētiūt.
Oꝛigenes dic̄ factas ꝑ īter/
poſitionē nubiū denſarum
Hiero. ꝟo ſuꝑ Math. dicit.
Videt̄ mihi clariſſimū lum̄
mūdi. h̄ ē. luīare ma⁹. retra/
xiſſe radios ſuos. ne aut pē/
dētē videt dn̄m aut īpij blaſ
phemātes ſua luce fruſtrēt̄
Diony. ꝟo ī epl'a ad policra/
tū dic̄ h̄ fuiſſe ꝑ īterpoſitōȝ
lune int̄ ſolē ꝛ t̄rā. ſic̄ fuit in
eclipſi ſol'. Dic̄ em̄ ſe vidiſſe
tūc ī eliopoli egypti ꝯſtitut⁹
aſcēdentē lunā ab oꝛiēte ver
ſus meridiē ꝛ ſupponentē ſe
ſoli. Et ſc̄m h̄ fuere q̄tuoꝛ mi

racula. Primū qꝛ fcā ē. luna
diſtāte a ſole ꝑ diametꝝ celi
qꝛ q̄ndecima. ꝛ ita ꝯ naturā
ſui mot⁹ ſoli ꝯiūcta. Scōm
qꝛ pacta eclipſi lūa redijt in
orientē. ita ꝙ ī veſꝑe fuit in
oꝛiēte ſole exiſtēte ī occidēte
ꝛ ſic reſtituti ſūt oꝛbes eoꝛū
ad ſtatū p̄ſtinū. Tertium qꝛ
ꝑs oꝛiētalis ſolis p̄mo fuit
obſcurata ꝛ iteꝝ vltimo illu
minata cui⁹ ꝯriū fit ī nat̄ali
eclipſi. Quartū ꝙ luna fuit
īmobil' ſub ſole ꝑ tres horaſ
In nat̄ali āt eclipſi cōtinue
mouet̄ ſub ſole. Hec Ly. ſu/
per Math. Impleta ē ḡ ſcri
ptura vt ait Ioh. q̄ dic̄. Oc/
cubuit ſol meridie ꝛ cōtene/
bꝛabit̄ ſuꝑ terraȝ in die lux.
Amos. viij. Et iteꝝ occubu
it ſol cū adbuc media eēt di
es. Hiere. xv. Int̄ h̄ chariſſi
mi innocētiſſim⁹ agn⁹ dū ſui
q̄ſi īmemoꝛ ceterꝭ oīb; p̄na
ſollicitudīe ac pleniſſima ca
ritate puidit. p crucifixoꝛib;
ſuis p̄rēm oꝛauit. latroni pa
radiſū pmiſit. diſcipl'o mr̄eȝ
matri diſcipulū ꝯmēdauit.
Dū deniꝗ̄ acerrimas pēas
q̄s ipe ſine murmure ſuſti/
nuit vide ſol nō potuit. ac ta
cēte dn̄o p eo muta elemēta
inſolita ſua mutatōe q̄ſi qui

buſdā vocib⁹ lamentādo cla
mabāt. Creſcētibuſq3 in imē
ſum dolorib⁹ tādez ad ſe re/
uerſus. Math. Circa horā
nonā exclamauit dn̄s ieſus
voce mag̃ dicens. Heli heli
lamazabathani. q̄d iterp̄taꝛ
euāgeliſta dicēs. h̄ eſt. Deus
me⁹. d̄s me⁹ vt q̄d dereliq̄ſti
me. Ly. El in hebreo idē eſt
q̄d de⁹. iota lr̄a hebraica ad
iūcta facit ſig̃re cū h̄ me⁹ Jō
heli idē ē q̄d d̄s me⁹. Lama
vna ē dictio p ſe. ꝛ idez valet
qd̄ q̄re in latio. Zabathani
nō eſt v̄a lr̄a. q2 nō ſ̄cat idez
q̄d dereliq̄ſti me. ſ3 debet ibi
ꝑponi q̄dā lr̄a q̄ vocaꝛ ayn ꝛ
ſonat ſic̄ a formatū in guttu
re. Vn̄ deb3 ſic ſcribi azaba
thani. ꝛ tūc ſ̄cat idē q̄d dere
liq̄ſti me. S3 p ignorantiā
ſcp̄toꝝ corrupta eſt lr̄a in la
tinis libris. Hec Lyra. Ex
clamauit g̊ voce magna ad
p̄rez in forma ſerui. ad vere
humanitatꝭ ꝑbatōez ac do/
loris intētiſſimi declaratōz
ꝯ futuras hēſes. dn̄m verū
hoīez eſſe ac veꝝ corp⁹ aſſū/
pſiſſe negātes nec v̄e paſſuz
ſ3 patiētꝭ tm̄ vmbrā p̄tēdiſſe
īmpie mētiētes. S3 veri do
loꝛꝭ atq3 magni teſtꝭ eſt vox
clamorꝭ magni. Cur eīm ex/
clamaſſet. nō vtiq3 ꝓpter p̄rez
q̄ ꝓxim⁹ erat. ſic̄ ip̄e ait Phi/
lippo. Nō credis q2 ego ſum
in p̄re ꝛ p̄r in me ē. Joh. xiiij
Exclamauit g̊ vt magnitu/
dine clamorꝭ intēſionē acer/
bitatꝭ doloꝝ ꝛ paſſionē noꝭ
pro q̄b⁹ paſſus ē declararet.
S3 q̄d op⁹ fuit hac declara
tiōe p vocꝭ magnitudinem.
nū q̄d viſus q̄ certi⁹ iudicat
auditu. ſ. Metaphi. aſpicieꝛ
in cruce leuatū tam crudelr̄
a v̄tice capitꝭ vſq3 ad pedis
plātā diſſecatū. ꝛ tāq3 ſignū
cui ab oīb⁹ ꝯdicebaꝛ extēſū.
intollerabilē ei⁹ dolorē cog/
noſcere potuit et iudicare.
Quid g̊ opus fuit inſtrepe/
re aurib⁹ tāto clamore quod
ocul⁹ clari⁹ diſcernebat. S3
l3 intolerabilia fuere q̄ intu
entiū viderūt oculi. maiora
tn̄ et pl'a intus ꝛ foris patiꝛ
ſalus mūdi q̄ oculus agno/
ſcere nō valebat. Exterius
q̄dē p ꝯtinuū penaꝝ cremē/
tū. Si eīm diligēter ꝯſidera
mus dn̄icam paſſionē certe
cog̊ſcim⁹ qūo p ſingula mo/
menta continuo excreuerit
dolor. nec aliquando paulu
lum eſt remiſſus. Cum eīm
cepiſſet domin⁹ in orto con/
triſtari et pauere vehemen/

ciſſime. ita vt fact⁹ in agonia
ſanguinē ſudaret. ſurgēs ab
oꝛōne interno dolori ſtatim
additur externus. et pꝛimo
quaſi ꝓuatiu⁹ ex fuga diſci/
puloꝝ. deinde ⁊ poſitiu⁹ in
fligit̃. dū capt⁹ dure ligatur.
trahit̃ de iudice ad iudiceȝ.
alapis cedit̃. ꝯſpuit̃. colaphi
ȝat̃. trahit̃ barba ⁊ crinibus
vellicant̃ gene vnguib⁹. nu/
datus toto coꝛꝑe flagell' diſ
cerpitur. ⁊ ſpinea coꝛona ca
put venerandū vulneratur.
his āt coꝛꝑis duris ꝑcuſſio
nib⁹ ſine ceſſatiōe ꝯtinuatis
additur fame ſue grauiſſi/
ma leſio. Nā cū ſit ſctōꝝ ſan
ctus. vtputa cui angeli ſꝑ ca
nūt. ſanctus ſanct⁹ ſctūs do
min⁹ ds ſabaoth. tāq̃ viliſſi
mus irridet̃ blaſphem⁹. Pꝛi
mo dehinc malefactoꝛ aſſe/
rit̃. velut ſtult⁹ iocularí veſte
illudit̃. latroni nō cuilibȝ ſȝ
ſeditioſo poſtponit̃. tandeȝ
moꝛti turpiſſime adiudica/
tus int̃ latrōes tāq̃ ꝓnceps
coꝝū ꝓꝓꝛio onerat⁹ patibulo
educit̃. nudat̃. et medi⁹ coꝝū
ſuſpēdit̃. ſuſpēſus irridet̃ ac
blaſphemat̃ ꝟbis nutib⁹ atȝ
ſignis. Addūt̃ deniq̃ coꝛpo
ris ſeuiſſima toꝛmēta in ex/
poliatiōe manuū pedūq̃ ꝑ/
foꝛatōe ac duriſſima diſten/
ſione. Ecce qūo doloꝛ dolo/
ri nō dico ſuccedit ſȝ manen
tib⁹ ꝓꝛib⁹ vl' innouat̃ conti
nue accedit. Deniq̃ trib⁹ ho
ris pendens in cruce iā ſine
modo ſine intermiſſione in/
creuerat. ⁊ ſeipſo ſꝑ maioꝛ ef
ficitur. Cum enim ſacroſan
ctum coꝛpus domini vtiq̃
in ſe ſpecioſum pꝛe filijs ho
minum atq̃ perfectum. ꝗd
non modice ponderabat. ꝗ
neceſſe fuit clauoꝝ vulnera
continue ampliari. quibus
coꝛpoꝛis pondus totum ſu
ſtentatum eſt. ſic ponderet̃.
Heu quant⁹ cruciatus ma/
nuum et pedum nulla quie
te nec ad momentū oculi in
terciſus. neruoꝝ quoqȝ ⁊ cō
pagum ſed ⁊ medullaꝝ pen
dentis coꝛpoꝛis in trib⁹ fer
reis clauis. ꝗꝛ ſi foꝛte alicui
parti paululum ſuccurrere
voluiſſet. neceſſe erat alias
mag̃ pꝛegrauari. Si enim
dolori manuū parumꝑ par
cere voluiſſet. neceſſe fuit cla
uo pedū totā coꝛꝑis moleȝ
ſuſtentari atq̃ eidem foꝛti⁹
innitendo totū coꝛpus eri/
gendo leuare quātumq̃ ſic
pōdus coꝛꝑis min⁹ ſentiret̃
in manuū vulneribus. Sȝ

q̄ntuȝ ex h̄ ꝛ vulnera pedis
ſint ãpliata ꝛ doloꝛ excreue/
rit. q̇s ſatꝫ poteſt eſtimare. ita
ſi pedū fixure parūp ſuccur
rere opoꝛtuit n̄ alit̄ niſi ꝺcli
natōe q̄dā coꝛpis ſol̄ clauis
manuū ꝺepēdētꝫ. ꝛ h̄ nō ſine
laceratōe manuū ꝛ doloꝛo/
ſiſſima vulneꝝ ampliatione
Int̄ has deniq̄ȝ coꝛpis pe/
nas manet ꝛ creſcit m̄ltiplex
triſticia īterioꝛ. vt ex ſup̄dic/
tis facile aduerti p̄t. Ad de/
clarādū āt inuiſe pene atro/
citatē. mag̅ voce exclamauit
Eya q̇s mō tā inſenſibil̄ nō
ꝯpatiet̄. q̇s lacrīaꝝ riuos n̄
diriuet audita ſui creatoꝛis
ſui ꝺn̄i. ſui amatoꝛꝫ. ſui redē
ptoꝛꝫ. p̄ris ſui foꝛtiſſimi pꝛo
pugnatoꝛꝫ ſui tā lamētabili
exclamatōne. Quā ꝛ p̄pħa in
ſpū p̄uidēs ait in pſona ꝺn̄i
Laboꝛaui clamās rauce fa
cte ſūt fauces mee. p̄s. lxviij.
Et bn̄ rauce. qꝛ raucedo ex
humoꝝ defectu ī gutture et
arterijs accidit. Aruit āt ſic̄
teſta ꝟtꝰ eius. defluētibꝫ vndi
q̄ȝ ſanguis hūoꝛibꝫ. Sȝ cla
mātꝫ vocē attēdamꝰ. q̇d cla/
mādo dixerit. Ait em̄. Heli
heli lamazabathani ꝺs meꝰ
ꝺs meꝰ. vt q̇d dereliq̇ſti me.
Nichil de penis cauſat̄. ſup
derelictiōe clamat. derelictꝰ
eſt ī medio inimicoꝝ pſecu/
toꝝ crucifigētiū. ab his q̇bꝫ
bn̄ fecit. q̇ꝝ infirmitates ab
ſtulit. a diſcipulis q̇s ex cun
ctis elegit. Parū h̄ erat. non
huiꝰ memoꝛat̄. a p̄re ſe excla
mat derelictū. Et q̇dē a p̄re
dilectiſſimo ꝛ potentiſſimo
ſubuenire. Sup oīa coꝛ di/
ligētꝫ affligit̄ ſi ab oībꝫ dere
lictus etiā a p̄re amātiſſimo
deſerit̄. q̄ſi alienꝰ. q̄ſi moꝛtuꝰ
a coꝛde ī vltimis cruciatibꝫ
ꝛ toꝛmētis Et qūo dereliq̇t
eū p̄r. nunq̇d ab eo ſepatꝰ eſt
ſicut ꝟba Amb. ſup Lucam
ſonare vident̄ dicentꝫ. Cla/
mat homo ſepatōe diuinita/
tis moꝛiturꝰ. Nam cū diui/
nitas moꝛtis libera ſit vtiq̄ȝ
moꝛs ibi eſſe nō poterat niſi
vita diſcederet q̄ vita diui/
nitas eſt. Sȝ abſit credere
vt naturā quā ſemel diuinitaſ
aſſumpſit vnq̄ȝ dereliquerit
Dereliq̇t āt p ꝺfenſiōis ſub/
tractōeȝ. De quo mgr̄ libro
iij. diſ. xxj. Fateamur inquit
deum in moꝛte quodāmo/
do illum hominem deſeruiſ
ſe. quia poteſtati perſequen/
tium eum ad tempus expo
ſuit. nō ſuā potētiā exercēdo
eū defendit vt nō moꝛeret̄.

Sepauit ſe diuītas qꝛ ſub/
traxit ꝓtectōez. ſed nō ſoluit
vnionē. Sepauit ſe forisvt
nō eſſet ibi ad defenſionē. ſꝫ
nō intus defuit in vnione.
Et de hac ſepatōe diuītatis
q̄ꝫtū ad defenſionē locutus
eſt vbi ś. Dereliq̇t etiā hūa/
nitatē xp̄i diuītas q̄ꝫtum ad
ſubtractōez eoꝝ q̇bꝫ doloꝛ ⁊
triſticia poterāt mitigari. vt
puta imiſſionē ſupne ꝯſola
tiōis aut ſpēalis auxilij ſup/
natural'. Et collatōez eoꝝ q̄
poterāt doloꝛē augmētare.
⁊ ipeditōez eoꝝ q̄ etiā natu/
raliť poterāt releuare. Cete
ris martyribꝫ deꝰ ſpecialibꝫ
ꝯſolationibꝫ aſſiſtebat. qn̄qꝫ
cauſas extrinſecas a ſua ac/
tione ſuſpēdendo vt ð tribꝫ
puerꝭ in camino ignis. in q̇s
nihil ptātꝭ habuit ignis. ita
vt nᶜ ardoꝛ eiꝰ trāſiſſꝫ p eos.
Dan̄. iij. Qn̄qꝫ tantā iternā
ſpūs ſui dulcedinē imitten/
do ac tāta ſpūalia gaudia vt
coꝛpis doloꝛes vł non ſenti
rent vł remiſſiꝰ ⁊ gaudenter
ferrēt. Sic de ſctō Andrea
loq̇ť btūs Ber. ſer. ij. ð eodē
ait. ꝙ h̄ dulcedo ſpūs fac̄ pe
nā nō ſolū nō moleſtā ſꝫ eti/
am deſiderabilē ⁊ oīno dele
ctabilē eſſe. ita vt etiā moꝛtē
faciat eſſe dulciſſimā Et ſer.
ꝑmo de dedicatōe. crucē dic̄
hr̄e vnctōez ſuā ſine q̄ crucꝭ
aſperitatē infirmitas noſtra
ferre nō poſſet. Sꝫ omnem
talē ſubtraxit deitas hūani
tati xp̄i q̄ntū ad doloꝛꝭ miti
gatōꝫ. ſed cauſas naturales
ſ̄m vltimū ſue potētie i coꝛ/
pus xp̄i agere ꝑmiſit. ⁊ nihil
ſupnaturale doloꝛē alleuiāſ
aut minꝰ ſentire faciēs infu/
dit. Sed ⁊ vt magꝭ ſentireť
doloꝛ cōtulit. Nam vt ꝓbat
Sco. in ſuo. iij. diſt. xv. Do
loꝛ vehemēs ſenſibilis natꝰ
eſt de cōmuni lege impedi/
re vſum rōnis longe magis
q̄ꝫ delectatio vehemēs. de q̄
tn̄ dicit Philo. vij. ethi. ꝙ fu
rať itellectū ſpiſſe ſapientis
Cui ꝯcoꝛdat Augꝰ. xiiij. de
ciui. c. xvj. Et cū abſoꝛpta ē
ps intellectiua a doloꝛe ſen/
ſus minꝰ ꝑcipiť doloꝛ. imo
oīno a pte intellectiua nō p/
cipiť. in xp̄o āt ex ſpeciali di/
ſpēſatōe deitatꝭ ꝯſeruate ſūt
potentie ratio ⁊ volūtas. q̄/
libet in ꝑfecto vſu ſuo. nec
aliquatenꝰ a doloꝛe partis
ſenſitiue. aut etiam triſticia
interioꝛi fuerunt abſoꝛpte.
Ideo intellectus oīes do/
loꝛes clariſſime apphendit

cū oi̅ diſcōueniētia ꝛ ita vo
lūtati oñdit. Idcirco maxie
ꝯtriſtabat̃ portio rōis ſēſiti
ui ſꝫm modos ſ̄ tactos . Et
ita dolor maior q̄ ꝑceptibili
or nedū ſēſu ſꝫ ꝛ itellectu .ſic
ꝙ ꝯſuate ſūt potētie naẗales
ſupnaẗalit̃ vt magꝭ dolerēt.
Deniqꝫ cū ꝓpt̃ potētiaꝝ colli
gatōēꝫ delectatio vniꝰ potē/
tie redūdat in aliā . Et ideo
ſcti̅ martires q̇ ꝑ paſſionem
nouerīt ſe mľtū ꝯplacere do
ſuꝑ oia dilecto. ꝛ ꝓ pene ma
gnitudie gľoſiſſime corona/
ri expectabāt ſꝫm ꝑtē itellec/
tiuā gaudebāt de paſſiōe fo
ris ꝓpt̃ deū illata quā ꝓ amo
ris ſui magnitudie ꝯſidera/
bāt. Et ꝓpt̃ hmōi gaudiū in/
tellectuale leuiꝰ ferebāt do/
lorē ſenſus. Hic btūs Vin/
cētiꝰ Daciano ait. cū acerri/
mis penis mactaret̃. Hoc ē
qꝺ ſꝑ optaui iā in ſublimibꝫ
agor. Et btā agatha Quin/
ciano dixit. Ego i his penis
ita delector ſicͭ q̇ bonū nun/
ciū audit. ꝛ q̇ inuēit theſauꝝ
mľtū. Nō em̄ p̄t ponere tri
ticū i horrea niſi theca eius
fortit̃ fuerit ꝯculcata . Ita ꝛ
aīa mea n̄ p̄t i ꝑadiſū cū pal/
ma itrare martirij niſi dili/
gent̃ fecerꝭ corpꝰ meū ꝗ car/
nificibus attrectari. Experi
mur ꝛ nos cum patimur ali
q̇d ꝓ re mľtū dilecta leuiꝰ ſu
ſtinemꝰ Imo ſꝫm Philo. vij.
ethi. c. vlt̃. Delectatio exclu/
dit triſticiā . nō tm̄ ꝯ̄riam ſꝫ
etiā ꝯtingētē ſi ſit fortꝭ. Iꝺo
vt diͨ Sco. tāta p̄t eſſe dele
ctatio i vna ꝑte aie ꝙ exclu/
dat vſū alteriꝰ ꝑtꝭ. Sic et in
patiētibꝫ mitigat̃ triſticia in
terior ex aliq̄ ꝯſideratōe rō/
nis ꝑ q̄ndā redūdantiā a ſu
perioribꝫ viribꝫ i iferiores vt
dicit ſctūs Tho. iij. ꝑte ſū. q.
xlvj. ar. vj. Cū āt xp̄s fuit eti
am i ipa paſſiōe ꝛ morte ſꝫm
ſuꝑiorē portiōēꝫ ꝑfctē btūs
qꝛ ꝯphēſor fuit ab inſtāti cō
ceptōiſ. ꝛ ita maxim gaudiū
fuerat i portōe ſuꝑiori volū/
tatꝭ. ꝑ miraculū nouum ait
Sco. ita actū ē ꝙ ſic gľia in
portōe ſuꝑiori volūtatꝭ non
redūdauit i corpꝰ nͨ in vires
inferiores vt maneret corpꝰ
paſſibile. ita ꝛ gaudiū eiuſꝺ
portōis beatificū nō redun
dabat nec excluſit dolorem
in appetitu ſēſitiuo. nec triſti/
ciā i portōe iferiori. Sꝫ nec
i eadē portiōe vt compat̃ ad
aliꝺ obiectū. Eodē vtiqꝫ mi
raculo q̄ fuit ſiľ ꝯphenſor et
viator. Sicꝫ etiā vt viator

ſūme dilexit deū ⁊ in ipletōe diuīe volūtatꝭ ꝓmptiſſimuꝫ ſe exhibuit. nō tñ ſeq̄bat̄ de/lectatio ꝑpt ſuſpenſionē cau ſaꝝ natalium ab h actu. ⁊ ſi re/ſpectu obiecti caritatꝭ. ſ. dei dilecti ⁊ de ſalute hūani ge/neris ꝑ ſuā paſſionē acq̄ſita aliq̄ fuerit dlectatio ꝯſeq̄ns actū dilectiōis nō beatifice ſꝫ viatoꝝ. illa fuit ibi cobibi ta ⁊ ab om̄i redūdantia per miraculū ſuſpēſa vt nihilo/minꝰ vires aīe aut etiā eadē reſpectu alteriꝰ obiecti ꝑmiſ ſe ſunt agere qd ſuū erat. vt vult Damaſ. et allegat Tho. vbi ſup̄. Vñ omēs aīe vires paſſionū impetꝰ q̄ſi torrens īebriauit ⁊ ſuꝑrepleuit vt ve rificaret̄ illd ps. Repleta eſt malis aīa mea. malis vtiq̄ nō culpe ſꝫ pene ſm Augu. Ex q̄bꝰ ptꝫ q̄ dolor xp̄i fue/rit puriſſimꝰ oīs ꝯſolatiōis redūdantia impmixtꝰ. Vñ manifeſtū ē nulliꝰ ſancti aut viatorꝭ cuiuſlibꝫ dolorē ⁊ tri ſticiā paſſiōi xp̄i poſſe cōpa/rari. nō ſolū ex cauſis ſupra dictꝭ aut ex eo q̄ꝛ habuit cor pus optīe diſpoſitū ⁊ ſenſuꝫ optime ꝑceptiuū ⁊ appetitū ſūme ad ꝯriū inclinatū. ſꝫ ex eo q̄ꝛ fuit dolor puriſſimus cuius acerbitas nec ꝯſolatī one ab alia potētia redūdā/te fuit mixta ⁊ maxīe a rōne ꝑcepiꝰ. quā in nullo abſorbe re aut obtundere potuit licꝫ acerbiſſimꝰ fuit obſtante mi raculoſa cōſeruatōe dei. Ex q̄bꝰ ſcdo patet nunq̄ꝫ aliquē viatorem ita a deo in penis derelictum ſiue iuſtum ſiue iniuſtū quomodo a deitate derelicta eſt humanitas xp̄i. Juſtos quidem multiplici/ter conſolatus eſt ac redun/dantiā ſpūalis leticie non ꝓ hibuit imo augmētauit. In iuſtos vero ⁊ ſi nō eſt ſpecia liter ꝯſolatus. ſaltim non ꝓ hibuit q̄n dolor intenſus ꝑ tis ſenſitiue rōnem obtūde ret aut abſorberet. et ſic mi/nus a ꝑte intellectiua ſenti/ret. Vñ euidēter apparet ve/ritas illius in ꝑſona dn̄i in threnis ſcptum. O vos oēs q̄ tranſitis ⁊c̄. Quis eīm vn/q̄ꝫ tam grauia tam ſtupēda ſuſtinuit. Deus eſt qui pati/tur. Nec in aliquo torcular paſſiōis ſibi alleuiatur. qui ſeruis ſuis vel om̄ino aufer re vel alleuiare vel breuiare vires conſueuerat tormēto rū. nō parcet ſibi q̄ peccato/ribꝰ parcere ſolet. O q̄ꝫ vere

dixerat apl's .ꝓprio filio ſuo
nõ pepcit.ſʒ ꝑ nob̃ oĩb⁹ tra/
didit illũ Ro.viij. Nõ ſolum
ĩ morteʒ ꝑ nob̃ tradidit de⁹
vnigenitũ ſʒ ⁊ ĩ penis ⁊ affli
ctõib⁹ nõ pepcit Fuit ãt iſta
derelictio hũanitatꝫ ſignifi/
cata figuralit' Leuit.xvj.in
duob⁹ hircꝫ.q̃ꝝ altero ĩmo/
lato ali⁹ ĩ ſolitudinẽ mitteba
tur. Duo em̃ hirci hũanitaſ
⁊ diuĩtas xp̃i ĩtelligũt'. Hũa
nitate ḡ ĩmolata diuitas ĩ ſo
litudinẽ abijt.i. in celũ. Vñ
Eſici⁹ ſup Leuiticũ. In ſo/
litudinẽ.i.ĩ celũ tp̃e paſſiõis
diuĩtas abiſſe dr̃ nõ locum
mutãs ſʒ q̃dãmodo ꝟtuteʒ
cohibẽs vt poſſent ĩpij ꝯſũ/
mare paſſionẽ. Abijt ḡ.i.vir
tutẽ cohibuit ⁊ portauit ini
q̃tates nr̃as.nõ vt hẽet ſʒ vt
ꝯſumeret. De⁹ em̃ ꝯſumens
ignis eſt. Hec aũt qꝛ oculus
corpal' in cruce pẽdentẽ aſpi
ciẽs vide nõ potuit.recte ad
tãti dolorꝫ declaratõeʒ voce
mag̃ clamauit. Heli heli la/
mazabathani. Hanc vocem
Math.q̃dã illic ſtãtes ⁊ au
dictes dixerũt. Heliã vocat
iſte. Ceteri dixerũt Sine.vi/
deam⁹ an veniat Helias li/
berãs eũ. Quidã illic ſtãtes
nõ oẽs.forſitan romani mili

tes ſm̃ Hiero.nõ ĩtelligẽtes
ꝓprietatẽ ſmõis.vel iudei ſo
lito ſibi ſmõe ꝟbũ dñi dep̃/
uãtes ĩbecillitate ĩfamabãt
eũ.ſ.q̧ helie vocabat auxiliũ
miorẽ Helia r̃putãtes. Jo.
Poſtea ſciẽs ih̃s qꝛ iam oĩa
ꝯſũmata ſũt.q̃.ſ.d̃ xp̃o paſſu
ro lex ⁊ ꝓp̃he p̃dixerant.quia
pauca reſtabãt añ mortẽ ei⁹
implẽda.ſ.ei⁹ potatio que in
ꝓmptu erat.vñ ſeq̇t'.vt ꝯſũ/
maret' ſcript'a p̃s.lxviij. In
ſiti mea potauerũt me aceto.
iõ ad illõ reſiduũ iplẽdũ di/
xit Sitio.q.d.ſm̃ Aug. Dic
min⁹ feciſtis date q̃d daturi
eſtiꝫ.h̃ ſolũ ex ſcṗturꝫ iplẽdũ
reſtat ꝑficire q̃d p̃dixit.ñ tñ
aduerbiũ vt cauſalit' accipit'
ſʒ ꝯſecutiue.nõ em̃ qꝛ ſcṗtũ
erat ih̃us egit.ſʒ qm̃ factur⁹
erat iõ p̃dixerat ſcṗtura Gra
uiſſima pena fuit ſitꝫ illa .q̃d
ex ſigno ⁊ rõne noſci poteſt.
Signo.qm̃ ꝟitas pr̃is que
ſimulare nõ nouit dũ tacet
cetera q̃ ſuſtinet ſpineã coro
nam crucẽ clauos ⁊ vulne/
ra pre ſitꝫ anguſtia clamat.
Sitio.maximũ ſitis crucia
tum declarat. Cui ⁊ rõ ꝯſen
tit.nã nimiũ ⁊ diuti⁹ labora/
uit.ſanguinem ſuũ vndiq̧ ⁊
multiplr' fudit.ĩ ſanguineo

ſudoꝛe fact⁹ i agonia. i gena/
rū ſacrilega vellicatōe. i cru/
deli ac tāta flagellatōe. in ſa/
croſancti capitꝫ dēſaꝝ pūgē
tiū vepꝛiū q̄ſi coꝛone foꝛti i
pꝛeſſiōe. i veſtiuꝫ vulnerib9
inhcrētiū violēta ſpoliatiōe
in manuū pedūqꝫ i q̄b9 oēs
coꝛpis nerui ꝯcurrunt ⁊ ve
ne doloꝛoſiſſima foſſiōe. ꝓpt
q̄d extracto tantoplicit pꝛe/
cioſo ſanguine coꝛpiſqꝫ hu/
moꝛib9 effuſis. aduſtū eſt et
deſiccatū dn̄i coꝛp⁹ atqꝫ ſup
modū arefactū. ꝓpt q̄d in ei⁹
pſona ait ꝓpħa p̄s. xxi. Sic
aqua effuſus ſū ⁊ diſpſa ſūt
id eſt. a iūcturꝫ diſſoluta oīa
oſſa mea. Factū eſt coꝛ meū
tāqꝫ cera liq̄ſcēs i medio vē/
tris mei. Aruit tāqꝫ teſta vir
tus mea. et ligua mea adhe/
ſit faucib9 meis. p̄ nimia ſic/
citate ⁊ defectu hūoꝛꝫ. qꝛ pe
ne tot⁹ humoꝛ xp̄i exhauſt⁹
fuit. ꝓpt q̄d in lanceatiōe ſan
guis exiuit et ꝯtinuo aq̄. ad
oſtendendū ꝙ coꝛp⁹ reman/
ſit q̄ſi ſine ſanguie arefactū.
vt dic̄ Ni. de Ly. ſup eodem
p̄s. Sup h̄ coꝛp⁹ nudū vul/
nerib9 plenū ſolis ardoꝛi et
ventis expoſitum fuerat ad
eius maioꝛē arefactōꝫ. ꝓpter
q̄d in p̄s. cj. dꝛ. oſſa mea ſicut
cremiū arueſt. ꝓpter interio
ris hūoꝛꝫ euacuatiōeꝫ. Per/
cuſſus ſum vt fenū. Fenum
a ſole ⁊ vētis aredine pcutit
ideo ſeq̄t. et aruit coꝛ meuꝫ.
Quis autē cogitare poterit
quāta ſitis ariditatē ſeq̄bat
extracto fere om̄i humoꝛe i
q̄ vita ꝯſiſtit. Quis perpen/
dere valet q̄ꝫtū ſitꝫ tāta cru/
ciabat q̄ fame moleſtioꝛ eſſe
ſolet. cuius ſenſus etiā dolo
ri vulneꝝ maximo vtriqꝫ pꝛe
ualuit. Sꝫ nūc audiamus
qūo refocillata eſt tanta ſitꝫ
moleſtia Seq̄t em̄ Johan.
Vas ḡ poſitū erat aceto ple
num. Ly. ſup Mat. ait. Si
cut videt in q̄dam libꝛo he/
bꝛaico q̄ apud eos intitulat
liber Judicū oꝛdinarioꝝ. ꝙ
qꝛ Salomon dixerat Pꝛo/
uerb. xxxi. Date ſicerā. i. po/
tum inebꝛiatiuū merentib9.
et vinū his q̄ amaro animo
ſunt. Bibant et obliuiſcant
egeſtatis ſue. et doloꝛis ſui
nō recoꝛdent amplius. ideo
ex occaſione huius verbi ſe
nioꝛes ſtatuerant vt ꝯdem/
natis ad moꝛteꝫ daretur vi/
num aromaticū ad bibēdū
vt facili⁹ tolerarēt paſſioneꝫ
In hierl'm āt erāt matrone
deuote et compaſſiue q̄ hoc

vinū dabāt ex deuotōe. Ju
dei igitur nimia crudelitate
moti tale vinū datū ꝑ xp̄o ꝛ
alijs duobꝫ cū eo crucifixis
acceperūt ſibi. ſm q̄d dictū
ē Amos. ij. Vinū dānatoꝝ
bibebāt. ꝛ loco eiꝰ poſuerūt
acetū cū felle mixtū. Audita
ḡ voce dñi Sitio. Matth.
Cōtinuo currens vnꝰ ex eis
acceptā ſpongiā ipleuit ace/
to .i. tali potu amariſſimo.
Joh. hyſopo circūponens.
Math. impoſuit arūdini et
dabat ei bibere. Ecce cariſſi
mi inauditā peſſimoꝝ rabiē
Nā vt ait Chryſ. Si decem
milia habuerimꝰ inimicoꝝ
ꝛ ſi inſanabilia paſſi ſumus
videntes eos iterficere refle/
ctimur. Hi ꝓo neq̄ꝫ expiati
ſūt ad eū. neq̄ꝫ in his q̄ vide
bāt facti ſūt māſueti. ſꝫ ſeuie
bāt magꝭ ꝛ inſaniā intende/
bāt. ꝛ ſpōgiā afferētes aceto
potabant. Heu q̄lis cena pꝰ
tātos labores. heu q̄le vlti/
mū vale celoꝝ regi iā exitu/
ro ex h̄ mūdo offert. Labo/
rauit fortit ꝛ aruit. ꝑ cena in
hora cene ſolū potū petijt. ꝛ
ecce filij diaboli ꝑ cibo vl ꝑ
potu obtulerūt acetū. Conſi/
dera o aīa deuota. q̄uo fons
vite aruit. q̄ in vltio feſtiuita
tis die mag̃ voce clamauit.
Si q̄s ſitit veniat ad me et
bibat. Joh. vij. Qui petenti
bus dat aquā viuā. ex q̄ qui
bibet fiet i eo fons aque ſa/
lientꝭ in vitā eternā Joh. iiij.
Qui deniq̄ꝫ terraꝫ rore ine/
briat ꝛ ibribꝫ. ꝛ vniuerſa po
tat. ſup̄ modū ſitit i extremo
pēdens ſupplicio ꝛ aq̄ gutta
negat. Sed ad doloꝝ aug/
mētū acetū felle mixtū ꝓpi/
nat. Hic augꝰ. ait in q̄dā ſer.
de paſſiōe. Propinator fon
tiū potat aceto. mell dator
cibat felle. flagellat remiſſio.
ꝯdēnat venia. illudit maie/
ſtas. irridet vtꝰ. largitor im/
briū ꝯfundit ſputis. Verū/
tamen qꝛ nouit dñs q̄ potā/
dus erat. non ſitiꝭ moleſtiſſi/
me refocillatōem q̄ſiuit. ſed
lingue ſue ꝛ oris bñdicti ite/
ratā afflictōeꝫ vt in oībꝫ ꝛ ꝑ
oia mēbra ꝑ nob ſua ſponte
pateret Jdcirco potū hunc
ſumpſit nō ad ſitis ſedatōeꝫ
ſꝫ ſolā afflictiōem. Poterat
eni potus ille q̄ntumcunq̄ꝫ
amarus. quia humidus ſi i
viſcera traiectus fuiſſet vt/
cūq̄ꝫ releuaſſe ſitim. Nō ḡ bi
bit traiciendo vbi recreari
poterat ſed guſtauit. hoc eſt
in os ſuū ſumpſit. vt linguā

⁊ palatū organa.ſ.guſtꝰ ama
ricaret.ſcimꝰ eñ nō niſi i or/
gano guſtꝰ ſentiri poſſe ama
ritudinē. traiectꝰ ei i viſcera
cibꝰ aut potꝰ nō diſcernit an
dulcis fuerit aut amarꝰ. Et hͦ
eſt qđ dicit Math. ⁊ cū guſtaſ
ſet noluit bibere. ſcȝ traicien/
do in viſcera. ꝓpt idem ꝯtrarie
Marcꝰ dicēs. et nō accepit.
Joh. cū accepiſſet. qꝛ loquit
Marcꝰ de acceptōe vt potꝰ
ꝑfecti ad recreatōem ſūpti i
viſcera. ſic eñ noluit bibere
vt Marcꝰ dicit. Joh. vͦo eū
accepiſſe in os ad guſtandū
teſtans inq̄t. cum accepiſſet
clarius innuit Matthēꝰ di/
cens cū guſtaſſet. Fuit autē
illa tante amaritudinis gu/
ſtatio penaliſſima. eo ꝙ lin/
gua ⁊ fauces ꝓpter nimiam
ariditatem vehement traxe
rant humorē felleū. ⁊ ita ve/
hementer amaricati ſunt et
puniti. Alioq̄n cur ꝑ ꝓpham
dñs huiꝰ amaritudinis taȝ
diligenter nobis commen/
daſſet memoriam dicēs. Re
cordare pauꝑtatis et tranſ/
greſſionis mee abſinthij et
fellis. Joh. etiam tanq̄ȝ ſi in
guſtu aceti ⁊ fellis totiꝰ ama
riſſime paſſionis ꝯſumma/
ta plenitudo ꝯſiſteret. Joh.

Cum accepiſſet. mō p̄dicto
dixit. ꝯſummatū eſt. ſ. quic/
q̄d de me ſcptura p̄dixit. q̄n
tū ad oīa patienda nihil re/
ſtat cruciatu liberū. impleta
ſcptura q̄ dixit. Repleuit me
amaritudinibus. inebriauit
me abſinthio. Cōſummatū
eſt opus qđ dedit michi pa/
ter vt facerem. Cōſummata
eſt obedientia mea vſq̄ȝ ad
morteȝ crucis. vniuerſus la
bor pena ⁊ dolor et q̄cq̄d ad
hoīs reparatōem fieri opor
tuit. anteq̄ȝ morerer ꝑfectuȝ
eſt. Conſummatū eſt opꝰ re/
demptōis humane. Nam et
mors ipſa iam in ianuis eſt
que quia modicū diſtat ni/
hil diſtare videt. que et ipſa
iam conſummat. Hinc Leo
papa ſer. q̄ incipit. Expecta/
tioni veſtre. ait. Deguſtato
aceto dominꝰ q̄d illa dabat
vinea que ab auctore ſui plā
tatione degenerās cōuerſa
fuerat in amaritudinē vitis
aliene. ꝯſūmatū eſt ait. hͦ eſt.
complete ſūt ſcpture. nō eſt
ampliꝰ q̄ inſaniā ꝑpli furen/
tis expectē. nihil minꝰ ꝑtuli
q̄ȝ me eſſe p̄dixi. ꝑacta ſunt
myſteria infirmitatꝭ ꝓpinant
documēta vtutꝭ. Hec Leo.
Videri autem poſſet alicui

ſupꝑficialiť attēdenti. ꝟbuꝫ h̄
nō eſſe merorꝭ ſꝫ gaudij ma
gis vel leticie tāq̄ꝫ ei⁹ q̇ iā du
riſſimos labores finiuiſſet.
Sꝫ inueniem⁹ etiā ī h̄ ꝟbo
maxiaꝫ cordiſ mitiſſimi ih̄u
triſticiam ſi diligēti⁹ ſpecule
mur. Clamabat dn̄s iā oia
ex ꝑte ſui ad hoies liberati/
onē req̇ſita cū incōprehenſi
bili labore ⁊ paſſiōis amari
tudie ſufficienť ꝓ toti⁹ mūdi
ſalute ꝯſūmata. Sꝫ qꝛ no/
uit tantū laborē tā ī paucis
ſalutꝭ effectū habituꝝ reſpe/
ctu dānatoꝝ mľtitudīs. q̇d
etiā paucitas ī fide cum xp̄o
manentiū figurabat. Sꝫ et
opus ſalutꝭ nouit plurimis
ingratꝭ adhuc ꝯſūmatā dn̄i
paſſionē q̄ꝫtū in ſe eſſe pote/
rit innouaturꝭ ī pōd⁹ maiorꝭ
dānatiōis fuťe. q̇ leui⁹ tuliſ/
ſent damnatōꝫ ſuā ſi nunq̄ꝫ
crucifix⁹ fuiſſꝫ ſalutꝭ auctor
Nūc āt in penaꝝ infinibiliū
plenitudinē videbūt in quē
trāſfixerť. Hic redēptor hu
mani generꝭ pī miſericordi/
aꝝ q̇ vult oēs hoies ſaluos
fieri. qm̄ oia ad id ꝑtinentia
ſui ex ꝑte ꝯſūmauit. ſuꝑ oēs
vulneꝝ ſuoꝝ et corꝑalis pe/
ne dolores mētꝭ triſticia eſt
afflict⁹. de q̇ etiaꝫ vide ſ̄. In
cuius ſignū cū offerret paſ/
ſionē ſuā in cruce ꝓ ſolis vti
q̄ꝫ electꝭ efficaciť et ꝓ nullis
alijs trinitati eaꝫ ꝓ talibus
tm̄ efficaciter acceptanti. vt
dicit Sco. in diſt. xix. quar/
ti. abundātiſſimas fudit la/
crimas. videns clare tantaꝫ
preſcitoꝝ mľtitudinē ⁊ pau/
citatem numeri electoꝝ. q̄s
lacrimas licet taceat euāge/
liū. qꝛ multa fecit ih̄s que in
euangelio nō ſūt ſcꝑta Joh̄.
vltio. Apľus tm̄ nō tacuit. q̇
ad Hebre. v. huius memor
ſacrificij ait. Qui in diebus
carnis ſue. i. paſſibilitatꝭ pre
ces ſupplicationeſq̄ꝫ ad eum
q̇ poſſet ſaluum illū a morte
facere. ſ. patrem. potenteꝫ a
morte ꝓſeruare ſi voluiſſet.
ſꝫ ꝓpť hoīs redēptōeꝫ noluit
cū clamore valido et lacris
offerens. ſ. ſeipm̄ cum ꝓcib⁹
ī cruce ŏ clamore valido au/
diuim⁹ cum clamauit. Heli
heli. Sꝫ ⁊ expirās clamauit
voce magna. de lacrimis ni
hil dubitandū q̇n mľto plu
res fuderit ꝓ totius generiſ
humani ſalute hoc actu libe
randi q̄ꝫ pro morte Lazari
ſuſcitandi. Putandū auteꝫ
eſt lacrimas fuſas poſt cla/
morē validū ꝯſummatis iā

oib⁊.tūc ei tp̄s erat ſuā paſſi
onē i effectu offerēdi. ꝓpt̄ q̄d
ſeq̄r. ꝛ exauditꝰ ē p ſua r̄uerē
tia. p q̄b⁊. haud dubiū q̄n p
paucꝫ. i. electꝫ. Hic ſeq̄r. Et
ꝯſūmatꝰ. factꝰ ē oīb⁊ obtēpe
rātib⁊ ſibi cā ſalutꝫ Obtēpe/
rāt ſoli electi. reprobi repug
nāt. mlt̄itudo ḡ lacriaꝝ ma/
gnitudinē triſticie ſigt̄. quaꝫ
ītulit dānādoꝝ mlt̄itudo. p
q̄b⁊ ſua oblatio ꝛ ſi ſufficerꝫ
coꝝ tñ obſtāte r̄belli ꝯtuma
cia q̄ r̄mediū ſalutꝫ abiiciūt
iefficax r̄manebat. Int̄ hos
ſinexplicabiles dolores fletꝰ
ꝛ triſticias morti appropiq̄n
tes cepit lāgueſcētes oculoſ
fons vite deprimere. facie pal
leſcere ac morientꝫ ſpēꝫ p̄ferre
Math. itē. Lu. Clamans
voce mag̃ ih̄s. Pr̄ ait. in ma
nus tuas ꝯmēdo ſpm̄ meū.
Ultimuꝫ v̄bū dn̄s ꝓtulit q̄
nō tam aīam ſuā q̄ꝫ electoꝝ
oīm pr̄i cōmēdauit. ſic dicit
Athanaſiꝰ. Commendauit
pr̄i p ſe vniuerſos mortales
i ſe viuificatos. Nā ſumꝰ mē
bra eiꝰ ſm̄ illō aplī Oēs vnū
eſtꝫ i xp̄o. Licꝫ ei vt dr̄ i glo.
ſup Tobiā dn̄o i cruce paſ/
ſo diabolꝰ q̄ pcurāte crucifi/
xus erat aduenit querens ſi
q̄d pcti inueniret. Cui etiā
ꝯſentit Greg. omł. xxxix. ita
dicēs. Ad deū carne morien/
te venit. ꝛ i illo aliq̄d q̄ſiuit in
q̄ nihil inuenire potuit. non
tñ eiꝰ timore hāc vocē emiſit
ſciēs q̄ꝛ nihil ī eo iuris hūit
ſic ip̄e teſtatꝰ ē. Uenit p̄nceps
mūdi hꝰ. ꝛ i me non hꝫ q̄c q̄ꝫ.
Joh. xiiii. Spm̄ deniq̄ꝫ ſu/
um pr̄i nouit ꝯmēdatiſſimū
ꝛ deitati vnituꝫ hypoſtatice
ꝛ benefice. Nō ḡ p ſe idiguit
hm̄oi recōmendatiōe. Uer/
bum illud cū maxio dolore
mortꝫ ꝓlatum eſt. q̄m ſic cla
mās expirat ꝛ expirādo cla/
mat. Nullius aūt mortal' vn
q̄ꝫ mors penalior fuit morte
xp̄i. nedū ꝓpt̄ horribiles pe/
nas p̄cedentes. aut vehemē
tem inclinatōem aīe nobi/
liſſime ad corpꝰ optime com
plexionatū. ꝓpt̄ quā triſtior
fuerat ſepatio. nec ſolū ꝓpter
triſticiā amiſſiōis vite nobi/
liſſime. de q̄ ſup̄ eſt. ſꝫ ex alia
ſigulari cauſa. Quis eñ in
ter oīes penas mors acer
biſſima ſit. q̄ꝛ inter oīa terri
bilia ē terribiliſſima. iii. ethi.
cap. xiiii. tñ in ip̄a aīe ſepati/
one dolor nō ſentit̄. eo q̄ pri
us deficit diſpoſitio neceſſa
rio requiſita ad ſentienduꝫ
q̄ꝫ ad animationeꝫ ſine qua

aīa ſeparet̄.p̄t em̄ aīa ad tp̄s
manere ī ſolo ope potētie ve
getatiue ꝟtutꝫ.vn̄ ꝑus ceſſat
vſus ſēſitiue.ꝛ ꝑ ꝯſeq̄ns ītel
lectiue.q̄ n̄ p̄t eſſe ī actu ſine
ꝟtute ſēſitiua.vt pꝫ.iij.ꝺ aīa.
ca.iiij.Necꝙ̄ꝙ̄ ſine fātaſmate
aīa ītelligit.Et.c.v.Non ſen
tiēs nihil vtiqꝫ addiſcit necꝙ
ītelliget.Sꝫ cū ſpeculet̄ ne/
ceſſe ē ſil' fantaſmalit' ſpecula
ri.i.repn̄tare.Null⁹ ꝗ hoīm
ſꝫm nate ꝯcurſū moriens in
ip̄a aīe ſepatōe potētiaꝝ co/
gnitiuaꝝ vſū hꝫ.iō tūc dolo
rē nō ſētit.vn̄ null⁹ amaritu
dinē mortꝫ cogſcere valet in
tuitiue.Aīa āt xp̄i ſic fuit in
ꝑfecto vſu ītelligēdi ī inſtāti
ꝯceptōis.ita etiā in ip̄a ſepa
ratōe.iō cogꝰuit ſe actu ſepari
a corꝑe ad min⁹ ꝑ ſpēꝫ infu/
ſam ꝛ oēꝫ corꝑis diſtraſiam
q̄d ſuꝑ oīa fuit penaliſſimū.
īmo ita penale ꝙ ſi in aliīs
morientib⁹ nō deficeret di/
ſpoſitio ad ſentiēdū req̄ſita
ꝑ poſſibile vel īpoſſibile tūc
ꝓpt' ei⁹ vehemētiā abſorberet
oēꝫ vſū cuiuſlibꝫ potētie co/
gnitiue cū h̄ ſepe faciat do/
lor minor.Sꝫ aīa xp̄i ab oī
abſorbitōe p̄ſeruata ē.vt di/
ſtinctiſſime ꝛ ita penaliſſime
oēꝫ ſētiret dolorē.Maxim⁹

ꝗ fuit dolor xp̄i ex morte.cu
ius ſilēꝫ nūꝙ̄ moriēs hō vl'
brutū ꝑcepit.hūc ꝗ magnū ꝛ
maximū doloreꝫ ī h̄ magno
clamore inſinuauit.Demō/
ſtrauit nihilomin⁹ h̄ clamo/
re valido.qꝛ non neceſſitate
ſed ſua volūtate morit̄ tāꝙ̄
habens poteſtatem ponere
animā ſuam in quo potētia
verbi aperte demonſtratur
Sicut ait Hieronim⁹.Di/
uine poteſtatis indicium eſt
emittere ſpūm.vt ip̄e quocꝫ
dixerat.Nemo poteſt tolle/
re animā meā a me.ſed ego
ponam eam a meipſo.et rur
ſum accipiaꝫ eam.Et Chry
ſoſtom⁹.Clamans voce ma
gna emiſit ſpūm.vt oſtenda
tur quia ſꝫm eius poteſtatē
id gerebat̄.ꝑ h̄ em̄ ꝙ moriēs
vocē magnā emiſit.apertiſ/
ſime ſe verum deū oſtendit.
quia hoīes cum ſic moriun
tur.vix tn̄ vocem emittunt.
clamare nō poſſunt.Et glo.
Nos cū nulla voce vel cum
ima morimur q̄ de t'ra ſum⁹
ille aūt cū exaltata voce expi
rauit q̄ de celo deſcēdit.Co
āt ꝯmēdatio ſpūs dn̄i ī ma/
nus p̄ris fuit vox illa mag/
na qua emiſſa expirauit.vt
dicūt Mathe⁹ et Marcus

Rabanꝰ ſup̄ Math. atꝫ Be/
da ſup̄ Lu. oñdunt ita dicē
tes. Quid hac voce magna
dixerit. Lu. aperte deſignat
di. Pr̄ i manꝰ tuas cōmēdo
ſpm̄ meū. ⁊ h̄ dicens inq̄t ex
pirauit. Qđ ꝓ̄o ſcribit Joh.
qꝛ cū accepiſſꝫ ih̄s acetū di/
xit. ꝯſūmatū eſt. ⁊ inclinato
capite tradidit ſpm̄. int̄ illđ
q̄d ait. ꝯſūmatū ē. ⁊ illud. in
clinato capite tradidit ſpm̄.
emiſſa ē illa vox mag̃ quā ta
cuit Joh. aliȷ̄ tres cōmemo/
rauerūt. iđ itez. i. ſc̄đo clamaſ
ſet vt dic̄ Math. Clamauit
ꝑmo Heli heli. clamauit ſe/
cūdo cū lacrimis. Pr̄ i māꝰ
tuas ꝯmēdo ſpm̄ meū. Hec
āt clamās voce mag̃. Joh. ⁊
inclinato capite. Lu. expira/
uit. nō qꝛ expirauit incliauit
caput ſꝫ ſua ſpōte ꝑus incli
nauit caput. ⁊ ſic emiſit ⁊ tra
didit ſpm̄. aīaꝫ. ſ. ſuā omniū
creaturaꝝ ſpūali ꝑfectōe no
biliſſimā. Sic fons vite i q̄
oīa q̄ facta ſunt vita erat Jo
han. j. Morit̄ ⁊ vt a morte ꝑ
petua nos reos liberaret ꝑ̄/
ciū chariſſimū cui vniuerſa
creatura ꝯpari nō p̄t innocē
tē ac ſctiſſimā aīaꝫ ꝓ̄ bo vnitā
tradidit deo pr̄i factꝰ ei obe/
diēs vſqꝫ ad mortē, mortem
aūt cruc̄. Cui ſit laus et gl̄a
⁊ imperiū cū eodē pr̄e ⁊ ſpū/
ſancto. cum quibꝫ viuit ⁊ re
gnat deus vnus per infini/
ta ſecula ſeculorum Amen.
Pater noſter.

Eya nūc ca
riſſimi intuemini
vite nr̄e auctorem
ꝓ nobis mortis ianuas in/
troire vt nos ad vite vias re
uocaret. Tradidit ſe rex ꝓ
ſeruo. iudex pro damnato.
moritur pro homine deus.
ꝓ creatura creator. crucifigi
tur innocens ꝓ nocēte. De/
mus et nos lacrimaꝝ flumi
na in tātis doloribꝫ moriēti
quoniā ip̄e prior dilexit nos
et lachrimatus eſt ꝓ nobis.
Doluit olim rex Dauid ſu/
per morte ionathe amici ſui
non pro ſe nec ſua occaſio/
ne morientis. ita cum plan/
gens. Doleo ſuper te frater
mi Jonatha. decorus ni/
mis ⁊ amabilis ſuper amo/
rem mulierū. Sagitta Jo/
nathe nunq̄ꝫ rediȷ̄t retror/
ſum. Quomodo cecidit for/
tis in bello. aquilis velocior
Leone fortior. i excelſis ſu/
is occiſus eſt. ij. Regū ꝑmo.

Et ecce plꝰ q̄ȝ ionathas hic.
Jonathas iterp̄tat̄ colūba
veniēs vl' dn̄i donatio. Ecce
verꝰ ionathas xp̄s nobis a
dn̄o donatꝰ ſic̄ Eſa. ꝯmemo
rat. c. ix. Puer natꝰ ē nob̄ ꝛ fi
liꝰ datꝰ ē nob̄. ſup quē veniēs
colūba viſa ē. Mat. iij. Jmo
ꝛ ip̄a colūba ſimplex ſine fel/
le. ꝛ h̄ nō p ſe ſȝ p nob̄ morit̄
Faciāꝰ ꝛ nos plāctū q̄i plan
ctū vnigeniti dicētes Doleo
ſup te dn̄s meꝰ ꝛ d̄s meꝰ. rex
meꝰ ꝛ defēſor meꝰ. mgr̄ meꝰ
ꝛ pr̄ meꝰ. imo ꝛ fr̄ meꝰ aman
tiſſime ih̄u amabil' vald̄ ſup
amorē vniuerſe creat̄e. Sa/
gitta tua nūq̄ȝ abijt r̄troꝛſū
Sagitte eīm̄ tue doctrīe tue
acute vald̄. qꝛ viuꝰ ē s̄mo tuꝰ
ꝛ efficax ꝛ penetrabilioꝛ om
ni gladio ancipite. ptīgēs vſ
q̄ȝ ad diuiſionē aīe ꝛ ſpiritꝰ.
Nec decliauit clipeꝰ tuꝰ d̄ bel
lo. Scuto gr̄e ꝛ bonevolun
tatis coꝛonaſti nos. Haſta
oꝛ̄onū tuaꝝ nō ē auerſa. q̄a
etiā p tranſgreſſoꝛib; oꝛaſti
vt nō p̄irēt. q̄ȝto magꝫ p aīcꝫ
Tu leōe foꝛtioꝛ. etem̄ tu leo
d̄ tribu iuda ſupaſti illū leo/
nē q̄ rugiēs circuit q̄rēſ quē
deuoꝛet. Tu aq̄la velocioꝛ
exultaſti vt gygas ad currē/
dā viā ad iplēdū myſteriū i/

carnatōis tue. Sane ſic aq̄/
la pūocāſ ad volādū pullos
ſuos expādiſti alas bꝛachio
rū tuoꝝ ī cruce ꝛ ſupuolitāſ
aſſumpſiſti nos et poꝛtaſti ī
hūerꝫ tuis in foꝛtitudīe tua
ad hītaculū ſcīm̄ tuū in do
mū familiaritatꝫ ac caritatꝫ
tue. vbi d̄ oue ꝛ dꝛagma pdi
ta ꝛ inuēta feciſti cōuiuiū aī/
cꝫ tuis. btiſſimis ſpiritib; fa
ciēs gaudiū d̄ pctōꝛe penitē
te. Et cū tal' ſis ꝛ tātꝰ ī excelſ
occideris. moꝛte turpiſſima
ꝯdēnarꝫ. Spūq̄ȝ ī manꝰ pa/
tris ꝯmēdato capite iclīato
expiras. Venite q̄ſo ꝯdolete
mihi oēs q̄ gaudere deſide/
ratꝫ ī dn̄o. Attēdite nr̄m ma
nu foꝛtē q̄uo ꝯtritꝰ ē. nr̄m de
ſiderabilē q̄ȝ miſerabilit̄ de/
foꝛmatꝰ ē. pacificū nr̄m q̄uo
in bello pemptꝰ eſt. Ubi ru/
boꝛ roſeꝰ. vbi cādoꝛ niueus
vbi in coꝛpe tā ꝯtrito decoꝛ
eximiꝰ Heu heu lux oculoꝝ
clariſſima cernitur exticta.
ſplēdoꝛ faciei diuiꝰ q̄i fuligo
ꝯtenebꝛatꝰ Expalluer̄t gene
amabiles. pēdent labia oꝛis
dulciſſimi. Exaruit p̄tꝰ oīs.
tremit effeto coꝛpe tēſa cutꝫ.
Sic ſpecioſū foꝛma p̄ filijs
hoīm. coꝛpꝰ exangue manet
ꝛ defoꝛmatum velut lepꝛoſi,

ac oīm nouiſſimi viroꝝ. Ue
ve pctīs hoīs q̄ te innocen/
tiſſimū dn̄m occidert̄. Ego
eī debui ꝛ tu ſoluiſti. ego pec
caui ꝛ tu pctā mea ī corpore
tuo ſup lignū portaſti. Ego
ſū filiꝰ mortꝭ ꝛ tu vt me viui
fices vitā tuam p̄cioſiſſimā
tradidiſti. Merito doleo ac
inceſſantes lacrimas fūdo.
ſꝫ ꝓ me magꝭ nō ꝓ te qm̄ et
ſi foris denigrarꝭ. manet ti/
bi intꝰ formoſitas tua integ̃.
q̇ es ſplēdor pr̄ne gl̄ie et lux
claritatꝭ et̄ne. Merito inge
miſco ꝛ ſingultuoſ vocibus
mortē dn̄i mei plāgo. quam
etiā inſenſibilia elemēta fer/
re nō poterāt. ſꝫ ꝓ creatoris
ſui caſu ſe caſura indicijs q̇/
bus poterāt demōſtrabāt ꝛ
minitabant. Nā Math. Et
ecce velū tēpli ſciſſū ē ī duas
ptes a ſūmo vſq̧ deorſū. Et
terra mota ē. ꝛ petre ſciſſe ſ̄t
ꝛ monumēta apta ſūt. ꝛ mul
ta corpa ſctōꝝ q̇ dormierūt
reſurrexert̄. nō tunc qn̄ mo/
numēta apta ſūt. ſ. hora mor
tis xp̄i. ſꝫ poſtea qn̄ reſurre/
xit tūc cū eo ſurrexert̄ tanq̧
teſtes ſue reſurrectionis. vt
vult Hiero. Ut ſic xp̄s eſſet
p̄mogenitꝰ reſurrectōnis ex
mortuis. ꝓpter q̇d in Apoc̄.
dr̄ p̄mogenitꝰ mortuoꝝ. et .j.
Coꝝ. xv. Chriſtus ſurrexit
a mortuis p̄mitie dormien
tium. Et h̄ eſt q̇d ſubdit̄. Et
exeuntes de monumentꝭ pꝰ
reſurrectōem eiꝰ. venerūt in
ſanctā ciuitatē ꝛ apparuerūt
mlt̄ꝭ. De hac electoꝝ turba/
tione ait Leo ſer. qui incipit
Exigit fides. Emittēte ſpm̄
xp̄o oīa elemēta tremuerūt.
denſis tenebris ſplendor ſo
lis obducꝰ extraordinarie
nocti ſubdidit diē. Stabili
tatē ſuā terra ꝓfundis ſuis
ↄcuſſiōib; labefacta non te/
nuit. ꝛ petraꝝ firmitas con/
fracta ſoliditate diſſiliuit.
veluꝫ tēpli q̇ p̄oris myſteria
tpis nō erant vlteriꝰ obum/
branda diſciſſū eſt. Et mul/
toꝝ ſctōꝝ corpib; excitatis
ad p̄ueniendā reſurrectiōis
fidem monumēta patuerūt
In vos g̊ o iudei celū et ter/
ra ſnīaꝫ tulit. vobis ſol ſerui
tutem ſuaꝫ dieſq̧ ſubtraxit.
vobis famulatū ſuū electo/
rū ordines denegarūt. ꝛ re/
cedente a legib; ſuis miniſte
rio creat̄e vr̄a obcecatio vr̄a
eſt ſignificata confuſio. Uo/
bis em̄ dicētib;. ſanguis eiꝰ
ſup nos ꝛ ſup filios noſtros
merito hoc retributū eſt, vt

q̄d vr̄i generꝫ ipia ꝑdiderit
portio.aſſeq̄t̄ h̄ fidel' gentiū
plenitudo Cur ñ ꝯpatemur
nos fide xp̄i ībuti cū ꝛ gēti/
les his auditꝫ ꝯuerſi dn̄o cō
patiūt̄. Math. Cēturio em̄
ꝛ q̇ cū eo erāt cuſtodiētes ie/
ſuz.viſo tremotu ꝛ his q̄ fie
bāt timuer̄t valde. Marc⁹.
Et vidēs centurio ꝙ ſic cla/
mās expiraſſ3. Lu. Glorifi/
cabat dn̄m dicēs.v̄e h̄ hō iu
ſtus erat. Mat. Mar. v̄e h̄
hō fili⁹ dei erat. videbat em̄
ſm̄ Hiero.ꝙ illa vox ñ pote
rat formari natalit̄ ab hoīe
ſic ꝓpinq̄ morti.iō ꝯcluſerat
qᷓ formata eſſet ſupnatalit̄
v̄tute diuia.ꝛ ꝑ ꝯn̄s eū q̇ for
mauerat eē deū. Et aug. Cū
p⁹ illā vocē cōtinuo tradidit
ſpm̄ .h̄ maxie q̇ aderāt ſunt
mirati.lōga ei morte crucia
bāt̄ ī lig̊ ſuſpēſi. Erat āt cen/
turio ille ait Ber.incircūci/
ſus ſ3 nō aure.q̇ ad vnā expi
rantꝫ vocē ſub tot infirmita
tū indicijs dn̄m maieſtatis
cog̊uit. Jero. Nō ꝯſpexit qᷓ
vidit.q2 credidit qᷓ non vi/
dit.ñ credidit ex eo qᷓ vidit
ſ3 ex eo qᷓ audiuit .q2 fides
ex auditu ē.audit⁹ āt ꝑ v̄bu3
xp̄i. Et in ſer.ij.de ephia ait.
Cēturio vitā cog̊uit ī morte
ſūmū ſpm̄ in exſpiratōe .nec
tn̄ ſol⁹ centurio. Lu. Et oīs
turba eoꝝ q̇ ſiml' aderāt ad
ſpectacu lū iſtō. Simon de
caſſia.li.xiij. A ſcl'o inq̇t vſq
ī ſcl'm ñ fuit tale ſpectaculu3
q̊ tāt⁹ talit̄ morereť. Specta
culū magnū inq̊d deſup pr̄.
de terrꝫ mr̄.angeli ꝛ demōes
homīes viui ꝛ mortui.p̄iar
che ꝛ ꝓphe.amici ꝛ emuli va/
ria intentōe ſpectabāt. Tur/
ba g̊ q̄ ſil' aderat ad ſpecta/
culū.ꝛ videbat q̄ fiebāt.ꝑcu
tiētes pectora ſua r̄uertebāt
penitētes.ſ.ꝛ dolētes de xp̄i
iniuſta occiſiōe. Fuer̄t illi
vt dic̄ Lyra.q̇ a ꝑitꝫ decepti
fuerant. Nā ꝛ ꝑiti obdurati
nec viuēti nec mortuo ſt̄ cō/
paſſi. Hinc Amb.ſup Lucā
Deniq iā etiā cēturio dei fi
liū quē crucifixerat ꝯfitetur
O duriora ſaxis pectora ſ3
hoꝝ corda durāt̄ .iudex ar/
guit.credit miſter . proditor
ſcel⁹ ſuū morte ꝯdēnat . ele/
mēta fugiūt .terra ꝯcutitur.
monumēta reſerāt̄ .iudeorū
tn̄ īmobil' duricia manet or
be ꝯcuſſo. Et Beda. Quan
ta g̊ cecitas iudeorū q̇ tot ꝑ
dn̄m v̄tutib⁹ factꝫ.tantis in
morte ei⁹ apparentib⁹ ſignis
credere reſpuer̄t.ꝛ inſenſibi/

lioꝛes gẽtibꝰ dñm glorifica/
re vl' timere ↄtẽpſerũt. Lu.
Stabãt ãt omẽs noti eius.
Math. et mulieres multe a
lõge q̃ ſecute erãt ihm a gali
lea miniſtrãtes ei. Mar. De
lõge aſpiciẽtes. Lu. Et h̃ vi
dẽtes. Matth. Jnt̃ q̃s erat
maria magdalene. et maria
iacobi. ⁊ ioſeph mr̃. ⁊ maria
ſalome. Math. mater filio/
rum zebedei. Mar. Et alie
ml'te q̃ ſil' cũ eo aſcenderant
hieroſolimam. Noti dñi ſta
bãt a lõge. dicit Simon de
caſſia. coꝛpe. mag; tñ mente
deficiẽte fide in deitate ma/
nẽte. qꝛ de carne ſpũs abſceſ
ſerat. vt nõ crederet idẽ vi/
uẽs et moꝛiẽs xp̃s. q̇ q̃uis i
aia et coꝛpe diuideret ad tẽ/
pus. deitate ſp idẽ exiſtẽs in
nll'o mãebat diuiſus. Mu/
lieres ꝟo he ſeq̃bãt xp̃m. cui
tanq̃ paupi vite neceſſaria.
q̇bꝰ egere voluit miſtrabant
de ꝓpꝛijs facultatibꝰ. ſperã/
tes bonoꝝ xp̃i et collegij eiꝰ
eſſe ꝑticipes ⁊ liberari a ma
lis. Audierãt eñi magnam
elemoſinã foꝛe ꝟtutẽ. ⁊ ip̃az
deberi paupibꝰ nõ diuitibꝰ
rõ eis iuſticie ſuadebat Sũ
mã aũt in xp̃o nouerãt pau/
pertatez. cui nulla poſſeſſio.

nulla domꝰ nõ cenſus ex lu/
cro. nõ firmata vita ex ſubſi
dio nobiliũ ſeu diuitũ ami/
coꝝ. Et ip̃e paup magis ſu/
mebat a paupibꝰ opem. Nũ/
uis ſi diuitẽ aut nobilez ali/
quẽ adijt. non opẽ ſed fidem
querebat. Necnõ ⁊ ille mu/
lieres archimatrẽ ꝟginẽ ve/
rebant quã videbãt ſup om
nes feĩas ꝟtutũ oĩm clarita
te pollentẽ. Merito h̃ virgo
mr̃ qꝛ mulier ſeq̃ndi filij ali/
is mulieribꝰ p̃bebat audaci
am. Soꝛoꝛes ꝟo ꝟginis ip/
ſam ſequebant de xp̃o filio
ↄgratulãtes ei. qꝛ tãta pꝛole
videbãt ip̃az dotatã. nũc ꝟo
ↄdolẽtes eidẽ. qꝛ vnico filio
ꝓuabat. ⁊ etiam filios ſeque
bant cum xp̃o. q̇s omnes vi
debant oĩa relquiſſe. atq̃
xp̃m carne ꝓpinquũ vita et
moꝛibꝰ ſubſequẽtes. quoꝛũ
amoꝛ etiam alliciebat ⁊ ma/
[illegible] cauſa le/
quele in ſoꝛoꝛibꝰ ꝟgĩs. q̇uſq̃
deſup ſpũſſanctꝰ eaꝝ aĩabꝰ
illuxit. ⁊ retraxit hũana om/
nia ad diuina. vt in ſpũalem
affectionẽ tranſirz oĩs hu
manus amoꝛ Diſcipula etiã
magdalena que xp̃m arden
tius amabat poſt matrẽ nõ
deerat paſſioni. q̃ tam altas

a xp̄o affectōes ī mēte ſuſce/
perat. Seq̄bat̄ ipſa mgr̄m
dn̄m atq dilectū ⁊ ſuā mr̄ez
quā p⁹filiū ī dn̄az ⁊ matrem
aio ⁊ rei v̄itate ſuſcepat Hec
Simon. Stabāt q̄dem he
mlīeres a lōge.ſʒ mr̄ dn̄i ꝓpe
Uerūtn̄ ⁊ de ipis Jo.ait.q̄a
ſteterīt iuxta crucē. quia ſm̄
Ly.ſup Mat.poſt Aug.erāt
lōge.reſpectu militum xp̄m
crucifigentiū ⁊ cuſtodientiū
ſʒ ꝓpe reſpectu alioꝝ aſtātiū
nō em̄ erāt ita lōge q̄n poſ/
ſent eū audire loq̄ntē.qn̄ di/
xit mr̄i ſue. Mulier.ecce fi/
li⁹tu⁹. Poſſum⁹tn̄ vt Rabā⁹
ait ſup Math.ītelligere ꝙ il
le q̄ ſil̄ aderāt cum mr̄e dn̄i
poſtq̄ʒ eā diſcipulo ꝯmēda/
uit.abire cepant.vt a dēſita/
te turbe ſe eruerēt.⁊ cetera q̄
facta ſūt lōgius intuerēt̄.vt
ceteri euāgeliſte q̄ p⁹mortez
dñi tac ꝯmemorauerīt iā lō
ge ſtātes ꝯmemoraret. Hec
Raban⁹ Ecce k̄mi q̄les dn̄o
mūdi exeq̄as agūt.nō reges
nō p̄ncipes.nō h⁹mūdi ma/
gnates vniuerſoꝝ p̄ncipem
deplorāt ſʒ pauce mulīercu
le. De q̄ Simō de caſſia ait.
Uide proceres ⁊ magnates
dn̄m mūdi tā turpiter mor/
tuū lamētantes. vide p̄nci/
pes ꝯuenlētes ad fun⁹. vide
aſſiſtētes reges tāto dn̄o ex/
pirāti. Stātes a lōge noti ⁊
mulieres dn̄m mortuū fune
raliter plorāt.verūtamen ꝙ
ſeui hoīes nō agūt inſenſibi
lia cūcta pficiūt. Et q̄d tunc
actū nō ē a pfidis.vſq ad fi/
nē h⁹ſclī agere nō ceſſant de
uoti fideles in ꝯpaſſiōe cor/
dis. Ad h̄ ipm nācq ⁊ mō cō
uenim⁹ad audiēdū h̄ et his
ꝯpatiendū q̄ pferre ꝑ nobiſ
dignat⁹ē dn̄s.nedū viu⁹ ſed
⁊ mortu⁹ Uitā em̄ hūanam
xp̄i mors volūtarie aſſūpta
terminauit.ſʒ paſſionē non
finiuit.qm̄ quē viuū pſecuta
eſt inſatiabilis peſſimoꝝ fu/
ria.pſequit̄ ⁊ mortuuʒ.recte
inſatiabilis.qꝛ ſic non viuo
ita nec pcere nouerat mor/
tuo. Nā referēte Joh.iudei
qm̄ paſceue erat.i.dies vene
ria.i.cui⁹ veſpa īcipit ſolēni/
tas ſabbati vt nō remanerēt
in cruce corpa ſabbato.erat
em̄ h̄ indecēs i tāta ſolēnita
te. Erat aūt magn⁹ dies ille
ſabbati.ſ.paſcalis.nā ſolēni/
tas ei⁹ duplicabat̄ ꝓpt̄ octa/
uā paſce ꝯcurrētē. Rogaue/
rūt pilatū vt frāgerent̄ eoꝝ
crura.quatin⁹ ſic mortui de
ponerēt̄ de patibulis.vt vel

ſic viderēt legiſ obſuatores.
q̄ ait Dñ peccauerit hō ꝙ ſit
morte plectēdꝰ. ⁊ adiudicatꝰ
morti appēſus fuerit in pati
bulo. nō ꝑmanebit cadauer
eiꝰ in lig̃. ſ3 eadē die ſepeliet.
qr maledictꝰ a deo ē oīs qui
pēdet i lig̃ Deutro. xxj. Ve
rū licet allegabāt ꝑſidi reue
rentiam ſabbati. in corde tñ
mag̃ malicia tenebāt. vt dic̄
Simon de caſſia. Siq̄dez
ne ꝓpt ſig̃ facta xp̄o moriēte.
in ſabbati q̄ete tumultꝰ ꝓpl'i
naſceret. ⁊ ex viſo i cruce cor
pore turba facile mobil' mo
ueret. putauert ad illō corpꝰ
reuerentiā fieri ꝓpter ſig̃ ter
rētia. Jā eñ videbāt in reli
gionē ꝯuerſos xp̄i crucifixo
res. et intuebāt vultꝰ hoīm
⁊ mulieꝝ ſignoruz nouitate
mutatas. ⁊ in vulgo ꝟba tre
mētia reſonabant velut ma
ioꝝ maloꝝ ꝑſagia futuroꝝ.
Ex q̄ mali pauefacti iudei
magiſ q̄3 reuerētia ſabbati vo
lebāt ꝙ frāgerēt crura latro
nū vt tali mortui acerbitate
penaꝝ ſil' cū xp̄o iā mortuo
tollerēt. vic3 ab aſpectibus
hoīm ne corpi xp̄i reuerētia
fieret pietate turbaꝝ. Vene
rūt ḡ milites ⁊ ꝑmi q̄dē fre
gerūt crura ⁊ alteriꝰ q̄ cruci
fixus eſt cū eo. Fuerunt ſm
Ni. de Ly. duo milites cru
rifractores ⁊ vnꝰ fregit vniꝰ
latronis ex vna parte. ⁊ alter
crura alteriꝰ ex altera parte.
Et ſic ambo venerūt hinc et
inde ad ihm q̄ erat crucifixꝰ
in medio. Ad hūc ḡ ihm cū
veniſſent vt viderūt eū iam
mortuū nō fregerūt eiꝰ crura.
qr crurifragiū nō fiebat niſi
ad h̄ vt euadere nō poſſent
depoſiti de patibul'. Veꝝ ꝙ
xp̄i crura fracta non ſint di
uina ꝓuidētia factū ē. Cuiꝰ
rei figura in agno ꝑceſſit. de
q̄ dictū eſt. Os nō cōminue
tis ex eo. Exo d. xij. Agnꝰ eñ
paſcalis figura fuit exp̄ſſiua
paſſiōis xp̄i. ideo diuia ordi
natione cōſtitutū eſt vt oſſa
agni paſcalis nō frangeren
tur. ſicq3 figura ⁊ ꝟitas cor
reſponderēt Alioq̄n qūo pa
tentibꝫ pepciſſent cruribus
q̄ cor nō patens ſed in corpe
abſcōſum dira lācea q̄ſierūt
Vñ ſeq̄t. S3 vnꝰ militū lan
cea latꝰ eius aperuit. Crude
litati maior ſp ſuccedit cru
delitas. ⁊ ex occiſoꝝ parte i
humana feritas. ex pte vero
occiſi māſuetudo patientia
ac ſumma charitas apparet.
Nec3 eñ mortuo illi corpo

ri aliq̄d īferri potuit q̄d xp̄s
nō voluit. qd̄ ad nr̄aꝫ ſalutē
non ꝑordiauerit. qm̄ ⁊ ſi cor
pus mortuū erat. vixit tn̄ i/
mortal' deitas a corꝑe mor/
tuo nullaten⁹ ſeꝑata. Mag̃
g̃ crudelitas fuit talē ac tan/
tū bn̄factorē innocentē tali
morte turpiſſima ⁊ penaliſſi
ma occidere. Sꝫ maior feri
tas corp⁹ iā mortuū fruſtra
vulnerare. Hinc Chryſoſt.
Aperuerūt inq̄t ei⁹ coſtā lan
cea. ⁊ mortuo corꝑi de reliq̄
ꝯuiciātes. In mortuū enim
corp⁹ ꝯuiciari militē multo
deterius fuit q̄ꝫ crucifigere.
Nec mirꝫ ſi em̄ deteſtabilior
eſt ſpoliatio mortuoꝝ q̄ꝫ vi/
uoꝝ. ꝓpt̄ q̄d etiā g̃ui⁹ puniūt̄
ſm̄ leges. ita ⁊ mortuoꝝ cor
poꝝ vulneratio maiorꝭ feri/
tatꝭ ē indiciū q̄ꝫ viuoꝝ. lācea
uit āt dn̄m miles lōgin⁹ no/
mine ob fauorem inuidie iu
deoꝝ. tunc crudel' et impius
poſtea ꝯuerſus ⁊ martyr fa
ctus. Nā refert̄ ꝙ cū debileꝫ
habuiſſꝫ viſū. ſanguinis xp̄i
gutta a lācea defluēte ocl'os
caſu tetigit. ⁊ ꝓtin⁹ illuīatus
clare vidit. vn̄ in xp̄m credi/
dit ⁊ militie cedēs īſtructus
ab ap̄l'is ī ceſaria capadocie
xxviij. annis mōaſticā vitā

duxit. ⁊ in om̄i ſctītate ꝑma
nēs. vbi etiā v̄bo ⁊ exemplo
mltos ad xp̄m ꝯuertit. De q̄
etiā Iſid. ita dic̄. Lōgin⁹ la/
tus ſaluatorꝭ aperuit. ⁊ non
tm̄ veniam inuenit ſꝫ epiſco
pat⁹ honorē ⁊ martyrij coro
nam ꝓmeruit. Aug⁹. etiā ait
Lōgin⁹ aperuit mihi latus
xp̄i lācea. ⁊ ego ītraui ⁊ ibi re
quieſco ſecur⁹ ⁊c̄. Facta ē āt
lāceatio ſm̄ Remigiū ⁊ Da/
maſcenū h̄ mō. vt nō trāſuer
ſaliter lācea īfigeret̄ inter co
ſtas vt cōiter pictores figu/
rāt. ꝓut etiam altitudinē xp̄i
pēdentꝭ ꝯſiderāti ſatꝭ patet.
Sꝫ ī mollicie ſub coſtꝭ dex/
teri laterꝭ īfixa lācea ī corꝑe
impetu lāceantꝭ aſcēdit vſq̄ꝫ
ad cordis amariſſimi tranſ/
fixionē. Vn̄ maīfeſtū eſt lan
ceā ī corꝑe dn̄i duaꝝ palma
rū menſura ꝓfundataꝫ eſſe
ꝓpter q̄d euangeliſta n̄ dixit
lancea latus eius ꝑcuſſit. vl'
vulnerauit. ſꝫ aꝑuit. vt ꝓpt̄
vulnerꝭ magnitudinē nō tā
vuln⁹ fuiſſe q̄ꝫ oſtiū apertuꝫ
ad cor ſupbn̄dictū putaret̄
⁊ eſſet. Hinc etiā dn̄s ip̄e h⁹
vulnerꝭ magnitudineꝫ īuit
dū poſt reſurrecōꝫ dubitāti
thome oſtēdit vulnera ma/
nuū pedūq̄ꝫ ⁊ laterꝭ dicens.

Infer digitũ tuũ huc et vi/
de manꝰ meas. ⁊ affer manũ
tuã. nõ dixit digitũ. ſʒ manũ
totã. ⁊ mitte ĩ latꝰ meũ. Mag
lateris aptura in quã manꝰ vi
ri potuit mitti. Et ꝗuis xp̃s
ex hac lãceatiõe nullũ ĩ cor/
pore exanimi dolorẽ ſenſit.
ↄuitiuʒ tñ hẽ ⁊ vulneratio ac
crudelitas xp̃o illata dr̃. q̇a
q̇cq̇d mortuis corpibꝫ ĩfert.
ad eos ptinet q̃ꝝ corpa fue/
rũt nõ minꝰ ꝙ ſi viuerent. vt
dicit Ludolphus carthuſ.
Uer ꝙd nõ ſenſit ĩ mortuo
corpe. ſenſit ⁊ paſſus ẽ in be
nedicta ac dilectiſſima mr̃e
pñte. ⁊ hãc crudeliſſimã vul/
neratiõeʒ mortui corpis la/
crimoſis oculis intuente. in
quã totiꝰ dolorꝫ torrẽs mor
tuo deſeuit filio. De q̃ beatꝰ
Ber. in ſer. q̇ incipit Signũ
magnũ. ſup̃ allegato. Uere
tuã mr̃ aiaʒ o btã gladiꝰ per/
trãſiuit qñ crudelis lancea
filio iam mortuo latꝰ apuit.
Alioq̇n nõ niſi eam ptrãſiẽs
carnẽ filij penetraret. Et q̇/
dẽ poſtea ꝙ emiſit ſpm̃. tuꝰ
ille ihus. omniũ q̇dẽ. ſpẽalit
tuus ipſiꝰ. plane crudel lan/
cea nec mortuo parcens. cui
nocere non poſſet latus ape
ruit. ſed etiam vtiq̃ animaʒ
pertranſiuit. ipſius nimirũ
anima iam ibi non erat. ſed
tua plene nequibat auelli.
Tuam ergo pertrãſiuit ani
mam vis doloris vt plus te
ꝙ martyrem non immerito
predicemus. in qua nimirũ
corporee ſenſum paſſionis
exceſſit compaſſionis affe/
ctus. Hec Bern. Neſcio ſi
in aliquo paſſionis xp̃i arti/
culo triſtiſſima mater inten/
ſiori dolore repleta fuerit. li/
cet in omnibꝫ intẽtiſſime do
luit ꝙ nũc dum inimico fu/
rori omnis pena filio viuẽti
⁊ morienti illata minor erat
vt etiam mortuũ extinctũq̃
corpus crudeliſſimo vulne/
ne vſq̃ ad cordis lachrytma
tionem diſſecarent. Torrẽs
paſſionis in matre ſola fluc/
tuabat. que p̃us ⁊ filiũ ⁊ ma
trem ꝑfluebat. Figurata fu
it hẽ lateris xp̃i aperta ĩ oſtio
in latere arche facto. ꝑ quod
fuit introitus ad vitam eoꝝ
q̇ p̃ſeruati fuerãt a diluuio.
ꝑ quod quicũq̃ nõ intrauit
inundante diluuio perijt.
Beñ. Ita in hꝰ lateris aptiõe
patent oĩa myſteria vite q̃
modo ꝓſequenda non ſunt
dũ ſolam ſequimur hiſtoriã
licet ⁊ in hoc manifeſtantur

ꝙ apto lácea late. ꝯtinuo ex/
iuit ſáguis ⁊ aq̄. haud dubiū
q̄n ſanguis ī p̄ciū redēptōis
aq̄ ī lauacꝝ regeneratōis vt
dic̄ Aug⁹. ſup Jo. Exiuit āt
ſáguis pur⁹ q̄ fuit ver⁹ et na/
turalis licȝ forte efflux⁹ eius
de corpe mortuo fuerit mi/
raculoſus Nō em̄ p̄t ſáguis
fluere de corpe mortuo iam
refrigidato. in q̄ magꝭ ꝯgela
tur q̄ȝ fluat. Verū vtꝝ tunc
xp̄i corp⁹ mortuuȝ fuerit ita
infrigidatū vt ſáguis in eo
remanēs naturalr̄ ꝯgelaret
an nō. dubiū ē. ac ꝑ ħ manet
dubiū ſi ſáguis ille xp̄i ver⁹
⁊ natalis effluxerit naturali
ter an miraculoſe. ⁊ aq̄ pura
⁊ vera nō humor aq̄tic⁹. qui
ſm Ni. d̄ Ly. miraculoſe ex/
iuit. Exiuit āt ſm Simonē
de caſſia. aq̄ nō cū ſanguine
mixta ⁊ indiſtincta. neq̄ȝ em̄
potuiſſȝ ab aſpiciētib⁹ ꝯp̄hē
di ſi mixta cū ſaguine fluxiſ
ſet. nec etiā diſp̄ita vena. vt
diuiſa vena ſáguis ab aq̄ ve
na eadē hora ſil'r ex eodeȝ fo/
ramine fluxiſſet. Sed ilico
apto latere prius exiuit ſan/
guis in menſura determina
ta. ſoli deo cognita ſȝ nō no/
bis. aut forte intus ſanguis
effluxit ex illo diuino corpe

in ſignū toti⁹ amoris effuſi.
Deinde aq̄ alto miroq̄ȝ my/
ſterio. Hec Simō de caſſia.
Naliter tn̄ aq̄ poſt ſacroſā/
ctū ſanguinē effluēs ſignuȝ
eſſe potat totalis effuſionis
ſanguis xp̄i. Ex q̄ iteꝝ pȝ in
ſatiabil'r ſanguinea ſitꝭ canū
ipſiſſimoꝝ null⁹ in eis īuidie
mod⁹. nulla cohibitio. nulla
nepharie ſitꝭ ſacietas donec
totū ſanguinē effūderent ag
ni innocētꝭ ⁊ imaculati. Ec/
ce ad ſatiſfaciēdū rabido eo
ruȝ furori. flagellis ⁊ ſpinis
iuſſu Pilati oīs ſanguis in
minoribus venis intercuta
neis effuſus eſt. vt viſo ſan/
guine quē ſitiebāt ſatiati q̄e
ſcerēt ab ipſa iuſti ꝑſecutōe.
Sȝ beſtijs ferociſſimis am
pli⁹ accēſi clamāt Tolle. tol
le. crucifige crucifige. vt ſic
ſanguis eius ex maioribus ve
nis ⁊ p̄ncipalib⁹ effundatur
Qd̄ ⁊ factū eſt. dū in q̄ttuor
locꝭ neruoſis manib⁹. ſcȝ et
pedib⁹ vbi vene oēs ꝯcurrūt
dn̄m ꝑforarūt et q̄tuor ſan/
guinis flumina manare cru
deliter coegerūt. Et quē ter
ra ſuſcipe ꝯtremuit. ſol aſpi/
cere nō potuit. q̄ deniq̄ȝ ſaxa
ſcidit. velū diuiſit. ſatis du/
riora pectora nᶜ ſatiare nec

mollire aliq̄ten⁹ valuit. La/
tuit adhuc modicū ſanguis
in cordꝫ ſaluatorꝭ. q̄ nec ſpi/
ne nec flagella. nec claui ꝓfū
diores ꝑtigere poterāt. hūc
ſilr̄ fūdere feſtinarūt ac lan
cea crudeliore cordis ītima
īmani vulnere penetrāte eli
cere nō ceſſarēt. Et ne forte ī
credibil' alicui videat̄ tanta
crudelitas in hoīe. nos certi
ficādo euāgeliſta duplici vti
tur teſtimonio. expꝛientie. ſ. ⁊
ſcꝑture dicēs. Et q̄ vidit te/
ſtimoniū ꝑhibuit. ſ. ego ipe.
Nā de ſe loq̄t̄ vt de alio mo
re ſcꝑture. Et ſcim⁹ qꝛ verū
eſt ei⁹ teſtimoniū. ⁊ ille ſcit qꝛ
vera dicit. vt ⁊ vos credatis
Quo ad ſcd̄m ſeq̄t̄. Facta ſūt
eīn̄ h̄ vt ſcꝑtura ipleret̄ Exo.
xij. Os nō cōminuet̄ ex eo.
Et iterꝫ alia ſcꝑta Zach. xij.
dic̄. Videbūt in quē trāſfixe
rūt. Ut āt nō accipit̄ cauſali
ter ſꝫ ꝯſecutiue. nō eīn̄ quia
ſcꝑtū eſt. ideo factū. ſꝫ qꝛ fu
turū ideo ſcꝑtū Ecce patuit
ex ꝑte hiſtorialit̄ queādmo/
dū oēm iniq̄ volūtatꝭ rabiē
ꝑfidiſſimi iudei omī ſemoto
miſeratōis affectu obliti. q̄a
toti⁹ hūanitatꝭ natali māſue
tudie beluina feritate in nul
lo ꝑcentes innocētiſſimo ac
mitiſſimo agno oīa patiētiſ/
ſime ſine vlla ꝯdictione imo
ſumma cū dilectione ſuſtinē
ti dn̄o ih̄u. ꝑ pilatū eorꝫ vo/
lūtati tradito expleuere. Ex
q̄bꝫ apparere pōt aliq̄ten⁹ ſa/
cratiſſime paſſionis acerbi/
tas. licet plurima ad idē de/
ſeruiētia omiſſa ſint. q̄ anīa
deuota in dn̄i vulneribꝫ q̄ſi
colūba in petre cauernulis
ꝑ deuotam meditatōem ha
bitans poterit inuenire. Et
tantū de ꝓma ꝑte ꝓncipali.

Scd̄a ꝑs ꝓncipal' ſeq̄t̄.

Aſpolti ſ oi

A lectiſſimi tot ⁊ tantꝭ
q̄ paſſus eſt mundi
creator ⁊ dn̄s a tot ⁊ tantis
in eū impie ſeuiētibꝫ. q̄bꝫ ꝓ
tot ⁊ tantꝭ ꝑpetue dānatōis
infelicibꝫ penis pctīs noſtrꝭ
innūerabilibꝫ debitꝭ diuine
ſatiſfaceret iuſticie. ſummo/
pere caueam⁹ ne aliq̄n̄ eorū
tanq̄ꝫ ingratiſſimi obliuiſca
mur. Sed tenaci memorie
indelibiliter impꝛimam⁹. q̄ti/
nus vulnera illa ſāguis. vn
da. ipā mors amariſſima. ſꝑ
nobis preſto corda noſtra ī
deſinenter irriget. duriciam
eius tollat. liq̄faciat. atq̄ꝫ int

aduerſa ꝛ pſpa ducatū tutiſ
ſimuꝫ nob̄ pſtent ne i pſperꝭ
vana efferamur leticia. paſſi
one dn̄i meditata. nec in ad/
uerſis nimia deñciamur tri
ſticia. viſa maioꝛe redēptoꝛꝭ
nr̄i p nob̄ amaritudine tole
rata. Ad q̄d nos hoꝛtaꝛ bea
tus Ber. hꝰ paſſiōis medita
toꝛ deuotiſſimꝰ. ſer. xliiij. ſup
cātica ita dicēs. Tu q̄ꝫ ſi ſa/
pis de pncipali tui pectoꝛis
nec ad hoꝛaꝫ patierꝭ auferri
amara illa oīa q̄ p te redem/
ptoꝛ tuꝰ ptulit. ſꝫ ea ī memo
ria retinēs ꝛ aſſidua medita
tione reuoluēs. q̄ poſſis di/
cere et tu. Faſciculꝰ mirrhe
dilectꝰ meus mihi. int vbera
mea ꝯmoꝛabiꝛ. Et ſeq̄ꝛ. Et
ego frēs ab ineunte mea cō/
uerſatōe p aceruo meritoꝝ.
q̄ mihi deeſſe ſciebā. hūc mi
hi faſciculū colligere ꝛ inter
vbera mea collocare curaui
collectū ex omnibꝫ amaritu
dinibꝫ ꝛ anxietatibꝫ dn̄i mei
Et ītra mēoꝛiā abundantie
ſuauitatꝭ haꝝ eructabo q̄ad
vixero. ī eternū n̄ obliuiſcar
miſeratōes tuas. q ī ipis vi/
uificaſti me. Et ſeq̄ꝛ. Mihi
h̄ ſalutarꝭ faſciculꝰ ſeruatꝰ eſt
nemo tollet eū a me. int vbe
ra mea ꝯmoꝛabiꝛ. Hec me/
ditari dixi ſapientiaꝫ. in his
pfectōꝫ iuſticie ꝯſtitui. ī his
plenitudinē ſcie. ī his diuiti
as ſalutꝭ. in his copias me/
ritoꝝ. Ex his mihi interdū
potꝰ ſalutarꝭ amaritudis. ex
his rurſuꝫ vnctio ſuauis cō
ſolatōis. Hec me erigunt in
aduerſis. in pſperꝭ repmūt.
et int leta triſtiaq̄ꝫ vite pre/
ſentꝭ via r̄gia incedenti tutū
p̄bent vtrobiq̄ꝫ ducatū. ꝛ ſe/
quiꝛ. Hec interim mea ſub/
limioꝛ ph̄ia ſcire ih̄m xp̄m ꝛ
hūc crucifixuꝫ. Nō req̄ro ſic
ſpōſa. vbi recūbet ī meridie.
queꝫ letꝰ amplectoꝛ mea int
vbera ꝯmoꝛātē. Nō requiro
vbi paſcat in meridie quem
intuoꝛ ſaluatoꝛē ī cruce. Ue
rū ſi oīa q̄ dicta ſunt ꝛ pl'a q̄
dicta nō ſunt. omia tū a xp̄o
paſſa cōſeruare nō poſſumꝰ
velut longe ſub ea q̄ oia v̄bi
eiꝰ imo ꝛ facta ꝯſeruabat cō
ferēs in coꝛde ſuo ſaltē cōſi/
lio ſponſe ex mlꝭ colligamꝰ
faſciculū mirre. ipſūq̄ꝫ intra
vbera nr̄a in pectoꝛe medio
collocemꝰ. i. de paſſiōe dn̄i x
pūctꝭ pncipalibꝫ q̄ſi ſummā
breuē colligamꝰ. vt ſic ama/
ritudinē dn̄ice paſſionis fa
cilius memoꝛemur. Paſſio
ḡ dn̄i maxia int oīs hꝰ vite

paſſiões ſm ꝓphe vaticiniuꝫ
O vos oẽs q̇ trãſitꝭ ꝑ viã ꝛc.
tã extẽſiue q̄ꝫ intẽſiue colligi
ita pt. Erat q̇ppe maxia extẽ
ſiue ꝓpt̄ mlta. ꝓpt̄ cãꝫ efficien
tẽ ꝓpt̄ obiectoꝝ nũeroſitatẽ.
ꝓpt̄ ſubiecti capacitatẽ. ꝓpter
actuũ generalitatẽ. ꝓpt̄ loci ĩ/
differẽtiã. ꝓpt̄ tp̄is cõitatem
Fuit paſſio xp̄i maxia exten
ſiue ꝓpt̄ cãm efficientẽ q̄ mul
tiplex fuit. Nã paſſus ẽ dñs
ab oĩ ſtatu. ꝯditione et ſexu.
Paſſus nãqꝫ eſt a gẽtibꝫ ꝛ iu
deis. a p̄ncipibꝫ et miſtris. a
popularibꝫ ꝛ religioſ. ab ig/
narꝭ. doctoribus ꝛ ſcribis. a
maſculis ꝛ feminis. petrũ .ſ.
accuſantibꝫ. ab extraneis et
notis. a fugiẽtibꝫ diſcipulis
ꝛ amicꝭ. a petro negante et a
iuda tradente. p̄ncipalr̄ tñ a
pr̄e ꝛ ſua ꝓp̄a volũtate. Ho
rũ q̄dã ꝯplectit̄ ꝓpħa dicẽs.
Quare fremuerũt gentes ꝛ
ꝓpl'i meditati ſũt inania Aſti
terũt reges terre ꝛ p̄ncipes
ꝯuenerũt i vnũ aduerſ⁹ dñm
ꝛ aduerſus xp̄m ei⁹ Et q̄ꝫtũ
ad notos ꝛ cetera enũerata
patẽt ex ſup̄ allegatꝭ. Eſt q̄ꝫ
maxia ꝓpt̄ obiectoꝝ nũero
ſitatẽ. de q̇bꝫ paſſus ẽ. Si q̇/
dẽ paſſus eſt de oĩbꝫ q̄ ad eũ
ꝑtinebãt. De pr̄is offenſa ꝑ

pctã vniuerſoꝝ. magꝭ aũt iu
deoꝝ ꝛ diſcipuloꝝ fugienti/
um ac negantium. maxime
Iude traditoris et crucifi/
gentiũ. De dolore ꝛ marty/
rio aſſiſtentis matrꝭ. De tri/
ſticia ꝛ penis ꝛ omĩbꝫ q̄ infli
cta ſunt ſuis diſcipul' et cun
ctis ſuis amicꝭ. De infamia
latronũ aſſociatõem ꝛ blaſ/
phemias. De inhonoratiõe
ꝑ irriſiones ꝛ contumelias.
De reꝝ ꝛ veſtiũ expoliatõne
De cibo ꝛ potu mirre et fel/
lis et aceti amaritudine. De
corporis iniuſta damnatio/
ne. De anime innocentis af
flictiõe. De vite nobiliſſime
amiſſione De q̇bꝫ omnibus
tanq̄ꝫ de obiectꝭ nolitis ſim/
pliciter vel ex conditione et
tamen accidentibus paſſus
eſt et doluit vehementer.
Que Eſaias propheta at/
tendens ait. Uere languo/
res noſtros ipſe tulit. et do
lores noſtros ipſe portauit
Uulneratus eſt ꝓpter pecca/
ta noſtra. attrit⁹ eſt ꝓpter ſce
lera nr̄a. eiuſdẽ. liij. Fuit eti/
am paſſio dñi maxia extenſi
ue ꝓpt̄ ſubiectum qꝛ paſſus
eſt in toto corꝑe in oĩbꝫ ſenſi
bus. in anime qualibet por/
tione. in toto corꝑe. quia in

oībꝫ ſctiſſimi corpis mēbꝛꝫ.ī
capite coronā ſpineā ⁊ ꝑcuſ
ſiōes.in facie ſputa ⁊ execra
tiōes.in genis alapas.ī bar
ba vellicatōes.colaphos in
collo.in dorſo duras illudē
tiū ꝑcuſſiōes.ī ſcapulis gra/
uia cruc̄ꝫ pōdera. ī maībꝫ pe
dibuſqꝫ trāſfixa clauoꝝ vul/
nera.in latere apturā.in cor
de ꝓfundā lancee fixurā. in
tota corpis ſupficie nudita/
tem ac duriſſimā flagellatio
nē.in oſſibꝫ ⁊ viſceribꝫ.cruri
bus et brachijs neruis ⁊ ve
nis rigidiſſimā tēſionē.qua
ſm ꝓphaꝫ factū ē vt dinume
rarent̄ oīa oſſa eiꝰ. ī vitalibꝫ
mēbꝛis oīmodā ſanguis p̄/
cioſi ⁊ hūoꝝ extractiōeꝫ.et ꝑ
ꝯñs ariditatē liq̄ſcentiaꝫ.ac
nimiā ſiccitatē. Hinc ait p̄s.
xxi. Sicͭ aq̄ effuſus ſū.et di
ſperſa ſūt oīa oſſa mea. Fa/
ctū eſt cor meum tāq̄ꝫ cera li
queſcēs in medio vētr̄ꝫ mei.
Aruit inq̄t ꝓpha tanq̄ꝫ teſta
v̄tus mea. Paſſus ē in oībꝫ
ſenſibꝫ.in oculis lacrimarū
effuſionē.vidēdoqꝫ matr̄ꝫ ac
amicoꝝ fletꝰ ⁊ turbatōeꝫ et ī
morte caligatiōem. ī auditu
pctōꝝ contumelias.blaſphe
mias.ludibꝛia.inſultꝰ ⁊ glo/
riatōeꝫ.in odoratu ſputi fe/
torē.in olfactu fellis et aceti
amaritudinē ⁊ doloroſā ſic/
citatē.ī tactu totiꝰ corporis
lacrimatōeꝫ. In q̄libet anie
portione.in ſupiori de offen
ſa p̄ris triſtatꝰ eſt. ī inferiori
de matr̄ꝫ ac diſcipuloꝝ com
paſſione.anīa inſenſitiua ve
hemētiſſime doluit de ꝓprij
corporis mortifera leſiōe.vt
v̄e diceret Repleta eſt malis
anīa mea. Paſſus deniqꝫ eſt
dñs general̄r in omibꝫ ſuis
actibꝫ.habuit in v̄bis cōtra
dictores.in p̄dicatōibꝫ con/
temptores. in opibꝫ obſer/
uatores. in miraculis blaſ/
phematores.ī miracul̄ ⁊ mi
ſericordie actibꝫ ſcādalū tra
dentes ⁊ inuidētes. ī penis
irriſores.ī morte exprobra/
tores. De q̄ Bern̄.ſer.ij. ſuꝑ
Cātica ait. Multū in opere
nr̄e redemptōis dñs ihs la
borauit.nec ī oī mūdi fabri/
ca tm̄ fatigatiōis auctor aſ/
ſūpſit Illa deniqꝫ dixit ⁊ fcā
ſūt.mandauit et creata ſunt
At v̄o h̄.⁊ in dict̄ꝫ ſuis ſuſti/
nuit ꝯdictores.ī fact̄ꝫ obſer/
uatores.ī torm̄t̄ꝫ illuſores.⁊
ī morte exꝓbratores Paſſꝰ ē
q̄ꝫ dñs īdifferent̄ ī loc̄ꝫ oībꝫ
qꝛ vt dic̄ Aug. Paſſus eſt in
preſepio indulgentiā.adde

duricie̅ ⁊ ſtrictā artitudineꝫ
in deſerto pugnā in tēplo re
ſiſtētiā. imo lapidātiū īpeti/
tionē. ī hoſpitio obſeruātiā
detētoriā. ī itinere fatigatōꝫ
⁊ moleſtiā. ī ciuitate eiectōeꝫ
in mōte p̄cipitiȷ̄ conatū. ī or/
to ſudorem ſanguis. verbū
et oſculū ꝓditoris. apprehen
ſionē ⁊ ligatiōem cohortꝭ. in
atrio interrogatōeꝫ. alapas
⁊ illuſionē. in p̄torio accuſa/
tionē. infideliū iniq̄tatem te
ſtium. Paſſus ē demū cōit
in om̄i tp̄e. In infantia an̄/
guſtias vteri. fetorē ſtabuli.
pauꝑtatē. aſperitatē ⁊ hūili/
tatē p̄ſepiȷ̄. ceteraſq̄ neceſſi/
tates infātiles ⁊ indigētias
materni obſequiȷ̄. circūciſio
nē ſ̄m legē Moyſi. pſecutio
nē aduerſariȷ̄. fugā egipti. et
pueritie ⁊ adoleſcētie labo/
res multiplices ſuſtinuit cū
ſubdit⁹ eſſꝫ m̄ri ⁊ ioſeph pu
tatiuo p̄ri. Quis enim vn̄q̄
mortaliū tāte fuit pauꝑtatꝭ.
ip̄o teſte Mat. viiȷ̄. Vulpes
foueas hn̄t et volucres celi
nidos. filius autē hoīs non
hꝫ vbi caput ſuum reclinet.
Quis tāte abſtinētie tā ꝓli/
xus in vigiliȷ̄s. tā freq̄ns in
orōibꝫ. tā ſepe cruciat⁹ fame
⁊ ſiti. Creſcente deniq̄ etate
creuerūt labores ⁊ abſtinētie
Nā. xl. dies ⁊ noctes in iuue
nili etate ꝯtinuos ī deſerto
habitās int̄ feras corp⁹ in/
nocēs caſtigando ſine cibo
duxit ⁊ potu. Tentat⁹ a ſpū
deceptore. ductuſq̄ ē ab eo/
deꝫ ſuꝑ mōtē excelſū ⁊ tēpli
pinnaculū. ī orōnibꝫ crebro
ꝑnoctauit ſic̄ ſcp̄tū ē. Fugit
iterꝝ ipſe ſolus orare. Jo. vj.
Quis deniq̄ ſatꝭ ꝯmemora
ri poterit ſudorꝝ ⁊ laborꝝ. ſꝫ
⁊ fatigationū ī p̄dicādo. cur
rendo de ciuitate in ciuitatē
ꝑ caſtella. agros. montes et
maria. vt annūciaret vitam
mortuis. redēptōꝫ captiuis
p̄ſtaretq̄ bn̄ficia infirmis.
atq̄ collectꝭ diſcipul' ꝑ eos ī/
noteſceret oībꝫ finibꝫ orbis.
in q̄bꝫ ꝑtulit lacrimas in cō
patiendo. inſidias in collo/
quēdo. in falſis fratribꝫ ꝑicu
la. vt mille tales iniurias et
ꝯuicia ſufferrꝫ. demū elabo
ratꝭ oībꝫ ad nr̄aꝫ redēptōem
neceſſario p̄currētibꝫ ꝯſum/
matur⁹ opus nr̄e redēptōis
inſtituto paſſiōis ſue memo
riali ꝑpetuo ſurgens a cena
hora cōpletoriȷ̄. tedet. pauet.
triſtat̄. ⁊ ſanguinē ſudat ī or
to. hora matutina ꝯp̄hēdit̄.
et velut latro ligat̄. ad Annā

ꝑmo.deinde ad cayphā du/
ciť.cediť ꝛ multipliciť mole/
ſtať.ꝑma diei hoꝛa p̄ſidi Pi
lato ſiſtiť ꝛ accuſať.hoꝛa ter
tia linguis iudeoꝝ crucifigi
tur.flagellať.coꝛonať.in ho
ra ſexta ꝯdēnať.crucifigiť.i
nona expirans moꝛiť.hoꝛa
veſꝑtina lāceať.de cruce de/
poniť.cōpletoꝛij tꝑe ſepeliť.
Ecce nullū tꝑs aut etas in/
ueniť in q̄ ſalꝰ mūdi n̄ pateť
Ex q̄bꝰ pꝫ paſſio xp̄i oībꝰ in
cōpoſſibilis q̄ꝝtū ad magni
tudinē extēſiuā. Hoc idē fa/
cile colligiť q̄ꝝtū ad magnitu
dinē intēſiuā q̄ attēdiť i do/
loꝛis acerbitate. Fuit eī do/
loꝛ acerbiſſimꝰ tā exterioꝛ q̄ꝫ
interioꝛ. Exterioꝛ q̄dē ꝓpter
coꝛꝑis teneritudinē ꝑcepti/
bilitatē ꝛ optimā ꝯplexionē
ꝓpť q̄ꝫ moꝛtis genꝰ.qꝛ moꝛs
illa fuit turpiſſima.acerbiſſi
ma.ꝛ diuturna. Quid turpi
us q̄ꝫ iudicare vniuerſoꝝ iu
dicē.deridere celi terreq̄ꝫ re/
gem.ſummū crucifigere pō/
tificē.totiꝰ mūdi ꝯditoꝛē.do
minū innocentiſſimū i loco
caluarie deſpectiſſimo in cō
ſpectu oīm ſuſpēdere.in me/
dio duoꝝ latronū.toto coꝛ/
poꝛe nudatū.ꝓpť q̄d obtene
bratꝰ eſt ſol.vt celaret mem/
bꝛa creatoꝛis.ſic dicit Augꝰ.
Quid acerbiꝰ q̄ꝫ ꝯfodi i tot
locis neruoſis maxie ꝑcepti/
uis groſſis ferreis clauis.
manibꝰ ſ.ꝛ pedibꝰ.ſicq̄ꝫ exten
di vt nūerarenť oēs articuli
nudū q̄ꝫ ꝛ toto coꝛꝑe vulne
ratū.ſoli ꝛ vēto expōi.ꝛ tribꝰ
tm̄ imo nō vno tm̄ clauo vel
duobꝰ ſpecioſū coꝛpꝰ p̄ filijs
hoīm ſuſtētari Fuit ꝛ moꝛs
diuturna incipiens ab effu/
ſione ſanguinis i oꝛto hoꝛa
cōpletoꝛij.durās ſucceſſiōe
penaꝝ ꝯtinua vſq̄ꝫ ad hoꝛā
nonā diei ſubſeq̄ntis. Inte/
rioꝛ āt ſiľr intētiſſimꝰ fuit ꝓ/
pter aīe patiētis ꝑfectōꝫ.i cla/
ritate cognitōis.magnitudi
ne amoꝛis eoꝝ q̄ꝝ ꝯtria accide
rūt.ꝓpť doloꝛis puritatē i ſub
tractōe p̄ne ꝯſolatōis et re
dūdātie gaudij ſuꝑioꝛis poꝛ/
tiōis i inferioꝛes.ꝛ ꝯſeruati
onē oīm doloꝛē augere valē
tiū.ꝓpter fructꝰ modicitatē.
qꝛ pauci electi ꝛ ſi mľti voca
ti.ꝛ ꝓpť redēptoꝛis magnitu
dinē. Vterq̄ꝫ tandē doloꝛ i/
terioꝛ ꝛ exterioꝛ intēſus ē ꝓ/
pter agentiū ſubitatōꝫ.quia
q̄ actio ꝯtrij velocioꝛ eo do/
loꝛ inflictꝰ intēſioꝛ Hic actio
ignis inť cetera elemēta ve/
hemētioꝛē ingerit doloꝛem

Sz ſubita fuit actio. que in
breui interuallo tp̄is totum
corp⁹ lacerauit. totū ſangui/
nē elicuit. ⁊ tā exteriora q̄ȝ in
teriora penis repleuit. ꝓpter
q̄d ⁊ p̄ſes mirabat̄ ſi iā mor/
tu⁹ eſſet. licȝ multo citi⁹ expi/
raſſet. niſi volēs vitā ꝓpt̄ ſcri
pture īpletōeȝ ↄſeruaſſet. ꝓ/
pter penaꝝ variatōȝ. ⁊ conti
nue ſuccedētiū aggrauatōeȝ
de q̄ ſup̄ viſū eſt. f. k. Et ꝓpt̄
voluntariā doloꝝ ⁊ triſticie
maioruȝ q̄ȝ exteriora afflige
rēt aut inferre poterāt aſſū/
ptionē q̄ȝtū ad finē. Et quia
oīa h̄ ex p̄dictꝭ lati⁹ patēt. iō
recapitulādo ſufficiāt. vt ſic
q̄i in ſūma breuiſſime ſpecu
let̄ aīa deuota. q̄t ⁊ q̄nta pro
nob̄ paſſionib⁹ digniſſimis
paſſus eſt dulciſſimus dn̄s
ih̄us ſpes nr̄a. btitudo nr̄a.
ↄſolatio nr̄a. ſal⁹ nr̄a. redem
ptio nr̄a. ꝓcurāte inuidia iu
deoꝝ. q̄ pilat⁹ ih̄m tradidit
volūtati eoꝝ. Et tantum de
ſcd̄a ꝑte p̄ncipali.

TRadidit

ih̄m volūtati eorū
Audiuim⁹ q̄dē ad
lrāȝ q̄ ih̄m tradidit pilatus
volūtati iudeorū tyrannica
iniq̄tate ad crudeliſſimā ei⁹
occiſionē. nō min⁹ tradidit
illū p̄r volūtati nr̄e ad et̄nā
redēptōeȝ. ꝑ ꝓpriū ſanguinē
introiuit ſemel ī ſcā. eterna
redēptiōe inuēta. ad Heb. ix.
Si em̄ p̄r proprio filio ſuo
nō pepcit ſȝ ꝓ nob̄ oīb⁹ tra/
didit illū. Roꝝ. viij. Si in/
quā ꝓ nob̄ tradidit. tradidit
ſine dubio ⁊ nob̄. Ei dat̄ ad
cuius vtilitatem aliquid da
tur. Deniq̄ȝ paruulus nat⁹ ē
nobis inquit Eſa. ca. ix. Et
filius datus eſt nobis. et fa/
ctus eſt principatus ſuꝑ hu
merum eius. principatus. ſ.
crucis. quam laceratis ſan
guinolentiſq̄ȝ humeris im/
poſitam ⁊ in horrendū ſup/
plicij locū doloroſiſſime tra
ctam tanq̄ȝ triumphale lig/
num conſtituit ⁊ ſceptrū re/
gni. ſicut Rabanus ait. In
cruce chriſte tua victoria ve
ra ſaluſq̄ȝ omnia regēs. Nō
ergo precioſuȝ negligamus
donuȝ. vtamur datis ad no
ſtram reparationem. opere/
mur de ſaluatore ſalutem.
efficiat in nobis tam acerbe
paſſionis deuota memoria
compaſſionem ac duri cor/
dis noſtri ſaxa emolliat. au/
ferat a nobis cor lapideum

carneū donet ⁊ ꝯpaſſiuū. hꝫ
eīn pˀmꝰ ⁊ pˀncipalis effectꝰ ē
ſcdm ſupdicta. Aptemꝰ corda
ſuſcipiamꝰ ī nob dulcia xp̄i
vulnera. neqꝫ q̄ ip̄e pertulit
ad ſalutē nos velut totiꝰ bo
ni increduli nob ꝓtamus in
ꝑniciē. ſicͭ ꝑfidi illi q̇ ꝯfūden
di ſanguis ſalutarē ſpreuerͭt
efficaciā. ip̄m ſibi dari ad vi
dictā petierͭt. Sāguis eius
inquiūt ſuꝑ nos ⁊ ſuꝑ filios
nr̄os. nō eīn ſanguis xp̄i ait
Cryſ. oml. xij. i fine. deteri
or eſt babilonico igne. Ille
ſcit ſctōꝝ i camio honorare
corpa ⁊ chaldeos cōburere.
Quāto magꝫ ſanguis ille p̄
cioſiſſimꝰ ſcit ꝑdere incredu
los et ſaluare fideles. Itaqꝫ
nr̄e tradidit pr̄ filiū volūta
ti. ſi volumꝰ ip̄e ſua nos cru
ce ſaluabit. ſi volumꝰ ipſe ni
hilominꝰ damnabit. Decuit
eī dicͨ idē Cryſ. ſplēdore cru
cꝫ abortiri īfideles ⁊ illuīare
credētes. Saluabit āt nos
crux xp̄i ſi nr̄aꝫ facimꝰ. Si
ꝯpatimur ait apl's. ⁊ cōreg
nabimꝰ. Dānabit ſi ꝓijcimꝰ
ſi crucifixoribꝫ illis dudum
ceſſantibꝫ ſuccedētes nouaſ
infligimꝰ xp̄o plagas ant du
dū renouāꝰ inflictas. Sicͭ ō
q̇buſdā pctā ſua iterātibꝫ lo

quitͬ apl's ad Heb. Rurſus
inq̇t ſibimetpſis crucifigen
tes filiū dei ⁊ oſtētui hn̄tes.
Licet enim xp̄s reſurgēs ex
mortuis. iā nō moritͬ. mors
illi vltra nō dn̄abitͬ. ad Ro.
vj. ſꝫ nec paſſio aliq̄ aut af
flictio. qꝛ īpaſſibil' ac īmorta
lis ⁊ gl'ioſus reſidet ad dex
terā pr̄is donec ponentͬ ini
mici ſui ſcabellū pedū ſuoꝝ
nihilominꝰ iteꝝ crucifigi. ite
rū affligi dꝛ a peccatoribus
non quidem in ſeipſo ſed in
illis. Ido caute dicturꝰ apo
ſtolus. qꝛ rurſus crucifige
rent filiū dei. ne putaremus
illū iteꝝ in ſeipſo ſuſcipe pe
nas. q̇ impaſſibilis regnat
ſubiectis ſibi omnibꝫ. addi
dit ſibimetipſis. Affectu q̇
dem iſti. ⁊ ſi nō effectu cruci
figūt. faciunt ea ⁊ iterant ꝓ
q̇bꝫ ſemel crucifixꝰ eſt. vn̄ q̄n
tū in ip̄is eſt iteꝝ crucifigūt.
ſil'es ꝑ oīa illis eorūqꝫ parti
cipes q̇ dominū lingua cō
ſilio ⁊ manibus crucifixere.
Et quia nocendi affectꝰ non
tm̄ effectus penſatur. ip̄e af
fectus ꝓ effectu eſt. Sic qꝫ
dominus iam regnans ī ce
lo ꝑſequi ſe clamat in terris
Saule ſaule dicens cur me
perſequeris Actuum. ix. De

ꝙ etiā btūs Greg. iiij. moral.
.§. xliij. Quis inqͥt cōſiderat
qͣnta nūc vſqꝫ tolerat etiā cū
ď celo ſup̲ corda fideliū regn̄t
ipē qͥppe qͦtidie patit̃ oē q̃d a
reprobis ei⁹ electi lacerāt̃. et
q̄uis ſeſe ſup̲ oīa liberꝫ erex
erit. r̃proborꝫ tn̄ vulnera ad
huc p̲ ſuū q̃d deorſū retinet
corp⁹ ſētit. Et ſeq̄t̃. Multos
carnaliū p̄uis moribꝫ ꝯ re/
dēptorꝫ vitā pugn̄re videm⁹ q̄
hūc q̄ gladijs nō pn̄t p̲uer/
ſis actibꝫ inſequūt̃. Ea ꝑpt̃ i
ei⁹ p̲ſōa btūs Ber. i q̃dā ſer.
vt ſ̄ allegatū ē. ita ait. Nōne
ſatꝫ ꝑpt̃ te vulnerat⁹ ſū. nūq̄d
ꝓ iniq̄tate tua afflict⁹ ſū. cur
addis afflictōez afflicto. ma
gꝫ aggrauāt me vulnera tua
pcti q̄ꝫ vulnera corp̲is mei.
Et iterꝫ in q̃dā ſer. idē ait. O
hō vide q̄ ꝓ te patior. nō ē do
lor ſic̃ ille q̄ crucior. ad te cla
mo q̄ ꝓ te morior. vide pēas
q̄bꝫ afficior. vide clauos q̄bꝫ
ꝯfodior. cū ſit dolor tāt⁹ exte
rior. iteri⁹ ē plāct⁹ g̃uior cum
te ingr̃tū exp̲ior. Vltim⁹ ingr̃/
titudis g̃d⁹ ē repēdere ꝓ bo/
nis mala. Auditu horrēdū
eſt. xp̄ianū hoiez ſui redēpto
ris inouare vulnera fuſū ꝓ
ſe piū ꝯculcare ſāguinē. ꝓ ſe
paſſū ꝓijcere. ⁊ miſericordit̃
afflictōꝫ ſuſtinētē crudeli⁹ af
fligere. ⁊ indies q̄ꝫtū in ſe eſt
vulnera. ꝯtumelias ⁊ oppro
bria iterare. Que vt cautius
caueam⁹ curram⁹ p̲ aliquos
dn̄ice paſſiōis articl'os. cōſi
derātes q̄bꝫ forefactꝫ iterāt̃
et inouāt̃. vt ex his q̄ volue/
rit laic⁹ ſpeculet̃. Et ſic̃ a q̄/
rūlibꝫ ſtatuū hoībꝫ dn̄s paſ
ſus ē. vt ex epilogo patet. ita
ꝓch dolor eſt cernere hodie
ab ſingl'orꝫ ſtatuū aliq̄bꝫ do
mini iniurias ⁊ crucē ⁊ ꝯtu/
melias renouari. Sūt autē
vt interim ď his q̄ forꝫ ſunt
ſileā. i eccl'a tres ſtat⁹. ⁊ nunc
i nouo ⁊ tūc i veteri teſtamē
to. ſic̃ oñdit btūs Gre. omel.
xvj. i Ezech. glo. q̄s i Ezech.
c. xiiij. p̲ tres viros Noe Da
niel et Job. dn̄s deſignauit
Noe q̄ archam in vndis re
xit. iō figurā rectorꝫ eccl'e te/
nuit. Daniel q̄ vitā celibem
elegit. ꝯtinentiū ſiue ꝯtēpla
tiuorꝫ formā geſſit. Job qui
in cōiugio poſit⁹ curā dom⁹
ꝓprie exercuit. ꝯiugatorꝫ or/
dinez declarauit. In quoli/
bet horꝫ rectorꝫ cōtemplati/
uorꝫ coniugatorꝫ ſtatu boni
ſunt ⁊ reprobi. Sicut eoſdē
ſtatus dominus Luc. xvij.
ſub methafora exiſtentiū in

agro.ī lecto .in molēdino ſig
nificās.ex ſingul' aliq̄s aſſū
mi.alios relinq̇ ꝯteſtat̃. Nā
ī die diſcuſſiōis meritoꝝ ex
ſingul' triū generū ordinibꝫ
electi aſſumūt̃ ad vitā.repro
bi relinquūt̃.qm̄ electi patiē/
ti xp̄o ꝯpaſſi ſūt.reprobi ꝓ
xp̄o paſſionez mal' ſuis acti
bus ītulere. Videā⁹ nūc q̄ſi
exēplarit̃ q̄libꝫ q̄ntiſue iniu/
rijs a ſingul' ſtatibꝫ.deīde in
drn̄ter ab oibꝫ laceſſit̃. verū
qꝛ q̄dā freq̄nti⁹ ab hoībꝫ vni
us ſtat⁹ ꝯmittūt̃ q̄ nihilomī⁹
ꝛ ī alijs ſtatibꝫ fiūt.iō in ſin/
gul' ſtatibꝫ aduertāt ſinguli.
vt q̄ ad ſe ꝑtinēt intelligāt ꝛ
oī conatu ſtudeāt emēdare.
In ꝓmo igit̃ ſtatu p̄ſidētiuz
q̄ ꝑ Noe ſignāt̃.p̄ſidētiū di/
co tā ī ſpūalibꝫ q̄ȝ in ſcl'aribꝫ.
q̄ꝝ regimī ꝑpl'us xp̄ian⁹ com
miſſus ē.q̄tin⁹ ad finez fidei
q̄ ē ſal⁹ aīaꝝ pacifice dirigāt̃.
ſūt q̇ rurſū miſerabil'r dn̄m
crucifigūt. Siq̇dē oēs cum
petro ſuccedūt p̄latōis offi/
cio dicūt dn̄o ꝑpl'm ſuū com
mittēte ꝛ dicēte Tu aliqn̄ cō
uerſus confirma frēs tuos.
illud Lu.xxij. Dn̄e tecū pa/
rat⁹ ſū ꝛ ī carcerē ꝛ ī mortem
ire.dū.ſ.ī ſuaꝝ p̄laturaꝝ ſu/
ſceptōe etiā vt videt̃ iurādo
tanq̄ȝ boni paſtores ꝑpl'i def
p̄eſſe affirmāt.q̄ꝝ ſm xp̄i do
ctrinā ē aīaȝ ꝓ ouibꝫ ponere
Jo.x. Sȝ ex ill' ſtatim q̇daȝ
ꝓmū cū diſcipul' orante xp̄o
dormiūt .q̇ ſibi vacātes . ad
dei cultū negligēt̃ attēdunt
ꝛ ſic ꝯ negligētes paſtores ꝑ
ꝓp̄haȝ dn̄s ꝯq̄rit̃. Gregē dn̄i
nō paſcūt.q̄d īfirmū ē nō cō
ſolidāt.q̄d egrotū ē n̄ ſanāt.
q̄d fractū ē nō alligāt.q̄d ab
iectū ē nō reducūt.qđ ꝑierat
nō req̇rūt. Et dū ſm ꝟbum
Aug.apud eū dormitat oīs
diſciplīa.ſeuit ī ſubiecto po
pulo neq̇tia īpunita. Nō at/
tēdentes qꝛ ſm btm̄ Grego.
oml'.xj.in Ezech.tot occidūt
q̄t ad mortem ire tacētes vi
dent. De q̇bꝫ dꝛ Naum vlti.
Dormitauer̄t paſtores tui.
Deinde fugiunt capto dn̄o
qn̄ orta ꝑſecutiōe ꝯ oues .ti/
more amiſſiōis tꝑaliū ꝑſecu
toribꝫ nō reſiſtūt.oues ī nul
lo defendūt.inuaſores non
arguūt.ſcādalizātes ꝑpl'um
nō corripiūt.ſȝ ſeip̄os n̄ pa/
ſtores magꝭ āt mercenarios
fore oſtēdētes veniēte lupo
ſub ſilētio ſe abſcōdūt Poſt
h̄ ꝛ xp̄m negāt dum veritati
ac iuſticie cedētes.etiā lupis
ac ſeductoribuſ applaudunt

blandiantᷣ. cũrias ſecularium
pncipum ſequũtᷣ. relictis om/
bus ſub manu mercenarij.
quaſi nõ ipſi paſtores ⁊ ſerui
ſint xp̄i. ſed negociatores et
cauſidici. dum q̄z tonſuram
occultãt vel oĩno nõ hñt. dũ
p habitũ laicalẽ moribus et
geſtu ſe clericos negãt. ⁊ xp̄i
eſſe miniſtros verecũdãtur
reputari. Non em̄ vt Aug⁹.
ait. ſolum iſti xp̄m negant q̄
dicunt eum nõ eſſe chriſtũ.
ſed ⁊ etiaz q̄ cum ſit negat ſe
eſſe xp̄i ſeruũ. ſicut Petrus
nõ negauit ihm eſſe xp̄m. ſʒ
negauit ſe eius fore diſcipu/
lum. cui tñ nõ ait dñs. diſci/
pulum meũ te negabis. ſed
me negabis. O vtinam hec
animaduerterent. q̄ paſtoꝝ
emolimẽta. lac ⁊ lanã diligẽ/
tes. clericalem ſtatum odiũt
habitũ atq̄ʒ vitaʒ. Sed nec
hic finis eſt coꝝ qui xp̄o ad/
uerſantᷣ. inimici crucis eius.
qm̄ dñm capiũt ⁊ ligant cuʒ
miniſtris ⁊ ſeruitoribꝫ. mit/
tunt ⁊ remittũt cum pſiden/
te iudicibꝫ. crucifige crucifi/
ge clamãt cum ſcribis et ſe/
nioribꝫ. repudiato dño bar/
rabam petunt. cum popula
ribꝫ dñudicant ⁊ cõdemnãt
cum Pilato iudeis petenti/
bus. Primũ rõnes tam ſpi/
rituales q̄ʒ ſeculares ſciunt
dum veritatẽ atq̄ʒ v̄bum qđ
ſcḿ Paulũ nõ alligatᷣ ipſi p/
hibendo vel ne p̄dicetᷣ impe
diendo incarcerãt atʒ ligãt.
xp̄m em̄ ⁊ verbũ p̄ris fore ⁊
v̄itatẽ ex Joh. euangelio fre
quentius lectitaſtis. Pro tan
to igitur xp̄o irrogantᷣ que/
cũq̄ʒ aduerſus dei verbum
et veritatem cõmittuntᷣ. Cõ
tra quos apl'us ad Roma. j.
ait. Veritatem dei detinent
in iniuſticia. Et per Eſaiam
cap̄. xxx. Filij mendaces. fi/
lij nolentes audire legẽ dei
Qui dicunt videntibus no
lite videre. et aſpicientibus
nolite aſpicere nobiſ ea que
recta ſunt. Loquimini no/
bis placentia. videte nobis
errores. ⁊c̄. Secundũ agũt
qui oppreſſis et pauperibus
metu vel cupiditate iuſticiã
aut ſalutis conſilia que no/
runt. negant. et ad alios mit
tunt et remittunt. ac indies
pauperes ſuſpendũt ac cur/
ſibus fatigant. non ſine coꝝ
diſpendio graui atq̄ʒ dãno.
Eſt em̄ chriſtus dominus
a nobis factus a deo p̄re ſa/
pientia et iuſticia. j. Coꝝ. j.
Contra quos ait dominus

Hiere.xxj. Judicate mane iu
diciū. ⁊ eruite vi oppreſſū de
manu calūniantꝫ. ne forte e/
grediaꝛ vt ignis īdignatio mea
⁊ ſuccēdaꝛ. ⁊ ñ ſit q̄ extinguat
ꝑpꝛ maliciā ſtudiorꝫ vr̄orꝫ.
Et ſeq̇ꝛ ca. xxij. Si ñ audie
ritꝫ v̄ba h̄ ꝑ memetip̄m iura
ui dic̄ dñs. qꝛ in ſolitudinē
erit domꝰ h̄. Et ſi dicis vellē
miſtrare iuſticiā ſꝫ nō poſſū
Audi ſcp̄turā. Noli quere/
re fieri iudex niſi valeas v̄tu
te irrūpe iniq̇tates. ne forte
extimeſcas faciem potentis
Eccī. vij. Crucifige ingemi/
nāt dum veritatē ſibi ꝯriā
v̄bo vel vita p̄dicantes non
modo odiūt ſed remurmu/
rant. ꝑſequūꝛ detractōibus
⁊ diffamijs. exacuētes velut
gladiū linguas ſuas. aut eti
am q̄d peius eſt. agnitā veri
tatē ſuis impugnāt inſidijs
aut clamoribꝫ in odiū v̄ita/
tis. occidūt famā p̄dicatoris
ſicut gladio adimiꝛ vita cor
poris. Siq̇dem v̄itatꝫ odiū
clamare iudeos fecerat con/
tra xp̄m. Hec Augꝰ. ſuꝑ p̄s.
Noli attēdere inermes ma/
nus ſꝫ os armatū. inde ꝓceſ
ſit gladiꝰ q̄ xp̄s occideretur.
Sic murmurātiū iniuriā
Moyſes et Aaron non ſibi
ſꝫ dño reputāt irrogatā di/
cētes Nō ꝯ nos eſt murmur
veſtrꝫ ſꝫ ꝯ dñm Exo. xvj. Et
dñs miſſis ad p̄dicādū apo
ſtolis. Qui vos inq̇t ſpernit
me ſpernit. Lu. x. Xp̄m vero
ꝓijciūt ⁊ barrabā latronem
petūt. q̇tiēs ꝓmouere nitūꝛ
in electionibꝫ. prouiſionibꝫ.
ꝯfirmationibꝫ. aut aliter. vi/
ros indignos ſeditioſos. le
gꝫ ignaros. cupidos. elatos.
animarꝫ occiſores. ⁊ amicos
dei. ſimplices ⁊ iuſtos qui ſe
⁊ alios ſaluare poſſent. tāq̄
indignos repudiant. Quid
enim tales aliud agunt niſi
qđ egerūt iudei. Non hunc
ih̄m clamant ſed barrabam
Nolumꝰ eū q̄ ſaluat. q̄ ſpūa/
liter vita doctrina et officio
viuificat. Quare. quia ſic dꝛ
Sap̄. ij. Contrariꝰ eſt ope/
ribꝫ noſtrꝫ ⁊ improperat no/
bis pc̄tā legis. et infamat in
nos peccata diſcipline nr̄e.
ideo volumus barrabam q̄
nobis ꝯuiuere nouit in pec
catis. ⁊ bñ viuētes exemplis
peſſimis enecare. Quorum
peccata ſua vniuerſa faciūt
qui huiuſcemodi inſtituunt
Propꝛ q̄d Thimotheo p̄ci/
pit apl̄s. Manꝰ inq̇t cito ne
mini īpoſuerꝫ. neq̄ cōicaue/

ris pctis alienis.ſ.ad Thi.v Certe q2 ihs crucifigi.bar/ rabas viuere petit.mō iā di cto.tota eccleſia dei piclitat. Utinā bñficioꝝ collatores ceteriq3 officioꝝ aut dignita tū iſtitutores attēderēt q̄ſtū in h xp̄m nouis vulneribꝫ i/ petunt.ꝛ q̄ſ ſtrictā ſup h red dēt rōnez.cū ꝛ btiſſimꝰ Leo papa q̄ an̄ finez pñtſ vite.xl. diebꝫ apō bti petri ſepulcrū lacris ꝛ pcibꝫ.p pctōꝝ ſuorū remiſſiōe ſe mactauerat.au/ diuit oīa ſibi dimiſſa pctā ſaluo q̄ de manuū ipoſitiōe eſſ3 rōez redditurꝰ.vt i vita ſua legit. Dñudicāt demū ꝛ ꝯdēnāt cū pilato dñm.q̄cū/ q3 dñandi cupiditatiſq3 libi dine ne ſuis officiis p̄uent ꝛ bñficiis p̄itati iuſticie ꝛ ino cētie quā ſepe ꝯmēdabāt ce/ dūt.ꝛ ꝯſētiūt publice iniq̄ta ti.ꝛ q̄i manꝰlauant dū ad ex cuſādas excuſatiōes i pctis metū et coactōz allegāt.ma/ gis eligētes ihm in paupibꝫ ſctis et inocētibꝫ ſibi credits tradere iniq̄ꝝ volūtati q̄ſ cō miſſe cedere dignitati. De q̄bꝫ Michee.iii.dñs ait. Re cta oia puertitſ q̄ edificatis ſyon i ſanguibꝫ.et hierl'm in iniq̄tate. Principes eius in

muneribꝫ iudicabāt.ꝛ ſacer dotes eiꝰi mercede docebāt ꝛ.p̄phe eiꝰi pecunia diuiabāt Sz nec h finē h3 inouatio paſſiōis xp̄i. Nā et ſunt qui dñm ō ciuitate hierl'm eiici/ unt.q̄ cruci ꝯfigūt.q̄ i terrā ſanguinē eiꝰfundūt. Eiiciūt dñm extra portas hierl'm.i. eccl'e.q̄ ad cathedras ꝛ tribu nalia nō i noīe dñi aſcēdūt. expectātes a dño vocatōem ſuā ſic Aaron.nō īgrediētes p portā ſiue oſtiū qō xp̄s eſt ad regēdū ouile ouiū.ſed re iecto dño extra fines eccl'ie intrāt i ſuo noīe.vl' verius i noīe Simonis aut Giezi. q̄ꝝ execrabili exēplo ſancti ſpūs dona vēdūt atq3 emūt nō timētes leprā giezi.ſ3 nᵉ dānatōez ſimonis.cui dictū eſt a Petro. Pecunia tua te/ cū ſit i pditōz.qm̄ donū dei exiſtimaſti pecunia poſſide/ ri. Dis ait p Ozeā dñs. Ipi regnauert ꝛ non ex me.p̄nci pes extitert ꝛ nō cognoui eos. eiuſdē.viii. Et Jo.x. Qui ñ intrat p oſtiū in ouile ouiū. ſ3 aſcēdit aliūde.ille fur eſt ꝛ latro. Qui āt intrat p oſtiu3 paſtor eſt ouiu3. Oſtiū p q̄d intrandu3 eſt.ip̄e interp̄tari dignatꝰē, Ego ſū inq̄t oſtiū,

Per me ſi q̇s itroierit ſalua
bit̃.⁊ ingrediet̃ ⁊ egrediet̃ et
paſcua iueniet Crucifigunt
ihm xp̄m man⁹ pedeſq; lig̃.
ne moueant̃.clauis ꝯfigūt.
dū ſalutares ſacramentoꝝ
vnctiões ꝓplis negãt.nec ꝑ/
ticipare niſi ſub pecuniario
pacto volũt. Cõtra illud ſal
uatorꝫ p̄ceptũ. Gratꝫ accepi
ſtis.gr̄ꝫ date. Math.x. Dice
tis q2 nõ gr̄ꝫ accepim⁹. neq̄/
q̄ȝ gr̄ꝫ dabim⁹. Dū etiaȝ xp̄o
man⁹ ligãt.xp̄i patrimoniuȝ
qđ pauperꝝ ē nõ ill' diſtribu
endo.ſȝ ꝓ ſuis põpis libidi/
ni ⁊ abuſib9 turpit̃ retinēdo
nūq̄ȝ ꝓ ill' aĩaȝ poſituri q̇b9
negãt patrimoniũ crucifixi.
Dū etiã ⁊ pedes ſaluatoris
figũt ſuis iniq̇s ſtatutꝫ ⁊ or
dinationib9.q̇b9 mãdata dei
trãſgredi cogũt.ſine q̄ꝝ ob/
ſeruãtia q̄ſi clauatꝫ ihu pedi
bus nequaq̄ȝ venie ſal⁹ patȝ
aĩab9.rite imitant̃ crucifixo
res xp̄i phariſeos ⁊ ſcribas.
q̇b9 iproperauit dñs Mat.
xv. Quare inq̇t vos trãſgre
dimini mandata dei ꝓpt̃ tra
ditiõeȝ vr̃aȝ. Sãguinē deni
q̄ȝ xp̄i ſaluatorꝫ i t̃rã fundũt
Et dum in eminentia prela
tionis conſtituti iniuſtis ex
actionib9 et grauaminibus
ſubiectoꝝ pauperũ ſuorum
xp̄i ſanguinē ſugũt pariter ⁊
ſudorē. Nam de his paupe
rib9 dic̃ dñs. Q̄diu feciſtis
vni ex his fratrib9 meis mi/
nimis mihi feciſtis Math.
xxv Et q̄d peius ē ſanguinē
xp̄i inaniter in terrã fũdunt
dum fuſi ſanguinis p̄cium
euacuãt. Nam aufert et eua
cuat p̄cium q̇ſquis deſtruit
appreciatũ p̄cium redempti
onis nr̃e ⁊ ſalutis q̄d ſãguis
xp̄i eſt.ſcḋm illud.i.Pet̃.i. Nõ
corruptibilib9 auro ⁊ argen
to redempti eſtꝫ de vana ve
ſtra ꝯuerſatiõe paterne tra/
ditionis.ſed precioſo ſan/
guine agni immaculati xp̄i.
Et ad Ephe.i. Habem⁹ re/
demptõem ꝑ ſanguinē eius
remiſſionēq; pctõꝝ. Recte ḡ
hũc ſanguinē fundere dicũ
tur q̇ p̄cium eius ſalutem ac
redemptõem aĩaꝝ negligũt
impediũt atq; caſſãt. Quod
tũc faciũt p̄ncipes xp̄iani iu
dices et p̄lati dum tempalia
lucra ſaluti p̄ferũt ſubditoꝝ
dum magnam ꝓ vilibus et
tranſitoriĵs.nullam vel mo/
dicam ꝓ eternis et p̄cioſiſſi/
mis curam habẽt.dum ma/
gis corda afficit amiſſio cen
tum florenoꝝ q̄ȝ iactura cen

tum milliũ aiaꝝ. Qui ꝑ dies
ſingulos ꝯſilia ineunt. rimã
tur ꝑ ſe et alios. cogitãt quõ
tꝑalia ordinent ad lucrum.
nec ab hac occupatiõe peſſi/
ma dies feſti ac celebritates
ꝑcipue libere dimittuntur.
Q̇nimo ſub miſſarũ ſolẽnijs
cõuocant capitula. ſeruãtur
placita. ⁊ cum minores deo
decantant laudes. maiores
diabolo machinãt fraudes
Et cũ h⁹ occupatõnis nulla
dies ſit expers. raro vł nũq̃
vtinã vł ſemel in anno cõſi/
lient ex anio quõ ipi ⁊ ſp̄lus
ſuus placeant deo. ⁊ dei cul/
tus. aiaꝝ ſal⁹ vltimo oim co/
gitat. vtinã vł aliqñ cogita/
ret. Ecce imitant iudeos q̇
crucifixuri xp̄um dixerunt.
nõ in die feſto. iteꝝ petentes
eũ crucifigi nolebant introi
re in p̄toriũ. ⁊ emẽtes ſãgui/
nem iuſtũ nolebãt in corba/
nan mitti precium. minima
ꝓo timuere ſ; longe maiora
ſatagebant flagicia nõ p̄ca/
uere. Ita videm⁹ iam tales
magnipendere minima ⁊ ab
eis maxima paruipẽdi. Ec/
ce q̄nta diligentia q̄ntis vi/
gilijs cuſtodiunt muri ciui/
tatꝭ ne ingrediat hoſtis ſar/
cinulas vllas viles depreda

turus. lapideas et ligneas
poſſeſſurus manſiones. ad
extremũ etiã corpa occiſur⁹
Ingreſſus eſt iam hoſtis ſe
uiſſim⁹ cum magna ſatellitũ
turba. diabolus cum ſuper/
bia. auaritia. luxuria. inui/
dia. ⁊c. q̇ non ceſſat innume/
ras occidere ⁊ rapere aïas
p̄cioſo ſanguine fuſo hodie
redemptas. et nulla ordina/
tur cuſtodia. nulla fit aduer
ſus hunc tyrannum crucis
xp̄i inimicũ repugnantia. nᶜ
ſp̄lus eius debitis cohertio
nibꝫ ei ſubtrahit ſed ſponte
derelinquit manibus eius.
Quid ſtultius q̃ cuſtodire
portas ⁊ muros dum in ci/
uitate plena ptãte graſſatur
inimic⁹. Hi ſunt de quibus
Ber. li. iiij. de ꝯſidera. ad eu
geniũ papam ironice ita ait
Optimi eſtimatores q̇ ma/
gnã ꝺ mimis ꝑuã aut nullã
de maxis curã gerũt. Lõge
ſunt illi ab aplo ad Phili. di
cẽte. Dia arbitrat⁹ ſũ vt ſter
cora vt xp̄m lucrifacerẽ. Ne/
q̃ fruſtra putẽt xp̄m lucrifa
cere poſſe niſi ꝓus omẽs cõ
miſſas animas q̃tuꝫ in eis
eſt lucrifaciant. In cuius fi/
gura is qui crucifixi ſalua/
toris tipum geſſit ſaluator

egypti ioſeph.aduenientib⁹ frib⁹ patriarchis ait. Nō vide/bitis faciē meā niſi adduxeri tis vobiſcū minimū frēz veſtrū. Gen.xliij. Attēdite o paſto/res z plati iudices z rctores periculū vrm z cōmiſſum vob theſaurū ſolliciti⁹ cuſtodite. Optime h⁹ theſauri pcioſita/tez nouit btūs ille z deuot⁹ paſſiōis xpi ɔtēplator Ber. ſer.iij.d aduētu q ad propoſitū ita inqt .qd ego infelix q me ptā.ſi tantū theſaurū .ſi pcio/ſū depoſitū iſtd qd ſibi xps ſāguie ppo pcioſi⁹ iudicauit ɔtigerit negligēti⁹ cuſtodire ſi ſtillantem in cruce dñi ſan guinē collegiſſem eſſetqz re/poſit⁹ penes me i vaſe vitreo qd z portare ſepi⁹ oporteret. qd ai habitur⁹ eſſez i diſcri/mine tāto. Et certe id ſeruā dū accepi p q mercator non iprudens ipa vtiqz ſapia ſan guinem illū dedit. Sz z ha beo theſaurū iſtū i vaſis ficti lib⁹.z qb⁹ multa pl'a qz vaſis vitreis imminere pericula vi/deāt. Hec Ber. Q ſi ita ē de negligētib⁹ ſalutē ɔmiſſorū. qd de eis q nō ſolū hanc ne gligūt.ſz a ſuis ſubditis mala ſuaſiōe.pnitioſa ɔuerſatōne qſi vi z auertere z repelle com

probāt. Audite z de his or/ganū qddā dulce canēs be/niuolis.ſz zeloſū reprobis z auſterū. An putas q iniq p/ſecuti ſūt xpz q ſacratiſſimū illd corp⁹ crucis affixere pati bulo.z nō pſeqbant eū q ad uerſus corp⁹ ei⁹ qd eſt eccl'ia odio furebāt iniq. Deniqz ſi prius ſāguinē dedit in pciuz redēptōis aiarū.nō tibi videt grauiorē ab eo ſuſtiere pſecuti onē.q ſuggeſtōe malig.exem plo pnicioſo.ſcādali occaſio ne auertit ab eo aīas qs re/demit.qz a iudeo q ſanguinē illū fudit. Agnoſcite dilectiſ ſimi.expaueſcite ɔſortia eo/rū q ſalutē ipediūt aīarū. hor rēdū penit⁹ ſacrilegiū .qd et ipſorū videt excedere facin⁹ q dño maieſtatis man⁹ ſacri/legas iniecere Hec Ber.ſer. de ɔuerſiōe pauli. Et ſubdit ibidē. Egreſſa ē iniqtas a ſe niorib⁹ iudicib⁹ vicarijs tuiſ q videt rege pplm tuū. Heu heu dñe ds qz ipi ſūt i pſecu tiōe tua pmi.q videt i eccl'ia tua pmatuz diligere.gerere pncipatū.ſz pch dolor miſe/ra eorū ɔuerſatio plebis tue miſerabilis ſubuerſio ē. Et ſeqt. Copioſiſſime ſiqdē pie tatis inueniūt in ſuſcipienda

ĩmo accipiẽda mag᷒ aĩaꝝ cu
ra. ſꝫ h̄ apđ eos cura minoꝛ
ꝛ đ aĩaꝝ ſalute nouiſſima co
gitatio ē. An vero ſaluatoꝛi
aĩaꝝ ḡuioꝛ vlla poťat eē pſe/
cutio. Iniq̄ agũt vt ceteri ꝯ
xp̄z. mľtiqꝫ ſũt nr̄is tp̄ibꝫ an
tichriſti. Merito tñ ꝛ crude
lioꝛē eã cē̃ſeo pſecutõꝫ ꝑ ac/
ceptꝭ bñficijs. ꝛ ḡuioꝛē ſētit
ꝑ ptãte q̄ꝫ ꝓꝓꝛijs ſuſtĩet a mi
niſtris. Hec ille. Ecce q̃ñ
tũc a p̄ncipibꝫ iudeoꝝ cepit
paſſio xp̄i. ita nũc ꝯtinuaꝭ a
p̄ncipibꝫ ꝛ rectoꝛibꝫ xp̄iano/
rũ. Sꝫ nũq̇d hi ſoli inť xp̄i
crucifixoꝛes ſũt deputandi.
Sꝫ heu coopatoꝛes ſũt de
ſtatu ꝯtemplãtiũ ſiue ꝯtinē/
tiũ p Daniel ſig̃to clerici mi
noꝛes ñ p̄lati ꝛ vtriuſqꝫ ſex᷒
religioſi. Nã ex illľ ſunt q̇ cũ
Iuda dñm oſculanť ꝛ ꝑ tri
ginta argenteis vendunt. q̄
vt pſeudo ꝓphe v̄bis illudũt
Qui caput venerandũ ꝑcu
tiunt arũdine. Qui ridẽt in
aliena veſte. Qui vini potuꝫ
felle amaricãt. Qui cum la/
tronibꝫ xp̄m deputant. Qui
occidunt coꝛpe toto ſtipiti/
qꝫ ꝯfigũt. Curram᷒ breuiter
per ſingula. ne vt aſſolet. ni/
mia plixitas incipiat tediuꝫ
generare Oſculanť cũ iuda

q̇ ſtatum hũc p hypocriſim
mentiẽtes ꝓpter tempale cõ/
modũ aſſumũt. Nam dum
habitũ quē gerũt ꝛ oꝛe ꝓfitē
tur de ſoꝛte ſe foꝛe dñi. dñm
oſculantur q̃ſi intimi. quaſi
amici. Sed tradũt triginta
argenteis dñ factꝭ mentiũť
et coꝛde. Hoc ea tñ agũt ra/
tione vt p triplicez ꝯcupiſcē
tiã carnis oculoꝝ ꝛ honoꝛũ
liberi᷒ ſoluãt decalogũ p̄ce/
ptoꝝ. Nam triginta ex tribꝫ
reſultãt p denariũ multipli/
catis. Hec em̄ tria ſcp̄tura
hypocritis ꝛ pſeudo ꝓphetꝭ
ĩpꝛoperat. Et qꝫ oĩa faciunt
vt videanť ab hoĩbꝫ. q̄ ad ſu
perbiã Matth. xxiij. Et q̄d
ſub obtentu longe oꝛatiõis
domos deuoꝛant viduarũ.
quo ad auariciam. ibidem.
Et qꝫ penetrant domos et
captiuas ducuut mulierc u/
las oneratas peccatis. q̄ du
cuntur varijs deſiderijs. q̄
ad carnis concupiſcentiam
ij. ad Thimo. iij. Ut pſeudo
ꝓphetam illudunt dicentes.
Propheti ſa nobis quis eſt
q̇ te pcuſſit. cum mala ſecre/
ta q̇bꝫ dominũ pcutiũt. hũc
videre nõ credũt. vľ nõ attē
dũt. Sicut et illi putabant
dñm falſum ꝓpham. occulta

neſciētē.nec ſuos pcuſſores
agſcētes.q̄bꝫ ait dn̄s. Sciāt
oēs eccl'e q2 ego ſū ſcrutans
renes ⁊ corda. Apoc.ij. Ca/
put venerādū arūdine pcu/
tiūt.q̄ vacua ⁊ ocioſa vita ca
put xp̄i q̄d ſm apl'm ds ē of
fendūt.nihil de xp̄i diuitate
dignū meditādo.ſ3 i ſua in/
ertia ſol' carnalibꝫ inherēdo
cū tn̄ ad eos pncipal'r dictū
ē. In ſēſu ſit tibi cogitat⁹ di.
⁊ oīs narratio tua i pceptis
altiſſimi Eccī.ix. Ipi deniq3
labores pplo2 in ocio poſſi/
dēt.vt cuſtodiāt iuſtificatio
nes dn̄i ⁊ legē ei⁹ reqrāt. Ir/
ridēt q̄3 dn̄m i aliēa veſte al
ba ⁊ purpūrea ac ceter3 ſacra
mētalibꝫ ⁊ pōtificalibꝫ indu
mēt3.q̄ ſacr3 veſtibꝫ ad mēo/
riā eo2 q̄ i xp̄o facta ſūt iſti/
tut3 vtū? marie i ſacrificio al
taris.⁊ tn̄ paſſionū ⁊ illuſio/
nū xp̄i.nec meditatō3 p itelle
ctū.nec recordatōe3 p mēo/
riā.nec ꝯpaſſionē hn̄t p effe/
ctū. Perfert em̄ tales ſig̃ va/
cua ⁊ velut ioculator ſolā ex
teriorē pfert apparētiā.oi ne
gligētia iteriori correſpōdē/
tia v̄itat3.q̄bꝫ recte p pphā
cōminat?. Maledict⁹ q̄ facit
op⁹ dn̄i negligēt. Hier.xlviij
Negligēter ſine dubio facit

op⁹ dn̄i.q̄ ſol' exterioribꝫ ge
tus cerimonijs.deū q̄ ſpūs
ē ⁊ quē in ſpū ⁊ v̄itate ado/
rari oportet.int⁹ nō cogitat
ꝯuerſus ad alia mēte vana.
d q̄2 ſacrificijs Eccci.xxxiiij.
d2. Immolant3 ex iniq̄ obla
tio ē maculata.⁊ nō ſunt bn̄/
placite ſubſānatōes iiuſto2
Illi ātvini dulc3 potū aceto
felleq3 amaricāt.q̄ ſacrificia
ſua.orōes.diuia officia.⁊ ge/
neral'r opa bona ſimoniac3
aut puerſis intētōibꝫ facino
roſis cogitatiōibꝫ ſpōte iam
aſſūpt3 tpe frigido indeuo/
tiōis grandibꝫ ⁊ odijs quaſi
aceto ⁊ felle ꝯmiſcēt amariſſi
mo.nō attēdētes.q2 min⁹ eſt
iuſta facere niſi etiā fiāt q̄uo
faciūt iuſti. Iuſte inq̄t ſcptu
ra q̄d iuſtū eſt exeq̄r3. de q̄bꝫ
v̄e ꝯq̄rit p pphā3. Dedert in
eſcā meā fel.⁊ in ſiti mea po/
tauert me aceto. Sitit dn̄s
ac eſurit iuſticiā ⁊ ſalutē no/
ſtrā.quē cibam⁹ ⁊ potamus
dum iuſta ac bona opa q̄bꝫ
ad ſalute3 diſponimur exhi/
bem⁹. Meus cibꝫ ē inq̄t vt
faciā voluntatē pr̄is q̄ miſit
me. Hec āt volūtas eſt pr̄is
mei vt omne qd dedit mihi
nō pdā. Cibū g̃ hūc ⁊ potu3
amaricam⁹ dum hmōi opa

de genere bona admixtꝭ cri
minibꝫ viciamꝰ. Cum latro
nibꝫ xp̄m deputant quicūqꝫ
indigne eucharistiā ſumunt
Homicida eſt ꝛ latro quiſqꝫ
moꝛtali crimine ſuꝑpſiꝰ ani/
mam damnationis iugulat
ferro. Qui ergo in moꝛtali
ad altaris ſacrificium acce/
dit quid aliud facit niſi ſibi
ipſi latroni chꝛiſtum ſociat.
Sed quid ait dominꝰ. Exi
ſtimaſti inquit inique ꝙ ero
tui ſimilis. arguam te et ſta/
tuam ꝯtra faciē tuā imo nō
ſoluꝫ tales latroni dn̄m ma
ieſtatis ſociant. ſed etiā cru
cifigunt. ſanguinē fundūt ꝛ
occidunt. aplo teſte qui ait
j. ad Coꝝ. xj. Qui manduca
uerit hūc panem ꝛ calicē do
mini biberit indigne. reus
erit coꝛpoꝛis ꝛ ſanguis dn̄i.
De q̄ qm̄ ꝑdie latius audi/
ſtis cū eandē expoſuiſſeꝫ au
ctoꝛitatē. ideo nūc reſcindo.
Vex ꝛ in h̄ toto xp̄m coꝛꝑe
cruci ꝯfigūt. dū illum quaſi
palo affigentes ſuſpendūt.
nec ad ſe aditū ꝯcedūt. pul/
ſanti claudūt. nullū ei in coꝛ
de ſuo locū pꝛeparāt pꝛopt
multitudinē carnalitatum.
aut ſuꝑfluaꝝ tꝑaliū rerū ſol
licitudinē. q̄ſi non deo dica/
ti ſed negocijs eſſent publi/
cis deputati. Contra quos
aplus. Nemo militans deo
implicat ſe negocijs ſecula/
ribꝫ. ij. ad Thimo. ij. Coope
rant̄ ꝑdictis populares q̄ ꝑ
Job deſignant̄. Nā ex ipſis
ſunt etiā q̄ velant oclos dn̄i
ꝛ q̄ ſpuunt in os xp̄i. cadunt
percutiunt. cum Herode pe
tentes miracula. ſpernunt.
ſumme poteſtatis manꝰ con
figunt. pendentem in cruce
blaſphemant dominū et il/
ludunt. Quicūqꝫ etem̄ grāꝫ
diuine cognitionis a ſe ab/
ſcondūt nolentes intellige/
re vt benefaciant. affectātes
ignoꝛare diuinā legē ne con
ſciencia peccati redarguat.
tardi ad ſalubꝛia audienda
ꝛ intelligenda. curioſi ad fa/
bulas et inania. hi ſibi ipſis
oculos dn̄i velant. Sed et
dn̄o oculos velant q̄ putāt
ſua pctā a dn̄o ignoꝛari ꝛ ip/
ſum quaſi hoīeꝫ ſola exterio
ra videre. cū tamen ſcriptuꝫ
ſit Homo videt in facie. deꝰ
autem intuetur coꝛ. j. Regū
xvj. Conſpuūt in os domi/
ni qui ꝟbo dei de oꝛe ꝑdica/
toꝝ audito vl̄ ſcptūre detra
hūt ꝑ ſiniſtras iterꝑtatiōes
ꝯuicia l̄ ioculares irriſiōes.

Os eſm̄ dn̄i vl' ſcp̄tura vl' p̄/
dicator rectiſſime itelligit. p
q̄ vniuerſa nob̄ ſua iudicia ⁊
bn̄placita dn̄s iſinuat. ac cū
ctoꝝ q̄ſtiōib⁹ ſatiſfacit. vt tā/
git Greg. xxiij. moral. §. liiij.
Itē oēs q̄ incātatōib⁹ ac ſu/
pſtitiōib⁹ q̄dā inq̄rūt occul/
ta pl⁹ tenebr̄ q̄ꝫ luci creden
tes atꝫ p h̄ ſcp̄ture ſacre au/
ctoritatē vilipēdētes. Cōtra
q̄s dic̄ dn̄s. Ve q̄ ābulat̄ vt
deſcēdat̄ i egiptū. ⁊ os meū
nō interrogat̄ Eſa. xxx. Ca
put v̄bo ⁊ faciē xp̄i pcutiūt q̄/
cunqꝫ vicariis xp̄i ſupiorib⁹
nr̄is q̄ nob̄ ſūt velut caput i
terr̄. Nā p̄latū p deo habē⁹
in terr̄ dic̄ Ber. de diſpēſa.
⁊ p̄ce. Sꝫ ⁊ ſcp̄tura noiat ſa
cerdotes p̄pl'i Exo. xxij. Qui
inqꝫ talib⁹ obloquūt detra/
hūt ⁊ p publicā ꝯtumeliam
ſic paul⁹ loq̄t. i faciē cedunt.
hi caput xp̄i ⁊ faciē cedunt. q̄
oia tā q̄ꝫ ſibi illata dn̄s iudi/
cabit ipo dicēte. Dijs nō de
trahes. ⁊ p̄ncipi p̄pl'i mei nō
maledices. Et Luce. x. Qui
vos ſpernit me ſpernit. vt al
legatū eſt ſ̄. Cū herode mi/
raculū petūt ac dn̄m ſpnūt.
q̄b⁹ nō ſufficit ad vite emen
datōēꝫ doctrina v̄bi dei. ſed
q̄i increduli deo ſi viderent
miracula ſic̄ olim. ſi ex mor/
tuis aliq̄s reſurgens alteri⁹
ſtatū vite nūciaret tūc ſe vel/
lēt vt aiūt emēdare. imitātes
in h̄ ⁊ herodem ⁊ diuitē epu
lonē. q̄b⁹ d̄r a dn̄o. Si moy
ſen ⁊ p̄phās nō audiūt. neqꝫ
ſi q̄s ex mortuis r̄ſurrexerit
credēt. Lu. xvj. Man⁹ deni/
qꝫ diuine potētie ſurſū cōſi/
gūt. q̄ ptātēꝫ dn̄i reſtringūt.
nō attribuētes ordinationi
dei tam pſpera q̄ꝫ aduerſa q̄
h̄ ꝯtingūt oia. ſed vl' caſui et
fortune aut hūane iduſtrie
vl' malicie aſcribētes. In ce
lis tm̄ illuꝫ potentē eſtimāt
nō ſup terrā. Dicētes cū re/
probis. Circa cardines celi
ambulat ⁊ noſtra nō cōſide/
rat. quib⁹ d̄r Eccs. v. Ne di
cas corā angelo non eſt pro
uidentia. ne forte irat⁹ deus
contra ſermones tuos diſſi
pet cuncta opa manuū tua/
rū. Pendentē etiaꝫ in cruce
dn̄m blaſphemāt ⁊ illudūt.
q̄ amariſſimā d̄i paſſiōeꝫ la/
bores vulnera ⁊ ſāguinē no
bis ſūme neceſſariā miſeri/
cordiſſime impēſam parui/
pēdūt. cū riſu ac leuitate per
tractāt. et ſe mutuo paſſione
dn̄i titillātes. in prouerbiuꝫ
diuine ſapiētie facta vertūt.

Sic q̄dā aiūt ore blaſphe/
mo ꝛ ludēte. q̄ſiuit dn̄s ꝟbe/
ra ꝛ obtinuit in abundātia.
Alij ingr̄tiſſimi. potuit q̄dez
dicūt nos alit̄ ſine paſſione
de⁹ redimere. cur nō ſic egit.
ꝛ ſilia. Cōtra q̄s ꝑ ꝓpħaʒ cō
q̄rit̄ dn̄s. Poſui veſtimentū
meū ciliciū. ħ ē carnē meā. q̄
veſtita ē diuitas abiectōeʒ. ꝛ
fact⁹ ſū ill̄ in ꝑabolā. Aduer
ſum me loq̄bāt̄ q̄ ſedebāt in
porta. ꝛ in me pſallebāt q̄ bi
bebāt vinū. ſ. erroꝝ. vinū i/
pietatꝫ. Vinū ſupbie q̄d ſm
Aug. nō ſolū tūc i paſſiōe fa
ctū ē. ſʒ vſqꝫ hodie illi ꝯtigit
Sʒ ve ve qui tales ſūt. ve a
maledictōibꝫ. xij. q̄ ſequunt̄.
q̄s eis ꝓpħa i codē p̄s. imp̄/
cat̄. Demū gn̄alr̄ cuiuſlibet
ſtat⁹ fuerit varijs modis xp̄i
crucifixoribꝫ ꝑticipāt. Nā ď
oibꝫ ſtatibꝫ aduerſus dn̄m
ꝯſiliū ꝯgregāt atꝫ falſa ꝯ eū
teſtimonia q̄rūt vt ꝯdēnent
q̄tiēs occultꝫ ꝯuēticul̄ ad ꝑ/
petrāda mala ꝯueniūt. dum
machinant̄ dolū. ꝛ q̄uo iuſti/
ficēt iniuſta. aut iuſta ꝯdem
nēt. meditant̄. dicētes illud
Sap̄. ij. Opprimam⁹ paupe
rē iuſtū. ꝛ nō parcam⁹ vidue
nᶜ veterano. nec reuereamur
canos multi tēꝑis. Sit lex
nr̄a fortitudo nr̄a ꝛc. in quo
etiā tot ꝯ xp̄m falſa p̄ferunt
teſtimonia q̄tiēs mendacia
aduerſus ꝟitatē ꝯfingūt. ſic
ſcp̄tū eſt. Qui mentit̄ teſtꝫ ē
fraudulent⁹ Prouer. xij. Ex
eis etiā ad modū cohortꝫ re
tro cadūt ꝑcuſſi ꝟbo dn̄i. et
tn̄ ſurgentes capiūt dn̄m et
occidūt q̄s a ꝯcepto ſcelere
nec ꝟbū correctiōis nec fla/
gellū dn̄i reuocat. ad ei⁹ con
ſummatōem citius reuertū
tur poſt flagella. De q̄bꝫ dic̄
Hiere. c. v. Percuſſiſti eos ꝛ
nō doluerūt. attriuiſti eos ꝛ
rennuerūt recipe diſciplinā
indurauerūt facies ſuas ſu/
pra petrā et noluer̄t reuerti.
Sʒ ꝛ dn̄m trahūt de ponti
fice ad pontificeʒ. de iudice
ad iudicē. q̄ de veritatꝫ et iu
ſticie oppreſſione maioribuſ
ꝯplacere volūt. ꝛ de iniurijs
mēbroꝝ xp̄i fauoꝝ lucrum
querūt. De q̄bꝫ in p̄s. lij. dr̄.
Diſſipauit oſſa eoꝝ q̄ hoībꝫ
placent ꝯfuſi ſunt. quia de⁹
ſpreuit eos. Et reuera ꝯfun
dunt̄ q̄n̄ fauorē quē ne ſpre/
ti ꝑderent xp̄m trahūt. ſpre/
ti a deo ꝑdunt ꝛ intrant con
fuſionem. ſicut iudei qui ne
perderent locum et gentem
xp̄m ꝑdiderunt. Sed hunc

pdēdo vniuerſa amiſerīt. vt ꝯ
eoꝺ ps. ꝯmēoꝛat Aug⁹. Sȝ
ꝛ vniuerſa xpi mēbꝛa ꝛ totuȝ
coꝛp⁹ ipie flagellāt ipudētiſ/
ſimi ꝛ ſ͛e iſani hoīes. ꝗ ꝗlibȝ
occaſiōe ꝯmoti i ſolū crea/
toꝛē ſuū dn̄m ieſum ꝑ eis in
cruce expāſū. nūcꝙ malū īfe
rentē. vniuerſā irā ſuā retoꝛ
quēt. ꝛ ꝑfidiſſime ꝑ oīa eius
mēbꝛa iurātes blaſphemāt.
ꝯmēoꝛātes i malo ꝗd ex in/
cōpꝛehēſibili ille nob̄ ipēde/
rat caritate. De ꝗ Aug⁹. Nō
min⁹ peccāt ꝗ xp̄m blaſphe/
māt regnātē i cel' ꝙ ꝗ cruci/
fixerīt ābulātē i terrꝭ. Min⁹
ꝗ de his dixi qꝛ dn̄m flagel/
lāt. dicere debui magꝭ ꝙ nͨ
iudei fecerīt. dimēbꝛant. Iſti
ſicͭ ſcꝓtū erat. os nō ꝯminue
rūt ex eo. illi nec oſſibꝫ ꝑcūt
nec viſceribꝫ nec eis etiā mē
bꝛis ꝗ in nob̄ verecundū eſt
noīare. Cōtra ꝗs clamat vſ/
ꝙ hodie ꝑ Eſa. xp̄us. Iugi
ter tota die nomē meū blaſ/
phemaꝛ. eiuſdē. lij. Sȝ veve
ꝗ ꝯdicūt fictoꝛi ſuo teſta de
ſamijs terre. Ve nihilomin⁹
ꝑſidētibꝫ ꝗ ꝓpās nō diſſimu
lātes iniurias creatoꝛis ſui
tāta patiūꝛ ꝯuitia. Ve ꝗȝ et
vniuerſ ꝗ ad h̄ impatientes
ꝓuocāt. aut audiēdo ꝯridēt.

ac miſera de dei ſui blaſphe
mijs ſolatia ſibi ꝗrunt. Ca/
putꝙ xp̄i coꝛonāt ꝛ ꝯſpuūt.
ꝗ in xp̄o deitatē nō credunt
Caput em̄ xp̄i de⁹. ait apl's.
Qui etiaȝ aīe ſue caput. i. ſu/
perioꝛē ꝑtē rōneȝ ſcȝ ꝛ volū/
tatē ad dei imaginē factā fe/
dis cogitatōibꝫ ꝛ affectiōibꝫ
ſpōte ac volūtarie maculāt
ac pungūt nimijs ſollicitu/
dinibꝫ tꝑalium. ita vt in eis
cogitatiōes ſancte ac deſide
ria celeſtia locū hr̄e nō pn̄t.
Abominatio em̄ dn̄i cogi/
tationes male. Prouer. xv.
Et ſpūſſanct⁹ aufert ſe a co/
gitatiōibꝫ ꝗ ſunt ſine intelle/
ctu. Sap. j. Item ꝗ coꝛꝑis
ſui caput ꝑ ſuperbiā nouis
adinuētionibꝫ aut ſuꝑfluis
oꝛnatibꝫ defoꝛmāt. aut etiaȝ
fuco vel cibo vel alio coloꝛe
adulterino faciē ſuā in qua
maxīe dei apparet artificiuȝ
deturpāt. in h̄ capitꝭ xp̄i. id ē
deitatꝭ oꝑa coꝛrigētes. Pro
talibꝫ em̄ pctīs tot punctaꝝ
vulnera in ſuo capite xp̄s ſu
ſtinuit ꝛ ſuſcepit. Nā ꝯ inde
cētes capitꝭ oꝛnat⁹ duo aplī
Petr⁹ ꝛ Paulus in ſuis epi
ſtolis clare docent. ne fiāt in
toꝛtꝭ crinibꝫ auro ꝛ margari
tis. j. ad Thimo. ij. ꝛ. j. Pe. iij.

Et btūs Bernī.ſer.v.de oīb⁹
ſanctis. Pudeat inq̄t ſectari
glīaꝫ mēbra q̄b⁹ caput ſuum
tam ingloriū exhibetᷓ. nō ha
bens ſpēm aut decorem vel
aliq̄d hmōi. Sequitᷓ. Pu/
deat ſub ſpinato capite mē/
brum fieri delicatū. ꝙ omīs
ei interim purpura nō tam
honoris ſit q̄ꝫ irriſiōis Cru
cem deniqꝫ domino carpen
tant. quicūqꝫ conſilio fauo/
re auxilio alios ad ꝑpetran
dum mala inducunt. vel in/
ductos confortant. Quib⁹ ī
ꝑs dr. Si videbas furē cur
rebas cum eo. et cum adul/
teris portioneꝫ tuam pone/
bas. Imponunt autē crucē
christo in dorſo baiulandā.
qui querētes excuſatōes in
peccatis. peccata ſua diuine
ordinationi aut ꝓuidētie at
tribuunt excuſantes ſe q̄ſi ꝑ
reſiſtendi impotentiā. deuꝫ
vero accuſantes. Qui etiaꝫ
diuinam legem aut occulta
dei iudicia iudicant ſiue ar/
guunt dicentes. Non omīa
a deo bene ordinata. ſic cau/
ſantur dicentes. Cur deus
ꝓpriam voluntatem mihi de
dit. cur ſic mutabilē me cōdi
dit. cur nō ad bonū neceſſi/
tauit. Itē. ſic futurū ꝑuidit.

q̄s ego qui dei ordinatōem
ſiue ꝑſcientiam mutare va/
leam. ita excuſando ſe accu/
ſando deū xp̄i dorſo cruceꝫ
imponunt. Cōtra q̄s Eſa.
xlv. ait. Nunquid dicit lutū
figulo ſuo quid facis. Ve q̄
dicit patri quid generas. et
mulieri q̄d parturis. Chri/
ſtum vero de ciuitate eīciūt
et veſtibus ſpoliant. imo et
inter latrones crucifigunt.
qui eccleſiam dei latronum
ſpeluncam. ſuis inſultatiōi/
bus. vagis diſcurſibus. cla/
moribus vanis. vtinam nō
ī turpibus aut pernicioſis
tractatib⁹ efficiūt ꝑ q̄d dn̄m
de domo ſua eīciūt. Ve ve
ingratiſſimis hoīb⁹. cū dn̄s
cuius eſt terra et plenitudo
eius. orbis terrarū ⁊ vniuer
ſi q̄ habitant in eis. totā ter/
rene molis latitudinem no
ſtro cōceſſit vſui. ſolum do/
mū ꝑuulā ſuo cultui dedica
uit. in q̄ nobiſcū ad noſtram
vtiqꝫ ſalutē habitare dignatᷓ
De hac etiā ſua habitatōne
eīciunt q̄ꝫ negociīs reliqu⁹
nō ſufficit mūd⁹. Quē et ve/
ſtibus ſpoliant. dum deuo/
tos xp̄i amatores q̄ christo
velut corꝑi veſtis adherent.
domū dei vitare compellūt.

aut ĩ deuotꝭ ſuis oꝛõib⁹ ĩpe/
diũt. Deniqꝫ int̃ latrões ſu/
ſpendũt dũ ſacra altarꝭ offi
cia ĩ q̇b⁹ xp̃i paſſio recolit̃. et
q̄i iteꝝ ĩ crucꝭ ara ꝑ pctõrib⁹
ĩmolat̃. ipi latrones q̇ꝛ aĩaꝝ
ſuaꝝ occiſoꝛes ſine oĩ ṙuerẽ/
tia imo oĩ cũ deſpectiõe ⁊ ir/
reuerẽtia q̄i nihil ad eos at/
tineret cult⁹ dĩ ĩpudẽtiſſime
circũgirãt. q̇s dñs ipſe olim
flagell̃ coꝛripuit ac ꝟbis re/
darguit dicẽs. ſcp̃tũ eſt. Do
m⁹ mea dom⁹ oꝛõis vocabit̃
vos ãt feciſtꝭ eam ſpelũcã la
tronũ. Veꝝ ⁊ illi int̃ latrões
xp̃m crucifigere ĩtelligunt̃ q̇
innocẽtiã ac iuſticiã famulo
rũ xp̃i detractõib⁹ ſuis ac ĩ/
famatõib⁹ lacerãt. Sicqꝫ iu
ſtos cũ iniq̇s deputãt. De q̇
bus Salomon ait. Abomi
natio hoĩm detractoꝝ. Et ſe
q̇t̃. Cũ detractoꝛib⁹ nõ com
miſcearꝭ. qm̃ repẽte ꝯſurget
ꝑditio coꝝ. Prouerb. xxiiij.
Cũ latrõe q̇ꝫ dñm blaſphe/
mãt irridẽdo. q̇ ĩ ſuis neceſ/
ſitatib⁹ dñm nõ req̇rũt. ſꝫ e⁹
adiutoꝛio q̄ſi ĩpotẽtꝭ omiſſo
alia ſibi q̄rũt auxilia legi di/
uĩe ꝯ̃ria. Cõtra illõ ꝓphe p̄s.
lix. Da nob̃ dñe auxiliũ d̃ tri
bulatiõe. qꝛ vana ſal⁹ hoĩm.
In deo faciem⁹ ꝟtutẽ et ipſe

ad nihilũ deducet tribulan
tes nos. Vel alit̃ ſm̃ Raba.
ſup̱ Mat. Qui cũ duoꝝ la/
tronũ cũ xp̃o crucifixoꝝ me
moriã feciſſꝫ. ⁊ eoꝝ q̄ ad xp̃ꝫ
ꝑtulerãt ꝟboꝝ ſubdit. Uſqꝫ
hodie h̃ geri ĩ eccl̃a videm⁹
cũ mũdanis tacti afflictõib⁹
fuerĩt veri ſil̃ et falſi xp̃iani.
illi q̇dem q̇ ficta mẽte dñice
paſſiõis ſacramẽta geſtant.
ad p̃ñtꝭ vite gaudia cupiunt
liberari a dño. At q̇ ſimpli/
ci intẽtione cũ apl̃o non glo
riant̃ niſi ĩ cruce dñi nr̃i. ita
poti⁹ a p̃ñtib⁹ erũnis optant
eruiꝟ ſpm̃ ſuũ ĩ man⁹ ſui cõ
mẽdent auctoꝛꝭ. vnaqꝫ cum
ip̃o regni celeſtꝭ deſiderant
eſſe ꝑticipes. Vñ bñ ille qui
fide dubia dñm p̄cabat̃ fun
dit⁹ eſt ꝯtẽpt⁹ a dño. neqꝫ vl/
la r̃ñſione dign⁹ habit⁹ at ꝓ
preces illius q̇ eternã a ſe ſa
lutẽ querebat. pia mox dñs
exauditiõe ſuſcipe dignat⁹ ẽ
Quia nimiꝝ q̇cũqꝫ in tribu
lationibus poſiti tempoꝛa/
lia tm̃ a domino ſolatia re/
quirunt. a tempoꝛalib⁹ pari
ter ⁊ eternis gaudijs ſe pri/
uant. qui autẽ veraciter bo/
na patrie celeſtꝭ ſuſpirãt ad
hec abſqꝫ vlla dubietate xp̃o
miſerante perueniunt. Hec

Raba. Demũ lãcea lat⁹ dñi ꝑcutiũt vniuerſi ⁊ ĩtima cordis nr̃i vulnerãt ſaluatoris dũ tãto amore quẽ ĩ tã durꝫ laborib⁹ ãguſtijs ⁊ amaritudinib⁹ horrẽdiſq₃ afflictõib⁹ tot paſſ vulnerib⁹. tot ſãguinis effuſionib⁹. ac mortꝫ turpiſſime volũtaria ſuſceptõe. maxĩe ãt cordis vbi amoris ſedes dr̃ eſſe aptiõe ſãguis ⁊ aq̃ effuſione nob̃ mõſtrauerat. nullã amorꝫ vicẽ ĩpẽdũt ſ₃ oĩb⁹ his ſpretꝫ ac vilipẽſis auerſi ab illo q̃ſi nũq₃ amaſſet. q̃i nihil ꝯtuliſſent ꝯuerſi ꝑ amorẽ ad ſeip̃os. tãtos labores patiũť incaſſũ exhibitos. oĩ ei⁹ fructu ſe ꝓuãtes. ſe ĩp̃os q₃ ꝑ facinoroſã vitã iõ q̇ tã caro emit p̃cio q̃ cũ optime eẽnt ſubtrahũt. et diabolice captiuitati vñ r̃dẽpti ſũt iteꝝ ſponte ac volũtarie neq̇ſſime ſe ſubmittũt. Hec ſũt q̃ cor illd̃ amariſſimũ g̃uiſſimo dolorꝫ vulnere tc̃ lãceauer̃t. ⁊ nũc q₃tũ ĩ eiſ ẽ ſuꝑ oẽ paſſũ dolorẽ ſuꝑaddunt. Siq̇dẽ s̃ expoſitũ ẽ. d̃ pctõrũ dãnatõe lõge magꝫ triſtatus eſt dñs q₃ d q̃cunq₃ ſui corꝑis leſiõe. Sic in ſiľi aduerti p̃t. ſi eñ q̇s ꝓ amico lõge ſe ĩferret quẽ diligeret vt eũ a captiuitate quã ſua ĩcidiſſ₃ culpa liberaret. terribilia ſuſtineret. omĩa poſſeſſa diſtrahet. viã laboroſiſſimã ⁊ ꝑiculꝰ plenã arriꝑet. latrões ĩciderz. vulnera vſq₃ ad mortẽ ſuſciꝑet. tãdẽ ꝯualeſcens nõ req̇eſcerz donec reddito captiuitatꝫ p̃cio captiuũ redimeret amicũ. data q₃ capto libertate vt cũ redẽptore ſuo ad patriaz remearet. ille oẽ₃ ſui laborẽ ſꝑneret. paſſa dãna ⁊ vulnera vilipẽderet cũ inimicꝫ captiuatorib⁹ ſuis pacta noua iniret. ſeq₃ ꝑpetue captiuitati eoꝝ ſpõte ſubijceret. malẽs ꝑpetue inimicoꝝ porcos paſcere q₃ cũ fideliſſimo p̃re aut aĩco ad conregnãduz reuerti. Nõne pl⁹ ille offẽdet ſuũ r̃dẽptorẽ oẽs ei⁹ ĩpẽſos labores ꝑicľa p̃ciũ vulnera fruſtrando. ac maiori cor ei⁹ trãſfigeret triſticia q₃ q̇cq̇d ille paſſus fuiſſet. ⁊ ĩ iactura bonoꝝ ſuoꝝ q̃uolib₃ poſſeſſoꝝ. Ita ⁊ nos cor dñi dolore nimio ꝯfigimus. oĩa ꝑ eũ nob̃ exhibita ꝑ vanã nr̃az ꝯuerſatõez fruſtram⁹. De his ãt oib⁹ dr̃ ꝑ Zachariã ꝓphã et Johannem euangeliſtaz. Videbũt inquiunt in quẽ tranſfixer̃t.

Et in eoꝝ pſõa btũs Bernn̄.
ſer. de paſſiõe xp̄i. Exq̇ret̃ in
q̇t a me ſãguis iuſtꝰ q̇ effuſꝰ
ē ſup trã. nec imunis ero ab
illo tã ſinglari ſcelere iudeo
rũ. ꝙ vicȝ tãte caritati ingtꝰ
fuerim. ꝙ ſpũi gr̃e ꝯtumeliã
fecerim. ꝙ ſãguinē teſtamẽti
pollutũ duxerim. ꝙ cõculca
uerim filiũ dei. Hec Bernn̄.
Ecce dilectiſſimi videbatur
forte iã dudũ ceſſaſſe pſecu/
tiõis xp̄i tp̄s. ſȝ palã factũ ē.
qꝛ nũq̄ȝ deeſt pſecutio xp̄o.
qm̄ perpauci hodie ſũt q̇ nõ
cũ aliq̇ p̄dictoꝝ ſtatuũ rurſꝰ
xp̄m crucifigũt. imo tanta ē
multitudo crucifixoꝝ. ſicut
Ber. d̄ ꝯuerſione Pauli ait.
ꝙ ꝯiuraſſe videt̃ ꝯ xp̄m vni/
uerſitas p̄pl̄i xp̄iani. a mimo
vſq̄ȝ ad maxim. a plãta pediſ
vſq̄ȝ ad v̄ticē nõ ē ſanitas in
eo vlla Et h̄ q̇dē gui̇ꝰ ꝛ dolē/
dũ nimiſ. qꝛ totiplicit̃ eũ pſe
quũt̃ q̇ ab eo xp̄iani noiant̃.
Uere amici tui d̄s et pximi
aduerſũ te approping̃uerũt
et ſteterũt. Btũs q̄ȝ augꝰ. in
ſer. de paſſiõe q̇ incipit. Nõ
taceri. ad idē ait. Pēdens in
lig̃ irriſus. ſedēs i celo ado/
rat̃. an forte adhuc irridet̃.
etiã nõ eſt iraſcẽdũ iudeis q̇
vl̃ morientē deriſert nõ reg/
nantē. Quis ē q̇ xp̄m irridet
vtinã vnꝰ eſſet. ꝛ vtinã duo.
vtinaȝ nũerari poſſent. tota
palea arce irridet eũ. gemit
triticuȝ irrideri dñm. Sed
nũc ceſſate o miſeri ceſſate.
ſatꝭ iã paſſus ē. ſua ſpõte oēȝ
ꝓ vobis fudit ſanguinē. cur
mõ inuitũ laceratꝭ. Certe n̄
in illũ tela iacitꝭ. magꝭ i voſ/
ipſos reuertunt̃. Si nõ illi.
tñ vob̄ parcite. videbitis eũ
aliqñ i maieſtate mag̃ veniē/
tē. ꝛ ſe de vniuerſis ſuis ini/
micꝭ potẽtiſſime vindicantē
Terribil̃ quedaȝ expectatio
iudicij relinq̇t̃. ait apl̄us. et
emulatio ignis. q̄ ꝯſũptura
eſt aduerſarios. Nã ſi irritã
q̇s faciens legē Moyſi ſine
vlla miſeratõe duob̄ aut tri
bus teſtib̄ morit̃. q̄ȝto magꝭ
putatꝭ deteriora mereri ſup
plicia q̇ filiũ dei ꝯculcauerit
ꝛ ſanguinē teſtam̄ti pollutũ
duxerit. in q̄ ſctificatꝰ eſt. per
multipliceȝ vicȝ recidiuã. et
ſpũi gr̃e ꝯtumeliaȝ fecerit. p
tãtã ingratitudinē. qꝛ michi
vindictã ait dñs ꝛ ego retri/
buã. Horrendũ eſt aũt inci/
dere in manꝰ dei viuentꝭ. ad
Heb. x. Heu q̇ dicti ſũt xp̄m
ſue volũtati traditum. rur/
ſum crucifigendo ſuũ faciũt

ꝯdēnatorē quē ꝯpatiēdo po
terant hēre benigniſſimū ſal
uatorē Quos nos cariſſimi
fugientes ac tanta facinora
horrētes xp̄m ih̄m nr̄e volū
tati traditū ſuſcipiamꝰ.ſuaꝫ
paſſionē ꝑ verā cōpaſſionē
noſtrā faciamꝰ.ꝛ ſic cū illo h̄
ꝯpatiamur q̄tinꝰ etiā cuꝫ eo
exaltati nomē filiorū dei q̄d
eſt ſuꝑ om̄e nomē ꝯſeq̄mur
Et reuera nichil iuſtiꝰ nihil
q̄ꝫ debituꝫ magꝭ q̄ꝫ cōpati ei
q̄ nō ꝑ ſe ſed tm̄ ꝓ nob̄ patiť
Ad q̄d etiā nos inſenſibilia
inſtruunt elemēta. Pendēte
em̄ in patibulo creatore ait
Leo papa in ſer.xj. de paſſi
one. vniuerſa naťa cōgemu
it.ꝛ crucꝭ clauos oia ſiľ ſenſe
rūt elem̄ta. nihil ab illo ſup
plicio liberꝝ fuit. h̄ i cōicatōe
ſui ꝛ terrā traxit ꝛ celū. h̄ pe
tras rupit. monumēta pate
fecit. inferna reſerauit. den
ſaꝝ horrore tenebraꝝ radi
os ſolis abſcōdit. Debebat
em̄ h̄ teſtimoniuꝫ ſuo mūdꝰ
auctori. vt in h̄ caſu ꝯditorꝭ
ſui vellēt vniuerſa finiri. hec
Leo. Non ꝫ mirū ait Anſel.
ſi ſole ꝯtriſtato tu ꝯtriſtarꝭ.
ſi terra ꝯtremiſcente tu con
tremiſcis. ſi ſciſſis ſaxis cor
tuuꝫ ſcindiť. ſi flentibꝫ iuxta
crucem mulieribꝫ tu cōlacri
maris. Conſidera ꝫ tu o hō
redēpte q̄s q̄ntꝰ et q̄lis eſt q̄
ꝓ te pendet in cruce. Cuius
trāſitū ꝛ celū luget ꝛ terra et
lapides duri q̄ſi cōpaſſione
ſcinduntᷓ. Cuiꝰ mors mortu
os viuificat.ꝛ quē oīs crea
tura ſuū dn̄m ꝯfiteť. O cor
hūanū oīm lapiduꝫ duritia
duriꝰ ſi ad tanti rememora
tionē piaculi nec terrore cō
cuterꝭ nec ꝯpaſſiōe afficeris
nec ꝯpunctiōe ſcinderꝭ. nec
pietate molliris. Vn̄ ꝛ Hie
ronimꝰ ſuꝑ Matth̄. ait. Ois
creaťa xp̄o moriēti ꝯpatitur
ſol obſcuraťᷓ. terra mouetur
petre ſcindūťᷓ. velū tēpli di
uidiť. ſepulcra aperiunť. ſed
ſolus miſer hō nō ꝯpatitur.
Et btūs Ber. in ſer. d̄ ſacra
mento altaris ait. Mortem
ꝓpter nos ſubire voluit qui
peccata noſtra ſuꝑ lignū ſu
ſtinuit in cruce ſua. ſcilicꝫ pe
nam peccatoꝝ. cuius liuore
ſanati ſumus Quid facꝭ hō
indigne. q̄d facis hō ingrate
Adora deuotius. recole fre
quentius ſaluteꝫ mūdi pro
te paſſam. vitam pro te mor
tuam. fortitudinē infirmatā
Si membrū chriſti es com
patere capiti tuo. Si frater

xp̄i es cõmorere frĩ tuo. plã
ge. dole cũ geituꝛ lacrĩs ſup
mortẽ p̄cioſaȝ vnigeniti dei
p̄ris Alioq̇n ſi ñ doles. ſi nõ
plãgꝭ. ſi nõ ꝯpaterꝭ. deliras.
degeneraſ. beluã ſapis. letar
giã paterꝭ. hoĩeȝ diffiterꝭ. ſꝫ
ꝛ btũs aug⁹. ĩ q̇dã ſer. ꝺ paſ/
ſiõe q̇ ĩcipit Nõ taceri ꝺs no
luit. Temp⁹ ẽ lugẽdi. paſſio
dñi celebrat̃. tp̄s ẽ gemendi.
tp̄s flẽdi. tp̄s ꝯfitẽdi. tp̄s de
p̄cãdi. Et q̇s nr̃m idone⁹ ad
effundẽdas lacrĩas ꝓ digni
tate doloꝛꝭ tãti. Nam ꝛ ꝓpha
ait. Quis dabit aquã capiti
meo. ꝛ ocul' meis fõtẽ lacrĩa
rũ. Si ꝟo fõs lacriaꝝ eẽt in
ocul' nr̃is nec ip̄e ſufficeret.
Hec aug⁹. Sed forte dicis
qũo xp̄o ꝯpati poť qũo illi
ꝯdolere. q̇ nũc lõge fact⁹ ab
oĩ doloꝛe ꝛ triſticia. regn̄t om̄i
plen⁹ gaudio gl'oſus in celo
Neqꝫ em̄ miles ſtrenu⁹ filio
ſuo fortiť ꝯ ĩimicos pugnã/
te ꝛ per dura vulnera ꝯ eos
triũphãte p⁹ pactũ triũphũ
at plene recupatã ſanitateȝ
cõpatit̃. q̇nimo ꝯgaudet ve/
hemẽť ꝛ ꝺ fortitudĩe ꝓbata
filij. de gl'a triũphi. de acq̇ſi/
tiõe ſpolij ꝛ ſubiugatiõe ini/
mici. Ita iuſtioꝛ nob̄ videť
letãdi rõ de paſſiõe dñica. et

ꝓpť xp̄i exaltatõȝ ꝛ gl'aȝ ꝓpter
qꝺ de⁹ exaltauit illum ꝛc̃. ait
apl's ad Phil'. ij. ꝛ ꝓpť crude
liſſimã ſubieccõȝ atꝫ deſtru/
ctionẽ inimici. ꝛ ꝓpť nr̃aȝ re/
dẽptõeȝ. Preterea cũ doloꝛ
ꝛ triſticia q̃ ĩ ꝓpoſito ꝓ eodeȝ
reputãť. qꝛ ꝯpaſſio magꝭ tri/
ſticia q̄ꝫ doloꝛ ꝓprie dicta eſt.
Cũ ḡ triſticia ſm̄ Aug. vt ſ̄
dictũ ẽ. eſt q̇daȝ diſſenſio ani
mi ab his reb⁹ q̃ nob̄ nolen/
tib⁹ acciduñt. Paſſio em̄ xp̄i
nõ eſt a nob̄ nolita. ſꝫ magis
volita velut redẽptio noſtra
Hãc em̄ petr⁹ nolebat ꝛ ar/
gut⁹ eſt a dño. audiuitqꝫ. va/
de retro ſathanas. qꝛ ſcãda/
dalum es mihi. qꝛ nõ ſapis
ea q̃ ſunt dei ſed ea q̃ ſũt ho
minuȝ. Matth. xvj. Deniqꝫ
ſic p̄res nr̄i hãc xp̄i paſſionẽ
futurã deſiderabãt ꝑ quã ſe
nouerãt ſaluãdos Vñ Eſa.
liij. ꝺꝛ ex ꝑſona eoꝝ. Deſide/
rauim⁹ eũ deſpectũ ꝛ nouiſ/
ſimũ viroꝝ ꝛc̃. Et iteꝝ. Ve/
ni ꝛ libera nos. relaxa facino
ra plebis tue. et ſil'ia multa.
Nouerãt ãt nõ niſi ꝑ paſſiõeȝ
ꝓpl'm liberatuꝝ. vt manifeſte
patet ꝑ Eſaiam. liij. Cuius
liuoꝛe ſanati ſum⁹. Et ſeq̇ť.
Si poſuerit ꝓ pctõ animaȝ
ſuam videbit ſemen lõgeuũ

rc̄. Ex q̄ꝝ etiã ꝑſona deuotꝰ
ille paſſiõis cultoꝛ Ber. ſer.
ij. ꝺ natiuitate q̄i ad paſſio/
nē dñm inuitans ait. Aperi
tu libꝝ agne di. mãſuetudo
ꝟa. fodiēdas expone iudeo
manꝰ ꝛ pedes. vt ꝓcedat q̄ in
eis latet theſaurꝰ ſalutꝭ ꝛ co
pioſa redēptio. Frãge deni/
ꝗ eſuriētibꝫ panē tuũ. ſolus
ei frãgere potes q̄ ſolꝰ vt cõ/
fracta ꝯſolides ſtare potes.
ꝛ i ipa ꝯfractõe ſolꝰ ptãtē ha
bes ponēdi aĩaꝫ tuã. ꝛ cum
voluerꝭ reſumēdam. Tua ḡ
miſeratõe ſoluaꝶ aliq̄tenꝰ tē/
plũ h̄. ſꝫ nõ penitꝰ diſſoluaꝶ.
Sepeꝶ ab anĩa caro ſꝫ ꝟbũ
ſane ꝛ carnis ſeruet incoꝛru
ptionē ꝛ aĩe plenã ꝯferat li/
bertatē. vt ſola inꝶ moꝛtuos
libere agat. educens victos
ꝺ domo carcerꝭ. ſedētes i te
nebꝛꝭ ꝛ vmbꝛa moꝛtꝭ. ponat
aĩa ſctã carnē imaculatã. ſed
reſumēdã tertia die. vt mo/
riēs moꝛtē ꝑimat. ꝛ vita ho
minũ cũ reſurgēte reſurgat.
Hec Ber. Sic ḡ p̄ꝛes deſi/
derabãt fuꝶaꝫ. ita ꝛ nos vo/
lumꝰ ꝛ gaudemꝰ eſſe factam.
Jō vbi ſup̄ ſubdit Ber. Jta
factũ ē dilectiſſimi. ꝛ ita fac/
tũ gaudeãꝰ. moꝛte illa moꝛs
moꝛtua ē ꝛ regenerati ſumꝰ

in ſpem vite ꝑ reſurrectionē
ihu ex moꝛtuis. Stultuꝫ ḡ
videꝶ ad h̄ meditari xp̄i paſ/
ſionē. vt doleãꝰ. vt lacrimaſ
educãꝰ. cũ de ea re quã ñ no
lumꝰ ſꝫ volumꝰ factã eſſe tri/
ſtãdũ nõ ſit ſꝫ gaudēdũ. Ec
ce ñ modica rõ dubij ex op/
poſitꝭ ſctõꝝ dictꝭ oꝛta. Quã
nihilominꝰ ex eoꝛũdē aucto/
ritatibꝫ diſſoluēꝰ dicētes. ꝙ
de paſſiõe dñi ꝛ gaudēduꝫ ē
ꝛ dolēdũ. Sic ꝛ ipe dñs de
ea gauiſus ē. et nichilominꝰ
doluit vehemēꝶ. Exultauit
inq̄t ꝓpħa vt gigas ad currē
dũ viã. ꝛ tñ ait. Triſtꝭ eſt aĩa
mea vſq; ad moꝛtē. idõ etiã
añ paſſiõis ſue diē voluit cũ
ingēti gaudio ꝑpl'i cũ laudi/
bus ꝛ cãticꝭ atq; palmaꝝ ra
mis ꝛ̄cipi. Jnꝶ q̄ tñ gaudia
viſa ciuitate hierl'm digꝰ eſt
lacrimari. vt hēꝶ Lu. xix. ſig
nãs ſe cũ deſiderio atq; coꝛ/
dis gaudio venire ad paſſio
nē. vt ꝑditꝰ hõ redimereꝶ. et
nihilominꝰ de ſui coꝛꝑis ſe/
uiſſima leſione ac pctõꝝ ob/
duratõe vehemētiꝰ ꝯtriſtari
et ob h̄ etiã eccl'a ſpõſi ſui in
herēs veſtigijs. ꝓceſſioni ſo
lēni in die palmaꝝ. que ꝺm
Ber. gaudiũ ſig̃t. copulat of
ficiũ de paſſiõe q̄d paſſionē

ↄcitat. Habet eñ ait Berñ.
ſer.j.de ramis pal.proceſſio
plauſū.paſſio plāctū.ad my
ſtice deſignādū ꝙ̄ dñi paſ/
ſiōe gaudēdū nob̄ eſt ꝑiter ꝛ
dolēdū. Et gaudēdū nobis
ſit.bis ſctōꝝ teſtimonijs ap
probat̄. Ait eñ beatus Leo
ſer.v.de paſſione.qui īcipit.
Sacramētum dilectiſſimi.
Lugeat carnal' iude⁹.ſꝫ ſpi/
ritual' gaudeat xpian⁹.ꝛ fe/
ſtiuitas q̄ ill' eſt ꝟſa in noctē.
nob̄ choruſcet in lucem.qm̄
crux xp̄i eadē eſt ꝛ credētiuꝫ
gl'ia ꝛ nō credētiū pena. Q̄/
uis eñ ꝑſeq̄ntiū furor nihil
aliud ī dñm maieſtatꝭ oꝑat⁹
eſt q̄ꝫ atrocē crudelitatē et ī/
mite ſupplicīū. Redēptis tñ
hac dñi paſſiōe verior iuſti/
orqꝫ rō letādi q̄ꝫ dolēdi. Et
ſeq̄t̄. All'a fideliū meſtitudi/
ne paſcal' eſt obſcurāda ſolē
nitas.nec cū triſticia geſtoꝝ
ordo recolēd⁹ eſt.cū ita dñs
vſus ſit malicia iudeoꝝ.vt ꝺ
īntentōe facinorꝭ volūtas ſit
īpleta miſerētꝭ. Si in exitu
iſrl' de egypto agni ſanguis
fuit reſtitutio libertatꝭ.et ſa
cratiſſima fctā ē feſtiuitas q̄
ꝑ hoſtiā pecudis irā auerte/
ret vaſtatorꝭ.q̄nta ꝓpl'is xp̄ia
nis ↄcipiēda ſūt gaudia.p q̄

bus oīpotēs pr̄ filio ſuo vni
genito nō pepcit.ſꝫ ꝓ nobis
oīb; tradidit eū.vt ī occiſio/
ne xp̄i paſca eſſꝫ verꝝ ꝛ ſingu
lare ſacrificiū.q̄ nō ex domi
natione Pharaonis vn⁹ po
pul⁹.ſꝫ ex diaboli captiuita
te tot⁹ eruit̄ mūd⁹. Hec Leo
Et btūs Joh̄.cryſ.omel.xj.
Hodierna inq̄t die dñs nr̄
pepēdit in cruce ſignificans
crucē toti⁹ ſpūal' gratulatio/
nis eſſe ſubſtantiā. Etenim
ante ip̄m vocabulū crucꝭ pe
na fuit.ſꝫ nūc ad gl'aꝫ nūcu/
pat̄. Hinc ꝛ apl's ad Gal'.vj.
Mihi inq̄t abſit gl'ari niſi ī
cruce dñi nr̄i ih̄u xp̄i. Item
Berñ.in ſer.de euchariſtia
ait. Xp̄e ih̄u mortis tue me/
moria tāq̄ꝫ opus pigmenta/
rij.q̄ſi thus redolēs in die/
bus eſtatꝭ.q̄ſi regio aroma/
tū quā purget eſt⁹ ſolis.ꝛ q̄ſi
flores roſaꝝ ī dieb; ꝟnis.et
q̄ſi lilia q̄ ſunt in trāſitu aq̄.
om̄ia h̄ q̄b; paſſiōis memo/
riā cōparat.iocūditatem ha
bent nō triſticiā. Gaudēduꝫ
ḡ nob̄ eſt de xp̄i paſſione ni/
hilomin⁹ ꝛ compatiendū nō
vno atqꝫ eodē reſpectu.ſꝫ di
uerſis. De q̄ mgr̄ diſt.vl.li.j.
ſniaꝝ.q̄ſtionē ſoluēs q̄ q̄rit̄.
vtrum viris ſanctis placere

debuerit q̄ xp̄us pateref vł
occideref. dicit. debuit pla/
cere eis. ſed nō intuitu ipſi⁹
cruciatus. Voluerunt ergo
et vehementer cupierūt xp̄m
mori ꝓpter liberatiōez hoīs
ꝛ impletōem diuine volun/
tatis. ſed nō voluerunt dile
ctione afflictiōis ipi⁹. De eo
dem ḡ letabanť ꝛ triſtabanť
ſ ob aliud gaudebant ꝛ ob
aliud dolebant. Volebant
xp̄m mori ꝑ hoīs redempti
one et tamen de morte ipſi⁹
diuerſis cauſis corda eorū
varie mouebanť. Et ſequiť.
Illius paſſionez credentiū
pie mentes voluerūt fieri ſi/
cut futurum credebāt. Ecce
quo reſpectu paſſio chriſti a
nobis volenda eſt. inquan/
tum. ſ. per eam patris immo
totius trinitatis gloria cla/
rificata et voluntas imple/
ta eſt. inquantū per eam ho/
mo chriſtus exaltatus eſt. et
recepit nomen quod eſt ſuꝑ
omne nomen. vt in nomine
eius om̄e genu flectatur ce/
leſtium terreſtrium et infer/
norum. inquantū per eā an
gelica ruina reparata eſt. in
quantuz per eam perditus
homo ac perpetue damna/
tiōis vinculis compeditus
inuent⁹ eſt ſolutus et here/
ditati ꝑdite reſtitutus. et ſic
de aliīs fructibus paſſiōis.
Sed nunc videamus quo
ſit reſpectu compatiendum
et condolendū. Nam q̄ pa/
tienti chriſto compatiendū
ſit iam multis teſtimoniīs ē
oſtenſum. Cui etiaz apoſto/
lica auctoritas accedit. Ait
em̄ Petrus. Chriſto paſſo
in carne. et vos eadem cogi/
tatione armamini. ſ. Pe. iiiī.
Pauluſq̄ ad Roma. dicit.
Ipſe em̄ ſp̄us reddit teſti/
moniuz ſpiritui noſtro q̄ ſu
mus filiī dei. Si autem fi/
liī et heredes. heredes q̄dez
dei. coheredes autez chriſti.
Si tamen cōpatimur vt et
ſimul conglorificemur cum
illo. Et ad Heb. xiiī. Ihs vt
ſanctificaret ꝑ ſuū ſanguinē
ꝓplm ſuū extra portā paſſus
eſt. Exeam⁹ igiť ad eū extra
caſtra improperiū ei⁹ portā
tes. ꝛ ſimilia. Quia ḡ cōpati
endum illi eſt. cōſiderandū
q̄uo id fieri debeat atq̄ poſ/
ſit. Ubi aduertenduz q̄ du/
pliciter poſſumus compati
patienti chriſto Uno modo
paſſioni illius condolendo.
Alio modo cōpaſſionē eius
imitādo. ꝓmū agim⁹ cum ex

hoꝝ memoria q̃ paſſus ē do
min⁹ in nob̄ triſticiā q̄ndam
excitam⁹ ſiue diſplicentiā q̃
cor noſtꝝ affligēdo vice q̄liſ/
cūqꝫ r̄pēdende ḡtitudis mo
leſtiā hanc int⁹ aſſumim⁹. vt
aliq̄ntulū illi ꝯformemur q̇
ꝓ nr̄a ſalute ꝑtulit vniuerſa
Eſt em̄ triſticia ī nob̄ qn̄ ꝑ
intentā meditatōꝫ ac diſtin
ctā pn̄tiā nob̄ facim⁹ in fan/
taſia ea q̃ illata ſūt xp̄o. ac q̇
bus ip̄e afflict⁹ ē ꝓ nob̄. Hec
dū nob̄ diſplicēt ſimpl'r vel
ex ꝯditōe. τ tn̄ conſideratiōe
ſunt pn̄tia generāt in nobiſ
triſticiā τ dolorē. vt ex ſupra
dictis patet. Sꝫ forte dubi
tas. q̃ nob̄ diſplicere poſſint
ī paſſiōe xp̄i. dicendū breuit'
h̄ diſplicet q̄d nolum⁹. Pri/
mū ḡ eſt ꝙ paſſionē xp̄i ſim/
plicit' nō dēm⁹ nolle. Nam ſi
ſimpl'r eā nollem⁹ iā volūta/
tem nr̄aꝫ volūtati illi⁹ diſſor
marem⁹. Nā ip̄e oblat⁹ ē q̇a
voluit. et q̄d ipſe voluit nos
nolle nō dēm⁹. Nō ḡ de illa
dolēdū ē aut triſtādū tanq̄ꝫ
ð re nolita ſimpl'r. ſꝫ magis
ſic nob̄ ē gaudēdū. Vt ḡ bre
uiter dicā⁹. oīa illa poſſum⁹
τ dēm⁹ nolle ſimpl'r. vl' ex cō
ditione q̃ τ q̄uo noluit xp̄us
paſſus. τ ita ð om̄ib⁹ his tri

ſtari ð q̇b⁹ ſua aīa ꝯtriſtabat'
Hec āt q̃ ſint q̄re ſ̄. Et h̄ re/
memorādo breuiſſime r̄me
morātib⁹ ea q̃ ꝑtulit xp̄s oc/
curr̄t mlt'a. Primū leſio xp̄i
corꝑalis ſiue etiā fame ꝑ cō
uicia τ irriſiōes. quā lꝫ vt ſu
ſceptā a xp̄o nō nolum⁹ ſim/
plicit'. nolum⁹ tn̄ eā ex ꝯditi/
one. vellem⁹ em̄ h̄ xp̄m ꝓ no
ſtra liberatōe pati nō opor/
tuiſſe. ſi oīa cet'a eq̄ iuſta ꝓ/
ſpera τ ꝑ ſe appetibilia fuiſſēt
ſiue ea nolum⁹ etiaꝫ tā ſeua
xp̄i vulnera nat'ali q̄daꝫ de/
clinatiōe q̃ nat'alit' q̇s r̄fugit
τ horret vulnera nedū i ſe ſꝫ
ī ꝓxio. maxie āt amico. Hec
āt nolitio ꝯditionata τ hor/
ror nat'alis ſ̄m p̄dicta ſuffi/
ciūt ad cauſandū triſticiam.
dū q̃ ſic nolum⁹ acciðe vl' ac
cidiſſe apprehēdim⁹. ſic de vi
dēte aliū incidere vl' ſecari a
medico aut ꝑijcere merces
Occurrit deniqꝫ offenſa filij
ði τ ſūme trinitatꝭ ꝑ h̄ ſingu
lare pct̄m crucifixoꝝ iudeo/
rū τ gētiliū. dū viri impij vt
ait Bern̄. ſer. de paſſiōe. virū
iuſtū iniuſte occider̄t. τ ſacri
legas man⁹ ī ip̄m dei filiū in
iecer̄t. Ad q̄d expalluit et ex
pauit tota machina mūdial'
et pene ī antiquū chaos ſūt

oīa reuoluta. Et h̄ ſimplicit̄
nob̄ dʒ ⁊ maxie dʒ diſplicere
Occurrit ⁊ īgratiſſima xp̄ia
noꝝ mlītitudo. filiū̄ dei oſtē/
tatui habēs ⁊ ſibimetipſi rur
ſum crucifigēs. vt ē̄ tactū̄ eſt
q̄ꝝ pctā et maxie ꝓpa. qꝛ dei
offenſiua. merito triſticiā in
gerūt ⁊ dolorē. ⁊ alia multa.
vt coꝝ dānatio ⁊ ſanguinis
xp̄i fruſtratio. q̄ lōgū̄ eſt oīa
enarrare nob̄. cuʒ animi nr̄i
diſſenſiōe occurrēt. ⁊ ꝑ ꝯn̄s
in nob̄ triſticiā generabunt
Pl⁹ pluſq̄ʒ durioꝝ q̄ paſſus
ē meditatio. q̄ etiā alios plu
rimos hn̄t fruct⁹. q̄ꝝ decla/
ratōeʒ alias cēſui refuandū̄
Jō āt Ber. ſer. xliiij. ſuꝑ can
tica ait. Tu ſi ſapis imitabe
ris ſpōſe prudētiaʒ. atq̄ʒ hū̄c
mirrhe faſciculū̄ d̄ penetra/
li tui pectorꝭ. nec ad horā pa
tierꝭ auferri. Amara illa oīa
q̄ ꝓ te ꝑtulit ſꝑ ī mēoria reti/
nēs. ⁊ aſſidua meditatōe re/
uoluēs. ⁊ etiā q̄ ſequūt̄. Cō/
pati deniq̄ʒ debem⁹ xp̄o paſ/
ſionē ei⁹ imitādo ſic ipē ad/
monuit Qui nō accipit cru/
cē ſuā ⁊ ſeq̄t̄ me. nō ē me dig
nus. Math. x. Jmitat̄ autē
xp̄i paſſionē. q̄ ꝓpt illū̄ ſine ī/
termiſſiōe morit̄ diabolicis
illuſiōib⁹. mū̄di illecebris et
concupiſcentijs ſue carnis.
Morit̄ dico. nō ꝯſentiendo
ſʒ viriliť expugnādo Ad q̄d
nos hortat̄ apl's. Mortifi/
cate inq̄t mēbra vr̄a q̄ ſt̄ ſuꝑ
terrā. Que. ſeq̄t̄. fornicatōeʒ
imū̄diciā. libidinē. ꝯcupiam
malā. auariciā. irā. indigna/
tionē. maliciā. turpē ſmonē.
Hec eīm ſunt mēbra veteris
hoīs. ꝓpt̄ q̄d ſeq̄t̄. Expolian
tes vos veterē hoīeʒ cū̄ acti
bus ſuis. h̄ ē. mēbrꝭ ſ̄ dictis
Jtē ad Gal'. v. Qui āt ſt̄ xp̄i.
carnē ſuā crucifixerīt cum vi
cijs et ꝯcupiſcētijs. Et. ij. ad
Coꝝ. iiij. Sp̄ inq̄t mortifi/
catōʒ ihū xp̄i ī corꝑe nr̄o cir
cū̄ ferētes. vt ⁊ vita ihū ī cor
porib⁹ nr̄is maīfeſtet̄. Hūc
cōpatiēdi moduʒ btūs Leo
papa ſer. xviij. de paſſione. q̄
incipit. Sacrā dilectiſſimi
ſatꝭ late tradidit. int̄ cetā di/
cēs. Quis xp̄m paſſuʒ. mor/
tuū̄ ⁊ reſuſcitatū̄ colit. niſi q̄
cū̄ ipō ⁊ patit̄ et morit̄ et re/
ſurgit. Siq̄dē pacē cū̄ h̄ mū̄
do niſi amatores mū̄di hr̄e
nō pn̄t. ⁊ nulla vnq̄ʒ iniq̄tati
cū̄ eq̄tate cōmunio. nll'a mē/
datio cum veritate ꝯcordia.
null⁹ ē tenebris cū̄ luce ꝯſen
ſus. maligꝝ q̄ʒ ſpirituū̄ ad/
uerſus ſctōs inſidie nō quie

ſcūt.ꝛ ſine occulto dolo ſiue
apto ꝑlio i oibꝫ fidelibꝫ ꝓpoſi
tū volūtatꝫ infeſtāt. Jnimi/
cum nāqꝫ illis eſt omne q̊d
rectū.oīe q̊d caſtū eſt. Xp̄i
ḡ cultores mortificatꝫ cupi/
ditatibꝫ.crucifixis corpis ſē
ſibꝫ.ad nullū hoſtium metū
ad nullū inclinār̄ obſequiū.
voluntatē ei dei ſibi p̄ferūt.
ꝛ tāto ampli⁹ſe amant q̄nto
amplius ꝓ dei ſe amore nō
amāt. Cūqꝫ audiūt diuinit⁹
ſibi dici. Poſt cōcupiſcētias
tuas n̄ eas.ꝛ a volūtate tua
auertē.diuidūt affect⁹ ſuos
ꝛ legē mētꝫ a corpis lege di/
ſcōdūt.vt ex q̄daꝫ ſe pte ſibi
denegēt.pdētes ſe i his que
carnalir̄ ↄcupiūt.ꝛ inuenie/
tes ſe in his q̄ ſpūalr̄ ↄcupi
ſcūt. Hec Leo. Ad hunc pa
tiēdi modū nos dirigit ſcri/
ptura in ſup̄ allegatꝫ ꝛ aliis
multꝫ. Nā poſtq̄ꝫ petr⁹ dixe/
rat. Xp̄o i carne paſſo ꝛ vos
eadē cogitatōne armami.q̄i
exponēs q̄ dixit addit.quia
q̊ paſſus eſt in carne deſijt a
pctis. vt non iam deſiderijs
hoīm ſꝫ volūtati dei q̊d reli
quū eſt in carne tpis viuat.
Ad idē facit q̊d.c.ij.eiuſdem
eplē ſcribit. Xp̄s inq̊t paſſ⁹
eſt ꝓ nob.vobis relinquens
exemplū vt ſeq̄mini veſtigia
ei⁹.in q̄ ſeq̊r̄.vt a pctis mor/
tui iuſticie viuam⁹. ſic et ille
pctm̄ nō fecit.nec inuētus ē
dol⁹ i ore ei⁹. Silr̄ q̊d paul⁹
dixerat.ſi tn̄ ↄpatimi.ptinet
ad id q̊d ſ̄ dixerat.ſi fcā car
nis mortificaueritꝫ viuetis.
ſm̄ gloſam h̄ in idem tendit
cū ad Hebre.ſcribēs dicerꝫ
Exeam⁹ extra caſtra.ſic dic
glo.extra caſtra corpis mor
tificātes mēbra cū vicijs et
ↄcupiſcētijs portātes patiē
ter ip̄roperiū ei⁹ ↄſtār̄ ſuffer/
te oīa aduerſa vſqꝫ ad mor/
tē ꝓ xp̄o illata. Hoc ḡ i ſum/
ma eſt ↄpati xp̄o p imitatōꝫ
viriliť reſiſtere et nullaten⁹
ↄſentire q̊buſcūqꝫ a lege xp̄i
trahētibꝫ ſiue ↄcupiſcentijs
aut ſuggeſtiōibꝫ internis ſi/
ue blandimētis aut pſecuti/
onibꝫ externis.q̊d q̊ fac̄ mo/
leſtias mltas patir̄ int⁹ ꝛ fo/
ris.q̄ ferēdo ꝓpt xp̄m ſeip̄m
crucifigit.ꝛ ſibi morir̄.viuit
āt xp̄o cui ↄpatir̄. h̄ ↄpaſſio
p̄ncipalior eſt p̄ore ꝛ magis
neceſſaria.ſine q̄ p̄or nō ſuffi
cit.q̊ em̄ ſic xp̄o nō ↄpatitur.
iam nō ↄpatiēdo xp̄m cruci
figit. Ad hāc āt p̄ma ordina
tur et diſponit. qꝛ oīa facile
vincit.oīa tolerabilia nobis

Nob efficit paſſio xp̄i deuote
meditata. iō volens hortari
ad ſcōm modum ↄpaſſiōis
btūs Petr⁹ p̄miſit Xp̄o paſ/
ſo ī carne ꝛ vos eadē cogita/
tione armami. q̇a cogitatio
eiuſdē paſſiōis arma nr̄a ſt
q̇bꝰ ↄ̄ oīa aduerſa tolerāda
ꝑ patientiā armamur. Hinc
Grego. in omel. Nihil adeo
ḡue q̇d nō eq̄nimit̄ tolereť ſi
xp̄i paſſio ad memoriam re/
ducať. Ita agam⁹ chariſſimi
xp̄i deuote paſſionē et iugit̄
meditemur ꝛ cōdoleam⁹ illi.
ſȝ ꝛ patiēdo ꝛ laborādo imi/
temur eū. ne vnq̄ꝫ a via quā
mōſtrauit declinem⁹. Vn̄ ſi
qn̄ obſeruātie xp̄iane quis
ſentiat ſe limites excede vel/
le et in id cupiditates ſuas
tēdere ꝙ eū a recto itinere fa
ciat decliare. r̄currat ad cru/
cem dn̄i. ꝛ ligno vite motus
noxie volūtatꝭ affigat ac vo/
ce ꝓphetica ad dn̄m clamet ꝛ
dicat. Cōfige clauis timorꝭ
carnes meas. a iudicijs em̄
tuis timui. Hoc aūt eſt cla/
uis timoris dei carnes hr̄e
ↄfixaſ. corporeos ſenſus ab
illecebra illiciti dſiderij. ſub
metu diuini ↄtīeri iudicij. vt
q̇ reſiſtit pctō. ꝛ ↄcupiſcētiaſ
ſuas ne q̇d morte dignū ope

reť interficit audeat cū apl'o
dicere. Mihi mund⁹ cruci/
fixus ē. ꝛ ego mūdo. Et iteꝝ.
Mihi viuere xp̄s eſt. ꝛ mo/
ri. ſ. ꝓ illo. lucꝝ. Magnū lu/
crū vbi ꝓ mori pctō datur
xp̄s vita gr̄e ꝛ iuſticie et gl'e.
Dať em̄ volūtati ſue dn̄s ie
ſus. ipaȝ volūtatē ꝑ grām li
berās. ꝑ iuſticiā eleuās. per
gl'iaȝ eternaliter beatificeq̄ꝫ
coronās. quā oibꝰ ſuo acq̇ſi
uit agone ꝛ triūphali morte
crucis hodiernaq̄ꝫ amariſſi
ma paſſiōe di filius dn̄s nr̄
ih̄s xp̄s. cui cū eodem patre
ꝛ ſpūſancto ſit laus gl'a ho/
nor ꝟtus ꝛ victoria ꝑ eterna
ſecula ſecl'oꝝ. Amen.

Alia introductio ſub alio theãte. Proprio filio ſuo nõ pepercit deꝰ.

Inter oĩa opera miſc̄die dei q̄ ab initio ſeculi ſaluti ſũt impẽſa mortaliũ nihil ē mirabiliꝰ nichilqꝫ ſublimiꝰqꝫ q̄ꝫ p mũdo crucifixꝰ ē xp̄s. vt ait Leo. Unde xpiane ſpei ſba rõ et ꝑncipal' cauſa crux xp̄i ē. q̄ lꝫ iudeis ſit ſcādalũ. gẽtibꝫ āt ſtulticia Nob tñ dei ꝟtus eſt ꝛ dei ſapiẽtia. Uñ ſummũ ꝟ ꝛ potẽtiſſimũ diuinum miſc̄die ſacramentũ. ſꝑ quidẽ in cordibus noſtris cũ tota ſua dignitate retinendũ eſt. ſꝫ nunc viuacioꝛẽ animi ſenſũ et purioꝛẽ exigit mẽtiſ intuitũ. qñ illud nõ vt ꝓteritũ ſꝫ vt nũc ꝓſens ꝑm inſtitutiõem ſãcte matris eccl'e celebꝛamꝰ. Quis aũt dominice paſſionis ſacramentũ pleniſſimum ſit omi ſpũali ꝯſolatõne et doctrina. inueniatqꝫ in ea recollecta refectiõem vnuſquiſqꝫ ꝑm coꝛdis ſui affectũ. amoꝛe ſuccẽſus ſancti ignis fomẽtum. infirmus medicamentum. tumidus ſpei baculuꝫ conſolatõem turbatꝰ. illuminatõeꝫ cecꝰ. liq̄factiõeꝫ induratus. vt ſit ipa paſſio bñdicta oĩa in oĩbꝫ. Tamen qꝛ ad ſingula tractanda tẽpus anguſtũ eſt. vt hiſtoꝛie veritatẽ ꝓſequamur. ceteris omiſſis ea attẽtiꝰ ꝯſideremꝰ q̄bꝫ tanti doloꝛis amaritudinẽ cogſcamꝰ. ad q̄d ꝓpoſitum michi ſeruit verbulum apoſtoli ad Roma. viij. ſcriptum. et totiẽs in diuino officio repetitũ. Proprio filio ſuo nõ pepcit deus ꝛc̄. In q̄ quidem ꝟbo. ꝛ ſi paterne pietatis ineffabilis munificentia q̄ vnigenitum ſuũ ꝓpeccatoꝛibꝫ ꝛ inimicis tradidit manifeſtat. ſicut ſcriptũ eſt. Cũ adhuc inimici eſſemꝰ recõciliati ſumꝰ deo ꝑ moꝛtem filij eiꝰ Romanoꝝ. v. nihilominus tamen et paſſionis domini amaritudinẽ ſi attẽdat diligentius repꝛeſentat cũ patreꝫ nõ peperciſſe filio ꝯteſtatur. Si eñ ꝑm topicã phi. quod magis videtur in eſſe nõ ineſt. nec illud quod minꝰ videt ineſſe ineſt. Parcere nulli ita ineſt ſicẽ parentibꝫ reſpectu filij ꝓprij maxime vnigeniti ſcꝫ. ſicut ait per Eſaiã dominus. Nũq̄d poteſt obliuiſci mulier infantẽ

ſuū vt nō miſereaꝛ filio vteri ſui. Si ḡ q̄ genuit nō pepcit q̄s ali⁹ pcere potuit. Habuit āt dn̄s ihs ſm duplicē natu rā duplicē generantē. ſm di uinā habuit prē3 deū. ſic ipe dixit. Nō dedit mihi pr̄ ma ius oib⁹ eſt. Ego ⁊ pr̄ vnum ſum⁹ Joh. x. Scd̄m hūanā habuit iudeoꝝ gentē. Hinc dixit. Salus ex iudeis eſt. Joh. iiij. Neuter pepcit vter qꝫ pr̄ celeſtꝭ ⁊ iudeoꝝ pp̄ls in mortem ignominioſam tra didit ſ3 nō eadem intenſiōe Pater q̄de3 celeſtꝭ ex carita te eximia vt nob̄ in eternu3 parceret ꝓprio filio ſuo ī paſ ſionis tp̄e nō pepcit. teſte fi lio Jo. iij. Sic pater dilexit mundū vt filiū ſuū vnigeni tū daret. vt oīs q̄ credit in il lū nō pereat ſ3 habeat vita3 eternā. Judei xp̄o ex inuidia mortali vt illi nō pceret nec ſibiipſis pepcerūt. Hic vox illa inſanientꝭ pp̄li ad iudicē parcere volentē. Sāguis e⁹ ſup nos ⁊ ſup filios noſtros Math. xxvij. Q synagoga nō pepcit teſtꝭ ē illa vox eoꝝ totiēs repetita. Tolle tolle. crucifige crucifige. n̄ hūc di mitte ſ3 barrabā. Teſtꝭ eſt ⁊ ꝓpha. Facta ē mihi heditas mea q̄ſi leo in ſilua. dedit ꝯ me vocē Hiere. xij. Q etia3 ſumm⁹ pr̄ nō pepcit probat vox clamorꝭ validi. Heli he li lamaazabathani. Et reue ra vbi pr̄ ille miſericordiaꝝ nō pepcit ad penā oīa veni niūt. Si deus inq̄t apl's ꝓ nobis q̄s ꝯ nos. Ubi thēa. Ita in oppoſito. Si deus ꝯ nos q̄s pro nob̄ eſſe poterit Hinc etia3 ea q̄ videbāꝛ eſſe ꝯſolatōnis dn̄o ad maioris augmentū doloris fuiſſe cō probanꝛ. ſicut flentiū mulie rū ſequela. quibus ait. Filie hierl'em nolite flere ſup me. ſed ſup vos ⁊ filios veſtros Luce. xxiij. Et v̄ginis mr̄is triſtiſſima p̄ſentia. cui ſe ſub dens. alium aſſignauit filiū dicēs. Mulier. ecce fili⁹ tu⁹. In omib⁹ ḡ penam inuenit q2 pr̄ ꝓprio filio ſuo non pe percit. quas vt cōpaſſiua mē te tractare poſſim⁹ patiente3 filiū ſimul ⁊ cōpatientē ma trem nob̄ datā imploremus dicentes deuotione intima Pater noſter qui es in celis. Aue maria gratia plena do minus tecum.

¶ Sequiť alia ītroductio
ſub alio themate.

INtraue/
rūt aque vſqȝ ad
aīaȝ meā. p̄s. lx/
viij. Uerba hec
ſūt viri ſcḋm cor dei regij ꝓphe
pueri citharede Dauid. qui
ꝓphetico ſpū tenſam ī ſalua/
toꝛꝭ mūdi corꝑe citharā teti
git. eiuſqȝ paſſionē ceterꝭ cla
rius preuidit. ⁊ pſalmoꝝ ſuoꝝ
canticꝭ deſiḡuit. de q̄ etiā to
tū p̄s. lxviij. degeſſit. In cu/
ius ꝑma portiūcula ꝓ thēa/
te dicēdoꝝ v̾ba aſſūpta eiuſ
deȝ paſſionis amaritudinē
oīm alioꝝ afflictōes excedē/
tem quā ꝓ nr̄a salute miſeri
cordiarū dn̄s hodierna die
ſua ſpōte ſubijt ſubtiliter et
ſūmarie ɔp̄hēdit. Aquā em̄
tribulatōis afflictōȝ ſiml' et
affligētes ac tribulātes eſſe
iam dudū ac freq̄nť ſcp̄tura
docuerat. de q̄ ē etiam illud
Eſa. viij. Ecce dn̄s adducet
ſup eos aq̄s flumīs fortes ⁊
mľtas regē aſſirioꝝ ⁊c̄. Mul
tꝰ āt tribulatio aīaȝ ita trāſ/
fixit quō aīaȝ xp̄i. Siq̇dem
tribulatōis afflictō aīaȝ dn̄i
ieſu xp̄i attigit quā hodie a
corꝑe ſeꝑauit. ⁊ h̄ cōe cū alijſ
martyribꝫ habuit. q̄s īflicta
etiā a ꝑſecutoribꝫ pēa glorio
ſam ꝑduxit ad mortē. veꝝ n̄
aīaȝ eoꝝ ītrauit. q2 ⁊ ſi corꝑa
acerba ſenſeřt tormēta. anīe
tn̄ eoꝝ ɔſolatōes multimo/
das acceperť. vt s̄. f. n. Soli
us xp̄i paſſio ſic̄ torrens fel/
leꝰ aīaȝ introiuit. a q̄ oīs ɔſo
latio paſſionē alleuiās ē ſub
tracta. in q̄ ⁊ ſi mř v̾go vt po/
te cuiꝰ cū vnigenito filio cor
vnū erat ⁊ aīa vna ſatꝭ mul/
tūqȝ acceſſit. qm̄ ⁊ de ip̄a p̄di
ctū ē. Et tuā ipiꝰ aīaȝ ꝑtrāſi
bit gladiꝰ. nō tn̄ ſine ɔſolato
re reliq̇t q̄ eā vnice electā di/
lexit. dū iam iāqȝ ī cruce mo
riēs cuſtodē ac ſuitorē diſci
pulū p̄ ceterꝭ dilectū tradi/
dit vice ſua. Ip̄m vero dn̄m
ita marꝭ altitudo ſalſiſſimi ⁊
paſſionū tēpeſtas abſorpſit
ac penitus dimerſit. vt ſub/
traheret q̇cq̇d alleuiare. ad/
deret q̇cq̇d dolores ac triſti
ciā poťat augm̄tare. Iō ait.
Laboraui clamās. vox cla/
morꝭ erat Heli heli. Rauce
facte ſūt fauces mee. ꝓpť hu/
morꝭ defectū. areſcēte vt te/
ſta v̾tute mea. Iō defecerūt
oculi mei p̄ lacrimaꝝ multi/
tudīe ⁊ violētia mortꝭ dure.
Uere itaqȝ intrauerť aque

vſq; ad aĩaȝ meã. qꝛ vt alibi
dr. Repleta ẽ malis aĩa mea.
Ad hãc ãt paſſiõis vehemẽ/
tiſſime hiſtoꝛiã ſm moꝛẽ an
tiquũ ↄueniſti; Ita q̃ſo audi
te illũ ꝓ nob paſſũ vt et nos
illi aut magis vos i illo ↄpati
ſatagatis. ne ſaxis rigidioꝛa
inueniãt vr̃a coꝛda. q̃ patiẽ/
te dño ſciſſa ſũt. Pendẽte ei
i patibulo creatoꝛe. ait Leo
in ſer. xj. ꝺ paſſiõe ⁊c̃. vt s̃. h. t
Addat auctoꝛitas Ber. ꝺ ſa
cramẽto. h. v. Et aug⁹. q̃ ſta/
tim ſeq̃t ibidẽ. Adde reuera
nõ ſufficeret niſi ⁊ de ĩterio/
ribꝫ aĩe nr̃e ſcaturiret. Quip
pe cui nõ ſatis viſũ eſt ꝓ nr̃is
pctis vniuerſa extrinſec⁹ il/
lata ſuſtinere. niſi etiã paſſio
nis aq̃ intrarẽt vſq; ad aĩaȝ
ſuã. digne nõ rñdem⁹ niſi cõ
paſſiõis toꝛrẽs amaricet aĩe
nr̃e iterioꝛa. q̃ ꝑus pctã nr̃a
ꝓ q̃bꝫ ille paſſus ẽ fedauerit.
Verꝫ niſi ille q̃ ſol⁹ dare põt
aquã viuaȝ petẽtibꝫ fontem
nob donauerit lacrimaꝝ in
uanũ nitimur. Jõ ad illũ fi/
ducialr recurram⁹ deuotiſſi
me rogãtes vt q̃ ſua paſſiõe
mouit celũ. terrã et inferna.
nr̃a etiam coꝛda ſcindere ac
ad recte cõpatiendũ digneť
emollire. itercẽſſiõe triſtiſſi/
me ſue matris hodie ſibi a ce
teris derelicto ineffabilibꝫ fle
tibꝫ ⁊ lacrĩs aſſiſtẽtis. Pro cu
ius ipetratõe dicam⁹ Pr̃ nr̃
et Aue maria. Intrauerũt
aq̃ vſq; ad aĩaȝ meã. Aquas
illas paſſiõis xp̃i aĩa redun/
dãtes ita nos ſuſcipe curẽ⁹. i
nobis q̃uo ille ſuſcipe eſt di/
gnat⁹. Jpe ei ad p̃ris hono/
rẽ ꝓ nob tãtaꝝ aq̃ꝝ ſuſtinuit
impetũ. nos ad illi⁹ honoꝛẽ
⁊ noſtrã ſalutẽ eaſdẽ aquas
deguſtando compatiamur.
quod vt fieri facilius poſſit
Primo ⁊c̃.

Inſignis duarum paſſionū dn̄i ihū chriſti noſtri ſaluatorꝭ. collectio quorundam diuini verbi diſertiſſimoꝝ p̄dicatoꝝ doctrinalis ꝛ deuotiōis excitatiua ꝑ die venerꝭ ſancta ſcꝫ paraſceuen. vtiqꝫ vulgo p̄dicabilis. ꝯgruētiſſima textualiter ex quattuor euangelioꝝ cōcordantijs. ac pluriū ſanctorum accuratiſſimis ſententijs q̄ꝫ florentiſſime ꝓcedēs ꝑ partes et paſſus multiformiter articulis diſtincta.

Paſſio cuiuſdam diuini verbi concionatoris fecundiſſima pro celebri tempore diei paraſceues ad populum p̄dicabilis plenam ſcp̄turaꝝ redolens ſuauitatem feliciter incipit.

EGredimini filie ſyon et videte regē Salomonez in diademate q̄ coronauit eū mater ſua Canti. iij. Uerba iſta hodie cuilibet fideli anime proponuntur ad meditandaz xp̄i amaram mortem per compaſſionem. in qua vtiqꝫ flere magis libet q̄ꝫ aliquid dicere. Licet eīm quotidie habēda ē mēoria ꝯpaſſionis mortis eius. eo ꝙ nihil tam efficax ad curanda conſcientie noſtre vuluera. et ad purgādum mentis aciem. q̄ꝫ chriſti vulnerum ſedula meditatio. vt dicit btūs Bernardꝰ ſuper cantica ſermone. xliij. ¶ Hodie tn̄ ante ocl'os nobis ſpēaliter eiꝰ paſſio amariſſima ponit̄ diligentius intuenda. vt ad gratiaꝝ actiones mens noſtra excitetur. ꝛ xp̄o paſſo ꝑ nob̄ cōpatiat̄. Quia iuxta dictū prophete Ezechiel'. xviij. Anima que nō fuerit afflicta die h̄. peribit de populo meo. Hodie nanqꝫ velū tēplij ſciſſum eſt.

petre fracte. monumēta ap/
ta. cōmota ſūt oīa elementa.
q̄ſi mortez filij dei lugentia.
Et ſi hͣ fecerunt irrōnabilia
multo magꝭ nos hoīes q̇ ſu
mus ad eius imaginē creati
⁊ ꝑ paſſionē eiꝰ ⁊ mortē redē/
pti ipi ꝯpati debemꝰ. Natu/
raliter eim̄ mēbra ꝯdolēt ca
piti. rami radici. amicus ſuo
amico ſpeciali. Qn̄ dolemꝰ
caput. os ſibi ſubtrahit ciba
ria. venter acriorē tenet die/
tam. totum corpꝰ non q̇eſcit
ſm̄ illud poeticū. Dū caput
egrotat tūc cetera mēbra do
lēt. Caput nr̄m xp̄s eſt q̇ in/
fluit nob̄ ſenſum fidei ⁊ mo/
tum caritatꝭ. Hodie igiꝭ le/
gitur caput nr̄m coronatuz
ſpinea corona. vn̄ nō debēt
viuere ſub iſto capite mem/
bra delicate. Egredimī igiꝭ
filie ſyon. ſ. anīe fideles ⁊ de/
uote ⁊ videte viſu interiori.
Tracta. regē Salomonē. ſ.
xp̄m ver̄ pacificū q̇ ꝑ ſāgui/
nē crucꝭ ſiue q̄ ſūt in celꝭ. ſiue
q̄ in terris ſūt pacificat. Ad
Colꝭ. iij. Videte inquā cum
mēte cōpaſſiua in diadema/
te ſcȝ corona ſpinea ⁊ paſſio
nibꝫ illarꝭ. qua coronauit eū
mater ſinagoga iudeorum.
mortez ei inferendo. Unde

Bern̄. ſup eodez v̄bo. Egre/
diamur frēs ad eum q̇ extra
portam paſſus eſt. Egredia
mur inquā de obliuione ad
memoriā. faſciculos mirrhe
īter vbera collocātes. Egre/
diamur iter̄ de ingratitudi
ne ad grāꝝ actōes claman/
tes ⁊ dicētes. Quid retribu
am dn̄o ꝓ omibꝫ q̄ retribuit
mihi. Ego autez vt de me in
terim loquar. ſi meipſuȝ im/
pendam tibi. nō ero ꝯdignꝰ
ꝓuidentie tue Egrediamur
deniqȝ d̄ amore carnis ⁊ ho
nore mūdi. crucꝭ ꝯtumelias
imitātes. Sȝ qꝛ nihil poſſu
mus ſine gr̄a. ideo oportet
ipſam implorare. ſed qꝛ ipſā
nō poſſumꝰ hodie a cōſueta
virgine Maria implorare.
nec ad eā recurrere. Primo.
quia non eſt nobis audacia
recurrendi ad eam. ꝯſidera/
to q̄ eius vnigenitꝰ hodie ꝓ
nob̄ eſt vituperatus. flagel/
latus. mortuus. et in crucis
patibulo crucifixus. Unde
ꝓpter hoc ꝑdidimus audaci
am. Itē qꝛ etiam nobis de/
ficit potētia. qꝛ ſi volumꝰ eā
ſalutare dicēdo Aue maria.
quia aue ſignificat ſine ve.
ab a quod eſt ſine et ve. ipſa
v̄o plena dolore ex paſſione

vnigeniti ſui pt rñdere ꝙ ho/
die magꝫ ē plēa ve.i.triſticia ⁊
dolore ꝗꝫ fuit aliq̄ creatura
mōi.⁊ ſi volumꝰ dicere Ma
ria.i.amarū.maioꝛ ei multi/
plicabiꝛ doloꝛ.⁊ ſi volumꝰ di
cere Gr̄a plena. ipſa merito
poterit rñdere .imo plēa ſū
oī doloꝛe ⁊ triſticia.⁊ ſi volūꝰ
dicere Dñs tecū.ipa rñdebit
q̄uo ē dñs mecū.imo ꝑdile/
ctus filiꝰ meus non tāꝗꝫ deꝰ
ſꝫ tāꝗꝫ viliſſimꝰ hō in cruce ē
appenſus ⁊ cū iniq̄s deputa
tus ⁊ a me eſt a ꝓditoꝛe abla
tus. Sꝫ ſi dicimꝰ. Bñdicta
tu ī mulieribꝫ. Ipa rñdebit.
imo hodie toti mūdo male/
dicta. Et ſi dixerimꝰ Bñdi/
ctus fructꝰ vētrꝫ tui. facimꝰ
ei renouari ⁊ accreſcere do/
loꝛē.imo apparet ꝑfidis iu/
deis eiꝰ fructꝰ magꝫ maledi/
ctꝰ ꝗꝫ vnꝗꝫ fuit aliq̄s.⁊ ſi dici
mus. Sctā maria oꝛa ꝓ no
bis Ipa dicet.ego nō poſſū
ꝑ me oꝛādo filiū meum redi
mere.mlt̄o minꝰ poto ꝓ vob̄
hodie oꝛare. Deficit etiā ſci/
re ⁊ velle .ꝙ eſt ita abſcōſum
in mēte diuina .ꝙ ipm alibi
hr̄e nō poſſumꝰ. Vñ nō ha/
bemꝰ hodie recurſuꝫ niſi ad
crucē q̄ ſuſtinuit talē fructū
vñ ſignet ſe q̄uis ſigno ſācte

crucꝫ in memoriā paſſionis
dñi nr̄i ihū xp̄i.et ſalutet ip/
ſam crucem lacrimabili vo/
ce dicendo.

Egredimī
e filie ſyon et videte
regem Salomo/
nem in diademate quo co/
ronauit eū mater ſua. Ad
paſſionē xp̄i et ꝟboꝝ ꝓmiſſo
rū introductōeꝫ intelligen/
dū eſt ꝙ dñs nr̄ ih̄s xp̄s du
as habuit matres a q̄ꝝ q̄li/
bet dr̄ coꝛonatꝰ Una mater
ſua erat ꝟgo btā. de qua dr̄
Math.j. Cū eſſet deſpōſa/
ta mr̄ ihū maria ioſeph. Et
h̄ mr̄ excellit ⁊ excedit om̄es
matres. In electiōe.in coꝛ/
ruptōe.in imperio.i honoꝛe
in affectōne ad filiū. Ab hac
mr̄e habuit xp̄s coꝛonā no/
biliſſime hūanitatꝫ.de q̄ co/
rona dr̄ Apoc.vj. Uidi ⁊ ec/
ce equꝰ albꝫ.et q̄ ſedebat ſuꝑ
ip̄m habebat arcum et data
eſt ei coꝛona In hac coꝛona
erāt ſeptē gēme ſiue lapides
ꝑcioſi. Quoꝝ pmꝰ ē puritas
ſine ꝯtagione. Secūdus ꝑ/
fectio. Tertius ſapia Quar
tus miſcdia. Quintꝰ ptās.
Sextꝰ fruitio. Septimus
ſerenitas. Egredimī igiꝛ fi/

lie ſyon. ⁊ videte regē puriſſi
mū. optimū. ſapiētiſſimum.
miſericoꝛdiſſimū. potentiſſi
mū. btiſſimū. ⁊ ſereniſſimū.
Habuit xp̄s aliā matrē vel
poti⁹ nouercā. vicꝫ ſynago/
gā iudeoꝝ. de q̄ ſcḿ carnē de
ſcēdit. Ab hac coronā xp̄us
habuit amariſſime paſſiōis
⁊ penalitatꝭ. in q̄ ad iſtar ꝓo/
ris corone. ſil'r ſeptē erāt la/
pides ſiue gēme. vicꝫ. Con/
temptibilitas. crudelitas. pe
naꝝ multiplicitas. penarūꝫ
acerbitas. ꝓpt̄ nobilem com
plexionē. qꝛ ꝯcept⁹ ō ſpūſctō
⁊ foꝛmat⁹ de puriſſimis ſan/
guinib⁹ btē Marie ꝟginis.
Unde ſicut nll'a natura xp̄i
tenerioꝛ ita null⁹ doloꝛ aſpe
rioꝛ cuicūqꝫ homini. ſꝫ ſicut
oculi ſe habēt ad alia mēbꝛa
ſic caro xp̄i tenera ad omnē
aliā carnē. Un̄ q̇dam dicūt
xp̄m pl⁹ gu͞aſſe ictus flagelli
q̄ꝫ Laurentiū ignis vꝛēs in
craticula. Quint⁹ lapis ē pe/
naꝝ ꝯtinuatio. Un̄ dicit In
laboꝛib⁹ a iuuētute mea a p̄
ſepio vſqꝫ ad cruc̄ patibulū
Sextus lapis eſt maloꝛum
ſocietas. Nam cum iniquis
reputatus ē. Septimus la/
pis eſt auxilij deſtitutio. vñ
dicit. Circūſpexi ⁊ non erat
qui adiuuaret. Omēs noti
mei quaſi alieni receſſerunt
a me. Alij em̄ martyres di/
uinam receperunt conſola/
tionem. ſed ſic non erat cum
xp̄o. q̄re iclamauit. De⁹ me/
us vt quid me dereliquiſti.
Egredimini igitur filie ſyō
⁊ videte regeꝫ in diademate
opꝓꝛobꝛioſe penalitatꝭ. quo
hodierna die coꝛonauit euꝫ
nouerca ſua. ſ. ſynagoga iu/
deoꝛum. Idcirco ad ꝑfecti⁹
intuendum xp̄m ꝑ nob̄ paſ/
ſum in ſeptē ꝑtes diſtinguā.
Sicut eccl'a in ſignum gra/
titudinis ſeptē decantat ho
ras canonicas. et etiaꝫ quia
ꝑ xp̄i moꝛtē vniuerſa noſtra
delicta ſunt deleta. que ſepiſ
ſime in ſcriptura ꝑ numerū
ſeptenarium deſignantur.
Prima pars erit qualit̄ xp̄s
ſit traditus. venditus. capt⁹
et dure vinculat⁹. Secūda
qualiter varijs iudicib⁹ cuꝫ
multa cōtumelia ſepe p̄ſen/
tatus. Tertia qualiter poſt
multas et varias irriſiones
ad colūnam ſit ligat⁹. in ca/
qꝫ flagellatus ſpiniſqꝫ coro/
natus. Quarta qualiter ve/
ſtib⁹ ſit ſpoliatus. crucifix⁹.
viliſqꝫ inter latrones repu/
tatus. Quinta ꝑs qualiter

aniaꝫ p̄ri ꝯmēdauit. Mileſq̄ꝫ
lat⁹ ei⁹ trāſfixit. Sexta q̄liť
de cruce depoſit⁹ ſit linteiſq̄ꝫ
inuolut⁹. Septima q̄liť ho/
norifice ſepult⁹ atq̄ꝫ a iudeis
cuſtodit⁹. In his ſeptē pun
ctis ſtare videtur tota inten
tio quattuor euangeliſtarū
paſſionem dn̄i ſcribentiū
Quantū ad p̄mū articl'm
ꝑteſtor. ꝙ lꝫ tota vita xp̄i ab
initio ſue ꝯceptōis ſibi paſ/
ſio fuit vſq̄ꝫ in horā ſue expi
ratōis. tn̄ magnalia illa op̄a
ꝛ mirabilia miracula penas
atq̄ꝫ opprobria q̄ in vita ſua
a iudeis ſuſtinuit nō intēdo
dicere. ſed antecedētia dum
taxat ad finalem paſſionem
ſuccincte tangere volo. vt ſic
circa eius paſſionē valeā diſ
fuſius imorari. Qua ꝑteſta/
tione durāte vl' ſtāte ad itro
ducendā materiā dn̄ice paſ/
ſionis preoccurrit. Queſtio
venerabil' Anſ. in li. Cur de
us hō. ammirāt᷒ cāꝫ machi/
natōis iudeoꝝ in mortē xp̄i
Vn̄ ſic querit. Cur iudei ſic
perſecuti ſunt xp̄m vſq̄ꝫ ad
morteꝫ q̄ fuit deus ꝛ homo.
et rn̄det ſibiip̄ſi ex inſtinctu
ſp̄ūſſancti. Puto ꝙ nō ſit ali
q̄d aliud niſi ꝓpter veritatē ꝛ
iuſticiā quā indeclinabiliter

tenebat loq̄ndo. docēdo. vi/
uēdo. Ipi ꝓo mali fuerť. vn̄
xp̄s phariſeoꝝ. ypocritarū.
necnō pontificū maliciā du
re arguebat qn̄ vidit eos ali
quā iniuſticiam exercentes.
Igiť noluerť ꝑmitte viuere
meliorē ſuꝑ ſe. ne ipi degene
res reputarenť. ꝛ maxie qꝛ mi
racula inuſitata fecit. vn̄ di/
xerūt. Joh. Quid facimus
quia h̄ homo ſigna multa fa
cit plus q̄ꝫ Moyſes aut ali/
quis ꝓphaꝝ vnq̄ꝫ fecit. Nam
mutat aquā in vinū. Jo. ij.
De q̄nq̄ꝫ panib⁹ pauit q̄nq̄ꝫ
milia hoim. Joh. vj. Cura/
uit paliticum. xxxviij. annos
in infirmitate habentem in
ſabbato. Itē illuminauit ce
cum a natiuitate. q̄d a ſecl'o
nō eſt auditum Joh. ix. Am
bulat ſuꝑ mare nullū habēſ
vehiculū. Expulit demonia
a mult᷒. ab vno hoīe legiōeꝫ.
q̄ ſm̄ Jero. ꝯtinet ſex milia.
ſexcentū. ſexaginta ſex. ꝛ nūc
ſuſcitauit Lazarū q̄dridua/
num fetentē in monumento
a morte ad vitam. ꝓpter q̄d
miraculū mľti ex iudeis cre
diderunt in chriſtū. Quare
dixerunt. Si dimittim⁹ euꝫ
ſic. omnes credent in eū. Id
circo conſilium inierunt di/

centes. videtꝫ qꝛ nihil ꝓfici/
mꝰ. totꝰ mūdꝰ poſt eū abijt ⁊
ꝯfūdit nos vbiqꝫ Iohan. xij.
Si pmittimꝰ eū in tali bōa
opinione ⁊ fama venient ro
mani ⁊ tollēt nr̄m locū ⁊ gē/
tē. ſm Lyrā. Cōſiliū eoꝝ vi/
cioſum erat. Nam p̄mo ha/
buerūt dubitatōez dicentes
Quid facimus. Simon de
caſſia. Quia viderūt rōnez ad
vtrāqꝫ ptez. Ex euidētia em̄
miracłoꝝ xp̄o magꝭ eſſet cre
dendū qꝫ Moyſi q̄ nūqꝫ tot
⁊ tāta ſigna fecit. Conſequē
ter eū ſic veꝝ meſſyā recipe
deberēt. Idcirco cū ei crede
re noluerūt remiſit eos ad
opatōez miraculoꝝ dicens.
Opera q̄ ego facio ipa teſti/
moniū phibēt de me. q̄ſi di.
Si vbis credere nolueritꝭ.
saltē opibꝫ credite. Scd̄o in
ꝯſiliādo habuerūt timorē de
pditōe dominij tpalꝭ dicētes
Venient romani. Hoc ideo
dixerūt. qꝛ ſm Orige. iudei
tūc intēdebant romanis re/
bellare ⁊ eis tributa amplꝰ
nō ſoluere. Xp̄s āt p̄dicabat
nulli eſſe reſiſtēdū Math. v
Si q̄s pcuſſerit te in vnam
maxillā p̄be ei ⁊ alteram. Et
iterꝝ. Qui vult tecū i iudicio
ꝯtēdere ⁊ tunicā tuā tollere
dimitte ei et palliū. Et etiā
p̄dixit cēſuz dari ceſari. Vn̄
timebant ne venientibꝫ con
tra ſe romanis nullus oppo
neret ſe ad reſiſtenduz. et ſic
p̄uarentur loco et dignitate
Item quia romani ſm Al/
bertum magnū et multi alij
principes gentium i magna
reuerentia habebant tēpluz
dn̄i. Nam legiꝭ qꝫ Alexāder
cum ſemel hieroſolimā feſti
naret capere ⁊ iudei impetū
eius ptimeſcentes. pontifex
indutus pontificalibus ⁊ in
capite habens cydarim. ſcꝫ
mitrā in qua ſcp̄tuz erat no/
men dei magnū tetragram/
maton. obuiā ei pceſſit vt p
pplo ſupplicaret. quē Alexan
der vidēs ſtatim de equo de
ſcēdit. ⁊ nomē dei adorabat
ac pōtificē venerabaꝭ. Et cū
a p̄ncipibus et militibꝫ ſuis
ſup h̄ argueretur ait Nō ho
minē ſz deū adoraui. ds̄ em̄
celi in hoc habitu mihi appa
ruit. ⁊ p̄ncipatum mihi pro/
miſit. ⁊ ideo romani ⁊ princi
pes gentium hoc templum
venerabanꝭ. Et quia xp̄s p̄
dicabat ſacramenta iudaica
eſſe abolenda. ideo dixerāt.
Si romani iſta audierint.
templum contemnēt. opes

templi auferēt.et locū ꝛ gētē
noſtrā tollēt. Itez tertio ha/
buerūt mādatū a romanis
ꝙ nullus inť iudeos noīare
tur rex. niſi eſſ₃ ꝑ eos ꝯſtitu
tus.ꝛ ideo timebāt ꝙ ſi audi
rent romani ꝙ xp̄m haberēt
tāq̄ȝ regē.reputarēt ipos iu/
deos tanq̄ȝ rebelles.ꝛ ſic ve/
nientes deſtruerēt eos. S₃
attende eoꝝ miſeriā.q̄m ni/
hil timebāt ꝑdere niſi tēꝑa/
lia bona .ꝺ vita eterna nihil
cogitātes. Sic igiť in ꝯſilio
heſitantibꝰ ꝛ timētibꝰ .vnus
ex ipſis Cayphas noīe cum
eſſet pōtifex anni illius et iō
malicia audacioꝛ .dixit neq̄/
cioſe ꝛ deriſoꝛie. Neſcit₃ q̄c/
q̄ȝ nec cogitat₃ . Expedit eīm
vobis vt vnꝰ moꝛiať homo
ꝓ pp̄lo ꝛ nō tota gens pereat
Quaſi di. Rōnabilis ratio
dictat ꝙ bonū cōmune ma/
gis eſt eligendū q̄ȝ bonū ꝑti
culare. Si aūt homo iſte di
mittereť.bonū totius pp̄li diſ/
ſipabiť. vt patet ꝑ p̄dicta ſcḋm
eoꝝ eſtimatōem. Concludiť
igiť ꝙ ſit agendū ad moꝛte₃
xp̄i.licet ex parte eius nō in/
ueniať aliq̄ cā.ſ₃ falliť rō.q̄a
in nullo caſu licitū ē interfi
cere innocente₃.ꝑ h̄ eīm non

curať bonū cōmune.ſ₃ diſſi
pať ꝛ deſtruiť.vt pt₃ in p̄nti.
qꝛ poſt paſſionē dn̄i ꝑ ānos
xl. per tot annos expectauit
dn̄s eoꝝū pn̄iam .ſ₃ quia nō
erat in eis emenda ꝑ Tytū
et Veſpaſianū tam locus q̄ȝ
pp̄l's fūditꝰ fuerūt deſtructi.
Diciť notanter ꝙ Cayphas
pontifex erat anni illius ꝙ
nō habuit bonam ratione₃
Nam ſcḋm glo.dn̄s ꝑ Moy/
ſen p̄ceperat iudeis ꝙ vnum
pontificem ꝛ ſummū oīmibꝰ
diebꝰ vite ſue retinerēt.et eo
moꝛiente alius ſuccederet.
Sed ſcḋm Joſephū Annas
et Cayphas ꝓpter cupidita/
tem ꝛ ambitionē alternatis
annis emebant ab Herode
aſcalōita qui auxilio iudeo/
rum actū regnum iude occu
pauerat. q̄ ſacerdotium eis
annuatim vendidit ꝓpť ma/
ius lucrū. Item licet ipſe in
dignus eſſet tn̄ ſpūſſanctus
lingua eius vtebať ad dicē/
dum veritatē.nam veꝝ dixit
licet ip̄e male intendebat .ni
ſi eīm vnꝰ homo.ſc₃ xp̄s mo/
rereť nō poſſ₃ ſaluari hō de
lege oꝛdinata.q̄d ideo dico.
qꝛ fuerūt plures modi redi
mendi hominē. Ex illo exē/

plũ habem⁹ ꝙ licet mali ſint
plati.tñ eoꝝ doctrinã ſper/
nere nõ debem⁹.qꝛ ſm Am
bro.veꝝ a quocũqꝫ dicaꝶ a ſpũ
ſancto eſt.tñ ipſe Cayphas
ignorabat effectũ ꝟboꝝ q̃ ꝓ
tulit.ꝛ ergo ꝓphetia non fuit
licet dicaꝶ ꝙ ꝑ iſta ꝟba ꝓphe
tabat qꝛ h̄ q̃d dixit nõ intel/
lexit.q̃d tñ requiriꝶ ſm illud
Daniel.x.Intelligẽtia op⁹ ẽ
in viſione.Finaliter igiꝶ cõ/
cluſum erat in ↄſilio.qꝛ ſen/
tentia Cayphe oĩbus pla
cuit ꝙ xp̃us mori deberet.ꝛ
ne aliquis eum cõfiteretur
prohibuerũt.alias eſſet ex/
tra ſynagogam.i.excõmuni
catus apud nos. Ab illo er
go die ꝛc̃.commiſerũt mini
ſtris et plebi vt eum comp̄/
henderent ꝛ ducerent ad oc
cidendum. Et hoc conſiliũ
fuit ꝑma die menſis aprilis
qui eſt menſis ꝑmus in mẽ/
ſibus anni ſm Hebreos in
q̃ua debebãt querere agnuꝫ
ad immolanduꝫ.xiiij.die ad
veſperam. Ut ergo veritas
correſponderet figure ab il/
lo die cogitauerunt eũ occi/
dere.Etiam fuit eodem die
quo Lazarũ ſuſcitauit.Jo/
han.xi. Sciens autem ih̄s
cui nihil erat occultum hoc
conſilium.ſeceſſit de betha/
nia in ciuitatem effrem iux/
ta deſertum vſqꝫ ad vigiliaꝫ
palmarum.

Ante ſex di
a es paſce.Quoniaꝫ
lex p̃cipiebat Exo.
xij.et.xxiij.vt ad celebrandã
paſce ſolennitatem qũlibet
aſcenderet in locum quẽ ele
gerat dominus.ſcꝫ hieruſa
lem.Ideo qui hanc legẽ de
derat factus ſub lege chri/
ſtus dominus noſter Cum
autem ab incarnatõne eſſet
circiter.xxxiij.annos ꝛ tres
menſes.venit de Galilea in
Judeam.ſcilcꝫ hieruſalem
de ciuitate Effrem.quia ſm
Bedam Appropinquãte tẽ/
pore paſſionis.quod ſcilicet
ab eterno elegerat appropin
quare voluit et loco paſſio/
nis.vt per hoc manifeſtare/
tur ꝙ non inuitus ſꝫ ſponte
patereꝶ.venit ſcilꝫ in vigilia
palmaꝝ in Bethaniam vbi
ſuſcitauit Lazaꝝ et ĩtrauit
in domũ ſymõis leproſi.ſcꝫ
quẽ pri⁹ a lep̄ mũdauerat.q̃
etiã poſtmodũ vocat⁹ ẽ ſcũs

Julian⁹ ⁊ epus ordinat⁹. no
mē tñ adhuc retinuit ꝓpt̄ fa/
ctū miraculū. vt ꝑt⁹ curātis
appareret. Et cum eſſꝫ ibi ve
nit ad eum Lazar⁹ ⁊ Mar/
tha. ⁊ fecerūt ei cenā. ⁊ Laza
rus erat vn⁹ de diſcūbētibꝫ.
Martha ꝑo miſtrabat. La
zar⁹ āt in eadē cena multa d̄
locis inferni ⁊ penaꝝ oibꝫ i/
terrogantibꝫ in cōuiuio reci
tauit q̄s viderat. Et p̄ hor/
rore de hmōi penis ɔcepto.
licet poſtmodum .xv. annis
vixit ⁊ epūs Marſilieñ. mar
tiriū ptulit. tñ nūq̄ȝ ſignum
alic⁹ diſſolutionis aut riſus
dederat. ſꝑ habēs in memo
ria horribilitatē mortꝭ et pe
naꝝ. Nec tñ ſm Aug. credē/
dū eſt ꝙ cū ſecūda vice more
ret̄ ſit paſſus demonū aſpe/
ctus vel quamcunq̄ȝ penam
aliā cū oibꝫ hoibꝫ ɔſtitutum
ſit ſemel mori tm̄. Ad Heb.
ix. Et plures exierūt de hie/
ruſalē nō ꝓpter ihm tm̄. ſꝫ vt
Lazaꝝ quem ſuſcitauerat vi
derent. Cogitauer̄t āt p̄nci/
pes ſacerdotū vt ⁊ Lazarū
interficerēt. q₂ multi abibāt
ꝓpter eum ex iudeis ⁊ crede/
bāt in xp̄m. In illa cena ſm
Math. acceſſit maria mag/
dalena habens alabaſtrum
vngenti. i. pixidem de alaba
ſtro. quia audierat ꝙ mors
xp̄i inſtabat. ideo accepit li/
bram vngenti nardi piſtici. i.
fidelis Nam ille liquor erat
purus ⁊ verus nō ſophiſti/
cat⁹ ſine aliq̄ mixtura. ⁊ queꝫ
in morte nō poterat vnxit in
vita. ⁊ erat liquor iſte precio
ſus de re valde aromatica. ſ.
nardo. ſubtilis quemadmo
dum aqua roſata valde odo
rifera et adeo p̄cioſum ꝙ va
luit. ccc. denarios vſuales et
effudit ſuꝑ caput ipſius ihu
recūbentis ⁊ tota dom⁹ im/
pleta eſt ex odore vngenti.
Vngenta ſm Gorram ſole/
bāt hoīes regiōis illi⁹ effun/
dere ſuꝑ capita ſua ɔ̄ eſtū ſo
lis ⁊ diſtemperiē aeris Ex q̄
patet mulieris pietas. Bis
eīm ſm Aug. vnxit. de cōcor
dia euangeliſtarū. ſꝫ in p̄ma
ſui ɔuerſione in domo alte/
rius ſymonis phariſei. Lu.
vij. vbi vt peccatrix retro pe
des ſtans ⁊ p̄ verecūdia nō
audebat accedere. et tunc la
crimis ſuis pedes ihu lauit
et crinibꝫ ſeu capillis terſit.
q̄bꝫ ſepe dn̄m offenderat. et
tunc etiam tm̄ pedes vnxit.
⁊ in p̄ma nominabat̄ pecca/
trix. ſꝫ fuer̄t ſibi oīa pctā di/

miſſa In ſcđa ꝑo.ſcʒ ħ voca
tur mulier ex deuotõe ⁊ ani
mi pietate. Et vidẽtes itaqꝫ
diſcipuli effuſionẽ vngẽti in
dignati ſũt. Nam ſepe a xp̄o
audierãt qꝫ bõa eẽt elemoſy
na. Bono ʒelo moti loq̄bãt
ex miſcđia ꝑ paupib9 dicẽtes
Potuit eñ vngentũ iſtđ ve/
nũdari multo precio ⁊ dari
paupib9. Judas ãt ſm Jo.
dixit. nõ quia de egenis ali/
quid ptinebat ad eum. ſʒ q2
fur erat et loculos habebat
et frequenter decimaʒ par/
tem furabat de his q̄ xp̄o et
diſcipulis eius dabantur.
Unde dicebat. Ut q̇d per/
ditio iſta vngenti facta eſt.
Potuit eñ venũdari. ccc. de
narijs. More auaroꝝ quic
quid nõ venit ad manus ſu
as dicebat eſſe perditum. et
qm̄ p̄cium vngenti nõ repo
nebat apud eum vt decimã
partem inde ſubtraheret. et
hũiſſet ex. ccc. denarijs. ~~xxx.~~
ideo indignatus dixit. Ut
quid pditio hec. In ħ nõ ſo
lũ increpauit mulierẽ. ſed ⁊
xp̄m. q̄re ħ fieri permitteret.
reputãs pditũ q̇d in xp̄i ſer/
uitio exhibebat. Cui adhuc
ſiles ſunt dicẽtes Si filius
pulcer religioſus efficitur,
Tracta. ſed xp̄us ſe ⁊ mulie
rem defendit dicens. Quid
moleſti eſtꝭ huic mlieri. op9
bonũ operata eſt in me. pre
uenit eñ vngere corp9 meũ
in ſepulturã. Nam paupes
ſemp habebitis vobiſcum.
et cum volueritis poteſtꝭ illꝭ
benefacere. me auteʒ. ſcʒ pre
ſentia corpali et carnali non
ſemp habebitis. Caute his
verbis ſm dñm Albertum
loquebat Jude. q̄i di. Scio
q2 tibi oneroſus ſum. ſed ex/
pecta modicũ qm̄ venit cito
temp9 quo remanebis cum
miſeris ac pauperib9 i infer
no. vbi perpetuam habebis
paupertatẽ. Sed iudas nõ
ɔtentabat his verbis ꝓpter
damnũ quod videre ſuo ha
buit de effuſione vngenti. et
ideo extunc xp̄m ꝑ peractis
tradere et vendere cogita/
uit. Sed dicit aliq̇s. Qua/
re xp̄s ſuſtinuit Judã et lo/
culos ei cõmittebat quẽ ſci/
uit eſſe furem Reſpondetur
ſm Auguſtinum vt boni di
ſcant etiam tolerare malos.
Nam i cano. xxiij. q. iiij. Tu
bonus. Non eñ bonus eſt
qui malos tolerare non po/
teſt. et exinde nobis magna
eſt fiducia. Nam ſm Iſidoꝝ

ille q̃ malos tolerat nõ ẽ du
biũ q̃n cõuerſis ad ſe clemẽ/
ter ignoſcat. Itẽ ſm Anſel.
xp̃s dat iuſtis ſpũalia. maliſ
ãt ↄmittit tp̃alia. Iuxta p̃s.
In q̃o maĩbꝫ iniq̃tates ſũt
dextera eoꝝ repleta eſt mu.
Unde nullus gloriari habꝫ
de tp̃alſium rerum affluẽtia.
Item loculos ei tradidit vt
omnẽ occaſionẽ ei aufferret
male faciendi. Habuit etiaꝫ
loculos nõ ad vſũ ꝓpriũ ſm
Hieronimũ. ſꝫ ad pauperũ
neceſſitatẽ. Vñ Math. xvij
Quando ſoluit didragma.
miſit Petrũ ad mare vbi in
uenit p̃ciũ in oꝛe piſcis. qꝛ no
lebat data pauperũ in vſus
ꝓprios cõuerte ſm Augu. in
omel. qꝛ eccl'ia erat loculos
habitura. vnde dicit exem/
plũ accipe. Loculos habuit
cui angeli miniſtrabant. qui
eccleſiã fundabat. ꝛc̃.

Mane facto

n

hoc eſt in die palma/
rum q̃ fuit decima
dies mẽſis p̃mi. Aſcẽdit do/
min⁹ v̾ſus hierl'em. et venit
ad radiceꝫ mõtis oliueti ad
villã q̃ndam deputatã ꝓ pa
ſcuis aĩalium q̃ offerebant

dño q̃ dicebat betphage di
ſtans vnũ miliare ytalicum
recte inter bethaniã et hie/
ruſalem in medio. Et inde
miſit Petrũ et Iohannem
dicens. Ite in caſtellum q̃d
cõtra vos eſt. nõ dixit ciuita
tem. qꝛ nõ fuit inibi ciuium
vnitas. Et ſtatim inuenietis
azinam alligatã ꝛ pullũ cuꝫ
ea. ſoluite ꝛ adducite michi.
Et ſi q̃s vobis aliq̃d dixerit
dicite qꝛ dñs his op⁹ habet
et ↄfeſtim dimittet eos. Et
adduxerũt azinam et pullũ
et impoſuerũt ſup eum veſti/
menta ſua et cũ deſup ſede/
re fecerũt. Et cũ eq̃taret ver
ſus hierl'm fleuit ſuper eam
deploꝛando futurã ciuitatis
et templi deſtructiõem. In
ingreſſu autẽ a turba gloꝛio
ſe ſuſcipit. Nam aliȷ̃ ſtraue/
rũt veſtimenta ſua in via. aliȷ̃
ramos ſcindebãt de arboꝛi
bus ꝛ ſternebãt in via. ꝛ qui
p̃ibãt ꝛ ſequebãt clamabãt.
Oſanna filio dauid Bene/
dictus qui venit in noĩe do
mini. Voluit aũt dominus
ante paſſionem honoꝛari vt
oſtenderet ſe veꝝ deũ. q̃ coꝛ/
da hominũ ſicut vult mutat
quia p̃us voluerunt eũ occi/

dere. nunc cum tanto hono
re ſuſceperunt. Item ad tol
lendum velamen iudeoꝝ
ſuper eorum incredulitate.
quia pueri cantabant. oſan/
na. id eſt. obſecramus ſalua.
Quaſi di. Nam verus meſ/
ſias es. ideo ſalua nos. Itez
hoc totum factum eſt ſcd̄m
Matheū. vt ꝓphetie ꝛ figu
re implerent. et maxime Za/
charie. ix. Ecce rex tuus ve/
niet tibi ſedens ſuper aſinū
manſuetus. Hunc modum
recipiendi chriſtum docuit
legiſlator Moyſes Leuiti.
xxiij. Sumetis vobis fruc/
tus ligni pulcerrimi ſpatu/
laſqꝫ palmarum. ꝛ ramos li
gni denſarū frondiū. et ſali/
ces de torrēte. ꝛ letabimī co/
rā dn̄o deo vr̄o. Pueris aūt
et cūctis populis exultātibꝰ
indignati ſūt ſcribe ꝛ phari/
ſei dicētes. Magiſter incre
pa eos vt taceant. Ihs autē
reſpondit. Amen dico vob.
Si homines tacebūt. lapi/
des clamabunt. quod factū
fuit in chriſti paſſione. quan
do diſcipuli ſiluerunt petre
ſciſſe ſunt ꝛ clamauerūt ipm
eſſe deum. Et veniens in ci/
uitatez intrauit ī templum.

et inuenit vendentes ꝛ emē/
tes oues. boues. et colūbas
et eiecit eos. et menſas num
mulariorum ſubuertit. ꝛ di/
xit. Scriptum eſt. Domus
mea domus orationis eſt.
Vos autem feciſtis illā ſpe/
luncam latronum. Et facto
flagello de funiculis eijcie/
bat eos. Hieronimꝰ. Inter
omnia ſigna que fecit Ihs
hoc mirabilius eſſe videtur
ꝙ ipſe vnus tm̄ ꝛ ſolus tam
deſpectus ꝛ contemptibilis
principibus. phariſeis. atqꝫ
ſcribis contra eum ſeuiētibꝰ
et lucra ſua deſtrui videnti/
bus. ad vnius flagelli verbe
ra tantā multitudinē eijce/
re. menſaſqꝫ ſubuertere. es
effundere. cathedras ꝯfrin/
gere. ꝛ multa alia facere que
in tali momento infinitꝰ ex/
ercitus non feciſſet. Sꝫ ra/
dij ignei procedebāt de ocu
lis eius et diuina maieſtas
in facie eius relucebat qui/
bus ita territi erāt ꝙ nō po
terāt reſiſtere ei. Cui ſil'e eſt
qn̄ in hora traditōis ſue ad
eius vnꝰ vocē. ſ. ego ſū. tanqꝫ
tonitruo ꝑcuſſi ceciderūt ꝓ
ſtrati in terrā Sꝫ q̇d eſt ꝑm
~~Bern̄~~. de quattuor ordinibꝰ

proceſſis ſignificatiōe. quia
ꝓceſſionē hr̃e voluit ⁊ ita fu/
gare iudeos. q̇ venturā no/
uerat paſſionē niſi forte vt
amarior eſſꝫ paſſio quā pre/
ceſſit tal' ꝓceſſio. oſtēdēs no/
bis ꝙ in nullo hꝰ mūdi ho/
nore debemꝰ hr̃e leticiā. In
eodē eñ loco ab eodē ꝑplo i
eodē tp̃e paucꝭ interpoſitis
diebꝫ paſſus eſt. O q̃ꝫ diſſilē
eſt. tolle tolle. crucifige eum
et bñdictꝰ q̇ venit in nomine
dñi. O q̃ꝫ diſſilē eſt. Rex iſrl'
et. nō habemꝰ regē niſi ceſa/
rem. O q̃ꝫ diſſimiles ſūt. Ra
mi virētes. et crux mortꝭ. flo
res ⁊ ſpine. Cui paulo añ p̄/
bebāt veſtimēta aliēa. nūc ſu
is exuit. ⁊ ſortē mittens. ⁊c̄.
Idō p̄ceſſit recte ꝓceſſio vt ex
trēa gaudij luctꝰ occuparet
Hec ille. Cū igit' ſic oēs ide
eieciſſet. acceſſerūt ad eū ceci
⁊ claudi ⁊ ſanauit eos. ⁊ erat
tota die docēs i templo. Et
cū veſpa eſſet circūſpectꝭ oi/
bus nullū hoſpitē hr̃e potu
it. ⁊ adhuc ieiunꝰ erat. Unde
Marci. xi. Circūſpectꝭ oibꝫ
cum iam hora eſſet veſperti
na abijt cum duodecim di/
ſcipulis in bethaniā. Ex q̇/
bus Hieronimꝰ duo elicit.
Primo ꝙ xp̄s tam pauper
erat ꝙ nō habuit vnde eme/
ret victum. Secūdo ꝙ tam
iuſte predicauit nemini adu
lando ꝙ nullum hoſpitem.
⁊c̄. O quanta ſubita immu/
tatio. De mane receperunt
eum cuꝫ magna reuerentia
et honore acclamantes ip/
ſum regem iſrael. et de veſpe
re non erat qui ei panem ex
hiberet. ſignificans ꝙ om/
nis poteſtas et honor huiꝰ
mundi breuis eſt et fallibi/
lis. Et ſic compulſus eſt re/
dire cum diſcipulis ſuis in
bethaniā vbi p̄noctabat cū
Martha hoſpite ſua. Et in
eadem nocte venit ad eum
Nicodemus. quem inſtru/
xit quomodo oporteret ho/
minem naſci denuo per ba/
ptiſmi ſacramentum ſi debe
ret ſaluari.

FEria ſecū
da mane iterū ve/
niens et in via ad
ficum accedens et non inue
niens fructum in ea quā ma
ledixit. ⁊ ſtatim arefacta eſt.
et corruit. in ſignum ꝙ volū
tarie pati vellet. vt diſcipuli
viderent. quoniam ſi ſe de/
fendere voluiſſet ipſos iu/
deos ad nihilum redegiſſet.

exq̄ i arbore ariditatem tam
ſubito facere poſſꝫ.eodē die
p̄ſentatā adulterā liberauit
⁊ xp̄s mltas ꝑabolas eis ꝓ
poſuit Math.xxj.q̄ habent
vſqꝫ.xxij.⁊ in ſero iteꝝ betha
niā redijt.

Feria tertia

Fvenit iteꝝ ī hierl'm ⁊
ī tēplū.vbi tētauerūt
eū de tributo ꝑſoluēdo ceſa
ri.Lu.xxj.Item de muliere
habēte ſeptē viros.cuiꝰ vxor
deberet eſſe in reſurrectione
Math.xxij.Poſt oīa iteꝝ ꝓ
poſuit eis multas ꝑabolas.
ſic pꝫ Mat.vbi ē ī fine oīm
ꝯcluſit dicēs.Nō me videbi
tis amodo donec dicetꝭ Be
nedictꝰ q̄ venit in noīe dn̄i.
Nō erit ī extremo iudicio.⁊
aduesperaſcēte die exiuit cū
diſcipulꝭ in mōtez oliuaꝝ.qꝛ
erat vt dictū eſt in via ꝟſus
bethaniaꝫ.Ibiqꝫ p̄dixit eis
tēpli ⁊ ciuitatꝭ hierl'm deſtru
ctōez.⁊ ſibi ſtatim imminere
paſſionē dicēs.Scitꝭ qꝛ pꝰ
biduū paſca fiet et filiꝰ hoīs
tradet vt crucifigat.

Quarta au

q tez feria nō venit in
hierl'm.vt daret eis
locū tractādi ⁊ machinandi
in mortez eiꝰ.Cū igit xp̄s vt
aſſuetꝰ erat nō veniret.⁊ die
p̄cedēti dixerat.nō me vide
bitꝭ ⁊c̄.putabant ꝓncipes ꝙ
fugere vellet ideo ſūmo ma
ne ꝯgregati ſūt ꝓncipes ſcri
be et phariſei.et ſeniores in
atriū ꝓncipis ſacerdotū qui
dicebat Cayphas.et ꝯſiliū
fecerūt quō ihm dolo tene/
rent et occiderēt.Dicebant
aūt.Nō in die feſto.Audiēs
āt iudas ex inſtinctu diabo/
li.ꝙ ꝯgregati eſſent tractan
tes d̄ morte xp̄i abijt ad eoſ
nō vocatꝰ.nō rogatꝰ.ſed te/
mere ex malicia ſe īgeſſit.vt
mortē xp̄i ſibi lucroſam fa/
ceret.⁊ ꝑditiōez quā arbitra
bat ꝑdidiſſe in vngenti effu/
ſione recuperaret.Valde mi/
rabile ꝙ eum ad conſiliū ad
miſerunt.cum ſcirent eū di/
ſcipulum ihu.Nulli dubiū
q̄n xp̄o prius maledixerit ⁊
eum deteſtauerit ac blaſphe
mauerit.al's nullo mō credi
diſſent ei.⁊ tūc ex h̄ exhibuit
eis ipſum venalem dicens.
Quid vultꝭ mihi dare ⁊ ego
eum vobis tradam.Bern̄.
Si totaꝫ hierl'm et iudeam
tibi darēt nūqꝫ ihm poſſes
vēdere.cuiꝰ vna gutta ſāguī

tis toto mūdo melior ſit. Si
igit̄ celū ꝛ angelos. t'raꝫ atq̄ꝫ
hoīes tibi dare potuiſſent.
eū q̄ creator eſt oīm qūo per
ſoluiſſent. Dic mihi maledi
cte mercator. quis te docuit
hāc mercātiā vt p̄ciū ponas
in voluntate ementiū. In q̄
vnq̄ꝫ nocuerat tibi magiſter
ꝛ dn̄s tuꝰ. vbi illa ſua benig
nitas q̄ te in apl'm ꝛ ſingl'a/
rē elegit amicū. vbi dulcꝫ p̄/
dicatio. vbi miraculoꝝ ope/
ratio. Nōne h̄ oīa cor tuum
emollire debuerāt vt nō di/
ceres. q̄d vultꝫ mihi dare et
ego vob̄ eū tradā. Ip̄e te aſ/
ſumpſit ad ſecreta ſua. et tu
iuiſti ad ſecreta ꝯſilia cū ho
ſtibꝫ ſuis. Ip̄e tibi dedit au/
ctoritatē ſup demonia ꝛ ſup
infirmos. ſꝫ tu heu imemor
oīm bn̄ficiorū dixiſti. Quid
vultꝫ mihi dare ꝛc̄. At illi cō
ſtituer̄t ei trigita argenteos
denarios. Bartholo. dicit
iſtos denarios fuiſſe aure/
os. ſꝫ ſcp̄tura nomīe argenti
ſepe oīa metalla cōmemorat
ꝛ fuiſſe eoſdē q̄bꝫ olim Io/
ſeph a ſuis fratribꝫ erat ven
ditus in egyptū. et p eos ad
tēpluꝫ pn̄tatos ꝑ pnia. ꝛ ini/
bi reſeruatos ꝛ in corbonan
repoſitos vſq̄ꝫ ad venditiōꝫ

ſaluatorꝫ. Quibꝫ argēteis vē
ſis ſtatim ſpopōdit ꝑ tali p̄/
cio eū traditurꝝ. Remi. Infe
lix mercator ex apl'o factꝰ eſt
q̄ imp̄ciabilē theſaurꝝ ꝑ tam
modico imo ꝑ vano ꝛ trāſi/
turo vendidit eternū. Et ex
inde q̄rebat oportunitatem
ſcꝫ loci ꝛ tp̄is vt eū traderet
Rediīt ſ'o poſt h̄ Iudas ad
dn̄m in bethaniā q̄i aliquid
boni pro die feſto ꝑcuraſſet
eſtimās xp̄m ignorare ſuuꝫ
maleficium. q̄ ſcrutator eſt
cordiū. cuius oculis omnia
nuda ſunt ꝛ apta. Hec vēdi
tio ſaluatorꝫ p̄figurata erat
in venditōe ioſeph Gen̄. xxx
vij. ꝛ non fuit neceſſaria ſiue
p iudam. ſiue p quēcūq̄ꝫ aliū
hoīeꝫ. qꝛ ſi btā ſ'go Maria
habuiſſꝫ ex p̄cepto dei q̄ꝫ de
buiſſet filiū ſuū ꝑ hoīs libe/
ratione imolaſſe. libentiꝰ fe/
ciſſet q̄ꝫ Abraam q̄ ad iuſſio
nem dn̄i voluit imolare yſa
ac. q̄ꝫ q̄ꝫ genus hūanū man/
ſiſſet damnatū. Multi ſunt
adhuc hodierna die Iude
conſimiles ſ'm Gorram ſup
Lucam. Iudices p̄lati ven
dentes ſententias ꝛ religio/
ſi vendentes miſſas ꝛ orati
ones ꝛc̄. Sacerdotes ꝯfeſſi
ones audientes ꝑp̄t pecuni/

am. et cetera his ſimilia. Hij
om̄es dicūt. ⁊ ſi nō verbo tn̄
facto. qd vultis michi dare.
De qb⁹ Michee. iij. Princi
pes eius ī muneribꝫ iudicāt
q̄ntum ad p̄mos. Sacerdo
tes eius in mercede docebāt
⁊c̄. Sic ſm̄ Bedam multi
vſqꝫ hodie ſcelus hoc cōmit/
tunt. Tracta.

In memoriaꝫ
hui⁹ venditōis ſtatutum eſt
q̄rtis ferijs abſtinere a car/
nibꝫ. qꝛ hac die vēdita fuit p̄
cioſa caro xp̄i nr̄i redēptoꝛ.
de ꝯſe. di. iij. c. de eſu carniū.
⁊ c. ieiunia. vbi ſic habetꝛ. Je
iunia ſane legitia q̄rta ⁊ ſex/
ta ferijs ſūt ſuāda. niſi aliq̄
grandis neceſſitas fuerit. qꝛ
q̄rta feria iudas dn̄m trade
re cogitauit. Et ſexta feria
crucifixus eſt ſaluatoꝛ. Qui
igitꝛ his diebꝫ ſolueret ſtatu/
ta ieiunia ſine neceſſitate. vi
deretꝛ cum tradente tradere
ſaluatorē. et cum crucifigēte
crucifigere. ſꝫ hͦ ſtatutū ꝑ cō
trariā ꝯſuetudinē abrogatū
eſt. q̄ ad ieiuniū obſeruādū
in q̄rta feria niſi alia dies ie
iunabilis occurrat. ſed q̄ ad
abſtinentiā carniū in qbuſ/
daꝫ ꝑtibꝫ inuiolabilitꝛ obſer
uatꝛ. Judas ſm̄ Hiero. taxa
tā pecuniā accepit ne ex ma
gnitudine p̄cij ab ip̄a empti
one remoueretꝛ. Vn̄ Tulli⁹
ij. rhetorice. Nihil turpe eſt
ei cui p̄cium placet

Venit itaqꝫ
dies azimoꝝ. i. q̄nta
feria q̄ erat. xiiij. dieſ
menſis p̄mi. in cuius veſꝑa
neceſſe fuit occidi agnuꝫ pa
ſcaleꝫ. Exodi. xij. Vt igitur
veritas correſpōderet figu/
re. xp̄s cum ſuis diſcipulis
voluit comedere agnum ty
picum ad terminandū legē
et ad inſtituendū euangeliū
Venerūt igitur diſcipuli di
cētes. vbi vis paremus tibi
comedere paſca. Chryſoſt.
Bn̄ querūt vbi. quia ī tota
vita ſua nō fuit ſibi aliq̄ mā/
ſio certa. dom⁹ aut tuguriuꝫ
in hͦ mundo. Et ſm̄ Remig.
Judas erat inter illos qui
hec verba dicebant. Tunc
ih̄s miſit Petrū ⁊ Johēm q̄
erant ſeniores in obſeruati
one legis. et dixit illis. In/
troeuntibꝫ vobis in ciuitatē
occurret vobis hō anpho/
ram aque baiulans. Certi/
tudinaliter in abſentia eis
predixit. vt cognoſcant eum

verū deū. qꝛ h̄ ſolū eſt diuie
ptātis. Sequimini eū in do/
mū quā intrat. ⁊ dicite p̄rifa
milias domus. Mgr̄ dicit.
Tempus meū ab eterno or
dinatū ⁊ deſideratū ꝓpt ſalu
tē hoim ꝓpe ⁊ nūc eſt. quia in
craſtino apud te facio paſca
cū diſcipulis meis. Iſte hō
vnꝰ ex diſcipulis xp̄i occultꝰ
erat. ⁊ ſecrete xp̄m r̄cipiebat
Nomen iſtius hoīs xp̄s nō
dixit ꝓpter traditorē Iudaȝ.
ne ipē impediret illa maxia
ibidem fienda. ſ. inſtitutiōeȝ
ſui p̄cioſi corporis ⁊ ſangui/
nis ſacramentū. Singula/
riter autē in hierl'm voluit
agnū comedere vt impleret
p̄ceptum legis Deutro .xvj.
Immolabis in loco quē do
minus deus tuꝰ elegerit At
ille. ſ. ſpū meo inſpiratꝰ oſten
det vob̄ cenaculū grāde ſtra
tum. q̄d dꝛ nō ex p̄te edificio
rum. ſȝ in ea tam grandia fi/
endoꝝ. ⁊ illic parate nobis.
Et in illo cenaculo xp̄us q̄ſi
ſolenniora noui teſtamenti
opa fuit perpetratꝰ. Vetus
paſcha termiauit. ⁊ nouū ſui
corpis vt dictū eſt iniciauit.
Eūtes āt diſcipuli ſic̄ boni
obediētes inuenerūt ſic̄ di/
xit illis ih̄s ⁊ parauerūt pa/
ſca. Veſpe auteȝ facto venit
ih̄s cū duodecim. Quidam
volūt dicere φ. lxxij. diſcipu
li erāt cū xp̄o. ſȝ in alia mēſa.
Quidā etiā φ ⁊ btā ꝟgo ma
ria cū alijs mulierib⁹ ſibi di
lectis. ſȝ in cenaculo ſeorſuȝ
Et ait illis ieſus. Deſiderio
deſideraui h̄ paſca mandu/
care vobiſcuȝ anteq̄ꝫ patiar.
Dico eñ vobis φ ex hoc nō
manducabo donec illud im
pleatur in regno dei. Quod
et factū eſt. qꝛ poſt hāc cenā
non comedit neqꝫ bibit. niſi
poſt reſurrectioneȝ ſuā. in q̄
impletuȝ eſt regnū dei. quia
tunc aperta eſt ianua regni
celoꝝ. ⁊ xp̄s reſurrexit ad vi
tam immortalē. tūc cū mul/
tis comedit ⁊ bibit ad ꝓbā/
dam reſurrectōis ſue verita
tem. Et vt mgr̄ in hiſto. dic̄
Nuſq̄ꝫ legimus xp̄m come/
diſſe carnes niſi agnū paſca
lem. Et cena facta agni lega
lis quē ſtantes erecti ſm̄ le/
gis ritū comedebāt. ⁊ agno
comeſto aliū cibū ſumebant
poſtea ſedendo iuxta cōſue/
tudineȝ cōmunem. Surgit
a cena dn̄s ih̄s. deponit ve/
ſtimēta. ⁊ cum accepit lintea
men p̄cinxit ſe. deinde miſit
aquā in pelui. ⁊ ſe p̄parauit

ad lauandū pedes diſcipłō/
rū. ⁊ extergēdū lintheo quo
erat p̄cinct⁹. Cryſ. omł. x. ſu
per Johēm oſtēdere volens
noſtri ſaluatoris humilita/
tem dicit. Non anteq̄ꝫ recū/
berēt. ſꝫ poſtq̄ꝫ oēs reſiderēt
tūc ſurrexit. ⁊ nō ſimpliciť la
uit ſꝫ ⁊ veſtimenta depoſuit
Et neqꝫ ad h̄ ſtetit. ſꝫ līthco
ſe p̄cinxit. ⁊ nec h̄ ꝯtentus ē.
ſꝫ et ip̄e peluim impleuit. et
nō aliū impleri iuſſit. ſꝫ om/
nia ipſe opať demonſtrans
ꝑ h̄ oīa ꝙ nō eq̄nimiť opoꝛ/
tet talia facere cuꝫ fecerim⁹.
ſed cum deſiderio ⁊ hūilita/
te. Petrus de palude ſuper
illo verſu Coꝛam patribus
coꝛuꝫ fecit mirabilia. Sine
dubio inq̇t mirabile erat vi
dere ante iudam xp̄m flecte
re genua. ⁊ alioꝝ diſcipuloꝝ
In quo facto notať ei⁹ maxi
ma humilitas. Quis de ce/
tero ſuꝑbiat cū audiat dn̄m
totius nature tāta exempla
nob miſeris oſtendiſſe. Nā
manib⁹ bn̄dictis q̇b⁹ totum
mundū foꝛmauit. oculos ce
coꝝ aperuit. lepꝛoſos mūda
uit. moꝛtuos ſuſcitauit. mo/
do lauat pedes. et maxīe ſui
ꝓditoꝛ. Venit igiť ad Sy/
monem petrū. ſeq̄ndo viam

Auguſtini. nō ꝙ alium ante
ip̄m lauerit ſꝫ ab ip̄o incepit
qꝛ ip̄e erat apłoꝝ pꝛimus et
ꝑmas. Et dicit ei Petrus.
Dn̄e tu michi lauas pedes.
q̄ſi di. Hoc nō decet me per
mittere. nec te dn̄m ⁊ mgr̄m
decet facere. Rn̄dit ei ieſus.
Qđ ego facio tu neſcis mō.
ſcies aūt poſtea. Petrus ꝓo
rurſum. Non lauabis mihi
pedes in eternum. Reſpon/
dit ieſus. Si non lauero te
nō habebis partem mecum
Qđ intelligiť ſm Chꝛyſ. de
interioꝛi lotione. ſine q̄ nēo
habet partē cū xp̄o. Dicit ei
Petrus. Dn̄e nō tm̄ pedes.
ſed ⁊ manus ⁊ caput. quia ti
mens xp̄i cōminatōem con/
ſenſit. q̄ſi diceret. Anteq̄ꝫ ca
rere vellē ꝑte. potius vellem
licet michi graue eſſet lauari
capite et manib⁹ cuꝫ pedib⁹.
neſcio tamen an indigeo ab
lutione manuuꝫ de operib⁹
ſcꝫ malis. nihil mihi ꝯſcius
ſum. ſed in hoc iuſtificat⁹ nō
ſum. Dicit ei ieſus. Qui lot⁹
eſt. ſ. ꝑ baptiſmū. nec ſe poſt/
modum per pctm̄ moꝛtale
inquinauit (non indiget ni/
ſi vt pedes). ſ. per affectōem
ſibi (lauet) a venialibus. ſine
q̇b⁹ vita non agiť ſm Augu

ſer.iiij.ad frēs i heremo. Ex
ħ loco arguit ipſe Augꝰ. apo
ſtolos eſſe baptiſatos bap/
tiſmo xp̄i. (Propterea vos
mūdi eſtiſ.ſʒ nō oēs. Scie/
bat eni̅ q̄ſnaʒ eſſʒ q̄ traderet
eū. ꝓpterea dixit.nō eſtiſ mun
di oēs. Poſtq̄ ḡ lauit pedeſ
eoꝝ accepit veſtimēta ſua.et
cū recubuiſſʒ iterum.dixit.
Sciti q̄d fecerim vob̄. Vos
vocatiſ me mgr̄ ⁊ dn̄e. ⁊ bene
dicitis. Sū etenī. Si ḡ ego
laui pedes vr̄os mgr̄ ⁊ dn̄s
et vos debetiſ alter alterꝰ la/
uare pedes. Exemplū enim
dedi vobis. vt queādmodū
ego feci.ita et vos faciatis.)
Hec lotio peduʒ p̄figurata
figura
fuit ꝑ Loth Gen̄.xviij. lauā
tem pedes ꝑegrinoꝝ.q̄ꝛ ipſi
apl̄i erāt ꝑegrini mundū re/
linq̄ndo ⁊ ad celeſtē patriaʒ
anhelando. Et cū iteꝝ recu
buiſſet ſc̄m mgr̄m dicto.do/
cuit eos.ſ.q̄re ħ feciſſʒ.q̄ꝛ in
exemplū mutuo ſibi ſeruiē/
di ⁊ ſubueniēdi.iniurias di/
mitti peccātibꝯ ⁊ orādi ꝓ eis
(Cenātibꝯ āt illis).i.reſiden
tibꝯ adhuc apl̄is poſt lotōeʒ
pedū. vt intelligamꝰ q̄ntū lo
ti ⁊ mūdi eē debeāt q̄ ad cor/
poriſ ⁊ ſanguis ſacramētū ac/
cedūt. (Accepit ih̄s panem.
bn̄dixit.fregit.et dedit diſci
pulis ſuis dicēs. accipite et
comedite ħ eſt corpus meū.
Gre. Finitiſ veteriſ agni ceri
moniis.trāſit ad inſtitutōeʒ
noui ⁊ et̄ni agni quem ī me/
moriā ſue paſſionis ⁊ nr̄e re
dēptōis frequentare īſtituit
Unde ꝑlatiſ his verbis rea/
liter panē in corpꝰ ſuū tranſ
formauit. ⁊ eiſdeʒ ꝟbis vim
trāſformādi dedit. Hec mi/
rū ſc̄m Aug.ſi ꝟbū dei tante
eſt ꝟtutis ꝙ de nihilo omēʒ
fecit creaturaʒ.nō eſt mirum ſi
vnā creaturaʒ ꝯuertit in aliaʒ
Et illo facto nouā legē inſti
tuit ⁊ veterē terminauit Priꝰ
eni̅ veterē in oībꝯ ſeruauit vſ
q̄ʒ in finē.ſ. comedēdo agnū
typicū.ſʒ nouam inchoauit
poſt agni comeſtionē Augꝰ.
Ille legalis figura erat no/
ui ſacramēti.adueniēte eī ve
ritate cōgruū ē cedere figu/
rā. (ſil̄r et calicē poſtq̄ cena/
uit dicēs. Bibite ex ħ omēs
Hic eſt eni̅ ſanguis meꝰ no/
ui ⁊ et̄ni teſtamēti).i. ad ꝯfir
matōeʒ noui teſtamēti.q̄a ſicē
vetꝰ teſtamentū fuit ꝯfirma/
tū ſanguīe aīaliū immolato
rum. ita nouū teſtamentum
ſanguīe xp̄i cōfirmatū ē. In
q̄ apparet excellētia noui te/

ſtamēti reſpectu veterꝭ. vt ar-
guit apl's ad Heb. ix. Si ſā-
guis vituli aſperſus ꝛc. q̄to
magꝭ ſanguis xp̄i aſpſus e-
mūdabit ꝯſcias nr̄as. (Qui
ꝓ vob ꝛ ꝓ mltꝭ effūdet in re-
miſſionem pctōꝝ.) Effuſus
erat ſanguis xp̄i ꝓ oībꝫ q̄tū
ad ſufficientiā. ſꝫ q̄tū ad effi-
caciā tm̄ ꝓ multꝭ. Ex illa lr̄a
accipit euidēs argumentuꝫ
ꝯ Hilariū vicꝫ ꝙ xp̄us iude
traditori ſuo corpꝰ ꝛ ſangui-
nē dedit. qꝛ dic̄ Bibite ex h̄
oēs. Vn̄ et Leo papa Sā-
guinē quē Judas vendidit
xp̄s ei obtulit vt h̄ret remiſ-
ſionē pctōꝝ ſi vellet. ꝛ h̄ ido
fec̄ xp̄s. qꝛ pctm̄ iude adhuc
erat occultū ad innuēdū ꝙ ī
eccl'ia pctōri occulto ſi petit
nō debet denegari Nā ꝓbet
ſeip̄m homo inq̇t apl's. j. ad
Coꝝ. xj. Et h̄ēt in cañ. j. q. j.
xp̄s q̇d fecit. ꝛ ſm Aug. Pri-
mo corpꝰ ſuum ſctiſſimū de-
dit iude ꝛ aliȷs diſcipul'. ſed
iudas ꝓpt maliciā ſuā r̄cepit
illud ad eternā damnatōem
ceteri v̄o ad ſalutē. ſic̄ et ho-
die ſm. s. Tho. in ſequētia.
Sumūt boni ſumūt mali.
ſorte tn̄ incq̄li vite vl' interi-
tus. Jtē ſm. s. Tho. iij. p. q.
xviij. ar. j. xp̄s nō ſolū corpꝰ
ſuū diſcipul' dedit ſub ſacra-
mēto. ſꝫ etiā ip̄e ſūpſit. vt cōi-
ter etiaꝫ doc. ſup. ij. ſniaꝝ di-
cūt. et metriſta. Rex ſedet in
cena cinctꝰ turba duodena.
Se tenet ī maibꝫ ſe cibat ip-
ſe cibꝫ. Et q̄ ab aliȷs obſerua-
ri voluit p̄us obſeruauit. vt
aliȷs ſic faciēdi daret exem-
plū. Nā p̄mo cepit ih̄s face-
re ꝛ poſtea docere. Actuū. j.
Hec inſtitutio venerabilis
ſacramēti et cena p̄figurata
fuit in cena quā ioſeph fecit
frībꝫ ſuis in egypto ꝛc. Geñ.
xliij. Jtē in cena quā fec̄ rex
Darius oībꝫ v̄naculis ſuis
et magiſtratibꝫ. ij. Eſdre. iij.
c. Jn immolatōe agni paſca-
lis vt dictū eſt Exo. xiij. Jtē
in oblatiōe Melchiſedech.
Geñ. xiiij. De cauſis v̄o mō
et fine hꝰ ſacramēti alibi ē di-
cendū. cum nunc ſolum inſi-
ſtere debemus paſſioni. Et
edentibus illis Jeſus tur-
batus eſt ſpū miſericorditer
compatiēs intrinſecꝰ Jude.
queꝫ his verbis notauit di-
cens. Amen dico vobis. q̇a
vnꝰ ex vob̄ tradet me q̇ man-
ducat mecum. Augꝰ. Deflet
cām iude. ꝛ mentꝭ obſtinate
ꝑuerſitatem. et ꝯſeq̄nt pene
eterne debite immēſitatem.

Reuelauit aũt xp̃s traditorẽ ſuũ occulte. Primo vt ſe verꝫ deũ oñderet. qꝛ futura ꝯtingẽ tia ꝓuidebat. Scd̃o vt ſpon tanee pati ſe oñderꝫ. qꝛ mor tẽ p̄cauere poterat quã p̄ſcie bat. Tertio vt ꝓditor penite ret. q̇ ſe nõ latere pctm̃ ſuuꝫ audiebat. Sed xp̃s ꝑus re/ gulaꝫ correctionis tradidit. Math. xviij. Si peccauerit in te frater tu⁹ corripe eũ int̃ te ⁊ ip̃m ſolum. dico. h̓ habꝫ veritatẽ vbi eſt ſpes emende q̄ nõ erat h̓. Quo audito diſcipuli ꝯtriſtati ſũt valde qꝛ ſm̃ glo. licet nil tale vnq̄ꝫ cogitauerãt. plus tñ credide runt xp̃o magiſtro ſuo q̄ꝫ ſi/ bijpſis. ⁊ timentes fragilita tem ſuam querũt de pecca/ to cui⁹ ꝯſcientiam nõ habẽt. Unde ceperũt dicere ſingil latim. Nunq̇d ego ſum dñe. Solus iudas dicere nõ po tuit domine. qm̃ iam ſe fecit ſeruũ diaboli. q̇ cor eius in trauit ad tradendũ chriſtuꝫ. Cum igitur iudas diceret. Nũquid ego ſum rabbi. Re ſpondit ei ih̓us. Tu dixiſti. Quaſi di. Tu te prodis nõ ego. Erat aũt vn⁹ recũbens in ſinu eius quem diligebat ih̓s. huic innuit Petrus vt clam quereret q̇s eſſet q̇ eũ traditur⁹ erat. Cui ieſus. vt eius compateret̃ dolori. q̇a magis ſibi dilectus. et vt eẽt teſtis quia certitudinaliter precognouiſſet proditorem ſuum. Reſpõdit ei igitur ſe/ crete. Ille eſt cui intinctum porrexero. Et cum intinxiſ/ ſet buccellam panis dedit il lam Jude. Hic panis intin ctus nõ fuit corpus chriſti. qꝛ ſm̃ Auguſtinũ ĩ de ꝯcor dia euangeliſtaꝝ iam corp⁹ xp̄i diſcipulis erat datũ. Sꝫ erat panis madefact⁹ in ſuc/ co lactuce agreſtis. qui erat neceſſari⁹ ad eſum agni. Et continuo poſt buccellam in troiuit in eum ſathanas. vt eum efficacius vexaret ad ꝑ ficiendam maliciã quã cõce perat. Unde vt ex dictis col/ ligitur dñs ih̓us attentauit retrahere Judam a malo. ſ. ꝓpoſito. Prĩo obſequij exhi bitiõe in eo q̓ genua ſua co/ ram eo flexerat ⁊ pedes laue rat. Secũdo doni largitõe. qꝛ ei corp⁹ ⁊ ſanguinẽ dedit. Tertio cõfuſione. qñ coram omnib⁹ dixit. Un⁹ veſtꝝ tra det me. Sed quia in his oi/ bus nõ ꝓfecit. ideo ſuperad didit quartũ modum. cõmi

natione͂ vicꝫ dicēs. Ue hoī illi ꝑ quē fili⁹ hoīs tradetur. Bonū erat ei ſi nat⁹ nō fuiſſet hō ille. Q̄ð intelligit̄ dupliciť. Primo de natiuitate in vtero. Nā meli⁹ eſſet oīno nihil eſſe q̄ ſp eſſe malū mali culpe. qꝛ nō eſſe ꝓuat ſolū eſſe creatū. Eſſe āt malū priuat eſſe diuinū. Et ſi nat⁹ in vtero nō fuiſſet. nullo mō ei malū ineſſet. Scðo de natiuitate ex vtero. Bonuꝫ erat ei .i. minus maluꝫ ſi in vtero periſſet. qꝛ tūc ſolū ꝓ peccato originali damnat⁹ fuiſſet et tm̄ ſuſtinuiſſet penā dāni Sꝫ mō hꝫ penā ſimul dāni et ſenſus intenſiuā. Cū nec ſic retrahere potuit dixit. q̄d facis. fac citi⁹. Gloſa. Ad noſtrā ſaluteꝫ feſtinauit. Et h̄ ṽbū nō fuit p̄cipiētꝭ vel conſulentis. qꝛ pctm̄ nō p̄t cadere ſub p̄cepto vl̄ ꝯſilio diuio Sꝫ q̄ſi diceret. Fac ꝑm tuā maliciā. Uis me vēdere. volo vēdi. Uis me tradere. volo tradi. ego nō impediā Et nemo diſcūbētium itellexit q̄d diceret. Quidā putabāt ꝓ eo ꝙ habebat loculos Judas ꝙ debebat emere neceſſaria ad diē feſtū. q̄dā ꝙ egenis aliq̄d daret. Et cōtinuo

exiuit Erat āt nox ꝑm Joh̄. qꝛ ſol iuſticie occidebat in corde iude. Jō bn̄ dic̄ ꝙ nō ſolū erat nox ī mūdo ſed in corde iude. O q̄ miſerabiliſ exit⁹. exiuit de bona ad malaꝫ. de ſocietate angeloꝝ ad ſocietatē demonū. ð vita ad mortē. de luce ad tenebras. de gaudio ad penā eternam Poſt receſſuꝫ iude dixit ih̄s diſcipulis ſuis. Nūc clarificat⁹ eſt fili⁹ hoīs. qꝛ Juda excluſo remāſerūt ſoli clari. ſ. diſcipuli cū ſuo clarificatore Et ſubintulit. Oēs ſcandalū patiemī in me ī iſta nocte. q̄ſi diceret ꝑm glo. Occaſionem habebitꝭ ꝛ offendiculū ex his q̄ videbitꝭ in me. Un̄ Bern̄. Scandalum pati in xp̄o eſt cadere ab eius fide atq̄ ſequela. Utrūq̄ fecer̄t apl̄i. Unde aliq̄ mō facti ſūt dubij ī fide ꝛ vacillātes. ꝛ eo relicto oēs fuger̄t. qꝛ ſcp̄tū ē inq̄t Zach. ix. Percutiā paſtorē ꝛ diſpergent̄ oues gregis. Poſtq̄ aūt reſurrexero p̄cedā vos in galileā. Dom⁹ aūt in q̄ cenauit erat in vico q̄ dicebat̄ galilea. Hoc addidit ad coꝝ ꝯſolatōeꝫ. vt q̄ mortē ſui paſtoris audierāt ꝛ ꝓpriā fugā. ꝯſolatiōeꝫ reci/

perēt audita eiꝰ reſurrectiōe ⁊ ſua familiari ꝯgregatione Btūs āt Petrus inqͣt. Et ſi oēs ſcādalizati fuerint in te. ego nunq̄ʒ ſcādalizabor. Et nō fuit mētitꝰ petrꝰ ſm Aug. Quia ſicut in mente habuit ſic ⁊ ore ꝓtulit. Sʒ p̄ſūptu/oſe loq̄bat nō attendēs ſuā fragilitatē ⁊ ꝓphetātꝭ irrefragabilē ꝟitatem. Ait illꝭ ihus Symon ecce ſathanas ex/petiuit vos. i. licentiam vos temptādi petijt. Nō em̄ pōt ſctōs tēptare niſi permiſſus vt pʒ in Job. ⁊c̄. Vt cribra/ret ⁊ tēptationū pulſu ꝯcuteret ſic̄ triticū ꝑ cribꝝ ꝯcutit. ita ꝑmiſſus eſt. Nam dū triticū purgat ⁊ cribrat. farina tranſit. palee ꝟo ⁊ furfur re/manent. ſic apłi tranſierunt Sʒ iudas tāq̄ʒ furfur ī cri/bro diaboli remanſit Et q̄a xp̄s petrū p̄latū eccłe cōſti/tuit. idcirco adiūxit. Ego āt ꝓ te rogaui vt nō deficiat fi/des tua. Hoc loco Petrꝰ ty/pum gerit eccłie militantis. cuius fides vſq̄ʒ in diem nouiſſimū nō deficiet. Sempꝑ em̄ in aliq̄bꝫ inconcuſſa ſta/bit. ſic̄ in triduo paſſiōis dominice fuit in btā ꝟgie Ma/ria. Nauicula em̄ Petri et ſi in ꝓcellis temptationū q̄tiatur. nunq̄ʒ t̄n mergit. Et tu aliq̄n ꝯuerſus cōfirma frēs tuos. Ait illi Petrus. Domine tecum paratus ſum et in carcerem et in mortem ire. Hanc ꝟo mentis audaciaʒ xp̄us volens reprimere dixit Amen dico tibi anteq̄ʒ gallꝰ ſm Mar. bis cantet. Mat. et Lu. abſolute dicūt. ante/q̄ʒ gallus cantet ter me negabis. Et petrus amplius lo/quebat. His dictis oēs turbabant. Quilibet em̄ cogi/tauit. Ex q̄ petrꝰ q̄ eſt caput noſtrū talia facturꝰ eſt. quid erit de te. Tunc ad coꝝ conſolationem dulciſſimū ſer/monem cepit facere dicens. Filioli mei adhuc modicū tempus vobiſcū ſum. ⁊ hoc quod ſcriptū eſt oportet im/pleri in me. Non turbet cor veſtrū neq̄ʒ formidet. Creditis in deuʒ et in me credite. Nō reliquā vos orphanos. Vado ⁊ venio ad vos. ſicut ſcribitur Johā. xiiij. vſq̄ʒ ad xviij. c. Vn̄ ꝯpendioſe loq̄ndo in toto ſermone dn̄s aliq̄ p̄cepit. aliqua p̄dixit. et aliq̄ popoſcit. Precepit int̄ alia mutuā dilectionem dicens Diligite inuiceʒ ſicut dilexi

2 vos. Mandatoꝝ iīpletõꝫ
Si diligitis me mandata
3 mea ſeruate. meritoꝝ perſe/
uerantem cõſummationem
manete in dilectõe mea que
facit oꝑa cõſummare. Pre/
1 dixit eis a mundo pſecutio/
nem pati debere. Si inqui/
ens me pſecuti ſunt ꝛ vos ꝑ
2 ſequent̄. A ſpũſancto erudi/
tionem. Cum venerit para/
clitus ille docebit vos om̄ia
3 A pr̄e exauditiõem dicens.
Quicq̇d orantes petitiꝫ fiet
vobis. Popoſcit a patre ſui
1 ipſius clarificatõem dicens
Pater clarifica filiuꝫ tuum
2 Aplꝰoꝝ ꝯſeruatõem dicens.
Pr̄ ſcte̅ ſerua eos q̄s michi
3 dediſti. Infideliũ cõuerſio/
nem dicēs. Rogo pr̄ vt cog/
noſcat mũdus qꝛ tu me mi/
ſiſti. ꝛ cognoſcēs cõuertatur
Et ſm̄ Bedam. Om̄ia ꝟba
ſmonis dixit ſedendo vſqꝫ
ad illum vltimũ punctum
quē dixit ſtando. vicꝫ Sub
leuatis oculis in celũ. et ille
ſmo ſm̄ Bedā fuit iſte hym
nus de q̄ dicit euãgeliſta Et
hymno dicto exiert̄ i montē
oliueti. qꝛ ſtatim finito ſmo
ne poſtq̄ꝫ grãs egit egreſſus
eſt cũ diſcipulis ſuis trans
torrentē Cedron. ꝛ in latere
mõtis oliueti vbi creuerunt arbores cedri in villaꝫ q̄ dr̄ gethſemani. Et fuit locꝰ vbi ſacerdotes paſcebāt pecora imolanda vbi erat ortus in quē introiuit ip̄e et diſcipuli eius ſm̄ ꝯſuetudinē Bethſemani interp̄taẗ villa pigue/dinis. qꝛ ꝑ humilitatē paſſi/onis. vnctione ꝛ pinguedie ſpũſſancti voluit nos reple/ri. Sciebat āt ꝛ iudas q̇ tradebat eũ locum. qꝛ freq̄nter ih̄s ꝯuenerat illuc cũ diſci/pulis ſuis. ſ. in feſtiuitatibꝰ. et p̄cipue qñ voluit ſublime aliquid loqui. q̄d ñ fuit fas aliis audire. Et ideo tunc d̄ ſua paſſione tractaturꝰ. ortũ iſtum intrauit. etiam qꝛ conueniens fuit locus orationi Item qꝛ p̄mus homo in orto paradiſi terreſtris malũ ꝯtexit. pctm̄ cõmiſit. ſe ꝛ po/ſteros ſuos ad penā obligauit. ꝛ inimicũ inter ſe ꝛ deuꝫ ꝯſtituit ꝑ inobedientiā. Igitur vt modꝰ curatõis corre/ſpõderet trãſgreſſiõi. ortum intrauit. vt in ortũ ꝟtutum ꝛ grãꝝ nos introduceret. Et cũ ꝑueniſſꝫ ad locũ ait diſcipulis ſuis Sedete h̄ donec vadam et orem. ſed et vos orate ne intretiſ i tentatiõem

Et aſſūpto petro ꝛ duobꝫ fi
lijs zebedei. Jacobo.ſ.ꝛ Jo
hāne.q̄s p̄ ceterꝭ dilexit ꝛ ad
ſua ſecreta admiſit. videlicꝫ
in trāſſiguratōe Math. xvij
Jn puelle reſuſcitatōe. vt vi/
derēt ꝛ mō triſticiā iminente
paſſiōe. vt certitudinalr̄ co/
gnoſcerēt ꝙ eēt verꝰ ds̄ ꝛ ve
rus hō. ꝛ cepit pauere ꝛ tede
re. ꝯtriſtari ꝛ meſtꝰ eſſe. Jn q̄
oñdit ꝟitatē hūane nature.
et tūc ait illis. Triſtꝭ eſt aīa
mea vſqꝫ ad mortē. ſciens ꝙ
cū tāta ſuſtineret ꝓ toto mū
do ſolū latronē lucrabatur.
Bern̄. O gaudium ꝛ leticia
nr̄a q̄ cōſolarꝭ nos in oī tri/
bulatōe nr̄a. vt q̄d de morte
turbarꝭ. Nōne veniſti vt mo
rereris. ꝛ petrū de temerita/
te arguiſti cū te mori nollet.
Sꝫ nō triſtabat̄ de morte.
Vn̄ nō dixit ꝓpter mortem.
ſed vſqꝫ ad mortē. Triſtaba
tur aūt ſm̄ Chryſ. ꝓpter rui
nam diſcipulorꝝ. Scd̄o iu/
deorꝝ excecatōez ꝛ ꝑditionē
Tertio ꝓpt iude dānatōem.
Quarto ciuitatꝭ ꝛ tēpli hie/
ruſalē deſtructiōez. Quinto
acerbitatē mortꝭ quā p̄ſcie/
bat. ꝛ naturalit̄ timuit ſm̄ Da
maſcenū. li. iij. et q̄nto ꝟtuo/
ſior erat tanto ampliꝰ ſm̄ na

turā mori timuit. ꝛ nullꝰ vn
q̄ꝫ ſic mortꝭ amaritudinē p̄/
ſciuit ſic̄ xp̄s. Vn̄ ſi ſcirēt et
ſcire poſſent dānādi ad mor
tē. nullus vnq̄ꝫ ꝑueniret ad
locū ſꝫ morerent̄ in via. Jtē
ſup oīa maximā triſticiā ſi/
bi fecit. ꝙ mors eius ī multꝭ
hominibꝫ infructuoſa ꝛ ꝑdita
eſſe deberet. Hec ſingl'a p̄ui
dens triſtabat̄. Nā delecta/
tio dulcedinis quā ds̄ ſctis
martyribꝫ tꝑe paſſiōis eorū
infudit. vt irēt ad martyriū
q̄i ad epulas inuitati. qd̄ fa/
ctū fuit ad fidei exaltatōem
xp̄ianorꝝ multiplicatōꝫ. ꝛ ad
dei honorē ꝛ laudē. Jſte aūt
influxus ſubtractꝰ erat xp̄o
tꝑe ſue paſſionis. Nam dele
ctatio q̄ fuit ex fruitōe ꝛ gau
dio portōis ſuꝑioris illo tē/
pore nō fuit impartita cor/
pori aut portōi inferiori. ali
as fuiſſet xp̄s factꝰ īpaſſibil̄.
Sic dicūt doctores de aīa
pauli ī raptu. igit̄ ſua paſſio
erat magis amara q̄ꝫ aliorū
martyrū. quā in ſpū ꝓuide/
bat dicēs. Triſtꝭ eſt aīa mea
Et dixit ad octo diſcipulos
Suſtinete h̄ et vigilate me/
cum. Et ꝓgreſſus paululū.
auulſus eſt ab eis q̄ntum ia
ctus eſt lapidis. ꝛ poſitis ge

nibꝯ ꝓcidit ſuꝑ terrã i faciẽ
ſuã ⁊ orabat·. vt ſi fieri poſſꝫ
tráſiret ab eo hora. Et dixit
Pater mi oīa tibi poſſibilia
ſunt. ſi vis ⁊ poſſibile ẽ tráſ/
fer calicẽ iſtum a me .i. fac vt
me nõ moriente. mors mo/
riat̃. hõ redimat̃. celũ aperia
tur . Uerũtamen non ſicut
ego volo. ſꝫ ſic̃ tu vis . Et nõ
mea ſꝫ tua volũtas fiat. Nõ
eñ voluit paterne ordinati
oni ꝯtraire. In ꝗ docemur
ꝙ nil poſtulare debemꝰ niſi
qđ velle dare credimꝰ omni
um bonoꝝ largitorem. Ora
tio xp̄i ꝑfecta erat. qꝛ ſolita/
ria. Nam ꝓgreſſus puſillꝫ
a diſcipulis. Cum eĩ orõ ſit
mẽtis in deũ eleuatio ħ me/
lius fit ĩ ſecreto. ſicut docuit
Math. vj. Intra in cubicu/
lum tuũ ⁊ claude. ⁊c̃. Itẽ ꝗa
humilis. nam ꝓcidit in faciẽ
ſuã ſuꝑ terrã. Item deuota
Pater inꝗt. Unde p̃ꝛꝫ pro
uocat ad exaudiendũ. Jđo
cum orauerit; dicite Pr̃ nr̃.
Math. vj. Et factꝰ ĩ agonia
plixius orabat. Agonia ſm
Remigiũ dici poteſt vehe/
mentia anxietatis quam ha
buit de penis ſibi imminen
tibꝯ. vt dictũ eſt . quas p̄nci/
paliter intuebat̃. In illa eñ
orõne reuoluit oīa paſſiõis
ludibria. ⁊ certabat ſenſuali
tas ꝯtra rõnem .timor ꝯtra
dilectõem. mors ꝯtra vitam
qꝛ diuina ꝟtute ꝗdlibet per
mittebatur agere ꝓpria acti/
one .et tanta erat agonia et
certamen tã graue ꝙ factꝰ ẽ
ſudor eius ſicut gutte ſãgui
nis decurrentis ſuꝑ terram
Naturale eſt hoīem in timo
re conſtitutũ nõ poſſe ſuda/
re ſanguinẽ. quia timor ma/
gis ſanguinẽ retinet et coa/
gulat ex frigiditate. Sꝫ cri/
ſtus ſudauit ſanguinem vt
magiſtri dicunt ex nimio fer
uore caritatis. quia tũc ꝗn/
to mag; erat vicinus morti
tãto amplius inardeſcebat
p̄ mag̃ deſiderio hũane ſa/
lutis. et ideo ſanguis cũ ſu/
dore erupit. Unde apoſtolꝰ
Propter nimiã charitatem
ſuã ꝗ dilexit nos . Et niſi ca
ritas ip̄m in cruce tenuiſſet.
nulli claui eum tenuiſſent.
Hec Berñ. Auguꝰ. O chri/
ſti amatrix aīa deuota aīad/
uerte quãta ibi fuerit anxie/
tas dolor et meror ſpiritus.
vbi ex imaginatõne mortis
quã tñ voluntarie ſuſtinere
voluit tuus amator ſangui/
neas de corpore ſuo ꝟginco

emiſit guttas. Collige igiꝛ
eas mēte cōpaſſiua. vel ſaltē
vnā ex illꝭ ⁊ aſpge ſenſus tu/
os. Igiꝛ ſm Bedā terrā ſuo
ſāguieo ſudore rigare voluit
vt terrenos hoīes ab eterna
morte liberaret. Nec facien
da ē h̄ diſtictio an fuerit na/
turalꝭ aut miraculoſus ſan/
guis. qꝛ ſm Auiceñ. vj. natu
raliuꝫ vehemēs imaginatio
de facili imutat corpꝰ. Et qꝛ
ſm Hugonē de ſctō victore.
⁊ Frāciſcū maroñ. Illa ho/
ra xp̄us vehemētiſſime ima
ginabaꝛ. nō ſolū de paſſione
ſua. ſꝫ ⁊ oīm martyrū ꝗ paſ/
ſuri erāt ꝓ xp̄o vſqꝫ ad mūdi
ꝯſūmatōeꝫ. ꝓpꝭ ꝙ tantꝰ hor/
ror eum inuaſit vt etiā tota
medulla oſſiū moueretꝛ. Nō
igiꝛ mirū ſi ſudor eiꝰ factꝰ eſt
ſanguineꝰ. Docēs ꝓo nos in
iſto ſudore ſanguineo queꝫ
in orōne effudit. ꝙ in orōne
debemꝰ ita eſſe attenti. ꝙ ex
intenſione ⁊ vehemētia do/
loris ꝓ xp̄i morte et feruore
deuotōis lacrimas ſudemꝰ
q̄ſi ſanguinem. Exemplum.
Exemplum Nā legiꝛ ꝙ ih̄s apparuit cui
dam matrone valde deuo/
te. Dico tibi ꝙ ſi aliq̄s in re/
cordatōe mee paſſiōis lacri
matus fuerit cū deuotōe. ſu
ſcipe volo ac ſi ipē ꝓ me paſ/
ſus ſit. Et q̄s dubitat durio
ra eſſe ſupplicia q̄tidie ſpūali
ter ſtare i acie. diabolice frau
di reſiſtere. ſib̄ ĳpſi paſſionē
⁊ certamē inferre. ꝑ pniāꝫ. ſ.
et recordare mortem xp̄i q̄ꝫ
vno momēto gladio vitam
finire. Hec Beda in ſermōe
ð ſctō Mathia. In tali ago
nia et anguſtia ih̄s ſic poſitꝰ
cogitauit ſm Bonāuenturā
Patꝛ ſic vult vt moriar. quē
nō volo offendere. Mater
affectat me viuere. āgeli ſur
ſum clamāt vt augeā nūerū
fratꝝ coꝝ. Simul populi ro
gāt vt ab eis nō recedaꝫ. ne
ꝑdant ſolatia eorū. Et tunc
apparuit ei. ſ. in tali anxietate
angelꝰ. nō oculo mētis ſolū
ꝗ ſꝑ intuebaꝛ oēs angelos.
ſꝫ et oculo carnali in hūana
effigie. ſm Anſ. ꝯfortās euꝫ
dicēs. Cōſtans eſto dñe in
hora hac. qꝛ ꝑ tuaꝫ mortem
hoīeꝫ ab etna morte libera/
bis. Hic aduerte ꝙ Math.
iiij. ðꝛ. poſt tēptatōem diabo
li. acceſſerūt angeli ⁊ miſtra/
bant ei. in ſignū deitatꝭ vere.
Nūc āt in paſſiōe ꝯfortabāt
eū. in ſignū ꝟe hūanitatꝭ. vt
verificaretꝛ illð q̄d ꝓmiſit ðs
Cū ipo ſū in tribulatiōe. ſcꝫ nō

quecūq₃ tribulatiōibꝰ expo/
no. Et cū ſurrexiſſꝫ ab orōe
⁊ veniſſet ad diſcipulos iue
nit eos dormiētes. Et dixit
petro. Symon dormis Nō
potuiſti vna hora vigilare
mecū. q̄i di. Ubi eſt obediē/
tia quaꝫ vouiſti ꝑmittendo
mecū in carcerē ⁊ in morteꝫ
ire. ⁊ mō nō potes vna hora
vigilare. In monte thabor
qñ vidiſti claritatē deitatis
voluiſti tabernacula facere
ħ q̄r vides hūanitatis infir
mitatē nō potuiſti vna hora
vigilare mecū. Et ait ad di/
ſcipulos. Quid dormitꝭ. ſur
gite. vigilate. ⁊ orate. vt nō i/
tretꝭ in tentatōeꝫ. Spūs q̄/
dē ꝓmptꝰ eſt. caro āt īfirma.
Scdm Hieronymū in cō/
mentario ſuꝑ Mattheum.
Licet ſpiritus vere ꝓmptꝰ
ſit ad bene volendum. tamē
caro fragilis eſt ad ſuſtinen
dū. Iteꝝ ſcdo abijt ⁊ orabat
dicens. Pr̄ mi. ſi nō poteſt ħ
calix trāſire niſi bibam illuꝫ
fiat volūtas tua. Et reuer/
ſus iteꝝ ad eos inuenit eos
dormientes. Erāt eīm oculi
eoꝝ ḡuati ⁊ ignorabāt quid
rñderēt ei. Somnꝰ corꝑalis
erat figura q̄ grauādi erant
ſomno infidelitatis. Sꝫ vñ
eſt vel erat q̄ dormirent cū
audirent xp̄i mortem immi
nere. Dicenduꝫ quia triſtes
valde erant. et triſticia ſom/
num inducit. et quia hora
erat tarda. ⁊ forte fatigati ex
labore itineris. Et tunc di/
ſcipulos non increpauit. ad
innuendum q̄ p̄latꝰ non de/
bet ſemꝑ arguere. ſꝫ aliqñ in
firmitatibꝰ ſubditoꝝ conde
ſcendere ⁊ diſſimulare. ħ ſcꝫ
q̄d nō eſt p̄ciſe ꝯtra deū. Et
dixit eis. Dormite iam et re
quieſcite. Primuꝫ ſomnum
xp̄s increpauit. Secunduꝫ
cōceſſit. Tertium p̄cepit. ad
innuendū q̄ ſomnus culpe
ꝑmo ſomno diſcipuloꝝ cor
reſpondens ſit vituperabi/
lis. ſomnꝰ nature tolerabił.
Somnus ꝯtemplatiōis et
gr̄e ab oībꝰ deſiderabił. Je/
ſus aūt non dormiuit. ſꝫ re/
lictis illis abijt iterum ⁊ ora
uit tertio eundem ſermonē
Inuariabilis eſt chriſti ora
tio. docens ne mens oran/
tis labatur ad varia. Varia
tio enim petitionum. inſta/
bilis anime eſt indicium.
Hec Beda. Tertio repli/
cat orationem. vt nos ſua
oratione liberaret a malis
p̄ñtibus. preteritꝭ. ⁊ futurꝭ.

Judas aũt q̄ eũ tradidit cũ
accepiſſet cohoꝛtẽ a põtifici
bus ⁊ phariſeis ⁊ ſũmis ſa/
cerdotibꝫ ⁊ ſcribis atꝫ ſenio
ribꝫ miſtros. dedit eis ſignũ
dicẽs. Quẽcũqꝫ oſculatꝰ fue
ro ipe eſt tenete eũ et ducite
eũ caute. Hõ ſignũ idõ dedit
ne ꝑ mediũ illoꝝ trãſiret. et
iteꝝ euaderet ſic̄ fecit in mõ
te thaboꝛ. ſm Chꝛyſ. ne de/
ciperẽt in ꝑſona Jacobi mi
noꝛis q̄ ſilis xp̄o valde erat.
et ne ipe iudas vt hoſtis ag/
noſceret. qm̄ xp̄s docuit di/
ſcipulos ꝙ in oſculo ſancto
ſe mutuo reciꝑent. et q̄ꝫ falſa
ſint oſcula hꝰ mundi. Nam
mũdus inq̇t ſic̄ iudas quẽ/
cũqꝫ oſculatꝰ fuero ꝑ bono/
res. diuitias. vel luxurie de
licias. ipe eſt. ſ. diaboli. tene/
te eũ ⁊ ducite eũ caute. Tra
cta. Et loquere cũ rõne qui
ſint tales. ⁊c̄. Et venit illuc
cũ laternis ⁊ facibꝫ et armis
Jhs aũt ſciẽs oĩa q̄ vẽtã erãt
ſuꝑ eum dixit diſcipulꝭ ſuis.
Sufficit. venit hoꝛa. ecce fi/
lius hoĩs tradet̃ in manus
pctõꝝ. Surgite eamꝰ. Ecce
appꝛopinq̄bit et ꝓpe eſt qui
me tradet. Adhuc eo loquẽ/
te. Ecce iudas ſcariothis.
Quid mihi eius patriã dicꝫ

inquit Leo papa. vtinã ne/
ſcire licuiſſet. ſed dꝛ cogno/
men ad differentiã alterius
Jude. Et ſignãter qꝛ ſcari/
oth memoꝛia moꝛtis inter/
ꝑtatur. Jpe eñ memoꝛiam
ſemꝑ habuit ad tradenduꝫ
xp̄m in moꝛtẽ. Unꝰ de duo/
decim venit q̇ antecedebat
eos. Et cũ eo turba mlt̃a cũ
gladijs ⁊ fuſtibꝫ. cum lignis
⁊ armis. cum laternis ⁊ faci/
bus. vt dictũ eſt miſſi a ſum
mis ſacerdotibus ſcribis et
phariſeis ⁊ ſenioꝛibꝫ populi
Uenit eñ ꝓditoꝛ ille cũ fa/
culis ⁊ laternis ne ih̄s latere
poſſet. Cũ armis ne q̇s ei re
ſiſteret. Accepit milites a pi
lato p̄ſide. ne q̇s ei reſiſteret
ꝓpter metũ publice poteſta/
tis. Aſſumpſit miniſtros iu
deoꝝ. ne zelo legꝭ ip̄m aliq̇s
defenderet. Uenit nocte. vt
ſine ſtrepitu caperet̃. Jeſus
aũt ſciens omnia q̄ ventura
erãt ſuꝑ eum ꝓceſſit et dixit
ad eos. Quem queritis. Jn
medio eoꝝ exiſtens oculos
eoꝝ acriſi excecauit. Acriſis
(ſtarblint) eſt oculoꝛũ aper/
tio. Jſto etiam moꝛbo an/
gelus percuſſit Sodomi/
tas ꝙ oſtium domus ipſi/
us Loth videre nõ poſſent

vt oſtenderet ꝙ volūtarie ſe
offerret paſſiōi. Rñderūt ei.
Jhm nazarenū. Signū eſt
ꝙ eū nō cognouerūt. Dixit
eis ihs Ego ſum. O ſumma
charitas. O bone ihu quid
facies amicis q̇ te in verita/
te et corde bono querūt. q̄n
inimicꝪ te ad mortē q̄rētibꝫ
ſponte teipſum preſentas.
Stabat aūt iudas qui tra/
didit eum cum eis. Dic ſm
Auguſtinū. nominaꝛ iudas
vt ſi mirū nō eſſet eū ab aliȷ̄ſ
nō cognoſci. mirū tū apparꝫ
ꝙ iudas familiaris ſuꝰ eum
nō cognouit. Ex dictꝪ Cryſ.
ſup Math. colligiꝛ ꝙ q̇daꝫ
radiȷ̄ ignei ꝓcedebāt ex oculꝭ
ꝛ facie eius. quēadmodū in
iudicio extremo ſe vult oſtē/
dere dānandis. Et q̄ꝫ horri
biliter ſonabit illa vox. Ite
maledicti in ignem eternuꝫ
ꝛc. ita iſta in auribꝫ iudeorū.
Jdcirco ad illā vocē territi
abierūt retrorſum. ꝛ cecide/
runt in terrā. O quid faciet
iudicaturꝰ q̇ ſic fecit iudicā/
dus. O vos iudei demētiſſi
mi q̇d prodeſt vobis aduer
ſus ihm gladioꝝ et fuſtium
armorūq̄ꝫ multitudo. qui vt
mortui iacetꝪ ꝓſtrati vno mi
tiſſimo ꝟbo. Nonne videtis
xp̄m ſolū potentiorem vob
om̄ibꝫ eſſe. ꝛ ſi vellet omnes
vos interficere poſſet. vt pri
us totum munduꝫ diluuio
ꝑemit. Sodomam igne et
ſulphure. Datan et abyron
terra deglutiuit. Exercituꝫ
Sennacherib. vicꝫ centum
octogintaq̇nq̄ꝫ milia homi/
nū mortificauit. Om̄ia hec
et ſimilia fecit. ꝛ ſi vellet poſ/
ſet ſe defendere. Gratioſum
deniq̄ꝫ fuit ꝙ nō deſcēderūt
in infernū viuentes. Hec ꝓ
ſtratio figurata erat in ſam/
ſone q̇ mandibula aſini pro
ſtrauerat milites fortes. Ju
dicum. xvj. Cū igitur ieſus
oſtendit ſuā potentiā dedit
eis reſurgendi licentiā. Jte/
rū ḡ interrogauit eos. Quē
queritis. Jlli autem reſpon
derūt. Jhm nazarenuꝫ. Re/
ſpondit ieſus. Dixi vobis.
Ego ſum. Si ergo me que/
ritis. ſinite hos abire. vt im
pleretꝛ ſermo quē dixit. quia
quos dediſti mihi nō ꝑdidi
ex eis quēq̄ꝫ Augꝰ. His ver
bis habuerūt licentiā capiē
di eum. atq̄ꝫ eius noticiam.
Noluit auteꝫ diſcipulos ca/
pi. quia ſolus ꝓ mundi redē
ptione pati voluit. Tūc Ju
das appropinquabat ieſu vt

oſcularet̃ eũ Et ih̄s dixit illi
Amice ad q̄d veniſti. q̄i dice
ret. Amici ſignũ ē oſculũ da
re. ſʒ iō tu ñ veniſti. Tñ ami/
ce q̄ʒuis ꝯ me enormit̃ egiſti
tñ reuert̃e ꝛ ego ſuſcipiaʒ te.
q̄d ih̄s ſm oēs doctores fe/
ciſſʒ. imo ḡui⁹ eũ offendit de
ſperādo q̄ʒ tradēdo. Adhuc
eñi conabat̃ ih̄s iudā reuo/
care dicēs Amice. at ille ꝯfe
ſtim accedens ad ih̄m dixit.
Aue rabbi. Et oſculat⁹ ē eũ
Ih̄s āt dixit ſm Lucā xxij.
Iuda oſculo filiũ hoīs tra/
dis. Berñ. Benignitas tua
dñe erat. vt oīa ei exhiberes
q̄b⁹ cordis ei⁹ maliciā euelle
res. Primo ſig̃ viſibili in ꝓ/
ſtratōe cohortꝭ. Scd̄o dul/
ci ſmōe dicēdo. Amice. Ter
tio occulta correctōe dicēdo
Iuda oſculo filiũ hoīs tra/
dis. i. ſig̃ amicicie inimicici/
as facis. Berñ. O cor duri⁹
oīmi lapide adamantũ iuda
maledicte. quō auſus fuiſti
ore polluto. labia melliflua
dulciſſimi mḡri tui tangere
O cor melliſluũ bone ih̄u q̄
oſculũ tuo traditori ñ nega/
ſti ꝛ amicũ eũ appellaſti. q̄ ꝑ̄e
eũ dilexiſti. ſʒ odio habitus
es ab eo. Hui⁹ oſculi figura
p̄ceſſit in Ioab. q̄ doloſe di/
xit ad Amaſā. Salue mi ff̄.
Et tenēs manu dextra men
tũ q̄i oſculās interfecit eum
ij. Reg. xx. Dato igit̃ oſculo.
miſtri iudeoꝝ nō ſtatim ma
nus miſert̃ in xp̄m. Nā erat
adhuc ī cordib⁹ eorũ timor.
qꝛ ꝓſtrati velut mortui ante
eũ iacuert̃. ꝛ in ſignũ ꝙ ip̄m
cape nō poterāt niſi ab eo ꝑ
miſſi. Vñ dixit eis ih̄s. Tā/
q̄ʒ ad latronē exiſtꝭ cum gla
dijs ꝛ fuſtib⁹ ꝯp̄hēdere me.
Quotidie apud vos eram ī
tēplo docēs ꝛ non me tenui
ſtis. nec extēdiſtꝭ man⁹ ī me.
Sʒ h̄ eſt hora vr̄a ꝛ ptās te
nebraꝝ. Vidētes āt hi q̄ cũ
xp̄o erāt q̄d futuꝝ erat dixe/
runt. Dñe ſi ꝑcutim⁹ in gla/
dio. Et ecce vn⁹ ex his q̄ erāt
cũ ih̄u Symon petr⁹ habēs
gladiũ. i. magnũ cultellum.
quem ꝯſueuit h̄re in menſa.
Tracta. Eduxit eũ. memor
xp̄i ꝟboꝝ. q̄ nō hʒ gladiũ vē
dat tunicā ſuā ꝛ emat gladi/
um. putans ꝙ de h̄ facto di
xiſſet. ꝙ defendere ſe debe/
ret. nō expectās r̄nſum ih̄u.
ſʒ ꝑcuſſit ſeruũ p̄ncipis atq̄ʒ
pōtificꝭ ſacerdotũ. qꝛ ille ꝓpi
us pre ceterꝭ xp̄m acceſſit. et
abſcidit auriculā ei⁹ dextrā.
volēs eũ magꝭ leſiſſe ſi non

caput declinaſſet. mirꝝ ꝙ nõ
repcuſſerit petrũ. Sȝ ỽtꝰ illa
q̃ eos ad terrã pſtrauit. Pe/
trũ defendit. Erat ãt ſeruo
nomẽ Malchꝰ. Rñdẽs aũt
ihs ait diſcipulis ſuis. Si/
nite vſqȝ huc. Et ait Petro.
Conuerte gladiũ tuum i lo
cum ſuũ. ⁊ mitte in vaginaȝ
Quaſi di. Vtiqȝ oraui iam i
orto. ſed manẽte decreto pa
terno vt biberẽ calicẽ paſſio
nis. Igit enim quẽ dedit mi
hi pater. nõ vis vt bibã illũ.
Quaſi di. Nõ vis tu creatu/
ra q̃d vult creator tuꝰ. Vnd̃
nõ eſt locꝰ reſiſtẽtie. ideo no/
li vti illa defenſiõe. qꝛ oẽs q̃
acceperint gladiũ. ſ. temere.
indebite. ⁊ ꝓpria auctoritate
Hoc dixit ꝓpter iudeos. quẽ
admodũ iudei q̃ iniuſte et ꝯ̃
oẽȝ iuſticiã gladios accepe/
rũt. ideo ipi ⁊ eis ꝯſiles gla
dio pibũt. ſ. eterne dãnatõis
Ac etiã ſm Nila. gladiꝰ ille
ꝟſatilis quẽ angelꝰ poſuerat
añ paradiſuȝ ſuã acuitatem
ꝑdidit ⁊ hebetatꝰ eſt. ⁊ ptãtẽ
cohibendi introitũ paradi/
ſi celeſtis amiſit. Zelo ãt legꝭ
ad defenſionẽ bonoꝝ et co/
hibitõnem maloꝝ gladium
accipe licȝ. xxiij. q. ij. ⁊. iij. ⁊. iiij
ꝑ totum. An putas quia nõ
poſſum rogare prẽm meum
⁊ exhibebit michi modo plꝰ
q̃ȝ. xij. legiones angelorum.
Idõ nõ indigeo auxilio tuo
ad reſiſtenduȝ. Et continet
vna legio. ſexmilia. ſexcentũ.
ſexagintaſex. et ſunt ſil. lxxij.
milia angeloꝝ. Per iſtũ nu/
merũ exꝓmitur totũ genuſ
humanũ. q̃d in. lxxij. linguaſ
eſt diuiſum. Et. iiij. Reg. xix.
et. ij. Paral. xxxij. c. legitur ꝙ
vnus angelus ꝑcuſſit de ca
ſtris Sennacherib regꝭ aſ/
ſirioꝝ. clxxxv. milia hominũ
Si igit vnus angelꝰ tantũ
potuit. q̃ntum poſſent tot le
giones angeloꝝ. Quõ ğ im/
plebunt ſcꝓture. qꝛ ſic opor/
tuit fieri. Et cũ ihs tetigiſſet
auriculã eius. ſ. Malchi. ſa/
nauit eũ dicens. Benefacite
his q̃ oderũt vos ⁊c̃. oñdẽs
et faciẽs quod docuit. Hoc
autẽ miraculũ facere voluit
ſm Theoph. vt diſcipuli vi
dentes nõ dubitarent. licet
captꝰ aut ab ipis ſtatim vin/
culandus ipm verũ eſſe deũ
et poſſe euadere et non capi
ſi vellet. Tũc cohors q̃ ſm
catholicon duplex eſt. Ma/
ior qui cõtinet quingentos
Et minor qui continet. ccc.
Sȝ tribunꝰ dicit qui mille

militibꝫ p̄eſt. At miſtri iude
orū acceſſerūt ⁊ manꝰ iniece/
rū in iħm. Et comp̄henden
tes atq̄ꝫ tenentes ligauerūt
eum ita dure ſm Anſ. ꝙ de
om̄ibꝫ vnguibꝫ ſuis ſanguis
egrediebat̄ poſt tergum ma
nꝰ benedictas ligātes. Om̄
vt dicit Victor. mos erat iu
deoꝝ. vt quē morte dignuꝫ
iudicarēt vinctū iudici pre/
ſentarent ~~Berū~~. Ecce domi
ne quale ſalariū tibi reddūt
ꝙ coruꝫ leproſos mundaſti.
cecos illumiaſti. paraliticoſ
curaſti. ⁊ mgr̄ ⁊ doctor fuiſti
Proſtrauerūt eum in terraꝫ
diuerſimode ſicut ipi ab eo
proſtrati fuerant. ⁊ eum per
capillos barbe erexert. dor/
ſum et totum corpꝰ pugnis
p̄cutiebant exercētes omnē
beſtialitatem crudelitatꝫ ſue
in eum. Quo viſo diſcipuli
omnes relicto eo fugerunt.
¶ Attende hic deuota aīa
qualiter pius paſtor ille a ſu
is ouibꝫ quas ex omnibus
quos capiebat mundus ele
git. derelictus eſt. Quos cor
poris et ſanguinis ſui ſacra
mento ante pauerat. quos
p̄fectionis viam verbo ⁊ ex/
emplo docuerat. quos lumi
na eccleſie. p̄ncipes et iudi/
ces mūdi cōſtituerat. ſic di/
ſperſi ſunt regē ſuū derelin/
quētes. Vn̄ verificat̄ ð ipis
illud Threnoꝝ. j. Facti ſūt
p̄ncipes eius ſic arietes non
inuenietes paſcua ⁊ abierūt
abſq̄ꝫ fortitudine ante faciē
ſubſequentis. Et Johānes
cito oblitus ꝙ recubuit ſup̄
pectus eius. et de fonte ſa/
pientie potauit. Unde iħus
de omnibꝫ ſimul conquerit̄.
Omnes amici mei elonga/
uerūt ſe. et fratres mei receſ
ſerunt a me. Job. xix. Hanc
~~fugā aplʼoꝝ rep̄ſentat ecclʼia~~
~~in denudatiōe~~ altariū. Xp̄s
em̄ eſt altare. aplʼi ornamēta
Item in extinctōne luminū
i matutinis tenebroſis. Sꝫ
in ~~Maria~~ ſola cādela fidei
rem̄anebat Videntes iudei
ꝙ apoſtoli ſic recederent ce/
perunt Johannē. Sꝫ quia
erat multum agilis cepit fu
gam in camiſia. Et hoc dic̄
Marcus euangeliſta. Ado
leſcens autem quidam ſeq̄ꝰ
batur euꝫ amictus ſyndone
ſup̄ nudo et tenuerūt eū ſed
profugit nudus ab eis. qui
ſtatim reſumpto ſyndone. i.
veſte linea. ſe turbis ieſum
ducentibus īmiſcuit. Huiꝰ
figura eſt ſcꝫ fuge apoſtoloꝝ

iiij. Re. xxv. Capto ſedechia oẽs bellatores fugerũt. nõ ꝑ cõmunẽ portã. ſꝫ int̃ ꝓmum ſomnũ ⁊ mediam noctẽ ⁊c. Itẽ vinculatio figurata eſt Iudic. xvj. i ſampſone a dalida tradito philiſteis ad occidendũ. Dalida interp̃tat̃ fiſtula ⁊ ſignificat ſynagogã iudeoꝝ.

Capto ſic miſerabilit̃ iħu duxerũt eũ de orto ꝑ vallẽ Ioſaphat ꝑ portã auream in ciuitatẽ hierl'm. vbi erat platea ſacerdotũ pontificũ ⁊ ſcribaꝝ. Et ſm Iohãnẽ adduxerunt eũ ad Annã ꝓmũ. Cauſa ſubdit̃. q̃a erat ſocer Cayphe pontificꝭ illi⁹ anni. q̃ ꝯſiliũ dederat iudeiſ. q2 expedit vnũ hoĩeꝫ mori ꝓ ꝓp̃lo. Itẽ q2 dom⁹ Anne i via erat. ⁊ q2 erãt affines ſãguĩe vt ſic eũ honorarẽt. ⁊ pontifex p̃cedenti anno fuit. et vt iħs corã pluribꝫ iudicibꝫ cõdẽnaret̃. Petr⁹ aũt ſequebat̃ a lõge vſq3 in atriũ ꝓncipis ſacerdotũ. vicꝫ Anne. Pontifex aũt Annas interrogauit iħm de diſcipulis eius. et de doctrina eius. De diſcipulis iħs nõ rñdit. Nam nihil boni d̃ eis ꝓ tũc reſpõdere potuit. q2 vn⁹ eoꝝ eum tradiderat. omẽs fugerunt. (vnd warent truloſ) in eo. Ideo tacuit. docens et nos qñ nõ habem⁹ bonũ dicere d̃ ꝓximis. tũc oĩno taceam⁹ de eoꝝ malis. etiam ſi ſcim⁹. Item cum quaſi oẽs noſcerent eos eſſe piſcatores ⁊ de illa patria oriundos. idõ nõ putabat illam queſtionẽ reſponſione dignã. Ad aliã vero. ſcꝫ d̃ doctrina rñdit iħs. Ego palam locut⁹ ſum mũdo. doctrinã ſcꝫ ſanaꝫ modo et loco. auctoritate. et teſtimonio legis roboraui et declaraui. Ego ſemꝑ docui in ſynagoga et in templo. et nõ in angulis et latibulis. quo om̃es iudei. ſcꝫ paſce. penthecoſtes. ⁊ ꝫenophagie conueniunt. Et in occulto locut⁹ ſum nichil. licet aliqñ diſcipulis ſcorſum loqueret̃. vt ĩ mõte thabor. vbi eos inſtruxit de beatitudinibꝫ. Et ſamaritane circa fontẽ. noluit tñ illa occultari. ſed ſꝑ magꝭ publicari. Matth. x. Quod in aure audiſtis p̃dicate ſuꝑ tecta. Quid me interrogas. vt ſim teſtis ꝓꝑij facti. cũ tui mihi alias dixerunt. Tu de

teipſo ꝑhibes teſtimonium
zc̄. ſic etiam nūc tu diceres.
nec tñ te inde emēdares In
terroga ꝗ eos q̇ me audierūt
Sciebat ihm infallibilē ve
ritatē dixiſſe. Unde etiā ab
inimicis habet teſtimoniuꝫ
ipa veritas ſm Chryſ. Uñ
pharīſei dicebāt. Magiſter
ſcim⁹ q꞉ verax es. zc̄. Mat
thei. xxij. Ecce hi ſciunt q̇d
dixerim ego. Hoc autem cū
dixiſſet. vnus aſſiſtens mi
niſtroꝝ dedit ei alapam di
cens. Sic reſpondes ponti
fici. ſm gloſā. Iſte fuit mal
chus cui dñs ſanauit auri
culā ꝛ mot⁹ fuit magꝭ q̄ꝫ alij
ad ꝑcutiendū ihm ex hoc ꝙ
teſtimoniū eius interpellaſ
ſet. Quia ipe erat vn⁹ ex mi
niſtris qui miſſi erant a pō
tificib⁹ vt caperent nuper in
feria ſecunda. qñ querebant
an cenſum eſſet dandū ceſa
ri. Et reuerſi dixerūt. Nūq̄ꝫ
ſic locutus eſt homo Volēs
igitur h̄ ſe excuſare ꝛ in pre
ſentia pontificis Anne ꝛ ſe
nioꝝ reclamare. ꝙ nō eſſꝫ ꝺ
eis. ꝑcuſſit eum. quaſi male
reſpōdiſſet cum dixit. Quid
me interrogas. q. d. Tu de
beres flectere genua ꝛ hūili
ter te excuſare ſi poſſes. aut

veniā petere. Sꝫ quia qua
ſi exaſperando reſpōdes pō
tifici. ideo hec alapa eſt mer
ces tua. Bern̄. O magna in
gratitudo. Ille Malchus
paulo ante ſanatus ꝛ auſus
fuit ꝑcutere dñm crudelius
quo poterat. imo hec alapa
ſuffeciſſet ꝓ totius generis
humani redemptione. quia
multum penalis erat Ieſu.
Primo quia ſeruus ꝑcuſſit
dominum. Secūdo quia ī
partem nobiliorem et tene
riorem ſcꝫ in faciem. Et hāc
reſeruauit vſq̄ꝫ in mortem.
Tertio quia in publico co
ram omnib⁹. Quarto quia
ſine cauſa. vt exinde caperet
beniuolentiā oſtendens ꝙ
non eſſet cū eis q̇ mirabant̄
ſuꝑ doctrina eius. Ioh̄. vij.
Quis ꝑus ꝓteſtatus erat ꝛ
a ſacerdotib⁹ repħenſus. et
ex h̄ habebat̄ quaſi amicus
chriſti. Unde in oſtenſioneꝫ
ſue excuſatōis dedit Iheſu
hāc alapaꝫ. O dñe ihu mul
ta adhuc fiunt ꝯtra te ꝓpter
humanū fauorē. Cui reſpō
dit ieſus. Si male locutus
ſum. teſtimonium ꝑhibe de
malo. Si autem bene quid
me cedis. Hec chriſti reſpō
ſio ſm Auguſtinum nō pꝛ9

ceſſit ex impatientia. ſed ſer/
uum dulciter reprehendit.
et ingratitudinem ſuam ad
memoriã ei reuocauit. Sz
vtrum chriſtus ſic eũ repre
hendendo fecerit cõtra do/
ctrinam ſuã. ſcz ſi quis te p/
cuſſerit in vnaz maxillã. pbe
ei ⁊ alteram. Dicendum eſt
ſm Auguſtinum. ꝙ pceptuz
illud ⁊ alia plura que Mat/
thei. v. ponuntur nõ dantur
abſolute. ſed ſm preparatio
nem animi. ſcz ꝙ homo ha/
beat animũ paratuz ad hoc
faciendum. vbi ⁊ quando vi
derit hoc expedire ad hono
rem dei et eccleſie vtilitatez.
alias non. imo aliquãdo ex/
pedit iniuriantibꝫ responde
re ad ipſorum et aliorum in
ſtructionem. et aliquãdo fa/
cto ne det occaſio malis ma
le agendi. Et cum dominus
ſm aliquos hec verba pro/
tuliſſet. ſcz Quid me cedis.
Omnes iudei furibũda vo/
ce clamauerunt. Nunquid
cedi nõ vis. niſi ſub teſtimo
nio de malo. audi multa ma
la nõ vnuz. Tu dixiſti ꝙ ſis
filius dei cum ſis homo paſ
ſibilis ⁊ mortalis. Tu dicis
te eſſe Meſſiam. cum ſis ho
ſtis dei et deſtructor legis.

Nam deus precepit ſabba/
ta ſanctificare. et tu ea pol/
luiſti curando paraliticũ ia/
centem triginta octo annis
iuxta pbaticã piſcinã. Tu es
hoſtis Moyſi qui precepit
nobis adulteras lapidare.
ſed tu eas abſoluiſti et libe/
raſti. Item malicia vite tue
patẽs eſt ex tua ſocietate di
cente Pſalmiſta. Cum per/
uerſo peruerteris. Quis ma/
ior peccator ꝗ̃ pnceps pub
licanorum Zacheus. ⁊c. Quis
manifeſtior ꝗ̃ Mattheus.
Quis peruerſior ꝗ̃ Iudas
ſcariothis qui te nobis tra/
didit. qui omnes ſunt d̃ tua
ſocietate. Non eſt ergo con
tra te vnum. ſed multa teſti/
monia. Nec ſufficit tibi do/
ctrina Moyſi. ſed vis in/
nouare doctrina tua totum
mundum. et non bene facis.
Vnde Chryſoſtomus. O dul/
cis Ieſu. ꝗ̃ patienter ſuſti/
nes opprobria. et ꝙ tam du/
re puniris in ſeruo. Nam ſi/
bi datam alapam patienter
ſuſtinuit. ſed dataz Thome
apoſtolo ſuo ſtatim vindica
uit per leonem et canem qui
manũ in conuiuium attulit.
Sequebat᷑ aũt ihm ſymon
petrus. ⁊ alius diſcipulus. ſcz

Johānes. Diſcipulꝰ aūt ille
erat notꝰ pontifici eo ꝙ ſepiꝰ
piſces ad curiā ſuā poꝛtaue
rat. ⁊ intrauit in atriū pōti/
ficꝫ. ſ. vbi erat ihus ſic angu
ſtiatꝰ. Petrꝰ āt ſtabat foꝛas
ad hoſtiū. Exiuit ğ aliꝰ diſci
pulꝰ q̇ erat notꝰ pōtifici ⁊ di/
xit hoſtiarie. ⁊ introduxit pe
trū. Accenſo igne igit̃ in me
dio atrij. ⁊ circūſtantibꝫ illis
erat Petrus in medio eoꝝ
Serui āt ⁊ miſtri ſtabāt ad
pꝛunas. qꝛ frigꝰ erat. ⁊ calefa
ciebant ſe. Erat āt ⁊ petrus
ſtans cū eis ⁊ calefaciens ſe
Quē cū vidiſſet q̄dā ancilla
hoſtiaria. vna ex ancillis ſū/
mi ſacerdotis ſedentē ad lu
men ⁊ calefaciētē ſe ad ignē.
⁊ cū eum fuiſſꝫ intuita dixit.
Nunq̇d tu ex diſcipul' hoīs
iſtius es. et cū ihu galileo et
nazareno eras. Quaſi dice/
ret compaſſiue ſm Chꝛyſ.
Misereoꝛ ꝙ iſtū bonū ho/
minē ita inhumaniter ꝟbis
et ꝟberibꝫ tractant. ⁊ ex tuo
pauido inceſſu apparꝫ mihi
ꝙ ſis ex diſcipul' eiꝰ. At ille
negauit eū coꝛā oībꝫ dicens
Mulier nō ſum. neqꝫ noui
hoīeꝫ. neqꝫ noui quid dicis
Chꝛyſ. Quid dicis o petre.
Nō es diſcipulꝰ eius. Nūq̇d
tradidit tibi claues regni ce
loꝝ. ⁊c̄. Quis tibi dixit. Tu
es petrꝰ. ⁊ ſup hanc petram
edificabo eccl'aꝫ meā. Nōne
tu dixiſti. Si opoꝛtuerit me
commoꝛi tibi ⁊c̄. nec vniꝰ ho
ſtiarie fers interrogatiōem.
Non erat miles armatꝰ. ſed
mulier vilis. Nec dicebat.
Nunq̇d diſcipulus es ſedu
ctoꝛꝫ iſtiꝰ. ſed hoīs iſtiꝰ. q̄ſi cō
patiendo. Vn̄ ſic̄ mulier pꝛi
mū hoīeꝫ inſtigauit ad pec/
catū. ſic pꝛimū ꝑncipē eccl'ie
negare deū mulier compu/
lit. vt ex h̄ petri īfirmitas cla
rius appareret. Permiſit āt
dn̄s Petrū cadere. vt de ſe
nullus p̄ſumeret cū apoſto/
loꝝ ꝑncipeꝫ cecidiſſe videret
Et vt nullus deſperet cum
Petrꝰ poſt pctm̄ factꝰ ſit ia/
nitoꝛ celi. Itē vt ſciret com/
pati ſubditis. mox paſtoꝛ ec
cleſie futurus. Itē nimis de
ſeip̄o p̄ſumpſit. ⁊ alijs ſe pꝛe
tulit dicēs. Si oēs ſcanda/
lizati fuerint ⁊c̄. ⁊ ꝓpꝛijs viri
bus ꝯſtantiā attribuit. Vi/
dens aūt Petrus tot illuſio
nes. ſtare int' iudeos timuit
Et ſic cum vellet exire hoſti
um vidit eū alia ancilla timi
dum. ⁊ cepit dicere circūſtā
tibꝫ his qui erāt ibi. Hic ex

illis eſt.ſcꝫ q̇ erant cum ieſu nazareno. Sup hoc verbo dicit Auguſtinꝰ. Q pma ancilla inuaſit Petrum ex compaſſione. Secūda autem ex tota malicia ꝛ inuidia accuſans eum. Iterum autē negauit cum iuramēto. q̇a nō noui hoiez. Et ſtatim gallꝰ cantauit. ſm Bedam ꝛ Hieronimū Petri negatio ī domo Anne fuit inchoata. ſed in domo Cayphe ꝯſummata. Nec curādum eſt. ꝙ euāgeliſte videnẗ diuerſimode ſcribere de iſtis Petri negationibꝫ. maxime de ſecunda et tertia. quia de ſecūda dic̄ Math. ꝙ fuit ad vocem ancille. Lucas. ꝙ ad vocez hominis. ſed Johannes. ꝙ ad vocem pluriū. Sed de tertia dicit Johannes. ꝙ erat ad vocem vniꝰ q̇ erat cognatus illius. cuius Petrus abſcidit auriculā. Mattheus aūt dicit ꝙ ad vocem illorū qui aſtabant. Quia pncipaľ intentio euāgeliſtaꝝ erat negationem trinā Petri exprimere. Et in hoc conueniūt omnes. Exprimere autē pſonas accuſantes Petrum nō erat pncipalis intētio eorum. ſed tm̄ ex accidente. cū pprie loq̄ndo nō contrariantur in hoc. q2 veriſimile ē ꝙ multi ad verba illa concurrentes circa Petrum et cōſimilia verba proferebāt ipm accuſando. Et ſic vnus euāgeliſta vnam pſonā nomīat alius aliam vel plures. Idcirco ibi nō eſt falſitas. Vn̄ poſt puſillum interuallo facto quaſi hore vnius q̇ aſtabant dicebant Petro. Vere ex illis es. Nam et loquela tua manifeſtum te facit. nā ꝛ galileus es. dicit ei vnus ex ſeruis ſummi pontificꝫ. cognatus eius cuius abſcidit Petrus auriculam. Nonne ego te vidi in orto cum illo. Iterum negauit Petrus. ꝛ cepit anathematizare et iurare. quia neſcio hominem iſtum quem dicitis. Et ſtatim iteruꝫ continuo adhuc eo loquente gallus cātauit. Et pmum galli cantum Petrus non poterat audire p̄ tumultu ꝛ clamoribꝫ. Sed ſecundū audiuit. maxie ppẗ h q̇d ſequiẗ. Et conuerſus dominus reſpexit Petrum id eſt. gratia illuſtrauit. vt ſibi veniret ad mētē quotiēs dn̄m negauerat. ꝛ q̄ ſibi pdixerit. O dn̄e reſpice ꝛ ī nos.

O q̄꜕ piculoſū eſt intereſſe cu/
rijs magnatoꝝ. vt pꝫ. qꝛ Pe
trus non recoꝛdabat̃ ꝟboꝝ
xp̄i q̄ꝫdiu fuit in curijs pͥnci
pū. Et ſm̄ Cryſ. nō potuit
manere in tenebꝛiſ diutiꝰ. qꝛ
lux diuīe miſeratōis eum re
ſpexit. Jō recoꝛdatꝰ eſt petrꝰ
ꝟbi dn̄i q̄d dixerat ei. Priuſ
q̄꜕ gallꝰ bis cantet ter me ne/
gabis. Et egreſſus foꝛas fle
uit amare. Et ſic dꝛ ī itinera
rio Clemētiſ q̄rti. Hoc petrꝰ
in ꝯſuetudinē duxit. vt a pꝛi
mo galloꝝ cantu vſq꜕ ad ho
ꝛam matutinaꝝ ſtaret ī oꝛa/
tione flens ꝓ xp̄i trina nega
tione. et ſudariū in ſinu ſuo
poꝛtauit. qꝛ ꝯtinue qn̄ hꝰ ne/
gatiōis recoꝛdabat̃. intantū
fleuit. vt facies ſua aduſta la
crimis videbat̃. Hec penitē
tia petri pꝛefigurata fuit. ij.
Reg. xij. in penitētia Dauid
arguēte eū ꝓpha Nathan ꝓ/
pter pct̄m adulterij Berſa/
bee ⁊ homicidij Urie. Pꝛo
cuiꝰ emēda ꝯpoſuit pſalmū
Miſerere mei deꝰ. Hieroꝰ.
O q̄꜕ pluries moꝛtaliter pec
cando deū negamꝰ. ⁊ tamen
cū Petro minime flemꝰ. Re
ſpice igit̃ nos hodie miſeri/
coꝛs deꝰ ꝓpter amariſſimam
paſſioneꝫ tuā ſicut reſpexiſti
Petrum. vt etiā peccata nr̄a
cognoſcamꝰ. ⁊ eadē ꝑ veraꝫ
pn̄iam defleamꝰ. Un̄ ſi dili/
genter aduertimꝰ tunc tria
nocuerūt Petro vt xp̄m ne
garet. vicꝫ turba. ignis. ⁊ an
cilla. Turba terruit. ignis
mōſtrauit. ancilla accuſauit.
Simil'r tria reuocauerunt eū
ad pn̄iaꝫ. vicꝫ. cantatio gal/
li. reſpectio chꝛiſti. recoꝛda/
tio ꝟbi. Que tria ⁊ nobis ne
ceſſaria ſunt ſi volumus ad
xp̄m ꝑ veram penitentiā cō/
uerti. Primū ip̄m incitauit.
et ī nobis ſignificat auditū
docrtine. Actuū. ij. His au/
ditis compuncti ſunt coꝛde.
Secundū ip̄m illuſtrauit. ⁊
ſignificat infuſionem gratie
Sap. iiij. Gr̄a dei ⁊ miſcđia
eſt in ſanctos eius. et reſpe/
ctus ſup electos illius. Ter
tiū pn̄iam inchoauit. ⁊ ſigni
ficat recoꝛdatiōem bn̄ficio/
rum. Jſa. lxiij. Miſeratio/
num dn̄i recoꝛdaboꝛ. Hec
inquit oīa pꝛedicta facta
ſunt nocte. Jdeo matutina/
le officium in nocte dicitur
in eccleſia ad regratianduꝫ
Jeſu. Egredimini igit̃ nūc
filie ſyon et videte mentiſ ocu
lo expꝛobꝛatiſſima q̄ euāge/
liſte nobis expoſuerūt nihil

occūltando .q̄uo ſapia p̄ris
tanq̄ȝ ſtult⁹ cedit alapis. ⁊ cō
ſpuit. tanq̄ȝ latro ligat. Et in
ſignū gratitudinis ora cum
Pſal. Reſpice in me ſicut re
ſpexiſti petrū. Nā Ambro.
dicit. Lacrimas Petri lego
q: dn̄s eum reſpexit. Unde
ſigna habuit in ſuis maxill̄
ꝓpter lacrimas cōtinuas q̄ſi
ꝑua cannalia de oculis ſuis
deſcēdentia. ⁊ iuit in locū vel
foueam q̄ d: gallicant⁹. vbi
iam eſt eccleſia edificata in
honorem beati Petri. inter
montem ſyon et ciuitatem
hieruſalem. et ibi latuit plo
rando et deum deprecando
vſq̄ȝ q̄ xp̄s reſurrexit ⁊ ei ap
paruit. ⁊ vt ceterȝ ſe iūgeret
p̄cepit Heu multi ꝯmiſerūt
infinita pctā mortalia. tamē
ꝓ his oīb; nō emittūt vnam
lacrimā. Petr⁹ ſolum q̄tuor
cōmiſit mortalia ex infirmi/
tate humana. multi ex certa
malicia infinita. Et miſit ſe/
ſum Annas ligatū ad Cay
pham ſummū pontificeȝ. q:
non habuit iuriſdictionem
ſuper eum. regraciatis mini
ſtris de honore ſibi exhibi/
to. Ibiq̄ȝ conuenerunt om/
nes ſacerdotes. ſcribe. et ſe/
niores. Principes autem ſa

cerdotum. ſcilȝ Cayphas et
omne conſilium querebant
contra Jeſum falſum teſti/
monium vt eum morti tra/
derent. et nō inuenerunt. cū
multi falſi teſtes acceſiſſent
et ꝯueniencia teſtimonia nō
erant. Sūma laus xp̄i eſt ꝙ
etiā minimū culpabile ꝯtra
eum inuenire nō potuerūt.
Nouiſſime aūt venerūt duo
falſi teſtes. et ſurgentes ſm̄
ſtatutū legis ferebāt falſum
teſtimoniū aduerſus eū di/
centes. Nos audiuim⁹ eum
dicentem. Et h̄ dixit. Poſſū
deſtruere templū dei. ⁊ poſt
triduū reedificare illud. Et
ego diſſoluaȝ templū h̄ ma/
nufactū. ⁊ poſt triduū aliud
nō manufactum edificabo.
Un̄ bene dicūt euangeliſte
falſi teſtes. Quia ſm̄ Hiero
nimū iudei ꝟba xp̄i turpiter
falſificauerūt. Primo ex frau
dulēta mutatōe ꝟboꝝ et ad/
ditione. qm̄ xp̄us nūq̄ȝ dixit
ſoluā. ſȝ ſoluite. more ꝓpheti/
co ꝙ eum eſſent occiſuri ſibi
mortem inferendo. Itē ad/
dunt dei et manufactū. q̄d
chriſtus nūq̄ȝ dixit. Scd̄o
ex verboꝝ mutatione. quia
chriſtus dixit ſm̄ Joh̄eȝ de
templo corporis ſui. quod nō

manu hoīs.ſʒ opatiōe ſpūſ/
ſancti fabricatū erat. Item
xp̄s nō dicit poſſum.nec di/
xit reedifico.ſʒ reedificabo.
Item ex intentione.q2 xp̄s
nūq̄ȝ de tēplo Salomonis
ſʒ de corpe ſuo dixit.ꝛ ſi totū
feciſſet q̄d ꝓponunt.tn̄ p hec
mortē nō meruiſſet.Un̄ di/
cere poteſt.Inſurrexerūt in
me teſtes iniq̄.Et non erat
ꝯueniens teſtimoniū eorūʒ
Et exurgens ſummus pn/
ceps ſacerdotū.ſ.Cayphas
in mediū interrogauit ih̄m.
et ait illi.Nō reſpondes q̄c/
q̄ȝ ad ea q̄ tibi obijciunt ab
his.Jeſus autem tacebat.
et nihil reſpondit.Quia ſm
Bedam Cayphas ex reſpō
ſione eius libēter occaſionē
calūniandi habuiſſet.ſed vt
verificaret illud.ſicut agnꝰ
coram tōdente ſe obmutuit
et nō aperuit os ſuum.Iſa.
liij.Tūc pnceps ſacerdotuȝ
ex indigtiōe ait illi.Adiuro
te p deū viuū.vt dicas nob
ſi tu es xp̄us filius dei viui
benedicti.Hieroꝰ.Adiura/
uit eū p deū viuū.vt vel ſal/
tem p reuerentia diuini no/
minis ꝓnūciaret reſpōſum.
nō ex ipo veritatē ſcire deſi/
derans ſʒ calūniā intendēs

Nam ſciebat ex ſcriptura q̄
Meſſias ex ſtirpe regia na/
ſci deberet.Unde ſi Iheſus
regem ſe dixiſſet ſtatim calū
nioſe intuliſſet q̄ ſibi nomē
regis contra honorem ceſa/
ris vſurpaſſet.ꝛ ſic quaſi reꝰ
crimine leſe maieſtatis pu/
niri deberet.Sed ꝓpter re/
uerentiā ne diuinū nomen
ſperneꝛe videretur.dixit ih̄s
Si dixero vobis non cre/
ditis mihi.Si autem et in
terrogauero.ſcʒ per ſcriptu
ras nō reſpondebitis mihi
neq̄ȝ dimittetis.Quaſi dice
ret ſm Chryſ.Quia neq̄ȝ p
phetis me ꝓnunciantibus
creditis.neq̄ȝ tribꝰ regibus
magꝭ celo atteſtante ab oriē
te me natum regeȝ vobis p̄/
dicantibꝰ.nec demoniacꝭ me
confitentibꝰ.nec ſignis.nec
mortuis reſuſcitatis.immo
nec inſenſatis rebus.vt ma/
ri.quod ſub plantꝭ meis cal
cabile ſe prebuit.Ueruntaꝰ
men.id eſt.propter h̄.amo/
do.ſcʒ poſt triduū mee paſ/
ſionis ꝛ mortis videbitis fi
lium hois reſurgentꝭ ſeden/
tem a dextris virtutis dei.ꝛ
venientē in nubibꝰ celi.quia
in finali iudicio apparebit in
aere in forma humanitatis

in nubib9 celi. et vniuerſus
cetus angeloꝝ ꝛ ſctõꝝ iudi/
care vos iuſte. q̇ mõ a vobis
iudicatꝰ iniuſte. et bonos ac
malos. Hoc ipis idō plane
dixit ꝛ aperte. ne poſtea dice
rēt ſe excuſando. Si ſciuiſſe
mus eū fuiſſe filiū dei nõ oc
cidiſſem⁹ eū. Vñ interroga/
uim⁹ eū. et noluit dicere nob
in iudicio corā omib9. Dixe
rūt autē omes. Tu ḡ es fili⁹
dei. Yronice ꝛ deriſorie ſen/
tentiam xp̄i repetētes. Qui
ait. Vos dicitꝭ. qꝛ ego ſum
Tunc p̄nceps ſacerdotum
ſcidit veſtimenta ſua et ait.
Blaſphemauit. i. honorē di
ſibi vſurpauit. Quid adhuc
deſideram⁹ teſtes. Ecce nūc
audiſtis blaſphemiā. Quid
vobis videtur. Cõſuetudo
erat iudeorū qñ aliquid in/
tolerabile ſeu triſte puta cõ
tra deū vel legem audiebāt
veſtimēta ſua ſcindebant in
ſignū magne iniurie deo vel
legi facte. Vt igitꝰ nūc Cay/
phas plebi ꝛ ſimplicib9 oſtē
deret ꝙ ītolerabilē blaſphe
miā cõtra deū dixiſſet vt eo
magis contra eum indigna
renꝰ. ideo veſtimenta ſua la/
cerauit. Sed ſm Bedam
hoc ſine ſp̄ūſſancti cõſilio et
ordinatõe ſingulari non fie
bat. Significabat em̄ licet
ip̄e Cayphas non intellexit
ꝙ ſacerdotiuȝ iudeoꝝ ꝓpter
ſcelus in xp̄m cõmiſſum de/
bebat ſcindi. et ab eis aufer/
ri. O Caypha vbi eſt rõna/
le pectoris tui. vbi cinguluȝ
continentie. vbi ſuperhume
le virtutum. Proprijs ma/
nib9 te ſpolias myſtico illo
pontificali amictu. neſciens
ꝙ hac inſania ſacerdotali te
p̄uas honore. Oblitus illi⁹
p̄cepti q̄d legeras de ſacer/
dotū p̄ncipe: De capite ſuo
cydarim nõ deponet. ꝛ veſti
menta ſua non dirūpet. Tu
vero ad manifeſtandū finē
veteris inſtituti veſtimenta
tua diſcerpis. Eccleſia vero
que in tunica dñi inconſuti
li figurabatur. integra debe
bat vſqȝ ad finē ſeculi cõſer/
uari. Vnde Cayphas hoc
fecit ſine ſuo intellectu. ſicut
illa verba etiam dixit. Expe
dit vobis vt vn⁹ moriatꝰ. ꝛc̄.
Quid vobis videtꝰ. quia au/
diſtis blaſphemiā. Qui om
nes condēnabant eū dicen/
tes. Reus eſt mortis. Ipſi
em̄ audiuimus de ore eius.
Tūc viri q̇ tenebāt eū illu/
dētes ei cedebāt. ꝛ velauerūt

facíem eius ꝛ expuerūt Alij
autem palmas in faciē eius
dederunt. et ꝑcutiebant fa/
ciem eius dicentes Prophe
tiſa nobis xp̄e. quis eſt qui
te ꝑcuſſit Et miniſtri alapis
eum cedebant. Et alia mul/
ta blaſphemātes dicebant
in eum. O ceca iudeoꝝ ſtul/
ticia moꝛtem venerat tolle/
re. ꝛ dicitis. reus eſt moꝛtis.
O domine Jeſu qui innocē
ter audiſti. reus eſt moꝛtis.
ꝯſerua nos q̄ rei ſumꝰ ml'to/
rum delictoꝛum. ne rei eter/
ne moꝛtis inueniamur cum
veneris iudicare ī fine moꝛ
tis noſtre ꝛc. Bern. Multū
tuum bone iħu in quē ange
li deſiderant ꝓſpicere velaue
rūt. ſicut Ans. dic de Mal/
cho q̄ parte camiſie immun
de laniauit ꝛ ligauit oculos
Jeſu tāq̄ furis. qd̄ tn̄ nulli
fit niſi ꝑus damnet. ꝛ ſputis
fediſſimis ꝓut tunc tpis ce/
pas et aleum comedentes
poſt medium noctꝭ fetebāt.
benedictam eius facieȝ ma/
culauerūt. Alij vellētes bar
bam tuam venerabilem per
crines ſanctiſſimos traxerūt
ꝛc. Alij vt maioꝛibus place/
rent faciem tuam ꝑcuſſerūt.
Et te ꝑcutientes ꝓdere per/
cutientem te poſtulauerunt
dicentes. Si inquiunt es ꝓ
pheta. dic nobis quis ē qui
te ꝑcuſſit ꝛc. Jſtud ludibriū
ſm Auguſtinū ꝑ totā noctē
ꝯtinuauerunt. et vt ſuis illu
ſionibus magis vacare poſ
ſent Jeſum ad columnam
in medio domus ligauerūt
quia eis graue fuiſſet ſemꝑ
eum tenere in manibꝫ. Un/
de adhuc hodie oſtenditur
in domo Cayphe locus qui
dicitur carcer domini.

Mane aūt facto cuȝ factus
eſſȝ dies ſurgēs
omnis multitu/
do et om̄s pꝛincipes ſacer/
dotum. et ſenioꝛes populi
conſilium inierunt aduerſū
Jeſum. vt eum moꝛti trade
rent. et vinctum adduxerūt
eum pontio Pylato preſidi.
Nota q̄ hoc nomen Pilatꝰ
eſt compoſitum a nominibꝫ
ſuoꝝ parentuȝ. Ab atus qd̄
erat nomen patris. et pyla
qd̄ fuit nomen matris. Pō/
tius eſt cognomē ipſius qd̄
recepit a quadaȝ inſula. Nā
romani miſerant ipſum ad
inſulam ponticianā. que ro/

manis rebellabat quos ſub ſugauit. et in memoriā et ei⁹ honorem nomē retinuit pō tius Pylatus. Preſidi. id ē. nomen officij. quia iudex ci uitatis hieruſalez. quia iam non habuerunt iudiciū ſan guinis. ſed ad ipſum ſolum ſpectabat ratione romano rum. Si ipſi iudei iuriſdic tionem habuiſſent non vſq₃ mane expectaſſent. Unde apparet quantum ſitiebant mortem chriſti qui ſummo mane ad iudicium propera bant. imo libenter eum oc culte ſicut plures alios occi diſſent. ſed timuerunt plebē que Jheſum pro magno et ſancto propheta habebat. Item celatum non manſiſ ſet ex quo tam celebꝛ fama de eo erat. et tūc Pylat⁹ om nes bonis eorum ſpoliaſſet quia iudiciū ſanguinis ſibi vſurpaſſent. Tunc videns Judas qui eum tradidit ꝙ damnatus eſſet Jeſus. id ē. preſentatus iudici ſeculari. q. ſ. iam euadere non poſſet eo ꝙ iudei eum accuſarēt tā ꝙ̄ blaſphemū. quē lex man dauit occidi. penitentia du ctus licet infructuoſa dixit. Peccaui tradens ſanguinē iuſtum. Sed vnde iam pec catum cognouit et non pri us. quia conſuetudo eſt ſm Chryſoſtomuz. diaboli. ꝗs in malicia exuperat non ſi nit videre malum donec p fecerit. Unde ſathanas qui eum poſſidebat iam dereli quit. Ideo nunc cognouit. Reſponderunt iudei. Quid ad nos. tu videris. Quaſi di cerent. Si iuſtus eſt vel bo nus. aut ſi bū feciſti vel ma le. nihil ad nos. quia non in duximus te nec miſimus ꝑ te ad tradendū eum nobis. ſed ſponte veniſti. ſi male fe ciſti tu lues. Auguſtinus. Si ad diſcipulos iuiſſet et peccatum ſuum ipſis dixiſ ſet. non vtiq₃ ſic in deſpera tionem eū miſiſſent. Sȝ ad impetrandum veniam inci taſſent. Sed quia nō om̄ia peccata ſua mortalia confi tebať. nec habentibꝫ aucto ritatem cum ablata eſſet ab eis. Ideo infructuoſa erat eius penitentia. vt dictū eſt. licet reſtitutōem faceret ſm euangeliſtas. Et proiectis argenteis in templo abiens laqueo ſe ſuſpēdit. Et rupto laqueo cadens crepuit me dius. Et diffuſa ſunt om̄ia

viſcera ei⁹. Act. ij. q2 infelix aia nō erat digna tranſire ꝑ os quod Jeſum fuit oſculatū. Et magis offendit Judas dominū ſm Hiero. ſuꝑ pſal. cviij. deſperādo q̄s ipm tradendo. Et iſta morte ſingulariter interijt. vt fieret ſocius demonū. q̄ in aere torq̄ntur. Item vt hoc ſcelus Jude celo ⁊ terre oſtenderetur. O duricia iudeoꝝ q̄s nᶜ p̄cij reſtitutio. nec ꝓprij operatio ſuſpendij emolliuit. vt crederent iuſtū ⁊ innocentē fore xp̄m. Principes aūt ſacerdotū acceptis argenteis dixerūt. Non lic3 eos mittere in corbonan. q2 p̄ciū ſanguinis eſt. Corbona erat archa in qua oblatōnes ſacerdotu3 ponebanť. Muſach in qua olim oblatiōes regū ponebanť ⁊ p̄ncipum. Gazophilatiū ꝟo in q̄ oblationes alioꝝ populoꝝ ⁊ pauperu3 reponebanť. Et q2 p̄ncipes attenderunt ꝙ iſti. xxx. argētei eſſent ꝑ traditō3. Hiero. O vere liquētes culicem camelum glutientes. Si ideo nō mittūt preciū ī corbonā. ⁊c̄. Cur igiť auſi ſūt ſanguinem effundere innocentem. Conſilio aūt inito emerunt agrum figuli in ſepultura3 ꝑegrinoꝝ. quia p̄cium ꝺ ſanguine erat. Aug⁹. Diuina ꝓuidentia factū eſt vt p̄cium ſaluatoris nō pereat ſ3 peregrinis requiem miniſtret. Propter h̄ vocatus eſt ager ille lingua hebraica acheldemach. h̄ eſt. ager ſanguinis vſq3 in hodienū diem. Tūc adimpletū eſt quod dictum eſt per Hieremiā ꝓphetam. Et acceperūt triginta argēteos. licet iſta auctoritas nō ſit in libro Hieremie quem nos habem⁹. Tamen Lyra dicit ſe vidiſſe iſtam auctoritatem de verbo ad verbum in quoda3 libro hebraico q̄ dicebatur eſſe Hieremie ꝓphete. Multi em̄ libri ꝓphetarum apud nos nō habentur. Vel ſm alios. Jeremiā non eſſe de textu. nec etiā in antiquis eſſe libris. vt dicit Hieronim⁹. ſed abſolute ꝓphetam. et ſic intelligere debemus Zachariā. q2 Zacharie. xi. habetur iſta ſententia licet verba aliquantulū ſint mutata. Preciū triginta denariorum appreciati. id eſt. ipſius chriſti quem appreciauerunt a filijs iſrael. q2 iſtud preciū fuit conſtitutu3 inter

Judam ⁊ ſacerdotes q̇ erāt
de filijs iſrl̄.⁊ dederāt eos in
agꝝ figuli ſic ꝯſtituit michi
dn̄s. Hoc eſt additū ab euā
geliſta.i.ſic ꝯſtitutū eē reue/
lauit mihi dn̄s.ſm Hiero.⁊
Leonē papā h̄ ſuſpendium
ſcȝ iude factū eſt an̄ xp̄i cru/
cifixionē. Tn̄ aliq̇ volunt vt
Aug⁹.ꝙ poſt xp̄i reſurrecti/
onē ſit factum.eo ꝙ ſacerdo
tes illa die occupati erāt cir
ca xp̄i mortē.⁊ alio die circa
paſca.⁊c̄. Leo papa. Recog/
nouiſti te peccaſſe ⁊ oblitus
miſcðia dei fuiſti.te ſuſpēdi/
ſti.ideo magis deſperando
q̄ꝫ tradendo offendiſti. Ju/
dei aūt nō introiuerūt ī pre
toriū.i.in domū in q̄ iudici/
um ſanguis tractabaṫ ⁊ gen/
tilis.qꝛ tanq̄ꝫ excōicatos re/
putabāt.eo ꝙ ydola adora/
rent. Et iudei nō intrabant
ꝑtoriū vt nō ꝯtaminarenṫ.
ſȝ vt mādu carēt paſca.i.azi/
mos panes.quos nō licuit
his ſeptem dieb⁹ māducare
niſi mūdis.ſȝ nō timebāt ef/
fundere ſanguinē innocētē
⁊ tn̄ timebāt inq̇nari in do/
mo aliēa. Tracta. Ue ſumē/
tib⁹ eucharistie ſacramentū
Exiuit ḡ pilat⁹ foras ad eos
honorādo.ſciens ꝙ ipſi nō
intrarēt. Et dixit. Quā accu
ſatōēȝ affertis aduerſuȝ ho/
minem iſtum. admirans et
indigne ferens ꝙ ꝓpria auc/
toritate hominē ligaſſēt ad/
huc non ꝯuictum coram iu
dicio. Uidens vero eū liga/
tum in ſignum mortis.⁊ ro/
mani nō damnabāt niſi ſci/
rent cām. Jdeo Pilat⁹ mo/
re romanoꝝ cauſaȝ mortis
inquiſiuit.quia ab impera/
tore romanoruȝ iudex miſ/
ſus.⁊c̄. Reſpōderūt ⁊ dixerāt.
Si nō eſſȝ h̄ malefactor nō
tradidiſſem⁹ eum tibi.quaſi
dicerēt. Nos examinauim⁹
eum in conſilio noſtro.et in
uenim⁹ dignum morte.qua
re nō oportet aliā examinati
onē inſtaurare. Dicit ḡ illis
Pilatus. Accipite eum vos
et ſm legem veſtrā iudicate
eum. q̄ſi di. Si ſufficit vr̄a
examinatio. ſufficiat et vr̄a
ſententia.yronice ⁊ indigna
tus iſta ꝓtulit.quia ſciuerat
ꝙ neminē ȝ poterant ꝯdem/
nare. Dixerunt ergo iudei.
Nob nō licȝ interficere quē
q̄ꝫ.quia poteſtas nobis ab/
lata eſt per ceſarem.vt ſmo
Jeſu impleretur queȝ dixit.
ſignificans qua morte eſſet
moriturus.quia tradendus

eſſet gētib⁹ ad illudendū .⁊c.
Vñ q̄ iudei viderēt Pylatū
indignatū.ceperūt eum in
multis accuſare dicētes Hūc
inuenim⁹ ſubuertentē gentē
noſtrā.et ꝓhibentē tributa
dari ceſari.et dicentē ſe xp̄m
regē eſſe Joh.vi. Noluit eſſe
rex neq̄ effici .⁊ inde accuſat
de iactātia. Primū articulū
Pylat⁹ q̄ gentilis nō cura/
uit cultum iudeoꝝ an ſub/
uerteret. Audierat nihilo/
minus q̄ xp̄s docuerat ſer/
uare legē ⁊ q̄ plura miracl'a
fecerat circa eorū infirmos.
Scdm articulū ex publica
fama nouerat eſſe falſum.q̄
xp̄s dixit. Reddite que ſunt
ceſaris ceſari.⁊ q̄ ſūt dei deo
Tertium ṽo articulū.quia
tangebat auctoritatem ceſa/
ris.ideo vt plenius h⁹ articu
li veritatem inueſtigaret.in/
troiuit Pylatus in p̄torium
et vocauit Jeſum.⁊ interro
gauit eum dicēs. Tu es rex
iudeoꝝ.q̄ſi di. Eſt ne veruꝫ
q̄ tu aſſeris te regem iudeo/
rum.cōtra voluntatē Augu
ſti.q̄ regnum iudeorum in/
corporauit romano imꝑio.
Et rn̄dit ih̄s. Tu dicis. Et
cum in multis accuſaret a p̄n
cipib⁹ ſacerdotū ⁊ ſeniorib⁹

populi.dicit illi Pylat⁹. Nō
audis quanta aduerſum te
dicunt teſtimonia. Et non
reſpondit ei amplius ad vl/
lum verbū.ita vt miraretur
p̄ſes vehementer. Ambroſi⁹
ſup Lucam. Accuſat dn̄s et
tacet.quia defenſione nō in
diget. Sic accuſata Suſan
na tacuit ⁊ vicit. Melior eſt
em̄ cauſa que non defendit
et ꝓbatur. Et Auguſtin⁹ ſu/
per Johannem. Itaq̄ dn̄s
Jeſus vbi nō reſpondebat
ſicut ouis ſilebat. vbi ṽo re/
ſpondebat ſicut paſtor do/
cebat Introiuit ḡ iterum in
pretorium Pylatus ⁊ voca
uit euꝫ.et dixit ei.quia iudex
veritatē inquirens multo/
tiens debꝫ interrogare. Jō
inq̄t. Tu es rex iudeoꝝ. Au
dierat forte de xp̄o q̄ in ſua
puericia fama erat quando
pater Herodis fecerat occi/
dere pueros propter verba
magorum dicentium. Ubi
eſt qui natus eſt rex iudeoꝝ
ſi ip̄e eſſet.et forte ꝑ tūc ſub/
terfugiſſet. Ideo de hoc ve/
ritatem ſcire volens. Tunc
reſpondit ih̄us. A temetip̄o
hoc dicis.an alij tibi dixerēt
hoc de me. Oſtendens his
verbis Pylatum nō ſ̄m viā

ſuris procedere. Quaſi dice
ret. Si autem hoc a me au/
diſti. pande ſigna rebellionis
mee. Si autem alij tibi dixe
runt. tūc ordinariam fac in/
quiſitionem. Reſpōdit Py/
latus. Nunquid iude⁹ ſum
ego. Quaſi diceret. Per me
non concepi. quia non ſum
tecum conuerſatus. Nam
gentilis ſum vt noſti. Sed
tua de qua natus es proge/
nies et pontifices tui tradi/
derunt te mihi qui deberēt
te defendere. vtiqȝ grauiter
eos offendiſti ꝙ ita conſtan
ter te accuſant. Quid feciſti
Reſpondit Jeſus. Regnuȝ
meum non eſt de hoc mun/
do. Quaſi diceret. Igit̄ non
quero regnum tēporale qđ
ſit contra ceſareȝ ſicut iudei
me accuſant. Nam regnum
meum non eſt de hoc mun/
do. ſed regnare deſidero ſpi
ritualiter in his que nō ſūt
de mundo. Unde nō negat
ſe regem regum. et dominū
dominantium ꝛc. Si auteȝ
regnuȝ meū de mundo hoc
eſſet. miniſtri mei vtiqȝ de/
certarent vt nō traderer iu/
deis In hoc cognoſcere ſuf/
ficienter potes ꝙ regnuȝ me
um non eſt hinc. Dixit itaqȝ
Pylatus. Ergo rex es tu.
Ac ſi diceret. Ex quo conce
dis ꝙ habeas regnum non
pertinens ad ditionem ce/
ſaris. Igitur rex es. declara
mihi. vbi aut quale ſit illud
regnum. Reſpondit Jeſus.
Tu dicis quia rex ſum ego.
Quaſi diceret. et bene dicis.
Noluit negare. quia rex re/
gum. Declarabo igitur tibi
regni mei conditioneȝ Ego
in hoc natus ſum. ſcȝ natiui
tate temporali. et ad hoc ve/
ni in mundum vt teſtimo/
nium perhibeam veritati.
Et omnis qui eſt ex verita/
te audit vocem meā. Ex qui
bus verbis colligitur ꝙ ad
regnum chriſti duo requi/
runtur. videlicet veritas vt
audiatur. et obedientia vt
impleatur. Attendant men
daces et vani an ſint de re/
gno dei. an nō. cum ſit xp̄s
veritas. videlicȝ ſcripta. que
eſt ſacra ſcriptura. Increa/
ta que eſt filius dei. Exēpla/
ris q̄ eſt vita xp̄i. Et eterna q̄
eſt deus pater. Et huic veri
tati venit xp̄s teſtimonium
perhibere. Dixit ei Pylat⁹.
Quid eſt veritas. Et q̄a tan
tus ē amor veritatis vt etiā
ab emulis laudib⁹ efferatur

Nemo ei veritatē odit. neqꝫ in ſe. neqꝫ in ſuis. Jō pylatꝰ illectꝰ amore v̄itatꝭ inq̄ſitōeꝫ fecit dicēs. Quid eſt veritas Iſtiꝰ q̄ſtionis reſponſioneꝫ nō expectauit pylatꝰ ꝓpt plura. Primo qꝛ cōdēnaturus erat veritatem et ampliꝰ peccaſſet. Scd̄o veritas eſt res valde ſpūalis. vt patuit ſup̄. ſed Pylatus tēpalis ſolum. Tertio qꝛ audiuit tumultū iudeoꝝ iſurgere. eo ꝙ ſic tardaret mortem xp̄i. ideo exiuit ad ſedandū illum. Quarto. quia xp̄us noluit impedire paſſionē ſuā. nec vltra differre. Quinto. qꝛ ẜm Augu. In ip̄a ꝓpoſita queſtōe venit ſubito in mentē Pylati conſuetudo iudeoꝝ de vno liberando in paſca. in memoriā liberatiōis ab egyptiacorūꝫ ſeruitute. Jō exiuit iteꝝ ad iudeos ꝛ dixit ad p̄ncipes ſacerdotum ꝛ ad turbas Ego nullam cauſaꝫ inuenio in h̄ hoīe. Attēde ẜm Cryſ. q̄ꝫ efficaciter allegat ꝑ eo. qꝛ non ſciuit nec inuenit cām malicie. At illi inualeſcebāt dicētes. Cōmouit ꝑp̄lm docēdo ꝑ vniuerſam iudeā incipiēs a galilea vſqꝫ huc. Hoc dixerūt iudei ad excitandū furorem pylati ſic̄ ꝑus interfecerat Iudā galileū. ꝓpt cōmotionē factaꝫ. Bern̄. O bone ih̄u. ꝓpt q̄d ab oīb9 nob̄ merito es diligendus qꝛ docuiſti ꝛc. ꝓpter h̄ nitunt̄ te occidere. Pylatꝰ aūt audiēs galileam interrogauit ſi hō galileus eſſet. Et vt cognouit ꝙ de herodis p̄tāte eſſꝫ. remiſit eū ad Herodē q̄ ꝛ ip̄e hieroſolymis erat illis diebus ꝓpt diē feſtū. qꝛ iudeus erat licet ab alienigenis natꝰ. ẜm gloſaꝫ. putans ꝙ libenter liberaret hoīem de terra ſua. maxime innocentē. Iteꝫ miſit Pilatꝰ Jeſum ad herodē declinans foꝝ iudicū iuxta legem romanoꝝ. qꝛ ſibi execrabile erat innocentē condemnare. Quā legē imitari debēt iudices ꝛ ſcabini quādo ſciūt aliquē innocentem. licet ꝯuincat̄. nō tn̄ debent ip̄m iudicare. ſꝫ potius iudiciū reſignare aut ad aliū euꝫ remittere. licet opinio vulgaris ſentiat oppoſitū. vt eſt lucidius in gloſa. de offi. iudi. ſup. c. ꝑniciosum. ꝛ. c. ſi ſacerdos nāqꝫ. Herodes āt viſo Jeſu gauiſus ē valde. Erat eīm ex multo tēpe cupiēs eū videre. eo ꝙ multa audierat

de illo.ꝛ ſperabat ſignū ali/
qd̄ ab eo fieri.non vt deuo/
tus ſiue ſtudioſus.ſed vt cu
rioſus ꝛ temptatoꝛ.Crede/
bat em̄ xp̄m nigromanticū.
vel ioculatoꝛem.ideo etiam
nō videre meruit aliquod ſi
gnum.Interrogabat autez
illum multis ſermonib9.an
ſcꝫ eſſet ille puer in cuius oꝛ
tu magꝭ noua ſtella emicuit
an ipſe cecū a natiuitate il/
luminaſſet.an Lazarum ſu
ſcitaſſet.an ipſe paraliticum
xxxviij.annoꝝ curaſſet iacē/
tem iuxta piſcinam.pꝛomit/
tens ſi miraculum in p̄ſētia
eius faceret ꝙ eum liberarꝫ
Cōminabat̄ etiam ꝙ ſi eum
non honoꝛaret in aliquo ꝙ
ipſum adiudicaret volūtati
malignantiū iudeoꝝ.Jeſus
nichil r̄ndit Herodi.Sta/
bant autem p̄ncipes et ſcri/
be conſtanter accuſantes eū
Sed quare xp̄s non reſpō/
dit Herodi ſicut Pylato ſūt
rationes ſm̄ Albertū. Pꝛia
elatio ſua et curioſitas non
merebat̄ Math.vij.Nolite
ſanctum dare canib9.Secū
da eſt.quia verbum foꝛma/
ri non poteſt ſine voce nec ꝓ
ferri. Sed Johannes erat
vox domini .quez anno pꝛe
cedenti occiderat . et Jeſus
verbum domini.ideo ꝟbuꝫ
dei ſcꝫ xp̄m audire non erat
dignus.Tertia eſt loquaci/
tas et vt daret exemplū .ac/
cuſationes melius tacendo
ꝙ̄ loquendo vincere.Spꝛe
uit autem Jeſum Herodes
cum exercitu ſuo.et illuſit tā
ꝙ̄ impotentem.quia nulluꝫ
ſignum facere voluit. Tāꝙ̄
inſcientem.quia nihil reſpō
dit.Tanꝙ̄ inſipientez. quia
cōtra ſuos accuſantes ſe nō
defendit. Indutum veſte al
ba tanꝙ̄ fatuum . longa et
ſine pūctura. vt rediens ad
pꝛetoꝛium Pylati calcando
ſupꝛa extremitates veſtis il
lius ſeipſum offenderet . et
aſpicienti populo iocum cu
mularet.Sed nō ocioſe ſm̄
Ambꝛoſium .ſaluatoꝛ veſte
illa alba.ſ.imaculata indui/
tur.quia ipſe ſine macula to
tius mundi peccata ſuper ſe
poꝛtauit.Et remiſit eum ad
Pylatum vt ipſum damna
ret ſiue liberaret ſicut vellet
Et facti ſunt amici Hero/
des et Pylatus. Et nō mi/
rum.quia vnus miſit veraꝫ
pacem et dilectionem . quia
ipſe ē pax noſtra faciēs vtra/
qꝫ vnum. Quia antea inimi

ri erāt. quia Pylatus mltos
occiderat ꝙ erant de poteſta
te Herodis abſqꝫ eius con/
ſenſu. maxime Judam gali/
leum ꝙ dixit ſe filium dei et
ꝓhibuit ꝓfeſſionem fieri ce/
ſari ꝛ cenſum dari. quē cum
ſibi offerentibꝰ in monte ga
riſim interfecit. Hec Lyra.
Hec illuſio fuit ꝑfigurata
Gen̄. ix. in Cham. ꝙ videns
verenda pr̄is denudata ipſꝫ
deriſit. Nam et Jeſus nudꝰ
apparuit dum potentiā diui
nitatis ab Herode ꝛ iudeis
abſcondit carnis infirmita
tem oſtendit. ꝛc̄.

PIlatꝰ au
tē principibus
ſacerdotū ꝛ ma/
giſtratibꝰ et ple/
bi dixit h̄ modo. Obtuliſtis
mihi hunc hominem quaſi
auertentē ꝑplm a cultura
dei et reuerentia tēpli ꝛ obe/
dientia ceſaris. Quaſi dice/
ret. Uos in probatione de/
ficitis. Judicari igitur ſine
ſua confeſſione non poteſt.
Proinde ego eum coram vo
bis interrogans in publico
nullā cauſam inuenio in ho
mine iſto. in his in quibus
eum accuſatis. Sed neqꝫ
Herodes. Nam remiſi vos
ad eum. et ecce nihil dignū
morte actum eſt illi. Corri/
piam ergo illum ꝛ emenda/
tum dimittam. ſcilicet flagel
latum ꝑlus quantum iube/
tis. vt ſi aliquo modo vos
offendit. vltra condignum
per flagella puniatur et cor/
ripiatur. Hic incipit Pyla/
tus iſtis verbis exorbitare
contra iuris ſententiam. at/
qꝫ ab ea declinare. Emenda
re ſe dixit innocentē. O Py
late quid dicis Si innocēs
eſt quomodo eum emenda/
bis. niſi deuiando a iuſticia
Et lex romanorum dicit. ꝙ
deficientibus accuſatoribꝰ ī
probatione. reus debet ab/
ſolui ab inſtantia iudicij. et
non emendari. Sed cum
Pylatus polliceretur eum
emendare nō tamen irroga
ta morte exarſerat velut ig/
nis in ſpinis iudeorum ſy/
nagoga in maledicta. ꝛ ſimꝉ
vniuerſa turba clamauit di
cēs. Crucifige crucifige eū.
Jlle autem tertio dixit ad
eos. Quid enim mali fecit.
At illi inſtabant vocibꝰ ma/
gnis poſtulantes vt crucifi
geretur. Cum autem vidiſ/

ſet Pylatus ꝙ omnino vel/
lent eum mori. Nam inua/
leſcebant voces eorum. Et
cum nequiciam ipſoꝝ com/
peſcere nequiret. incidit in
mentem Pylato ꝙ per diem
ſolennem conſueuit preſes
vnum dimittere populo ex
vinctis quēcunqꝫ petijſſent.
Habebat autem tūc vnum
vinctum inſignem qui dice/
batur Barrabas. Qui cum
ſeditioſis vinctus erat pro/
pter homicidium quod fe/
cerat in ſeditione in ciuitate
Et cum aſcendiſſet turba ce
pit rogare ſicut ſemper fa/
ciebat. ſcilicet in paſca. Cõ/
gregatis autem illis. Reſpõ
dit Pylatus et dixit illis.
Eſt conſuetudo vobis. vt
vnum dimittam vobis in
paſcha. Quem igitur vultis
vobis dimittam. Barrabā
an regem iudeorum. qui di
citur chriſtus. Sciebat em̄
ꝙ per inuidiaꝫ tradidiſſent
eū ſummi ſacerdotes. Pon
tifices autem concitauerūt
turbam: vt magis Barra/
bam dimitteret eis. Excla/
mauit autem ſimul vniuer
ſa turba dicens. Tolle hūc
et dimitte nobis Barrabā.

Pylatus autem iterum re/
ſpondens ait illis. Quid er
go vultis faciam regi iudeo
rum. At illi iterum clama/
bant. Crucifige eum. O ce/
ca et deteſtanda iudaice ma
lignitatis peruerſitas. Alle
gatur eis per iudicem Chri
ſti innocentia dicentē. Nul
lam inuenio in eo cauſam.
Etſi tanquam innoxium di
mittere nollent. ſaltem tan/
quam reum feſto donarent
Sed quid eſt aliud dicere.
Non hunc ſed Barrabam.
Niſi occidatur chriſtus qui
mortuos ad vitam ſuſcita/
uit. et viuere permittatur q̄
viuos interfecit. Beda. O
iudei. contra vos petiſtis.
ideo merito vitam ſalutem
et patriā amiſiſtis. Et quia
latronem preelegiſtis. ideo
latronibus ſubiecti eſtis.
Pylatus autem iterū reſpõ
dēs ait illis. Quid ergo vul
tis faciam regi iudeorum.
At illi iterum clamabant.
Crucifige eum. Tunc er/
go apprehendit Pylat⁹ Je/
ſum ſcilicet qn̄ vidit ꝙ nihil
proficiebat ꝙ latronem ſibi
dimitti preeligebāt. ꝙ tam i/
ſtāter ⁊ fortiter eū accuſabāt

Et flagellauit.i.flagellari fe
cit ꝓpter ꝯſuetudinē iudeoꝝ
Que ſtatuit flagellādū om/
nem ꝯtradicentē legi et ſta/
tutis eoꝝ. Et h̄ in memoriā
illius.qꝛ deꝰ flagellauit regē
heliodoꝝ.q̄ voluit depͩari
templū. Item vt ſtatuta ro/
manoꝝ ſeruaret.quia cruci/
figendi ꝑus cū cathenis fer
reis flagellari deberēt.ꝛ qui
ſe nominare auderet regē iu
deoꝝ occideret̄.et in maiorē
ꝯfuſionē ꝑus cederet̄ cathe
nis ferreis.vt ſcilꝫ ꝓderet ſi
quos ſocios haberet in cri/
mine. Iteꝫ vt ſcriptura quā
xp̄s pluries p̄dixit.implere
tur. Conſpuetur ꝛ flagella/
bitur. Fecit igitur Pylatus
Jeſum ligari ad ſtatuaꝫ ſm
magiſtrum in hiſtoria adeo
ſpiſſam ꝙ manus manū ad
ſpacium duarum palmaruꝫ
nō tangeret. ſed cum corri/
gijs trahebantur. etiam ita
miſerabiliter flagellabatur.
ꝙ a planta pedis vſqꝫ ad ver
ticem nō remanebat illeſum
in ſuo benedicto corꝑe,niſi
ſoluꝫ lingua.qua ꝑ pctōribꝰ
ꝛ latrone in cruce oraret.atꝫ
teſtamentū faceret ꝛc̄. Et iu
dei audientes ꝙ ih̄s flagel/
lari deberet.flagellātibꝰ ſcilꝫ
q̄ gentiles erāt ſummā pecu
nie dederūt. Milites igitur
pilati ſuſcipiētes ih̄m.duxe/
runt eum intro in atriū p̄to/
rij.et veſtibꝰ exutis ipſuꝫ ad
columnā in medio pretorij
ſtantem ligauerūt vt dictuꝫ
eſt. Hij milites ſm aliquos
erāt ſex.ſm aliq̄s erant q̄ttu
or. q̄ꝝ ꝑmi duo ſm Hiero.i
glo.virgas de ſpinis ꝛ vepri
bus acutiſſimis habuerunt
confectas.quibꝰ cutem ape/
ruerunt. Illis vero flagella
tis.alij duo flagella habue/
runt.in quoꝝ extremitatibꝰ
erant nodi aculeis acutiſſi/
mis trāſfixi.carnem ſacratiſ
ſimam ſcindentes. Iteꝫ alij
duo cū cathenis ferreis ha/
bentibus vncos in ſummi/
tatibꝰ.qua carnem extraxe/
runt.ita ꝙ in pluribus locꝭ
videbāt̄ nuda oſſa. tam cru
deliter flagellantes ꝙ colū/
nam ſanguine profluente ex
toto rubeam tinxerunt atqꝫ
carnium ſuaruꝫ magna fru
ſta in flagellis pependerunt
Et tunc ipſum ſoluerunt et
dorſum ad columnā vertēu
tes.manꝰ ſuꝑ caput ligaue/
rūt ꝛ de nouo ſctm̄ ventreꝫ
ꝑcutere ceperunt.necnon et
ſctm̄ verticē.nec oculis nec

faciei iocũdiſſime pepercerit
Quoꝝ crudelitatẽ quidam
pagani circũſtantes cõſide/
rantes accurrerunt ⁊ funes
rumpẽtes ſoluerunt Nec ſic
ſaciati tortores illi tartarei.
crines barbe ſanctiſſime et
capillos capitꝭ lacerauerũt.
⁊ ſic impletũ ẽ dictũ Iſaie.l.
Corpus meũ dedi ꝑcutien/
tibꝫ ⁊ genas meas vellẽtibꝫ.
Bern̄. de hac flagellatione
mente pertractans. O mã/
ſuete paterne benignitatis
archanum conſiliũ videbaſ
pati tam immaniꝰ vnigeni/
tum tuũ. tibi coequalẽ tanq̃
latronẽ ⁊ homicidã flagella
ri. et quõ te ↄtinere potuiſti.
quõ hanc paſſionem confu/
ſibilem ſuſtinuiſti. An ego ti
bi carior q̃ vnigenitꝰ tuus.
quia ei nõ peperciſti ꝓpẽ me.
Euſebius et Chryſoſt. ſuꝑ
illo ꝟbo. Diſciplina pacꝭ no
ſtre ſuper eũ. Que iſta diſcipli
na fuit triplex. ſcilꝫ dura. qꝛ
virgis ſpineis. durior. quia
flagellis nodatis. duriſſima
qꝛ cathenis ferreis chriſtus
ceſus fuit. Nam ſm phicos
in corpore humano ſunt. cc.
lxxvi. oſſa. et quodlibet os ĩ
corpore xp̄i recepit triplicē
ictum. Vnũ de ꝟgis, alium
de flagellis. tertiũ de cathe/
nis. Solutꝰ igitur xp̄s ꝓprias
veſtes induere voluit. ſꝫ nõ
ꝑmiſſus. Nam milites ſuſci
pientes ihm duxerunt eum
ſcꝫ de colũna et loco flagella
tiõis introduxerũt eũ intro
in atrium pretorij. et conuo/
cant totam cohortē. Et in/
duerunt eũ veſte purpurea
antiqua et aſpera in ſignum
regie maieſtatis. Nam pur/
puris reges vti ſolebãt. Et
plectentes coronam de ſpi/
nis marinis. qui acutiores
et longiores aculeos habẽt
q̃ cõmunes ſpine. ⁊ arundi/
nibꝫ capiti eius impreſſerũt
que eum in capite in ſeptua/
gintaduobꝫ locis crudeliſſi/
me vulnerauit. Nã erat ad
modũ pillei ita ꝙ vndiq̄ ca/
put tegeret ⁊ tangeret. ita ꝙ
aculei oſſa penetrarent ⁊ to/
tum corpus ſanguinẽ a ca/
pite reciperet fluentem. Iſti
iunci ſm Iſidorũ ab intra
fuerunt concaui et vacui ſu/
gentes ad ſe chriſti ſangui/
nem. Dicit etiam Bernar.
ꝙ chriſti corona non ſolum
carnem penetrabat. ſed etiã
oſſa et teſtam capitis. deue/
niens vſq̄ ad cerebrũ. Nec
aliquis putet hoc ĩpoſſibile

ꝙ ſpine fragiles poſſent per
forare durū os capitꝭ. qꝛ q̄d
natura ꝓhibuit de xp̄i paſſi/
one. diuīa ordinatio ⁊ volū/
tas effecit. Hec eſt ꝓphetie cō
trariū. Os nō cōminuetis.
qꝛ os capitꝭ nō fuit cōminu
tū. lꝫ ſpinis fuit ⁊c̄. Xp̄o igit̄
ſic purpura ſiue cocceo q̄d
idem eſt veſtito. et coronato
ſpinea corona. verificatū eſt
illud Iſaie. Nec eſt ſpecies
ei neq̄ȝ decor. ⁊ tanq̄ȝ lepro/
ſum reputauimus euȝ. Nō
conquerit̄ur nobis ꝑ Pſal/
miſtam. Ego ſum vermis ⁊
non homo. opprobrium ho/
minū ⁊ abiectio plebis Arū
dinē ꝟo dederūt in dexterā
eiꝰ q̄ſi ꝑ ſceptro regali. et ve/
niebant et illudebant ei. Et
genuflexo ceperunt eū ſalu/
tare. tāq̄ȝ coram rege deriſo
rie adorādo dicentes. Aue
rex iudeoꝝ. q̄ſi dicerent. Re
geȝ te dixiſti iudeoꝝ. modo
coronatus es. ⁊ purpura in
dutus ad inſtar regꝭ. Et ex/
puētes in eū. dabant ei ala/
pas tanq̄ȝ fatuo dicētes. Li
benter regnares ſi poſſes.
Propter qđ eccl'ia hodie ꝓ
ipſis orādo nō flectit genua
ſicut ꝓ paganis ⁊ aliȷ̄s infi/
delibꝫ ⁊c̄. Verū. O hō ꝯſide

ra ꝙ non decet ſub ſpinato
capite mēbꝝ eſſe delicatum.
Caue ne dn̄s tibi dicat. Tu
hō portas ſertū de roſis in
capite ⁊ ego ſpineā coronaȝ
Tracta. Tu in albis ⁊c̄. ⁊ in
veſte alba illuſus. Tu cyro/
thecas. ⁊ ego in manibꝫ cla/
uis ꝯfixus. Et tūc exiuit
iteꝝ pylatꝰ foras ⁊ dixit. Vt
cognoſcatꝭ qꝛ nullā cāȝ i eo
inuenio adduco vob̄ eum fo
ras. Exiuit ḡ ih̄s portās ſpi
neam coronam ⁊ purpureū
veſtimentū. Et dixit eis Pi
latus. Ecce homo. q̄i diceret
Hic eſt hō q̄ ſe regē veſtruȝ
eſſe dixit vt aſſeritꝭ. ſufficit
ergo vobis ꝑ illo ꝟbo ꝙ ab/
ominabilis ſit ſibi illata cō/
tumelia ⁊c̄. Cum ḡ vidiſſent
eum pontifices ⁊ miſtri cla/
mabant dicētes. Crucifige
crucifige eum. q. d. Hec pēa
nō ſufficit nobis. ſed petimꝰ
vt crucifigat̄. ꝙ geminando
clamabant. Deſiderabant
ſingulariter crucifixionem ⁊
non lapidationem. que ſm̄
obiecta et falſe impoſita ei
debebatur. Quia ſm̄ Cryſ.
crucifixio tanta erat cōfuſio
vt nullus amplius de cruci
fixo memoriaȝ haberet. niſi
in maledictōe. Ideo vt nul/

lus vnq̄ȝ aūderet nominare
de cetero.⁊c̄. Quod ꝯqueriť
nobis. Sicut aqua effuſus
ſum. Tracta quomodo de
omni liquore odor remane/
at in vaſe excepta aqua. Vñ
intentio iudeorum erat ſm
Thomam vallis ſuper pre/
dicto verbo. totalis deletio
nominis chriſti. idõ petebat
crucifixionem. Dixit autem
eis Pylatus. Accipite eum
vos et crucifigite. Ego em̄
nõ inuenio cauſam. Quaſi
diceret. Scd̄m menſurã de
licti debet eſſe plagarũ mo/
dus. ſed iam vltra cõdignũ
punitus. Si vos haberetiſ
auctoritatem. cito eum cru/
cifigeretis. Ideo ironice di
xit. Accipite eum vos. q̄i di.
Abſit ꝙ ego innocentẽ cru/
cifigam. Reſponderũt iudei
Nos habemus legem. ⁊ ſm
legem debet mori. quia filiũ
dei ſe fecit. Ecce quarto nũc
chriſtum tanq̄ȝ blaſphemũ
accuſant. O miſeri iudei ſi/
ne blaſphemia ſm vrãȝ ſcri
pturam filij veſtri adoptiui
dicuntur dij. vt de ſanctis ⁊
iuſtis dicit Pſalmiſta. Ego
dixi dij eſtiſ. ⁊ filij excelſi om
nes. Quanto magis filius
naturalis quẽ pater ab eter

no genuit et miſit in mun/
dum. Nonne ſe verum deũ
probauit per miracula que
nemo alius fecit nec facere
potuit niſi ſolus deꝰ. ¶ Cũ
ergo Pylatus audiſſet hũc
ſermonem magiſ timuit. nõ
legem. quia gentilis. Sed
ne forte ſm Hieronimũ ve
rum eſſet ꝙ originem diui/
nam haberet. et ſic in eo cri/
men enorme commiſiſſet ſcȝ
flagellando et alijs vilifica/
tionibus ⁊ illuſionibus ſub
dendo. et maxime nunc oc/
cidendo per crucifixonem.
Ideo de hoc certius inqui/
rere volens. Ingreſſus ite/
rum in pretorium cum ieſu
Pylatus. et dixit ad Jeſum
Unde es tu. Quaſi diceret.
De qua generatione es. Di/
uina aut humana Jħs aũt
reſponſum non dedit ei ſm
Chryſoſtomũ propter diffi
cultatẽ queſtionis. quia Py
latus nõ ſufficiebat capere.
Iſaie. liij Generationẽ eius
ſcilicet diuinam. quis enar/
rabit. Et ne peccatum eius
aggrauaretur ne etiam chri
ſti paſſio per hoc impedire/
tur. quia ſi dixiſſet ſe eſſe fili/
um dei Pilatꝰ nullo mõ con
demnaſſet eum ad mortem.

Unde.j. ad Corinth.ij. Si
cognouiſſent nūq̄ʒ dn̄m gl'e
crucifixiſſent. Dixit ergo pilatꝰ.
Mihi nō loqueris. Neſcis
quia poteſtatem habeo cru/
cifigendi te. et poteſtatē ha/
beo dimittere te. His ver
bis Pilatus condemnauit
ſeipſum. Si in te o Pylate
poſitū. quare eum nō abſol/
uis cū nullā cauſaʒ inuenis
ꝛ totiēs cauſaueras eē inno
centeʒ. Si poteſtatē gloria/
ris habere. nunq̄d xp̄s tibi
poterit dicere vere. Ex ore
tuo te iudico ſerue nequam.
Luce.xix. Reſpondit Jeſus
ad reprimendā Pylati iactā/
tiam. Non haberes poteſta
tem aduerſus me vllaʒ. niſi
tibi datum eſſet de ſuper a
deo ꝑmiſſiue et a ceſare. Et
in his arguit peccatū Pilati
implicite. Quia neq̄ʒ deus
cuius poteſtas ſuperior eſt.
nec Auguſtus ordinauerat
ad puniēdum innoxios. ſed
potius ad redimendū et de
fendendū. Jeſus tn̄ oſtēdit
peccatū pilati minus eſſe q̄ʒ
Jude et iudeorum dicens.
Propterea q̄ me tradidit ti/
bi. maius pctm̄ habet. Quia
Judas motus fuit cupidi/
tate. Judei inuidia ꝛ liuore.

Pylatus ꝓ timore ceſaris
ꝛ fauore iudeoruʒ. Maius
aūt malū eſt inuidēdo q̄ʒ for
midādo peccare. qꝛ timor ex
cuſat a tāto ſed nō a toto ꝛc̄.
Et exinde. id eſt. ex hac cau/
ſa querebat Pilatꝰ dimitte/
re ih̄m. ſicut aſtutus vidēs
ꝙ cum notaſſʒ de peccato ſi
innocentem occideret que/
rebat oportunitatē dimitte
re eum ſicut et antea fecerat
in fori declinatōe. et iuris al
legatione. Judei hoc conſi/
derantes clamauerūt dicen
tes. Si hunc dimittis non
es amicus ceſaris. Et ē ver
bum cōminatorium. Quaſi
dicerēt. Si abſoluis iſtum
q̄ ſe regē dicit iudeoꝝ ꝛ ꝯdi/
cit ceſari. te accuſabimꝰ ꝙ nō
ʒelas ꝑ honore ceſarꝭ. Sci/
uerāt enim ꝙ Pilatus non
audebat quicq̄ʒ facere quod
derogaret ceſari. Igitur pi/
latꝰ cū audiſſet hos ſermo/
nes. adduxit foras Jeſum
in loco publico qui dicitur
licoſtratos. Alicos quod ē
lapis. et ſtratos. id eſt. paui/
mentū vario lapide ſtratuʒ.
Hebraice autē golgata. ſc̄m
Bedam Locus ſtratus la/
pidibꝰ coloratis diuerſis co
loribꝰ. Golgata. i. ſublimis

vbi erat ſedes iudicialiſ po
ſitꝰ in loco eminentiori. vbi
ab oībꝫ poſſet videri. vt iudi
ces ſedere ſolēt. Erat para/
ſceue.i.preparatio.i. dies ꝑ/
ma ſolēnis in q̄ preparabāt
cibos ꝓ ſabbato. Itē para/
ſceue nō eſt hebraicū. ſed ſo/
nat tantū ꝙ̄tuꝫ preparatio.
Nam ſabbatū tantā ſolēni/
tatē habebat. ꝙ nō licuit in
ſabbato preparare cibaria.
ſed in precedenti die. ſ. feria
ſexta. ideo oīs ſexta feria di/
cebaꝛ paraſceue. hora q̄i ſex/
ta. q2 die ſexto hō factus. Et
dixit Pylatus iudeis. Ecce
rex vr̄. Quaſi di. mirū eſt ꝺm
Theo. ꝙ talem formidatis
vſurpare ſibi regnū ſic abie
ctum. pauperē ⁊ deſpectum.
laborās iteꝝ ꝓ xp̄i liberatio
ne. cum regna gubernari ſo
lent a diuitibꝫ ⁊ fortibus at
potentibꝫ. Illi āt velut fre/
netici ⁊ furibūdi clamabāt.
Tolle tolle. crucifige eū. Et
quia totiens clamauerͭ. cru
cifige. Ideo ꝺm mgr̄m in hi
ſto. ter cantatur Agnꝰ dei in
miſſa. et tres dicunꝛ collecte
Dicit eis Pylatꝰ. Regē vr̄m
crucifigā. q̄i di. Vtiqꝫ ex hoc
vobis verecūdia grauis ge

nerabiꝛ ſi ego crucifigo euꝫ.
q2 rex veſter. Rn̄derūt pon/
tifices. a q̇bꝫ tota p̄cās. Nō
habemꝰ regē niſi ceſareꝫ Ex
q̊ patet ꝙ̄tū ſitiebant mortē
xp̄i degeneres iudei ob cuiꝰ
mortem ꝓcurandaꝫ ſpōte ſe
ſubijciūt ⁊ obligauerͭ ſubie
ctioni romanoꝝ. q̊d antece/
dēter nūq̄ꝫ facere voluerūt.
imo ſꝑ intentiōis erāt bellā/
di ꝓ libertate retinenda. ſic̄
circa ꝑncipiū ſermonis hu/
ius dictum erat. qn̄ timebāt
romanos venire ⁊c̄. ⁊ iā vo/
lūtarie ſe tradunt ad manꝰ
imperatoris. pro quo dediſ
ſet ceſar bene infinitaꝫ pecu
niam Nec tn̄ ꝑ hoc dominiū
huius benedicti regis effu/
gere poterāt. q2 dominatur
a mari ⁊c̄. q2 regnabit ī eťnū
⁊ vltra. ſupple ſuꝑ corpꝰ ⁊ aīaꝫ
O miſeri iudei celeſtē regeꝫ
deſpicitis. ⁊ terrenū voƀ eli
gitis. nichilominꝰ eſt rex ve/
ſter ⁊ dominus vniuerſe ter
re. Vnde ex poſt nunq̄ꝫ regē
habuerunt. nec vnq̄ꝫ habe/
bunt in ſignū maledictiōīs.
et ꝓfugi facti ac xp̄ianorum
ſerui. et om̄ino xp̄ianis fu/
giendi. vt patet. xxviij. q. j. c.
nullus. et. c. omnes.

T Unc igitur Pylat⁹ conſiderans ſe incurrere indignatōꝫ populi ꝛ timēs offenſam ceſaris adiudicauit fieri petitionē coꝝ. Sedēte igitur ꝓ tribunali miſit ad eum vxor ei⁹ dicens. Nihil tibi ꝛ iuſto illi. Multa eñ paſſa ſuꝫ hodie ꝑ viſum ꝓpt eū. Tūc eñ diabol⁹ cognouit fructū paſſionis xp̄i ꝑ gaudiū angelorum. et animaꝝ ſctōꝝ patrū in limbo. ꝛ ex patientie viſione. qꝛ ad omīa ſibi illata patiens fuit ꝯtra humanū modū. ꝛ eum eſſe filiū dei ex miraculoꝝ oꝑatione. et ideo timēs dominiū ſuū amittere et ſicut humano generi mortem intulit ꝑ mulierez. ita et nūc ꝑ mulierē xp̄m eripe de manib⁹ iudeorū ſtuduit. ſed non ꝓfecit. Sed quare plus diabolus vēit in ſomno ad mulierem q̄ȝ ad virū. Dicenduȝ. quia citius credūt ſomniȷs et fantaſiȷs q̄ȝ viri. Maioris etiam diſcretionis eſt vir q̄ȝ mulier. Et maxime h̄. Dicendum q̄ vir ſcȝ Pylatus ſeductus a diabolo. ergo non indiguit ampli⁹ temptare eum niſi per mulierez. Videns Pylatūs q̄ nichil proficeret ſed magis tumultus fieret. accepta aqua lauit manus ſuas coram populo dicens. Innocēs ego ſum a ſanguine iuſti huius. vos videritis. O fatua lotio. Nam non erat aqua ſacramentalis. vt dilueret ſordes anime. ꝛc̄. Vere o Pylate ita innocens es. ſicut canis a pulicibus vernali tempore. Et reſpondit vniuerſa turba. Sanguis eius ſuper nos et ſuper filios nr̄os. O q̄ȝ horrendum teſtamentum fecit hic populus ſtultus. Manet enim hoc teſtamentum vſq̄ȝ in hodiernuȝ diem. Nam in ſignum hui⁹ vindicte quādo maſculi naſcuntur. ſcilicet de progenie qui hoc clamauerunt habēt manum dexteram plenam ſanguine capiti innixam.

Nec hoc incredibile eſt. cuȝ de progenie illoꝝ q̄ Johannem baptiſtam occiderunt: in ſua vigilia ad veſperas inſanire incipiant. et vſq̄ȝ ad ſecundas veſperas veſaniam illam continuent diei ſequē

tis. Item ſancti viti.ꝛc. Itē
ſancti Thome canthuarien
ſis. His verbis auditꝫ Py/
latus cogitauit. Si mortez
huius nunc impediueris.
hanc ſubiectionem qua ſcili
cet ceſarem dominum ſuum
fatebantur reuocabunt. et
ſic indignationem impera/
toris incurres. Quare ſatiſ/
facere volens populo. ad/
iudicauit fieri petitiōes eo/
rum. Dimiſit autem illis
Barrabam illum qui pro/
pter ſeditionem et homici/
dium miſſus fuit in carce/
rem quem petebant. Jeſum
vero flagellatuz tradidit vo/
luntati eorum vt crucifige/
retur. contra legem iuſticie.
Quod prohibetur in omni
iure. Et Exodi. xxiij. Non
ſequeris turbam ad facien/
dum mala. Et hoc fecit ad
complacendum ceſari. et ob
ſpem remunerationis iude/
orum. Sed quia romani
ſententiam ſanguinis ex ta/
bula. aut alia ſcriptura reci/
tare ſolebant. veriſimile eſt
Pylatū huiuſmodi ſenten/
tiam ſcḋm allegata iudeorum
contra Chriſtum iuxta mo/
rem romanorum ſedēdo p/
tuliſſe in hec verba. Jeſum
ſeducentem populum blaſ/
phemantem in deum. dicen
tem ſe chriſtum regem eſſe.
cruci affigendum condem/
no et adiudico. ꝛc. Quemad
modum in legendis ſancto/
rum plurimoꝝ legimꝰ ſimi/
lia facta. O peſſime Pylate.
modo totaliter erras. modo
teipſum eternaliter cōdem/
nas. Nam dixiſti ꝙ totum
fuit in poteſtate tua. dimitte
re aut crucifigere eum. Sci
uiſti em̄ ꝙ iudei per inuidiā
tibi eum tradidiſſent. ſciuiſti
innocentem. Et quare tam
crudeliter flagellaſti. et iam
ad mortem iudicaſti. Ve ti/
bi bene incepiſti. ſed male fi/
nis. et ꝑtuliſti hominez ſibi
homicidam. Quid aliud eſt
dicere ꝙ crucifigatur qui ſu
ſcitat mortuos. dimittatur
latro. vt plꝰes occidat viuos
Nunqd leges romanorum
quorū tu miſter es. te infor/
mant nullū innocentem cō/
demnandū. nō in iudicādo
plus reſpicere placituz ꝑplí.
ꝙ iuſticie eqtatē. Ve tibi py
late infelix. q culmini roma/
no iniuriā facis. ⁊ i ceſarē no
tā ponis ⁊ maculā deicidij.

In gr̃a tua ꝯfundis p̃ſiden
tie ſedem. ſubuertis ordinez
iurꝭ. ⁊ qd̃ honoris et pudorꝭ
eſt ꝯfundis. Ad q̇d leges im
pie tyranne. Ad q̇d iura. ad
q̇d p̃ſidentia. ad quid tribu
nal om̃i terre. Si apd̃ tuto/
res hominũ plebeoꝝ et rei/
publice defenſores tanta in
nocentia ⁊ vita imac̈ata nõ
poteſt in te ꝯſiſtere. Sꝫ ⁊ tu
quecꝫ peccatrix ani̾a vide et
attende ꝙ innocẽtiſſim⁹ ag/
nus. vt a te ſentẽtiã iuſte dã
natiõis eriperet iniuſto ꝓpt̃
te elegit iudicio ꝯdẽnari Et
q͛ hodie ablat⁹ eſt alpha ⁊ o
principium ⁊ finis. ideo bis
dieb⁹ eccl̾a obmittit initia ⁊
fines horaꝝ. Data igit̃ ſn̄ia
mortis. poſtq̃ꝫ illuſerunt ei.
Hic cum practica. Exuerũt
eũ purpura. ⁊ induerunt eũ
veſtimẽtꝭ ſuis vt magꝭ eſſet
agnoſcibilis in veſtimentis
ꝓpriis vadẽs ad mortẽ ⁊ am
plius ꝯfunderet̃. Et tunc ꝑ
culdubio xp̃s habuit nouã
et maximã paſſionem. quo/
niã tunica illa purpurea cõ/
gelata fuit et fortiter ꝯpacta
in vulnerib⁹ ictuũ flagelloꝝ
qd̃ abſqꝫ maximis dolorib⁹
euelli non poterat. maxime
cum tunica illa ſpoliat⁹ fuit
rupta fuerũt om̃ia vulnera.
et hec crudelior pena erat q̃ꝫ
flagellatio. vel etiã coronatõ
in ſe. Qd̃ imaginari poteſt.
Si cui lane vl̾ lini pannus
in vulnere recenti coagulat̃
et violenter inde extrahitur
maior dolor infligit̃. Cepit
eñ ſanguis de nouo ebulli/
re. ⁊ totũ corp⁹ roſeo cruore
ꝑfundi. Et imponentes ſibi
crucẽ duxerunt eũ extra ci/
uitatem. quia ſcꝫ paſſio ſua
non ſolum ad iudeos. ſꝫ ad
om̃es ſe extendebat. In hu
ius ſignũ extra ciuitatez pa/
ti voluit. O quanta bona fe
cit Jeſus huic ciuitati. pro
quib⁹ omnib⁹ crucem ꝑ ma
iori ignominia poſuerũt in
humeris ſuis ad portandũ
Bern̄. O inauditum ſpecta
culum nunq̃ꝫ auditũ. viſum
aut factuꝫ eſt. vt aliquis fur
aut malefactor ad hoc com/
pelleretur. vt ſuuꝫ ꝓpriũ por/
taret patibulum p̃ter ſalua/
torem. et adimpletum eſt il/
lud Jſaie. ix. Factus eſt ṗn/
cipatus ſuꝑ humerum eius
Hoc p̃figuratũ fuit i yſaac.
q̇ dũ iret vt imolaret̃ a p̄re.
ligi i dorſo ꝓpo portauit Beñ

xxij. ⁊ q̄ iudei ip̄m alapis ac
ꝟberibꝰ et illuſionibꝰ .necnō
flagellationibꝰ coꝛonatione
q̄ tm̄ dilacerauerunt ... poꝛtare
cem diu nec rem... totaliter exinani/
poterat ... ius ⁊ exhauſtus dr̄ ſub cru/
ce cecidiſſe. Nec mirꝝ ex emiſ
ſione ſanguinis omniū ve/
narum. qui defluebat ex pla
gis flagelloꝝ ⁊ ſpinaꝝ ⁊ ma/
gnitudine crucis. que in lon
gitudie habebat pedes q̄n/
decim. in latitudine vero de
cem. Ideo exeuntes in eum
q̄ dr̄ caluarie locus. et cū du
cerent eum. et ita repente ꝓ/
cedere non poſſʒ. inuenerūt
hominē cyreneum nomine
Symonem venientem de
villa, patrem Alexandri et
rufi. Hunc compꝛehenderūt
et angariauerunt vt tolleret
crucem eius. et impoſuerūt
illi crucem poꝛtare poſt Je/
ſum. nō ex miſericoꝛdia mo/
ti. ſed vt citius ad moꝛtē per
ueniret. Nec q̄s eſtimare de
bet illud eſſe contra ꝑfectio/
nem xp̄i exiſtentis verꝰ deꝰ
et verus homo. Tradiderat
eñ diuinitas xp̄i humanita
tem ex toto infirmitatibus
humanis ad patiendū. no/
lens ſibi in aliquo ſuffraga/
ri ...o ad pene alleuiationē.
Et ideo infirmitatis huma/
ne cōditio expoſcebat vt ho
mo xp̄s ſic tota nocte fatiga
tus et cruoꝛis effuſiōe debi
litatus ſub tanto pondere
deficeret. Nec mirum cū in
minoꝛe laboꝛe alias fatiga/
tus puta itineris ſederit ꝑ
refocillatione virium ſupꝛa
fontem. Johannis quarto.

Hic hō nunciatuʒ fuit
beate Marie virgini. vt vo/
lunt potioꝛes doctoꝛes chꝛi
ſtum filium ſuum eſſe con/
demnatum. Cum quāto au
tem coꝛdis doloꝛe et animi
perturbatione hoc nunciuʒ
receperit perpende quelibʒ
fidelis mater. Nec tamē ali/
quod indecens ſue pudici/
cie vel virginitati derogās
commiſit. Nec verū eſt illud
fabuloſum quo virgini glo/
rioſe iniuriari impie videt̄.
virginem cucurriſſe ad ſimi
litudinem inſanientis mu/
lieris hincinde. de domo ad
domum. ad quas Chꝛiſtus
ducebatur. ac in ſignum an/
guſtiaruʒ ſuaꝝ crines euul/
ſiſſe. ac ꝑ rimas ꝓſpexiſſe et
manibꝰ deploſis lamētabili

ter plãxiſſe ⁊ plura ali... quẽ
oĩa falſa ⁊ friuola ſunt. alias
mſte mulieres perfectiores
fuiſſent btē virgini. ſcʒ So
phia ſeptē filioꝝ Mater. ⁊ q̄ꝫ
plures alie. Sʒ cũ tres ſint
modi plangentiũ. Quidam
nimis dolorē exp̄mũt ĩ ope
exteriori ſicut Heli. j. Regũ
iiij. Qui audito captam ar/
chaʒ dñi. ⁊ duos filios mor
tuos cecidit retrorſum. ⁊ cõ
fractis ceruicibꝫ expirauit.
Quidam nihil moleſtũ pa/
tiuntur. tamen ꝓpter quan/
dam honeſtatem doloreʒ ſi/
mulant. beſtiali quodaʒ cla/
more vt iuuencule de mor/
te virorum deformium ⁊ ve
tulorum. Sed vterq̄ꝫ ſe fru
ſtra affligit Primis abſq̄ꝫ in
ordinato motu bene ab om
nibus crederetur. Secun/
dis q̄nto magis inſanierint
tanto minor fides adhibeť.
Idcirco tertium modũ val/
de humanũ mater virgo ad
inuenit. que cum amarũ do
lorem in corde geſtauerit.
nichil tamen fedum aut in/
decens geſſit. nequaq̄ꝫ obli/
uiſcēs fidei catholice. et vir/
ginalis pudicicie Fides eñi
quã habuit et in ea ſola per
manſit de reſurrectione filij
ſui et dolorem incompara/
bilem ſic temꝑauit ne indi/
ſcipli[illegible] quid committe
ret. Et D[illegible] in quodã
ſermone de paſſione [illegible]
ni dicit. Omnis beate virgi
nis dolor in chriſti paſſione
conceptus. ſic intra ſue ani/
me clauſtra detinebatur. vt
nec minime impatientie aut
inordinationis ſigno exteri
us ſe proderet niſi inq̄ntuʒ
lacrimarũ effluxu oculi ma
terni impetuoſam anxieta/
tem indicabant.

HInc exi/
b tum et hanc pro
ceſſionem lamen/
tabilem Bernar/
dus deſcribit dicens. Cum
inquit Chriſtus ſic du cere
tur. factus eſt concurſus po
pulorum poſt ipſum. ſicut
quãdo fures et malicioſi du
cuntur ad mortē. Alij ibant
ridentes. alij illudentes. alij
lutum ſuper benedictum ca
put eius proijcientes. ac in
faciem. Si ante ſe reſp exit.
vidit lutum ſuper ſe proijci/
entem. Si ſupra. vidit pati

bulum humero ſuo impoſi
tum.eum valde opprimentē.
Si poſt ſe.vidit matrē cum
multa turba populi ⁊ mulie
rū.q̄ ſequebanť ⁊ plangebāt
atq̄ lamentabanť eū. Con/
uerſus āt ad illas ih̄s dixit.
Filie hieruſalez nolite flere
ſup me. Tum ꝑpť ſpōtaneā
moriendi voluntatē.tū ꝑpť
diuinā ordinatōem.q̄ ſic or/
dinauit me mori.tum ꝑpter
mentis mee vtilitatē. q2 mo
riēdo volo mortē deſtruere.
Cauſam tñ paſſionis iubet
deflere.ſcʒ pctā ꝑterita et fu
tura.q̄ xp̄m pati ordine iuſti
cie fecerūt. ſup q̄bꝫ doloribꝫ
affici ad ſalutē neceſſariū eſt
Hec Bern̄. Sʒ ſup voſip/
ſas flete.⁊ ſup filios vr̄os.q2
veniēt dies in quibꝫ dicent.
Beate ſteriles ⁊ vētres que
nō genuerūt.et vbera q̄ non
lactauerť. Tūc dicēt mōtibꝫ
Cadite ſup nos.⁊ collibꝫ.co
operite nos. Et loquebať ď
obſidiōe romanoꝝ ꝑ Tytū
et Veſpaſianum ꝑncipes.
Hieruſalez poſt aſcenſionē
dn̄i anno.xlij. funditus de/
ſtruentiuʒ.qñ tanta ſtrages
facta eſt.vt occiſoꝝ ſanguis
quaſi riuulus de oīibꝫ par
tibꝫ ciuitatꝭ flueret. ⁊ capta fu
it ciuitas in die paſce.et deꝰ
potiores iudei occiſi.et.xxx.
venditi ſunt ꝑ vno denario
Et tanta fames ꝑ tempꝰ ob
ſidionis erat vt matres fili/
os ſuos comederent.vt dic
Joſephus qui pro tunc pre
ſens erat licʒ fugerit latitās
in ſciſſuris petraruʒ quouſ/
q̄ perſecutio iſta ceſſaret.de
qua etiaʒ beatus Thomas
in.iij.parte.queſt.xlvj.ar.x.

Item xp̄s loquebatur de
iudicio finali.quando pre ti
more dicent mōtibꝫ Cadite
ſup nos ⁊c. Nam ſubdit cāʒ
Quia ſi in viridi ligno hec
faciunt.id eſt.in me Dicitur
autem Chriſtus lignum vi
ride. Quia viridis in radi/
ce diuinitatis. In capite
humanitatis. In ramis vir
tutum In folijs ſermonum
In fructu bonorum operū
In arido.id eſt.in peccato
re qui caret humore gratie
fructu iuſticie.vigoreq̄ con
ſtantie. Quid fiet.id eſt.qn/
ta putatis pena digni ſunt.
Ducebāť āt ⁊ duo alij neq̄
cū eo vt crucifigerenť.vt tur
pitudo Chriſti magis aug/
mētaretur ex ſocietate mala

Et poſtq̄ venerūt in locum
q̄ vocat caluarie. qꝛ oſſa dā/
natoꝝ ibi iacētia a cute ꝛ car
ne erāt calua. Hec oīa facta
ſunt ab hoꝛa tertia vſq̄ ad
ſextā. In ſignū hꝰ ad grāꝝ
actionē eccl'ia ſtatuit dicere
tertiā. Cū igit veniſſȝ vt di/
ctū eſt ad montem caluarie.
ſm̄ Matheū dabāt ei bibe
re mirratū vinū cū felle mix
tū. Et cū guſtaſſet noluit bi
bere. Nā linguā cū q̄ habuit
teſtamentum cōdere. noluit
moꝛtificare ꝛc̄. Scribit em̄
in q̄dam libello hebꝛaico. vt
inq̄t Lyra. q̄ dꝛ liber iudicū
oꝛdinarioꝛū. Pō qꝛ Salo/
mon Prouerb. xxxj. dixerat
Date ſicerā. i. potū inebꝛiati
uum. merētibꝫ. ꝛ vinū his q̄
amaro ſunt coꝛde et animo
bibant et obliuiſcant egeſta/
tis ſue. Occaſione hꝰ verbi
ſenioꝛes iudeoꝝ ſtatuerunt
vt ꝯdemnatis ad moꝛtē da
ret vinū aromaticū. vt faci/
lius tolerarēt moꝛtꝭ paſſio/
nem. Et matrone deuote in
hierl'm ſ̄ vinū ex pietate da
bant. Iudei autē nimia cru/
delitate moti. vinū illud cri/
ſto datum et aliꝭs duobus.
ipſi bibebant. et loco eiꝰ ace/
tum cū felle mixtū poſuerūt
q̄d factum eſt vt impleretur
dictū pſalmiſte. Dederūt in
eſcam meā fel. ꝛ in ſiti mea
potauerūt me aceto. O ſeua
crudelitas iudeoꝛū. q̄lia po/
cula apponis homini fatiga/
to. in carne iam laſſo. de mū/
do in ꝓximo migraturo. Et
nudauerūt eum veſtimētis
ſuis totaliter. quod etiam vi
liſſimis perſonis fieri nō cō
ſueuit. quin aliquid ad ope/
rimentum ſue nuditatis re/
linqueretur. Et tunicā per
coꝛonam compꝛeſſam in ca/
pite violenter traxerunt. ex/
quo iterum non modicā ſu/
ſtinuit rupturā vulnerū. ꝛc̄.
Unde Ambꝛoſius. Auctoꝛ
noſtre ſalutis ſic nudus po
ſitus fuit ad crucē ſicut nu
dus exiuit d̄ vtero virginis.
Hoc pꝛefiguratū fuit in Io
ſeph. quem fratres ſui denu
dauerunt tunicam antequā
mitterent in ciſternam. Ge/
nes. xxxvij. In loco vbi cru/
cifixꝰ fuit ih̄s fuit lapis ſuꝑ
quem ip̄m ſic nudum poſue
runt. quouſq̄ crux eius pꝛe
pararet. vbi ſedēs oppꝛobꝛia
multa paſſus eſt in ꝯſpuen/
do collaphiſando ꝛ blaſphe

mādo. Jlli aūt q̄ crucē para
uerūt ſine aduertentia. aut
certa ex malicia. foramīa ni/
mis diſtantia ab inuicē fece
rūt. Et pmo latrones dein/
de Jeſum crucifixerūt. vnū
a dextris ⁊ alium a ſiniſtris
mediū aūt ihm. Et impleta
eſt ſcptura q̄ dicit. Et cū ini/
q̄s deputat⁹ eſt. Ad crucē āt
ihs ſe voluntarie parare vo
luit. Sed impijſſimi illi ne/
quā p brachia ipm rapiētes
violenter ſup trabem cruc
corpus ſanctiſſimū ꝓiecerūt.
ita q ſpinea illa corona capi
ti fortius imprimeret. Dexte/
ram igit manū accipientes
clauo obtuſo ipā cruci affi/
xerunt. Et cū ſiniſtram affi
gere vellent. inuenerunt ſpa
ciū inter foramina nimis re
motū. ⁊ ideo ambab⁹ mani/
bus ac brachijs funē alligā
tes traxerūt hincinde. ⁊ tan
tum ſctiſſima brachia exten
derūt quuſq man⁹ ſiniſtra lo
cum foraminis attingeret.
vt ſic ⁊ ipſam conclauarent.
Quo facto venerunt ad pe/
des ꝯfigēdos. q̄s ſimilit ad
diſtantiā vni⁹ palme a fora/
mine repperērūt. Vñ funem
infra brachia corpori alligā
tes. tandem p pedes traben
tes quuſq foramina attigerēt
ita volentes ſinglos pedes
ſimul clauis cruci affigere.
ſ; hoc filius dei noluit. imo
pedem dextruz ſup ſiniſtrū
cancellauit. Hec vero exten/
ſio fuit tam violenta vt pel/
lis in ergaſculo. ita q oīa
mēbra de locis ſuis natura
libus exirent. ¶ Quo facto
milites iſti crudeliſſimi cru/
cem eleuare ceperunt. ſed ex
certa malicia ad terrā cade/
re pmiſerūt. Quant⁹ autem
cruciatus et pena Chriſto h
fuerit perpēdat quiſq;. Jgi
tur crucem de nouo cū hor/
ribili clamore leuantes. cuz
maximo impetu ad foramē
dimiſerunt lapidis quod in
lapide fecerunt. vbi ex vehe
menti crucis deſcenſu om/
nia vulnera eius fuerūt in/
nouata. ⁊ tunc pmo ſanguis
de manibus et pedib⁹ eius
copioſe effluxit. quia antea
effluere non potuit ꝓpt groſ
ſiciem clauorum. ¶ Voluit
autem Jeſus ſic cum cruce
in aerem eleuari. vt ſe media
torem inter deum et homi/
nes oſtenderet. Hec erectio
crucis ſm Gregoriuz hora
ſexta facta fuit. vt correſpon
deret hore preuaricationis

Sexta eim̄ hora.prothopla
ſti p̄uaricati ſunt dei mãda/
tum in paradiſo. Hoc prefi
guratuȝ fuit in Joſeph q̇ in
carcere poſitus inter duos
eunuchos qui peccauerunt
ᵒPharaoni. Gen̄.xlv. Quo/
rum vnus ad mortem depu
tatus .alter reſtitutᵒ vite.ꝛc̄.
Sic xp̄us in medio duorū
latronū. Quoꝝ vnus dam/
natus.alter ſaluatus eſt.ꝛc̄.
Milites autem cum cruci/
fixiſſent eū.acceperunt veſti
menta Jeſu et diuiſerunt.et
fecerunt quattuor partes.
vnicuiqꝫ milliti partem ꝛ tu/
nicam. Erat autem tunica
inconſutilis de ſuper cõtex/
ta ꝑ totum. Dixerunt auteȝ
ad inuicē. Non ſcindamus
eaȝ.ſed ſortiamur de illa cu
ius ſit Ut adimpleretur q̊d
dictum eſt per prophetã di/
centem. Diuiſerunt ſibi ve/
ſtimenta mea. et ſuꝑ veſtem
meam miſerunt ſortē. Sed
abſqꝫ myſterio h̄ factum nō
eſt. Nam ſignificabat ꝙ xp̄i
eccleſia indiuiſa permanere
deberet vſqꝫ in finem ſeculi.
Sed nunq̊d tempꝫ preſen/
ti eccleſia ſatꝭ diuiſa eſt cum
tria capita.ſcȝ tres papas.ſ.
Johannē Gregoriū et Cle
mentē. Qd̄ vtiqꝫ eſt ꝯtra vni
tatem eccleſie. ꝛ ꝯgruitatem
artis grãmatice.cum ille ter
minus papa habere debeat
tm̄ vnū ſubiectū. ꝛ ideo caret
plurali numero ſm grãma/
ticos.ſicut et ille terminᵒ fe/
nix. Dicendum ꝙ vnitas ec
cleſie non conſiſtit formalit̄
in capite ſubſtituto.et fideli
bus illi capiti ꝑ adheſioneȝ
iunctis.ſed formaliter conſi
ſtit in capite principali.puta
deo chriſto ꝛ ſuis fidelibus
per predeſtinationē diuinã
in fide formata iunctꝭ vel iun
gendis. Et hec vnitas fidei
nunqꝫ diuidetur aut ſcinde
tur finaliter.licet quandoqꝫ
ad tempꝰ periclitet̄ aliquis
Et quia ſm Hieronimum
mos erat romanoꝝ cauſam
mortꝭ ſupra damnatos ſcri
bere vt legētes intelligerent
qꝫ iuſte ad morteȝ damnati
fuiſſent. Pylatus igitur ti/
tulum poſuit ſuꝑ caput ih̄u
in cruce. Erat aūt ſcriptum
hebraice.grece.et latine. Je/
ſus nazarenus rex iudeorū.
Nam he tres lingue p̄ncipa
liores erãt. Et h̄ in ignomi/
niã ꝛ ꝯfuſionē iudeoꝝ Nam

ſm Bedā volens ſe Pylat⁹ de iudeis vlciſci.coꝝ malici am p hūc titulū oſtendit.dū in regem ꝑriū inſurrexerūt ¶ Hūc ḡ titulū m̃lti iudeoruꝫ legerūt.ꝛ alij in linguis ſuis.quia ideo trib⁹ linguis ſcpſit.vt omnes ſcirēt q̄ꝫ maliuoli ꝛ inuidi iudei fuiſſent vt xp̄m ſic ſuſpēdiſſent.ꝓpter tam exilē cauſam.imo nullā Et qꝛ redundabat eis ī ſcādalum.ſicut bñ intellexerūt igiť pontifices dixerūt Pylato. Noli ſcribere rex iudeorū.ſꝫ qꝛ ipe dixit. Rex ſum iudeoꝝ. Si em̄ ita ponereť h̄ redundaret in contumeliam xp̄i.q̄d ꝛ intendebant.vt cui viuo abſtulerāt vitā.etiā nunc mortuo auferrent famam. Sed quia veritas domini manet in eternum. ex ordinatione diuina factum eſt vt titulum corrūpere nō valerent. Reſpondit igitur Pylatus. Quod ſcripſi ſcripſi. Quaſi di. Veritas eſt q̄d ſcpſi.ideo non mutabo. Unde et Hieronymus in omel'. Non ſufficio ammirari p̄ magnitudine rei ꝛ nego cū tam inſoliti q̄ nullā aliaꝫ cauſam mortꝭ aſſignauerūt niſi Rex iudeoꝝ. Demones atteſtati ſunt dicētes. Quid tibi ꝛ nob ihu.ſcim⁹ q̄ꝛ tu es xp̄s rex iſrael. Pueri hebreorū clamauerūt. Benedict⁹ q̄ venit in nomīe domini rex iſrahel. Et iam cauſam mortis aſſignarunt. Rex iudeorum. Titulus vero triumphalis fuit in memoriam et laudeꝫ triumphi.habito de aliquo inimico. Et qꝛ chriſtus in cruce triumphuꝫ ſolennem de ſuis inimicis obtinuit. ideo titulū hunc triumphalē merito ſup cruceꝫ habere debuit. ¶ Attende igiť anima deuota q̄ xp̄s ſic pendens in cruce nō habuit p̄ nimia paupertate vbi caput ſuū debile et infirmum tam multipliciter vulneratuꝫ reclinaret.vt verificareť illō Lu.ix. Vulpes foueas hñt.ꝛ volucres celi nidos.filius āt homīs nō hꝫ vbi caput ſuū reclinet. Nam ſi caput tabule.tunc ſpine caput profundius intraſſent. Si brachijs applicaſſet iterꝫ ſpine de corona vulneraſſent ipſa ſancta brachia. Nō igiť potuit niſi ad terrā.ſ.ad nos caput declinare. Quaſi di.

O vos oẽs q̇ trãſitꝭ ꝑ viã. at
tendite ⁊ videte ſi ẽ dolor ſi/
milis ſic̃ dolor meus. q̃ſi di.
Ad vos clamo. qr ꝓ voƀ pa
tior. Pretereuntes aũt blaſ
phemabant eum mouentes
capita ſua dicendo. Vach q̇
deſtruis templum dei. et in
triduo reedificas Salua te
ipſum. Si filius dei es de/
ſcende. Si deſcendiſſet ip/
ſum denuo artius crucifixiſ
ſent. arbitrantes clauos nõ
fortiter fuiſſe impreſſos Si
militer et principes ſacerdo
tum illudentes ad alterutꝝ
cum ſcribis et ſenioribus di
xerunt. Alios ſaluos fecit
ſeipſum non poteſt ſaluum
facere. Si rex iſrael eſt de/
ſcendat nunc de cruce ⁊ cre/
dimus ei. Confidit in deo.
liberet eum nunc ſi vult. Di
xit em̃. quia filius dei ſum.
Sz chriſtus noluit deſcen
dere. quia hoc conſiliuz erat
diaboli. Nam ex eius inſtin/
ctu dixerunt. deſcende. quia
libẽter impediuiſſet redem/
ptionem generis humani.
¶ Secundo. quia mentie/
bantur dicentes. Et credi/
mus ei. Maius em̃ miracu
lum erat mortuos reſurge/
re ȯ ſepulcro. ¶ Tertio do/
cebat ꝙ bonũ opus inceptũ
non eſt dimittendum. Nam
perſeuerãtibus dabitur co/
rona. Et ſtabat populus ex
pectans. Jeſus autem dixit
Pater ignoſce illis. quia ne/
ſciũt q̇d faciũt. O verbũ om
ni pietate ſuauiſſimuz. Pri⁹
em̃ iuſtiſſimi homines non
poterant cõſequi miſericor/
diam. nũc autem orauit pro
peſſimis. qui oẽs miſcd̃iam
fuiſſent cõſecuti ſi penituiſ/
ſent. imo ſm glo. ſuꝑ Lucaz
Multi circũſtantes tam de
iudeis q̃z gẽtibꝫ audiẽtes h̃
pietatꝭ ṽbuz. ⁊ etiã multi de
ſimplicibꝫ poſtea ꝯuerſi ſũt
ṽtute orõnis chriſti. Princi
pes autẽ ſacerdotũ et ſcribe
qui ſciebant ipſum eſſe chri/
ſtum ex ſcripturis perman/
ſerunt in malicia ſua. vt He
rodes. Pylatus. Cayphas.
qui ſcienter condemnaue/
runt innocentem. Item qui
ex inuidia. vt iudei ⁊ Judas
⁊c̃. Sed Chriſtus pro his
orauit qui ſeducti quaſi ze/
lo legis accenſi ipſum cruci/
fixerunt. quod ꝓbat finalis
clauſula adiecta. ſcz. neſciũs
quid faciunt. ex q̇bꝫ mlͭi ſũt
conuerſi. vt patet Actuum
iiij. Melius loquit̃ ſanguis

Chriſti ꝙ ſanguis Abel.q2 h petijt vindictam. Chriſti autē ſanguis clamauit miſericordiā Et niſi chriſtus ſm Bern̄.ſic oraſſ3 totum gen⁹ humanū non fuiſſet redemptum propter indignatōem dei patris contra hominem quia filium ſuum ſic penoſe tractauerunt. Quam indignatiōem ſatis oſtendit cu3 celum obtenebraret. et petras ſcinderet. imo intantū offenſus ꝙ hominem perpetuo perdidiſſet. niſi hoc verbum dixiſſet filius. Pater ignoſce illis. q2 neſciunt. ꝛc.

¶ Ad hāc vocē ſm Hieronimum in epiſtola ad Rufinum preſbyterum. vno die tria milia. et alia die quinq3 milia crediderunt. Et ꝙ adhuc eccleſia ſuſtinet iudeos et non occidit eos ſicut hereticos. virtūte illius orationis eſt. Nam chriſtus dixit. Ne occidas eos. nequando obliuiſcātur populi mei Et ſi non haberem⁹ aliud teſtimonium. ipi nobis eſſent memoriale Chriſti paſſiōis et probatio. Nam realiter ita diſtincti ſunt a chriſtianis. vt inter mille vnus cognoſceretur chriſtianus. ꝛc. Conuertentur etia3 adhuc predeſtinati ad veſpera3. ꝛc ex oratōne iſta. Docuit nos Matthei quinto. Diligite inimicos veſtros. Auguſtinus. Talem gratiam vnuſquiſq3 recipiet a deo. qualem ipſe exhibet proximo ſuo Unde in oratione dicimus Dimitte nobis debita noſtra ſicut ꝛ nos dimittimus debitoribus noſtris. Dicit gloſa. Uidetis fratres ī poteſtate noſtra poſita eſt. Id ipſum autem et latrones q̄ cum eo crucifixi erant improperabant ꝛ conuiciabātur ei. Et ſingulariter vnus ex his qui pendebant latronibus blaſphemabat eū dicēs. Si tu es Chriſtus. ſaluum fac temetipſum ꝛ nos. Primo ambo. ſed qui a dextris pendebat viſis miraculis ac patientia Chriſti reſpondens alteri increpauit eum dicens. Neq3 tu times deum. qui in puncto mortis es. non quo ad cauſam. ſed quo ad penam. et in eadem damnatōne es. Et nos quidem iuſte. nam digna factis recipimus. hic vero nichil

mali geſſit. Et dicebat ad ie
ſum. Domie memento mei
dum veneris in regnum tu
um. Quaſi diceret. Quam/
uis omnia interiora et exte
riora mea diſſipauerunt le/
gem tuam. vnde infernum
merui. ſcio tamen ꝙ peracta
hac miſerabili penalitate re
gnare vis in perpetuum. a
quo regno neminem exclu/
dis qui tibi ſeruire deſide/
rat. Ad hoc regnum cum
veneris: memento mei.
¶ Notandum ꝙ quinqꝫ fe/
cit latro vnde veniam me/
ruit. ¶ Primo conſortem
blaſphemum increpauit di
cens. Neqꝫ tu times deum
quod vtiqꝫ facere debes. eo
ꝙ iam in puncto es mortis.
¶ Secundo ſeipſum ac/
cuſauit dicens. Nam tu et
ego digna factis recipimꝰ.
¶ Tertio Chriſtum excu
ſauit dicens. Hic homo iu/
ſtus. nihil mali geſſit. Qua/
ſi diceret ſm Ambroſium.
Nos occidimus. iſte viuifi/
cauit. Nos furati ſumus.
iſte iubet propria largiri. im
mo ſemetipſum grat; nunc
impendit. ¶ Quarto veni
am poſtulauit dicens. Do/
mine memento. ¶ Quinto
magnam fidem habuit. q̄a
regnare credidit quem miſe
rabiliter mori vidit. Hiero
nimus. Magna gratia in
latrone. Nullum membruꝫ
liberum a ſupplicio habuit
niſi cor et linguam. totum
quod habet offert. O bone
latro. vbi vidiſti regnuꝫ. vbi
milites. Auguſtinus. Quis
illum docuit niſi qui iuxta
illum pendebat. Alexander
autem vult ꝙ ſanguis flu/
ens de manu dextera dei.
tetigit iſtum latronem ex/
terius in corpore. et ſancti
ficauit eum interius in men
te. Item Hugo. ꝙ ex vm/
bra corporis Chriſti ſancti/
ficatus fuit. ſicut vmbra be/
ati Petri ſanauit infirmos.
Pulcrum eſt inſpicere hu/
ius latronis conuerſionem
Quia eius exemplo conſpi
cimꝰ ꝙ q̄ꝫ cito quis culpam
ſuam agnoſcit plus tribuit
q̄ꝫ precatur. Et dixit illi Je/
ſus. Hodie mecum eris in
paradiſo. quaſi diceret. Ho
die mecum eris vbi ego ero
Et hoc eſt eſſe in paradiſo.
nō in terreſtri. de quo Adaꝫ
et Eua proiecti ſunt. non ce

leſti. qui eſt locus ſanctorū angelorum. de quo Lucifer cecidit. Quia ante filij dei aſcenſionem nullus illuc vnquam venit. Sed intelligi debet de viſione dei aperta que eſt omnium deliciarum paradiſus. O verbum conſolatorium. non dixit. tanto tempore eris vel in limbo vl' purgatorio. ſed Hodie mecum eris. Remittit culpam et penam Latro petit ſui habere memoriam in die iudicij. cum regnum dei conſummabitur in electis. ſed vberior eſt gratia q̄ deprecatio. Nam dominus in remunerando promittit ſibi ſui conſortium. non in die nouiſſimo. ſed in eodem. Sic igitur adimplet in latrone q̄d ait dominus in euangelio Matthei viceſimo. Erunt nouiſſimi primi. et p̄mi nouiſſimi. nam ipſe conuerſus nouiſſime. et tamen prius q̄ aliquis apoſtolorum beatificatur. immo prius q̄ regina mundi. Sed tamen illi⁹ latrōis exemplo nullus debet penitentiā ſuam differre vſq̄ ad mortem. quia priuilegium paucorum nō con

ſtituit legem cōmunē. Ideo ipſe ſolus de omnibus in fine vere penituit. Tracta. Stabat autem iuxta crucē Jheſu. mater eius. et ſoror matris eius Maria cleophe et maria magdalene. O mūdi domina quid hic ſtas. q̄d hic agis. quid hic habes in cruce vtiq̄. Sed q̄d eſt ihs inq̄. Unde ſtabat iuxta crucem. Ex quo colligit iterū q̄ paſſionē et mortē filij vltra metā rōnabilē nō deplanxerit Et cū merentiū aut plangentiū potius ſit iacere aut ſedere. vel quieſcere. Ipa vero ſtetit ꝛ non ſolum hic. ſed Matthei. xij. ſtetiſſe legitur cū dr. Ecce mater tua et fratres tui foris ſtant. Unde ꝛ cōuenienter de matre dei dicitur q̄ ſtabat que per peccatum nunq̄ ceciderat. Item ſtare dicuntur in acie q̄ non fugiunt. Sed nonne iuxta hanc ſignificationem de virgine Maria apte dicitur q̄ ſtabat. que cunctis viris recedentibus. omnibuſq̄ diſcipulis fugientibus. in gloriam totius feminei generis inter tot p̄ſſuras filij ꝯſtanter cum illo ſola remanebat.

Ecce impletũ eſt illud Iſaie
lxiij. q̄d filius eius ꝯquerit.
Torcular calcaui ſolꝰ. et de
gentibus nõ eſt vir mecum
Quia Matth. Relicto eo
omnes fugerunt. Et non ſo
lum ſtetit. quia nõ fugit. ſed
ideo ſtetiſſe dr. qr in tãta cor
dis triſticia nihil indecens.
nihil indiſciplinatum egiſſe
legit. Et quicq̄d ſm Bern.
Chriſtus ſuſtinuit extra in
corpore. hoc mater Maria
intra ſuſtinuit in corde Tũc
impleta eſt prophetia Sy/
meonis Luce ſecundo. Et
tuaꝫ ipſius animã pertrãſi/
bit gladius rc̄. Tũc habuit
doloreꝫ quem habuiſſet iux
ta illud Pſal. xlvij. Ibi do/
lores vt parturientis. Tũc
Maria nonne dicere potu
it. O fili mi dilecte cui ma/
trem relinquis. Quid faciã.
Patrem non habeo. matre
careo. et nunc teynicuꝫ anie
mee ſolamẽ pre oculis me/
is omnino morienteꝫ video
Tunc Ieſus ex compaſſio/
ne cum vidiſſet matrem r di
ſcipulum ſtantem quem di/
ligebat. dixit mr̄i ſue. Mu/
lier. ecce filius tuus. Dein/
de dicit diſcipulo. Ecce ma
ter tua. Et ex illa hora acce/
pit eam diſcipulus in ſuam
ſcilicꝫ cuſtodiam. O maria
quale cambium. vbi datur
ſeruus pro domino. diſci/
pulus pro magiſtro. famu/
lus pro filio. Sed quomo/
do bone Ieſu matrem tam
indulciter alloqueris dicen
do Mulier. ecce filius tuus
Credo inquit Chryſoſtomꝰ
ne ꝟgo audito materno no/
mine ampliori dolore ſau/
ciaretur. Iſtum quem ſpe/
cialiter diligo. nepotem me/
um loco meo derelinquo.
Ipſe enim virgo eſt. et ideo
tibi virgini eum recommen
do. A ſexta autem hora te/
nebre facte ſunt ſuper vni/
uerſam terram vſqꝫ ad ho/
ram nonaꝫ. Iſte tenebre nõ
fuerunt naturales ſed mira
culoſe ſm Albertum ſuper
Mattheuꝫ. quia facte ſunt
circa meridiem quando ſol
in maiori ꝟtute ſua lucet. et
quia in plenilunio quando
ſol ſtat ĩ oppoſito lune. Ecli/
pſis enim naturaliter non
fit niſi in incenſione et inter
poſitione lune inter ſolem r
terram. Item quia fuerunt
vniuerſales ſuper vniuerſaꝫ

terram cum ſol maior ſit lu/
na. Ideo non poteſt radios
ſolares vbiqꝫ impedire. Un
de Dyoniſius magnus phi
loſophus exiſtens in grecia
vidēs tenebras iſtas fertur
dixiſſe. Aut diuina natura pa/
titur. aut mundus deſtrue/
tur. Item quia per tres ho/
ras. naturalis vero eclipſis
vltra dimidiam horam du
rare nō poteſt. quia luna fa/
cit cito et velociter tranſituꝫ
ſuum ſub ſole. Concluditur
igitur ꝙ fuerunt miraculo/
ſe. Non enim poterat creatu
ra ferre iniuriam creatoris.
Unđ ſol retraxit radios ſu/
os. non videre poterat faci/
nora impiorum. Et propter
tenebras ter celebramꝰ ma
tutinas in memoriam. ſcđm
Albertum ſuper Matheū.
Unde in huius gratitudi/
nem eccleſia inſtituit dicere
ſextam. Et circa horam no
nam clamabat Jeſus voce
magna. Hely hely lamaza/
bathani. Hoc eſt interpreta
tum. Deus meus. deus me
us. vt quid dereliquiſti me
Clamauit voce magna ſm
Bonauenturam propter ni
mium dolorem. maxime ta/
men propter generis huma
ni ingratitudinem. Nam de
toto genere humano nō fu/
it qui ſue paſſionis fructum
tunc perciperet inter omēs
viuentes niſi latro pendēs
in latere dextro. et virgo eiu
lans ſub patibulo cruciſ xpi.
Unde clamauit. quaſi dice/
ret Cur me quaſi fruſtra tot
paſſionibus expoſuiſti. nun
quid ꝓ ſolo latrone hec pa/
tior Uidebatur enim huma
nitas derelicta a diuinitate.
non per ſolutioneꝫ vnionis.
Alioquin fuiſſet aliquod tē
pus quando Chriſtus ad/
huc viuus. homo fuiſſet et
non deus. Quod non eſt ve
rum. immo hereticum. quia
adhuc viuus clamauit ſe de
relictum. non derelinquen
dum. Sed intelligendum
eſt per ſubtractionem defen
ſionis. quia ſenſualitas fuit
totaliter paſſioni expoſita.
Sed prochdolor ab heri
hora completorij a tempore
ſerotino vſqꝫ hodierna die
ad horam nonam continue
in penis et tormentis fuit.
In octaua captꝰ ⁊ immiſeri
cordit ductꝰ. hora pma ſom
ni fuit alapis ceſus. ⁊ oppro

bꝛũs vituperatꝰ. Hoꝛa vero
noctꝭ media vſqꝫ ad dieͤ con
tinue verberatꝰ. Sed hoꝛa
ꝑma diei ad Pylatũ ductus
Hoꝛa tertia ad colũnam li/
gatus .ꝛ coꝛona ſpinea coꝛo
natus. Hoꝛa ſexta crucifixꝰ
A ſexta hoꝛa vſqꝫ ad nonaȝ
ſtetit in magno cruciatu et
ſanguinis effuſione. O ho/
mo ſi queris quomodo ſta/
bat. Dico tibi ꝙ nõ ſedebat.
nec ſcabellum ſub pedibus
habebat. ſed ſtabat in cruce
ſuſpenſus manibus et pedi
bus laceratus. Stabat eñ
non appodiatus. ſed clauis
manuum et pedum ne cade
ret ſuſtentatus. Et ideo in
manibus et pedibus quibꝫ
totum coꝛpus innitebatur.
valde acerbe cruciabatur.
Quoniam ſi doloꝛem nimi
um voluit mitigare ſuꝑ pe/
des conclauatos ſe erigebat
Et tunc pedes amplꝰ lace/
rabantur et plage dilatabã
tur. ꝛ doloꝛ diffuſius per to
tum coꝛpus augmẽtabatur
Si autem dolori pedũ par
cere volebat ſuper manus ſe
erigebat. et tunc palme ma/
nuum lacerabantur. et do/
loꝛ ipſarum etiaȝ diffuſius

creſcebat. et ſic tribꝰ hoꝛis
continuis ſtetit. Ideo bene
dicere potuit ſe eſſe dereli/
ctum. quia humanitas tota
liter d̃relicta erat quo ad pa
tiendum abſqꝫ quacunqꝫ al
leuiatione. Et ideo Chꝛiſti
paſſio magis penalis fuit qꝫ̃
cuiuſcunqꝫ ſancti. Quia q̃n/
to durioꝛa ſuſtinuerunt toꝛ
menta. tanto foꝛtius deus
eos interius ſua gratia con
foꝛtabat. et penas eoꝛum al
leuiabat. Unde Laurentiꝰ
ſuper cratem ferream poſi/
tus dixit. Uidetur michi ꝙ
ſuper roſas. ꝛc̃. et carbones
michi refrigerium pꝛeſtant.
tibi autem eternum ſupplici
um pꝛeſtant. Quia ipſe do/
minꝰ nouit ꝙ accuſatus nõ
negaui eum. interrogatus
Chꝛiſtum confeſſus ſum. aſ
ſatus gratias ago. ꝛc̃. Und̃
ſanctus Uincentius in ecu
leo diſtentus membꝛis om
nibus diſſipatus. ait ad Da
cianum. Hoc eſt quod ſemꝑ
optaui. Tũc iratus Dacia/
nus cepit ei omnia genera
toꝛmentoꝛum minari. niſi ei
aſſenſuȝ pꝛeberet. Cui Uin
centius. O felicem me. quo
michi iraſci te grauꝰ putas

eo melius incipis miſereri.
Inſurge ergo miſer ⁊ toto ma/
lignitatis ſpũ debachare. Ui
debis me dei ꝟtute plꝰ poſſe
dũ torqueor ꝙ̃ poſſis ipſe ꝗ
torques. Ad hec Dacianus
cepit clamare ⁊ carnifices ꝟ/
gis et fuſtibꝫ ꝟberare. ⁊c̃. Et
ſic de aliĳs ꝙ̃ plurimis ſctis
Ieſus vero licet quo ad ſu/
periorem partez anime frue
retur deitate et haberet ſũ/
mum gaudium. ſic tamẽ di/
ſpenſatione diuina factũ eſt
vt hoc gaudiũ nullã carni ⁊
ſenſualitati ſubſidiũ ſeu al/
leuiationem penarum con/
ferret. Et hoc prefiguraue/
rat oblatio olocauſti quod
ex toto igne conſummabat̃.
illud ſcilꝫ quod domino in
olocauſtum offerebatur. ſic
chriſtus ex toto debebat re/
linqui. Dereliquit etiam eũ
homo quem creauit et nobi
litauit multis virtutibus. et
propriaz imaginem inſpira
uit. Dereliquerunt eum tur
be quas in deſerto pauit.
Infirmi quos curauit. Ce/
ci. mortui. et quod omnino
flebile eſt etiã diſcipuli quos
tam dulciſſime docuit. Et
quia milites fuerunt roma/
ni et ſerui Pylati non intel/
ligentes hebraicum. putan/
tes ꝙ inuocaret Helyam ſi
bi venire in auxilium. Und̃
dicebant. Ecce Helyam vo
cat iſte. Sinite. id eſt. pa/
rumper expectate. Uidea/
mus an veniat Helyas libe
rans eum. Cum autem ex
diutino et continuo ſuſpen/
dio et ex nimio ſolis ardore
et ſanguinis effluxu aruiſ/
ſet. vt merito dicere poterat.
Aruit tanꝙ̃ teſta virtꝰ mea.
dixit Sitio. Nec mirũ. quo
niam minuti plus ſitiunt.
ſed Ieſus nimis grauem ⁊
horribilem habuit minutio
nem. Unde verſus. Sep/
tuaginta quinqꝫ quater cen
tũ. milia quinqꝫ. Tot fertur
Chriſtus pro nobis vulne/
ra paſſus. Si quis omĩ die
dixerit quĩdecim Pater no/
ſter. anno reuoluto cuilibet
vulneri vnum dixit, Pater
noſter. Non igitur mirum
ſi ſitiuit. Bernhardus hoc
verbum pertractans dicit.
O bone Ieſu cui clamas te
ſitire. An ignoras ꝙ aduer/
ſarĳ tui in ſiti tua nõ recrea/
bũt vino aut ſicera. nec aquã
de torrente saltez mundam

Nonne tu potaſti populum
ſitientem in deſerto .et nun/
quid tu aperis celum Quid
ergo clamas.ſitio. Et reſpõ/
det in perſona Chꝛiſti. Si/
tio peccatoꝛum conuerſio/
nem.lacrimas penitentie.cõ
punctionis paſſionis et in/
time deuotionis . Sitio ſa/
lutem veſtram .et omnium
animarum redemptionem.
Uas ergo poſitum erat ace
to plenum. Et cõtinuo cur/
rens vnus ex eis acceptam
ſpongiã impleuit aceto .yſo
po circumponentes.⁊ impo
ſuerunt arundini et dabant
oꝛi eius. Cum ergo accepiſ
ſet Jeſus acetum dixit. Cõ/
ſummatum eſt . Nam in ſiti
mea potauerunt me aceto.
Fuit nouiſſima pꝛophetia
fienda ante moꝛtem eius.vt
ſic in om̄ibꝰs ſenſibus pꝛo
nobis pateretur.⁊ pꝛeſertim
in guſtu.in quo Adam pꝛe/
cipue peccauerat . Tracta .
qualiter pꝛius in aliȷs ſenſi
bus paſſus . maxime in vi/
dendo dilectam ſuam geni/
tricem perturbabatur . Un
de dixit. Cõſummatum eſt.
Quaſi diceret. Modo om/
nia ſunt impleta.que ſm ꝓ/

phetarum oꝛacula fuerunt
conſummanda . Immo ſm
Auguſtinum nihil remanſe
rat quod anteq̄ moꝛeretur
fieri opoꝛtebat. Et ideo hoc
verbo pꝛolato nichil reſta/
bat niſi moꝛs.quam in inſtã
ti pati voluit ꝓ peccato ho/
minis. Unde tunc homo li
beratus fuit eterna moꝛte.
Ideo ſecure dicere potuit.
Dirupiſti domine vincula
mea.et tibi ſacrificabo hoſti
am laudis. ⁊c̃. Super quo
dicit gloſa magiſtri.ꝙ h̄ ver
ſus tante virtutis creditur.
ꝙ omnia peccata homini di
mittantur ſi in fine trina vi/
ce dicatur . Idem vult Au/
guſtinus in ſermone de ani
mabus . Item narrat vene/
rabilis Joꝛdanꝰ in poſtilla
ſuper illo verbo.ſcȝ. Cõſum
matũ eſt.magne efficacie eſt
Et ſignanter valere dicitur
in immoderato fluxu ſãgui/
nis narium.ſi cũ eodem ſan
guine ſcribat in fronte pati
entis ceſſat. Nec mirũ cũ ſit
verbum in quo tota paſſio
chꝛiſti continetur. Quaſi di
cere vellet ihũs. Pater ſi q̃d
adhuc reſtat.dic.⁊ paratũ in
uenies animũ meũ Ego em̄

ad ꝫ pendo ꝫ ad ſoluenduꝫ
ꝑ hoīe quicq̄d ab eo exigere
poſſis. Si ḡ ſatis tibi vide/
tur fac ſicut ꝓmiſiſti. Dixiſti
eīn̄. Si filius vos liberaue
rit vere liberi eritis. Ecce p̄
cium redemptionis effuſio
ſanguinis mei. Ecce paſſio
mea. non reſtat niſi mori. ad
quod me diſpono faciendū
Et inclinato capite. quoniā
compleuit ſm̄ magiſtruꝫ in
hiſto. omnes illos p̄s. ſ. a de
us deus meus reſpice. vſq̄ꝫ.
In manus tuas. verſus ſcꝫ
xxx. Cum ergo antea ſepius
in oratione pernoctauit. et
omne tempus vite ſue vtiliſ
ſime expendit. nec momen/
tum minimū temporis ſine
fructu vnq̄ꝫ preteriuit. Igiṫ
non eſt credendum q̄ tribꝫ
horis in cruce ocioſe et ſine
oratione ſteterit. Et predic/
ti pſalmi dicuntur pſalteri/
um chriſti. Et quicūq̄ꝫ ī me/
moriam paſſionis eius lege
rit ſine dubio inueniet in fi/
ne vite fructum. quando di
cet. In manus tuas ꝛc̄. Et
clamās iterum voce magna
dixit. Pater in manus tuas
commendo ſpiritum meuꝫ.
Et hec dicens inclinato ca/
pite ad matreꝫ dans vltimū

Aue. tradidit ſpm̄. erudiēs
nos quando ſpm̄ noſtrum
deſeremus patrꝭ eterni ma/
nibꝫ commendemꝰ. ne prin/
ceps huius mundi. qui licet
in Chriſto nō habuit quic/
q̄ꝫ. tn̄ ſm̄ glo. Thobie ſtabat
ſuꝑ brachium crucis. in no/
bis quicq̄ꝫ inueniat. Sed
nō eſt dubium quin etiā ani
ma chriſti turpiter fugaue/
rit diabolū. ꝛ ipm̄ tunc in in
ferno fortiter r̄ligauerit. O
ſi diabolus aīaꝫ xp̄i vnitam
diuinitati expectauit vt ſu/
perbus. licet ſm̄ Hierony/
mum cū crucifixus eſſet de/
mones ſenſerunt virtutem
chriſti. et vires ſuas fractas
Quid igitur nos miſeri pec
catores faciemus in quibꝫ
diabolus multa habet. ꝛc̄.
niſi hūiliter quotidie ad mi
nus ſemel in die dicamꝰ In
manus tuas. ꝛc̄. vſq̄ꝫ ad finē
vite noſtre. et quicunq̄ꝫ hoc
fecerit non morietur mala
morte. Unde mortuo Chri
ſto perturbata ſunt omnia
elementa. Nam ſol obſcura
tus ꝛ alie res inſenſibiles.
ſcꝫ velum tēpli ſciſſum eſt ꝑ
mediū in duas ꝑtes a ſūmo
vſq̄ꝫ deorſū. q̄d vicꝫ ſm̄ Re
migiū. ꝛ Ambroſiū pēdebat

ſucta ſanctaſanctoꝝ.q̄d pre/
cioſuʒ erat ope plumario cō
textū.que ſciſſura figurabat
reſeratione̅ figuraꝝ ⁊ imple
tione̅ veritatis ꝑ venerandā
chriſti mortem. Et terra mo
ta eſt.quaſi ſuſtinere non va
lens mortem xp̄i. Et petre
ſciſſe ſunt.in ſignuʒ ꝙ obſti/
nata corda hominū ⁊ dura
ex recordatōe paſſionis cri
ſti molliri et ſcindi debe̅t ad
penitentiam. Et vere nimis
durus eſſet que̅ non moue/
ret ad penitendum. Tracta
Et monumenta aperta ſūt.
ac ſic aperta ſteterūt vſqꝫ dn̄
xp̄s reſurrexit. Et tūc corpo
ra multa ſanctoꝝ q̇ dormie/
rant ſurrexerunt. Quia ſm̄
apoſtolum ad Corinth.xv.
Chriſtus reſurrexit primo
genitus mortuorū. Et ideo
ſignant̄ ꝙ nō ſtatim eodem
die quo Chriſtus obijt ſur/
rexerunt dicit euangeliſta.
Et exeuntes de monumen/
tis poſt reſurrectionem eiꝰ
venerunt in ſanctam ciuita
tem et apparuerunt multis.
ad teſtificandam reſurrecti/
onem Chriſti. De iſtis dicit
Ambroſius et Hieronimꝰ.
ꝙ in eis cōpleta fuit ſecūda

reſurrectio.et cū dn̄o corpō
raliter aſcenderūt.alias veri
teſtes reſurrectiōis Chriſti
non fuiſſent.nec eis gr̄a ſed
iniūria facta fuiſſet ſi iteruʒ
mori debuiſſent. immo ipſo
die aſcenſionis xp̄i eſt feſtuʒ
omniū patriarcharū et ſan/
ctoꝝ patrum quos de lim/
bo liberauit. Quare autem
tunc corporaliter viſi nō fue
rūt.ſicut de Chriſto legimꝰ
Dicendū ꝙ ideo factuʒ fuit
ne tanta ſolennitas celebra
ta in aſcenſione domini per
angeloꝝ et apoſtoloꝝ iubi/
lationem alteri q̄ꝫ xp̄o aſcri/
beretur. Patres igitur ⁊ pa
triarche de hac reſurrectiōe
diuinitꝰ inſpirati cum ſolici
tudine magna cupierūt cir/
ca illud ſpaciuʒ ſepeliri vbi
Chriſtus debebat crucifigi
A loco autem illo in quo ſe/
pulti ſunt patriarche: vſqꝫ
ad locum vbi Chriſtus cru
cifixus fuit ſunt fere trigin/
ta miliaria gallicana. Cen/
turio autem qui ex aduerſo
ſtabat et qui cum eo erant.
viſo terremotu. et his que
fiebant timuerunt valde di/
centes. Uere filius dei erat
iſte. videntes ꝙ ſic clamans

expiraſſet. Nam iſte clamor
miraculoſus erat. ſicut de
primo clamore dictum eſt.
Et omnis turba eorū qui
ſimul aſcenderant ad ſpecta
culum. iſta videntes que fie
bant percutientes pectora
ſua reuertebant. Chryſoſto
mus. Ecce ꝗ̃ cito poſt mor-
tem Chriſti ſua paſſio ſorti-
ta eſt effectum. et oratio quā
fecit dicens. Pater dimitte
illis. quia neſciunt quid fa-
ciunt. Nam qui prius eius
mortez impetraſſe memine-
runt. poſt mortē eius timen
tes amplius deum glorifi-
cauerunt. Legitur enim ꝙ
tres iudei de crucifixione
chriſti redeuntes. mutuo lo
quebantur de rei geſte mo-
do. Primus dixit ꝙ iniuſtꝰ
proceſſus erat. ſic condem-
nare hominem iuſtum. adij
ciens ſe multum cōpaſſum
fuiſſe. quādo vidit eum ala-
pis cedi. ⁊ nō reſpondit ver-
bum. nec extendit ſe ad mur
mur. Secundus iudeꝰ di-
xit ſe maxime doluiſſe quan
do aceto potatus faciē ſuaz
non auertit. nec iram oſten
dit. Tertius dixit ſe maxīe
doluiſſe quando vidit eum
in cruce extenſum et mēbra
aptari foraminibus crucis
Vide ergo chriſtiane ſi iu-
dei nondū ad fidem ꝯuerſi
chriſto compatiebant. quā-
tum tu condolere debes.
Quantum deus odit pec-
catum pro quo tollendo to-
tum ſuum ſanguinem fudit
Quantuz diligit genus hu-
manum. Quod vt ſaluaret
tam grauia pertulit. Et q̄n-
tum deſiderat penitentiam
hominum. Ad quā docen-
dum deus pater filium vni
genitum quaſi quendam li-
brum ſcriptum coram ocu-
lis totius populi ſuper pul-
pitum ſancte crucis poni ꝑ-
miſit hodie. Pſal. In libro
tuo omnes ſcribētur. Apo-
calipſis. xix. Qui non ſūt in-
uenti in libro h. miſſi ſūt in
ſtagnum ignis. ⁊c̄. Si placz
amplius legere in hoc libro
potes querere. ⁊ inuenies ī
hornis. xxij. O quantꝰ tunc
inerat dolor Marie. cum
ipſa vidit filiū ſuum cum
clamore valido expirare. nᶜ
mens cogitare. nec etiaz lin
gua explicare pōt. ſm Bern
hardum. ⁊c̄. Erāt mulieres
mlt̄e de lōge aſpiciētes. int̄

quas erat Maria magdale
ne ⁊ Maria iacobi minoris
⁊ Joſeph mater. ⁊ Salome
et mater filiorū zebedei. Et
cum eſſet in galilea ſequebā
tur eum ⁊ miniſtrabāt ei. Et
alie multe que ſimul cuꝫ eo
aſcenderant hieroſolymam
Stabant autem ⁊ noti eiꝰ
a lōge hec videntes. Judei
autem quoniam paraſceue
erat vt nō remanerēt in cru/
ce corpora ſabbato ꝓut ha/
bebant preceptum Deutro.
xxj. ne igitur eorum feſtū in/
honoraretur. in cuius veſpe
re eiuſdem diei incipiebant
ſolennitatem. Erat eñ ma/
gnus dies illa ſabbati. Ro/
gauerūt Pylatuꝫ vt frange/
rent eoꝝ crura et tollerētur
vt ſic citius morerent. Quo
niam ſolēnitas iſta azimoꝝ
tota erat gaudioſa. quia per
hos ſeptem dies viri et mu/
lieres ducebant choreas ꝑ
circuitum hieruſalem cum
cañ. Moyſi. ſcꝫ Cantemus
domino. glorioſe. ⁊c. In me
moriam ꝙ illo tempore eos
liberauit de ſeruitute egyp/
tiorum et Pharaonis. exer/
citu eius ſubmerſo in mari
rubro. Igit ne tanta ſolen/
nitas ex aſpectu cadaueꝝ fe
daret. qm̄ ꝓpe ciuitatē erant
petierūt eos deponi. Vene
rūt autez milites ⁊ p̄mi qui
dem fregerūt crura ⁊ alteriꝰ
ꝗ crucifixus erat cū eo. Ad
ihm̄ autez cum veniſſent vt
viderūt eum iam mortuum
non fregerunt eius crura.
Sed vnus militum qui ſm
Iſidorum dictus erat Lon
ginus. Hic ſm magiſtrū hi
ſto. videre nō potat an mor
tuus eſſet Jeſus. quia cali/
gatos habuit oculos. vnde
accepit lanceam ſuam et in/
fixit eā corpori ſuo. et ſic ſan
guis et aqua exiuit de vulne
re lateris et haſtam decur/
rēs peruenit ad manus mi/
litis ⁊ ex cōtactu viſum rece
pit. Qui cōuerſus ad fidem
xxxviij. annis monaſticā vi/
tam duxit. et poſt hoc creſcē
te chriſtianorum perſecutio
ne epiſcopꝰ et glorioſo mar
tirio coronatus eſt. et ſic ce/
lum aſcēdit. Hoc miles iſte
ſimplici intentione et ex cō/
paſſione fecit. vt citius mo/
reretur. et ideo deus eum in
terius et exterius cum erat
cecus illuminauit. Hoc vul
nus ſm Alexandrū nedrā.
nō fuit xp̄o infixū in ea par/
te in qua pingi ſolet ꝑ oſſa. ſ.

pectoralia. ſed inferius in mol
licie carnea. inter oſſa pecto
ralia et femoralia. Et ſic ſur
ſum aſcendit ad cor. Practi
cis. quia Chriſtus in altum
pependit et miles ſtans in ter
ra. etc. Preterea quia ſi circa
pectoralia fuiſſent fracta oſ-
ſa propter magnitudinē lan
cee que oſtenditur. Sed ſm
Johannem. Exiuit conti-
nuo ſanguis et aqua. et qui
vidit teſtimonium perhibu
it. et verum eſt teſtimonium
eius. Facta ſunt hec vt ſcri-
ptura impleretur. Os non
comminuetis ex eo. Exodi
xij. Et iterum alia ſcriptura
dicit. Videbunt in quē trāſ
fixerunt. Quare vero ſic de-
pingitur. dicendum quod pictu
ra eſt laicorum ſcrptura. ideo
vt expreſſius laicis pateat
quod lancea cor Chriſti pene-
trauerit. in ſignum quod ex cor
de dimiſſa eſt nobis culpa per
ſuam mortem. Hec duo mi
racula poſt mortem contige
runt. ſcilicet ſanguis emana
tio. et ceci militis illumina-
tio. Sanguis enim in ho-
mine mortuo coagulatur. ſed
non in Christo. vt oſtende-
ret ſe habere poteſtatem in
corpus etiā ſine anima. Itē
tres opiniones erāt de anīa
quod ſcilicet eſſet in ſanguine. in ce-
rebro. et in corde. Et in his
tribus locis effectualiter que
fierunt. licet Chriſtus hoc
vulnus non ſenſit. quia iam
mortuus. Hec omnia facta
ſūt hora nona. ideo eccleſia
pro gratiarum actione can-
tat nonas.

Hora veſpertina.

Poſt hec cum iam ſero fa-
ctum eſſet. id eſt.
hora veſpertina
ecce vir quidam nobilis no
mine Joſeph ab arimathia
ciuitate iudee. qui erat de-
curio et diues. vir bonus et
iuſtus. eo quod eſſet diſcipulus
domini. occultus autē pro-
pter metum iudeorum. Hic
non conſenſerat conſilio et
actibus eorum. quia et ipſe
expectabat regnum dei. Hic
audacter introiuit et acceſ-
ſit Pylatum et petijt corpus
Jeſu vt tolleret. Hec om̄ia
ponunt euangeliſte. ad exp-
mendum bonitatem et reue-

rentiã iſtius Joſeph. Celit⁹
enim prouiſum eſt vt eſſꝫ di
ues ꝙ haberet vt in ſepultu
raꝫ domini expenderet. No
bilis decurio. id eſt. ſuper
decem milites. vt ad p̃ſideꝫ
accedere poſſꝫ. Juſtus ⁊ bo
nus vt Chriſti corpus acci
pere mereretur. diſcipulus.
non vn⁹ de ſeptuagintaduo
bus. ſed quia in ṗmitiua ec/
cleſia omnes credentes dice
bantur diſcipuli. audacter.
quia iudeos non timuit. Et
ipſi eum hoc facere non cau
ſa diſcipulatus. ſed pietatis
autumabant. Petiẏt corpus
Jeſu. quia licitum non erat
ſepelire corpora dãnatoruꝫ
ſine licentia preſidis. Pyla/
tus auteꝫ mirabatur ſi iam
obiſſꝫ. Sed illa ammiratio
ſm Hieronymum proceſſit
ex leuitate et cordis vanita/
te. Nemo miretur cum Py/
lato ꝙ ih̄s tam ſubito mor/
tuus fuit adhuc viuentibuſ
latronibus. quia multa cru
delia per totam noctem ⁊ di
em pertulit. quando latrões
in quiete fuerunt. Et accerſi
to. id eſt. vocato Centurio/
ne. interrogauit ſi iam mor/
tuus eſſet. Et cum cognouiſ
ſet a Centurione. donauit
corpus Jeſu ioſeph. Venit
ergo et tulit corpus Jheſu.
Venit autem et Nicodem⁹
qui venit ad Jheſum nocte
ṗmũ ferens mixturam mir
re et aloes. quaſi libras cen/
tum. Acceperunt ergo cor/
pus Jeſu et ligauerũt in lin
theis mundis cum aromati
bus. Et inuoluit illud Jo/
ſeph in ſyndone mũda quã
mercatus eſt. ſicut mos eſt
iudeos ſepelire. Jſtud vngẽ
tum amaritudine ſua coer/
cet vermes a cadaueruꝫ cor
roſione. et a corruptione et
putredine. Ex quo patꝫ ſm
Chryſoſtomum. ꝙ iſti non
habuerunt adhuc de Chri/
ſto plenam et perfectam fi/
dem non intelligentes illud
Pſal. Non dabis ſctm̃ tuũ
videre corruptionem. Vnd̃
ſi corpus chriſti iacuiſſet in
ſepulchro vſqꝫ in diem no/
uiſſimum non fuiſſet incine
ratum nec putrefactuꝫ. quia
erat balſamatum diuinita/
te. Hec depoſitio ſm Bedã
et Origenem facta eſt pre/
ſente matre Maria que cor
pus filiẏ ſui de cruce depoſi
tum ſuis brachiẏs. vt pie cre

ditur dulciſſimis amplexa/
ta fuit. et ſacra vulnera cum
inexplicabili planctu mater
no affectu deoſculata. Ihe/
ſus autem ad conſolatiõem
matris ita glorificatus eſt ꝙ
nulla plaga vel liuor in ſuo
corpore apparuit. preter q̃n/
q̧ vulnera manuū ac peduz
atq̧ lateris. q̃ reſeruauit nõ
ex impotẽtia ſanandi. ſed vt
oſtenderet aplĩs et maxime
Thome. Iudeis et malis
chriſtianis in iudicio extre/
mo. ad interpellandū in cõ/
ſpectu patris. ad letificãduz
beatos ex intuitu ſue redem
ptiõis. Non eñi dedecorant
corp⁹ glorificatū ille cicatri/
ces. q2 clarius radiãt q̃z ſol i
firmamento celi. Et q̃a cor/
pus lineis inuolutum fuit.
ideo in eccl'ia mos inoleuit
vt in altari nõ ſericis aut au
ro textis. ſed in ſyndone mū
da ꝯſecratur. Item licz hec
aromatizatio Chriſti facta
fuit in honorem et reueren/
tiam et a deuotis et eum di
ligentibus. Tamen factum
in ſe valde miſerabile et la/
mentabile erat. ꝙ ſcilicz tan
te nobilitatis tractabat' tan
quam cadauer. Licet pro/
pter diuinum ſuppoſitum ca
dauer non fuit. et ꝙ corona
glorie ſic iacuit proſtrata.
In ſignum huius pro gra/
tiarum actione ſtatuit eccl'a
dicere veſperas.

¶ Hora completorij.

Erat autē
in loco vbi cruci
fixus erat Ieſus
ortus. Et i orto
monumentuz nouū. in quo
nonduz quiſq̧ poſitus fue/
rat. et erat exciſum in petra.
Iſtud monumentū erat Io
ſeph. In orto dominus fuit
captus. In orto nunc domi
nus Ieſus ſepelitur. ad in/
uenendum ꝙ per virtutẽ ſue
paſſionis liberamur ab hoc
peccato quod Adam cõmi/
ſerat in orto deliciaꝝ. Sed
diuina diſpenſatione in no
uo monumento. in quo nõ/
dum quiſquã poſitus erat.
ponitur. ne ſua reſurrectio
alteri qui ibi prius poſitus
fuiſſet aſcriberetur. Sicut
enim in Marie virginis vte
ro nemo ante illuz aut poſt
illum cõceptus eſt. Ita ſm

Auguſtinum.nemo antevel
poſt ibidez ſepultus eſt Ibi
ergo ꝓpter paraſceuẽ iudeo/
rum.qꝛ iuxta erat monumẽ
tum poſuerũt corpus Jeſu.
Nam ſexta feria iam declia/
bat ad occaſum.et ſabbatuz
incipiebat.eo ꝙ ſm̃ Piero/
nimum iudei incipiũt com/
putare dies craſtinos a ſero
precedenti.Unde quia tar/
de erat non poterant remo/
tius ſepelire corpus.timen/
tes preterire ſabbatum.Nõ
quidẽ deſpecte.ſed ſic̃ mos
erat honorabilium corpora
iudeorum ſepelire.qꝛ iuxta
ꝓphetiã Iſaie.xj.ꝛ erit ſepul
crum eius glorioſum.Unđ
ſanctus Thomas.iij.parte
q.v.ar.ꝑmo.Conueniẽs fu
it Chriſtum ſepeliri ad pro/
bandam veritatem mortis.
Non enim aliquis in ſepul/
cro ponitur niſi iam de veri
tate mortis conſtet.igiť py/
lat⁹ anteq̃ȝ concederet chri/
ſtum ſepeliri diligenti inqui
ſitione cognouit eũ iã mor/
tuum eſſe.Item datur ſpes
reſurgendi.his q̃ in ſepul/
cro ſũt ꝑ ipm̃.eo ꝙ de ſepul/
cro ipe r̃ſurrexit.ſm̃ illđ Jo/
hannis quinto Omnes qui
in monumentiſ ſunt audient
vocem eius.ꝛ qui audierint
viuẽt.Hec ſepultura figura
ta eſt in Jona.ſicut ille trib⁹
dieb⁹ fuit in ventre ceti.ꝛc̃.
Et Joſeph aduoluit lapidẽ
magnũ ad hoſtiũ monumẽ
ti ꝛ abijt.Subſecute ſũt au
tem mulieres q̃ cũ ipo vene/
rant de galilea vidẽtes mo/
numentũ ꝛ aſpicientes quẽ/
admodũ ꝛ vbi poſitum erat
corpus Jeſu.ſedentes ꝯtra
ſepulcrũ.Inter quas Ma/
ria magdalena ꝛ altera Ma
ria affectu diligenter atten/
debãt qualiter trãſacto ſab/
bato vngento preparato re
uertẽtes intrare poſſent ad
perungendum iterato cor/
pus Jeſu.Ex quo manifeſte
patet ꝙ in fide dubitabant.
quia ipm̃ reſurrecturũ non
crediderũt.Ideo beata vir/
go Maria in qua vera ꝛ cer
ta fides fuit.ad vngendum
cum ipis nõ venit.Propter
quod dies ſabbati per anni
circulum ad ſui reuerentiaz
ab eccleſia ſpecialiter dedica
tur.Altera autem die qui ẽ
poſt paraſceuen ꝯuenerunt
ꝑncipes ſacerdotum et pha
riſei ad Pylatum dicentes.

Dn̄e recordati ſum⁹. Et notabile eſt ꝙ iudei Pylatum dn̄m ſuū agnoſcentes vti in ſeruitutem alienigenarū redacti etiam adulando vt facilius impetrarent. dixerūt. domie. Seductor ille. Mirum ꝙ eorum inuidia adhuc non ceſſauit. Seductorem tamen ſm Hieronymum. recto eum noīe vocabant. ſed non talem qualem intendebant. Eſt enim ſeductio mala a veritate in errorem. hanc Chriſto imponebant. ſed falſe mentiebantur. Alia a falſitate in veritatem. a vicijs ad virtutes. Sic chriſtus ſeductor erat fidelium. Poſt tres dies reſurgam. Iube ergo cuſtodiri ſepulchrum vſqꝫ in dieͣ tertium. ne forte veniāt diſcipuli eius et furentur eum ⁊ dicāt plebi. ſurrexit a mortuis. Et erit nouiſſim⁹ error peior priore. Ait illis Pylatus. Habete cuſtodiam ſicͭ ſcitis. Illi autem abeuntes munierunt ſepulchrum lapidem cum cuſtodibus Quia nō ſufficiebat ipis cuſtodia militum gentilium. ſed etiā cum hoc ſignauerūt lapidez qui erat ī hoſtio monumenti. cum ſigillis ſuis ⁊ anulis In huius ſepulture memoriam eccleſia ſtatuit dicere completorium. Cum vero Chriſtus animam in cruce tradidit mox venit ad infernum. id eſt. ad limbū patrū. ad eorum conſolationem et demonum confuſionem. et tertia die r̄ſurrexit de ſepulchro. Et ideo iudei militibus ſummam pecunie dederunt. vt dicerent ipſum furatum per diſcipulos. Sꝫ cum accepiſſent pecuniam. quod factum fuerat dixerūt Milites enim illi tacere nō poterant. Nam ipſi fatebantur ſe vidiſſe choros angelorum. et a iudeis accepiſſe pecuniam. Et Vincentius in ſpeculo narrat. ꝙ Joſeph ab arimathia eadem veſpera qua ſepeliuit dominū iudei eum incarcerauerunt ſed dominus liberauit eum Ex his dictis patet. Cauſa. Modus. Ordo. et tota ſeries dominice paſſionis ſm intentionem euangeliſtaruꝫ ſm ordinem et ſm litteram quem ex toto inſerui. ac ſm ſeriem rei geſte. De ſcriptis

concedat nobis Jeſus. vt ꝑ
lamenta ſue paſſiōis perue/
niamus ad gloriam et gau/
dium beate reſurrectionis.
Amen.

Explicit paſſio Jeſu
Chriſti ſm̄ quatuor
euangeliſtas.

Egregij magniqꝫ doctri/
ne ſacroꝝ eloquioꝝ interpre
tis putilis paſſio ſiue ſermo
popularis ꝑ libitu volentiū
meritorie in dieb9 paraſce/
ues vacare p̄dicatōi elegan
ter exarat9. feliciter incipit.

OBla/
tus eſt. q̄a
ip̄e voluit.
Uerba p/
poſita. yſa.
liij. origīa
liter ſūt ſcp̄ta. Sācta mater
eccl'a hodie r̄colit ꝛ pagit ſa
cratiſſimā ꝛ ſaluberrimā di
em q̄ dn̄s redēptor et ſalua/
tor nr̄ ihs xp̄us fili9 dei viui
ver9. ſumme potēs. ſapiēs ꝛ
bon9 ꝓꝑt obedientiā dei pa/
tris ꝛ liberatōꝫ hūani gene
ris ſe ſpōte obtulit ad paſſi/
onē ꝛ mortē. ꝓpter quod dic̄
ap'lus ad Eph̄. v. Tradidit
ſemetip̄m oblatōeꝫ ꝛ hoſtiā.
ſcꝫ in cruce deo ī odorē ſua/
uitatꝭ. Fuit em̄ illa oblatio
vt dicūt doctores acceptiſſi
ma deo p̄ri. q2 ꝓceſſit ex ma/
xima caritate. Et vt dic̄ ſan
ctus Thomas in tertia par
te ſūme obediētia oib9 ſacri

ficijs anteferk .ꝭm illō.j.· Re.
xv.melioꝛ eſt obediētia ꝙ̄ vi
ctime.ꝛ iō ꝯueniētiſſimū fu/
it vt ſacrificiū ſctiſſime paſ/
ſionis et p̄cioſiſſime moꝛtis
xp̄i ex obediētia ꝓcederet.et
qꝛ ex amoꝛe exceſſiuo ꝛ obe/
diētia paterna.atqꝫ ꝓ ſalute
nr̄a volūtarie paſſus ē ꝛ moꝛ
tuꝰ.iō dꝛ i ꝟbis p̄miſſis Ob
latꝰ eſt qꝛ ip̄e voluit. Multꝫ
igiꝭ cauſa bꝛeuitatis et tedij
remotiōis obmiſſis .diuina
gr̄a opitulāte intēdo dn̄icaꝫ
paſſionem ex q̄tuoꝛ euāgeli
ſtaꝝ hiſtoꝛijs recitare.alioſ/
qꝫ doctoꝛes ꝭm ꝙ mihi ꝓpo/
ſui inſerere. Et ſic pn̄teꝫ ſer/
monē decreui i q̄ttuoꝛ ꝑtes
diuidere ꝭm ꝙ q̄ttuoꝛ ſunt
euāgeliſte. ¶ Prima ꝑs erit
de captiuitate xp̄i .qūo xp̄s
dn̄s fuit captꝰ. ¶ Scd̄a de
eiꝰ ductōe qūo d̄ vno iudice
ad aliū fuit ductꝰ ¶ Tertia
de eiꝰ flagellatiōe ꝛ coꝛonati
one .qūo flagellatꝰ. illuſus.
ꝛ ad moꝛtē iudicatꝰ fuit atqꝫ
ꝯdēnatꝰ ¶ Quarta d̄ eiꝰ cru
cifixiōe ꝛ moꝛte.qūo crucifi/
xus.moꝛtuꝰ.ac d̄ cruce depo
ſitꝰ ē ꝛ ſepultꝰ ¶ Hec q̄ttuoꝛ
cū dei adiutoꝛio i pn̄ti ꝭmōe
poſt inuicē deliberaui ob de

uotōꝫ hꝰ ſacre diei enarrare.
Et ꝓ impetranda gr̄a dicat
q̄libet vnum Pater nr̄.cum
deuotiōe.ob reuerentiā paſ
ſionis dominice.

Oblatꝰ eſt

qꝛ ip̄e vo. Scribi
tur vbi ſup̄. Añqꝫ
in ꝑticl'ari deſcēdā ad hiſto/
riā paſſiōis dilectiſſimi dn̄i
nr̄i ih̄u xp̄i. Sciēdū bꝛeuit
ꝛ notādū.ꝙ due ſunt nat̄e i
xp̄o. Una ē diuia.ꝭm quam
nihil paſſus ē.nec pati potu
it.cū ſit inuariabil'. Alia ē na
tura hūana quā in ſe ex tēꝑe
ꝓpt̄ nos aſſūpſit ab extriſeco
ꝭm quā maximā paſſionē et
amariſſimā moꝛtē ſuſtinuit
ꝙ̄ vnqꝫ aliq̄s hoīm paſſus ē
aut pati pōt in pn̄ti vita. Nō
pꝫ ex h̄ ꝙ xp̄s ſuꝑ oēs moꝛ/
tales fuit excellēter bene cō
plexionatꝰ.nā fuit caſtiſſime
ꝛ puriſſime ꝟgīs filius.ꝛ eiꝰ
ſctiſſimū coꝛpꝰ fuit foꝛmatū
admirabili virtute diuina ꝛ
oꝑatiōe ſp̄ūſſcti d̄ puriſſima
Maria.i.d̄ puriſſimis ima/
culatꝫ ꝛ mūdiſſimis guttul'
ſacrati ſanguinis.intemera/
te et p̄celſe glorioſe virginis.

Marie. vt Damaſcenus in
ſuo. iij. dicit. ⁊ ſilr mgr̄ ſniaꝝ
in. iij. diſt. iij. Et ideo quāto
xp̄s dn̄s a natura nobilioꝛ
purioꝛ ſincerioꝛ delicatioꝛ. ⁊
in om̄ibꝫ ſenſibꝫ diſpoſitioꝛ
fuit cunctis ceteris homibꝫ.
tantū q̄dlibet toꝛmentuȝ in
ſua pꝛecioſa carne cauſabat
valde maioꝛem doloꝛem q̄̄
in alio hūano coꝛpe q̄licūqꝫ
Cū ḡ toꝛmēta xp̄o illata fu/
erūt nō pauca aut parua. ſȝ
multa et magna nimis con/
ſtat ꝙ in eo intēſiſſimū cau/
ſabant doloꝛē. Jdo ipſe dic̄
per ꝓphaȝ Trenoꝝ. j. O vos
omnes qui tranſitis p viam
attendite et videte. ſi eſt do/
loꝛ ſimilis ſicut doloꝛ meus
Jn quibus quidem verbis
Chꝛiſtus hoꝛtatur omnes
fideles ad diligenter inſpici
endum oculis coꝛdis et de/
uote meditandū magnitu/
dinem et grauitatē ſue paſ/
ſionis. tam quo ad triſticiā
interioꝛem q̄̄ quo ad dolo/
rem exterioꝛem et ipſius ex/
ceſſum ſuper omnes hu⁹ tē
poꝛis paſſiones. Sed quia
eandem paſſionē ſponte ſu/
ſtulit ex obedientia paterna
et pꝛo ſalute et redemptōne
noſtra. ideo dicit per ꝓphaȝ.
Oblat⁹ eſt. quia ipſe voluit.
Que fuerunt verba in pn̄ci
pio poſita.

¶ De captiuitate xp̄i Jeſu.

Quantum igitur ad pꝛimum
vt pꝛemiſi ꝙ velim
p̄mo dicere de Chꝛiſti cap/
tiuitate. ideo incipiā paſſio/
nem eius ſm̄ Johannē. cui
alie euangeliſte ꝯſentiūt di.
pꝛout etiā incipit btūs Au/
guſtin⁹. Dn̄s in die iouis ce
na facta. ⁊ pedū lotione cele/
bꝛata. ſacramētoqꝫ ſuſcepto
atqꝫ ſermōe deuotiſſimo ple
no amoꝛe diuino. queȝ poſt
cenam ad diſcip̄los fecit cō
pleto. perpetrataqꝫ oꝛatiōe
ad pr̄em p diſcipulis. Cum
iam eſſet nox. egreſſus do/
mum cū diſcipulis ſuis du/
xit eos extra ciuitateȝ hieru
ſalem. ⁊ venit cum ipſis in vil
lam que dicitur gethſemani
trans toꝛrentem cedron. in
mōte oliueti. Eſt vallis que
vocatur cedron ꝓpter mul/
titudinē cedroꝝ q̄ ibi naſcū
tur. p quaȝ vallē fluebat toꝛ/

rens de duobꝫ mõtibꝫ.ſcꝫ de
mõte ſyon. ⁊ de mõte oliue/
ti. vbi erat ortꝰ in quē introi
uit ipē ⁊ diſcipuli eiꝰ ſm con
ſuetudinē. Eũdem em̄ ortũ
ſepiꝰ cũ diſcipuliſ introierat
ad inſtruendũ ⁊ ꝯſolanduꝫ
eos. In q̄ q̄dē orto capi vo/
luit ſm Alcuinũ. vt oñderet
ꝙ venerat ſatiſfacere ꝓ pctīs
ꝓmoꝝ parentũ. i. vt pctm̄ q̄d
in orto ꝯmiſſuꝫ fuerat dele/
ret. Paradiſus em̄ ortꝰ deli/
ciaꝝ interp̄taꝛ. Seq̄ꝛ in Jo
hanne. Sciebat aũt Judas
ꝓditor q̄ tradebat eũ locum
illũ eo ꝙ freq̄nꝛ. i. ſepe Jhus
ꝯuenerat illuc cũ diſcipulis
ſuis. Tunc dicit illis Jeſus
inquiũt Mathẽꝰ ⁊ Marcꝰ
Om̄es vos ſcandalũ patie/
mini. Lyra. i. ruinā facietis
in peccatũ. in me. i. recedetꝭ a
me ꝓpter timorē humanũ in
iſta nocte. Scriptum eſt em̄
Percutiā. i. ꝑcuti ꝑmittā. pa
ſtorē. i. Chriſtũ ihm̄. q̄ ꝑcuſ/
ſus eſt a deo per ꝑmiſſioneꝫ
a iudeis ꝑ illuſionē. a genti/
bus ꝑ flagellationē ⁊c̄. et di/
ſpergenꝛ oues gregꝭ. i. diſci/
puli ex timore fugiēt. Poſt/
q̄ꝫ aũt ſurrexero. p̄cedā vos
in galileā. Lyra. Hoc addit
ad ꝯſolatõeꝫ eoꝝ vt q̄ audi/
ta eius morte erāt deſolati.
audita eiuſdē ihu futura re/
ſurrectõe eſſent aliqualiꝛ cõ
ſolati. Et ſubaudit. Nõ ſolũ
ꝓmittit eis viſionē ſuā in fu
tura beatitudine et in loco
multũ diſtanti. ſꝫ ꝓpinq̄ etiā
regione. ſ. in galilea. Reſpõ/
dens aũt Petrꝰ. qꝛ ceterꝭ fer
uentior ait illi. Et ſi omnes
ſcandalizati fuerint ī te. ego
nũq̄ꝫ ſcandalizabor. Quaſi
di. Si oēs diſcipuli te dere
liquerint ⁊ a te fugerint. ego
te nũq̄ꝫ derelinquā ſꝫ tibi ſꝑ
viriliter aſtabo. Seq̄ꝛ ī Lu
ca. Ait aũt dñs Symoni. i.
Petro. Simon ſimon. ecce
ſathanas. ſcꝫ q̄ ſaluti aduer
ſaꝛ expetiuit vos. Albertus
magnꝰ. Hoc eſt. tēptādi po/
teſtatē iam in vos a deo obti
nuit. vt cribraret. i. purgaret
ſic̄ triticũ. a q̄ ꝑ cribrum ſor/
des ⁊ palee ſeꝑanꝛ. ⁊ ita ſepa
ratꝰ fuit ꝓditor ab aliȷ̄ſ. quia
vt Lyra dicit. Judas remā
ſit diabolo ad penā eternaꝫ
Aliȷ̄ ṽo apl̄i trāſierũt ad glo
riā. Ego autē rogaui ꝓ te vt
nõ deficiat fides tua. ſ. finali
ter. Et tu aliq̄n ꝯuerſus. ſcꝫ
de pctõ ad gr̄aꝫ ꝯfirma fr̄es

ſuos.i.exẽplo tue pẽitẽtie cõ
forta ne de venia deſperent
vt dicit interlinearꝫ. Seq̇t̃ i
Luca. Qui ſcꝫ Petrus dixit
ei. Dñe tecũ parat⁹ ſum.ꝛ in
carcerẽ ꝛ in mortẽ ire. Lyra.
Hoc dixit ex feruore ꝛ confi
dens de ſua ꝯſtantia et ꝟtu/
te. Jõ ꝯſeq̃nt̃ iħs p̃dicẽs ſi/
bi ſuam infirmitateꝫ ait illi.
Amen dico tibi.qꝛ ĩ hac no/
cte anteq̃ꝫ gallus bis cantet
inq̇t Mar.ter me negabis.
Et ſcribũt Math.ꝛ Mar.
Ait illi Petr⁹. Etiã ſi opor/
tuerit me mori tecũ nõ te ne
gabo. Silr̃ et oẽs diſcipuli
dixerũt.ſ.ꝙ vellẽt ſibi aſtare
et non derelinq̃re eũ. Et ait
Lucas. Cũ ꝑueniſſet ad lo/
cum.i.cũ intraſſet ortũ cum
diſcipulis ſuis.q̇ q̇dem ort⁹
inq̇t Nico.de gor.erat ĩ mõ/
te oliuaꝝ iuxta villã gethſe/
mani.ibi ſcribũt Matth.et
Marc̃.ait illis. Sedete hic
donec vadã illuc.i.aliq̃ꝫtulũ
lõge a vob̃ ꝛ orem Et ſcribit
Mar.ꝙ etiã dixit. Sed et
vos orate. ne intretꝫ in tem/
ptatõeꝫ.i.ne temptatio vltĩa
vos ſuperet.ſic̃ poſtea factũ
fuit ꝙ ſuꝑati fuerunt. Et in/
quiũt Math.et Mar.ꝙ do

min⁹ aſſũpto Petro ꝛ duobꝫ
filijs zebedei.ſcꝫ Jacobo et
Johãne.cepit pauere.ĩquit
Mar.et tedere.ꝛ Math.cõ
triſtari ꝛ meſt⁹ eſſe. Jſti tres
diſcipuli erãt ſui ſecretarij.ꝛ
ideo eos aſſumpſit.cogitãſ/
q̃ꝫ de horrẽda ꝛ terrẽda paſ
ſione atꝫ turpiſſima ac ama
riſſima morte ꝑ quã de ꝓpin
quo ꝓ cũctis pctõribꝫ ꝛ pec/
catricibꝫ paſſur⁹ erat.ꝛ ſic ce
pit totus tremere ꝛ multum
timere. Et dixit iſtud ꝟbum
Triſtꝫ eſt aĩa mea vſq̃ꝫ ad
mortẽ. Hec triſticia aĩe xp̃i
ſcḋm doctores fuit maxĩa in
ter oẽs triſticias huius vite
Quã q̇dẽ triſticiaꝫ xp̃s dñs
aſſũpſit ſcḋm Hiero.vt ꝟitatẽ
aſſũpti hoĩs ꝓbaret. Naturale
eſt eñi homini timere mortẽ
Xp̃s iħs ex naturali hac triſti
cia aſſumpta ꝟe ꝯtriſtat⁹ eſt.
ꝛ tãto grauius q̃nto corp⁹ eius
ꝟgineũ apti⁹ aĩe ſue fuit ha
bitaculũ. Et ſi querit̃ quare
dñs ꝯtriſtabat̃. Rñdendum
breuiter ꝛ dicẽdũ .ꝙ duplex
fuit triſticia in xp̃o.ſcꝫ natu/
ralis ꝛ ratõnalis.ſcḋm p̓mam
ſcꝫ naturalẽ.triſtabat̃ etiam
ꝓpter mortem.qꝛ ei⁹ ſenſuali
tas ꝛ humanitas valde hor

rebat mortē de primo ſibi
imminentē. Scḋm aliā ꝓo
ſcȝ rōnalem nō triſtabat ꝓpt
mortē. qꝛ ſm voluntatē ⁊ iu
diciū rōnis volebat mortē
ſuſtinere ꝓpt humani generꝭ
liberatōeȝ. Sed ſm Hiero
nimū ſm ratōnem triſtabat
ꝓpter infirma mēbra ſua. vi/
delicet infeliciſſimū Iudaȝ
ac ſcandalū et ruinā omniū
diſcipłoꝝ. deiectōeȝ. i. ꝑditio
nē iudeoꝝ. ⁊ euerſionē miſe/
re hieruſalē. qb⁹ miſertus et
ꝯpaſſus fuit. Et poſſumus
addere ꝙ etiā iđo triſtabat.
qꝛ p̄ſciuit ꝙ mors ſua acer/
biſſima ⁊ deſpectiſſima ī mꝉ
tis adhuc obſtinatis et ob/
duratis peccatorib⁹ fruſtra/
ri deberet. Iō non dixit. tri/
ſtis eſt aīa mea ꝓpter mortē
ſed vſqȝ ad mortē. Horra. id
eſt. triſticia. q̄ eſt in me ꝓ ꝑdi
tione impioꝝ durabit in me
donec mortu⁹ fuero. Et inq̇t
vlteri⁹ dñs. Suſtinete. i. ex/
pectate h̄. et vigilate mecum
Subaudi. ſic̄ boni amici cū
amico ſuo facere debent in
mortꝭ neceſſitate. Et receſſit
ſeu auulſus eſt ab eis inquit
Luc. q̄ꝫtū iact⁹ eſt lapidis. ſ.
ad pedē mōtꝭ oliueti. Et po/
ſitꝭ genib⁹. Albert⁹ magnus.
vt cū reuerētia orādū eē do/
ceret. ꝓcidit. inq̇t ali⁹ euāge/
liſta. ſubaudi. hūiliter deuo/
te ⁊ reuerēter. ſup terrā in fa
ciē ſuaȝ. ſcȝ benigniſſimā ac
glorioſiſſimā. vt humilitatē
mentꝭ oñderet geſtu corꝑis.
⁊ orabat. ſ. prēȝ ſuū celeſtem
di. vt ſcribit Matth. Pr̄ mi
ſi poſſibile eſt tranſeat a me
calix iſte. ſm Augu. i. fac vt
me n̄ moriēte. mors moriat
hō redimat. celū aperiatur.
Videte xp̄s ſic̄ ver⁹ hō ſm
ꝯſideriū carniſ nolebat mo
ri. ſi fieri poſſꝫ de iuſticia. qꝛ
ſenſualitas horrebat mortē
Sȝ ſm iudiciū rōiſ iuſticiā
pr̄is īplere ſatagebat q̇ vt pa
teret exigebat. Et iō volūtatē
ſuā volūtati pr̄is ſubiecit di.
verūtn̄ nō ſic̄ ego volo. Hor.
ſcȝ ſm hūanū affectū. ſed ſic̄
tu vis. Et nō mea. ſ. ſēſuali/
tatꝭ mee volūtas. ſȝ tua fiat.
Aug. docet volūtatē hūanā
volūtati diuīe ſubījci. Se/
quit in textu. Et cū ſurrexiſ/
ſet ab orōne. Albert⁹ magn⁹.
in q̄ genua flexerat vēit gr̄a
ꝯſolatiōis et exhortationis
ad diſcipulos ſuos. et inue/
nit eos dormiētes. Et dicit

Petro. Simon dormis. ſic
Quaſi diceret. Sic imples
qđ promiſeras. Nõ potuiſti
vna hora vigilare mecum.
Quaſi di. Qui vna hora nõ
potes vigilare mecũ. q̇d tũc
ꝓ̄ſumis de te ꝙ mori mecuꝫ
ꝓmitteſ. Nõ tantum feruorẽ
oſtẽdis facto quantũ verbo
Dicit gloſa interlinearis. qꝛ
pre ceteris erat gloriatꝯ. pre
ceteris etiã erat increpandꝯ
Chriſtus aũt agnoſcens eo
rum omniũ fragilitatem. ex
hortatꝯ eſt eos dicens. Vigi
late ⁊ orate. vt nõ intretis in
temptationẽ. i. vt nõ ſupere/
mini a temptatiõe de proxi/
mo imminente. vicꝫ ne ꝑ cõ/
ſenſum vel opus in peccatũ
mortale labemini. ne me ne
getis. ne a me fugiatiſ. vt po/
ſtea factũ fuit. Et ideo ſub/
dit cauſam. ſcilꝫ quare debe
rent vigilare et orare dicẽs.
Spũs q̇dem ꝓmptus ẽ. ſcꝫ
ad dicendũ ꝙ eſtis parati ꝓ
me mori. caro autẽ infirma.
ſcꝫ ad ſuſtinendũ imminen/
tem temptatõem. Hoc autẽ
dixit xp̃s ieſus inquit Lyra
quia apl̃i dixerãt ex magno
ſpũ prius mortem ſubire q̃ꝫ
ip̃m negare. cuius tamẽ con

trariũ fecerũt impulſi car
nali timore. Iterũ ſcđo abijt
⁊ orauit dicens. Pater mi ſi
non poteſt h̄ calix trãſire ni
ſi bibam illum. fiat voluntas
tua. Quaſi di. Si nõ poteſt
genꝯ humanũ aliter redimi
niſi ꝑ mortem meã. nõ mea
ſed tua voluntas fiat. Sed
ex hoc poſſet aliquis dubi/
tare et q̄rere an fuerit poſſi/
bilis alius modus liberati/
onis noſtre q̃ꝫ ꝑ paſſionem
chriſti. Ad quod breuiter re
ſpondendũ ⁊ dicendum ſm̄
ꝙ dicit ſanctus Thomas in
tertia parte ſumme. q. xlvj.
Aliquid poteſt dici poſſibi/
le vel impoſſibile dupliciter
Vno modo ſimpliciter ⁊ ab
ſolute. Alio modo ex ſuppo/
ſitione. Simpliciter igitur
et abſolute loquendo poſſi/
bile fuit deo alio mõ hoĩem
liberare q̃ꝫ ꝑ paſſionem xp̃i.
quia nõ eſt impoſſibile apđ
deum om̃e verbum. i. factũ.
vt dr̄ Luce. j. Sed ex aliqua
ſuppoſitiõe facta fuit impoſ/
ſibile. quia enim impoſſibi/
le eſt dei p̄ſcientiã falli et eiꝯ
voluntatẽ ſiue diſpoſitõem
caſſari. ſuppoſita p̄ſcientia et
p̄ordinatiõe dei de paſſione

Chriſti.nō erat ſimul poſſi/
bile xp̄m nō pati ꝛ hominez
alio mō q̄z p̲ ei⁹ paſſionē libe
rari. Et eſt eadē rō inq̇t tho
mas de omnib⁹ his q̄ ſunt p̄
ſcita ꝛ p̄ordinata a deo. Hec
Thomas. Seq̇r. Et venit
iteꝝ ad diſcipl'os ſuos. ꝛ in/
uenit eos ſcꝫ ſecūdario dor
miētes. p̄ triſticia. Erāt em̄
oculi eorū grauati. ſcꝫ ſom
no p̄ vigiliaꝝ longitudine ꝛ
triſticie magnitudine. Et iō
ignorabant q̇d rn̄derent ei.
Et relictis illis iteꝝ abijt. et
orauit tertio eūdē ſermonē.
ſcꝫ quē p̄us dixerat ꝛ oraue
rat. Augu⁹. et glo. Math. xx
vj. dicit. Orauit trib⁹ vicib⁹
dn̄s. vt de p̄teritis peccatis
veniā. ꝛ a p̄ſentib⁹ malis tu/
telam. et a futuris periculis
cautelā orem⁹. ꝛ vt omnem
orōnem ad prēm et filium ꝛ
ſp̄m ſanctū dirigam⁹. Et cū
xp̄us oraret ꝛ anxiaret̄. appa
ruit ei inq̇t Lucas angelus
de celo. Lyra. viſione corpo
rali in ſpecie humana gau/
dens. inq̇t Albert⁹ magn⁹ d̄
reparatione angelice ruine.
Infinitū gaudium fuit eis.
ſcꝫ beatis angelis de pecca
toꝝ reparatōe. ꝯfortās eum

Horra et Hugo. id ē. ad mo
dum ꝯfortantis ſe habens.
ſcꝫ ei aſſiſtendo p̲ modū ſer/
uientis vel ſeruitutis. vl' for
te verba ꝯſolatoria dicendo
Quod factū fuit vt inq̇t Ly
ra. ad ꝯfirmanduꝫ fidem di
ſcipuloꝝ. ꝙ xp̄us ih̄s maior
ſit angelis ratōne deitatis.
Per hoc etiam inquit Lyra
oſtendit̄ ꝙ in eo erat vera hu
manitas q̄ ꝯfortabat̄ cōtra
triſticiā inſurgentem in par
te ſenſitiua ex apprehenſione
mortis imminētis. Et nota
ꝙ Hugo inq̇t ſuper Lucaꝫ
Quis xp̄s verus homo eſſꝫ.
nulla tamen egebat ꝯſolatio
ne angelica vel humana. ſed
totum factum eſt ꝓpter nos.
Propter nos em̄ triſtis fu/
it. et ꝓpter noſtram inſtructi
oneꝫ ꝯſolatus. vt p̲ hoc ſcia
mus ꝙ tribulatis ꝓ chriſto
non deeſt diuina conſolatio
Hec ille. Uel ſm̄ quoſdam
vt dicit Theophilus. Iſta
angeli ꝯfortatio fuit chriſti
glorificatio. Dicebat em̄ an
gel⁹ glorificās eū. Dn̄e tua ē
v̄tus. tu potes ꝯ̄ mortē ꝛ in
fernū gen⁹ humanuꝫ libera
re. et ſil'ia. Poſt h̄ dicit ſctūs
Lucas. Et fact⁹ in agonia. i.

anxietate ⁊ reluctatione cer
taminis int̄ ſenſualitatem ⁊
rōez. Senſualitas em̄ time
bat mortē ⁊ volebat nō mo/
ri. Ratio āt volebat mori ꝓ
ſalute generis hūani. Et ſic
ꝓlixi⁹ orabat. Ex q̄ ptz inq̇t
Hor. mēt⁊ ei⁹ mirabil' ꝯſtan/
tia, q2 in tāta neceſſitate ⁊ an
xietate ꝓlixi⁹ deo vacabat Et
oñdens ꝑ h̄ vt Ly. dic̄. ꝙ in
maiori neceſſitate mag⁊ dꝫ
hō orōni inſiſtere. Sequit̄
in Luca. Et fact⁹ ē ſudor ei⁹
ſcꝫ xp̄i ih̄u. ſic̄ gutte ſangui/
nis decurrēt⁊ in terrā. Et h̄
ſic elucefcat. Cū em̄ dn̄s in
mōte oliueti ꝓlixius oraret.
cor ei⁹ ſctiſſimū inflāmabat
et totū corp⁹ ſuū digniſſimū
ac innocentiſſimū ex orādi
feruore ⁊ amore exceſſiuo. et
ardentiſſimo deſiderio. quo
eſtuauit pati ⁊ mori ꝓ nr̄a ſa
lute ⁊ redemptōe. ⁊ ex vehe/
mēti anxietate q̄ꝫ ei⁹ humani
tas habebat erga mortē. atꝫ
forti reluctatōe ⁊ certamine
ſenſualitat⁊ ⁊ hūani timoris
mortē maxīe horreſcentis. ⁊
aduerſus mortē certant⁊. vt
aptis poris ſui puriſſimi et
ſctiſſimi corꝑis ſudor feruē
tiſſim⁹ rubicūd⁹ ⁊ ſanguine⁹
erumpens et effluens vſqꝫ
ad terram abundanter gut/
tatimqꝫ largiſſime decurre/
ret. et in tanta abundantia.
inquit Bern̄. ꝙ omnē locuꝫ
orationis irrigabat. Et hoc
factum eſt ex ſpeciali dn̄i vo
luntate pro humani gener⁊
ſalute ꝙ eius ſenſualitas ꝑ/
mittebatur pati. illud quod
eſt ſibi ꝓpriuꝫ. ita ꝙ diuitas
ex ſpēali xp̄i volūtate ei⁹ paſ/
ſionē nō mitigauit aut impe
diuit. alias em̄ xp̄s nihil pa
ti potuiſſet. Sudauit āt nō
ſimplicem ſudorem. ſꝫ ſudo
rem mixtum ſanguine. vt di
cunt doctores diuini. quia
xp̄s tam ſubtilis fuit cōple/
xionis. et ſudor tā vehemēs
ꝙ in exitu ꝑ poros tingebat
ſanguine. Eundēqꝫ ſangui/
nem dicit Albert⁹ ſuꝑ Lucā
Anguſtia de ipis venis ex/
torſerat. ⁊ multe inq̇t fuerūt
gutte. ſubaudi. rubicūde et
ſanguinee. q̄ ꝑ veſtes q̄s ha/
buit ad terram diſtillauerūt
O conſidera hic purum cor
⁊ fidelis chriſtiane. quanta
q̄ꝫ amara et q̄ꝫ anxia fuit paſ
ſio ⁊ mors tui redemptoris
cuius ſola ymaginatio tātū
naturā immutauit. ꝙ pre ve

hementi anguſtia ſudorē tm̄
ſanguineum ſudauit. Et idē
ſudor rubicundus ꝛ ſangui
neus in illa hora mēbra ſua
tam copioſe ꝑfudit. ꝙ iā nō
diſtillabat. ſed vt p̄miſſuȝ eſt
vſqȝ ad terram abundanter
guttatimqȝ largiſſime ↄ̄cur
rebat. Vñ Bonauentura in
ſuo planctu exclamat. Con/
tremiſce ꝛ ſcinde cor meum
miſeꝝ. ꝛ ſāguineis lacrimis
madeſce. qꝛ ecce creator meꝰ
ſanguineo ſudore ꝓ me per/
fundit. nec leui q̊dem. ſȝ de/
currente in terrā. Inſpice ḡ
anxietatē mitiſſimi ihū qua
angebat cum totuȝ corpus
ex om̄i parte ſanguineo ſu/
dore manaret. Ad hūc ſua/
uiſſimi ſudoris balſamum.
egrotis ꝓficuum medicādo
feſtina. ne tardaueris. Vnđ
Anſelmus quēlibet fidelem
hortat dicens. Quid ſtas.
Accurre ꝛ ſuauiſſimas iſtas
guttas lambe. ſubaudi. me/
ditando deuote. Et ſubdit.
Noli tu dormire cum Pe/
tro. ne merearis audire. Sic
non potuiſti vna hora vigi/
lare mecum. Tunc ſcȝ poſt
tertiam orationem venit. ſcȝ
tertio ad diſcipulos ſuos. ꝛ
quaſi compatiendo eis pro/
pter temptationē eis de ꝓxi
mo imminentem dicit illis.
Dormite iam et quieſcite.
Quaſi diceret. Iam modi/
cum poteſtis quieſcere. tamē
pro illo modo q̄ poteritis fa
cite. Cōſiderate h̄ magnam
in xp̄o dño pietatem. q̊ q̄nto
magis appropinq̄uit ad mor
tem. tāto magis oñdit cordis
benignitatē ꝛ dulcedinē. Et
cum paululum quieuiſſent.
poſtea cum ſciebat Iudam
appropinquantem dixit eis.
Sufficit. Albertus. tantuȝ
quieuiſſe. venit hora. Alber
tus. mee traditionis et vīe
diſperſiōis. Ecce filius ho/
minis. Albertus. in natura
quā cōem hȝ cū hoīe. tradet
in manꝰ. Albertꝰ. h̄ eſt in po
teſtatē peccatoꝝ q̊ peccabūt
in ip̄m. Surgite. ſcȝ a ſom/
no. eamus. Albertus. obui/
am ꝓditori. vt oēs ſciant ꝙ
volūtarie me offero paſſiōi.
Ecce appropinquabit q̊ me
tradet. Quaſi di. Nolo me
abſcondere ab eo nec eū fu/
gere ꝙuis bene poſſem. ſed
volo ſibi obuiare vt cogno/
ſcatis me volū tarie capi ꝛ mo
ri. Et adhuc eo loquēte. ſcȝ

ihu cũ diſcipulis ſuis. Ecce
Judas ꝓditoꝛ venit in oꝛtũ
cũ mag̃ mltitudie armatoꝝ.
cũ gladijs ꝛ fuſtibꝫ. laternis
ꝛ facibꝫ accenſis. qꝛ iam nox
erat. vñ venerũt cũ lumibꝫ vt
viderent meliꝰ ad ligandũ et
capiendũ ihm. Et q̃daȝ glo
ſatoꝛ ſuꝑ Joh. dicit ad cõpꝛe
henſionẽ xp̃i ꝛ gentiles ꝛ iu/
dei conuenerũt. Eiſdẽ compꝛ/
hẽſoꝛibꝫ dederat iudas tra/
ditoꝛ ſignũ dicẽs. Quẽcũq̃
oſculatꝰ fuero ip̃e ẽ. Albertꝰ.
qꝛ ſciuit ꝙ oſculũ pacꝭ ille q̇
venerat pacẽ facere nulli ne/
garet. tenete eũ. ꝛ ducite euȝ
caute. viꝫ. ne vobis euadat
Hoc iõ faciebat ne ꝓ ihu ca
perẽt Jacobũ alphei. q̇ erat
valde ſilꝭis xp̃o in facie. ꝓpter
q̃d dicebaṫ ſpẽalr frater dñi
vt Lyra dic̃. Et ãtecedebat
eos. ſcilꝫ Judas ꝓditoꝛ. ini/
micos xp̃i mgr̃i ꝛ dñi ſui In
q̃ oſtendiṫ ſua magna mali/
cia. ꝙ mgr̃m ſuũ q̇ tot docu/
mẽta amoꝛꝭ ꝛ vite ſibi dede/
rat. cuius diſcipulus erat. ꝛ
tot ei bñficia impẽderat. ſta/
tim vili ꝓ p̃cio vendebat. ſcꝫ
xxx. argenteis. codẽ p̃cio ꝓ q̃
Joſeph vẽditꝰ eſt a fratribꝫ
ſuis, vt habeṫ Gen̄. xxxvij.

In vẽditiõe eni̅ Joſeph p̄fi
gurata fuit vẽditio xp̃i. Se
quiṫ in Johãne. Jhus itaq̃
ſciẽs oia q̃ vẽtura erant ſuꝑ
eũ. volũtarie ꝓceſſit eis ob/
uiã. ꝛ dixit ad eos. ſ. ad iudã
et ſuos ſibi occurrẽtes. Quẽ
queritiſ. Et rñderũt ei. Jhm
nazarenũ. Dicit eis ihs do/
minꝰ nr̃. Ego ſum. Ecce ſig/
nũ volũtarie paſſiõis. qꝛ nõ
ſolũ eos expectauit. nec ſolũ
eis obuiauit. ſed ꝛ ſeip̃m eis
manifeſtauit. q̃d niſi feciſſet
nec Judas q̇ cũ ipſis ſtabat
nec aliq̇s eoꝝ eum agnouiſ/
ſet. Et h̃ factũ eſt v̄tute diui/
na. vt inq̇t Lyra. Hoc etiaȝ
manifeſtiꝰ innuiṫ ꝑ h̃ qđ ſub
diṫ. vt g̊ dixit eis. Ego ſum.
abierũt retroꝛſũ. ſcꝫ Judas
traditoꝛ ꝛ alij. et ceciderunt.
ſcꝫ reſupini in terram. In q̃
apparet ſm Chꝛyſ. ꝙ non ſo
lũ eũ comp̄hendere non po
tuerũt nolentẽ. ſꝫ nec videre
in medio exiſtentẽ niſi ip̃e cõ
cederet. Vult etiã Chꝛyſ. ꝙ
ip̃os ꝑcuſſit acriſi. i. pena ce/
citatꝭ. qua q̇s rem coꝛã ſe po
ſitã apertꝭ oculis videre ne/
q̇t. Et ideo xp̃us dñs ꝑ hoc
oſtẽdit ſuã magnã diuinaȝ
v̄tutẽ ꝛ oipotentiaȝ ꝙ vnico

ꝓbo hoſtes ſuos ꝓſtrauerit
in terrã.⁊ ſi mille milia fuiſ/
ſent eũ cape non potuiſſent
niſi voluiſſet ⁊ eis licentiam
dediſſet. Hoc etiã fecit dñs
ideo vt q̃ntum in ſe eſſet da/
ret Jude et alijs ↄuerſionis
materiã. viſo ſue potẽtie mi/
raculo. Poſt h̃ vt dicit Am/
bro. ꝑmiſit eos dñs ſurgere
et ſtãs immotus in loco ſuo
iterꝝ ſcꝫ interrogando dixit
eis. Quem queritis. Illi au
tem iterꝝ reſponderunt ⁊ di/
xerũt. Jhm nazarenũ. Ite/
rato interrogauit eos dñs
ſignanter ꝓpter duo. Primo
ꝓpter oſtenſionem ſue potẽ/
tie. Secundo vt q̃ntum in
ſe erat daret eis materiã cõ/
uerſionis et ceſſionis a pec/
cato. Et ſic tandeꝫ poſtq̃ꝫ in
malicia ꝑmãſerunt. et ſe re/
cognoſcere nolentibꝫ. copiã
ſe capiendi tribuit. Rñdit ⁊
dixit Dixi vobis prius quia
ego ſum. Et ſꝫm Rabanum.
vltro addidit. Si ẽ me q̃ri/
tis ſinite hos abire. Hoc i/
peratiue dixit ⁊ p̃cepit. ſcꝫ vt
ſuos diſcipulos nõ caperẽt.
Quaſi di. Sic vobis pote/
ſtateꝫ me capiendi indulgeo
vt non habeatis poteſtateꝫ
meos diſcipulos moleſtãdi
Sequit̃ in Luca. Tunc Ju
das appropinquauit Jheſu
Horra. ſcꝫ corpore q̃ de lon/
ge erat mẽte. vt oſcularetur
eum. Et Jheſus dixit illi.
Matth. Amice ad quid ve
niſti. Quaſi di. O iuda. licet
me tradideris. licet turbam
hanc ad meam ꝑditionẽ cõ/
gregaueris. age adhuc peni
tentiam. et paratus ſum te
recipere ad meam gratiam
et amiciciam. At ille ſcꝫ du/
rus et obſtinatus in ſuo fal
ſo et infideli corde. cõfeſtim
accedens ad Jeſum ſicut lu
pus ad agnuꝫ. ⁊ brachia ſua
aperiens ſalutauit eũ dicẽs
Aue rabbi. Et oſculatus ẽ
eum. Chryſoſtomꝰ in omel.
Labia domini oſculabatur
In quo apparet vt Lyra di
cit. maxima Chriſti manſue
tudo. qui non negauit oſcu/
lum ſuo proditori. O q̃ꝫ fal/
ſa amplexatio. q̃ꝫ falſa oſcu/
latio. et q̃ꝫ falſa ſalutatio hec
fuit. Amplexatus eſt eũ quẽ
volebat relinquere. Oſcula/
tus eſt eum quẽ volebat tra/
dere. ſalutauit eum queꝫ vo
lebat occidere. id eſt. in mor
tem dare. Manſuetiſſimus

autem dominus tante fuit humilitatis. ꝙ neqꝫ ruſticitatem ſibi dixit. neqꝫ iniuriā ei fecit. ſed cum magna benignitate eum recepit dicens. Amice ad quid veniſti. Hora. Nō ꝙ dominus ignoraret. ſed vt ad conſiderandū finē euentus induceret. Dominus autem videns conſummatā eius maliciam et peccatū eius manifeſtū. terruit eum immanitate criminis. Et dixit illi vt inqͥt Lucas. Juda. oſculo. i. oſculi ſigno filium hominis tradis. id eſt. in ſigno charitatis facis ꝑditiōem et homicidiū dando me in mortē. Et dic̄ Matth. Tunc acceſſerunt et manus iniecerūt i Jeſum ⁊ tenuerunt eum. Poſt oſculum ⁊ quando xp̄s permiſit et capi voluit. tunc peccatores et hoſtes Chriſti acceſſerunt ſicut lupi ad agnū. non vnus. ſed vnanimiter ſimul impetuoſe et terribiliter. Et manus ſacrilegas iniecerūt in eum. omnium ſaluatorē ⁊ liberatorem indebite et irreuerēter. ⁊ tenuerūt eū captiuū iniuſte et fortit̄. nō ſm̄ diuinitatem ſed humanitatem quia ſic fieri elegit. Mod' dr̄ Joh. xviij. Cohors ergo. id eſt. turba vl̄ mltitudo militum in vna ſocietate cōſtituta. et tribunus. id eſt. capitaneus eoꝝ vel ſuperior qui ipſis ꝑerat. illi erant gētiles et miniſtri iudeoꝝ. iſti erant iudei compꝛhenderūt Jeſuꝫ. ſubaudi. quaſi maleficum ⁊ morte dignum. Qui tamen nūqꝫ fecerat malum. et ligauerunt eum. Tales em̄ digni morte ꝓſentabant iudicibus ligati. vt dicit glo. Sꝫ nunquid molliter innocentiſſimum et piſſimū dominum impiiſſimorū miniſtri ligauerunt. Credendum eſt ꝙ nō. ſed duriſſime tanqꝫ latronis peſſimi manus et nimis exoſi. qꝫuis ipē in nullo obſiſteret. nec in aliquo obloqueretur. ſꝫ tāqꝫ agnꝰ manſuetꝰ duci ſe ꝑmitteret. Itē quia ſciebant miſtri quanto turpius ⁊ quā durius Chriſtum tractarent tanto plus ſuis dominis placerent. Itē dr̄ ꝙ impoſuerunt catenam collo ſuo et ligauerūt ſtriſſimas manus ſuas. vt Bern̄. inquit in ꝯtēplatōib;. ſubaudi duriſſime. Itē fortiter li-

gauerũt eũ. ne eis euadere ⁊
aufugere poſſꝫ. qꝛ in h̃ fuerũt
moniti a Juda dicente eis.
tenete eũ ⁊ ducite caute. Al/
bertꝰ. ne de manibꝫ vr̃is arte
nigromantica elabaẽ. Videñ
tibus aũt diſcipulis ꝙ xp̃s
captꝰ erat nõ fugerũt. ſed ve/
nerũt ad adiuuandũ eũ di.
vt Lucas ſcribit. Dñe ſi ꝑ/
cutimꝰ. Gorra. i. ſi ꝑmittꝭ vt
ꝑcutiamꝰ. in gladio. Et ante
q̃ xp̃s reſponſum daret di/
ſcipulis Petrꝰ q̇ erat ardẽti
oꝛ ceteris euaginato gladio
amputauit ſeruo Cayphe q̇
vocabaẽ Malchꝰ auriculaꝫ
dexterã. Volebat autem eũ
plus leſiſſe. ſi forte non ceſ/
ſiſſet cũ capite. Tũc ait ihs
Petro. vt Joh̃. dicit. Calicẽ
quẽ dedit mihi pr̃. non bibã
illũ. Quaſi di. ſm Ly. paſſio
neꝫ quã oꝛdinauit pr̃ celeſtꝭ
ad ſalutẽ humani generꝭ de
beo patienter tolerare. Mit
te gladiũ tuũ in vaginaꝫ. Et
ſubdit dñs vt Matth̃. ſcri/
bit. Omes em̃ q̇ acceperint
gladiũ. i. temere. indebite. et
ꝓpria auctoritate ꝯ primum
extraxerint. gladio ꝑibũt. i. i/
cidẽt in gladiũ eterne male/
dictionis. An putas qꝛ non
poſſum rogare prẽm meũ et
exhibebit mihi mõ plus q̃
xij. legiones angeloꝝ. Legio
vna ꝯtinet ſex milia. ſex cen
tos. ſexaginta ſex. Aduertẽ/
dũ tñ vt inq̇t Ly. ꝙ xp̃s nõ
dicit h̃. ꝓpẽ h̃ ꝙ indigeret au
xilio angeloꝝ. ſꝫ magꝭ econ/
uerſo ipi indigent ſuo auxi/
lio. ſꝫ vt oñdat ꝙ mltꝭ ⁊ plu/
ribꝫ modis poterat euadere
Jõ ipe ſubiũxit di. Qũo ḡ i/
plebunẽ ſcṗture di. quia ſic
opoꝛtet fieri. Et ſubdit ſm
Luc. Sinite vſq; huc. q̄i di.
ſm Ly. Nõ moueat vos q̇d
eſt futuꝝ. qꝛ ꝑmittendi ſunt
vt me ꝯp̃hendãt ⁊ impleanẽ
ea q̃ de me ſcp̃ta ſũt. Et cum
tetigiſſet. inq̇t Lu. auriculã
eiꝰ ſanauit eũ. ſubaudi. in p̃/
ſentia oĩm. qꝛ nob̃ in exẽplũ
noluit aliquẽ ꝓpẽ ſe ledi. vt et
nos ſm aplm nõ malum ꝓ
malo. ſed bonũ ꝓ malo red/
damus. Ibi etiã notanduꝫ
ꝙ q̇dã deuotus dñice paſſi
onis cõtemplatoꝛ ſcribit et
allegat Bern̄. hoc dicere. ꝙ
ſtrauerunt Jeſum duriſſi/
me ſuꝑ terram. ſic ipe ꝓſtra/
uerat eos. et appodiauerunt
ſuper pectus eius ⁊ ſpuerũt
in faciem eius. et duriſſime

ſtrinxerūt collū eiꝰ. ꝛ ligaue/
rūt manꝰ eius ad inuicē. Et
ſm ipm .ſ. Bern̄. tantum euȝ
anxiauerūt ꝙ ex ſudoꝛe ſan/
guineo qui adhuc ex nimia
anxietate moꝛtiſ defluebat ꝑ
totā faciē eius ꝛ os ſuū. ꝛ ex
ſputis iudeoꝝ q̊bꝫ illitꝰ fuit
in genis. ac etiā ex colli eius
ꝯſtrictione om̄ino ſuffocatꝰ
fuiſſet niſi diuina ꝟtus eum
ad vlterioꝛa ꝓ nob̄ toleran/
da reſeruaſſet. In illa hoꝛa
dixit dn̄s ſcȝ māſuete ꝛ pie.
turbis .ſ. armatiſ. cū circūſtā/
tibꝫ. Tāq̄ȝ ad latronē exiſtis
cum gladijs et fuſtibꝫ et lig/
nis compꝑhendere me. cū tn̄
quotidie apd̄ vos eram. do
cens in templo ꝛ non me te/
nuiſtis. Quaſi dicat. tūc no/
lebā. ſed nec nunc poſſetiſ me
capere niſi ꝑmitterem ꝛ ſpō/
te vr̄is manibꝫ me ſubijcerē
Et ſubdit xp̄s dn̄s. vt Lu/
cas ſcribit. Sed hec eſt ho/
ra veſtra. Lyra. id eſt. vobis
cōceſſa ad me compꝑhenden
dum et poteſtatis tenebꝛaꝝ.
Alberus. Hoc eſt. ꝑncipis
tenebꝛaꝝ. Lyra. quia diabo
lus tenebꝛaꝝ pꝛinceps eos
ad hoc incitabat. Et dicunt
Matheus ꝛ Marcꝰ. Hoc
autem totum factū eſt vt im
plerentur ſcripture ꝓpheta/
rum. Lyra. quia ſcriptū erat
de eo ꝙ tractaret̄ ſicut male
factoꝛ et latro. Chꝛyſ. Qui
quando tentus eſt dominꝰ
ꝑmanſerūt. quando autem
locutus ē hec ad turbas. fu/
gerunt. Unde duo euange/
liſte Matheus ꝛ Marcus
ſcribunt di. Tūc Hoꝛra. ſcȝ
ī neceſſitate maioꝛi. diſcipu/
li om̄es relicto eo. id eſt. xp̄o
magiſtro ſuo. Hoꝛra. inter
manus hoſtilis populi. fu/
gerunt. Lyra. timoꝛe perter
riti. Beda. Impletus eſt ſer
mo domini quo dixerat. ꝙ
omnes diſcipuli ſcandaliza
rentur in illo. in iſta nocte.
Hoc erat ſpecialis doloꝛ et
pena Chꝛiſto. De illo enim
inter omnes doloꝛes ſpecia
liter cōqueritur. vt Job de/
cimonono. in perſona eius
dicitur. Fratres mei elon/
gauerunt a me. et noti mei
quaſi alieni receſerunt a me
Nam omnes coꝛpoꝛaliter ꝛ
ſpiritualiter fugerunt ab eo
et ceciderunt de fide. pꝛeter
Mariam matrem eius me/
ſtiſſimā. quia fides ſemꝑ in
coꝛde eius ꝟgineo ardebat

nūq̄ꝫ extincta. Et in hꝰ ſignū
atqꝫ memoriā in matutinis
oēs cādele iſtꝭ tribꝫ diebꝫ ex
tinguūť. dēpta vna. Sic ha
bemꝰ q̄liter xp̄us dn̄s ꝓ nob
tentus et captꝰ eſt. Et ſic pꝫ
ꝑmum ꝑncipale.

Q Uantum
ad ſecundū iam au
diemꝰ q̄liť dn̄s du
ctus fuit de vno iudice ad
aliū. Erāt em̄ duo magni vi
ri in ꝑplo q̄ regebāt ꝑplm al/
ternatim. vnꝰ vno anno. aliꝰ
alio anno. ſcꝫ Annas ⁊ Cay
phas. Annas erat āntiquior
et erat ſocer Cayphe. Cay/
phas āt regebat ꝑplm quan
do xp̄s captꝰ fuit Sed quia
Annas erat antiquior ⁊ ma
gnus dn̄s. ideo q̄ ceperant
xp̄m duxerūt eum ꝑmo ad
domū Anne. ⁊ ꝓpter honorē
⁊ ꝓpter leticiā. Et ibi inq̄t Al
bertus magnꝰ. de accuſatio
nibꝫ ſuis tractare inceperūt
Eſt eciam alia ratio. qꝛ xp̄s
Jeſus coram iudicibꝫ pluri
bus ꝯdemnatus. videretur
magis dignus morte. Se/
quiť in Math. Adoleſcens
autem quidam ſequebať eū

amictꝰ ſindone. i. veſte linea
ſuꝑ nudo ſcꝫ corꝑe. qꝛ nō ha
bebat aliā veſtem. Lyra dič.
Quia iſte nō nomiať ħ. ideo
dicunt aliq̄ ꝙ fuit Jacobus
frater dn̄i. Alij ꝙ fuit Johā
nes euāgeliſta q̄ iunior erat
inter apl'os. Alij autē dicūt
ꝙ fuit quidā iuuenis de do
mo illa in qua comederant
paſca. Hec Nicolaꝰ d Lyra.
Et tenuerunt eum. At ille
relicta ſyndone. nudus pro
fugit ab eis. Cum autē xp̄s
adduceretur ad domū An/
ne. Tunc ſequebať eū Sy/
mon Petrus. inq̄t Johan/
nes. a longe. ⁊ alius diſcipu
lus. i. Johānes. ſm Augu/
ſtinum. ita ꝙ iudei non vide
bant eos. quia tenebre erat.
Uidentes aūt ꝙ ih̄s intro/
ductꝰ eſſet in domū Anne. i/
troiuit ipe Johannes cum
alijs in atriū. Petrus autē
ſtabat ad hoſtiū foras. Exi/
uit ꝗ Johannes ⁊ ꝑ ancillā
hoſtiariā Petro ingreſſuꝫ i/
petrauit. Ancilla vero intui/
ta Petrum dixit ei. Nūquid
⁊ tu ex diſcipulis es homis
iſtius. Tūc negauit ꝑmo. ſcꝫ
ſimpliciter ex timore ſubito
dicēs. Non ſum mulier. nō

noui illū. nec ſcio qd dicis.
Albert⁹ magn⁹. h̄ eſt. neſcio
eū de q̄ dicis. Et tūc ſcȝ poſt
p̄mam negatiōeȝ gallus ſm
Mar. p̄mo cātauit. Diciteq
Johānes. Stabāt ḡ ſerui ꝛ
miniſtri. ſcȝ illi. dicit qdā glo
ſator ſup Joh̄. q̄ ↄp̄hēderāt
ꝛ ligauerāt xp̄m ad prunas
ꝛ calefaciebant ſe. quia frig⁹
erat. Et petr⁹ ſtabat int̄ eos
q̄ſi vn⁹ ex illis ꝛ calefaciebat
ſe etiā. qꝛ charitas xp̄i refri/
guerat i corde ei⁹. Et ſm Be
dam interim aūt q̄ Petr⁹ ſe
calefaciebat Annas interro
gauit xp̄m dn̄m de duobus
vicȝ de diſcipul' et doctrina
eius. De p̄ma q̄ſtiōe nil bo/
ni dicere potuit. Rō. qꝛ vn⁹
tradidit eum. alius negauit
eum. ceteri ꝓo oēs fugerunt
ab eo. Deditq; nob in h̄ exē/
plū. vt malū de alijs nō de/
bem⁹ dicere. nec eis detrahe
re. nec peccatū ſeu defectuȝ
alteri⁹ ꝓpalare. Sȝ qn̄ ſcdo
q̄ſiuit. ſ. de doctrina ei⁹. Rn̄/
dit ei. oñdens q̄ nō erat ma/
la ſeu ſuſpecta. ſȝ ſana et re/
ctā di. Ego palam locut⁹ ſū
mūdo. ꝛ ſemp docui in ſyna
goga. i. in ↄgregatōe ꝛ tēplo
q̄ oēs iudei ↄueniūt. ꝛ in oc/
culto locut⁹ ſuȝ nihil. Quid
me iterrogas. ſcȝ cui nō cre
dis. iterroga eos q̄ audierūt.
Ecce hi ſciunt qd dixerim ꝛ
locutus fuerim. Et cuȝ hec
dixiſſet. aſſiſtens vnus mini
ſtroꝝ Anne. dedit ei alapaȝ
id eſt. vnā magnā plagaȝ. in
maxillā. que hodie videt̄ in
veronica Rome. quā Chri/
ſt⁹ impꝛeſſit iſti mulieri emor/
roiſſe qn̄ iuit ad morteȝ. Et
dixit ei. Sic rn̄des pōtifici.
Quaſi di. Miſer ꝛ vilis hō.
quō es tu auſus ita rn̄dere
dn̄o tuo. tu debes ei rn̄dere
cū magna reuerētia. Chriſt⁹
āt patiēter tollēs cū magna
manſuetudine ꝛ humilitate
ꝛ tranq̄llo aīo. rn̄dit ꝛ dixit
ad eum. Si male. i. ſi ↄ̄ veri
tatē locut⁹ ſum. Iſte eñ ma/
le loquit̄ q̄ ↄ̄ ꝟitateȝ loq̄t̄. te/
ſtimonium ꝑhibe de malo.
Si autē bene. cur me cedis
Quaſi dicat. impunit⁹ debȝ
eſſe q̄ bn̄ loq̄t̄. Ecce nō ſolū
patienter tulit. ſed eū etiam
docuit caritatiue ꝛ inſtruxit
Videte q̄ȝ mag̃ iniuria iſta
fuit q̄ vn⁹ turpiſſim⁹ ſeruus
in publico coram omnibus
ſine cauſa percuſſit in maxil
lam illum qui eſt dominus

omniū creaturaruꝫ. Iſtum
articl'm ſpeciali etiā deuotōe
⁊ cōpaſſiōe recogitare debem⁹
Seqꝛ. Annas aūt qꝛ nō re
gebat pplm illo anno. idō no/
luit ſe intromittere de xp̄o. ſed
miſit illū ligatū q̄ſi malefa/
ctoreꝫ ⁊ reū ad Cayphā qui
tūc regebat pplm. ⁊ in domo
eius iam conuenerant maio/
res iudeoꝝ. ſcꝫ ad examinā/
dum ⁊ videndum chriſtum.
vt Lyra dicit. Et Theophi
lus ait. Suſpicātes hūc cū
aſtutior eſſet excogitare poſ
ſe aliq̄d aduerſum Ihm di
gnū morte. Hec ſc̄d'o p̄ſenta/
tio maior et grauior fuit q̄
prima ad Annam. quia iſte
actu erat pōtifex anni illius
et plus malicioſus. ac valde
aſtutus. atq; plures ⁊ maio
res ibi iniurie fuerūt ſibi il/
late. vt poſtea patebit. Et idō
talia multiplicata maiorem
inferebāt leſionem Quilibꝫ
eīm ad cōplacendū pontifici
illuſionem nouā excogitare
attētauit. Et ſic tāq; lupi vo
races ad agnū in ſaluatoreꝫ
irruerūt. Seqꝛ ſc̄m Math.
Mar. et Lu. Petr⁹ āt ſeque
bat eū. ſ. xp̄um captiuatū et
ductū de domo Anne ad do
mū Cayphe. a longe. vt ſcꝫ
adhuc videret finē. vīcꝫ ſi di
mitteret ſeu ad mortē cōdē/
naret. Et ingreſſus intro. i.
in atriā Cayphe. volens ſe
iteꝝ calefacere. vū di. Mat/
the. ⁊ Joh. Erat āt Simon
petr⁹ foris in atrio ſtans et
calefaciēs ſe. Et ſc̄m ꝙ habe
tur ex euāgeliſtis. qꝛ vnus in
terdū ſcribit ⁊ ſupplet quod
alius non ſcribit et omittit.
Quē cū vidiſſet iteꝝ alia an
cilla. cepit dicere circūſtanti
bus. Albertus. miniſtris. hic
ex illis eſt. et erat cum Iheſu
nazareno. Acceſſerunt qui
ſtabant. Porra. ad interro/
gandū et dixerūt petro. Aū
quid ⁊ tu ex diſcipulis eius
es. Uere ⁊ tu ex illis es. Nā
et loq̄la tua manifeſtū te fa/
cit ꝙ ſis galileus Tūc petr⁹
plus ſe timuit q̄ p̄mo. et ne/
gauit ſecundario cum iura/
mento ꝙ non erat diſcipul⁹
chriſti. nec cognoſcebat euꝫ.
Et poſt puſillum interuallo
facto q̄ſi hore vnius qui aſta
bant. ſcꝫ circa ignem. dixe/
runt Petro. Uere tu ex illis
es. et loquela tua manifeſtū
te facit. Maximeq; vnus
ex ſeruis Cayphe vrgebat

eū.ſ.ꝟbis ⁊ teſtimonio vt di
cit Joh.cognatꝰ eiꝰ.ſ.malchꝰ
cui Petrꝰ abſcidit auriculā.
qꝛ ait. Uere et h̄ cū illo erat.
Et dicebat ſe eum vidiſſe in
orto cū Jeſu. Tūc Petrus
iteꝝ tertio.ſ.negauit. Et dic̄
Mar. ꝙ cepit anathemati/
zare.i.cū maledictōe iurare
vel maledicere ſibiipſi.vt ly/
ra dicit. quia nō noui hoiez
iſtū quē dicitꝭ. Et ſtatim cō/
tinuo adhuc illo loquēte ne
gando. gallus cātauit. Ly/
ra.ſcꝫ ſecūda vice.qꝛ poſt ꝓ/
mā negatōem ſemel cātauit
gallus.vt habeť Mar.xiiij.
ſed Petrꝰ p̄ timore ꝑturbatꝰ
nō ꝑcepit.i.nō aduertit. Se
cundū ꝟo galli cantuz.inq̇t
Borra.aduertit.et rediit ad
cor ſuū. Et ideo ꝓmū cantū
alij tacēt. vltimū ꝟo oēs ſcꝫ
euāgeliſte dicūt. Dicit etiaz
q̇dā gloſator ſup Johannē.
Scōm narratiōem Johis
videť ꝙ ꝓma negatio fuerit
ī domo ſiue curia Anne. ſe/
cūda ⁊ tertia in domo Cay/
phe. Et in h̄ etiā concordat
Albertus magnꝰ ſup Lucā.
Et Cryſ. dicit. Anteq̄ꝫ.ſ.ſe/
cūdo gallus cātaret ad Cay
pham duciť. Seq̇ť. Tunc
dn̄s xp̄us ꝯuerſus reſpexit
Petrū. Quia dicit q̇daz do
ctor ꝙ tali loco forte erat ꝙ
poterat eū videre. Sed ſm
Aug.et Ambro. dn̄s reſpe/
xit eū oculo miſericordie et
nō corꝑali.ex q̄ reſpectu illu
minatꝰ.recordatꝰ eſt ꝟbi q̇d
dixerat ei xp̄s. Anteq̄ꝫ gallꝰ
⁊c̄. Et egreſſus foras fleuit
amare. Fleuitq̄ꝫ ita fortiter
intime et amare ꝙ culpa et
pēa fuerat ſibi r̄miſſa. Stā/
te autem xp̄o ita ligato ante
Cayphā.maiores iudeoruz
et omne ꝯſiliū.i. cōgregatio
iudeoꝝ.querebāt falſum te/
ſtimoniū ꝯtra eum. vt ipſuz
morti traderent. Et nō inue
nerunt.ſ.quod falſum et in/
iuſtuz erat in eo. Nouiſſime
autez venerunt duo falſi te/
ſtes. Et dixerunt. Hic dixit.
Poſſum deſtruere templuz
dei ⁊ poſt triduum reedifica
re illud. Jpi ſolum intellige
bant ꝟba xp̄i de templo ſuo
lapideo. Chriſtꝰ ꝟo dixerat
de templo corꝑis ſui.id eſt.
de morte et reſurrectiōe ſua
Johannis.ij. Soluite.id ē
ſoluetis templū hoc.i.corpꝰ
meū.et in tribꝰ diebꝰ excita/
bo illud.i.de morte ad vitaz

reſuſcitabo illud Poſtq̄ʒ illi
falſi teſtes ſuū faluum teſti/
moniū ꝓpoſuiſſent.tunc p̄n/
ceps iudeoꝝ Cayphas exi/
patiētia ſurgēs ait ad Jh̄m
Nihil rn̄des ad ea q̄ iſti ad/
uerſū te teſtificanꝭ. Jh̄s āt
tacebat.ſic agn⁹innocuus ⁊
māſuet⁹.q꞉ ſibi obiecta erāt
falſa ⁊ rn̄ſione indigna .⁊ cū
h̄ ſciebat q̇cq̇d rn̄diſſʒ inuti
le fuiſſet q꞉ ſibi nō credidiſ/
ſent ſʒ poti⁹calūniati fuiſſēt.
Ambro. Accuſaꝭ dn̄s et ta/
cet.q꞉ defēſione nō indiget.
ambiūt defendi q̇ timēt vin
ci. Videns igiꝭ Cayphas q꞉
xp̄s nō rn̄deret.turbatus ē.
et volēs eū cape in ſermone
iteꝝ interrogauit eū adiurā/
do dicēs. Adiuro te ꝑ deuʒ
viuū vt dicas nobis ſi tu es
xp̄s fili⁹ dei bn̄dicti. Et in h̄
peccauit grauiter.q꞉ qn̄ infe
rioꝛ incitat ſupioꝛeʒ ad dicē
dū ꝟitatē ſine cā. peccat.ſic
fuit in ꝓpoſito. Xp̄s tn̄ ꝓpter
reuerentiaʒ diuini noīs ſibi
rn̄dit.dando nob̄ in h̄ exem
plū vt ſꝑ habeam⁹ in reuerē
tia nomē dei dicēs. Tu di/
xiſti.ſupple ꝟitatē q꞉ ego ſum
q̄d patʒ ex ſeq̄ntibꝫ.oſtēdēs
ſe eſſe futurū iudicē licʒ mō
iudicareꝭ iniuſte. Vn̄ dixit.
Verūtamen dico vob̄.amo/
do.i.in futuro.ſ.in die nouiſ
ſimo.videbitis filiū homīs
ſedentē a dextrꝭ ꝟtutꝭ dei. A
dextris.gloſa.i.in potioꝛibꝫ
bonis p̄ris ſꝫm hūanitatem
ꝟtutꝭ.i.eq̄litatꝭ.dei.ſꝫm diui/
nitatē. Et veniētē in nubibꝫ
celi.i.aeris.q꞉ in aere apꝑare
bit iudicādo.q.d. licʒ modo
ignominioſe tractetꝭ ⁊ q̄i pu
rū hoīeʒ ⁊ impiū ꝯdemnetꝭ.
tn̄ ī extremo iudicio videbi/
tis me iudicē veſtꝝ ⁊ omniū
hoīm Tūc imponūt chꝛiſto
turpiſſimū peccatuʒ .ſ.blaſ/
phemiā. Vn̄ p̄nceps iudeo/
rum Cayphas ſcidit veſti/
menta ſua. Jſte eīn vt dicit
Raban⁹ erat mos antiq̇tus
iudeoꝛū.qn̄ aliq̇d blaſphe/
mie audierūt ſciderūt veſti/
mēta ſua ī ſignū triſticie. Ex
clamauit dicēs. Blaſphema
uit.quid adhuc egemus te/
ſtibꝫ. Ecce nūc audiſtis blaſ
phemiam ex oꝛe eius. Quid
vobis videꝭ.q.d. conuictus
eſt ꝓpꝛio verbo. Vn̄ Lu. xxij
additur. Jpſi eīn audiuim⁹
de oꝛe eius. Et ideo rn̄den
tes oēs dixerꝭ. Reus ē moꝛ
tis. Poſt hm̄ōi clamoꝛē tur/

piſſime eū tractauerīt. Et h̄
ſpēal'r in q̄nq3 ſic̄ p3 ex euan
geliſtis. Primo faciē ei9 ſpe/
cioſiſſimā z iocūdiſſimā. de/
ſiderabilē angel'. venerabilē
ſctis. q̄ z oēs celos adīplet le
ticia. ſuis ſputꝭ īmūdis dtur
pādo. dicēte euāgeliſta q2 ex
puerīt i faciē ei9. Et Mar. di
cit q2 ꝯſpuerīt tāq3 n̄ vn9 ſol9.
ſ3 plēs ſil' ſpuerīt in faciē xp̄i
q̄ſi eſſ3 abiect9 et maledict9 a
deo z dign9 morte. Secūdo
collū ei9 btiſſimū collaphis
cedēdo. i. plagꝭ ſup collū. tā/
q̄3 eſſ3 ſtult9 fatu9 z ꝯtēptibil'
pſona. Vn̄ dic̄ Be. Qui xp̄s
tūc ceſus ē plagꝭ iudeoꝝ. ce/
dit nūc falſoꝝ xp̄ianoꝝ blaſ
phemijs. Tertio faciē eius
ſctiſſimā palmādo. i. extēſis
maīb9 pcutiēdo. z alapas ḡ/
ues dādo. Ex q̄ pcuſſiōe bō
pl9 q̄3 de pcuſſiōe i collo affli
git. In facie em̄ ſūt oēs ſen/
ſus. z ſunt ibi mēbra tenera
facile leſibilia vn̄ vriſimile ē
q2 ex tali pcuſſiōe fluxerit ſi/
bi ſanguis p os z nares ei9.
q̄uis euāgeliſte nō ſcribant
Quarto ocl'os ſuos venera
biles z faciē ei9 ſctiſſimā ve/
lādo. ad h̄ q2 nō poſſ3 videri.
Ferīt em̄ bn̄dicta facies do

mini nr̄i ih̄u xp̄i tam plena
fuiſſe grāꝝ q2 īpijſſimi iudei
ſibi eā velauerīt. ip̄a3 vt inſpi/
cere nō poſſent. z per ꝯn̄s in
nullo ſibi pcerēt. Et h̄ dicit
Albert9 magn9. erat incōue/
niēs valde velari ſpecioſum
p̄ filijs hoīm. in que3 angeli
deſiderāt pſpicere. Quinto
etiā. ſ. vitatē diuia3 z ſapiam
etnā ſubſannādo. q2 cū ocu/
los z faciē ei9 gl'ioſiſſimā ve/
laſſent pcutiebāt eū ī capite
ac petēdo deriſorie dicebāt.
pphetiza nob xp̄e q̄s ē q̄ te p
cuſſit. q. d. ſm Lyrā. tu es fal
ſus ppha. Sed vbi z qūo p/
cuſſerīt eū. de h̄ euāgeliſte di
uerſimode ſcribūt. Nā mat/
the9 dic̄. q2 tūc collaphis eu3
cedebāt. Alij āt palmas ī fa
ciē dederīt. ſm Mar. vo col/
laphis z alapis eū tunc cecī
derīt. ſm vo Lu. pcutiebāt fa
ciē ei9 Et g̊ pt dici q2 cū velaſ
ſent eū q̄lib3 pcuſſit ip̄m vbi
ip̄e volebat. alij ad collū. alij
ad maxillas. alij ī faciē z per
cutiēdo īterrogauerīt eū di.
Prophetiza nob xp̄e. Alber
tus magn9. q2 ppha vocaris
a turbis z occultoꝝ ꝯſcius.
Dic g̊ q̄s eſt q̄ te pcuſſit. Et
ſic dn̄s pphaꝝ vt pſeudo p/

pheta illuſus eſt. Et multa
alia ꝯuiciabant ei. Qualr̄ āt
h̄ eſſʒ euāgeliſte nō ſcribunt
Sʒ ſic in q̄buſdā repit̄ libꝛiſ
ꝛ pie credendū ē. ꝙ in domo
Cayphe eū ad terrā ꝓijcie/
bant ꝛ ꝑ eū ꝛ ꝑ corpꝰ eiꝰ ſalta
bāt. Alij fortitudinem bra/
chioꝝ i eo examīabāt. vt dic̄
q̄dā gloſa. Alij forſitan lutū
ſuꝑ euʒ iactabāt. Alij manu
reuerſa dulciſſimum ꝛ melli
fluū os ipiꝰ ꝑcutiebāt. Alij ꝑ
venerabiles capillos ipſuʒ
trahebāt. vt Ber. ait i ꝯtem
platōibꝫ Alij genas eiꝰ tener
rimas ſuis vnguibꝫ lacera/
bāt Alij ſctiſſimā barbā ipiꝰ
vellebāt. vn̄ illō Iſa. Corpꝰ
meū dedi ꝑcu. ꝛ ge. me. vell̄e.
Quidā exponūt d̄ laceratōe
maxillaꝝ fctā vnguibꝫ ipioꝝ
iudeoꝝ. q̄dā ꝟo de extractōe
barbe dn̄i. Nō ſiue vtrūqꝫ
veꝝ ſit ſiue alteꝝ. nō tn̄ ſine
effuſiōe ſanguis factum. Et
Ber. dic̄ in ꝯtēplatōibꝫ. Cū
em̄ crudeliſſimi eſſent ꝛ ſine
miſcdia oīa mala et vituꝑia
q̄ poterāt faciebāt ei. Alij ex
ſua mala volūtate. alij vt pla
cerēt maioribꝫ. q̄ erāt imaniſ
ſimi. Hec Ber. Nō ꝑpēde
ꝛ ꝯſidera fidelis xp̄iane q̄t ꝛ
q̄nta incōmoda. oppꝛobꝛia.
ſupplicia ꝓ te paſſus eſt hac
nocte xp̄us dn̄s noſter. tota
nocte modicū ſecū q̄euerūt.
et recordare qꝛ pctā tua fue/
rūt cauſa ſue acerrime paſſi
onis. caueaſqꝫ tibi a peccatiſ
qꝛ ſunt ꝯ deū. Hieroꝰ. dicit
ꝙ paſſio xp̄i quā nocte ſuſti/
nuit. nūqꝫ erit manifeſta ni/
ſi in die iudicij. Hec aūt oīa
ſcʒ q̄ dn̄s paſſus eſt i domo
Cayphe. vt inq̄t Albertꝰ ma
gnus. dn̄s maieſtatis ſuſti/
nuit. vt nobis formaʒ daret
humilitatiſ ꝛ patientie. ꝛ nos
ſue charitati obligaret. Sic
habetis q̄liter paſſio chꝛiſti
fuit ꝑ iudeos inchoata. De
cetero ꝟo audietis q̄lit̄ ꝑ gē
tiles fuit ꝯſummata. Seq̄t̄
Poſtqꝫ autez domino a me
dia nocte vſqꝫ mane ſcilʒ ad
horam p̄mam illuſiſſent. et
afflicto eo iſta nocte vigilijs
verberibus et ſputis atqꝫ il/
luſionibꝫ. Mane facto ſcilʒ
hora p̄ma ortus ſolis. ꝯſiliū
inierunt omnes p̄ncipes ſa/
cerdotum. ſcilicet iudeoruʒ.
ꝛ ſeniores populi aduerſus
Jeſum. vt eum morti trade
rēt. Horra. qui ſcʒ dat vitam
mūdo. Nam tota nocte oc/

cupati fuerũt in xp̄i illuſiõe
ideo mane cogitant de ipſiꝰ
morte. putantes ꝑ mortẽ ex/
tinguere eiꝰ doctrinã. vt dic̄
Origenes. Rabbanꝰ. Vide
ꝙ̄ ſoliciti ſunt in malo. tota
nocte vigilauer̄t vt facerent
homicidiũ. ⁊ vinctum addu
xerũt ipm̄ ď domo Caypbe
in p̄toriũ ⁊ tradider̄t eũ pon
cio pylato p̄ſidi. ſ. romanoꝝ
ad interficiendũ. Leo papa
Offerebãt Pylato durꝫ ne/
xibꝫ vinctũ. colaphis et ala/
pis freq̄ntibꝫ ceſum. ſputis
oblituꝫ. clamoribꝫ p̄dãnatũ
vt Pylatꝰ nõ auderet eũ ab/
ſoluere. Et Bern̄. in ꝯtẽpla/
tionibꝫ. Duxer̄t eũ ad Pyla
tũ. manibꝫ poſt tergũ ligatꝫ.
vel ante. Et vt ď catbena i
collo eius. q̄ poſtea oñdeba/
tur in hierl'em ꝑegrinis pro
magna deuotõe. Hec Bern̄.
Qui ſcꝫ Pylatꝰ non erat iu/
deus ſꝫ gẽtilis cuſtos Hie/
ruſalem ex ꝑte Tyberij ceſa
ris. Hec aũt p̄ſentatio fuit
grauiſſima int̄ oẽs rõne iu/
dicis plenariã ꝑtãteꝫ habẽtꝫ
dãnãdi ad mortẽ. Vnď et
Judas audiẽs ipm̄ ductuꝫ
ad Pylatũ. iã non eſtimauit
eũ poſſe ãpliꝰ euadere. ductꝰ

penitẽtia .i. anguſtia quadã
⁊ triſticia tactꝰ ſcꝫ infructuo
ſa ſine ſpe venie. venit ad iu/
deos. ⁊ retulit eis. xxx. argẽ/
teos di. Peccaui tradẽs ſan
guinẽ iuſtũ. At illi dixerunt
Quid ad nos. Quaſi di. ſm̄
Lyrã. Nõ curamꝰ ſi peccaſti
vel nõ. Tu videris. Ly. id ẽ.
ad te ꝑtinet videre factũ tuũ
Videns aũt Judas ꝙ eum
deridebant ⁊ ꝙ damnatꝰ eẽt
Gorra. i. merito peccati eter
na damnatõe dignꝰ. lapſus
in deſperatõeꝫ ꝓiectꝫ argen
teis in templo. abiẽs laqueo
ſe ſuſpendit. vbi dicit Hiero
nimꝰ. ꝙ Judas plus pecca/
uit in deſperatione et ſuiJp
ſius ſuſpẽſione ꝙ̄ in filij dei
traditione Et ď Actuum. ſ.
ꝙ poſt ſuſpenſioneꝫ crepuit
medius. ⁊ diffuſa ſunt oĩa
viſcera eius Et merito. ne. ſ.
eius immũda aĩa exiret per
os ſuũ. cum q̄ ſaluatoreꝫ to/
tius hũani generis oſcula/
tus fuerat. Sequit̄ i Mat
theo. Principes ãt ſacerdo/
tum. ſ. iudeoꝝ. acceptꝫ argen
teis dixerũt. Non licet eos
mittere in corbonã. Gorra.
id eſt int̄ dona dei. q꞉ p̄cium
ſanguinis eſt. Gorra. id eſt.

p̄cium datū ꝑ ſanguinē effū
dendo. Ideo conſilio inito.
Hor.i. inter ſe inuicē habito
emerūt ex illis agꝝ figuli in
ſepulturā ꝑegrinoꝝ. Hora.
Qd̄ nō fecerīt i miſericordiā
pauperꝝ.ſꝫ ī infamiā ſaluato
ris.vt lōge lateq̄ꝫ diffamare
tur. Cū ḡ ſtaret corā p̄ſide ī
p̄torio.iudei dicit Joh.non
introierūt.ſcꝫ ꝓpter feſti ſan/
ctitatē ⁊ ſolennitatē qd̄ iam
celebrare ceperant.ne conta
minarēt.ſꝫ manducarēt.ſcꝫ
mūdi paſca.i.cibum paſcalē
Qui nō erat licitꝰ comedi ni
ſi a ꝑſonis mūdis. Conſide
ra h̄ eoꝝ cecitatē.metuebant
contaminari ex ingreſſu do
mus hoīs gentilis.vt inq̄t
Lyra. et tamen nō timebāt
inquinari ex ꝓcuratiōe mor
tis innocentis. Unde Augꝰ
Conſuetudo erat iudeis in
feſto paſce nō intrare domū
alienigene. O impia cecitas
alieni iudicis p̄torio ꝯtami
nari timebāt.⁊ innocentem
ſanguinē fundere nō time/
bant. Sicut hodie nō come
dunt nec bibunt cū chriſtia
nis vinum aut alium potuꝫ
p̄ter aquā.et tamen ſangui/
nem ipoꝝ et ſudorem come
dunt ꝑ vſuram. Exiuit ergo
Pylatus ad eos foras ⁊ di/
xit eis. Quā accuſatōem af/
fertiſ aduerſus hominē hūc.
Reſponderunt ⁊ dixerūt ei.
Si non eſſet h̄ malefactor.
non tibi tradidiſſemus euꝫ.
Dixit ḡ eis Pylatns. Acci/
pite eum vos ⁊ ſc̄m legem ve
ſtram eum iudicate. At illi.
Nobis non licet interficere
quēq̄ꝫ. Accuſabant auteꝫ eū
de tribꝰ ſignanter. Primo.ſ.
q̄ ſubuerteret gentem eorū.
Secundo q̄ ꝓhiberet tri/
butum dari ceſari.vt ex hoc
Pylatus moueretur cōtra
eū. Tertio q̄ diceret ſe chri
ſtum regem eorum. Pylatꝰ
autem p̄mam et ſecundā ac/
cuſationem nihil reputans
quia forte audierat dn̄m di
xiſſe iudeis. Reddite q̄ ſunt
ceſaris ceſari.⁊ que ſunt dei
deo. Tertius vero articulꝰ
videbatur d̄rogare honori
et poteſtati ceſaris. Et ideo
Pylatus iutroiuit in preto/
rium. vocauit Jeſum ſeor/
ſum.interrogauit ipſum di/
cens. Tu es rex iudeorum.
Quaſi di. Eſt hoc veꝝ q̄ vis
tibi vſurpare regnū iudeoꝝ
Rn̄dit dn̄s nr̄ di. Dicis ha

teipſo an aliꝗ tibi dixerīt de
me. Rn̄dit pilatꝰ Nūꝗd ego
iudeꝰſū.q.d. Nullꝰiudeꝰſum
ideo nec ħ de te dictaui. Sꝫ
gens tua.ſ.de q̄ natꝰ es.i. iu/
dei tradiderīt te michi di.ꝙ
dicis te eſſe regē iudeoꝝ.ꝗd
feciſti.q.d.ꝭm Ly.videꝛ ꝙ tu
ſis in aliꝗ culpabilꝰ.exꝗ illi ꝗ
ſūt de gēte tua.⁊ tāte aucto/
ritatꝭ ſic̄ ſunt pōtifices te ac
cuſant. Jħs rn̄dit dicēs.inꝉ
cetera ꝟba. Regnuꝫ meū nō
eſt de ħ mūdo.i.ptās mea et
auctoritas nō hꝫ originē ex
cauſis mūdanis.⁊ electione
hoīm.ſꝫ aliunde.i.a pr̄e. Et
Pylatꝰ. Ergo rex es tu. Rn̄
dit iħs.vt Joħ.ſcribit. Tu
dicꝭ.qꝛ rex ſum ego.ſcꝫ ptāte
diuiā.q.d.ꝭm Hor. Ego nō
nego ꝗd tu dicꝭ.ſꝫ tn̄ nō ad
regnanduꝫ tempaliter veni
vt credis. Vn̄ ſubdit. Ego i
ħ.i.ad ħ natꝰſum. Hor.ſcꝫ
natiuitate tpali.⁊ ad ħ veni
in mnndū. Hor.ſcꝫ naꝉaꝫ
hūanam aſſumēdo.vt teſti/
moniū ꝓhibeā veritati.ħ eſt.
non ad dominādum.ſed ad
veritatem dicenduꝫ. Om̄is
qui eſt ex veritate audit vo/
cem meā. Qui eſt ex deo ver
ba dei audit. Johānis.viij.

Et quia Pylatus nō adhuc
plene intelligebat ꝟba xp̄i.
ideo adhuc q̄rit di. Quid eſt
veritas. Hor. Huiꝰ q̄ſtōis
rn̄ſionem Pylatꝰ nō expecta
uit hac ꝺ cauſa ꝭm Alcuinū.
qꝛ nō erat dignꝰ de ꝟitate au
dire.qꝛ eā in ſua ſnīa nō ꝉua
uit. Seꝗꝛ. Et cum ħ dixiſſꝫ
iteꝝ exiuit ad iudeos ⁊ dixit
Ego nullā cāꝫ ſcꝫ mortꝭ me
ritoriā inuenio in eo.i.ī ho/
mine iſtoꝰ. Credebat em̄ ꝙ
iudei deberent ab accuſati/
one ꝺſiſtere. Sꝫ ꝯſideranti
bus iudeis ꝙ Pylatꝰ xp̄m
libēter abſoluiſſet.eaſdeꝫ ac
cuſatiōes aggrauauerūt di
centes.vt btūs Lucas ſcri/
bit. Cōmouit ꝓplm̄.i.turba/
uit pacē cōeꝫ.docēs per vni
uerſam iudeā.incipiēs a ga
lilea vſqꝫ huc. Cuꝫ g̊ Pylatꝰ
audiſſet ꝙ iħs galileus eſſꝫ
de iuriſdictione Herodis.
miſit eum ad Herodeꝫ qui
erat rex ſeu vicarius in gali/
lea.quā poteſtatē habuit ab
impatore romano. Qui ſcꝫ
herodes tūc temporis vene
rat in hieruſalem ad viden/
dum chriſtum.non ꝓpter de
uotioneꝫ ſed propter curio/
ſitatem et propter ſolennita

tem paſcalem. quia iudeus
erat. Et Pylatus ideo miſit
dominũ noſtrum ad Hero
dem. vt iudicaret eum ſicut
ſuũ ſubditum. Herodes au
tem viſo Jheſu gauiſus eſt
valde. quia ex multo tempo
re cupiebat euꝫ videre. eo ꝙ
multa audierat. Gloſa. de mi
raculis ⁊ doctrina eius. Et
etiã quia ſperabat aliq̈d ſig/
num ab eo videre. Et inter
rogabat eum multis ſermo
nibꝫ. Etiaꝫ iudei q̇ xp̄m fue/
rant ſecuti ꝯſtanter eum ac/
cuſabant. Dñs ꝟo neqꝫ He
rodi nec iudeis aliq̈d rñdit.
propter hoc. quia Herodes
indignũ ſe reddebat propᵗ
ſuam ſuꝑbiam ⁊ curioſitatẽ
Et etiaꝫ ideo ne vtilitas ſue
paſſionis impediretᵗ. Si ei
rñdiſſet Herodi. liberari po
terat. Cum ḡ xp̄s nullũ ſig/
num facere nec rñdere vellꝫ.
reputauit euꝫ .ſ. q̇ eſt eterna
ſapia Herodes eſſe fatuũ ⁊
deſpexit ip̄m ac repulit a ſe.
Et in ſignum fatuitatꝭ mili
tes Herodis induerunt eũ
veſte alba ludicra. ⁊ ligatum
deriſorie reduxerũt ad Pyla/
tũ. vt cũ eo faceret ſicͤ vellet.
Et ob hãc cãm. ħ eſt ꝓpᵉ mu
tuã reuerentiã ſſi. Herodes
et Pylatus facti ſunt amici
mutuo. quia prius erant ini
mici ad inuicem. Unde ſeq̈
tur. Reputauit auteꝫ Hero/
des ſibi ad honorem. ꝙ Py
latus miſerat chriſtũ ad eũ.
Qñ ãt Pylat⁹ vidit ꝙ hero/
des remiſit xp̄m ad eũ val/
de doluit et cogitauit q̈mo/
do poſſꝫ ip̄m liberare a mor
te. Jõ ꝯuocatꝭ iudeis dixit.
Nullã cãm inuenio in hoĩe
iſto. ex his in q̇bꝫ eũ accuſatꝭ
Sꝫ neqꝫ Herodes .ſ. reperit
eũ dignuꝫ morte. Nã remiſi
vos ad illũ. ḡ. emẽdatũ. i. fla/
gellatũ. dimittã illũ. Audiẽ
tes ãt iudei xp̄m velle libera
re. Tũc magꝭ eũ accuſabant
Pylat⁹ ꝟo dixit ad eos. Eſt
vob̄ ꝯſuetudo vt vnũ dimit
tam vob̄ in paſca. i. in feſtiui
tate vr̄a paſcali Habebat ãt
tũc vnũ vinctũ inſigneꝫ qui
dicebatur Barrabas. ⁊ erat
latro et ꝓpter homicidiũ vin
ctus. Congregatis ḡ iudeis
dixit Pylat⁹. Quẽ vultis .ſ.
de his duobꝫ dimittã vobis
Barrabã an ihm q̄ dr xp̄us
Sciebat enim ꝙ ꝓpter inui
diam tradidiſſent eũ. id eſt.
obtuliſſent. Maiores autẽ

et ſeniores iudeoꝝ ꝑſuaſerūt
ꝑplis cōibꝰ. vt peterent Bar
rabā. ſ. latronē. Jhm ꝟo. ſcȝ
innocentē ꝑderēt. Cū ꝗ deli
beraſſent Pylatꝰ iteꝝ iterro
gās eos dic. Quē vultis de
duobꝰ vobis dimitti. At illi
ſcȝ ꝑfidi iudei clamātes di/
xerūt Barrabā. Ecce q̄ſta ma
licia maloꝝ ꝑfidoꝝ infeliciū
qȝ iudeoꝝ. putabant vt dicit
Chryſ. ſe poſſe aſtruere. ꝙ
ihs deterior eſſet latrone. et
adeo nequam vt neqȝ ꝓ pie/
tate. neqȝ ꝓ feſti ꝓ̄rogatiua
deberet liberari. Dixit iterū
Pylatus illis. Quid igitur
faciam de ihū ꝗ dr̄ xp̄s. Di/
cunt oēs. Crucifigat̄. i. cruce
appendat̄ vt crucifixū om̄es
poſſint videre. Ait illꝰ p̄ſes.
Quid em̄ mali fecit. Horra.
Quaſi diceret. nihil. Et ido
iniquum eſt ip̄m condemna
re. Nullam cauſam mortis.
quare ſcȝ debeat mori. inue/
nio in eo. At illi tunc magis
clamabant ⁊ inſtabant ma/
gnis vocibꝰ poſtulātes. ⁊ in/
ualeſcebant voces eorum vt
Lucas inquit. vt. ſ. quod iu
ſte et per rationem obtinere
non poterant. ſaltem obtine
rent clamore. vt crucifigere
tur. i. Morte viliſſima. ſ. cru/
cis occideretur. Sic habe/
tis quō xp̄us de vno iudice
ad alium fuit ductus. Et ſic
patet ſecundū ꝑ̄ncipale.

QVantum vero ad tertium. Sciendum et no/
tandum de Chriſti flagella
tione ⁊c̄. Videns autem Py
latus ꝙ nihil ꝑficeret. Hor/
ra. ad liberatōnem Chriſti.
ſed magis tumultus fieret.
Lyra. populi. ſcȝ clamantis
ad ꝯtrarium ꝑ ſeditiōem ſa/
cerdotum. accepta aqua la/
uit manus ſuas coram ꝑplo
dicens. Innocens ego ſum
a ſanguine iuſti huiꝰ. Remi
gius. Mos em̄ erat apud
antiquos vt cum quis vellet
oſtendere ſe immunem eſſe
ab aliquo crimine. accepta
aqua lauaret ſuas manꝰ co/
ram populo. Ideo pylatus
dixit. Innocens ego ſum a
ſanguine. Horra. id eſt. a ſā/
guinis effuſione. iuſti huiꝰ.
vos videritis. Horra. id eſt.
vos videatis quid faciatis.
vobis imputetur. non mihi
Sed in hoc nō habuit veꝝ

Reus eñ̄ fuit. qꝛ cum eſſet
iudex tenebať ex officio ſua
re iuſticiã. Hin⁹tñ̄ peccauit
q̄ꝫ iudei. Rõ. qꝛ iudei h̄ fece/
rũt ꝓpť rancorẽ ꝛ odium. ip̄e
ꝟo h̄ fecit ꝓpter timorẽ ceſarꝭ
ꝛ ob fauorẽ populi iudeorũ.
Sequiť. Audientes autē
iudei h̄ totum acceperũt ſu/
per ſe di. Sãguis ei⁹. Hoꝛ. i.
culpa ꝛ pena effuſionis ſan/
guinis eius veniat ſup nos
ꝛ ſup filios noſtros. Quaſi
nõ credentes ꝙ ꝑ h̄ peccato
puniręť a deo. Hiero. Per/
ſeuerat vſqꝫ hodie h̄ imp̄ca/
tio. ꝛ ſanguis xp̄i nõ auferet
ab eis. Hec ille. Audiẽs aũt
Pylat⁹ ꝙ crimẽ ſup ſe vellẽt
accipe. volens ꝓpl'o iudaico
placere fecit xp̄m innocentẽ
dñm ꝟginis filiuꝫ flagellari
ꝛ illudi ipſis iudeis ad libi/
tum. Et ideo gentiles. ſ. ap/
paritores p̄ſidis. i. miſtri Py
lati exuentes eum. qđ ꝛ xp̄s
ſpõte ꝛ libẽtiſſime ꝑ nob̄ fec̄
Primo eñ̄ exuerũt eum ve
ſtimentis. ſ. veſte alba q̄ euꝫ
Herodes induebat. quã ad
huc indutã habebat. et etiã
ſuis. ꝛ p̄cinxerũt veriſimilit
cũ lintheo. ita ꝙ alias denu
datus paup̄rime et exiliſſi/
me ſtetit corã ibidẽ exiſtenti
bus. Scđo ligauerũt eum
duriſſime ad q̄ndam colum
nã quẽ rogaſſe debuerãt me
rito vt eos a peccatoꝝ nexi/
bus abſoluiſſet. Tertio tan
tum verberauerunt domi/
num regem eterne glorie fla
gellis ꝙ de corꝑe eius p̄cio/
ſiſſimo ſãguis ſu⁹roſe⁹ema/
nans. vt Hugo ſuꝑ Lucam
inq̄t. Et ꝑ totum corpus ei⁹
fluens. vt Brigitta ait. Cor
puſqꝫ ſuũ candidiſſimuꝫ ru
bricans. vt btũs Ber. in ꝯtẽ
plationib⁹ dicit ꝛ vndiqꝫ flu/
ens in colũna cui alligatus
fuit vſqꝫ hodie ſua veſtigia
derelinq̄t. Vñ̄ Beda ſuper
Lucam ait. Ex colũna vſqꝫ
hodie cui xp̄s alligatus eſt.
dominici cruorꝭ veſtigia cer
ta demonſtrat. Et cõcordat
magiſter in hiſtoria ſcolaſti/
ca. vbi dicit. Adhuc colũna
cui alligatus fuit ieſus veſti
gia cruoris oſtẽdit. Cuius
columne maior pars fertur
in eccleſia eſſe montis ſyon ĩ
Hieruſalem Rome eſt in ec
cleſia ſancte Praxedis virgi
nis. Item Chriſtus ſic vul/
nerabatur per totum ſuũ ſa
cratiſſimuꝫ corp⁹ ꝙ a planta

pedis vſq; ad v̄ticē nō inue/
niebat̄ i eo ſanitas. vt beat⁹
Anſ. ſcribit in plāctu ſuo v̄/
ginali. q2 ſup addebāt plagā
ſup plagaʒ. vt Ambro. dicit
liuorē ſup liuorē. vſq; tā ipſi
q̄; inſpectores fatigati iube/
rēt eū a colūna ſolui. De hac
grauiſſima flagellatiōe inq̄t
etiā btūs Ber. O bone ihū
q̄uo diris v̄beribꝫ ad ſtatuā
es duct⁹. ⁊ circa ipaʒ tā ſtric/
tiſſime ligat⁹ ꝙ ſāguis tu⁹ de
vnguibꝫ tuis ſtillabat. Sic/
q; tā a tergo q̄; an̄ flagellat⁹.
ꝙ cutis tua tenerrima nodis
flagelloꝝ cū carne ⁊ ſanguīe
adherebat. ita vt a plāta pe/
dis vſq; ad v̄ticē nō eſſet ī te
ſanitas. Hec ille. Sicq; no
biliſſim⁹ dn̄s ſanguinē ſuuʒ
p̄cioſiſſimū flagell̄ de corpe
ſuo reuerēdiſſimo extractuʒ
clemēter ꝓ nob̄ effudit. de q̄
Bonauē. in planctu ſuo ait.
O cū q̄nta q̄ntitate putas il
lū ſacratiſſimū ſanguineʒ de
ꝯciſo corpe diſtillaſſe ī terrā.
q̄nto fremitu putas flagella
tū dulciſſimū ihm̄. q̄ idcirco
aduenerat vt nos a flagellis
eternis liberaret. ſic ꝓpha d̄
eo dixit. Circūdederūt me
viri mēdaces. ſine cā flagell̄
ceciderūt me. Hāc aūt flagel
latōem diſpoſuit Pylatus.
ſm̄ Chryſ. vt iudei ſaturati
flagellis xp̄i ceſſarēt eū am/
plius pſeq̄. His aūt penis ī
p̄ij iudei adhuc nō ſatiati. ſʒ
dixerūt miſtris Pylati. vt ei
illuderēt tāq; regi q̄ regnare
⁊ dn̄ari vellet. ⁊ nō poſſʒ. Et
ideo induētes ei Primo an
tiquū purpureū indumētū
in deriſionē ⁊ ꝯfuſionē ⁊ cō/
temptū. Scdo plectētes co
ronam. ſcʒ de ſpinis acutiſſi
mis quā impoſuerūt capiti
eius reuerēdiſſimo ⁊ tener/
rimo. vicʒ irriſorie ꝓ dyade
mate regali vl̄ regio. vt glo/
ſa dicit. Et volūt q̄dā ꝙ hāc
coronā ſpineaʒ ſibi magnis
lignis acriter impreſſert. Et
d2 illa corona fuiſſe de iūcis
marinis q̄ ſūt acutiores ſpi
nis nr̄is hic. pūgētes caput
ei⁹ vſq; ad cerebrū. Et ĝ ſm
Berū. Caput illud diuinuʒ
pforauerūt ⁊ vſq; ad cerebri
teneritudinē peruenert. Ter/
tio dederūt ei ſubſannatorie
ac deſpectiue arūdinē ī dex/
tram eius ꝓ ſceptro regali.
Quarto genuflexo an̄ eū il/
ludebāt ei di. Aue rex iudeo
rū. q. d. O tu bō vilis et mi/

ſer vt q̃d te regem fac̃. volui
ſti regnare et nõ potes. ꝓpter
hãc irriſionẽ nõ flectamꝰ ho
die genua cuȝ oraẽ ꝑ pfidis
iudeis ſicut ad alias orões. qꝛ
h̄ pcurauerunt cũ gentibꝫ. ꝛ
h̄ cũ eis forte dixerunt. Aue
rex iudeoꝝ. Quinto cũ ala/
pizabãt. q̃ illuſio magis fuit
deſpectiua ꝛ penal'. Adorãn
tes. Albertꝰ. falſa ꝛ irriſoria
adoratione. vt deũ. ꝛ ſalutã/
tes vt regẽ. alapizauerũt vt
fatuũ. Sexto expuebant in
eũ tanq̃ȝ in pſonã vilem. ꝛ cõ
temptibilẽ. Septimo acci/
piebãt arũdinẽ de manu eꝰ
ꝛ pcutiebãt caput eiꝰ. Lyra.
Et rõne ɔtẽptꝰ. ꝛ rõne dolo
ris infligẽdi. ſcȝ vt ſpine for/
tius capiti infigerẽtur Quia
ex tali percuſſione ſcilicȝ ba
culi arundinei. aculei coro/
ne intrabant caput eius ꝛ ꝓ
fundius vulnerabant. Et h̄
abſq̃ȝ dubio. multum leſiuũ
fuit domino. Unde veriſi/
mile eſt ꝙ tũc ſanguis ex ca/
pite extractus largiter ꝑ ca/
put frontem genas et collũ
eius fluebat. Ita vt quaſi le
proſus apparebat. quia ſan/
guis et ſputa eum leproſo ſi
milem faciebant. Cuȝ enim
milites ſcilicet gentiles tam
pauperrime ꝛ miſerabiliter
eum tractaſſent. Pylatꝰ que
rens occaſiones dimittendi
dominũ. Sed perfidi et im
pijſſimi iudei nec adhuc ſa/
tiati. nec vllam ei miſeratio/
nẽ impendere volentes. ſpõ
tanei clamabant. ſubaudi.
ſicut amentes et quaſi furi/
bundi. ex abundantia mali/
cie vocem ingeminando di/
centes vt ait Johãnes Tol
le tolle. crucifige eum. Qua/
ſi di. Non poſſumus videre
euȝ. idcirco aufer eum a no/
ſtro conſpectu. ꝛ turpiſſima
morte condemna eũ. Tunc
enim temporis mors cruc̃
erat ignominioſiſſima ꝛ tur
piſſima. Et breuiter loquen
do tandem cum Pylatꝰ ob/
duratos et obſtinatos iu/
deos non poterat emollire.
audienſq̃ȝ ꝙ confiterẽtur ſe
imperatori romano ſubiec/
tos eſſe. tunc volens ipſis ſa
tiſfacere dimiſit eis Barra/
bam latronem. ſcȝ ꝓpter tem
pus paſcale. deditq̃ȝ ſenten/
tiam crudeliſſimã. vt Jeſus
innocens crucifigeretur. et
ignominioſa ɔtẽptibili ac tur/
pi morte latronuȝ moreref.

Unde ꝛ eadē hoꝛa duos la/
trones ſil'r ad moꝛtē iudica
uit ꝛ ꝯdemnauit. Ibi ſcien/
dum ꝛ notandū ꝙ xp̄s in ꝓ/
ceſſu paſſ. ōis ſue. nonies ho
die duct⁹ fuit vt colligitur ex
euāgeliſtꝫ. Et h̄ rep̄ſentāt fi
deles q̇ hac die ab hoꝛa ma
tutina vſqꝫ ad hoꝛam tertiā
circūeuntes viſitāt nouē ec/
cleſias. in memoꝛiā ꝙ xp̄us
poſtq̄ꝫ capt⁹ fuit duct⁹ eſt ad
nouem loca. Et in qualibet
iſtaꝝ ductionū ſp ſingl'ares
penas ꝛ ꝯtumelias paſſus ē
Primo em̄ moxvt capt⁹ fuit
ꝛ ligat⁹. duxerūt eū ad Annā
p̄mum. Ly. i. p̄mo. Secūdo
ab Anna ad Cayphā. Ter/
tio a Caypha ad Pylatum.
Quarto a Pylato ad Hero
dem. Quinto ab Herode re
duct⁹ fuit ad Pylatū. Sex/
to milites duxerunt eum in
tro in atrium p̄toꝛij vbi illu/
ſerunt ei. et magna ac varia
opꝓbꝛia ſibi fecerīt. Mat/
thei. xxvij. et Mar. xij. Se/
ptimo Pylat⁹ duxit eum fo
ras de p̄toꝛio. indutuꝫ veſte
purpurea ꝛ coꝛonatū cuꝫ co
rona ſpinea Jo. xix. Octauo
idem Pylat⁹ duxit eū foꝛas
p̄toꝛiū ad locū q̇ d̄r lycoſtra

tos grece. i. ad locū iudicialē
vbi ſedit ꝓ tribunali. i. in ſe
de iudiciaria vel iudiciali.
Nono duxerūt eum ad pati
bulum crucꝭ. i. ſupplicium. Et
iſta ductio fuit exꝓbꝛioſi/
oꝛ et penoſioꝛ inter omnes.
qꝛ ducebat̄ ad ignominioſā
moꝛtem. Seq̇t̄. Data igit̄ ꝛ
ꝓlata ſententia ꝯ Chꝛiſtum
a Pylato vt crucifigeretur ꝛ
occideret̄. ſuſcipientes eum
milites p̄ſidis. Primo exue
rūt eum purpura ꝛ reindue
rūt eum veſtimentis ſuis. vt
omnes eū melius cognoſce
rent in veſte ſua ꝛ maioꝛem
verecundiā ſuſciꝑet coꝛā ho
minibꝫ aſpicientibꝫ. Scdo i/
poſuerūt lignū crucꝭ longū
groſſum ꝛ multū graue ſuꝑ
hūeros ſuos delicatiſſimos
vt poꝛtaret ip̄m ad locū vbi
erat crucifigend⁹. vt ei⁹ cōti/
nua viſione et poꝛtandi fati
gatiōe grauaret̄ tam interi⁹
q̄ꝫ exterius. Tertio aſſocia/
uerīt ſibi duos p̄fatos latro
nes ſecū ꝯdemnatos q̇ cum
eo ibant. ꝛ ducebāt̄ vt btūs
Lucas inq̇t. q̄d factū ē ei ad
maioꝛē ꝯfuſionē ꝛ deſpecti/
onem vt ex eoꝛum ſocietate
ampli⁹ ꝛ foꝛtius diffamaret̄

quaſi eſſz latro. vel q̄ſi peioꝛ eſſet ill'. Quarto eduxer̄t eū miſerrime ꝛ publice cū īpꝛo perio valde mag̃ tanq̃ȝ male factoꝛē extra ꝓꝛiā ciuitatez in loco caluarie. ſic̄ dictū ē. q̄ q̄dē loc⁹ erat fetid⁹. hoꝛribil' ꝛ hoībꝫ hoꝛrid⁹. ibidē eī maleſici plectebanť. canes atq̃ȝ alia moꝛticinia excoꝛiabanť Idē mal⁹ fetoꝛ fuit etiā xp̄o dn̄o ſpēalis pēa ac mag̃. tantoq̃ȝ penoſioꝛ ꝛ leſiuioꝛ q̄ȝto delicatioꝛ ꝛ purioꝛ erat. quia delicatiſſim⁹ ꝛ caſtiſſime v̉ginis fili⁹. Quito cū manſuetiſſimū ꝛ innocētiſſimū dominū ſic ꝯtēptibilit' ꝛ ꝯfuſibilit' ducerēt de domo Pylati p̱ vꝛbē ſcȝ hierl'm q̄ſi malefic̄ū cū duobꝫ latrōibꝫ ꝛ cruce pōderoſa ad ſuā deſpectiſſimā ꝛ amariſſimā moꝛtē ml'titudo maxia ꝑploꝝ tā iudeoꝝ q̄ȝ gētliū eū ſequebať. Quidā flebāt ꝛ plangebant ſuā innocētē moꝛtē. Quidā inſultabant ꝛ illudebant ei gaudētes ꝺ paſſiōe ꝛ moꝛte ei⁹. Sed ip̄e dulciſſim⁹ ꝛ benigniſſim⁹ dn̄s. in hac vita grauit' pōdere cruc̨ depreſſus ꝛ ita fatigat⁹ fuit ꝓpter labores ꝛ penas. ꝓpt' flagellationē ꝛ coꝛonatōez. ꝓpt' illuſiones ꝛ p̱cuſſiōes. ꝓpt' ml'tiplices ꝛ acerrimos cruciat⁹. q̄s tota nocte ꝛ etiā de die vſq̃ȝ ad illā hoꝛā ſuſtinuit q̄ lēto gradu incederet ꝛ crucē amplī⁹ poꝛtare nō valeret. depoſuit eā vt habeť in q̄dā libꝛo de vita xp̄i. vt aliq̄ntulū pauſaret ꝛ reſpiraret. Tūc miniſtri Pylati h̄ videntes angariauer̄t. i. coeger̄t q̄ndā noīe Simonē. ſ. gētilē. virū robuſtū venientē de villa. q̄ extra ciuitatē dicit Hoꝛra occurrit eis eundo ad ciuitatē. vt poꝛtaret crucē p⁹ ih̄m. Hoc fecerūt vt oſtēderēt eum eſſe hoīez fatigatū. ꝛ ſic nō crederet dei fili⁹. nō fecer̄t ex miſericoꝛdia vt xp̄o cōpaterēť. ſȝ ex duricia vt citi⁹ crucifigereť. qꝛ vitā ei⁹ ml'tū odiebāt. ꝛ moꝛtē ip̄i⁹ valde ſitiebant. Et ideo feſtinauerūt cum eo ꝛ noluer̄t ei⁹ moꝛtē differre. Et ſic̄ ait Bern̄. ip̄m tanq̃ȝ aſinū impulerūt. qꝛ timuer̄t ne Pylat⁹ ſn̄iaȝ reuocaret. qꝛ volūtatē dimittēdi eū oſtenderat. Itē lignū cruc̨ ita p̱phanū reputabant vt null⁹ coꝝ poꝛtare nec tāgere voluit. Seq̄bāť etiā ml'te deuo

te mulieres q̃ etiã flebant et
ꝯpatiebãť ei. ac ꝑ nimio do/
lore ꝑcutiebant pectora ſua.
vidẽtes dñm ita fatigatum
crucẽ grãdem ꝛ gűẽ portare
Et ſcḋm Bern̄. i ꝯtẽplatoĩbꝫ.
mr̄ xp̄i meſtiſſima btã virgo
Maria etiã inť illas erat et
ſuſtẽtabať ab eis q̃ ſe ſuſtẽta
re nõ valebat. Ibi ꝑpẽdẽdũ
ꝛ ꝯſiderãdũ extat vtꝝ eadeʒ
nõ ꝯpaſſa ſit ei. Abſqꝫ dubio
ip̄a maximã cũ eo ꝯpaſſiõeʒ
habuit. Hoc p̄t q̊dlibet ma
ternũ cor ac q̃libet mr̄ circa
ſuũ vnicũ ꝑpẽdere ꝛ ꝯſidera
re filiũ. Certe ip̄a vt b. Ber.
dic̄ exẽplũ doloꝝ oĩbꝫ amã/
tibꝫ xp̄m fuit. Et ſic̄ habeť ĩ
q̊dã li. ꝺ vita xp̄i. Quia vero
meſta mr̄ ꝛ merore ꝯfecta ꝓ
pter mľtitudinẽ ꝓpľi appropĩ
quare filio ſuo cariſſimo nõ
poterat. nec eũ videre. iuit ꝑ
aliã viã breuioreʒ cũ ſociabꝫ
ſuis ꝛ Johãne. vt alios p̄ce/
dẽs valeret eidẽ appropinq̃/
re. Et cũ eũ obuiũ hr̄et cer/
nẽs eũ tam miſerabiliť vul/
neratũ ꝛ ſic oneratum ligno
tam grãdi q̊d añ nõ viderat
ꝛ ſuꝑ hũeros ĩ maxia laſſitu
dine baiularet. pene exani/
mis facta ẽ. i. valde debilita
ta. Intellige. ꝛ ita viribꝫ deſti
tuta ſic̄ ꝺr ꝙ etiã ĩ ťrã corru/
erat. i. decliauerat. ꝛ ꝑ angu
ſtia nec ei ꝟbũ dare poterat.
nec dñs ſibi acceleratus ab
his q̇ eũ ducebãt. Credibi/
le ſcḋm Ber. in ꝯteplatoĩbꝫ. ꝙ
ip̄a libẽter portaſſet cruceʒ ſi
potuiſſʒ. ꝛ ꝗuis nõ poſſʒ tñ
libẽter accepiſſʒ eã. Nulli ãt
credere licʒ ꝙ btã ꝟgo impa
tiẽs fuerit aut rõne vel ſenſu
ꝓuata. qꝛ ſꝑ in oĩ ſua paſſiõe
ꝛ triſticia patientiſſima ꝛ di
ſcretiſſima erat. Attamẽ pie
crediť. ꝗuis euãgeliſte non
exp̄mũt ꝙ ex mag̃ et intima
ꝯpaſſiõe mľtas lacrimas ex
oculis ꝟgineis ꝑ delicatiſſi/
mas genas ſuas fuderit. nã
maternũ eiꝰ cor nõ poterat
ſe ꝯtinere. q̇n filio ſuo dilec/
tiſſimo cõpatereť. Lugẽtibꝫ
ꝟo ꝛ lamẽtãtibꝫ mulieribus
dixit dñs. Filie hierľm no/
lite flere ſuꝑ me ſʒ ſuꝑ voſip/
ſas flete ꝛ ſuꝑ filios vr̄os. qꝛ
veniẽt dies. ſ. obſidionis. in
q̇bꝫ dicẽt. Btẽ ſteriles q̃ non
genuerũt. ꝛ vbera q̃ nõ lacta
uerũt. Quaſi di. Nolite fle/
re ꝺ morte mea. qꝛ ſcio ꝙ re/
ſurgam ꝛ morte mea corꝑa/
li eternam mortẽ deſtruam.

ſed flete deſtructōem ciuita/
tis vr̄e q̄ fundit⁹ deſtruetur
ꝓpter pctm̄ q̄d ciues ei⁹.i.iu/
dei opant̄ in me. Jdeo ſeq̇t.
Tūc em̄ incipiēt dicere mō/
tib⁹.cadite ſup nos. Et colli
bus.coopite nos. Gloſa.pre
horrore miſerie.ſcꝫ hierl'em.
ꝛ facie.ſ.oſtēſione furoꝝ dn̄i
Tanta em̄ fuit fames ꝛ mi/
ſeria in hieruſalez.xlij.anno
poſt dn̄icam paſſionē.cū ro/
mani ꝑncipes Tytus ꝛ Ve/
ſpaſianus ciuitatē hieruſa/
lem deſtruebāt.ꝙ mulieres
ꝓprios filios comedebant.
et ꝙ.xxx.iudei vendebant̄ ꝓ
vno denario.ſicut ꝓ trigin/
ta denarijs vendit⁹ fuit chri
ſtus. Sequitur in Lu.quia
ſi in viridi ligno hoc faciunt
in arido quid fiet. Quaſi di.
ſm̄ Hugonem ſup Lucam
vere debetis flere ſup filios
veſtros.quia ſi ego qui ſum
viride lignum et fructuoſuꝫ
patior tam grauia tormen/
ta.ipſi patient̄ longe grauio
ra qui ſunt lignū aridū ꝛ in/
fructuoſum. Sequitur tex.
Et poſtq̄ꝫ venerunt in locū
qui dr̄ caluarie.dederūt ei vi
nū mirratū bibere.vt Mar
cus dicit.cū felle mixtum vt

Math.inq̇t. Vbi notandū
ꝙ cum benigniſſimū dn̄m ꝑ
totam ciuitatē publice cum
īproperio valde magno edu
xiſſent. Et ſm̄ q̄d dr̄.aſcēdē/
do ꝟſus montem ſiue collē
caluarie ad locum crucifixi/
onis aliqualiter approp iaſ/
ſent.tunc chriſt⁹ dn̄s modi/
cum quieuit cū cruce.ꝛ vidē
do locuꝫ vbi tam viliſſime et
amariſſime ꝓ nobis crucifi/
gēdus ꝛ occidendus venie/
bat.fertur ad terrā cecidiſſe
Vnde in ſignū huius ꝛ teſti
moniū dr̄ ꝙ ante portam ec
cleſie ſepulcri ſancti.eſt q̄dā
platea magna q̄ q̄ndam fuit
extra ciuitatē hierl'm.ſꝫ nūc
eſt in ciuitate. Jn cui⁹ platee
medio oſtendit̄ loc⁹ vbi xp̄s
portando crucem modicuꝫ
quieuit.et videndo locū cru
cis ad terram corruit.id eſt.
declinauit. Et ibidem dede
runt ei bibere vt premiſſum
eſt amariſſimū vinum. Hoc
eſt vinum acidū cum mirra
q̄ amariſſima eſt.ꝛ felle mix/
tum.et yſopo que eſt herba
amara.circūpoſuerūt.ſicut
quidam doctores exponūt.
Quod ideo fecerunt.vt ideꝫ
potus amarior fieret. Nam

xp̄s bis potat⁹ fuit tali vino.
⁊ an̄ crucifixionē ⁊ i crucifi/
xiōe q̄ q̄dē gemia potatio cō
petit misterio ꝓpt geminā ꝑ/
sonā q̄ peccauerat gustato li
gno vetito. ex q̄ dānata.i.vi/
ta et̄na ꝑuata erat hūani ge/
ner̄ ꝓpagatio Et iō vt scd̄us
Adā.ſ.xp̄s hūanū gen⁹ redi
meret.⁊ vitā et̄nā ſua p̄cioſa
paſſiōe ⁊ morte repararet pati
⁊ mori voluit. Seq̄t textus
Et cū guſtaſſȝ ⁊c. Et dic̄ tex.
cū guſtaſſȝ.i.os appoſuiſſȝ. t̄
parū d̄ illo accepiſſȝ. vt Ly.
dic̄. noluit bibere ꝓpter duo
Primo vt oñdereť iniq̄tas ta/
lē potū ꝓpinātiū. Scd̄o vt ſi
gnificareť velocitas reſurre
ctōis ip̄i⁹. Vn̄ Gre. Guſta/
uit vinū. ſȝ bibere noluit. q̄a
mortȝ amaritudinē quā gu/
ſtatur⁹ erat mometaneā ⁊ ci
to i dulcedinē ꝯuertēdā ſig/
nificabat. qꝛ tertia die reſur
rectur⁹ erat. Sic pȝ tertium
p̄ncipale q̄uo xp̄s flagellat⁹.
coronat⁹. illuſus ⁊ ad mortē
iudicat⁹ atq̄ ꝯdēnat⁹ fuit et
educt⁹.

QUantum
ad q̄rtū notādū q̄
ſeq̄t poſtea.ſ.cū dul
ciſſim⁹ dn̄s nr̄ ih̄s xp̄s ad ex
probrabiliſſimā mortē eſſet
duct⁹. ⁊ qn̄ ip̄m volebāt cru
cifigere i loco caluarie expo
liauert eū ſuis veſtib⁹ an̄ cru
cē corā oī p̄plo. vt vēto et fri/
gori nud⁹ expōereť. qꝛ frig⁹
erat. vt btūs euāgeliſta Jo.
dic̄. ⁊ nudū cruci affigerent.
Et h̄ accidit cū mag̃ dolore
vt Ber. inq̄t i ꝯtemplatōib⁹
Nō pȝ ex h̄ cū alicui pān⁹ cū
violētia extrahiť de vulnere
q̄ fortiť i eo ꝯpact⁹ ē q̄ȝtū ex
h̄ affligiť. ita fuit cū dn̄o no
ſtro. qꝛ vt dic̄ Ber. i ꝯtēpla/
tiōib⁹ q̄ veſtȝ iterior adhere
bat ei fortiť. ppť ſanguinē
flagellatōis.i. fortiť cōpacta
fuit i ſanguineis vulnerib⁹ q̄
ex flagellatōe ſuſcepit. Et iō
qn̄ exuebať oīa vulnera de
nouo ſūt apta ita q̄ veriſil̄e
eſt. ei⁹ p̄cioſū ſāguinē ſup to
tū ei⁹ delectabiliſſimū corp⁹
cucurriſſe. Et h̄ valde auxit
dolorē. ⁊ ſic doluit pl⁹ q̄ȝ i fla
gellatōe. O q̄ntus dolor ait
Ber. in ꝯtēplatōib⁹ fuit ma/
tri ſctiſſime cū aſpiceret iſta.
Et vt Bern̄. et Anſ̄. dicunt
q̄ mr̄ ei⁹ amātiſſima btā v̄go
Maria plēa anxietate vela
men ſiue velū capitȝ ſui acci

piēs circūligauerit lūbis ei⁹
Vñ Bonauētura dic̄. ꝙ nu
dus diſtēt⁹ ſit xp̄s i cruce ni
ſi tātūmodo circūtect꜡ reni/
bus ſudario. Deinde cruce
pata vt Berñ. dic̄. milites. i.
tortores miſtri Pylati gēti/
les crucifixerīt eū. vt oēs euā
geliſte atteſtant. Albert⁹ ſup
Mar. truculēter ꝛ atrociter
Qualr̄ āt h̄ factū fuerit euā
geliſte nō ſcribūt. ſ꜡ ꝗdā꜡ di/
cūt ꝙ miſtri Pylati tortores
arripuerūt innocentē dn̄m.
ꝛ nudū dire. ſic̄ ꝗdā dicūt. et
ſignāter Bonauentura. ſup
lignū cruc꜡ ꝙd i t̄ra iacuerat
ꝑiecerīt i modū pell' extende
rūt Et p talē modū vt dicūt
aliꝗ. ꝓus eīm ſic̄ dr̄ foramia i
cruce fecerīt. ꝓmoq꜡ vnā ma/
nu꜡ cū clauo duro ac ferreo
cruci affixerūt. Tūc humo/
res vt Nico. d Ly. dic̄. ad lo
cū illū leſum cucurrerīt. ꝛ ſic
nerui ꝟſus illā ꝑte꜡ retracti
fuerūt. Scd̄o cū aliā manū
ↄclauare vellēt tūc brachiū
xp̄i nō potat aliud foramen
in cruce attingere. eo ꝙ ſecū
dū foramē paratū nimis re
mote a ꝓmo foramie factu꜡
fuerat. Ob h̄ fune ſiue funi/
bus ip̄m violent ꝛ fortit re/

traxerīt. vt manū illā ad locū
foramis in ligno cruc꜡ i lon/
gū facti reducerēt. ꝗ ſcō ſil'e꜡
manui eidē clauū incuſſerūt
Tertio cū pedib꜡ ſil'i mō fe/
cerūt. q꜡ foramē infra pedeſ
etiā nimis diſtabat. ita ꝙ pe
des xp̄i illō attingere nō po
terāt. Jō funib꜡ eū trahēdo
intantū ꝓlōgauerīt vt pedes
foramini coaptarent. ꝛ quia
crux arta erat vnū pedē ſup
aliū poſuerūt. atq꜡ magnu꜡
duru꜡ ferreūq꜡ clauū p am/
bos pedes ꝑcuſſerūt. Sic/
q꜡ innocentiſſim⁹ dn̄s diriſ/
ſime ꝛ amariſſime cruci affi/
xus. Hoc eſt. cū clauis dur꜡
groſſis. ac ferreis. cutem et
carnē neruos ꝛ venas ꝛ cō/
pages oſſiū diſſipātib꜡ ↄcla
uat⁹ fuit Quib꜡ eius dulcib꜡
atq꜡ ſanct꜡ manib꜡ et pedib꜡
ꝑfoſſis. dicūt doctores ꝙ to
tū ei⁹ ſanctiſſimū corpus ſic
dextrorſum ꝛ ſiniſtrorſū ſur
ſum ꝛ deorſum diſtendebat
vt oīa oſſa ei⁹ valebāt nūera
ri. Jta eīm adimpletū eſt qd̄
ſcꝓtū erat de eo p ꝓph'a꜡ i e⁹
ꝑſona dicētē. Foderīt man⁹
meas ꝛ pedes meos. ſubau/
di p ꝗuiſſimā vulnerationē.
dinūerauerūt oīa oſſa mea.

ſupple p crudeliſſimã ſui ex/
tẽſionẽ.ſ.qñ nud⁹ atrociter ꝛ
valide expaſſus ꝛ extẽſus ẽ i
cruce. Ubi dič glo. Prope
deſcribiť h pẽa crucꝭ.ꝛ ñ po
terat meli⁹ ꝺ̃ſcribi corpis ex
tẽſio i lig.ꝙ̃ vt diceret.dinu
merauerũt oĩa oſſa mea. Di
numerauerũt.i.dinũerabilia
feceřt. Ubi notandũ ꝭm Al
bertũ mag.ꝙ i corpe hoĩs ſť
cc.ꝛ.lxxvj.oſſa.circa q̃ꝝ ꝯiũ/
ctionẽ hõ pati pt. Et iõ cõſi/
dera ꝛ ppẽde fidelis xpiane
q̃nte amaritudĩs q̃ntiq; do
lorꝭ fuit h extẽſio ꝛ ꝯclauatõ
xpi cũ manib⁹ ꝛ pedib⁹ i cru
ce. Man⁹ ſiq̃dẽ ꝛ pedes ſũt
loca magꝭ neruoſa.ꝛ q̃nto lo
cus magꝭ neruoſus.tãto pl⁹
doloroſus.ꝓpť q̃d di.ſ. Tho
mas in.iij.pte ſum. ꝙ mors
ꝯfixoꝝ i cruce ẽ acerbiſſima
qꝛ ꝯfiguntť in locꝭ neruoſis.
ꝛ maxĩe ſenſibilib⁹.ſ.ĩ maĩb⁹
ꝛ pedib⁹.ꝛ ĩpm põd⁹ corpis
pẽdẽtꝭ ꝯtinue auget dolorẽ.
Hec ille. Sic etiã ĩtelligen/
dũ ẽ de xpo ꝙ ei⁹ paſſio fuit
maxia ꝛ e⁹ mors amariſſima
qꝛ ꝯfix⁹ leſus atq; dire ſaucia
tus fuit ĩ locꝭ neruoſis ꝛ pl⁹
doloroſis.ſ.in maĩb⁹ et pedi
bus.ꝛ ĝue põdus ſui p̃cioſiſ

ſimi corpis in cruce pẽdentꝭ
ꝯtinue e⁹ penã dolorẽ ꝛ mar
tiriũ augebat. Poſt h cũ xpẽ
dñs eẽt crucifix⁹ cruce i tra
iacẽte.dicũt q̃daz ꝛ ſignãter
Innocen.papa terti⁹.ꝙ ele/
uauerũt crucẽ cũ eo ĩ ſubli/
me ꝛ foramini q̃d parauerãt
et ſecauerãt in trũco mag in
q̃dã lapide ſciſſo ſeu rupe de
foſſa fortiſſime ĩfixeřt.et bñ
firmaueřt vt lignũ crucꝭ cũ
xpo ſuſpenſo cadere neq̃ret
Et h forte rep̃ſentat eccľia ĩ
eo ꝙ ĩ die paſceues crux de/
oſculãdo iacet a terra appo/
diata De hac eleuatõe crucꝭ
cũ xpo dič Chryſ. Cũ Ihs
crucifix⁹ leuareť.ꝛ ipſa crux
ĩn cauatã rupẽ locareť.tunc
maxim⁹ clamor diuerſaꝝ vo
cum flentiũ ꝛ letantiũ audie
bať.q̃dã inſultãtes deriſeřt
q̃dã ꝓ̃o de paſſiõe luxeřt.q̃a
ad cõfuſiõis ĩg̃minie dolorꝭ
ac dedecorꝭ augmentũ vide
rũt innocentẽ agnum extra
portã in loco punitõis ſcele
ratoꝝ affligi. Iſta aũt eleua
tio non dubiũ q̃n maximi
fuerit doloris.eo ꝙ tunc la/
cerabãť ꝛ renouabãť vulne
ra manuũ ꝛ pedũ ex corpis
xpi in cruce pendẽtis põde/

roſitate. Tūc pſſio de maib ei⁹ ꝛ pedib ſāguis abūdāti⁹ emanauit et ꝑ crucē vſqꝫ ad terrā pfluxit. atꝫ ꝟiſil'e eſt qꝫ uis euāgeliſte nō ſcribūt. et vt qdā dicūt. ꝙ maria ꝟgo appropiauit cruci ꝛ iuxta crucē ſtetit. ꝙ veſtꝭ ei⁹ de ſanguine xp̄i ꝯſperſa fuit. Q̇d dolo:is tūc ſenſerit co: eiuſdē glo'ſe ꝟginis marie. audiēs malleoꝝ ꝑcuſſiōes. videnſqꝫ corꝑis filij ſui cum tam alta cruce erectōez. ꝛ ſuſcipiēs filij ſui p̄cioſiſſimi ſāguis fluētiū guttaꝝ vndas ſuꝑ veſtes ſuas. Mirū ꝙ viua aſpicere ꝛ cōpetenter vti rōne potꝰat. Sꝫ nō potuiſſꝫ ſi dei ꝟt⁹ nō ſuſtētaſſet eā ꝛ roboraſſꝫ. ꝛ ſi nō coguiſſet maxiā vtilitatē inde toti generi hūano ꝓuenientē. Reſpicite ꝛ videte pctōres vexillū illō xp̄ianoꝝ q̄d hodie eleuatū ē ī alta cruce. Iſte eſt agn⁹ vite q̇ hodie aſſat⁹ eſt in veru crucꝭ. iſte eſt theſaur⁹ q̇ hodie effuſus ē ꝓ redēptōe pctōꝝ. iſte ſūt feneſtre celi q̄ hodie apte ſꝰ. iſta ē ſcala q̄ ducit ad ꝑadiſū. iſta ē arbor florida q̄ letificat creaturaſ. Iſtā plātate ī medio cordiū vr̄oꝝ. H̄ eſt vr̄is cordib ꝛ mentib ſtudioſe ꝛ deuote imp̄mite. ſepi⁹ meditando ꝛ recogitando qūo mitiſſim⁹ dn̄s xp̄s ih̄s ꝓ nr̄a ſalute cruci dire ꝛ amare maib ꝛ pedib affixus eſt. ꝛ ita atrociter atꝫ fortiter expaſſus et extēſus. vt nullū mēbꝝ ī certo loco remaneret. ꝛ ꝑtes ſacri corꝑis adeo diſtracte et diſtente ſunt vt oīa oſſa ſua dinūerari poſſent. ꝛ ſic coangustat⁹ vndiqꝫ ꝙ ſe mouere non poſſet niſi in capite. In illo ei tꝑe flebili. ſpacioſa latitudo t̄re ſibi defecerat. ita vt nō hr̄et vbi caput ſuū miſerijs feſſū reclinaret ꝛ appodiaret. ſꝫ inclinatū dependebat. claui ferrei ſuſtētabant graue pōd⁹ toti⁹ ſc̄tiſſimi corporꝭ ei⁹. ꝛ aſꝑitas ligni crucꝭ dorſū flagellatū affligebat. Et ſic nulla ꝑs corꝑis ſui īnocētiſſimi. dolore ꝛ penalitate carebat. Tribuſqꝫ horꝭ viuēs in cruce dolores maximos et acerrimos tolerabat et vltra qꝫ dici vel cogitari poſſit affligebat. Ipſe enim habuit viuaciſſimum ſpiritū et paſſiōis ꝛ incōmoditatis ꝑceptiſſimū. ꝛ iō maxime doluit. Attendite igit

⁊ videte cū q̄ꝫto dolore dn̄s
ſtabat ī cruce ⁊ nō tedeat te ī
ſuitio ſuo ſtare. Et dicūt q̄t
tuor euāgeliſte ꝙ cū eo cruci
fixerīt alios duos .ſ. latrōes.
vnū a dextrꝭ ⁊ aliū a ſiniſtris
mediū āt ihm̄. vt Jo. ſcribit.
Hoc q̄ꝫtū ad intētōeꝫ iudeo
rū factū ē ei ad ig̊miniā ⁊ op
probriū. vt eoꝝ ſocietate īfa
marek̄. q̄i capitane⁹ eoꝝ fue/
rit ⁊ ip̄is d̄terior toti⁹ hūani
generꝭ ſaluator. Erecta autē
cruce cū dn̄o. dn̄s nr̄ intime
⁊ amare flere cepit ꝓ toti⁹ hu
mani generꝭ redēptiōe. et cū
magna deuotōne orare. ora/
uitq̄ꝫ ꝓ ſuis inimicis di. Pr̄
ignoſce illis. qꝛ neſciūt quid
faciūt. Et h̄ fuit p̄mū verbū
de ſeptē v̄bis q̄ dixit ī cruce
Et q̄ꝫuis non ſit ſc̄ptū ī euā
gelio xp̄m lacrimaſſe ī cruce
oñdik̄ tm̄ ⁊ ꝓbak̄ ꝑ dictū apl̄i
Hebre. v. Qui cū lachrimis
offerēs. glo. Lyre. ſ. corp⁹ ſu/
um. cū p̄cibꝫ ī cruce exaudi/
tus eſt ꝓ ſua reuerētia. Glo/
ſa Gorre. i. ꝓ reuerētia paſſi
onis ſue. eo. ſ. ꝙ ex ſola cari/
tate ſine pctō paſſus ē. Seq̄
tur. Pylat⁹ āt ſc̄pſit. i. fec̄ ſcri
bi in q̄daꝫ tabula talē titulū
Jeſus nazaren⁹ rex iudeoꝝ

Quaſi di. Jō crucifix⁹ eſt. qꝛ
rex eſt iudeoꝝ. Hāc tabulaꝫ
fecit affigi cruci vt appareret
ſuꝑ caput xp̄i. Quā ſc̄pturā
multi legerūt iudeoꝝ. qꝛ ꝓpe
hieruſalē erat loc⁹ vbi cruci/
fixus eſt dn̄s. Et erat ſc̄ptuꝫ
hebraice. grece. et latine. Di/
cebāt g̊ Pylato iudei. Noli
ſcribere. rex iudeoꝝ. ſꝫ quia
ip̄e dixit. rex ſum iudeorum
Rn̄dit pylat⁹. Qd̄ ſc̄pſi ſc̄pſi.
Quaſi di. Jd q̄d ſc̄pſi n̄ mu
tabo. Milites g̊. i. gentiles
miſtri pilati. cū crucifixiſſent
eū accepeīt veſtimēta eius. ⁊
fecerūt q̄ttuor ꝑtes. vnicui/
q̄ꝫ militi vnā dederīt. qꝛ q̄ttu
or fuerīt. Tunicā āt incōſuti
lem quā btā v̄go ſibi fecerat
Que vt dicit Greg. a iuuētu
te cum eo creuerat. nō diuiſe
rūt. ſꝫ ſortiti ſunt cui⁹ eſſꝫ. vt
adimplerek̄ ſc̄ptura di. Par
titi ſūt ſibi veſtimēta mea. et
ſuꝑ veſtem meā miſerūt ſor/
tem. Et ꝑ hāc tunicā indiui
ſam ſm̄ Cryſ. intelligik̄ di/
uinitas. q̄ ꝑ totā paſſionē il/
leſa permanſit. Jtem cū do
minus penderet in cruce ꝑ/
fidi iudei illudentes ei di.
Alios ſaluos fecit. et ſeip/
ſum non poteſt ſaluū facere

Si rex iſrl' eſt. deſcēdat nūc
de cruce. ꝛ credimꝰ ei. Simi
liter ꝑtereuntes blaſphema
bant eū di. Si filiꝰ dei es de
ſcende nūc de cruce. Jtē la
tro q̇ erat a ſiniſtrꝭ ſicut fue/
rat malꝰ ī vita. ſic malicie ſue
non oblitꝰ in morte blaſphe
mauit xp̄m dicēs. Si tu es
xp̄s. ſaluū fac teipſum ꝛ nos
Sed alter q̇ erat a dextris
increpauit eum di. Neqꝫ tu
times deū cum ſis nobiſcū
ꝯdemnatꝰ ad mortem. Nos
quidem iuſte. qꝛ digna factꝭ
recipimꝰ. i. talem mortē bn̄
meruimꝰ. hic vero non. quia
nihil mali fecit Et cōuerſus
ad dn̄m ihm̄ dixit. Memē/
to mei dn̄e dum veneris ī re
gnum tuum. Tunc Chriſtꝰ
reſpondit dicens. Amen di
co tibi. hodie mecū eris ī pa
radiſo. Hoc fuit ſecundum
verbū de ſeptem verbis xp̄i
in cruce Hoc eſt dicere. poſt
mortem noſtrā aīa tua erit
mecū vbicūqꝫ ero. et videbit
diuinitatē meā. q̄d eſt eſſe in
paradiſo. Stabāt āt iuxta
crucē ih̄u mr̄ eiꝰ ꝛ ſoror ma
tris eius Maria cleophe. et
Maria magdalene. ꝛ mr̄ fi
lioꝝ zebedei. q. ſ. etiam erat

Marie ꝟginis ſoror. et mr̄
Johānis ꝛ Jacobi maiorꝭ.
Ubi notandū ſm̄ doctores
ꝙ mr̄ xp̄i virgo beata ſtabat
iuxta crucē tāqꝫ ꝯſideratrix
doloris xp̄i. vt ſibi cōpatere
tur. imo etiam tantū vl' ma/
gis paſſa eſt ibi q̄ꝫ aliquis ī
morte corꝑali. vt Bernardꝰ
dicit. Secundo vt ſe ſponte
exhiberet ꝛ paratā mori cū
filio. ꝓ ſalute filioꝝ peccato/
rū. vt dic̄ Ambro. ſuꝑ Lucā
Tertio vt fideliſſima expe/
ctatrix redemptōis pctōꝝ a
dyabolo. peccato. ꝛ inferno.
Certa em̄ de reparatōe. ſed
ex materno ꝯpaſſiōe ſenſua
litas eius fuit afflicta. Deli/
berate em̄ voluit xp̄um pati
ſm̄ portionē ſuꝑiorē. qꝛ ſci/
uit hoc deū velle. ſꝫ ſm̄ ſen
ſualitatē triſtabat̄. Cūqꝫ do
minus vidiſſet matrem eiuſ
humilem ꝛ dilectā. ꝛ diſcipu
lum ſcꝫ Johannem quē di
ligebat. dic̄ matri ſue. Mu
lier. non mater. qꝛ plus cā le
ſiſſet. Ecce filius tuus. Pre/
ſens erat ꝛ Johānes cui ait
Ecce mater tua. Hoc fuit
tertium verbum de ſeptem
verbis que Chriſtus domi
nus dixit in cruce Ecce inqͭ

filius tuus. Quaſi diceret.
Corporaliter per mortem a
te recedo. et ideo ad ſolaciū
tuum tibi alium filium de/
relinquo. vnde de eo ita con
fidas ſicut de filio. Unde Bern.
Uerum tunc Marie aīaȝ
gladius pertrāſiuit. Gladi⁹
id eſt. ille ſermo. Ecce filius
tuus. O qualis cōmutatio
Johannes pro Jeſu ei tra/
ditur. ſeruus pro domino.
diſcipulus pro magiſtro. fi/
lius zebedei pro filio dei. pu
rus homo ꝑ deo vero. Hec
ille. Hic ſpeciali cordis de/
uotione ꝛ compaſſione me/
ditemur et penſemus quan
tus fuerit dolor compaſſio/
nis filij ad matrem ſibi com
patientem. quantus amor fi
lij ad matrem tam cordiali/
ter eam diſcipulo commen/
dantis. et qualiter in illa cō/
mendatione cor virgineum
anxiebatur. cum ei pro filio
ſuo qui erat totum gaudiuȝ
ſuum. tota delectatio ac vita
ſua. et ſolaciuȝ alienis daba
tur. Quāuis beatus Johā/
nes ſatis bonus fuerit. tamē
valde incomparabilis com
mutatio fuit. Sequitur. De/
inde dicit diſciplo. Ecce ma
ter tua. Quaſi diceret. Aſſi/
ſte ei. honora eaȝ ſicut filius
matrem. Stans autem do
minus in cruce faciem ꝟſus
occidentem tenebat. ſed ma
ter et Johānes verſus oriē
tem ad Chriſti faciem reſpi
cientes. iugiter lachrymas
fundebant. Et ſicut dicit Hu
go de ſancto victore. ex hoc
loco vbi dictuȝ Ecce mater
tua. intelligitur ꝙ virgo bea
ta non ſolū Johanni in ma
trem traditur. īmo toti eccle
ſie. vniuerſiſqȝ peccatoribꝫ i
matrem aſſignatur. Hec il/
le. Sequitur. Et ex illa ho/
ra accepit eam. ſcȝ Mariam
Johannes in ſuam. ſubau/
di. procurationem et cuſto/
diam. Sequitur. Domino
auteȝ crucifixo. vt refert bea
tus Lucas. erat fere hora
ſexta. et tenebre ſcilicet ſup/
naturales facte ſunt ſup vni
uerſam terram vſqȝ ad ho/
ram nonam. et ſol obſcura/
tus eſt. id eſt. lucis ſue radi/
os retraxit et occultauit. ne
videret impiorum facinora
vt dicit Chryſoſtom⁹. Non
enim poterat creatura ſcili/
cet inſenſibilis ferre iniuri/
am creatoris. Sequitur. Et

circa horam nonaꝫ exclama
uit voce magna dicēs. Heli
heli. lamazabathani. hoc eſt
Deus meus deus meus. vt
quid dereliquiſti me. Hoc
fuit quartum verbum de ſe
ptem verbis que Chriſtus
protulit in cruce. Et dixit ſi/
gnanter bis. deus meus. de
us meus. propter duplicem
naturam in eo exiſtentē. hoc
eſt. deus meus cuius ſum fi
lius per naturam inquantū
deus. Deus meus cuiꝰ ſum
filius per vnionis gratiam.
inquantum homo. vt quid.
id eſt. quomodo vel quare
dereliquiſti me Hec dicebat
Chriſtus inquantuꝫ homo
nichil de deo patre conque/
rens. ſed ſolum ſue exceſſiue
anxie horrende maxime et
amariſſime paſſiōis magni/
tudinem exp̄mēs. Quaſi di.
ſm̄ humanitateꝫ. Deus me
us. id eſt. pater meus. videtꝫ
me quaſi dereliquiſſe qui di
miſiſti me in manibus occi
dentium. ⁊ tot penis atqꝫ ca
lamitatibꝫ me expoſuiſti. vt
non ſit dolor ſuper doloreꝫ
meum. Et volunt quidam
doctores qꝫ Chriſtus Jeſus
infra iſtas tenebras incepit
orare hunc pſalmuꝫ: Deus
deus meus reſpice in me. vſ
qꝫ ad illum verſiculum. In
manus tuas dn̄e cōmendo
ſpm̄ meum. Et eſt valde vti
le ⁊ ſalubre legere illos decē
pſalmos quos in cruce chri
ſtus orauit. Seqꝫtur. Qui/
dam autem illic ſtantes. ſci/
licet romani vt dicit Hiero
nimus. et audiētes dicebāt
Ecce Helyam vocat iſte. nō
intelligentes hebraicū. Vi/
deamus an veniat Helyas
liberans eum. Poſtea ſci/
ens Jeſus quia omnia con
ſummata ſunt. Gloſa ordi/
naria. Omnia que oporte/
bat fieri antequaꝫ acciperet
acetum et traderet ſpirituꝫ.
vt hec etiam ſcriptura con/
ſummaret. In ſiti mea pota
uerūt me aceto. dicit Sitio.
Et hoc fuit quintum ver/
bum de ſeptem verbis que
Chriſtus Jeſus protulit in
cruce. Sitiebat quidem du
pliciter. ſpiritualiter ſcilicet
et corporaliter. Sp̄ualiter
ſitiebat ſalutem hūani gene
ris. Corpaliter ꝟo ꝓpt maxi
mā paſſionem ⁊ afflictioneꝫ

quã ſuſtinuit. Tantũ em̃ vt
dicit Nico. de Ly. laboraue
rat. ⁊ de ſanguĩe emiſerat. ꝙ
corp⁹ eius erat deſiccatum ⁊
aduſtum. ⁊ ꝓpter h̄ ſupra mo
dum ſitiuit. ⁊ talis ſitis inq̄t
eſt maximũ tormentũ. Atta
men adhuc mag⁊ ſitiuit no/
ſtram ſalutẽ. Jõ ait Sitio.
Et ſtatim accurrẽs vnus ac
cepta ſpongia impleuit eam
aceto. et circũponens yſopo
q̄ eſt herba amara. vt amari
oꝛ fieret. cum arũdine obtu
lit oꝛi eius. Cũ ḡ accepiſſet
id eſt. guſtaſſet ih̄s acetũ di/
xit. Conſummatuꝫ eſt. Hoc
erat ſextũ ꝟbũ. Conſumma
tũ. i. poſtq̄ꝫ celoꝝ rex ⁊ domi
nus omniũ. guſtauit acetuꝫ
ſeu mirratum vinũ. id eſt. cũ
mirra q̄ amariſſima eſt ⁊ fel/
le mixtum. dixit Cõſumma
tum eſt. i. ꝑfectum ⁊ ꝯpletuꝫ
eſt teſtimoniuꝫ ſcripture de
me. Dederũt in eſcã meã fel. ⁊
in ſiti mea potauerũt me ace/
to. Et poſtq̄ꝫ om̄s ſcp̄ture q̄
de xp̄i natiuitate. ꝯuerſatõe.
⁊ vita. p̄dicatiõe et paſſione.
cõplete ſunt. dicit Conſũma
tum eſt. ſcꝫ opus redemptio
nis hũane ꝑ ſcp̄turas p̄nũ/
ciatũ. q. d. Conſummatũ eſt
opus obedientie mee quod
aſſumpſi. Conſummatũ eſt
opus totius paſſionis mee.
qꝛ tot ⁊ tãtas penas doloreſ
⁊ martiria ſuſtinui. ꝙ et vita
mea. ſ. coꝛpalis iã ꝯſumma/
ta eſt. Ergo pater mi. tibi h̄
ſcilicet toꝛmenta martiria ⁊
moꝛtem offero ꝓ hũani ge/
neris ſalute. et tu ea ſuſcipe
paterna pietate. Hec autẽ
paſſio ſacratiſſima ⁊ digniſ/
ſima et moꝛs nobiliſſima ac
p̄cioſiſſima domini noſtri
Jeſu chꝛiſti fuit maxime me
ritoꝛia inquantũ a rõne de/
liberatiua erat. maxime acce
ptata ꝓpter ſalutem ⁊ liberta
tem hũani generis. Sequi
tur. Cum ḡ dixit Cõſumma
tum eſt. Tũc iterum clama/
uit voce magna dicẽs Pater
in manus tuas commendo
ſp̄m meũ. Hoc fuit ſeptimũ
et vltimuꝫ verbum. Et hoc
dicto. inclinato capite tradi
dit ſp̄m. Hic q̄libet dicat do
minice expirationi vnuꝫ pa
ter noſter. cum grãꝝ actione
Vbi notandum ſm̄ Alber/
tuꝫ magnum ꝙ Chꝛiſtus a
natiuitate ſua habuit trigin
tatres annos ⁊ tres menſes
q̄n in cruce obijt. Et in vi/

ceſima q̄nta die marcij paſſ⁹
fuit ī meridie. ħ eſt in die an
nūciatiōis btē Marie ꝟgis
ī q̄ xp̄s ↄcept⁹ ē. eadē die cla/
pſo tp̄e p̄dicto paſſus ē. Ul
teri⁹ ſciēdū ꝙ int̄ oēs penas
paſſiōis xp̄i iſta pēa mortis
fuit acerbiſſima. qꝛ int̄ oīa
terribilia terribiliſſimuꝫ eſt
mors. Et Ber. dic̄ ꝙ vltima
ſepatio aīe ꝛ corpis ē ſupmū
dolorꝫ. Et ħ ē ƒm Damaſ. p/
pt̄ incliatōꝫ aīe ad corp⁹ Et
fuit ſpēalis rō in xp̄o de tali
aīa ꝛ tali corpe cui vtriqꝫ di/
uinitas vnita fuit in vnitate
ſuppoſiti. vn̄ oportuit ꝙ illa
ſepatio eſſꝫ maxīe pēal̄. Itē
ħ patet ex ſimultate morien
tiū mēbroꝝ. qꝛ vt dicūt do/
ctores in xp̄o aīa ſepabat̄ ab
oīb⁹ mēbrꝫ. nō ꝑtē p⁹ ꝑtē reli
quēdo. queadmoduꝫ ī plib⁹
ↄtingit. ꝙ pedes p̄mo mori/
unt̄. deinde alia mēbra. Sꝫ
ī xp̄o man⁹. pedes. cor. oīaqꝫ
exteriora mēbra atqꝫ totum
corp⁹ ſil̄ moriebāt̄. Hec fuit
valde dura mors et amara.
Nā vt dic̄ ſctūs Tho. in. iij.
ꝑte ſumme. q. xlvij. ar. ij. Ut
xp̄s oñderet ꝙ paſſio illata
ꝑ violētiā ei⁹ aīaꝫ nō eripie/
bat. nat̄aꝫ corꝑalē ī ei⁹ vigo/
re ꝛ fortitudīe ↄſuauit vſqꝫ
ad extremū. vt etiam ī extre
mis poſit⁹ voce maḡ clama/
ret. q̄d int̄ alia miracl̄a mor/
tꝫ ei⁹ ↄputat̄. Ex q̄b⁹ ꝓbabi/
lit̄ pate p̄t ꝙ mors ei⁹ fuit a/
cerbiſſima. id eſt. duriſſima ꝛ
amariſſima morſ q̄ꝫ vnq̄ꝫ ali
q̄s hoīm paſſus eſt aut pati
p̄t in pn̄ti vita. Seq̄r̄. Cla/
māte igit̄ dn̄o ꝛ moriente in
cruce. hac lugubri xp̄i voce
ↄtremuit t̄ra. q̄i nō valēs fer
re dn̄m ſuū pēdentē. ꝛ nō po
tēs ſuſtīere xp̄i mortē Et pe
tre ſciſſe ſūt ī ſignū ꝙ corda
q̄ntūcūqꝫ dura deberēt ↄpa
ti xp̄o moriēti. Et monumē
ta apta ſūt. ad denotandū ꝙ
r̄ſurrectio xp̄i ꝛ alioꝝ cū ip̄o
reſurgētiū ꝓpinq̄ erat. ꝛ ī ſig/
nū reſurrectōnis fut̄e. Atqꝫ
velū tēpli etiā ſciſſuꝫ ē. vt ꝑ ħ
figuraret̄ impletā eē ꝟitateꝫ
q̄ in figurꝫ latebat. et celum
aptū q̄d an̄ clauſuꝫ erat. Et
ml̄ta corpa ſctōꝝ q̄ dormie/
rūt nō an̄ xp̄m ſꝫ cū xp̄o ſur
rexer̄t. Un̄ Hiero⁹. gl̄ioſus
Qn̄ xp̄s mortu⁹ fuit tūc ml̄/
ta monum̄ta apta fuerūt. ſic
ꝙ corpa mortuoꝝ videbant̄
iacētia in ſepulcrꝫ. nō tn̄ ad/
huc ſurrexer̄t. ſꝫ poſtq̄ꝫ xp̄s

ſurrexit tūc ꝑmo ſurrexerūt
Hec ille. Et dr̄ ĩ tex. ꝙ exeū/
tes de monumētis pꝰ reſurre/
ctionē eiꝰ venerūt in ſctā3 ci
uitatē. ſ. hierl'em. ꝛ apparuerūt
multis. Hec igit̄ magnitudo
ſignoꝝ ſiēt vt crucifixū dn̄m
ſuū celū ꝛ terra et oia q̄ ĩ eis
ſunt demōſtrarēt. O q̄ntum
pia mr̄ eiꝰ tūc dolebat qn̄ h̄
fieri videbat. Vn̄ Augꝰ. Co
gitare libet q̄ntꝰ dolor tunc
fuerit matri cū ſic dolebant
q̄ inſenſibilia erāt. nō ligua
loq̄. nec mens cogitare vale
bit q̄nto dolore tūc tenebat̄
aīa marie. Seq̄t̄. Cēturio ꝛ
q̄ cū eo erāt viſo terremotu
timuerūt valde dī. Vere filiꝰ
dei fuit iſte. O hō cor tuum
om̄i lapidū duricia durior.
ſi hodie nō ꝯpateris libatori
ꝛ ſaluatori tuo. Et d̄ q̄libȝ ta
li ꝯq̄rit̄ btūs Hiero. dī. Ois
creat̄a xp̄o morīēti ꝯpatitur
ſol obſcurat̄. terra mouetur
petre ſcindūt̄. velū tēpli di/
uidit̄. ſepulcra aperiūt̄. ꝛ ſolꝰ
miſer hō nō ꝯpatit̄ redēpto
ri ſuo. Idcirco cōpatiamur
ei atq; regratiemur. et pn̄iā3
agamꝰ. Nr̄a ei pctā ſūt cā ſue
acerrime paſſiōis q̄ȝ patien/
tiſſime ꝛ inocētiſſime ꝑ nob̄
tolerauit. Mortuo igit̄ dn̄o
in cruce. milites vtriuſq; la/
trōis fregerūt crura. Ad ih̄m
āt cū ꝑueniſſent vt viderūt
eū iā mortuū. nō fregerūt eiꝰ
crura. ſȝ vnꝰ militū Longinꝰ
noīe tunc ipiꝰ ꝛ ſupbꝰ. poſtea
v̄o ꝯuerſus ꝛ martyr factus
latꝰ eius lācea aperuit. ꝛ gra
ue ſeu grāde vulnꝰ ĩ latꝰ ſuū
ſctīſſimum dextꝝ intulit. Et
ꝯtinuo exiuit ſanguis et aq̄.
miraculoſe ad nr̄a3 redēpti/
onē. q2 vt dic̄ Cryſ. Contra
nat̄a3 eſt vt d̄ corꝑe mortuo
fluat ſanguis. Itē nec de alī
quo mortuo aqua pura ſolȝ
emanare. Signat aūt aꝑtio
lateris apertionē regni per
mortē xp̄i. Vn̄ euāgeliſta vt
inq̄t Augꝰ. ſignāter dic̄ ape/
ruit. et nō dicit. vulnerauit.
vt īnuat ꝙ ibi q̄dammodo
hoſtiū vite aꝑtū eſt. q2 inde
ſacramēta eccl'e emanauerūt.
ſine q̄bꝰ ad vera3 vitā nō in/
tratur. Sāguis q̄ de latere
exījt ſignificat recōciliatōem
ꝛ redēptōe3 nr̄a3 ꝑ ſanguīe3
factam. Aqua v̄o ſignificat
baptiſmū. ꝑ quē a pctīs no/
ſtris mūdamur. q̄ h3 ſuū effe
ctū cum ſanguīe xp̄i. q2 ſicut
ſanguis xp̄i ꝑ ſuū meritū la/

uiſt nos a pctis. ita baptiſm⁹
ꝛc̄. Et ideo ſanguis ver⁹ ꝛ aq̄
vera ꝛ pura vt dic̄ q̄dā gloſa
toꝛ ſup̱ Joh̄. ꝛ Nico. de lyra
ſił de late ei⁹ exierꝭt. Itē notā
dū ſm̄ reuelatiōēȝ Brigitte
ꝙ pūctura lācee ita coꝛ pene
trauit ꝟgis. ꝙ mirꝫ fuit ꝙ nō
ſtatim crepuit. ſi ds̄ nō ſuſtē
taſſet ꝛ roboraſſet p̱ ꝟtutem
patiētie. vel ſi nō ſciuiſſȝ mū
dū p̱ paſſionē filij redimen/
dū. Quia tāta fuit charitas
quā ipa habuit ad humanū
gen⁹ ꝙ eo patienti⁹ ſuſtinuit
paſſionē. licet de h̄ maxie do
luit. Ipe erat ſibi q̄i coꝛ ſuū
Hoc ē. qn̄ coꝛ xp̄i lācea fuit
vulneratū. tātū doluit ac ſi
p̱ ꝓpriū coꝛ ſuū trāſfixa fuiſ/
ſet. Conſidera nūc q̄nta fuit
malicia iudeoꝝ q̄ adhuc nō
fuerūt ſaturati penis et op/
probrijs xp̄i in vita ei⁹ illatꝭ
q̄n etiā eū p̱ſequerēꝭ moꝛtu/
um. Seq̄ꝭ in tex. Cū autem
ſero factū eſſȝ. vicȝ qn̄ venit
hoꝛa veſp̱tina q̄dā vir q̄ erat
nobilis. q̄ dicebaꝭ ioſeph. et
erat diſcipul⁹ xp̄i occultus.
iuit ad Pylatum et petijt vt
tolleret coꝛpus Jeſu chꝛiſti
qui moꝛtuus fuerat ī cruce.
Et quando Pylatus ꝑ cer/
to cognouit ꝙ Chꝛiſt⁹ erat
moꝛtu⁹. et quia Joſeph erat
nobilis ſibiq̄ꝫ familiaris et
notus iuſſit ſibi coꝛpus red
di. Et accepto coꝛpoꝛe Jo/
ſeph. ſ. de cruce. venit et Ni/
codemus ad crucem nō ad
Pylatū. inq̄t q̄daȝ gloſatoꝛ
ſup̱ Joh̄. quia foꝛte non ſic
notus erat ei. Et acceperūꝭ
ſcȝ Joſeph ꝛ Nicodem⁹ coꝛ
pus xp̄i. dic̄ Grego. ꝙ mater
depoſitū coꝛp⁹ blande tan/
gebat et cum lacrimis oſcu/
labaꝭ. Et inuoluerūt. i. liga/
uerūt honoꝛifice cū aroma/
tibꝫ q̄ parauerūt. ꝛ poſuerūt
illud in monumēto quodaȝ
nouo lapideo. in quo nōdū
quiſq̄ꝫ poſus fuerat. Et ad/
uoluit Joſeph ſaxum mag/
num ad hoſtium monumē/
ti. et abijt Goꝛra. ne poſſȝ di
ci per violentiā ablatum. ſi/
ne auxilio enim pluriuȝ ſeu
multoꝛum nō poſſet ſic clau
ſum aperiri. Sic patȝ quar
tum pꝛincipale quomodo
Chꝛiſtus dominus noſter
crucifixus. moꝛtuus. ac de
cruce depoſitus eſt ꝛ poſtea
ſepultus. Fuit autem iſta ſe
pultura Jeſu Chꝛiſti cōue/
niēter facta triplici de cauſa

Primo ad cõprobãdũ. vt in
qt ſctũs Tho. q xp̃s ỽe fuit
mortuꝰ Nõ em̃ aliq̃s i ſepul
cro ponit niſi qñ iã ḋ ỽitate
mortꝫ ꝯſtat. Scḋo ꝯueniẽs
fuit xp̃m ſepeliri. ḋ. s. Tho.
qꝛ ꝑ h̃ q xp̃s reſurrexit ḋ ſe/
pulcro daṫ ſpes reſurgendi
ꝑ ip̃m his q̇ ſũt in ſepulcro.
Fuit etiam tertio cõueniẽs
xp̃m ſepeliri ad exẽplũ eoꝛũ
q̇ ꝑ mortẽ xp̃i ſpũaľr moꝛiũ
tur pctĩs. q̇. ſ. abſcõdũṫ a cõ/
turbatiõe hoĩm. i. nõ patiũṫ
hũanã ꝯturbatõez. ꝓpṫ pacẽ
ꝛ q̇etez quã hñt in ſuis ꝯſciẽ
tijs. qꝛ tales pacificũ ꝛ q̇etũ
animũ hñt. Et ḋ talibꝫ diciṫ
Sap. iij. Illi aũt ſũt i pace.
Gloſa mentali ꝑpetue q̇etꝫ.
nũc in ſpe. tandem in re. Ad
quaꝫ nos merito paſſionis
dñi nr̃i Ihu xp̃i ꝑducat deꝰ
oĩpotẽs pr̃ ꝛ filiꝰ ꝛ ſpũſſctũs.
tres ꝑſone et vnꝰ verꝰ deꝰ. q̇
ſine fine viuit ꝛ regñt Amen.

Sermones tres ḋ paſſio
ne dñi finiũt. Impſſi Argẽ/
tie. Anno dñi. M. cccc. xcvi.
Finiti q̇nta feria poſt feſtũ
ſancte Dorothee.

23

Anſelmi deuotiſſimi de paſſione Jeſu chriſti queri/ ris: et glorioſiſſime dei Ma rie virginis reſpondentis dya logus incipit feliciter.

Beatus Anſelmus per ſingula queſiuit paſſionem Jeſu Chriſti et beata Ma ria reſpondit per ſingula. Queſiuit ergo ſic primo Anſelmus. Dic domina cariſſima quale fuit initium paſ ſionis filii tui. Reſpondit maria. Quando filius meus cena uit cum diſcipulis ſuis ſur rexit Judas principes ſacer/ dotum adiit: et filium meum pro triginta argenteis vendidit. Anſelmus. Quales fue runt denarii. Maria. Ual/ de boni pro quibus etiam Joſeph venditus fuit ante [illegible] [illegible] annorum et de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] decem denarios [illegible] les. Judas [illegible] qui vidit deum [illegible]

¶ Anſelmi deuotiſſimi de
paſſione Jeſu chriſti querē/
tis.ꝛ glorioſiſſime btē Ma
rie ꝟginis reſpondentꝭ.dya
logus incipit feliciter.

BEatus
Anſelmus ꝑ
ſingl'a queſi/
uit paſſionez
Jeſu Chriſti
ꝛ beata Ma
ria reſpondit per ſingula.
¶ Queſiuit ergo ſic primo
Anſelmus. Dic domina ca
riſſima quale fuit initiū paſ
ſionis filij tui. Rn̄dit maria.
Quando filius meus cena
uit cum diſcipulis ſuis.ſur/
rexit Judas.ꝑncipes ſacer/
dotum adijt.ꝛ filiū meum ꝓ
triginta argenteis vendidit.
¶ Anſelmus. Quales fue/
runt denarij. Maria. Hyſ/
mahelite.pro quibus etiam
Joſeph venditus fuit ante
quattuor milia annoꝝ.ꝛ he
reditaria ſucceſſione deuo/
luti ſūt ad illos iudeos qui
emerūt filiū meū.ꝛ vnuſq̇ſq;
decez denarios valuit vſua/
les. Judas ꝟo ita auarꝰ fuit
qū vidit deū ꝙ eū ꝓ eis ven
didit.ꝛ tm̄ chriſtus ei ſepe ꝑ̄/
dixit.ſed ille per ſe hoc non
emendauit ¶ Anſelmus.
Fuiſti tunc cum filio et di/
ſcipulis. Maria. Non. ſed
ſcias ꝙ filius meus cenaue
rat et pedes diſcipulorū la/
uerat.ꝛ corpus ſuū ꝛ ſangui
nem dederat diſcipulis ſu/
is.ꝛ dulciter eis p̄dicauerat
Et iudas pōtifices adierat
Filiꝰ meus de monte ſyon
cū diſcipulis ꝑ portā ad na/
tatoriam ſyloe vbi erat hor/
tus quem introiuit.et diſci/
pulis dormientibꝫ aſcendit
ad pedē montis oliueti q̄n/
tum ad iactum lapidis a di
ſcipulis et orauit patrez ſuū
ſic. Exaudi me domine qm̄
benigna ē miſericordia tua
ſm̄ multitudinez miſeratio/
nū tuaꝝ reſpice ī me. Et ne
auertas faciem tuā a puero
tuo.qm̄ tribulor velocit' ex/
audi me. Jntēde anīe mee ꝛ
libera eā.ꝓpter inimicos me
os eripe me. ¶ Anſ. Quare
adorauit. Maria.ꝓpter tres
rōnes ¶ Prima ꝙ delicate
nutritus eſt.vtpute filiꝰ vir/
ginis et de ſtirpe regia natꝰ.
Sed qꝛ magꝭ dolent nobi/
les cū leduntꝛ q̄ȝ ignobiles.

Secunda qꝛ tanta anguſtia
eū inuaſit ꝙ guttas ſangui/
neas ſudauit de toto corꝑe
ſuo qꝛ deꝰ fuit qꝛ oia q̄ pati
debuit p̄ſciuit. vicȝ conſpui/
tionē. flagellatōem. blaſphe/
mias. crucifixiones. Et ſic
hmōi. Licet em̄ fur ſciat ꝙ
mori debeat. tn̄ neſcit quo/
modo mors ſapit. niſi qn̄ fu
nis collū ſtringit. Filiꝰ meꝰ
oia p̄ſciuit tāq̄ȝ deꝰ ⁊ homo.
Tertia quia p̄ſciuit quia iu
dei nō deberent eiꝰ miſereri.
Et qn̄ ſic orauit Pr̄ ſi poſſi/
bile eſt trāſeat a me calix iſte
Uerūtamen ⁊c̄. Angelꝰ dn̄i
apparuit ei ꝯfortās eū et di/
xit. Cōſtans eſto. mō genus
humanuȝ redimere debes.
Poſt h̄ filius meus ad diſci
pulos rediēs eoſqȝ dormiē/
tes inuenit. Quibus ⁊ dixit
Nō potuiſtꝭ vna hora vigila
re mecū. Et adiecit. Ecce ap
propinquabit q̇ me tradet.
Et ecce iudas aduenit cum
turba magna dixitqȝ iudeiſ
Duo ita pares ſunt. ſcȝ Ja/
cob ⁊ Jheſus. quē oſculatꝰ
fuero ip̄e eſt tenete eū. Et cū
Judas accederet cū turba.
ꝓceſſit ih̄us ad eos dicens.
Quē queritꝭ. Qui reſponde

rūt. Jh̄m nazarenū. Quib
ip̄e. Ego ſum. Cum dixiſſet
Ego ſum. oēs ceciderūt re/
troꝛſum. Iteꝝ dixit ih̄s Si
me q̄ritꝭ. ſinite hos abire. vt
ſcp̄tura impleret. Quia q̄s
dediſti mihi nō ꝑdidi ex eis
queq̄ȝ. Tūc accedēs Judas
oſculatꝰ eſt eū. Cui dixit. Ju
da oſculo filiū hoīs tradis.
At illi iniecerūt manꝰ in Je
ſum. ⁊ tenuerūt eū. Tūc Pe
trus eduxit gladiū ⁊ ꝑcuſſit
eum q̇ vocabat Malchus.
¶ Anſel. Fecit ibi aliq̄d mi
raculū. Maria. Filiꝰ meus
applicauit ſibi ſeruū et cura/
uit auriculā eius. ⁊ dixit Pe
tro. Mitte gladium in vagi
nā. Omis em̄ q̇ accipit gla/
diū gladio ꝑibit. An putas
quia non poſſum rogare pa
trem meū. ⁊ exhibebit mihi
plus q̄ȝ duodecim legiones
angeloꝝ. Tunc omnes di/
ſcipuli relicto eo fugierunt.
¶ Anſ. dicit. Fuiſti tunc cū
eo. Maria. Non. ¶ Anſel.
Quare tunc eū tantū dilige
res. Maria. Non inſtabat ⁊
nō expediebat vt iuuencule
foras inuenirent. ¶ Anſel.
Ubi tūc fuiſti. Maria. Fui
in domo ſororis mee matris

Johãnis euãgeliste. ❡Ank.
Dñ vel a q̃ fuit tibi nũciatũ
q̃d factũ fuit. Maria. Audi
nũc Anſelme q̃d ẽ nimis la/
mentabile venerũt diſcipu/
li currẽtes et lacrimabiliter
dicẽtes. Chariſſima dña di
lectus filius tu⁹ captus eſt.
ꝛ neſcim⁹ q̃ ducat. Jam liga
tus. neſcimus vtrum ſit oc/
ciſus vel q̃cq̃d ſit actũ de eo
❡Ank. Fleuiſti tũc domia
Maria. Licet ſcirem ꝙ hu/
manũ gen⁹ redimere debe/
ret. tñ ꝓpter maternũ affectũ
doloris gladius de q̃ Sy/
meon p̃dixerat animã meã
ptrãſiuit. ❡Ank. Quo tũc
ductus fuerat. Maria. De
horto ꝑ vallez ioſaphat. per
portã que aurea vocabatur
ducebat in palaciũ ſcribarũ
et pontificũ ꝛ phariſeorum
iuxta templũ. in domũ An/
ne. et queſiuit Annas de do
ctrina eius ꝛ diſcipulis. ꝛ ip
ſe reſpondit. Ego palam lo
cutus ſum mũdo. ſemꝑ do/
cui in ſynagoga ꝛ in templo
in quo oẽs iudei ꝯueniũt. et
in occulto locut⁹ ſum nichil.
Quid me interrogas. inter/
roga eos qui audierunt q̃d
locutus ſum ipſis. ecce hi ſci
unt quid dixerim ego. Tũc
aſſiſtens vnus miniſtroruz
dabat ei alapam ꝛ inexperte
crudelitatis dicens. Sic re
ſpondes pontifici. Fili⁹ aũt
meus vt agnus reſpõdit ei.
Si male locutus ſum. teſti
monium perhibe de malo.
ſi autez bene. quid me cedis
Tunc ligauerũt oculos ei⁹
tanq̃ʒ furi. et illuſerũt ei to/
ta nocte ſpuẽtes in faciẽ ei⁹
dicentes. Prophetiza quis
eſt qui te ꝑcuſſit. Johannes
vero exiſtens intus quia no
tus erat põtifici introduxit
Petrum. quem videns ho/
ſtiaria dixit. Tu vnus ex di
ſcipulis eius es. Petr⁹ vero
ter negauit cum iuramento
ꝙ nunq̃ʒ eũ nouiſſet nec vi/
diſſet. Et ſtatim gallus can
tauit. Et reſpexit dominus
petrũ. et recordatus eſt Pe/
trus verbi Jeſu. quia ꝑus
q̃ʒ gallus cantabit ter me ne
gabis. ꝛ egreſſus fleuit ama
re. ❡Anſelmus. Ubi fuiſti
quando hec facta ſunt. Ma
ria. Statim cum mihi diſci
puli retuliſſent quod factuʒ
erat contremuerunt omnia
membra mea. ſurgebam cu
curri cum Maria magdale

ne iuxta templũ. et audiens
tumultũ in domo Anne vo
lebam intraſſe. ſ; nõ fui per/
miſſa. vnde ſtabã foris plo/
rans ⁊ clamãs. Heu heu mi
dilecte fili mi lumẽ oculorũ
meorũ. q̃s dabit capiti meo
aquã. ⁊ oculis meis fontem
lacrimarꝫ vt plangã interfe/
ctõe; vnigeniti filij mei. Ma
ria ꝯ magdalene circuibat
vndiq; ⁊ introſpiciens. q̃ au
diens negatõe; Petri com/
mota ſũt oĩa viſcera eius p̃
dilectiõe vnici mei. eo ꝙ pn
ceps diſcipulorꝫ eũ negaſſet
et dixit. O ieſu ieſu qualem
finẽ ſortit⁹ es. vel q̃d fiet d̃ te
cũ iſte q̃ pnceps oĩm eſſe di/
noſcit̃ te negauit. O Jhu te
nõ negabo ĩ eternum. Ego
aũt ſtabã plena dolorꝫ. audi
ens oẽs illuſiones ⁊ ꝯtume/
lias q̃s filio meo dilecto in/
ferebãt. ⁊ petrũ negantẽ au/
diui ⁊ oĩa q̃ tota nocte fiebãt
Cũ ꝯ petr⁹ t̃cio negaſſet. fili⁹
me⁹ eũ reſpexit. ⁊ ꝓpter q̃d ne
gauerat amare fleuiſſ;. egreſ
ſus foras inuenit nos foris
ſtãtes. Cui plena dolore di/
xi. Petre petre. q̃d agitur de
filio meo. vbi eſt ieſus. Qui
clamãs ⁊ eiulans lacrimoſa

voce dixit ⁊ rñdit. Heu dña
chariſſima abſq; miſericor/
dia cruciatur et occidit̃ vſq;
ad mortẽ. ⁊ currens abſcon
dit ſe in lapidem pre timore
qui vocatur gallicantus. et
nõ cõparuit donec chriſtus
mortuus fuit. ¶ Anſelmus
Dic quid factum eſt poſt h.
Maria. Mane facto edu/
xerunt eum ad Caypham
pontificem. Jbi tunc poſt/
qua; captus fuit vidi eum ⁊
accurrens quaſi leena rapt̃
fetibus videbam illam de/
ſiderabile; faciem ſputis iu
deorum maculatam et lacri
mabilem. ac plorando dixi.
Heu dilectiſſime fiil miſera/
bile; te modo video que to/
tiens tuo amantiſſimo aſpe
ctu gaudebam. ⁊ volens eũ
amplecti. Nec fui permiſſa
eum accedere. ſed truſa a iu
deis huc et illuc. et contume
lioſe amota et populus vn/
diq; concurrebat. ſicut quã
do fures et latrones condẽ/
nantur. ¶ Anſelmus. Ha
buiſti tunc aliquam ſpem ꝙ
poſſet liberari. Maria. Eti
am. Sciebam enim ꝙ inge/
nioſus fuit et facundus. et
ſperabam ꝙ ſe excuſaturus

eſſet ſi ad iudicem veniſſet.
Tūc ſtetit tanq̄ꝫ agnus mā/
ſuetus ⁊ īnocēs ⁊ nō aperu/
it os ſuū. Fuit etiā ita miſe
rabilis ꝙ ſperabam ꝙ debe
rent eius misereri. et nō tem
poꝛe modico elapſo adeo cō
ſputꝰ fuit ꝙ quaſi lepꝛoſus
apparebat. inuenerūt enim
multa teſtimonia ꝯtra eum.
dicentes eū eſſe legꝭ deſtru/
ctoꝛem ⁊ populi ſubuerſoꝛē
Tandem duo falſi teſtes ac
ceſſerūt dicētes. Hic dixit.
Poſſum deſtruere templuꝫ
dei ⁊ infra triduū reedifica/
re illud. Et Cayphas dixit.
Dic nobis ſi tu es chꝛiſtus
Jeſus. Reſpondit. Si dixe
ro vobis non creditis mihi
Amen dico vobis. Amodo
videbitis filiū hoīs ſedentē
a dextris ꝟtutis dei ⁊ veniē
tem in nubibꝫ celi. Tunc ṗn
ceps ſacerdotum ſciditveſti
mēta ſua. ⁊ ait. Quid adhuc
egemus teſtibꝫ. audiſtꝭ blaſ/
phemiā. Quid vobis videt̄
Tūc oīnes clamabant. Re/
us eſt moꝛtꝭ. Hac ꝓlata ſen
tentia gladiꝰ Symeonis ꝑ/
trāſiuit coꝛpꝰ meū ⁊ aīaꝫ me/
am. ¶ Anſ. Quo tūc ductꝰ
fuit. Maria. Ad iudicē Py
latuꝫ. ¶ Anſ. Speraſti ibi
aliquid chariſſima domina
Maria. Mulū ſperabā cū
turba ꝯueniret cui ſepe dul
citer p̃dicauerat. et quoꝛum
infirmos ſanauerat. et in de
ſerto pauerat. ꝙ eum de ma
nibus eoꝝ liberare deberet.
Tunc vnanimiter clama/
bant coꝛam Pylato. Cruci/
fige crucifige eum. Et impo
ſuerunt ei ꝙ ſe dixerat filiuꝫ
dei. et ꝙ pꝛohibuiſſet tribu/
ta dari ceſari. Tunc Pylatꝰ
requiſiuit de regno ſuo di/
cens. Tu es rex iudeoꝛum.
Reſpondit Jheſus. An de
teipſo hoc dicis. an aliȷ̄ di/
xerunt tibi hoc de me. Re/
ſpondit Pylatus. Nunquid
ego iudeus ſum. Gens tua
et pontifices tui tradiderūt
te michi. Quid feciſti. Re/
ſpondit Jheſus. Regnum
meum non eſt de hoc mun/
do. Dixit itaqꝫ Pylatus. Er
go rex es tu. Reſpondit Je
ſus. Tu dicis. quia rex ſum
Ego in hoc natus ſum. et
ad hoc veni in hunc mūdū.
vt teſtimonium perhibeam
veritati. Omnis qui eſt de
veritate ipſe audit vocē me/
am. Dixitqꝫ ei iteꝝ Pylatus

Quid eſt veritas. Hãc que-
ſtionẽ nõ ſoluit ei ihs. qui ſi
ſoluiſſet eũ vtiqꝫ liberaſſet.
⁊ nũc hũanũ genꝰ redemptũ
nõ fuiſſet. Tũc iudas vidẽs
ꝙ damnatꝰ eſſet. pnia ductꝰ
reddidit. xxx. argẽteos ꝓnci
pibꝫ ſacerdotũ ⁊ ſenioribus
dicẽs. Peccaui. tradẽs ſan-
guinẽ iuſtũ. At illi dixerunt
Quid ad nos. tu vider. Et
proiectis argenteis in tem-
pluꝫ receſſit ab eis. ⁊ laqueo
ſe ſuſpendit. Pylatꝰ autẽ cõ-
uocatis ꝓncipibꝫ ſacerdotũ
et magiſtratibꝫ ⁊ plebe. ⁊ di-
xit ad eos. Nullã cãm mort
inuenio in homĩe iſto ex his
in qbꝫ eum accuſatis. At illi
mag inualeſcentes dicebãt
Cõmouit ꝑplm docens per
vniuerſaꝫ iudeã. a galilea in
cipiẽs vſqꝫ huc. Tũc pylatꝰ
audiens galileam ⁊ ꝙ galile
us eſſet miſit eum ad Hero
dem. qꝛ ⁊ ipẽ erat hieroſoly-
mis illis diebus. Herodes
auteꝫ viſo Jeſu gauiſus eſt
valde. erat em̃ multo tp̃e cu
piẽs videre ihm eo ꝙ audie
rat multa de eo. et ſperabat
ſignuꝫ aliqd fieri ab eo. In-
terrogabat eũ mult ſermo-
nibꝫ. videlicꝫ. ſi ille eſſꝫ puer

quẽ pater ſuus volebat inter
ficere. ⁊ ꝓpter eũ mltos pue-
ros occidiſſet. Item ſi eſſet
ille q cecos illuminaſſet. ⁊ q
Lazarum reſuſcitauaret. et
adoleſcentẽ filiũ vidue ĩ por
ta ciuitatis Naym. et multa
alia. Et rogauit eũ vt ſigna
faceret. promittenſqꝫ eum de
manibꝫ iudeoꝝ liberare. Je
ſus aũt nihil reſpondit. Et
poſuit coronã ſup caput eiꝰ
dicens. Promitto tibi ſi ſig
num feceris te participeꝫ re
gni mei et coheredem te ſta
tuam hac corona qua om̃es
imperatores coronant. Je-
ſus autem non reſpondit ei.
Et ſtabant principes ſacer-
dotum phariſei et ſcribe et
conſtanter accuſabant eum
Ant. Dic dulcis Maria
quid tu ſperabas. Maria.
Sciebam Herodem eſſe re
gem elegantie et natura ſu-
perbie. Et ideo ſperabam ꝙ
regi excellentiſſimo. ſcꝫ filio
meo parcere debuiſſet. ſpre-
uit enim ipſum et indutum
ipſum veſte alba remiſit Py
lato. Et facti ſunt amici He
rodes et Pylatus ex illa die
Nam ante inimici erant ad
inuicem. Sciẽs ẽ Pylatus

qꝛ crudelit̄ ↄſpirauerit. ꝑui/
dit q̄ſdaꝫ q̄ eū ad herodē du
cerēt ne eū interficerent. Re
miſſo igitur vnico filio meo
ↄuocās Pylat⁹ oēs iudeos
dixit ad eos. Obtuliſtis mi
hi hūc hoīem q̄ſi auertentē
ꝑpl'm. Et ecce ego corā vob̄
interrogās nullā cām mortꝫ
inuenio ī eo ex his in q̄b⁹ eū
accuſatꝫ. ſed neqꝫ Herodes
Nā remiſi vos ad illū. ⁊ ecce
dignū morte nihil actū ē ei.
Emendatū ḡ dimittam euꝫ
Et illi petebant Barrabam
q̄ ꝓpter ſeditōꝫ ⁊ homicidiū
miſſus erat in carcerē. Ille
tertio dixit Quid em̄ mali fe
cit. nullā cauſam mortis in/
uenio in eo. Corripiā ḡ illuꝫ
⁊ dimittā. At illi inſtabāt vo
cib⁹ magnis vt crucifigeret̄
clamātes. Crucifige crucifi
ge eū. Sedente autē Pyla/
to ꝓ tribunali. miſit ad eum
vxor eius dicēs. Nihil tibi ⁊
iuſto iſti Multa em̄ hac no
cte paſſa ſum ꝓpt̄ eum. Pila
tus aūt ſperās ꝙ crudelita/
ti iudeoꝝ ſatiſfacere deberꝫ
apprehendit ⁊ flagellauit in
ſtatua ligatū. ita ꝙ a planta
pedis vſqꝫ ad verticē capitꝫ
nō eſſet in eo ſanitas. Sta/
tua āt illa adeo ſpiſſa fuit ꝙ
bñ circa duas palmas ma/
nus ſe tāgere nō poſſent. vñ
accipiebāt corrigias et ma/
nus eius ligabāt. Milites
ꝑo plectentes coronā de ſpi
nis impoſuerūt capiti eius.
⁊ veſte purpurea circūdede/
rant. Et dabant ei alapas.
Hāc coronā habet rex fran
cie. Hec corona nō fuit tm̄ ꝺ
ſpinis. ſed de iuncis mari/
nis. que acutiores habent
aculeos q̄ꝫ vera ſpina. Hāc
coronā cū lancea ꝑcutiētes
capiti eius imꝓmebāt. ita ꝙ
ſanguis eius ꝑ faciē deflue/
bat. et ſic ornatū eduxit eum
Pylatus foris ⁊ dixit. Ecce
rex veſter. Illi aūt clamabāt
Tolle tolle. crucifige eum.
Dixit eis pylatus. Accipite
eum vos et crucifigite. Cui
reſponderunt. Nos legē ha
bemus. et ſm legem debet
mori. quia filium dei ſe fecit
Cum ergo Pylatus audiſ/
ſet hos ſermones magis ti/
muit. et ingreſſus iterū pre/
torium dixit ad Jeſum. Vñ
es tu. Jhs āt reſpōſum nō
dedit ei. Dixit ḡ ei Pylatus
Mihi nō loqueris. Neſcis
qꝛ ꝑtātēꝫ habeo crucifigere

te. Jhs rñdit Non haberes
ptātē aduerſus me vllā. niſi
tibi datū eſſꝫ deſuꝑ. ꝓpterea
q̇ tradidit me tibi maiꝰ pec/
catū hꝫ. Exinde q̄rebat Py
latus dimitt'e euꝫ. ſed iudei
clamabāt dicētes. Si hūc
dimittis nō es amicꝰ ceſaris.
Vidēs āt Pylatꝰ ꝙ nihil ꝓ/
ficeret ſed magis tumultꝰ fie/
ret. accepta aqua lauit ma/
nus corā ꝑplo dicēs. Inno/
cens ego ſuꝫ a ſanguīe huiꝰ
iuſti. vos videritis. Et reſpō/
dens vniuerſus ꝑplus dixit
Sāguis eiꝰ ſuꝑ nos ꝛ ſuꝑ fi
lios noſtros. Inſtabāt ergo vo
cibꝫ magnis vt crucifigeret.
ꝛ inualeſcebāt voces eorum.
Et Pylatꝰ adiudicauit fieri
petitiōes eoꝝ. dimiſit auteꝫ
illis eum qui ꝓpter ſeditiōeꝫ
ꝛ homicidiuꝫ miſſus fuit in
carcerem quē petebant. Ad
nimiā ergo plebis inſtantiā py
latus hꝰ mortis ſniaꝫ ꝓtulit
aduerſus filiū meū dicens.
Jeſum nazarenum abiudi/
co vite. et adiudico morti ig/
nominioſe crucis. ¶ Anſel.
Quid feciſti tūc domina dul/
ciſſima cū hec audires. Ma
ria. Hic ꝓlata ſnia gladius
pertranſiuit cor et animam
meā. Suſceperūt dilectum
filium meū. vt ſcribit Johā
nes. ꝛ eduxerunt eum vt cru
cifigeret. et baiulās ſibi cru
cem exiuit in locum qui dici
tur caluarie locus. vbi cruci
fixerunt eū. ꝛ crux adeo ma/
gna fuit et habuit q̇ndecim
pedes in lōgitudine. ꝛ adeo
debilitatꝰ erat tota illa nocte
ꝙ eā portare nō potuit. Vñ
Lucas ſcribit. Apprehēde/
runt quendā Symonē cy/
renenſem ꝛ impoſuerūt illi
crucem portare poſt Jeſum
filium meū. quod non fece/
runt cauſa miſeratōis quaſi
compaterentur. ſed quia p̄
debilitate illud facere nō po
terat. ¶ Anſelmꝰ. Seque/
bant eum aliqui cū educere
tur. Maria. Tota turba cō
currebat ſic q̄n fures educū
tur ad ſuſpendiuꝫ. Vñ Lu.
ſcribit. Seq̄bat mlta turba
ꝑpli voce lacrimabili plāgē/
tes eū. Seq̄bant autē pueri
ꝓiiciētes lutum in eum. Cō
uerſus aūt filius meꝰ dixit.
Fili ierlm. nolite flere ſuꝑ
me ſꝫ ſuꝑ vos flete ꝛ ſuꝑ fili
os veſtros. vicꝫ q̇ lutū et la/
pides ī me mittūt. et neſciūt
q̇d faciūt. Qm̄ ecce dies ve/

aient in q̄bꝫ dicēt. Beate ſte/
riles. ⁊ ventres q̄ nō genue/
runt. et beata vbera que nō
lactauerūt. Tūc incipiēt di/
cere mōtibꝫ. cadite ſup nos.
et collibꝫ. cooperite nos. q̄a
ſi in viridi ligno. h̄ eſt ī pue/
cia. h̄ faciunt. in arido. id eſt.
in etate q̄d fiet. Ducebātur
et alij duo nequā cum eo vt
crucifigerent̄. h̄ ad ꝯfuſionē
ſuam. Cū aūt educeret̄ ego
volēs eum ſeq̄ ⁊ videre et p̄
nimia multitudine non po/
tui. Sꝫ tandē cum Maria
magdalene vna deliberaui
ꝙ ꝑ viā adiacentē platee. ⁊c̄.
quandā foueā circuiuimꝰ et
iteꝝ illi obuiā venimꝰ. ⁊ cum
venirémꝰ iuxta fontē obuiā
habui filiū meū deformatū
⁊ oppreſſum om̄i dolore. qui
benigne ſe inclinans ad me
dicebat. Ach mr̄. q. d. grates
tibi refero pro multimodis
beneficijs mihi a te impēſis
ꝓ multo labore. Et poſtq̄ ve/
nerūt in locū caluarie cruci/
fixerūt eū. ⁊ latrones vnum
a dextris ⁊ alium a ſiniſtris
¶ Anſelmꝰ. Et q̄ūo tunc fe
cerunt ei. Maria. Cū ad lo
cū caluarie veniſſet vbi car/
nes ⁊ morticina diſcoriabā
tur. ⁊ nudauerūt eū totaliter
veſtibꝫ ſuis. et ego exanimis
fui facta. tamen capitis mei
velamen accipiēs circū liga/
ui lumbis eius Poſt hoc de
poſuerunt eū ſup terrā ⁊ eū
deſup extenderūt. et primo
vnū clauum incuſſerūt adeo
ſpiſſum ꝙ ſanguis nō potu/
it emanare. ita vulnus clauo
replebatur. Poſtea accipiē/
tes funes traxerūt aliud bra
chium et aliū clauū incuſſe/
runt ꝯſimilem. poſtea pedeſ
etiā cum funibꝫ traxerunt et
clauū incutiebant. ita ꝙ om
nia mēbra ⁊ oſſa apparebāt
vt impleret̄ illud Dinumera
uerūt omnia oſſa mea. Poſt
hoc erexerunt eū cū magno
labore. et fuit ita alte ſuſpen
ſus ꝙ nunq̄ pedes eius at/
tingere poteram. Et cū ere/
ctus fuiſſet tunc ꝓpter pōde
roſitatē corporis omnia vul
nera lacerata ſunt et aperta
et tunc ſanguis de manibꝫ
et pedibus emanauit. Ego
autem induta fui quadā ve
ſte qua mulieres omnes illi
us regionis vti ſolent. qua
texi totum corpus. et eſt idē
quod lintheū. Et fuit etiā il
la veſtꝫ tota ſanguie aſperſa

¶ Anſelm⁹. Quid factū fuit
poſt ħ. Maria. Poſtq̃ꝫ cru/
cixerūt filiū meū. Diuiſerūt
ſibi veſtimenta mea. ſoꝛtem
mittētes ſup veſtem incōſu
tilem. vt impleret illō quod
dictum eſt p ꝓphetam. Diui/
ſerunt ſibi veſtimenta mea.
et ſuper veſtem meam miſe/
runt ſoꝛtem. Et ſcpſit Pyla
tus ſup caput eius lr̃is gre/
cis. hebꝛaicꝭ. ꝛ latinis. Jħs
nazaren⁹ rex iudeoꝝ. Et di
xerunt iudei. Noli ſcribere.
Rex iudeoꝛum. ſed quia ſe
dixit regem iudeoꝝ. Reſpon
dit Pylatus. Quod ſcripſi
ſcripſi. Pretereuntes autez
blaſphemabant eum mouē
tes capita ſua dicētes. Vach
qui deſtruxit templum dei.
et infra triduum reedifica/
uit illud. Salua temetipm
ſi filius dei es. deſcēde nūc
de cruce. ¶ Anſhelmus.
Quid ad hoc reſpondit fi/
lius tuus. Maria. Sicut
Lucas ſcribit Pater dimit
te illis. quia neſciunt quid
faciunt. Et ſtabat populus
expectans et deridebat euz.
Audiens hoc latro qui a ſi/
niſtris pendebat etiaz inſul
tauit euz dicens. Si filius

dei es ſalua temetipſum et
nos. Reſpondit qui a dex/
tris pendebat dicens. Neq̃ꝫ
tu times deum qui iuſte dā
natus es. et quidem digna
factis recipimus. hic vero
nihil mali geſſit. Et dicebat
ad Jeſum. Domine memē/
to mei cum veneris in reg/
num tuum. Et dixit illi Je/
ſus. Amen dico tibi. Hodie
mecum eris in paradiſo.
¶ Anſ. Quid āt feciſti dn̄a
Maria. Stabaz iuxta cru
cem meroꝛe plena quia ei ſo
latium fieri non poteram. et
mecum ſtabat ſoꝛoꝛ ꝛ Johā
nes euangeliſta. et Maria
magdalene. et cum vidiſſet
me et diſcipulū meum Jo/
hannē quē diligebat. aduer
ſum me ait. Mulier. ecce fi/
lius tuus. Deinde dicit di/
ſcipulo. Ecce mr̃ tua. Erat
autem hoꝛa ſexta. ꝛ tenebꝛe
facte ſunt ſuper vniuerſam
terram vſq̃ꝫ ad hoꝛam nonā
Et exclamauit voce magna
Heli heli lamazabathani. et
q̇dam dicebāt. Ecce Helyā
vocat iſte. Poſt hoc ſciens
Jheſus ꝙ oīa conſummata
ſūt. dixit. Sitio. Et vas erat
poſitū aceto plenū. ꝛ currēs

vnus impleuit ſpongiam et
dabat ei bibere vt citiꝰ more
ret. Et cum bibiſſet acetum
dixit. Cōſummatum eſt. Et
poſtea. In manus tuas cō/
mendo ſpm̄ meum. Et incli
nato capite emiſit ſpiritum.
Tunc velum templi ſciſſum
eſt a ſummo vſq3 deorſum.
et terra mota eſt. ꝛ petre ſciſ/
ſe ſunt. ꝛ maxime illa in qua
ſtabat crux ſciſſa eſt vt ma/
nus īponi potuiſſet. Et mo/
numenta aperta ſunt ꝛ mul
ta corpora ſanctoꝝ qui dor/
mierunt ſurrexerūt ꝛ introie/
runt in ſanctam ciuitatem.
et apparuerunt multis. Cen
turio ꝛ qui cum eo erant cu/
ſtodientes Jeſum. viſo ter/
remotu ꝛ his que fiebant ti
muerunt valde. et ipſe Cen
turio glorificabat deum di/
cens Vere hic homo iuſtus
erat. Ecce omnia elementa
quō chriſto compatiebātur
Soli autem iudei indurati
erant. Anſhelmꝰ. Chariſſi/
ma domīa habuit adhuc fi/
nem doloꝛ eiꝰ. Maria. Nō.
quia nōdum impleuerat ꝓ/
phetiā Symeonis. ſ. Tuaꝫ
ipſius animā ptranſibit gla
dius. Judei ergo quia paraſceue
erat. rogabāt vt non mane/
rent in cruce corpora eoruꝫ
ſabbato. Erat aūt magnus
dies ille ſabbati. Et rogaue
runt Pylatū vt frangerētur
eorum crura. et tollerentur.
Venerunt ergo milites. et
pmi quidem fregerunt cru/
ra et alterius qui crucifixus
eſt cum eo. Ad Jeſum antē
cū veniſſent et viderūt eum
iam mortuū. non fregerunt
eius crura. ſed militū vnus
lancea latus eius pforauit.
et cōtinuo exiuit ſanguis et
aqua. Et cum hoc viderem
q talem crudelitatē exercue
runt in illum mortuum. exa
nimis facta fui et tunc cepi
vlulare et flere dicēs. Quis
mihi det vt moriar pro te fi/
li mi. Anſ. Quid fuit factuꝫ
poſt hec. Maria. Rogabat
Pylatuꝫ Joſeph ab arima/
thia vt tolleret corpus Jeſu
Tunc Pylatus queſiuit ſi
eſſet mortuus. tūc iuſſit red
di corpus. qd cum Joſeph
deponeret corpus. Maria
ſtabat ſurſum reſpiciens vt
brachium ſolueret ꝛ oſcula/
retur. qd ꝛ fecit. Et cum de/
poſitus eſſet de cruce poſue
runt eum ſuper terraꝫ bene

ad tres paſſus de loco cru/
cis. ꝛ Maria caput eius in
ſinum recipiēs amariſſime
flere cepit dicēs. Heu dulciſ
ſime fili mi q̄lē cōſolatorem
mō habeo quē mortuū corā
me video. Tūc accurrēs Jo
hānes euāgeliſta cecidit ſu/
per pect⁹ ei⁹ plorās ꝛ dicens
Heu heu heu de iſto pecto/
re potaui dulciora. mō tri/
ſtia ꝛ lamētabilia. Tūc petr⁹
aduenit q̄ ipſum negauerat
et amariſſime fleuit. Tunc
Maria magdalene pl⁹ om/
nib⁹ flere cepit ſup dn̄m ſuū
dicēs. Quis mihi pctā nunc
dimittet. Tunc ceteri diſci/
puli accurrētes oēs lamen/
tabant̄ ſup eū. Tunc de⁹ ad
ꝯſolatōem matris ꝛ diſcipu
lorum ſuorum glorificat⁹ fu
it ibi ꝙ nulla plaga nec liuor
in corpe ſuo apparuit preter
vulnera q̄ ſeruatur⁹ ē in diē
iudicij. et adeo ſanus et cla/
rus apparuit ac ſi nunq̄ ali/
quā penā ſuſtinuiſſet. Et cū
ſepelire eū vellēt. beatiſſima
v̄go fortiſſime corpus tenu/
it dicēs iohāni. Johānes ca
riſſime r̄linq̄ mihi filiū meū
mortuū quē viuū habere nō
potueraꝫ. vel rogo vt me cū
eo ſepelias. Cui Johānes.
Scias ꝙ aliter eſſe non po
tuit. ſꝫ ſic gen⁹ humanū redi
mi debuit. Tandē cū ſepul/
t⁹ fuiſſet. Maria ſup ſepul/
crū ſe pſtrauit ꝛ adeo miſera
biliter pceſſit ꝙ oēs diſcipu
li fleuerūt. Et cū eā Johan
nes ad ciuitatē ducere vellet
ꝛ a ſepulcro moueret. miſera
biliter clamauit dicens. Jo
hānes cariſſime amice non
facias mihi iniuriā vt ſepa/
res me a dilecto filio meo.
qꝛ h̄ expectabo donec mori/
ar. Quā eandē Johānes ac
cipiēs violēter duxit eam
ad ciuitatē. quā cum vidiſſet
pl'us veſtem aſpſam ſangui
ne ſic añ crucem ſtetit ꝛ ſan/
guis ſup eā ſtillauerat vna/
nimiter clamabāt gemētes.
Quanta iniuria facta eſt ho
die in hieruſalem in iſta pul
cerrima dn̄a et in filio eius
ꝛ ei cōpatiebant̄. Rogem⁹ ꝫ
dn̄m. ꝛc̄.

¶ Finis dialogi bti Anſel/
mi de paſſione ihu xpi ꝛ btē
Marie v̄ginis.

Tractatꝰ beati Bernardi
de plāctu btē marie ꝟgis

Quis da/
bit capiti meo a/
quā. ꝛ ocul' meis
imbrē lachꝛima/
rū. vt poſſim deflere ꝑ diē et
noctē donec ſeruo ſuo appa/
reat dn̄s ih̄s viſu vl' ſomno
ꝯſolās aīam meā. Vos filie
hierl'em ſponſe dilecte mecū
lacrimas fūdite. donec ſpō/
ſus in ſua ſpecioſitate beni/
gnꝰ ac ſuauis occurrat. Re/
colite recolite. ꝛ ſedula mēte
pēſate q̄ʒ ſit amaꝝ ab ipo ſe
parari cui nupſiſtis. cui vos
in omni ſanctitate vouiſtis.
vouiſtꝫ vota reddere ca Voſ
ipſas xp̄o vouiſtis. voſipſas
reddite deo. currite filij. cur
rite ꝟgies. ſacre matres cur
rite. xp̄o caſtitatē vouentes.
Omnes ad ꝟginē currite q̄
genuit xp̄m. Ipſa em̄ poꝛtā/
uit regem illum. ſe om̄i coꝛ/
de petenti datura. Ipſa ge/
nuit eum. lactauit euʒ. et die
octaua circūcidit. et quadra
geſimo die in templo pꝛeſen
tauit. fugiens ab Herode in
egyptum poꝛtans. lactans
eum et nutriens. Crede fir/
miter ꝙ erat inter feminas
miniſtrantes ei. Hanc pu/
to fuiſſe inter illas dolentes
que lamentabantur flentes
dominum. Poterant enim
et hec eſſe inter illas femīas
ad quas Jeſus plenus im/
pꝛoperio. imo plenus oppꝛo
bꝛio. ſputis illuſus. flagellis
afflictus ſibi ī angariā moꝛ/
tis baiulans crucem cōuer/
ſus ait. Filie hieruſalem no
lite flere ſuper me. ſed ſuper
voſipſas magis flete. et ſuꝑ
filios veſtros. Putaſne do/
mina mundi. domina mea.
dilecta mea. dilecta eiuſdem
Chꝛiſti. eſt ne verum quod
dico. Bene obſecro dicas
ſeruo tuo decus paradiſi.
gaudium celi. veritatem hu
ius rei. Obliuiſcere tamē ro
go doloꝛis quem tūc te paſ/
ſam nō dubito fuiſſe. O vti/
nam ſic inhereret quotidie
viſceribus meis doloꝛ ſicut
inheſit tūc tuis O vtinā die
illa qua aſſumpta fuiſti in ce
lum vt gauderes in eternuʒ
cū tuo dilecto filio mihi tu/
as lachꝛymas indicaſſes vt
ꝑ illas cognoſcerem q̄ntum
tibi amaritudinis fuerit cū

Jeſum dilectū filium tuum
videres crucifixum Heu nō
parum olim dilectū clauis
in ligno confixum.capite in
clinato ſuū ſanctiſſimū exa/
lare ſpiritum videns. Sed
peto ne te moueant verba q̄
dico.cum tamen ſaxa debe/
rent ſcindi ad iſta. Quis vn
q̄ꝫ ſurſum vel ꝑegrinans in
terra deorſum audiens vel
mente ꝑtractās.quomō fa/
ctus eſt opprobrium homi/
nū ipſe dominus angelorū
et abiectio plebis ipſe filius
dei patrꝭ. Quis ſe vnq̄ꝫ a la/
chrimis contineat. Verun/
tamen tu gaude gaudio ma
gno.ab ipſo nunc glorifica/
ta in celis.que in mente cla/
uis amariſſime fuiſti cōfixa
pijſſime mortis.mihi tn̄ ob
ſecro lachrimas illas infun
de quas ipſa habuiſti in ſua
paſſione. Et vt in his effici/
ar largior de paſſiōe filij tui
dei et domini noſtri ṽba in/
uicem cōferamꝰ. Maria te
deꝓcor ſemen veritatis que
mater es ⁊ virgo ſumme tri
nitatis. Cui illa reſpondit.
Jllud quod queris cōpun/
ctiuum eſt et magni dolorꝭ.
Sed quia iam glorificata
ſum flere non poſſum. Tu
cum lachrymis ſcribe q̄ cuꝫ
magnis doloribus ipſa per
ſenſi. Flere ꝓpto nihil me
aliud libet. Sed miſer ego
cor lapideum habeo.⁊ ideo
flere nequeo. O regina celi
mater crucifixi da quod iu/
bes et ꝓ̄be quod cupio. Au
dit ſuus tuus dicat domi/
na mea. Dic ſi in hieruſaleꝫ
eras quādo captus tuus fi
lius fuit.⁊ vinctus ⁊ ad An/
nam tractus et ductus Cui
illa reſpondit. Jn Hieruſa
lem eram quando h̄ audiui.
greſſu qualicunq̄ꝫ potui ad
deum meum flens perueni.
Cunq̄ꝫ fuiſſem illum intui/
ta.pugnis percuti.alapis ce
di.ſpinis coronari.et oppro/
brium hominū fieri.cōmo/
ta ſunt omnia viſcera mea.
et defecit ſpūs meus.et non
erat michi vox.neq̄ꝫ ſenſus.
erant mecum ⁊ mee ſorores
et alie femine multe plangē/
tes quaſi vnigenitum.inter
quas erat Maria. que ſuꝑ
oms̄ excepta me ſola dole/
bat. Dum chriſtꝰ filius me/
us ꝑecone clamante et Py
lato imꝑante ſibi baiulans
crucem traheret. factus eſt

cõcurſus ꝑꝓꝝ poſt ipſum
euntiũ ⁊ conculcantiũ ipm̄.
Alij em̄ ſupͥridẽtes ⁊ illudẽ
tes ei. Et alij ꝓijciebant lu/
tum ⁊ ſtercora ⁊ immũdiciã
in caput ⁊ i faciẽ eius. Heu
heu percutitur facies deco/
ra quam deſiderant angeli
proſpicere .quam cherubin
et ſeraphin ardenter proſpi/
ciunt. Velatur virtus.ſputꝫ
linitur.alapis ceditur.ſeque
bar Jeſum xp̄m ego meſtiſ/
ſima mater cuꝫ mulieribus
que ſecute eum fuerant a ga
lilea miniſtrantes ei a q̇bus
velut mortua tenebar q̊uſ/
qꝫ ꝑuentũ eſt vbi crucifixer̃t
eum ante me. Jp̄e vidẽs me
fuit in cruce eleuatus ⁊ in li
gno duriſſimis clauis con/
fixus. Ego videns eũ ⁊ ipſe
videns me plus dolebat de
me q̄ꝫ de ſemetipſo. Jp̄e au/
tem tanq̄ꝫ agnus coram ton
dente ſe vocem non dabat.
Nec aperiebat os ſuũ. Aſpi
ciebam ego infelix et miſera
dominum et filium meũ pẽ
dentem et morte turpiſſima
morientem.tanto dolore et
meſticia et triſticia vexabar
in mente que non poſſent ex
plicari ſermone. Nec mirũ.

Diſcurrebat em̄ ſanguis ex
quattuor partibꝫ rigantibꝫ
nudis manibus ⁊ pedibus
confixis in ligno. De vultu
illius pulcritudo effluxerat
⁊ q̇ erat pre filijs hominum
ſpecioſus.videbatur om̄ibꝫ
oculis indecorus . Jſte erat
dolor maximus .quia vide/
bam me deſeri ab ip̄o quem
gerebam .nec ſuperat alius.
quia michi erat vnic⁹.⁊ ideo
non poterat in me ſe capere
q̇cq̄ꝫ dolor meus. Vox mea
omnis perierat.ſed dabam
gemitus ſuſpiria qꝫ doloris
volebaꝫ loqui.ſed dolor me
us rumpebat verba.q̊d ver
bum iam mente conceptuꝫ
dum ad formationem p̄ten
derat oris.ad ſe impꝑfectum
reuocabat dolor non mini/
mus cordis Vox triſticie ſo
nabat foris vulnus annun
cians mentis .verba dona/
bat amor q̃ rauca ſonabant
Nam lingua vocꝭ magiſtra
perdiderat vſus loquendi.
Videbam morientem queꝫ
diligit anima mea et tota li/
quefacta eſt pre doloris an/
guſtia Aſpiciebat ip̄e vtrũqꝫ
benigniſſimo vultu me ma/
trem ſuam plorantem et me

Ꝟbis paucis voluit ꝯſolari.
Sȝ ego conſolari nullo mõ
potui.flebam dicẽdo.⁊ dice
bã flendo.fili mi ve mihi ꝗs
mihi dabit vt ego moriar ꝑ
te.miſera q̇d faciam Morit̄
fili⁹.⁊ cur nõ morit̄ ſecũ hec
meſtiſſima mr̄ ei⁹. O fili mi
q̇d faciã mater vnica.fili mi
dilectiſſime noli me derelin
quere poſt te. Trahe me ad
teip̄m vt ip̄a moriar tecũ.ma
le ſolus morierꝭ.tecũ ꝑimat̄
iſta tua genitrix O mors mi
ſera noli mihi ꝑcere.tu mihi
ſola p̄ cũctis places.extra vi
res trucidas.matrẽ cuȝ filio
perime fili dulcis vnice.ſin/
gulare gaudiũ.vita aīe mee.
⁊ om̄e ſolaciũ.fac vt ego mo
riar que te ad mortem ge/
nui. O fili recognoſce miſerã
⁊ exaudi vocem meã. Decet
enim filium exaudire ma/
trem deſolataȝ. Exaudi ob
ſecro in tuo me ſuſcipe pati/
bulo.vt q̇ vna carne in vnuȝ
et vno amore ſe diligunt.et
vna morte pereant. O iudei
miſeri.o iudei impij̃ nolite
mihi parcere.ex q̇ vnicũ na/
tum meũ crucifigitis.matrẽ
crucifigite.aut alia qualicũ/
q̃ ſeua morte perimite.dũ/
modo ſimul cũ filio meo fi/
niam vitam. Male enim ſo
lus moritur.orbat̄ orbeȝ ra
dio.me ī dei filio gaudio dul
coris. Vita mea morit̄.ſal⁹
mea ꝑimit̄.ac de terra tollit̄
om̄is ſpes mea Cur g̊ viuat
poſt filium mater in dolore.
Tollite tollite ſuſpẽdite ma
trem cũ filio. Non parcꝭ pro
li.nec parcas ⁊ mihi. Tu mi
hi ſoli mors eſto medela.tũc
ſumme gauderem ſi ſil' mo/
ri poſſem cum Chriſto filio
meo. Dulce eſt mori miſere
ſȝ mors optata recedit. Ve
mihi infeliciter precipue ve
nit.mors mihi melius eſt q̃
vitam ducere mortis.ſed a
me miſera fugit ⁊ me infeli/
ceȝ relinquit.cui multũ ip̄a
mors optata nunc eſſet. O
fili chare.o benigniſſime na
te miſere matris ſuſcipe pre
ces.deſine matri nũc eſſe du
rus q̇ cunctꝭ ſemꝑ fuiſti be/
nign⁹. Suſcipe matrem te/
cum in cruce vt viuam tecũ
ſemꝑ poſt mortẽ.heu tu mi/
hi pater.en mihi fuiſti ſpon/
ſus.tu mihi filius en michi
omnia eras. Nũc orbor pa/
tre.viduor ſponſo.deſolor
prole.omnia perdo o fili mi

vltra quid faciam. Ve mi/
hi fili quo vadam. chariſſi/
me vbi me vertam. dilectiſſi
me ꝗd mihi ſolaciū. piiſſime
quis mihi de cetero ſubſidi
um ſolaciūqꝫ p̄ſtabit. fili d/
lectiſſime oia poſſibilia ſunt
tibi. ſed ſi nō vis vt moriar
tecum michi relinque aliq̄d
benignum conſiliū. Cui do
minus iam anxius in cru/
ce oculis vultu intuens de
Johanne ait. Mulier. ecce
filius tuus. Erat et ipſe Jo
hannes preſens ⁊ vultu tri/
ſtis lachrymans et ſemꝑ plo
rans Ac ſi diceret. O mater
dilectiſſima mollis ad flen/
dum et mollis ad dolendū.
tu ſcis ꝙ ad hoc veni carneʒ
de te ſumpſi vt per cruc̄ pa/
tibulum ſanarem genus hu
manum. Quomodo imple/
buntur ſcripture. Scis em̄
ꝙ oportet me pati pro ſalu/
te generis humani. Die nā/
qꝫ tertia reſurgam. tibi et di
ſcipulis patenter apparebo.
Deſine flere. dolorem depo
ne. quia ad patrem vado. ad
gloriam paterne maieſtatis
aſcendo. Nūc gratulare me/
cum. quia inueni nunc oueʒ
que errauerat. quaʒ tam lō/
go tempe perdiderā. Mo/
ritur vnus vt inde viuat to
tus mundus. Unius ob de
meritum cuncti periere ho/
mines. Saluentur cuncti
vnius ob meritum. Quod
placet deo patri quomodo
diſplicet tibi mater dilecta.
Calicem quem dedit michi
pater non vis vt bibam illū.
Noli flere mulier. Noli plā/
gere ſpecioſiſſima mater. nō
te deſero. nō te derelinquo.
tecum ſum. tecum ero omni
tempore ſeculi. Si ſm car/
nem ſubiaceo mortis impe/
rio. ſm diuinitatem ſuʒ ego
et fui ſemper impaſſibilis et
immortalis. Bene ſcis ma/
ter vnde proceſſi et vnde ve
ni. quare ergo triſtaris ſi il/
luc aſcendo vnde deſcendi.
Tempus eſt vt reuertar ad
eū qui miſit me. Et quo ego
vado non potes venire mo/
do. venies autē poſtea. Jo/
hānes qui eſt cognat⁹ tuus
de cetero reputabit tibi fili⁹
curā habebit tui. et erit ipſe
ſolaciū. Inde ieſus Johan
nē intuit⁹ dixit. Ecce mater
tua. ei ſeruies. curā illius ha
be. eam tibi cōmendo. Su/
ſcipe matrē tuā. imo magis

ſuſcipe me. Dū hec diceret
pauca. iſti duo dilecti ſꝑ la/
crimas fūdere nō ceſſabant
tacebāt iſti ꝟgīes ambo. ⁊ p̄
dolore loq̇ nō poterāt. Iſti
duo ꝟgīes audiebāt xp̄m lo
qui voce rauca. et xp̄m vide/
bāt paulatim morientē. nec ei
poterāt ꝟbū rñdere. qꝛ vide
bāt eū q̄ſi iam mortuū. Erāt
enī illi duo velut mortui. vñ
ſpūs eoꝝ voces exp̄mere nō
valebant. Defecit nāq; ſpūs
eoꝝ ⁊ ꝑdiderūt ꝟtutē loquē
di. Audiebāt ⁊ tacebāt. q̇a p̄
anguſtia loq̇ non poterant.
Solus illis dolor luctuſq;
remāſit amicꝰ. Amabāt flere
⁊ flebant amare. Amare fle/
bant. qꝛ amare dolebāt. Nā
gladiꝰ xp̄i animas vtrorūq;
trāſibat. trāſibat ſeuus. ſeue
ꝑimebat vtrūq;. Que magꝭ
amabat ſeuior flebat. īmane
mater ſentiebat xp̄i dolores
ꝟgo q̄ gladiū ē paſſa dolorꝭ
xp̄i morientꝭ. vulnera matris
erāt xp̄i dolores ſeui fuerūt
tortores in aīa matrꝭ. Ma/
ter erat decapitata ꝑ mortē
filij. mēte mater erat ꝑcuſſa
cuſpidis anxio telo q̄ mēbra
xp̄i ſerui foderūt iniq̇. Ipſa
erat quā magnꝰ dolor tene/
bat. ī mēte eius creuerāt im
menſi dolores. nec poterāt
extra refundi. intus atrocit̄
ſeuiētes dolores nati aīaꝫ
gladiabant. ī carne xp̄i ſolue
bāt debitū mortꝭ. q̇d grauiꝰ
erat q̄ꝫ mori aīe matris. Cō/
mēdata matre Iohanni di/
xit Ihs. Sitio. et dederūt ei
q̇ crucifixerūt eū acetū cum
felle mixtū. Et dū guſtaſſet
noluit bibere. ſꝫ dixit. Con
ſūmatū eſt. ⁊ exclamauit vo/
ce magna. Heli heli lamaza
bathani. Deꝰ d̄s meꝰ. deꝰ
meꝰ vt q̇d dereliq̇ſti me. Et
ſic emiſit ſpm̄. tunc tremuit
terra. ſol ſua lumina clauſit.
merebāt poli. dolebant ſide
ra cūcta. om̄eꝫ ſuū ſplēdorē
amiſit luna dolendo. receſſit
ab alto ethere fulgur. ſcin/
dunt̄ duri lapides. ſcindūt̄
faſtigia tēpli. Cogitare libet
q̄ntꝰ dolor etiā tūc fuerit ma
tri cū ſic dolebāt q̄ inſenſibi
lia erant. nec lingua loq̇ nec
mēs excogitare poteſt q̄nto
dolore tūc aīa Marie tene/
bat̄. Iuxta crucē ſtabat iam
emortua mater q̄ illū ꝯcepe
rat de ſpūſctō. Vox nō erat
illi. dolor abſtulerat vires.
immo ſtrata iacebat pallēs

nīa. viuēs viuebat moriens
viuens mortua erat. ibat ſta
bat dolēs ſeuo ꝯfecta dolo/
re. expectans corpꝰ xp̄i depo
ni d̄ cruce ⁊ plorabat dicēs.
Reddite miſere matri corpꝰ
velut exanime. cōpleſtꝫ vota.
extinctū deponite matri De
ponite illuꝫ. deponite illum
queſo mihi vt habeā mecuꝫ
eiꝰ exanime corpꝰ mihi ſola/
men vel ſaltē ſic defunctuꝫ.
Iuxta crucē ſtabat Maria
conſiderans vultu benigno
xp̄m pendentē in crucꝫ ſtipi
te ſeuo. pedibuſq; tenſis ma
nus in altū leuabat ample/
ctens crucē. ruēs i oſcl'a eiꝰ
qua ꝑte xp̄i ſanguis ⁊ vnda
manabat. q̊ vt poterat ſurſū
ſi etiā volebat tāgere. maibꝫ
voluit amplecti xp̄m in alto
pendentē. ſꝫ manꝰ inde tenſe
in ſe ꝯplexe rigebāt. ſe leuās
a terra ſurſū erigebatur ad
xp̄m. O q̄ꝫ male illi tūc erat.
grauiꝰ illi erat vita viuere ta
li q̄ꝫ mortꝫ gladio ab impijs
ſeuo necari. Itē vir nobilis
q̄dā noīe Ioſeph q̄ erat di/
ſcipulꝰ eius occultꝰ. ꝯfident
tū iuit ad Pylatū poſtulās
ſibi dari corpꝰ ihū. Quo cō/
ceſſo vocauit ad ſe q̄ndaꝫ vi
rū ſapientē ⁊ paritꝰ diſciplm
ihū occulte. nomīe Nicode/
mū. ⁊ venerūt ad locum vbi
erat ihs. Quos vt vidit ma
ter eiꝰ volētes eū deponere
de cruce q̄ſi de morte cōſur/
gēs reuiuiſcebat ſpūs eius.
⁊ q̊d poterat in miſteriū ad/
hibebat. vnꝰ clauos ex mani
bꝰ trahebat. ne caderet cor/
pus illiꝰ exanime alter ſuſtē/
tabat. Stabat Maria bra
chia leuās in altum ⁊ caput
manuſq; dependētia ſupra
pectꝰ xp̄i trahebat ipa ſuum
Quē cum attingere volebat
in oſculis ⁊ amplexibꝫ ruēs
de ſuo chariſſimo filio ſatia
ri nō poterat. Sed dum de
cruce in terrā depoſitū fuit
ſupra ruens pre incōtinen/
tia ⁊ immēſitate dolorꝫ qua
ſi mortua ſtetit ⁊ trāſire non
poſſe viſa eſt. Stabat ad ca
put ſui extincti filij mr̄ Ma
ria lacrimis faciē eiꝰ rigans
per diuerſa torquebatꝰ ſuſpi
ria. quatiēs caput ⁊ amariſſi
me plāgens ſe ad crucē ma/
nibꝫ ꝑcutiebat dicēs. O ma/
ter meſta. o dulcꝫ ꝟgo q̄d fe/
ciſti. O fili dilectiſſime qua/
re te iudei crucifixerunt. In
gremio eīn modo te mortu/

um teneo.triſtiſſima eſt ma/
ter tua. O fili mi q̇d iſta ma/
ter tua miſera. Ve michi fili
mi vbi eſt eñ gaudiũ qđ in
natiuitate tua habui Ve mi
hi in q̃ntaꝫ triſticiā ꝛ dolorē
ↄuerſuꝫ eſt gaudiũ meũ fili
mi.nil aliud reſtat niſi vt me
interficiā.qꝛ plus viuere nõ
poſſum. Succurre mihi et
tuũ ſctm̃ ſpm̃ ĩ me refunde.
Inde ꝓ⁹ maxillas oculoſq̃
fil' ꝛ naſum oraq̃ freq̃ntius
oſculabaꞇ ipſi⁹. Lachrimaꝝ
tanta vbertas effluxerat vt
carnē cũ ſpũ omnē in lachri
mas reſolui putares . riga/
bat cũ lacrimis extincti filij
corp⁹ depoſitũ q̇d ſeruabat
lapidēq̃ madebat. Alia fac/
ta opprobria q̃ ꝛuocabat ad
mentē q̇s vel qualis fuerat
quē ipa ꝓgo ↄceperat ſine li
bidine ꝛ peperit ſine dolore
q̇ erat omne q̇d ipa viuebat
tanq̃ đs ꝛ dñs ſu⁹ filius ei⁹.
ꝛ ſic male ei erat ſic eſſe pote
rat ꝛ eſſe decebat. Vñ Ma
ria dicebat . Dic fili mi dul/
ciſſime.dic amor vnice .vita
mee aīe. Amor me⁹.ſingula/
re gaudiũ.vnicũ ſolaciũ.q̃re
ſic dolere me ꝑmittis . Cur
tam lõge fact⁹ es a me deus

me⁹ ↄſolās aīaꝫ meā. Reſpi/
ce in me ꝛ miſerere mei da i/
periũ filie tue. ꝛ ſaluā fac vir
ginē matrē tuā. Dũ Joſeph
et Nicodem⁹ dñm depone/
rent in ſepulcro.volebat mr̄
meſta ſepeliri cum filio Hec
erat innixa ſuꝑ dilectũ ſuuꝫ
amplectēs illũ cum oī amo/
ris dulcedine deoſculās di/
cebat. Miſeremini mei mi/
ſeremini mei ſalteꝫ vos ami
ci mei . Illũ adhuc paululũ
relinquite michi. faciē illius
ſubtracto velamine videam
vt aliq̃ntulũ videndo ipſuꝫ
cõſolari poſſim. Nolite eum
tam cito tradere ſepulture.
date illum miſere matri ſue
vt habeam illũ mecũ vel ſal
tem mortuũ. Aut ſi eum po
nitis in ſepulcro.me miſerā
ſepelite cum illo.qꝛ poſt illũ
ſemꝑ male erit mihi . Illum
ponebant illic in ſepulchro
ꝛ Maria trahebat eũ ad ſe.
illa volebat illũ retinere.illi
volebant tradere ſepulture.
Om̃es eũ ſic amariſſime fle
bāt.vt quiſq̃ eoꝝ ñ poſſꝫ ad
plenũ verba formare. Vide
bant eñ matrē om̄i ſolacio
deſtitutā.ꝛ ſuꝑ illā poti⁹ du/
cebant planctũ q̃ ſuꝑ extin/

ctum dominū suū. Maior ille dolor fuerat de matris dolore q̄ fuerat d̄ sui domini morte. Fiebat luct⁹. q̄cū/ q̄ transibat Maria plora/bat. plorabant om̄es ambulantes cum illa. Fiebant er/go cuncti miserantes et pre dolore gementes. Et sic dominum vite et mortis sepulture dederunt.

Explicit tractatus beati Bernhardi de planctu glo/riosissime Marie virginis.

[illegible]

van den seuen worden christi an dem Cruce

Dat hylighe Cruce wort syne predigter stoil geheten
Da ghenc seuē letzen an dat gedicht
1 Tzo eyrsten bat he vur sy wat syne vad ... vorgaf
vader vergyff yn want sy wyssen neit wat sy doet
2 Dat zweide wort zo dē mordener gesacht ys
Vorwaer sach ich dir hude salt du myt myr syn
yn dem paradyss
3 Dat derde wort sacht he zo der moder syn
Frauwe seich Johannes sal dyn son syn
Johannes seich sy sal dyn moder syn
Dar naer nam sy Johannes yn de hoede syn
4 Zo werden rieff he hart sere vp der maessen
o myn got / o myn got warom
has du myth syo jemerlich verlaessen
5 Zom vunfften sprach he gar jemerlich
Ich leyder grossen dorst han ich
Do drenckden sy yn myt bytter galle vn essich
6 Zom sessden sprach he myt groser gedult
Alle schryfften synt nu verfult
7 Zo seuende reyff he dat aller meyst
o vader yn dyn hendt befellen ich myne geyst

[illegible]

tocken orden

4or forma bortha sit purgata

4or elementa		partes mundi	virtutes	dimensiones
ignis	charitas	oriens	justicia	longitudo
aer	obed	occidens	prudentia	latitudo
aqua	patie	meridies	fortitudo	sublimitas
terra	humilitas	aquilo	temperantia	profunditas

figure de natura — scriptura

terra T — scriptas i libris

pisces natantes — Jacob [illegible] — [illegible] v [illegible]

aquis volantes — [illegible] — [illegible]

homines ventriculo — [illegible] — [illegible]

[illegible] amore

† Crux domini nostri Jhesu Christi — Crux tripla

† X Crux beati petri apostoli — Crux tripartita

Crux beati Andree apostoli

[illegible] Crux beati philippi

Crux latronis dextri † — Crucifixorum v rubea — [illegible]

Crux latronis sinistri †

Crux beati Johannis ordo — alba — [illegible]

Crux beati Anthonii ordo — blauea — [illegible]

Crux beate Birgitte ordo — rubea — [illegible]

Crux alii portat in corpore et manibus et cordibus / corde et mente spiritu

Alii portantur a conte

Crux pape

Crux Jherusalem rectoris — templariorum

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Quesita est sancta crux et inventa
ab adam et seth in paradiso
A salomone in libano
ab edificantibus inter ligna cesa
A regina saba in domo saltus
A iudeis in piscina
A christo in passione in [illegible]
ab helena in visceribus terre
A nobis fidelibus in cruce et secundum gratiam

Exaltata est
A deo in paradiso
A seth plantata
A salomone ordinata
A christo passa laudata
A crucifixoribus cum christo exaltata
Ab helena per inventionem
ab heraclio
A fidelibus per totum mundum

Quare sancta crux est humiliata et exaltata
Ab adam qui in ea (ut opinatur) peccavit
A salomone in cisterna terre quia erat inutilis
A iudeis post christi passionem iterum in cisterna terre
A cosdra rege persarum pollutis manibus tractata

Crux christi est a fidelibus et religiosis portanda gestanda

Amanda amplectenda · portanda · crucifigere monasterio mori
querenda
Baiulanda · r · Amici et inimici
Confidendum · s · Crucis que sunt amici inimici
d · tollenda
vo E[illegible] · v
f · [illegible]
Gloriari in cruce · passionem per crucem
Effectus [illegible] cum christo
h
i
l
m
n
Obedire usque ad mortem crucis exemplo christi

n Sitio 1
6 Consummatum est 2
3 Ecce mater tua 3
Mulier ecce filius tuus 4
7 Pater in manus tuas commendo spiritum meum
1 Pater dimitte illis non enim sciunt quid faciunt 8
2 Amen dico tibi hodie mecum eris in paradiso 8
4 Eli eli lamma azabthani
Deus meus deus meus ut quid dereliquisti me 8 Ewa q̄j
Eloy eloy lama azabthani marcum

Crucifixi sunt boni et mali
Dns noster Jhesus christus filius dei
latrones duo desmas et gesmas
Septem viri de semine Saul

Apostoli christi — petrus / andreas / philippus — nazarenus / flagellatus / dictus christus / traditus

Joseph et carpenter dictus filius dei
Corpus vetus homo crucifixus est a fidelibus
Mundus mihi crucifixus est et ego mundo

Pistor pharaonis Gen 40
Rex Hai [illegible] Jos 8
Mor[illegible] [illegible] pro [illegible]
[illegible] Aman [illegible]

crucifige crucifige
tolle

Isti cum fuscinulis animam ceperunt
Quam statim cum impetu ad inferos traxerunt
Cui demoniaci multi occurrerunt
Et pro tanto socio eius applauserunt
Quidam uectes ferreos latera ruperunt
Quidam suis unguibus ventrem diruperunt
Quidam suis dentibus frontem corroserunt
Quidam pice et sulphure os eius repleuerunt
Postquam vero demones essent fatigati
Talibus eloquiis eam sunt affati
Hy qui nobis seruiunt sic sunt honorati
Anima sua taliter erunt cruciati
Hys auditis anima pauitans murmurauit
Et voce lamentabili et querula clamauit
Aia Creaturam respice tuam fili dauid
Multitudo demonum frendens te expauit
Demones Reclamantes demones sic dicebant ei
Tarde nimis inuocas nomen tui dei
Non dicas de cetero miserere mei
Non est spes ulterius venie aut requiei
Lucem de cetero non videbis diei
Decor transmutabitur tue faciei
Et assimilaberis nostre aciei
Sic sic apud inferos consolantur rei
Cum viderem talia dormiens expaui
Contra me tunc positus vix euigilaui
Et expansis manibus ad deum clamaui
Ut christus nos protegat a pena tam graui

1424 [illegible]

Non credo quod mulier tua sive nati
Darent dno misera terre tue parti
Ut nos cum divitiis essemus sublati
A penis redimerent quas debemus pati
Anima tutor pauperum non eras sed predo
Te vident in tumulo vermes et putredo
Hic stare tecum amplius nolo sed recedo
Nescis ad opposita respondere credo

Corpus respondet

Tandem postquam spiritus talia dixisset
Corpus caput erigens quasi revixisset
Quis secum interrogat locutus fuisset
Postquam vero gemitus multos emisisset
Es tu meus spiritus qui mecum loquebaris
Non sunt vera penitus omnia que fateris
Id probabo melius argumentis claris
Que in parte vera sunt pro parte et mentiris
Sicut modo dixeras deus te creavit
Et bono ac nobili sensu te ditavit
Et ad suam speciem pariter formavit
Ut ancilla fierem me tibi donavit
Ergo si tu domina creata fuisti
Et dabatur ratio per quam debuisti
Nos in mundo regere cur non fecisti
In rebus illicitis et non restitisti

Caro non sed anima tenetur culpari
Que cum sit carnis domina sinit ancillari
Ergo caro spiritu deberet domari
Fame siti verbere si vellet dominari
Caro sine spiritu nihil operatur
Cuius adminiculo vivens sublevatur
Ergo si per spiritu caro nō domatur
Per mundi blanditias mox infatuatur
Peccasti certe gravius dico tibi crede
Carnis sequens habitum fragilis et fede
Rodunt mea latera vermes in hac ede
Jam non loquar amplius anima recede

Anima dicit

Tum respondit anima adhuc volo stare
Et cum tempus habeo tecum disputare
Ut quid michi loqueris corpus tā amare
Volens michi penitus culpam imputare
O caro miserrima quia dum vixisti
Et fallax et fatua ubi didicisti
Verba nimis acerrima que tu protulisti
Tamen in pluribus recte respondisti
Illud est consonum sacre veritati
Resistere debueram tue voluptati

At tua fragilitas prona vanitati
Atque mundo subdita noluit hoc pati
Quando te volueram corporis castigare
Fame vel vigiliis verbere domari
Mox te mundi vanitas cepit admirare
Et multis illicitis affectus tuos vacare
Et cum tibi predia mundi spes accrevit
Et tibi divicias firmiter promisit
Mori non putaveras sed te mors elisit
Dum te de palacio tumulo transmisit
Cum tibi dum vixeras amici fuere
Carens nunc in tumulo spernunt te videre
Corporis hoc intelligens tandem cepit flere
Et ei simplicibus verbis respondere

Corporis

Cum comendo potui multis imperavi
Annuum terminos predia nimios congregare
Castellas construere mantes indurare
Putavis et non credidi tumulum intrare
Sed ut modo video patet mihi clarum
Quod nec auri species nec terminus preclarum
Cum omni habundancia magnarum terrarum
Mortis possunt fugere stimulo amarum
Ambo quidem possumus a christo culpari
Et debemus utique sed non pena pari
Tibi culpa gravior debet imputari
Multis racionibus potest hoc probari

A sensato quolibet hoc non ignoratur
Quod etiam per optima scriptura probatur
Cui maior gratia virtutum donatur
Ab eo vult et ratio plus quam exigatur
Vitam et memoriam necnon intellectum
Tibi dedit dominus sensum et perfectum
Ut scires discernere a falso correctum
Sed ego solummodo sum tibi tectum
Postquam tot virtutibus dotata fuisti
Et tu te fatuam michi pronamque dedisti
Mareque blandiciis numquam restitisti
Satis patet omnibus quod plus tu deliquisti

Anima

Ad hec clamavit anima voce cum obscura
Heu quod umquam fueram in rerum natura
Cur permisit dominus quod essem creatura
Sua cum prenoverat quod essem peritura
O felix condicio pecorum brutorum
Perit cum corporibus spiritus eorum
Et ultra non sentiunt pressuras dolorum
Talis esset utinam finis impiorum

Corpus

Corpus adhuc loquitur anime tam tristi
Si tu apud inferos anima fuisti
Dic michi te precor quid ibi vidisti
Si qua spes sit miseris de dulcore Christi

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

TIFFEN Gray Scale
© The Tiffen Company, 2007
A 1 2 3 4 5 M 6 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19
R G B W G K C Y M
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black
Inches
Centimetres